TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT: 59

7'nci Birleşim
15 Ekim 2025 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	Sayfa
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	**12**
II.- GELEN KÂĞITLAR	**16**
III.- YOKLAMALAR	**119,120,146,147**
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	**85**
A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI	*85:89*
1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması	85:86
2.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, milletin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Filistin hassasiyetine ilişkin gündem dışı konuşması	86:87
3.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, İran'ın Hoy şehrinde düzenlenen Şems-i Tebrîzî'yi ve Mevlâna'yı anma töreni için yapılan ziyarette Türkiye-İran ilişkilerine ilişkin gündem dışı konuşması	87:89

Sayfa

V.- AÇIKLAMALAR **89,120,138,154,162**

1.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 17 Ekim saat 17.00'de 81 ilde Cumhuriyet Halk Partisi il başkanlıklarının önünde buluşacaklarına ilişkin açıklaması 89

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, öğretmen maaşlarına ilişkin açıklaması 89

3.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt-Baykan-Bitlis yoluna ilişkin açıklaması 89:90

4.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, 14 Ekim 2022'de Amasra'da maden ocağında yaşanan elim kazaya ilişkin açıklaması 90

5.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Roblox'a ve oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ilişkin açıklaması 90

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 1 Kasımda yürürlüğe girecek olan hafif tonajlı araçlar için yeni kantar uygulamasına ilişkin açıklaması 90

7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, ekolojik düşmanlığa ilişkin açıklaması 91

8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Salıpazarı Barajı'na ilişkin açıklaması 91

9.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Gevher Nesibe Hatun adına kurulan şifahaneye ilişkin açıklaması 91

10.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, vicdanların ortak talebi olan infaz düzenlemesine ilişkin açıklaması 91:92

11.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Alanya ve Gazipaşa'da meydana gelen yangınlardan mağdur olan çiftçilere, Demirtaş Tanı Deresi Göleti Sulaması Projesi'ne ilişkin açıklaması 92

12.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Gazeteciler Hakan Tosun ile Umut Taştan'a ilişkin açıklaması 92

13.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması 92:93

14.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin doğusuna yapılacak hastaneye ilişkin açıklaması 93

15.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl Kültür Mahallesi sakinlerinin sorularına ilişkin açıklaması 93

16.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, yatırım teşvik bölgelerine ilişkin açıklaması 93

17.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Gazze'de iki yıllık zulmün ardından gelen ateşkese ilişkin açıklaması 94

18.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ve Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı'ya seslenmek istediğine ilişkin açıklaması 94

19.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Ankara Kadın Orkestrasının vereceği konsere ilişkin açıklaması 94

Sayfa

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2019 yılında Şırnak'ta bir öğretmen hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin açıklaması 94:95

21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'de mobil internet sağlayan şirketlere ilişkin açıklaması 95

22.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması 95

23.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması 95

24.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması 95:96

25.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması 96

26.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Aşıkpaşa Spor Salonu'na ve Kırşehir şehir stadına ilişkin açıklaması 96

27.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması 96

28.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 1 Kasımda yürürlüğe girecek olan hafif tonajlı araçlar için yeni kantar uygulamasına ilişkin açıklaması 97

29.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, çalışanların ve emeklilerin sorunlarına ilişkin açıklaması 97

30.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Ankara'nın Çamlıdere ilçesine yapılmakta olan devlet hastanesine ilişkin açıklaması 97

31.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, halktan toplanan vergilere ilişkin açıklaması 97:98

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, A Millî Futbol Takımı'nın dün Gürcistan'la oynadığı maça, Gazze'deki sözde barışa ve Türkiye'ye, on birinci yargı paketine, enflasyona ve TARSİM'e ilişkin açıklaması 98:100

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun bir televizyon programında açıkladığı MR ve tomografi rakamlarına ve bunların nedenlerine, bir yıl önce sosyal medya hesabından paylaştığı videoya ve altına yazdığı yazıya; askerî hastanelere ilişkin açıklaması 100:102

34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, iki yıldır Gazze'de yaşanan vahşete ve imzalanan ateşkes anlaşmasına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin aldığı tarihî nitelikteki karara ilişkin açıklaması 102:103

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, siyasetin şiddetten kurtarılması gerektiğine, ülkedeki ciddi sorunların odaklandığı yerin adalet olduğuna ve örneklerine, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması 103:105

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, A Millî Futbol Takımı'nın Gürcistan karşısında aldığı galibiyete, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun yaptığı bir başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin verdiği karara, NTV'ye ve TRT'ye; kendisini mahkemeye veren TÜİK'e ilişkin açıklaması 105:106

Sayfa

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, A Millî Futbol Takımı'nın Gürcistan karşısında elde ettiği başarıya; Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 107:108

38.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, esnafa getirilen yeni vergi yüküne ilişkin açıklaması 109

39.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un ve TÜİK'in kendisi hakkında açtıkları davalara ilişkin açıklaması 109:110

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 110

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, açılan tazminat davalarına ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 110:111

42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 111:112

43.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz'ün, Amasya'nın Taşova ilçesinde üniversite eğitimi gören öğrencilerin barınma sorununa ilişkin açıklaması 120

44.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, İsrail'e ve Trump'a ilişkin açıklaması 121

45.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, 15 Ekim Beyaz Baston Görme Engelliler Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması 121

46.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van kayyumuna ilişkin açıklaması 121

47.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, cezaevlerinin alarm verdiğine ilişkin açıklaması 121:122

48.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, DEM PARTİ'nin barıştan asla vazgeçmeyeceğine ilişkin açıklaması 122

49.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce Akçakoca Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması 122

50.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, kimin alçak olduğuna ilişkin açıklaması 122

51.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Marmaris Selimiye'de koruma statüsündeki bir alanda yapılmak istenen yat limanına ilişkin açıklaması 122:123

52.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, TOKİ'nin kiralık sosyal konut projesine ilişkin açıklaması 123

53.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun Gölköy-Gürgentepe yol sorununa ilişkin açıklaması 123

54.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kademeli emeklilik talebine ilişkin açıklaması 138

55.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, gıda cezalarına ilişkin açıklaması 138

Sayfa

56.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, KYK bursuna ilişkin açıklaması 138:139

57.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın su sorununa ilişkin açıklaması 139

58.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Aladağ ilçesinin turizm potansiyeline ilişkin açıklaması 139

59.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, ÇAYKUR işçilerinin kadro beklediğine ilişkin açıklaması 139

60.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sırasında AK PARTİ Grubunda bulunan milletvekili sayısına ilişkin açıklaması 154

61.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Öğretmen Mesut Aslan'ın cinsel istismara uğrayan öğrencileri için başlattığı açlık grevi için yapılan destek yürüyüşüne ilişkin açıklaması 154

62.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması 162:163

VI.- ÖNERİLER **113,120,123,140,147**

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ *113:119,120,123:138, 140:145,147*

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 20 milletvekili tarafından, gıda enflasyonunun nedenlerinin tarımsal girdi maliyetlerinden aracılık zincirine kadar bütün boyutlarıyla incelenmesi, vatandaşların sağlıklı gıdaya ekonomik ve fiziksel erişim imkânlarının artırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 113:119,120

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, sokaklarda, mahallelerde, okul çevrelerindeki çocuk çeteleri ve sokak güvenliği sorununu derinlemesine ele almak, çocukların suç örgütleri tarafından istismar edilmesini önlemek, aile yapısını ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 123:129

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili dosyada yaşanan bütün eksikliklerin araştırılması amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 129:138

Sayfa

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, nadir toprak elementleri alanındaki ulusal politikaların, özellikle Eskişehir Beylikova rezervinin millî menfaatler çerçevesinde ekonomi, teknik, üretim planlaması ve çevresel açılardan değerlendirilmesi ve kaynakların verimli kullanımının denetlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi 140:145,147

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER 148,155,163

A) KANUN TEKLİFLERİ *148:154,155:162,163:177*

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214) 148:154,155:162,163:177

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 178

1.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 22 Şubat 2024'te Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde işlenen bir kadın cinayetinin yargılama sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30344) 178:183

2.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, cezaevlerinde açıköğretim fakültelerine kayıtlı mahkûm sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30442) 184:187

3.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, koşullu salıverme hükümlerinden yararlanamayan kadın mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30444) 188:194

4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, hasta bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30549) 195:199

5.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2025 yılında Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenen işletmelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30620) 200:203

6.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'de OSB'lerde yatırım süresi içinde üretime geçilmeyen parsellere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30621) 204:207

7.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars iline 2025 Teknik Destek Programı kapsamında yapılan projelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30622) 208:211

8.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, DAP Yatırım Programı kapsamında Kars iline ayrılan ödenek tutarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30623) 212:215

Sayfa

9.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2025 yılı Hac organizasyonunda görevlendirilen bazı kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30668) 216:217

10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 2025 yılı Hac organizasyonunda görevlendirilen bazı kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30669) 218:219

11.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Diyanet İşleri Başkanı'nın bir seyahatine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30670) 220:221

12.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi ve harcamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30673) 222:224

13.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda gözaltına alınan veya tutuklanan gazetecilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30679) 225:228

14.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30783) 229:231

15.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020'den bu yana yapılan ara malı ithalatına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30784) 232:235

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 2 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30819) 236:239

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hamile bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30822) 240:242

18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında Balıkesir için belirlenen yatırım alanlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30869) 243:248

19.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30887) 249:252

20.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İzmir'de çıkan orman yangınlarının sebebi ve sorumlularına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30892) 253:256

21.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30896) 257:261

22.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Beşikdüzü Açık Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30898) 262:265

Sayfa

23.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30906) 266:270

24.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30910) 271:275

25.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli Büyükkarıştıran OSB'de inşa edilen atık su arıtma tesisinin hizmete gireceği tarihe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30983) 276:278

26.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 5 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gerçekleşen bir avukat-müvekkil görüşmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31013) 279:283

27.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, cezaevlerinde yapılan ayakta sayım uygulamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31015) 284:286

28.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, gemi inşa sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31088) 287:290

29.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, sanayi sektöründe yaşanan gerilemeye ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31089) 291:295

30.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31090) 296:298

31.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, Çin menşeli bir otomotiv firmasının Manisa'da kurmayı taahhüt ettiği fabrikanın akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31091) 299:302

32.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 4 Haziran 2024 tarihinde İstanbul'da bir kadının ölümüyle ilgili yürütülen dava sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31447) 303:308

33.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, dijital mecralarda yaygınlaşan yasa dışı kumarla mücadeleye ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31452) 309:312

34.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, kadına karşı şiddetin önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31456) 313:318

35.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, bütçeden yardım yapılan dernek ve vakıfların kamuoyuna açıklanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31612) 319:322

36.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Elâzığ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun diş tedavisi sırasında kelepçesinin çıkarılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31617) 323:326

Sayfa

37.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, fiziki şiddete ve dijital tacize uğrayan bir kadına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31618) 327:332

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde bulunan mahkûmların mektuplarının muhataplarına iletilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31716) 333:336

39.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31720) 337:340

40.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun Adli Tıp Kurumuna sevkine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31725) 341:344

41.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulunun bir mahkûm hakkında verdiği karara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31727) 345:351

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli D Tipi Cezaevinde bulunan mahkûmlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31730) 352:356

43.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkûmların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31858) 357:362

44.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, AR-GE harcamalarının millî gelir içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31938) 363:367

45.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının bastırdığı takvimlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31995) 368:370

46.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, siber zorbalık suçları kapsamında kadınların ve çocukların mağdur olduğu vakalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32007) 371:376

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32011) 377:380

48.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, sanayi sektörünün GSMH içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/32076) 381:385

49.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamuda huzur hakkı alan kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32104) 386:388

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakfa bağlı eğitim kurumunda yaşandığı iddia edilen cinsel istismar olayına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32122) 389:392

Sayfa

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32124) 393:397

52.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, sahte diploma yoluyla akademik ünvan elde eden kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32228) 398:401

53.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Yozgat 2 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32310) 402:410

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32330) 411:414

55.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, savunma sanayiinde çalışan bazı kişilerin görevden ayrılarak özel sektörde çalışmaya başlamasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32811) 415:417

56.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Cumhurbaşkanlığında işe başlayan personele ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32812) 418:420

57.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Ahlat'taki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin 2020-2025 yılları arasındaki giderlerine,

Cumhurbaşkanı'nın 25 Ağustos 2025 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesine gerçekleştirdiği ziyarete,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33115), (7/33116) 421:423

58.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, kurumlar vergisinin indirim oranında yapılan değişikliğe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33189) 424:427

59.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak için Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği'nde planlanan yatırımlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33264) 428:431

60.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, haklarında suç isnadı bulunan bazı kişilere Bakanlık tarafından kişi güvenlik belgesi verilip verilmediğine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33812) 432:434

61.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir televizyon kanalında Türk Silahlı Kuvvetlerini itibarsızlaştıracak şekilde yayın yapıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33814) 435:437

62.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta bulunan organize sanayi bölgelerine yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33901) 438:442

63.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın personel alımlarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33985) 443:444

Sayfa

64.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın personel alımlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33994) 445:446

65.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yüksek teknolojili ürünlerin üretiminin ve ihracatının artırılmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33995) 447:452

66.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan bir değişikliğe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33996) 453:456

67.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadeleye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34300) 457:459

68.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, üniversite ek yerleştirme tercih kılavuzunun yayınlanma tarihine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34301) 460:461

69.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Cumhurbaşkanı'nın 25 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirdiği ABD ziyaretine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34302) 462:464

70.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engellilere yönelik hizmetlerin tek çatı altında toplanması önerisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34303) 465:466

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.01'de açılarak beş oturum yaptı.

Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, Iğdır'ın yerel sorunlarına,

Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam, Ankara'nın başkent oluşuna,

Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu, Amasra maden faciasının 3'üncü yıl dönümüne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Lütfiye Selva Çam'ın yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kütahya Milletvekili Mehmet Demir,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz,

İstanbul Milletvekili Şengül Karslı,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı,

Kars Milletvekili Adem Çalkın,

Tekirdağ Milletvekili Mestan Özcan,

Bingöl Milletvekili Zeki Korkutata;

Dün Mısır'da imzalanan Gazze'yle ilgili barış anlaşmasına,

Konya Milletvekili Barış Bektaş, Türk lirasının yaşadığı değer kaybına,

Rize Milletvekili Harun Mertoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a,

Tekirdağ Milletvekili Cem Avşar,

İstanbul Milletvekili Kezban Konukçu,

Mersin Milletvekili Perihan Koca;

Gazeteci Hakan Tosun'a,

Tokat Milletvekili Kadim Durmaz, 13 Nisan sonrası ÇKS kaydı yaptıran üreticilerin mağduriyetine,

Amasya Milletvekili Reşat Karagöz, Amasya'nın Aydınca ve Ezinepazar köyleri civarına bölgesel itfaiye istasyonu kurulması talebine,

Aydın Milletvekili Evrim Karakoz, Tarım Bakanına,

Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez, Habur Sınır Kapısı'na,

Edirne Milletvekili Mehmet Akalın, Şair Ahmed Cevad'ın şehadetinin seneidevriyesine,

Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül, Erzincan Çayırlı Meslek Yüksek Okuluna,

Kocaeli Milletvekili Sami Çakır, Kocaeli'deki Körfezray Metro Hattı Projesi'ne,

Kars Milletvekili İnan Akgün Alp,

Van Milletvekili Mahmut Dindar,

Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan;

Rojin Kabaiş'e,

Mersin Milletvekili Ali Bozan, KESK üyesi KHK mağdurlarının yürüyüşüne ve hasta mahpuslara,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, hafif tonajlı nakliye araçlarına tanınan muafiyetin geri alınmasına,

Kayseri Milletvekili Aşkın Genç, Kayseri'de yaşanan kuraklığa,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, Adana Fevzi Çakmak Kız Öğrenci Yurduna,

Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül, TÜRK-İŞ'in eylül ayı verilerine,

Antalya Milletvekili Aykut Kaya, Türkiye'deki tropikal meyve üretimine,

Sivas Milletvekili Rukiye Toy, Sivas'ta tabiat parkı ilan edilen alanlara,

Burdur Milletvekili İzzet Akbulut, besicilerin sorunlarına,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, malulen emekli uzman çavuşlara,

Elâzığ Milletvekili Erol Keleş, Elâzığ'da düzenlenecek olan 28'inci Uluslararası Hazar Şiir Akşamları'na,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, emekli aylıklarına ve sosyal ödemelere,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, Türkiye'de azalan yeşil alanlara ve tarım arazilerine, Çorlu ve Ergene'deki hava kirliliğine,

Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, çalışma haftasına, Ankara'nın başkent oluşunun 102'nci yılına, Amasra maden faciasına, Sumud ve Özgürlük Filolarına, 13 Ekimde Mısır'da gerçekleştirilen barış zirvesine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a, "özgürlük" lafını konuşanlara ve İYİ Parti olarak kimlerle aynı masada oturmayacaklarına,

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve terörsüz Türkiye sürecine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, 13 Ekim 1923'te Ankara'nın başkent oluşuna, Amasra maden faciasına, Trump'ın İsrail Parlamentosundaki sözlerine, Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuna, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkan Vekili Nuri Aslan hakkında başlatılan soruşturmaya,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, Gazze'deki soykırımın 2'nci yılında ateşkesin gündeme gelmiş olmasına ve bu konuda aldıkları sorumluluklara, terörsüz Türkiye sürecine,

Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş, Giresun'daki kahverengi kokarca istilasına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'de yapılması planlanan altın madeni projesine,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, Selim Sadak'a,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Pervin Buldan, Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve Gaziantep Milletvekili Mehmet Mustafa Gürban'ın Twitter'dan attığı mesaja ilişkin bir açıklamada bulundu.

YENİ YOL Grubunun, 14/10/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ ve 20 milletvekili tarafından, son beş yılda tarihi yüz yılı aşan eserler üzerinde yapılan restorasyonların incelenmesi, muhtemel zararların tespiti ve sorumluların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 8/10/2025 tarihinde Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın ve 19 milletvekili tarafından, biyolojik çeşitliliği tehdit eden, gıda güvenliğini riske atan ve tarımsal sürdürülebilirliğe büyük zarar veren kahverengi kokarca zararlısının ülke genelindeki etkilerinin tespiti, mevcut mücadele yöntemlerinin etkililiğinin bilimsel ölçütlerle değerlendirilmesi ve entegre bir çözüm stratejisinin geliştirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

DEM PARTİ Grubunun, 14/10/2025 tarihinde Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, cezaevlerindeki idare gözlem kurullarının infaz yakma kararlarının araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin Genel Kurulun 14 Ekim 2025 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisinin yapılan görüşmelerinden sonra oylaması sırasında istem üzerine yapılan yoklamalarda toplantı yeter sayısı bulunamadı.

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Antalya Milletvekili Atay Uslu'nun YENİ YOL grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta, usule,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Ayça Taşkent, Gazze'deki soykırıma,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Gazeteci Hakan Tosun'a ve Elâzığ Günışığı Gazetesi sahibi Nafiz Koca'ya,

Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez, Trabzon KTÜ Diş Hastanesinin yeni bina inşaatına,

İstanbul Milletvekili Adem Yıldırım, Cumhuriyet Halk Partisinin 12 Ekimde Brüksel'de yaptığı mitinge,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, D400 Kara Yolu'na,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Antakya'da depremden sonra yıkılan tarihî yapılara,

Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk, zirai dondan zarar gören üreticilerin mağduriyetine,

Ağrı Milletvekili Nejla Demir, hasta mahpus Turan Çubuk'a,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'na ve Hattuşa Boğazkale İlçe Devlet Hastanesine,

Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko, "kış dönemi vakıf okulu" adı altındaki etkinliklere,

Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun, ek öğretmen ataması talebine,

Samsun Milletvekili Murat Çan, büyükşehirlerdeki küçük esnafın gerçek usul vergi sistemine geçirilmesine,

Mersin Milletvekili Ali Kıratlı, Mersin'de yapılan yatırımlara ve Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Osmaniye Milletvekili Asu Kaya, Rojin Kabaiş'e,

Muş Milletvekili Sezai Temelli, Rize Milletvekili Harun Mertoğlu'nun DEM PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Yapılan yoklamalar sonucunda toplantı yeter sayısı bulunamadığından, alınan karar gereğince, 15 Ekim 2025 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 20.51'de birleşime son verildi.

Pervin BULDAN
Başkan Vekili

Nurten YONTAR
Tekirdağ
Kâtip Üye

Havva Sibel SÖYLEMEZ
Mersin
Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 11

15.10.2025 Çarşamba

Milletvekili Teklifleri

1.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın; Orman Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3311) (İçişleri ile Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

2.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in; Pasaport Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3312) (İçişleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

3.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un; Günün Yirmidört Saate Taksimine Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/3313) (İçişleri ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

4.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3314) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

5.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın; Ambalajlı Ürünlerin Görselleri Hakkında Kanun Teklifi (2/3315) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

6.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın; Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3316) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

7.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın; Perakende Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3317) (Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

8.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in; Özel Tüketim Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3318) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:13.10.2025)

9.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın ve Ankara Milletvekili Murat Emir'in; Kapatılan Gülhane Askeri Tıp Akademisinin Yeniden Kurulması ve Sağlık Bakanlığı ile Sağlık Bilimleri Üniversitesine Devredilmiş Olan Askeri Kurum ve Kuruluşların Milli Savunma Bakanlığı ile Gülhane Askeri Tıp Akademisine Devredilmesi Hakkında Kanun Teklifi (2/3319) (Milli Savunma; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:14.10.2025)

Yazılı Soru Önergeleri

1.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, polis memurlarınca bazı milletvekillerine kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/33820) (Başkanlığa geliş tarihi: 11.09.2025)

2.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, TBMM Başkanlığına sunulan kanun teklifleri ile yazılı soru önergelerine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34202) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

3.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kanun ile kurulan vakıflara ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34526) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

4.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, bir akademisyenin sosyal medya hesabında yaptığı açıklamaya ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34527) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

5.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'in Beylikova ilçesinde bulunan nadir toprak elementi rezervine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34528) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

6.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Cumhurbaşkanı tarafından gerçekleştirildiği iddia edilen bir görüşmeye ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34529) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

7.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, TRT'de bazı eserlerin yayınlanmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34530) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

8.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34531) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

9.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Eyyübiye Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34532) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

10.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Viranşehir Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34533) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

11.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suruç Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34534) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

12.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karaköprü Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34535) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

13.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesine yönelik Sayıştay denetimine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34536) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

14.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hilvan Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34537) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

15.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa ilçe belediyelerine yönelik Sayıştay denetimine ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34538) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

16.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siverek Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34539) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

17.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylanpınar Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34540) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

18.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34541) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

19.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Haliliye Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34542) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

20.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Birecik Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34543) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

21.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Akçakale Belediyesinin borçlarına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı'ndan (Cevdet Yılmaz) yazılı soru önergesi (7/34544) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

22.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, uzun tutukluluk sürelerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34545) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

23.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir gazetecinin yaptığı haberler nedeniyle tehdit edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34546) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

24.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, İdare ve Gözlem Kurullarının kararlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34547) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

25.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Hakkari'de bazı güvenlik görevlilerinin uygun olmayan davranış sergiledikleri iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34548) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

26.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerde yıkılan binaların yapımında kusuru bulunan kamu görevlilerinin yargılanmasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34549) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

27.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da gerçekleşen bir silahlı saldırıya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34550) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

28.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gazze'de yaşananlara dikkat çekmek amacıyla düzenlenen protestolarda gözaltına alınan veya tutuklanan kişilere ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34551) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

29.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Van ilinde kaybolan bir üniversite öğrencisinin hayatını kaybetmesi üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34552) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

30.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34553) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

31.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, bazı mahkumların tahliye talebinin reddedilmesinin gerekçesine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34554) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

32.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van Büyükşehir Belediyesince işten çıkarılan bir kişinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34555) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

33.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Giresun Espiye L Tipi Cezaevinde bulunan bazı mahkumların kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34556) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

34.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34557) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

35.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Elazığ T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34558) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

36.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Elazığ T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34559) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

37.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Birecik Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34560) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

38.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bozova Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34561) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

39.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ceylanpınar Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34562) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

40.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Eyyübiye Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34563) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

41.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Haliliye Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34564) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

42.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Harran Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34565) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

43.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Viranşehir Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34566) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

44.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Akçakale Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34567) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

45.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suruç Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34568) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

46.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Siverek Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34569) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

47.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Hilvan Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34570) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

48.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karaköprü Belediyesinin borçlarına ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34571) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

49.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, demans hastası olan mahkumlara ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34572) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

50.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, hasta bir mahkumun tahliye talebine ilişkin Adalet Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34573) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

51.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, bir akademisyenin sosyal medya hesabında yaptığı açıklamaya ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34574) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

52.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, İstanbul'da bulunan bir bakım merkezinde yaşanan ihmal ve istismar vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34575) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

53.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul'da bulunan bir bakım merkezinde yaşanan ihmal ve istismar vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34576) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

54.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İstanbul'da bulunan bir bakım merkezinde yaşanan ihmal ve istismar vakalarına ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34577) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

55.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, RTÜK tarafından gündüz kuşağı televizyon programları için belirlenen etik ilkelere ve yapılan denetimlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34578) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

56.- Ankara Milletvekili İdris Şahin'in, Bakan tarafından yurt dışına gerçekleştirilen ziyaretlere ilişkin Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34579) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

57.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, eğitim ve istihdamda yer almayan genç nüfusa ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34580) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

58.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, İzmir'de faaliyet gösteren bir firmada çalışan işçilerin alacaklarını alamadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34581) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

59.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İzmir'de faaliyet gösteren bir firmada çalışan işçilerin alacaklarını alamadığı iddiasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34582) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

60.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Mutki İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne İŞKUR üzerinden yapılan personel alımına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34583) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

61.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Bakan tarafından emekli maaşlarıyla ilgili yapılan bir açıklamaya ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34584) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

62.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Kocaeli'nin Çayırova ilçesinde bulunan bir fabrikada hayatını kaybeden Suriye uyruklu bir kişiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34585) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

63.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, işitme cihazı ve şeker ölçüm cihazı temininde yaşanan sorunlara ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34586) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

64.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Kanal İstanbul Projesine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34587) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

65.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Hatay'ın Samandağ ilçesinde mahkeme kararıyla faaliyetleri durdurulan bir beton santraliyle ilgili iddialara ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34588) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

66.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Manisa'nın Turgutlu ilçesine bağlı Çepnidere köyünde çevredeki sanayi tesisleri nedeniyle yaşanan mağduriyete ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34589) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

67.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, İstanbul'un Tuzla ilçesinde İller Bankası tarafından satılan bir kamu arazisine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34590) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

68.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, İstanbul'un Kadıköy ilçesinde bulunan bir afet koordinasyon alanının imara açılacağı iddiasına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34591) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

69.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesi sınırları dahilindeki bazı taşınmazların satışına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34592) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

70.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, İstanbul'un Çatalca ilçesinde bir mahallede kum ve kuvars ocağı için başlatılan ÇED sürecine ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34593) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

71.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da deprem konutları inşasında kullanılan beton sınıfına ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34594) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

72.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34595) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

73.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, milli savaş uçağı projesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34596) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

74.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2025-2026 eğitim öğretim dönemi için Erasmus+ hibe programının bütçesine ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34597) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

75.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, insani yardım ulaştırmak amacıyla Gazze'ye doğru yol alan Küresel Sumud Filosu'ndaki Türk vatandaşlarına ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34598) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

76.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van'ın Başkale ilçesinin altyapı sorunlarına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34599) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

77.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'in Beylikova ilçesinde bulunan nadir toprak elementi rezervine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34600) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

78.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 30 Eylül 2025 tarihinde İstanbul'un bazı ilçelerinde planlı elektrik kesintisi uygulanmasına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34601) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

79.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Konya'nın Yunak ilçesinde bulunan mevsimlik tarım işçilerine uygulanan elektrik tarifesine ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34602) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

80.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da yaşanan elektrik kesintilerine ve enerji ihracatına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34603) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

81.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir futbol karşılaşmasında hakem tarafından verilen kararlara ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34604) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

82.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, TFF tarafından bir futbol kulübüne verilen cezaya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34605) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

83.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir futbol kulübüne verilen cezaya ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34606) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

84.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Trabzon'da bulunan KYK yurtlarının kapasitesine ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34607) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

85.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Samsun'daki bir KYK yurdunun Atakum'dan Bafra'ya taşınmasına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34608) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

86.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, KYK yurtlarının kapasitesine ve fiziki koşullarına ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34609) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

87.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, bazı KYK yurtlarında yaşanan temizlik sorununa ilişkin Gençlik ve Spor Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34610) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

88.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kanun ile kurulan vakıflara ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34611) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

89.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, 2 Eylül 2025 tarihi sonrasında Borsa İstanbul'da yaşanan değer kaybına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34612) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

90.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, bir kamu bankasının bir kısım hissesinin yabancı yatırımcılara satışına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34613) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

91.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Kamuda Tasarruf Tedbirleri Genelgesi sonrasında kiralanan veya satın alınan araç sayısına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34614) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

92.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Özelleştirme İdaresi Başkanlığında çalışan bir görevlinin kamu kaynağını zimmetine geçirdiği iddiasına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34615) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

93.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TSK içerisindeki FETÖ mensuplarına yönelik yürütülen bir soruşturmaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34616) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

94.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Emniyet Genel Müdürlüğünde görevli bir Başkan Yardımcısı hakkındaki iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34617) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

95.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, tutuklanan belediye başkanları yerine atanan kayyımlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34618) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

96.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Beytüşşebap Belediyesi tarafından usulsüz işlemler yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34619) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

97.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, bir etkinlik ile ilgili yapılan harcama ile ilgili iddialara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34620) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

98.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van Büyükşehir Belediyesine ait taşınmazların satılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34621) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

99.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir gazetecinin yaptığı haberler nedeniyle tehdit edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34622) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

100.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Hakkari'de bazı güvenlik görevlilerinin uygun olmayan davranış sergiledikleri iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34623) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

101.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Şişli Belediyesi tarafından öğrencilere sağlanan ücretsiz yemek uygulamasının sonlandırılmasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34624) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

102.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Beytüşşebap Belediyesi tarafından usulsüz işlemler yapıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34625) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

103.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Büyükşehir Belediyesi tarafından bazı ilçe belediyelerine kaynak aktarıldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34626) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

104.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van Büyükşehir Belediyesince işten çıkarılan bir kişinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34627) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

105.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 8 Eylül 2025 tarihinde CHP İstanbul İl Başkanlığı önünde meydana gelen olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34628) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

106.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bazı yabancıların sahte banka dekontları ve değerleme raporlarıyla vatandaşlık aldığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34629) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

107.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 21 Eylül 2025 tarihinde üniversitelere gönderildiği iddia edilen bir yazıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34630) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

108.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, RTÜK tarafından gündüz kuşağı televizyon programları için belirlenen etik ilkelere ve yapılan denetimlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34631) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

109.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34632) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

110.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, bir şoförün DEAŞ ile bağlantılı olduğu iddia edilen bir aile tarafından öldürülmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34633) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

111.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kanun ile kurulan vakıflara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34634) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

112.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye Kültür Yolu Festivali kapsamında 2023-2025 yıllarında düzenlenen etkinliklerin maliyetlerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34635) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

113.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Selimiye Camii Restorasyon Projesi'ne ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34636) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

114.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, hakkında dava açılan bazı sanatçılara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34637) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

115.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, 2024 ve 2025 yıllarında Kültür Yolu Festivali kapsamındaki etkinliklere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34638) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

116.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, RTÜK tarafından gündüz kuşağı televizyon programları için belirlenen etik ilkelere ve yapılan denetimlere ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34639) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

117.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, okullarda ücretsiz yemek verilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34640) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

118.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, Bakanlığın protokol imzaladığı dernek ve vakıflara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34641) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

119.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, eğitimine devam edemeyen ve çalışmak zorunda kalan çocuklara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34642) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

120.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, bir engelli öğrenciyi darp eden öğretmenin başka bir göreve atandığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34643) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

121.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, devlet okullarındaki temizlik personeli eksikliğine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34644) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

122.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, okullarda üniforma zorunluluğu uygulamasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34645) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

123.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, bazı üniversitelerdeki öğrenci kulüpleri ve topluluklarının kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34646) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.09.2025)

124.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, bazı üniversitelerdeki öğrenci kulüpleri ve topluluklarının kapatılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34647) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.09.2025)

125.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, bakan ve bakan yardımcılarının çocuklarının eğitim gördüğü okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34648) (Başkanlığa geliş tarihi: 25.09.2025)

126.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, Şişli Belediyesi tarafından öğrencilere sağlanan ücretsiz yemek uygulamasının sonlandırılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34649) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

127.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Boğaziçi Üniversitesinde yüksek lisansa kabul edilen bazı öğrencilerin kabullerinin iptal edildiği iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34650) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

128.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kanun ile kurulan vakıflara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34651) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

129.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Ege Üniversitesinde stant açmak isteyen öğrencilere kolluk kuvvetleri tarafından şiddet uygulandığı iddiasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34652) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

130.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da bulunan bir kolejde Türk Dil Bayramı kapsamında gerçekleştirilen bir etkinliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34653) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

131.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Afşin ilçesinde bulunan bir mahallenin taşımalı eğitim sisteminden çıkarılmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34654) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

132.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2025-2026 eğitim öğretim dönemi için Erasmus+ hibe programının bütçesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34655) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

133.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, 2015-2024 yılları arasında üniversitelerden ayrılan öğrencilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34656) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

134.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Adıyaman'da bulunan bir ilkokul için alınan yıkım kararına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34657) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

135.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, mevsimlik tarım işçisi olarak çalışan çocukların eğitimlerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34658) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

136.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, öğretmen atamalarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34659) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

137.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, son 5 yılda üniversitelerde boş kalan kontenjanlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34660) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

138.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34661) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

139.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, 2022-2025 yılları arasında örgün eğitim dışına çıkan öğrenci verilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34662) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

140.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul ilinde öğrencilerin okula güvenli ulaşımlarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34663) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

141.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, İstanbul'daki mesleki ve teknik anadolu liselerinin atölye ve laboratuvarlarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34664) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

142.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, okul binalarının depreme karşı güçlendirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34665) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

143.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TSK içerisindeki FETÖ mensuplarına yönelik yürütülen bir soruşturmaya ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34666) (Başkanlığa geliş tarihi: 15.08.2025)

144.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, KAAN savaş uçağında kullanılacak motorların tedarikine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34667) (Başkanlığa geliş tarihi: 01.10.2025)

145.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, 21 yaş altı bireylere hormon düzenleyici ilaçların yasaklanmasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34668) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

146.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'nde görevli bir öğretim üyesinin hastalardan para aldığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34669) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.09.2025)

147.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 124. dönem devlet hizmet yükümlülüğü kurasında ataması yapılan bazı hekimlerin tebligatlarının yapılmamasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34670) (Başkanlığa geliş tarihi: 30.09.2025)

148.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'daki kamu hastaneleri poliklinik randevularına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34671) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

149.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, Kütahya'da yapılması planlanan 300 yataklı hastane projesinin akıbetine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34672) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

150.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, işitme cihazı ve şeker ölçüm cihazı temininde yaşanan sorunlara ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34673) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

151.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, devlet hastanelerinde kullanılan periferik intravenöz kateterlerin kalitesine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34674) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

152.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van ilinde tarım ve hayvancılık sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34675) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

153.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, av turizmine ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34676) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

154.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, bazı firmaların hayvan ithalatında sahte rapor düzenleyerek haksız kazanç sağladığı iddiasına ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34677) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.09.2025)

155.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, orman köylerinde yaşayan vatandaşlara yapılan yardımlara ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34678) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

156.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay ilindeki tarımsal sulama sorununa ilişkin Tarım ve Orman Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34679) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

157.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, kamu-özel işbirliği yoluyla inşa edilen köprü ve otoyol projelerine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34680) (Başkanlığa geliş tarihi: 23.09.2025)

158.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya-Alanya Çevre Yolu Projesi'ne ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34681) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

159.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, kamyonet ve panelvan cinsi nakliye araçlarına getirilen ağırlık sınırı sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34682) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

160.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 3.500 kg ve altındaki kamyonetlere yeniden kantara çıkma zorunluluğu getirilmesine ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/34683) (Başkanlığa geliş tarihi: 02.10.2025)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)

1.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, TRT'nin gelir ve harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30547)

2.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının bazı açıklamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30665)

3.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2016-2025 yılları arasında Cumhurbaşkanı tarafından yapılan rektör atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30667)

4.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivlerine erişim talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30886)

5.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bingöl ili ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31433)

6.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020 yılından bu yana CİMER'e yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31613)

7.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, ar-ge harcamalarının milli gelir içindeki payına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31847)

8.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, 2002'den bu yana Diyanet İşleri Başkanlığından başka kurumlara geçen personelin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31848)

9.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31849)

10.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31850)

11.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31851)

12.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31852)

13.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31853)

14.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31854)

15.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31855)

16.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde bazı kişiler için taziye evi kurulmasına izin verilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31988)

17.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, CİMER tarafından hazırlanan Aile Yılı Anketi'nin içeriğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31989)

18.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gelir dağılımındaki eşitsizliğin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31991)

19.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Ekonomik ve Sosyal Konseyin toplanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31993)

20.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, sanayi sektörünün GSMH içindeki payına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31994)

21.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, Diyanet İşleri Başkanlığınca Hac organizasyonu kapsamında düzenlenen bir yemek davetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32103)

22.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamuda huzur hakkı alan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32104)

23.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, işsizlik oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32105)

24.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Bakanlıklara bağlı olarak kurulan ajanslara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32106)

25.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, imalat sanayiinde ara malı ithalatının azaltılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32224)

26.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının Mekke sorumlusu olarak görev yapan bir kişinin rüşvet aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32226)

27.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, sahte diploma aldığı tespit edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32302)

28.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, sahte diploma ile akademik ünvan elde ettiği iddia edilen akademisyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32426)

29.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Siber Güvenlik Başkanlığının faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32718)

30.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Bozova ilçesinin altyapı eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32719)

31.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yıllarında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından kaynak aktarılan vakıflara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32720)

32.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, devlet memuru olduğu halde bir siyasi partiye üye olduğu iddia edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32807)

33.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının 1 Ağustos 2025 tarihli hutbesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32808)

34.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Savunma Sanayii Başkanlığının bir iştirakine yapılan atamaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32810)

Adalet Bakanlığı

35.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Tokat T Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30548)

36.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda işlenen kadın cinayetlerine ve kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30674)

37.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda insan hakları kapsamında açılan davalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30675)

38.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda nefret suçu kapsamında yürütülen soruşturma ve kovuşturmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30680)

39.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, bir şirketin kamudan aldığı ihalelerle ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30682)

40.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30686)

41.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30688)

42.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2025 Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı sonuçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30810)

43.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30812)

44.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 2 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30813)

45.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde bulunan bazı mahkumların sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30816)

46.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30817)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30818)

48.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 2 Nolu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30821)

49.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinin fiziksel koşullarının yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30823)

50.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30824)

51.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Tokat T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30893)

52.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Sincan Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30895)

53.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, 5 Haziran 2025 tarihli infaz düzenlemesi sonrası tahliye edilen hasta tutuklu sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30903)

54.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, bir kişinin tahliyesi için bazı hakim ve avukatlara para verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30904)

55.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan bazı hükümlülerin sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30905)

56.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda haberleşme hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30907)

57.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30908)

58.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, bir kadının ölümüyle ilgili soruşturma dosyasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30911)

59.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Elazığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31011)

60.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkuma kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31012)

61.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bolu F Tipi Kapalı Cezaevinde verilen infaz uzatma kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31014)

62.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Giresun Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31016)

63.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31017)

64.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Gebze Adliyesi'nde rüşvet karşılığında tahliye kararı verildiği iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31018)

65.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, sosyal medya üzerinden şehit ailelerine yönelik yapılan hakaret içerikli paylaşımlara karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31435)

66.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda haberleşme hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31437)

67.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, İzmir 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu İdare ve Gözlem Kurulunun bir mahkum hakkında verdiği karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31439)

68.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Burdur Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bazı mahkumların koğuş değişikliği talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31443)

69.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Van F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31445)

70.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, terör suçları kapsamında hüküm giyen ve 22 Ekim 2024 tarihinden bugüne kadar tahliye edilen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31446)

71.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa'da bir çocuğun cinsel istismara uğradığı iddiasıyla ilgili yargılama sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31448)

72.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, İstanbul'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31449)

73.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, son 5 yıl içinde mesleki faaliyetleri nedeniyle tehdit, baskı veya saldırıya uğradığı bildirilen avukat sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31450)

74.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, uyuşturucu ve uyarıcı madde kullanmak, bulundurmak veya ticaretini yapmak suçlarından açılan dava sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31451)

75.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31453)

76.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31455)

77.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinden yayımlanan bir videoya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31614)

78.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, bir kişinin tahliyesi için rüşvet verildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31615)

79.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, İmralı F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinden yayımlanan bir videoya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31616)

80.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, UYAP sistemine usulsüz girdiği iddia edilen bir zabıt katibine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31619)

81.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Konya'nın Selçuklu ilçesinde bir polisin darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31711)

82.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Anadolu Adliyesinde yapılan vasi atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31712)

83.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31713)

84.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31714)

85.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31717)

86.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/31718)

87.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31721)

88.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde açlık grevinde olan bir mahkumun bazı taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31722)

89.- Şanlıurfa Milletvekili Ömer Öcalan'ın, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulunun bir mahkum hakkında verdiği karara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31726)

90.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31859)

91.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31860)

92.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31861)

93.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Gebze Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir hükümlünün sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31862)

94.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, kadına karşı şiddetin önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31996)

95.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Bolu F Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31997)

96.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Aksaray T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31998)

97.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Tekirdağ 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31999)

98.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Elazığ 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32000)

99.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, adalet sistemine güvenin artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32001)

100.- Ankara Milletvekili Koray Aydın'ın, tutuklu bulunan bazı belediye başkanlarının sağlık durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32002)

101.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesince bazı suçluların tahliye edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32005)

102.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 17 Temmuz 2025 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32006)

103.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, bir savcının makamında bulunduğu iddia edilen bir makete ilişkin yazılı soru önergesi (7/32008)

104.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32009)

105.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siverek 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun müddetnamesinde hata bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32010)

106.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Metris R Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32013)

107.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Cezaevinde tahliyesi ertelenen bazı mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32107)

108.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32109)

109.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32110)

110.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 22 Temmuz 2025 tarihinde Ahlat T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32111)

111.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32112)

112.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32113)

113.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32114)

114.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, son 3 yılda İstanbul Anadolu Adliyesindeki mahkemelerce verilen vasi atama kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32116)

115.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir savcının kamu güvenliğini tehdit eder şekilde araç kullandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32118)

116.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Şırnak'ın Cizre ilçesinde 10-11 Şubat 2016 tarihinde meydana gelen bir olayla ilgili verilen takipsizlik kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32119)

117.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, son beş yılda orman yangınları hakkında yürütülen adli işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32120)

118.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siverek Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32121)

119.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Maltepe Açık Cezaevi ile ilgili hak ihlali iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32123)

120.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32124)

121.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Şırnak'ın Cizre ilçesinde 10-11 Şubat 2016 tarihinde meydana gelen bir olayla ilgili verilen takipsizlik kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32127)

122.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Siverek Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32128)

123.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32130)

124.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32227)

125.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Erzurum H Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32229)

126.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Antalya Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde açlık grevinde olan bazı mahkumların sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32304)

127.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Kavak S Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32305)

128.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Bandırma T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32306)

129.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, ceza infaz kurumlarında görev yapan personelin çalışma şartları ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32307)

130.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Ereğli Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ve nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32308)

131.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'ndeki metruk yapılarla bağlantılı suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32309)

132.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32310)

133.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Balıkesir Cezaevinde bulunan bir mahkumun Yargıtay'daki dosyasının karara bağlanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32311)

134.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32312)

135.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32313)

136.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32314)

137.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bursa'da nevruz etkinliğine katılan bir kişinin gözaltına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32315)

138.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzurum Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32316)

139.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karataş Kadın Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32317)

140.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir 2 Nolu Açık Cezaevinde bulunan bir mahkumun isteği dışında nakledildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32318)

141.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Adana Suluca 1 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32319)

142.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32320)

143.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32321)

144.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 6 Nolu L Tipi Cezaevinde bulunan bir mahkumun yakınına verilen görüş yasağı cezasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32322)

145.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32324)

146.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bitlis Tatvan Açık Cezaevinde uyuz hastalığının yayıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32325)

147.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32326)

148.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkumların talep ve şikayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32327)

149.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Elazığ Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32328)

150.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32329)

151.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32332)

152.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hamile bir tutuklunun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32335)

153.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32336)

154.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Edirne L Tipi Kapalı Cezaevinde çocuğuyla birlikte bulunan bir mahkuma ilişkin yazılı soru önergesi (7/32337)

155.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32338)

156.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32339)

157.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32340)

158.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Sincan 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32428)

159.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32429)

160.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun yaşadığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32430)

161.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Tekirdağ 1 ve 2 Nolu cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32431)

162.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde tahliyesi ertelenen bazı mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32432)

163.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, cezaevlerinin fiziki ve insani koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32433)

164.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Hilvan 1 ve 2 Nolu T Tipi Kapalı cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32434)

165.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Hilvan 1 ve 2 Nolu T Tipi Kapalı cezaevlerinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32435)

166.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32436)

167.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, idare ve gözlem kurulları tarafından verilen kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32437)

168.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Espiye L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32438)

169.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, 25 Temmuz 2023'te Hakkari'nin Derecik ilçesinde bazı kişilere kolluk kuvvetleri tarafından kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32439)

170.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 1938 yılında Erzincan'da yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32440)

171.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 28 Temmuz 2025'te Ankara'da bir kadının ölümüyle ilgili yürütülen soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32441)

172.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, orman yangınlarının faillerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32442)

173.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Karabük T Tipi Cezaevindeki bazı mahkumların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32443)

174.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun kötü muameleye maruz kaldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32444)

175.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, cezaevlerindeki engelli mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32445)

176.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, Ereğli Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32446)

177.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tahliye talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32447)

178.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir kişinin adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32448)

179.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Seydikemer T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32449)

180.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32450)

181.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun görüntülü görüşme yapma talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32451)

182.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32452)

183.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kırşehir S Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32453)

184.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İzmir 2 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32454)

185.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan 2 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun adil yargılanmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32455)

186.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, infaz koruma memurlarının özlük haklarında iyileştirilme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32620)

187.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2023 yılından bu yana sürekli hastalık, engellilik ve kocama sebebiyle cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılması talebinde bulunan mahkumlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32621)

188.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, bir maden işletmesinin sahipleri hakkında yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32622)

189.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Ülkemiz Ceza İnfaz Kurumlarında Barındırılan Yabancı Uyruklu Hükümlülerin Ülkelerine Transferi Hakkında Anket'in içeriğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32623)

190.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 2002-2025 yılları arasında cezaevlerinde hayatını kaybeden çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32624)

191.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, sahte elektronik imza yoluyla gerçekleştirilen usulsüz idari işlemlerin soruşturulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32721)

192.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan iki çocuklu bir mahkumun taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32813)

193.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, nüfuz ticareti suçu işlediği gerekçesiyle hakkında soruşturma başlatılan bir avukatla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32814)

194.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, motorlu kuryelerin karıştığı ölümlü kazalar sonrası yürütülen yargı sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32815)

195.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Erzurum Dumlu Yüksek Güvenlikli Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32816)

196.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gerede L Tipi Kapalı Cezaevi ile ilgili çeşitli şikayetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32817)

197.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sincan Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32818)

198.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen su sorununa ve uyuz vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32819)

199.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32820)

200.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Erzincan Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan İranlı mahkumların ülkelerine sevk edilme taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32821)

201.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ordu E Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32822)

202.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Van F ve T tipi cezaevlerinde bulunan bazı mahkumların nakil talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32823)

203.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Samsun Kavak S Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32824)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

204.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, sokakta çalıştırılan çocukların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30552)

205.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2025 yılının ilk altı ayında yapılan sosyal yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30553)

206.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, kadın cinayetlerinin önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30554)

207.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, gelir düzeyi düşük olan ailelerin çocuklarına gıda ve beslenme yardımı verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30555)

208.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30691)

209.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Roman vatandaşlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30692)

210.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde yaralanan veya ailesini kaybeden çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30825)

211.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün engelli bir kişiyi otobüse almamasına ve ildeki belediye otobüslerinin engelli erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30826)

212.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, huzurevlerinin sayısına ve kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30827)

213.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30912)

214.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, kumar bağımlılığına ve Milli Piyango İdaresi tarafından sürdürülen şans oyunu faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31019)

215.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, Diyarbakır'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31020)

216.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, kadın cinayetlerinin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31459)

217.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, İstanbul'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31460)

218.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, otizmli bireylere yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31461)

219.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Bakanlığın çocuk ve gençleri kumar alışkanlığından korumaya yönelik yürüttüğü çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31462)

220.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31463)

221.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, fiziki şiddete ve dijital tacize uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31464)

222.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, aile kurumunun güçlendirilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31465)

223.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, ŞÖNİM'lerin sayısına ve kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31466)

224.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31467)

225.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 17 Temmuz 2025 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31622)

226.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, mevsimlik tarım işçiliği kapsamında çalışan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31624)

227.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da engelli bireylere yönelik rehabilitasyon faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31625)

228.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'da 4 çocuk için acil koruma talep edilmesine rağmen çocukların aile yanında kalmasına izin verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31734)

229.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31735)

230.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31736)

231.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31737)

232.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31738)

233.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31739)

234.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31740)

235.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31741)

236.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31742)

237.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31743)

238.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31744)

239.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31745)

240.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31746)

241.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'te bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31747)

242.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31748)

243.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, mevsimlik tarım işçilerine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31863)

244.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, otizm hastası çocuğu olan bir vatandaşa yapılan devlet yardımının kesilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32014)

245.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, evde bakım maaşı bağlanmayan bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32015)

246.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vatandaşın sosyal yardım talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32016)

247.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, EKPSS ile yapılan atamalara ve kamuda engelli personel istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32131)

248.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Down Sendromlu bireylerin ÖTV muafiyetinden yararlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32132)

249.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32231)

250.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, kadın cinayetlerinin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32456)

251.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 28 Temmuz 2025'te Ankara'da bir kadının ölümüyle ilgili yürütülen soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32457)

252.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum'da bulunan kadın sığınma ve konukevinin kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32458)

253.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, gençlerin uyuşturucu kullanmasının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32459)

254.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32540)

255.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32541)

256.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32542)

257.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32543)

258.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32544)

259.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32545)

260.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32546)

261.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32547)

262.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32548)

263.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32549)

264.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32550)

265.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32551)

266.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32552)

267.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32553)

268.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32554)

269.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32555)

270.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32556)

271.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32557)

272.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32558)

273.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32559)

274.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32560)

275.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32561)

276.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32562)

277.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32563)

278.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32564)

279.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32565)

280.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32566)

281.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32567)

282.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32568)

283.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32569)

284.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32570)

285.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32571)

286.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32572)

287.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32573)

288.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32574)

289.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32575)

290.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32576)

291.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32577)

292.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32578)

293.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32579)

294.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, çocukların motosikletli kurye olarak çalıştırılmasını önlemek için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32625)

295.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, son 5 yılda büyük afetlerden etkilenen kişilere sağlanan psikososyal destek hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32626)

296.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'de hayatını kaybeden 2 kadına ve konuyla ilgili yürütülen sürece ilişkin yazılı soru önergesi (7/32722)

297.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman'da bulunan bir bakımevinin müdürü ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32723)

298.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kadın cinayetleri ile kadına karşı şiddet olaylarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32825)

299.- Karaman Milletvekili İsmail Atakan Ünver'in, Karaman sevgi evlerinde görev yapan bazı personel hakkındaki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32826)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

300.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2025 yılında gerçekleşen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30558)

301.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, Bakanlığın taşra teşkilatında rotasyon uygulaması yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30559)

302.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, asgari ücretin alım gücüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/30560)

303.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, staj ve çıraklık başlangıcının sigortalılık ve emeklilik süresinden sayılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30561)

304.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 8 Eylül 1999 tarihi sonrasında işe başlayanlara kademeli emeklilik hakkı tanınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30562)

305.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Bakanlığa ait olan bir binanın kiralanma bedeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/30696)

306.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30697)

307.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, emekli olduğu halde çalışmaya devam eden vatandaşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30829)

308.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, 2013'ten bu yana iş kazalarında hayatını kaybeden kişilerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30830)

309.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2023-2025 yıllarında işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30831)

310.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2020-2025 yılları arasında Konya'da işsizlik ödeneğine başvuran kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30832)

311.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadın istihdamını artırmak için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30913)

312.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, kanser tedavisinde kullanılan bazı immünoterapi ilaçlarının SGK kapsamına alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31022)

313.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, İstanbul'da bir hastanede usulsüz yazıldığı tespit edilen tıbbi bebek maması reçetelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31471)

314.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, Yargıtayın emekli aylıklarına blokaj konulmasına onay veren içtihadı birleştirme kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31474)

315.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, memurların yarı zamanlı çalışma hakkına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31626)

316.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, bir kargo firması çalışanlarının haklarının korunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31628)

317.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, kredi borçlarını ödeyemeyen emeklilerin maaşlarına haciz uygulanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31629)

318.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ'ın Maden ilçesinde faaliyet gösteren bir fabrikada işten çıkarılan işçilere ücret ve kıdem tazminatı ödenmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31631)

319.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, turizm sektöründe çalışanların izin haklarına yönelik yapılan düzenlemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31749)

320.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31750)

321.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, bir kargo firması çalışanlarının haklarının korunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31751)

322.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, ALO 182 çağrı merkezi çalışanlarının taşeron firma değişmesi nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/31752)

323.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesindeki bir fabrikada işçilerin greve gitmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31753)

324.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Gölcük Tersanesi'ndeki toplu sözleşme görüşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31754)

325.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir otomotiv firmasının Kocaeli ilindeki fabrikalarında yaşanan zehirlenme vakasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31755)

326.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, mevsimlik tarım işçilerine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31864)

327.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31865)

328.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, kayıt dışı istihdam ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31866)

329.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, itfaiye personelinin mali ve özlük haklarında iyileştirme yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31867)

330.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, zincir marketlerdeki çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32234)

331.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, bir kargo firması çalışanlarının haklarının korunmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32235)

332.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, zincir marketlerdeki çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32236)

333.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, bir meyve suyu fabrikası çalışanlarının mobbinge uğradığı yönündeki iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32460)

334.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, üniversite mezunlarının işsizlik oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32461)

335.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, zincir marketlerdeki çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32463)

336.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, motosikletli kuryelerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32627)

337.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, motosikletli kuryelere platform şirketler tarafından yapılan hız baskısının önlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32628)

338.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, çocukların motosikletli kurye olarak çalıştırılmasını önlemek için yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32629)

339.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, motosikletli kuryelik mesleğinin tehlikeli meslek sınıfına alınması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32630)

340.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, motosikletli kurye ölümlerine dair ulusal bir veri tabanı oluşturulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32631)

341.- İstanbul Milletvekili Evrim Rızvanoğlu'nun, kum ocaklarına yönelik gerçekleştirilen iş sağlığı ve güvenliği denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32632)

342.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Turgutlu ilçesinde faaliyet gösteren nikel maden işletmesinde istihdam edilen işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32633)

343.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul Deri Organize Sanayi Bölgesinde faaliyet gösteren bir deri fabrikasındaki işçilerin çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32634)

344.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2021'den bu yana Kars ilinde meydana gelen iş kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32635)

345.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kayıt dışı yabancı işçi istihdamına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32636)

346.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, zincir marketlerdeki çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32637)

347.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, zincir marketlerde çalışan kasiyerlerin oturma yasağının denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32724)

348.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, kamu çalışanları ile yürütülen toplu sözleşme sürecinde teklif edilen zam oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32725)

349.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, otomatik katılım sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32726)

350.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ'ın Palu ilçesine bağlı bir köyde bulunan maden işletmesinde meydana gelen göçüğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/32727)

351.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, zincir market ve perakende mağazalarda çalışan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32728)

352.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, mevsimlik tarım işçilerine yönelik özel bir sigorta modeli geliştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32729)

353.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, çocuk işçiliğiyle mücadele konusunda yapılan çalışmalara ve iş kazası geçiren çocuk işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32827)

354.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcıer'in, özel eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32828)

355.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Balıkesir'in Edremit ilçesinde görev yapan İŞKUR personeli bazı kişilerin farklı yerlere görevlendirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32829)

356.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, zincir marketlerdeki çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32830)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

357.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Kanal İstanbul Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/30698)

358.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, İstanbul Sazlıdere Barajı çevresindeki konut projelerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30704)

359.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Karadeniz'de tespit edilen plastik atıklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30836)

360.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Karadeniz Ereğli'de bulunan OSB'lerden yapılan endüstriyel deşarjlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30837)

361.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Hatay'da Erzin Organize Sanayi Bölgesi'ndeki fabrikaların atık sularının sebep olduğu mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/30838)

362.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Kulp ilçesinde bulunan ve maden arama ruhsatı verilen bir bölgeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30842)

363.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'un Arnavutköy ilçesindeki Emlak Konut'a ait bir taşınmazın satışına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30914)

364.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Menteşe ilçesinde nitelikli doğal koruma alanı statüsüne sahip bir bölge için yapılan ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31026)

365.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde bulunan bir mera arazisinin imara açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31476)

366.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde açılması planlanan bir bakır madeninin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31477)

367.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31478)

368.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, son 10 yılda ÇED kararı alınmadan başlatılan yatırımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31479)

369.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesindeki altyapı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31480)

370.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kars Şehirlerarası Otobüs Terminali yapım işinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31481)

371.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesine bağlı Aşık Mahallesi'nde vatandaşlara teslim edilen TOKİ konutlarının eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31482)

372.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Batıkent TOKİ bölgesinde yaşanan çöp konteyneri eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31483)

373.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, Kanal İstanbul Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/31484)

374.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İzmir'in Seferihisar ilçesinde bulunan Çevrekent Toplu Yapı Site Yönetimi uygulamalarının çevre kirliliği oluşturduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31485)

375.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, İstanbul Planlama Ajansı tarafından hazırlanan Vizyon 2050 Eylem Planı'yla ilgili Bakanlıkça yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31632)

376.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'de bulunan Zinnar Bağları bölgesinde gerçekleştirilen yapılaşma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31634)

377.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Yaka Mahallesi'nde bulunan bazı parsellerin rezerv alan ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31756)

378.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31758)

379.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de bulunan bir liman işletmesine verilen izin ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31761)

380.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Kartepe ilçesinde faaliyet gösteren bir beton fabrikasının çevreye ve insan sağlığına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31762)

381.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Kaboğlu Mahallesi'nin kanalizasyon altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31763)

382.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Derince ilçesine bağlı Yenikent Mahallesi'nde çıkan orman yangınına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31765)

383.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin içme suyu ihtiyacını karşılayan barajlardaki doluluk oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31766)

384.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Sazlıdere Barajı'nın içme suyu statüsünün değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31868)

385.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, itfaiyecilerin özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31874)

386.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta bulunan elektrikli araç şarj istasyonlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31875)

387.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, İstanbul'un Ümraniye ilçesinde bulunan bir mahallede devam eden kentsel dönüşüm sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32137)

388.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32138)

389.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Sazlıdere Barajı'nın içme suyu statüsünün değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32139)

390.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Göcek-Dalaman Koyları Mapa-Şamandıra Projesi'nin ÇED sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32140)

391.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Atatürk Orman Çiftliğine ait bir arazinin bir üniversiteye tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32142)

392.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, Bartın'ın Amasra ilçesine bağlı Tarlaağzı köyünde faaliyet gösteren bir madencilik şirketinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32143)

393.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32144)

394.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul'un Ümraniye ilçesinde bulunan bir mahallede devam eden kentsel dönüşüm sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32146)

395.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, cemevlerine yer tahsis edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32238)

396.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, sürdürülebilir çevre politikaları kapsamında yerel yönetimlere sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32342)

397.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Darıca ilçesindeki Battal Gazi Caddesi'nin tek yön yapılmasının esnafa etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32343)

398.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul'un Ümraniye ilçesine bağlı Topağacı Mahallesi'nin rezerv yapı alanı ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32464)

399.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'de bulunan Zinnar Bağları bölgesinde gerçekleştirilen yapılaşma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32465)

400.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan bir enerji santralinin ruhsatsız bir şekilde faaliyet gösterdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32466)

401.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van'ın Erciş ilçesinin elektrik, su, doğal gaz ve ulaşım altyapısı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32467)

402.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Atatürk Orman Çiftliği arazisinde imara açılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32468)

403.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'da bulunan Yatağan Termik Santrali'nin faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32470)

404.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Karaburun ilçesine bağlı Yayla Mahallesi'nde bulunan bir araziyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32471)

405.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, hayvan barınaklarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32473)

406.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Körfez ilçesine bağlı Güney Mahallesi'nin kentsel dönüşüm sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32475)

407.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesine bağlı Topçular Mahallesi'nde yaşanan yol sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32476)

408.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesine bağlı Muradiye Mahallesi'ndeki bir alanda yapılan konut inşaatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32638)

409.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, denizlerdeki mikroplastik kirliliğinin önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32642)

410.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkemizdeki hava kirliliği oranlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32643)

411.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın Yeşilyurt ilçesine bağlı Yaka Mahallesi'nde bulunan bazı parsellerin rezerv alan ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32733)

412.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, Hatay ilinde yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32734)

413.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'daki su kaynaklarının sürdürülebilirliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32735)

414.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Karahasanuşağı Mahallesi'nde yapılan deprem konutlarının bağlantı yoluna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32736)

415.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Bafra ilçesinde bulunan Kolay Mahallesi'nin yol ve çevre düzenlemesi sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32737)

416.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Samsun'un Terme ilçesine bağlı Sivaslılar köyünün ulaşım altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32738)

417.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Muğla'nın Seydikemer ilçesine bağlı Seki Mahallesi'nde bulunan ve TOKİ'ye devredilen arazilerin imar planına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32833)

418.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, Van Gölü'nün su seviyesinde yaşanan azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32834)

419.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara'da kentsel dönüşüm sürecinde mağdur olduğunu iddia eden bir vatandaşa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32835)

420.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin Dilovası ilçesine bağlı Fatih Mahallesi'nde yürütülen kentsel dönüşüm faaliyetleri sebebiyle yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/32836)

Dışişleri Bakanlığı

421.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Türk vatandaşlarının vize başvurularında yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30571)

422.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Türk vatandaşlarının vize başvurularında yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30572)

423.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, AB ile yapılan vize serbestisi görüşmelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30707)

424.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30708)

425.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, bir kişinin bir sosyal medya paylaşımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30709)

426.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Suriye'nin Türk vatandaşlarına vize zorunluluğu getirmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31034)

427.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, Batı Trakya'daki Türk azınlık temsilcilerine yönelik yürütülen dava sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31035)

428.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Türkiye'nin Lahey Grubu tarafından hazırlanan yaptırım paketine katılımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31486)

429.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, ABD'nin Türkiye Büyükelçisi'nin bir açıklamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31487)

430.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Türk vatandaşlarının vize başvurularında yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31768)

431.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Fener Rum Patrikhanesi'nin faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32019)

432.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Kolombiya'da düzenlenen bir uluslararası konferansta İsrail'e karşı hazırlanan eylem planına yönelik ülkemizin tutumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32020)

433.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Tel Aviv Büyükelçiliğinde görevli bir personel ile ilgili iddiaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32147)

434.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Afganistan'dan işçi getirileceği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32148)

435.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2000'den bu yana Uşak'ı ziyaret eden yabancı büyükelçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32149)

436.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32242)

437.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Türkiye'nin Tayvan vatandaşlarına gayrimenkul satışı için izin vermemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32345)

438.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, ABD Büyükelçisi'nin Fener Rum Patriği için kullandığı ifadeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32645)

439.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Zengezur Koridoru'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/32646)

440.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, yurtdışında öğrenim gören vatandaşların vize sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32739)

441.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Suriye'deki Alevi nüfusun güvenliğinin sağlanması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32740)

442.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de rehin alındığı olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32839)

443.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bogota Ortak Bildirisi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/32840)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

444.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son dört yılda tarımsal sulama amaçlı kullanılan elektriğe yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/30574)

445.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024'ten bu yana faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen abonelerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30726)

446.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, son iki yılda faturasını ödeyemediği için doğalgazı kesilen abone sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30727)

447.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, orman yangınlarının elektrik dağıtım şirketlerinin ihmallerinden kaynaklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30922)

448.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2024'ten bu yana faturasını ödeyemediği için elektriği kesilen mesken abonesi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30924)

449.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, RES projelerinin akıbetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30928)

450.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin'in Artuklu ve Kızıltepe ilçelerinde yaşanan elektrik kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31879)

451.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, elektrik nakil hatlarından kaynaklanan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31880)

452.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'de elektrik nakil hatlarından kaynaklanan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31881)

453.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, Türkiye'nin Irak ile imzalanmış petrol boru hattı anlaşmasından çekilmesi kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32022)

454.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32023)

455.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan bir enerji santralinin ruhsatsız bir şekilde faaliyet gösterdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32478)

456.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, enerji nakil hatlarının neden olduğu orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32647)

457.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, İstanbul'da 12 Ağustos 2025 tarihinde gerçekleştirileceği açıklanan planlı elektrik kesintisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32650)

458.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, ülke genelinde ve Mersin özelinde elektrik iletim ve dağıtım hatlarından kaynaklandığı tespit edilen orman yangını sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32741)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

459.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Bakanlık tarafından engelli sporculara yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30577)

460.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2024-2025 öğretim yılında KYK yurtlarında verilen yemeklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30578)

461.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2022 yılında yürürlüğe giren düzenleme kapsamında KYK kredi borcunun faizi silinen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30579)

462.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda uyuşturucunun gençler üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30728)

463.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, sporla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30729)

464.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30730)

465.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, kumar bağımlılığına ve Milli Piyango İdaresi tarafından sürdürülen şans oyunu faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31042)

466.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Kocaköy ilçesinde bulunan spor kompleksinin İl Müdürlüğüne devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31043)

467.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde iş akitleri sonlandırılan sözleşmeli personelin durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31044)

468.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31045)

469.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, gençlerin uyuşturucu kullanmasının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31495)

470.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, burs ve öğrenim kredisi miktarlarının artırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31639)

471.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, boğulma vakalarının önlenmesine yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31640)

472.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bakanlık bünyesinde çalışan bazı işçilere sendikalarını değiştirmeleri amacıyla baskı yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31641)

473.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31883)

474.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Elazığ'ın Maden ilçesine bağlı Gezin Mahallesi'nde bulunan gençlik kampında bir çocuğun hayatını kaybettiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32155)

475.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32245)

476.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Suruç Belediyesi ile Spor Toto Teşkilat Başkanlığı arasında imzalanan halı saha yapım protokolü kapsamında gerçekleştirilmeyen bir ödemeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32349)

477.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, BESYO mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32483)

478.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, KYK yurtlarına ve burs miktarlarının arttırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32845)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

479.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, üst düzey kamu görevlilerinin hava yolu ile ulaşımına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31047)

480.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, 2024'ten bu yana kredi ve kredi kartı borçlarını ödeyemediği için icra takibine uğrayan kişi sayısındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31049)

481.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Şavşat ilçesinde bulunan mal müdürlüğünün kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31643)

482.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Ardanuç ilçesinde bulunan mal müdürlüğünün kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31644)

483.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, bağış ve yardımlara Kurumlar Vergisi Kanunu kapsamında uygulanan istisna ve indirimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31645)

484.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, vergi harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31647)

485.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Ziraat Bankasının bir şubesinden son on yılda kullandırılan kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31648)

486.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, tekstil ve hazır giyim sektöründe konkordato talebinde bulunan firmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31774)

487.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son on yılda Artvin'in Murgul ilçesinde kapatılan devlet kurumları ve kuruluşlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31775)

488.- Kocaeli Milletvekili Nail Çiler'in, Kocaeli'nin Gebze ilçesinde yeni bir vergi dairesi binası inşa edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31884)

489.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, tüketici kredilerinde KKDF kesintisi uygulanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31885)

490.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, bir şirketin bir kamu bankasına olan kredi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31888)

491.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, ekonomi politikalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32024)

492.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, icra dosyası sayısındaki artışa ve ekonomi politikalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32025)

493.- Mersin Milletvekili Talat Dinçer'in, gelir vergisi tarife dilimlerinin düzenlenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32026)

494.- Kırklareli Milletvekili Fahri Özkan'ın, kredi borçlarını ödemeyen emeklilerin maaşlarına haciz uygulanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32027)

495.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kredi kartı ve kredi borçlarını ödeyemediği için takibe düşen borçlulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32028)

496.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gelir dağılımındaki eşitsizliğin önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32031)

497.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, TÜİK'in enflasyon hesaplamalarında kullandığı mal ve hizmet fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32156)

498.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, döner sermaye işletmelerinin bütçelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32157)

499.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, KİT'lerde görevli yönetim kurulu üyelerinin mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32158)

500.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Bakanlıklara bağlı olarak kurulan ajanslara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32160)

501.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, yüksek kupürlü banknot basılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32484)

502.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, 2025 yılı merkezi yönetim bütçesinde gerçekleşen bütçe açığına ve faiz ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32485)

503.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Mersin'de 2022'den bu yana gerçekleşen vergi tahakkukuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32486)

504.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, kamuya ait taşınmazların yüklenicilere ödeme yapmak amacıyla devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32487)

505.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, 2024-2025 yıllarında bankalara kredi kartı ve bireysel kredi borçlarını ödeyemeyen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32488)

506.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, son bir yılda İzmir'de kredi ve kredi kartı borcunu ödeyemeyen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32652)

507.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, bireysel kredi ve kredi kartı borcu nedeniyle haklarında icra takibi başlatılan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32654)

508.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Uluborlu Mal Müdürlüğünün kapatılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32655)

509.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, kuyumculuk sektöründe yaşanan dolandırıcılık vakalarına ve sektörün denetlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32656)

510.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, 2017-2024 yılları arasında KÖİ projelerine yapılan döviz bazlı ödemelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32745)

511.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, Bakanlığın envanterinde bulunan TOGG marka araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32746)

512.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gıda enflasyonunun sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32846)

İçişleri Bakanlığı

513.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2018 yılından bu yana yaşanan polis intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30583)

514.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, son on yılda yaşanan polis intiharlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30584)

515.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı İl Özel İdaresi tarafından alınan bazı kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30585)

516.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van'ın Özalp ilçesine bağlı Aşağı Koçkıran Mahallesi'nde tarımsal üretimin desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30586)

517.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Suluca 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30587)

518.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, uyuşturucuyla mücadele alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30588)

519.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, polislerin özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30589)

520.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, emniyet personeline verilen giyim yardımı tutarının artırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30590)

521.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2015 yılından bu yana Diyarbakır'ın Suriçi ilçesinde uygulanan sokağa çıkma yasaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30591)

522.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2019'dan bu yana kayıp çocuk sayılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30592)

523.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, uyuşturucu ile mücadele konusunda yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30593)

524.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, AFAD'ın İzmir'de meydana gelen orman yangınları esnasında yürüttüğü çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30595)

525.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2011 yılından bu yana Suriyeli sığınmacılar için yapılan kamu harcamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30596)

526.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, son iki ayda Uşak'ta yaşanan trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30597)

527.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'de uyuşturucu ile mücadele amacıyla yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30598)

528.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son 5 yılda tespit edilen uyuşturucu madde kullanımı vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30740)

529.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'da son 5 yılda hafriyat kamyonlarının karıştığı trafik kazalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30742)

530.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı'nın tutuklanması sonucu gerçekleşen protestolar nedeniyle gözaltına alınan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30743)

531.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 31 Mart 2012'den bu yana ülkemizdeki Suriye uyruklu kişiler için yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30744)

532.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, gaz spreyi, sis el bombası ile ses ve ışık fişeği alımı ihalelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30745)

533.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından devredilen bazı taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30746)

534.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 17 Mart 2025 tarihinde POLNET sisteminde yaşanan arızaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30747)

535.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van Büyükşehir Belediyesine bağlı VASKİ Genel Müdürlüğünde yaşandığı iddia edilen sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30749)

536.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, polis koruması sağlanan gazetecilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30750)

537.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, sağlık kurulu raporu nedeniyle ilişiği kesilen polis adaylarının yaşadığı mağduriyetin giderilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30751)

538.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, Aksaray İl Özel İdaresinin yapmış olduğu bir ihaleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30752)

539.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, polis intiharlarındaki artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30753)

540.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30847)

541.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da bir belediye otobüsü şoförünün engelli bir kişiyi otobüse almamasına ve ildeki belediye otobüslerinin engelli erişimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30848)

542.- İstanbul Milletvekili Mustafa Kaya'nın, denetimli serbestlik kapsamında uyuşturucu suçları nedeniyle işlem gören kişilerin takibine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30849)

543.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 19-26 Mart 2025 tarihlerinde gerçekleşen protestolara yapılan kolluk müdahalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30935)

544.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, 4 Temmuz 2025 tarihinde Van'ın Saray ilçesindeki bir konutta yapılan aramaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30936)

545.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Mardin'in Midyat ilçesindeki kanalizasyon altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30937)

546.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Midyat ilçesinde yaşanan kanalizasyon altyapısı sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30938)

547.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30939)

548.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizin vize politikasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30940)

549.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kolluk kuvvetlerince gözaltı işlemleri sırasında vatandaşlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30942)

550.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, ülkemizdeki kayıt dışı yabancıların sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30943)

551.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2015-2025 yılları arasında intihar eden emniyet mensubu sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30944)

552.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2020-2025 yılları arasında çökertilen suç örgütlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30945)

553.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, intihar eden bir polis memuruna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30946)

554.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2020-2025 yılları arasında kamu kurumlarına yönelik gerçekleşen siber saldırı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30947)

555.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, son 5 yılda Emniyet Genel Müdürlüğü personeli olup mobbing şikayeti yapan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30949)

556.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, emniyet ve jandarma personelinin haftalık ortalama çalışma sürelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30950)

557.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2020-2025 yılları arasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle disiplin işlemi yapılan polis sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30951)

558.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'ye bağlı Kavaklı köyüne istinat duvarı yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30952)

559.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kolluk kuvvetlerinin protesto gösterilerine katılan vatandaşlara kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31051)

560.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Elazığ Belediyesi tarafından bir şirkete ait araçların kiralanmasında usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31052)

561.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Dirsekli/Yarbaşı köy yolunun yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31053)

562.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul İl Emniyet Müdür Yardımcılığına yapılan bir görevlendirmeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31054)

563.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2020 yılından itibaren yasa dışı yollarla giriş yaptığı tespit edilen yabancı sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31055)

564.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31056)

565.- Gaziantep Milletvekili Şahzade Demir'in, Bingöl ilinde yaşanan su kesintilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31057)

566.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, sosyal medya üzerinden şehit ailelerine yönelik yapılan hakaret içerikli paylaşımlara karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31501)

567.- Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'ın, 9 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Sancaktepe ilçesinde düzenlenen bir mitinge ilişkin yazılı soru önergesi (7/31502)

568.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 2021 yılında Ankara'nın Altındağ ilçesinde gerçekleşen mültecilere yönelik saldırılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31503)

569.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bir gazetecinin yazısında bahsi geçen bir bürokratla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31504)

570.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2024 yılında gerçekleştirilen uyuşturucu operasyonlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31505)

571.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31506)

572.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31507)

573.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 5 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gerçekleşen bir avukat-müvekkil görüşmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31508)

574.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İstanbul'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31509)

575.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31510)

576.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 20 Temmuz 2015 tarihinde Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde meydana gelen saldırı hakkında yürütülen yargı sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31511)

577.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, 13 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul'un Bayrampaşa ilçesinde bir olayda kolluk kuvvetlerinin kötü muamelede bulunduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31512)

578.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, İstanbul'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ve kadına yönelik şiddetin önlenmesi için alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31513)

579.- Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın'ın, Fener Rum Patrikhanesi'nin faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31514)

580.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31515)

581.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31516)

582.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, yasa dışı sanal kumar faaliyetlerinin engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31517)

583.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, son 5 yıl içinde mesleki faaliyetleri nedeniyle tehdit, baskı veya saldırıya uğradığı bildirilen avukat sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31518)

584.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, gençlerin uyuşturucu kullanmasının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31519)

585.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, İstanbul'da işlenen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31520)

586.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, fiziki şiddete ve dijital tacize uğrayan bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31521)

587.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2024 yılında intihar girişiminde bulunan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31523)

588.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, organ ticaretinin önlenmesi çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31524)

589.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, hayvan ve bakım evleri için görevlendirilen mülkiye müfettişlerinin denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31525)

590.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, 6284 sayılı Kanun kapsamında Emniyet ve Jandarma birimlerine koruma talebiyle başvuran kadın sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31526)

591.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, polislerin mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31527)

592.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van'da bulunan Akdamar İskelesi'nin işletmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31649)

593.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Erler köyünün ulaşım ve kanalizasyon altyapısı ihtiyacına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31650)

594.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Hasbağlar köyüne okul yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31651)

595.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de orman yangınlarının önlenmesi için alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31653)

596.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Sedat Nezih Özok Hudut Karakoluna ait köpeklerin verdiği zararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31654)

597.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 17 Temmuz 2025 tarihinde Diyarbakır'da gerçekleşen bir kadın cinayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31655)

598.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ve Viranşehir ilçeleri arasında bulunan Karakeçi mevkiindeki yolun iyileştirilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31656)

599.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Konya'nın Selçuklu ilçesinde bir polisin darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31777)

600.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Genç ilçesine bağlı Sarmakaya köyü hakkındaki afete tabi alan statüsünün kaldırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31778)

601.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31779)

602.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31780)

603.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31781)

604.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31782)

605.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31783)

606.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31784)

607.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31785)

608.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31786)

609.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Sarıdibek köyünde yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31787)

610.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli ilindeki plajlarda alınan güvenlik tedbirlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31788)

611.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Polnet sisteminde meydana gelen teknik arızaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31897)

612.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, 2025 yılında çıkan orman yangınlarına yönelik sabotaj iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31898)

613.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, son beş yılda gerçekleşen kadına yönelik şiddet olayları ile kadın cinayetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31899)

614.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2025 yılında çıkan orman yangınlarına yönelik sabotaj iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31900)

615.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, PKK terör örgütü tarafından gerçekleştirilen terör eylemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31901)

616.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde bir kişinin polis tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31902)

617.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31903)

618.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31904)

619.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31905)

620.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31906)

621.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, PKK terör örgütünün bazı üyeleri hakkındaki yakalama ve tutuklama kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32034)

622.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, 18 Temmuz 2025'te Bulgaristan sınır kapısından ülkemize girmek üzereyken ele geçirilen uyuşturuculara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32035)

623.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, Van Büyükşehir Belediyesi tarafından verilen bazı kararlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32036)

624.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gönüllü koruculuk statüsüyle silah edinen bazı kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32037)

625.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 18 Temmuz 2025'te Bakanlık tarafından sahipsiz hayvanlar konusunda gerçekleştirilen bir toplantıya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32038)

626.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, 22 Temmuz 2025 tarihinde Hakkari'de gözaltına alınan bazı kişilere kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32039)

627.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Cumartesi Anneleri olarak bilinen grubun kaybolan yakınlarının akıbetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32040)

628.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32041)

629.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesinde bir kişinin polis tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32043)

630.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 26 Temmuz 2025 tarihinde Mersin'in Mezitli ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32044)

631.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, 26 Temmuz 2025 tarihinde Mersin'in Mezitli ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32045)

632.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkari'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32046)

633.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir müzik grubunun Munzur Kültür ve Doğa Festivali'ne katılmasının yasaklandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32047)

634.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, dijital platformlar üzerinden yapılan uyuşturucu ticareti ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32048)

635.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen deprem sonrası kaybolan bazı kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32049)

636.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dilovası'nda meydana gelen ölümlü trafik kazasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32050)

637.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32051)

638.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32052)

639.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32162)

640.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, Hatay'da çalışan bir kamu görevlisi ile ilgili kaçakçılık iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32163)

641.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32164)

642.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32167)

643.- Van Milletvekili Zülküf Uçar'ın, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32168)

644.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Şırnak İl Jandarma Komutanlığında görevli bir askerin şehit olduğu olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32169)

645.- İzmir Milletvekili Ümit Özlale'nin, son 5 yılda gazetecilere yönelik yapılan tehdit ve saldırılara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32170)

646.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir savcının kamu güvenliğini tehdit eder şekilde araç kullandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32172)

647.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta meydana gelen orman yangınlarından etkilenenlerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32173)

648.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32174)

649.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Banaz ilçesine bağlı Büyükoturak köyünde çıkan orman yangınına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32175)

650.- Edirne Milletvekili Ahmet Baran Yazgan'ın, Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde yapılması planlanan Hükümet Konağı ve Adliye Sarayı binalarının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32176)

651.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32177)

652.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32178)

653.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesinde yapılan işten çıkarmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32179)

654.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, AFAD, itfaiye ve UMKE teşkilatlarının yangınlara müdahale kapasitesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32181)

655.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 9 Ağustos 2025 tarihinde Gelibolu'da düzenleneceği iddia edilen bir etkinliğe ilişkin yazılı soru önergesi (7/32182)

656.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İl Göç İdarelerini Destekleme Projesi kapsamında istihdam edilen kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32183)

657.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, özel güvenlik görevlilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32249)

658.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32250)

659.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, insan kaynaklı çıktığı tespit edilen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32252)

660.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32253)

661.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32254)

662.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Kazan köyünün altyapı ve su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32255)

663.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32256)

664.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32350)

665.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'ndeki metruk yapılarla bağlantılı suçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32351)

666.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bulunan bir köyün yol, altyapı, elektrik ve su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32352)

667.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Ağrı'nın Patnos ilçesinde bulunan Yunus Emre Mahallesi'nin içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32353)

668.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 28 Temmuz 2025'te Ankara'da bir kadının ölümüyle ilgili yürütülen soruşturma sürecine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32354)

669.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İstanbul Büyükşehir Belediyesine yönelik soruşturmalar esnasında bazı kişilerin gözaltına alınma görüntülerinin yayımlanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32489)

670.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van'ın Erciş ilçesinin elektrik, su, doğal gaz ve ulaşım altyapısı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32490)

671.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, eşi tarafından öldürülen TBMM personeli kadın hakkında önceden alınan koruma kararlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32491)

672.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, İsrail istihbaratının ülkemizde özel dedektiflik büroları aracılığıyla gerçekleştirdiği iddia edilen faaliyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32493)

673.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremlerde hayatını kaybeden vatandaşların yerine seçimlerde oy kullanıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32494)

674.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak'ta yapılan ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32495)

675.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, 4 Ağustos 2025'te Diyarbakır'ın Kayapınar ilçesinde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32498)

676.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, okul çevrelerinde uyuşturucu ile mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32499)

677.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'de çalışan tır şoförleriyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32500)

678.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32502)

679.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32580)

680.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32581)

681.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32582)

682.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32583)

683.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32584)

684.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32585)

685.- İstanbul Milletvekili Cengiz Çiçek'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32586)

686.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32587)

687.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32588)

688.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32589)

689.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32590)

690.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32591)

691.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32592)

692.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32593)

693.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32594)

694.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32595)

695.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32596)

696.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32597)

697.- Diyarbakır Milletvekili Halide Türkoğlu'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32598)

698.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32599)

699.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32600)

700.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32601)

701.- Van Milletvekili Sinan Çiftyürek'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32602)

702.- Bitlis Milletvekili Semra Çağlar Gökalp'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32603)

703.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32604)

704.- Batman Milletvekili Zeynep Oduncu Kutevi'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32605)

705.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32606)

706.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32607)

707.- Siirt Milletvekili Sabahat Erdoğan Sarıtaş'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32608)

708.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32609)

709.- Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyiğit'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32610)

710.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32611)

711.- Batman Milletvekili Mehmet Rüştü Tiryaki'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32612)

712.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32613)

713.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32614)

714.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32615)

715.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32616)

716.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32617)

717.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32618)

718.- Şırnak Milletvekili Ayşegül Doğan'ın, boşanma aşamasındaki eşi tarafından öldürülen TBMM personeli bir kadına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32619)

719.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türk plakalı bazı tırların Çin'de mahsur kaldığı olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32657)

720.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, PAEM sınavı ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32658)

721.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2024 yılında motosikletli kuryelerin karıştığı ölümlü kazalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32659)

722.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, çocukların motosikletli kurye olarak çalıştırılmasını önlemek için yapılan denetimlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32660)

723.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 22 Temmuz ve 7 Ağustos 2025 tarihlerinde Hatay'ın Samandağ ilçesinde yaşanan bazı olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32661)

724.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2024'ten bu yana Kars ilinde kesilen trafik cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32662)

725.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, son on yılda sahte yatırım raporu yoluyla Türk vatandaşlığı elde eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32663)

726.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, son on yılda ceza mahkemelerinde açılan dava sayısında meydana gelen artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32664)

727.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Varto Köylere Hizmet Götürme Birliğinin bazı uygulamalarıyla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32747)

728.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, bazı yabancıların sahte banka dekontları ve değerleme raporlarıyla vatandaşlık aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32748)

729.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, bazı yabancıların sahte banka dekontları ve değerleme raporlarıyla vatandaşlık aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32751)

730.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, geçici koruma statüsündeki Suriyelilere yönelik adres denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32752)

731.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, bazı yabancıların sahte banka dekontları ve değerleme raporlarıyla vatandaşlık aldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32753)

732.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32847)

733.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32848)

734.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin Büyükşehir Belediyesi tarafından satışa çıkarılan bazı taşınmazlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32849)

735.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32850)

736.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32851)

737.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 10 Ağustos 2025'te Mersin'in Çamlıyayla ilçesine bağlı Kisecik Mahallesi'nde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32852)

738.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 7 Ağustos 2025'te Şırnak'ın Cizre ilçesine bağlı Nur Mahallesi'nde yapılan bir cenaze töreninde yaşandığı iddia edilen olaylara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32853)

739.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, 10 Ağustos 2025'te Mersin'in Çamlıyayla ilçesine bağlı Kisecik Mahallesi'nde yaşandığı iddia edilen bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32854)

740.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Çorum iline bağlı bir köyde bulunan cemevinde ezan okutulmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32855)

741.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32856)

742.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Çatalca İnceğiz Geri Gönderme Merkezinde yaşanan bir intihar olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32857)

743.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 19-26 Mart 2025 tarihlerinde düzenlenen protestolara kolluk kuvvetlerinin orantısız güç kullanarak müdahale ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32858)

744.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir'in Sındırgı ilçesi ve depremden etkilenen diğer yerleşim yerlerinin genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32859)

745.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ta bulunan Kangal Balıklı Kaplıcası'nın yeniden hizmete açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32860)

746.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Bakanlıkta işe başlayan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32861)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

747.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Antalya'nın Demre ilçesinin sahil şeridinin mahkeme kararına rağmen Bakanlık tarafından işletmelere tahsis edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30599)

748.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İran-İsrail çatışmasının turizme etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30600)

749.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, turizm sektörüyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30754)

750.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30756)

751.- Mardin Milletvekili George Aslan'ın, Ani Katedrali'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/30757)

752.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Antalya Arkeoloji Müzesi binasının yıkılması kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30850)

753.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30953)

754.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Dumlupınar Şehitliği ve Zafer Anıtı'nın bakım, onarım ve ışıklandırma eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30954)

755.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, Antalya Müzesi'nin yer aldığı bölgenin koruma statüsünün değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30956)

756.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31059)

757.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı'nın korunması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31529)

758.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Antalya Arkeoloji Müzesi binasının yıkılması kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31532)

759.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Antalya Arkeoloji Müzesi binasının yıkılması kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31534)

760.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta bulunan Hacı Ali Türbesi'nin korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31536)

761.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta bulunan Pepuza Antik Kenti'nin korunmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31537)

762.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31790)

763.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2019 yılından bu yana Bakanlığa tahsis edilen ormanlık alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31908)

764.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2020-2025 yılları arasında Uşak ilinden UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmak üzere bir başvuru yapılıp yapılmadığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31910)

765.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2020'den bu yana orman yangınlarından sonra turizm için tahsis edilen alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31911)

766.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, turizm sektörüyle ilgili bazı verilere ve yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31913)

767.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, antik kent tiyatrolarında kültürel etkinlik yapılmasına izin verilmemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32053)

768.- Konya Milletvekili Ali Yüksel'in, Yunus Emre Enstitüsünde yapıldığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32054)

769.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis Etnografya Müzesinin kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32055)

770.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Antalya Arkeoloji Müzesi binasının yıkılması kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32184)

771.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, son 5 yılda çıkan yangınlarda yanan ormanlık alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32185)

772.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, İznik Gölü'ndeki su altı bazilikasında yürütülen kazı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32355)

773.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Muğla'da bulunan Yatağan Termik Santrali maden genişletme faaliyetlerinin çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32356)

774.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, 8 Ağustos 2009'da yurt dışında vefat eden bir müzisyenin cenazesinin Diyarbakır'a defnedilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32503)

775.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari Cilo Dağları ile Mergabütan Bölgesi'nin kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32504)

776.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, Mardin Müzesinin Katolik Süryani Patrikliği tarafından talep edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32505)

777.- Ankara Milletvekili Adnan Beker'in, bir sanatçının İsviçre'de konserlerinin iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32666)

778.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Arsuz ilçesinde bulunan ve 6 Şubat 2023 tarihli depremlerden sonra tahliye edilen bir sitenin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32754)

779.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, turistler için belirlenen Efes Antik Kenti giriş ücretine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32755)

780.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Bakanlıkta işe başlayan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32862)

Milli Eğitim Bakanlığı

781.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, üniversitelerde görev yapan idari ve sağlık hizmetleri sınıfı memurların tayin taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30602)

782.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2014- 2024 yılları arasında akademik kadrolara yapılan atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30608)

783.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, 2016-2025 yılları arasında Cumhurbaşkanı tarafından yapılan rektör atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30761)

784.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, bir YÖK personeli hakkındaki soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31062)

785.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde açılması planlanan meslek yüksekokulunun akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31547)

786.- İstanbul Milletvekili Ali Gökçek'in, son 10 yılda yükseköğretim kurumlarından kayıt sildiren ya da ilişiği kesilen öğrenci sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31559)

787.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, vakıf üniversitelerinde çalışan akademik personelin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31561)

788.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, eski bir YÖK personelinin intihar etmesi olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31791)

789.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, Anadolu Üniversitesine bağlı işletme ve iktisat fakültelerinin kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32187)

790.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, sahte diploma aldığı tespit edilen bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32189)

791.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, sahte diploma yoluyla akademik ünvan elde eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32264)

792.- İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun, sahte diploma düzenleyen bir çetenin faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32265)

793.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sahte diploma yoluyla akademik ünvan elde eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32267)

794.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, üniversitelerdeki akademik kadro yetersizliği sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32268)

795.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32269)

796.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sahte yabancı pasaportla uluslararası öğrenci statüsü elde eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32508)

797.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, sahte yabancı pasaportla uluslararası öğrenci statüsü elde eden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32517)

798.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, sahte diploma ile akademik unvan elde ettiği iddia edilen akademisyenlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32757)

799.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, İstanbul Üniversitesince verilen diplomalarda ıslak imza uygulamasına son verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32761)

800.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, sahte diploma düzenleyen bir çetenin faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32762)

801.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, 2020-2025 yılları arasında atanan öğretmenlerden diploma doğrulama işlemi yapılan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32863)

802.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, bir bakanın lisans diplomasının denklik durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32865)

Milli Savunma Bakanlığı

803.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, savunma sanayiinde çalışan bazı kişilerin görevden ayrılarak özel sektörde çalışmaya başlamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32872)

Sağlık Bakanlığı

804.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020'den bu yana yaşanan sağlıkta şiddet vakalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30613)

805.- Hatay Milletvekili Servet Mullaoğlu'nun, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında başka şehirlere tayin olan personelden talep edenlerin yeniden deprem bölgesine atanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30614)

806.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'de vatandaşların sağlık hizmetlerine erişiminde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30615)

807.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de bulunan Zorkun Yaylasında yürütülen sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30616)

808.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, 2014 yılından bu yana reflü ve gastrit teşhisi konulan hastalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30617)

809.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, son on yılda palm yağı içeren ürün tüketimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30618)

810.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bursa'daki kamu hastanelerinden randevu almakta yaşanan zorluklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30619)

811.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, hastanelerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30767)

812.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2020-2025 yılları arasında gerçekleşen çocuk ölümlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30768)

813.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, bazı hastalıkların önlenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30769)

814.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 20 Nisan 2025 tarihinde yapılan DUS sonuçlarının açıklanmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30770)

815.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, obezite oranlarında yaşanan artışa ilişkin yazılı soru önergesi (7/30771)

816.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, check-up hizmetlerinin içeriğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30772)

817.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30773)

818.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de sürdürülen sağlık hizmetlerinde yaşanan eksikliklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30774)

819.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis Tatvan Devlet Hastanesindeki usulsüzlük iddialarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30775)

820.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı tarafından yürütülen faaliyetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30776)

821.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 1 Nolu Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30859)

822.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, sağlık meslek lisesi mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30860)

823.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli depremlerde hayatını kaybeden çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30861)

824.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, klinik eczacılık uzmanlığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30862)

825.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, hastanelerin acil servislerine yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30863)

826.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, hastanelerin psikiyatri servislerine yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30864)

827.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, aile hekimlerince verilen sporcu sağlık raporlarından ücret alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30865)

828.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2023'ten bu yana AMATEM birimlerinde verilen hizmetlerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30866)

829.- İstanbul Milletvekili Ayşe Sibel Yanıkömeroğlu'nun, işitme engelli bireylerin ışıklı ve titreşimli uyarı cihazlarına erişiminin kolaylaştırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30867)

830.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, eczacı istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30868)

831.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, bir sendikanın bazı yöneticilerinin kamu kurumlarında da yönetici olarak çalıştıkları iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30972)

832.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30973)

833.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Kemalpaşa ilçesinde yapımı devam eden hastaneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30974)

834.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, ehliyet alımı ve yenilenmesi sürecinde istenen uyku apnesi raporuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/30975)

835.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, ALO 191 Uyuşturucu İle Mücadele Danışma ve Destek Hattı'na ilişkin yazılı soru önergesi (7/30976)

836.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Cizre Devlet Hastanesinden tıbbi malzeme ve ilaç çalındığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30977)

837.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkari Devlet Hastanesi ile Van Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesindeki nefroloji uzmanı açığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30978)

838.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Aydın ilindeki hastanelerle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30979)

839.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, 13 Temmuz 2025 tarihinde bir kadının polis müdahalesine maruz kaldığı ve travma nedeniyle erken doğum gerçekleştirdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30980)

840.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, 14 Mart 2025 tarihinde İstanbul Zeynep Kamil Kadın ve Çocuk Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yaşanan bir olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/30981)

841.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, aile hekimlerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30982)

842.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yenidoğan bebeklere sağlanan sağlık hizmetleri üzerinden haksız kazanç elde eden bir suç örgütünün yargılandığı davaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31080)

843.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, hormon düzenleyici ilaçların kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31081)

844.- Hakkari Milletvekili Vezir Coşkun Parlak'ın, Hakkari ilindeki bazı atamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31082)

845.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31083)

846.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Balıkesir'in Edremit ilçesindeki bir özel hastanede usulsüz sağlık raporu düzenlendiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31084)

847.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Edirne'nin Uzunköprü ilçesinde yapımı devam eden hastane binasının akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31085)

848.- İstanbul Milletvekili Mehmet Satuk Buğra Kavuncu'nun, fizik tedavi teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31086)

849.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, ALO 182 çağrı merkezi çalışanlarının taşeron firma değişmesi nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/31087)

850.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, İstanbul'da bir hastanede usulsüz yazıldığı tespit edilen tıbbi bebek maması reçetelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31567)

851.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, bir margarin ürününün yurt dışında ve ülkemizde farklı içeriklerle satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31568)

852.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Ankara Gülhane Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışmakta iken görevden ihraç edilen bir doktora ilişkin yazılı soru önergesi (7/31569)

853.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, otizmli bireylere yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31570)

854.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, gençlerin uyuşturucu kullanmasının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31571)

855.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, İstanbul'da olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31572)

856.- Antalya Milletvekili Cavit Arı'nın, Alanya Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde yapılan başhekim değişikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31573)

857.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, SGK'nın omurilik felçlileri ve benzeri kronik hastalar için karşılamış olduğu sonda miktarını düşürmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31574)

858.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, radyoterapi teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31575)

859.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, fizyoterapist atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31576)

860.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, dil ve konuşma terapistleri için açılan kadro sayısının yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31577)

861.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, tıbbi görüntüleme teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31578)

862.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, ergoterapist atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31579)

863.- Ankara Milletvekili Aylin Yaman'ın, ameliyathane teknikerlerinin atamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31580)

864.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun diş tedavisi sırasında kelepçesinin çıkarılmadığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31669)

865.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Dr. Abdurrahman Yurtaslan Ankara Onkoloji Eğitim ve Araştırma Hastanesinde hayatını kaybeden bir kişiye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31670)

866.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, MHRS'de çalışan taşeron işçilerin yaşadığı mağduriyetlerin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31671)

867.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, MHRS üzerinden sağlanan randevulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31672)

868.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Nilüfer ilçesine bağlı 30 Ağustos Zafer Mahallesi'nde kimyasal gaz sızıntısından etkilenen vatandaşların sağlık durumlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31673)

869.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun ilinde bulunan engelli vatandaşların verilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31674)

870.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis ilinde sunulan sağlık hizmetlerine dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31808)

871.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da artan erken ergenlik tanıları ile bu tedavide kullanılan ilacın tedarikinde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31809)

872.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Şanlıurfa'da bir bölgede görülen vakalar sebebiyle genetik ve hormonal tarama yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31810)

873.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Yüksekova Devlet Hastanesine anjiyo ünitesi kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31811)

874.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31812)

875.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31813)

876.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31814)

877.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31815)

878.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31816)

879.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31817)

880.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, otizm spektrum bozukluğu olan kişilerle ilgili çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31818)

881.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz Çakı'nın, Muş ilindeki kadın sağlığı hizmetlerinin yetersizliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31819)

882.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Kaynarpınar Köyü'nde yapılması planlanan JES projesinin olası çevresel etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31820)

883.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli Körfez Devlet Hastanesinde yaşanan yoğunluk sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31821)

884.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, kanser hastalarının kullandığı ağrı bantlarının temin edilemediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31822)

885.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da bulunan sığınmacılara sunulan sağlık hizmetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31931)

886.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, kanser hastası sayısına ve onkoloji ilaçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31932)

887.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta aşırı hava sıcaklıkları sebebiyle yaşanabilecek sağlık sorunlarına yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31933)

888.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, Şanlıurfa'da bulunan hastanelerin personel ve cihaz eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31934)

889.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31935)

890.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Ahlat Devlet Hastanesinde usulsüzlük yapıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31936)

891.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, bazı ilaç firmalarının kamu kurum iskontosu uygulamasını kaldırmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31937)

892.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'da sağlık hizmetlerine erişimde yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32073)

893.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'de bir mezarlıkta kimsesizler bölümüne defnedilen cenazelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32074)

894.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli'de uyuşturucu madde kullanımıyla mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32075)

895.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, son beş yılda Konya'da ruh sağlığı ve hastalıkları polikliniğine başvuran kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32197)

896.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yetersiz beslenme sebebiyle yaşanabilecek sorunlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32198)

897.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, diyaliz hastalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32199)

898.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, ergoterapi teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32200)

899.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, tıpta uzmanlık alan kadrolarının arttırılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32201)

900.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, diş protez teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32202)

901.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Down Sendromlu bireylerin ÖTV muafiyetinden yararlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32203)

902.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şırnak İl Sağlık Müdürlüğü ve Cizre Devlet Hastanesinde yaşandığı iddia edilen usulsüzlüklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32204)

903.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32272)

904.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, 2010'dan bu yana antidepresan ilaç kullanım miktarına ve psikolojik rahatsızlık tanısı alan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32273)

905.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, ALO 182 çağrı merkezi çalışanlarının taşeron firma değişmesi nedeniyle yaşadıkları mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/32274)

906.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, MHRS'den uzman hekim randevusu alabilmek için öncelikle aile hekimine başvurma zorunluluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32275)

907.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'ye bölge SMA tarama laboratuvarı kurulması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32276)

908.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Karaköprü ilçesi Akbayır Mahallesi'ne bir aile sağlığı merkezi yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32362)

909.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri ilindeki kadın sağlığı hizmetlerinin iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32363)

910.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'ın Bağlar ilçesi Fatih Mahallesi'nde uyuşturucu kullanımı nedeniyle sağlık kuruluşlarına yapılan başvurulara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32364)

911.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Trabzon T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32365)

912.- Aydın Milletvekili Ömer Karakaş'ın, Kuşadası Devlet Hastanesi'nde yaşanan usulsüz evlat edinme olayına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32366)

913.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun cezaevinde görevli doktorla ilgili şikayetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32367)

914.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 6 Nolu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkumun tedavisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32368)

915.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32369)

916.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Bakanlığın sunduğu hizmetlerde Kürtçe dilinin kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32519)

917.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Yahyalı Devlet Hastanesine yapılması planlanan sağlık yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32520)

918.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, Kayseri'nin Akkışla ilçesindeki sağlık hizmetleri altyapısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32521)

919.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, gençlerin uyuşturucu kullanmasının önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32522)

920.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, beyin kanaması geçiren bir kişinin sağlık durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32523)

921.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle Hatay'da yıkılan aile sağlığı merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32674)

922.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle Hatay'ın Antakya ilçesinde yıkılan aile sağlığı merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32675)

923.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle Hatay'ın Defne ilçesinde yıkılan aile sağlığı merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32676)

924.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle Hatay'ın İskenderun ilçesinde yıkılan aile sağlığı merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32677)

925.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, Seydikemer Devlet Hastanesinde bulunan diyaliz cihazlarının atıl durumda bekletildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32678)

926.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, engelli bireylerin sürücü belgesi yenileme sürecinde yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32679)

927.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, Kayseri Şehir Hastanesinde görevli hemşirelerin mali ve özlük hakları arasındaki farklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32680)

928.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 2023-2024 yıllarında Şanlıurfa'da su yetersizliği nedeniyle hastaneye müracaat eden hasta sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32763)

929.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesine bağlı Karahasanuşağı Mahallesi'ne sağlık ocağı yapılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32764)

930.- Hakkari Milletvekili Onur Düşünmez'in, Hakkari Derecik Devlet Hastanesinde yaşanan temizlik ve hijyen sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32765)

931.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Denizli Devlet Hastanesi binasının tavanının çökmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32874)

932.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, MHRS üzerinden randevu alma süresine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32875)

933.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, kanser tedavisinde kullanılan bazı ilaçların geri ödeme listesine alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32876)

934.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Balıkesir Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi Hastanesinin fiziksel kapasite ve personel eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32877)

935.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sivas'ta bulunan Kangal Balıklı Kaplıcası'nın yeniden hizmete açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32878)

936.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Bakanlıkta işe başlayan personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32879)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı

937.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, imalat sanayindeki kapasite kullanım oranına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30777)

938.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, elektronik izleme sistemleri kapsamında yapılan satın alımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30778)

939.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'daki organize sanayi bölgelerinde faaliyet gösteren sanayicilere finansman kolaylığı sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30779)

940.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TOGG'un üretimine, satışlarına, yatırımlarına ve ihracatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30780)

941.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, elektrikli araçlara yönelik bireysel şarj cihazı kullanımına dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30781)

942.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, organize sanayi bölgelerinde faaliyet gösteren sanayicilere finansman kolaylığı sağlanması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30782)

943.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, hazır giyim ve konfeksiyon sektörünün sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30870)

944.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Bakanlık ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31823)

945.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, ilk Türk astronotun uzay yolculuğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31939)

946.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, elektrikli araç şarj istasyonu kurulması için sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31940)

947.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31941)

948.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32205)

949.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32277)

950.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Somali'de kurulması planlanan uzay üssüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/32681)

951.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Somali'de kurulması planlanan uzay üssüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/32766)

952.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, TOGG fabrikasında işten çıkarılan işçilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32768)

Tarım ve Orman Bakanlığı

953.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, Van'ın Özalp ilçesine bağlı Aşağı Koçkıran Mahallesi'nde tarımsal üretimin desteklenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30624)

954.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, kuraklıkla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30625)

955.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın Silvan ilçesindeki çiftçilerin yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30627)

956.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Diyarbakır'ın bazı köylerinde yaşanan içme ve sulama suyu sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30629)

957.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2014 yılından bu yana yapılan endüstriyel ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30630)

958.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, orman köylülerinin gelir kaybına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30631)

959.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, orman yangınları ile mücadele kapsamında OGM'nin hava filosu ve ekipman sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30632)

960.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, yeni tarımsal destekleme modeli kapsamında destekten yararlanan üreticilerin sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30633)

961.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, Kozdere Barajı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30635)

962.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, son dört yılda tarımsal sulama amaçlı kullanılan elektriğe yapılan zamma ilişkin yazılı soru önergesi (7/30636)

963.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, hayvancılığın geliştirilmesi için yapılan projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30638)

964.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Orman Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30639)

965.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, 2025 yılının Haziran ayının son haftasında İzmir'de çıkan orman yangınlarının nedenine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30640)

966.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, tarım ürünlerinde tespit edilen pestisit kalıntılarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30641)

967.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, şap hastalığına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30642)

968.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Bursa'da orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30643)

969.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, son on yılda Bursa'da tarım dışı kullanıma açılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30644)

970.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, GÜBRETAŞ'ın iştiraki olan yurt dışındaki bir şirketle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30785)

971.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, TMO'nun Aralık 2024 ve Ocak 2025'te en fazla arpa satışı yaptığı kişi ve kuruluşlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30786)

972.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Türkşeker tarafından başlatılan bir soruşturmanın akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30787)

973.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, tarım sektörü ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30788)

974.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30789)

975.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30790)

976.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30791)

977.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2023'ten bu yana çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30792)

978.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'deki orman yangınlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30793)

979.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30871)

980.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, şeker pancarı üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30873)

981.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2018-2024 yılları arasındaki buğday üretimiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30874)

982.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2014-2024 yılları arasındaki üzüm üretimiyle ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30875)

983.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, son iki yılda gerçekleştirilen gıda denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30876)

984.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, İbrala Barajı göl sahasının kurumasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30877)

985.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, Çakmak Barajı 1. Kısım Sulama Sistemleri projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30878)

986.- Sakarya Milletvekili Ümit Dikbayır'ın, orman muhafaza memurlarının mali ve özlük haklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30879)

987.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/30880)

988.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Tarım Kredi Kooperatiflerince yapılan hayvan ithalatı ile ilgili bazı iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30984)

989.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, GÜBRETAŞ'ın iştiraki olan yurt dışındaki bir şirketle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/30985)

990.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, 2020'den bu yana Samsun ilindeki çiftçilerin borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30986)

991.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, 2025 yılı buğday ve arpa alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30987)

992.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024-2025 yıllarında yapılan canlı hayvan ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30988)

993.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024-2025 yıllarında yapılan saman ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30989)

994.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2024-2025 yıllarında yapılan kırmızı et ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30990)

995.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan ilinde hayvan üreticilerine verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30991)

996.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, süt üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30992)

997.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, hayvancılık sektörünün desteklenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30993)

998.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2020-2024 yılları arasında gerçekleştirilen pestisit denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31092)

999.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Erdek İlçe Tarım Müdürlüğü tarafından alınan bir kararın bazı kazların ölümüne sebebiyet verdiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31093)

1000.- Bursa Milletvekili Hasan Toktaş'ın, İznik bölgesindeki sulama sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31094)

1001.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2024 ve 2025 yıllarında ülkemizde meydana gelen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31095)

1002.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31096)

1003.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, Asi Nehri üzerinde yapılması planlanan Dostluk Barajı Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31097)

1004.- Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç'ın, orman yangınları sebebiyle meydana gelen zararın giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31098)

1005.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Eyyübiye ilçesinde bulunan bir mera arazisinin imara açılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31581)

1006.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, bir margarin ürününün yurt dışında ve ülkemizde farklı içeriklerle satılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31582)

1007.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, 2024 yılı itibarıyla Aydın'da rekoltesi düşen incir üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31583)

1008.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Adana'da son 10 yılda meydana gelen orman yangınlarına ve yeniden ormanlaştırma çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31584)

1009.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından çiftçilere verilen kredilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31585)

1010.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum'un Hınıs ilçesindeki içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31586)

1011.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Kars ilinde şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31587)

1012.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, Ardahan'da patates üretiminin kısıtlanmasına ve kavılca buğdayı üretimiyle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31588)

1013.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31590)

1014.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31591)

1015.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, Tekirdağ ilinde orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31592)

1016.- Ankara Milletvekili Sadullah Ergin'in, Yukarı Sakarya Havzası'nda yaşanan kuraklık sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31597)

1017.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, son beş yılda madencilik ruhsatı verilen orman ve zeytinlik alanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31675)

1018.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Mardin'in Kızıltepe ilçesine bağlı Küçükayrık Mahallesi'nde yürütülen cazibe sulaması ve arazi toplulaştırmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31676)

1019.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, çiğ süt üreticilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31677)

1020.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'de orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31678)

1021.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Erler köyünün içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31679)

1022.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, orman işçilerine ve çalışma koşullarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31680)

1023.- Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in, Mardin'in Derik ilçesi Üçyol mevkiinde yapımı süren sulama kanalının çökmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31681)

1024.- Muğla Milletvekili Metin Ergun'un, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31682)

1025.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne ilinde olası bir yangına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31683)

1026.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, 2025 yılında meydana gelen orman yangınlarına ve yangın söndürme çalışmalarında kullanılan hava araçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31684)

1027.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, süs bitkileri ve çiçekçilik sektörüne ilişkin yazılı soru önergesi (7/31685)

1028.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Siverek ile Viranşehir ilçeleri arasında bulunan Karakeçi mevkiindeki trafik güvenliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31686)

1029.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kuruyan sulak alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31687)

1030.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, orman yangınlarıyla mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31688)

1031.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, son iki yılda ürünlerinde taklit ve tağşiş yaptığı tespit edilen firmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31689)

1032.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya ilinde pastane, kafe ve restoranlarda yapılan gıda denetimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31690)

1033.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, tarım ürünlerinde pestisit kullanımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31691)

1034.- Elazığ Milletvekili Gürsel Erol'un, Elazığ'da yapılan balıkçılık faaliyetlerinin desteklenmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31692)

1035.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, 2025 yılı çiğ süt referans fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31693)

1036.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, mevsimlik tarım işçiliği kapsamında çalışan çocuklara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31694)

1037.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Kumluca ilçesinde bulunan derelerde yürütülen ıslah çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31695)

1038.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Korkuteli ilçesinde tarımsal sulama konusunda yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31696)

1039.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, son bir yılda ülkemizde meydana gelen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31824)

1040.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, orman yangınlarına müdahale eden kişilerin eğitim ve teçhizatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31825)

1041.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gazipaşa ilçesine bağlı Zeytinada Mahallesi'nde bazı vatandaşların tapularının iptal edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31826)

1042.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın Gazipaşa ilçesinin bazı mahallelerinde yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31827)

1043.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31828)

1044.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Karlıova ilçesinde yapılması planlanan JES projesinin tarım ve hayvancılığa etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31829)

1045.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31830)

1046.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, sıfır gümrük vergisiyle mısır ithal edilmesi kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31833)

1047.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Konya'da yaşanan kuraklığa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31834)

1048.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31835)

1049.- İstanbul Milletvekili Hasan Karal'ın, Tarım Kredi Pazarlama ve Marketçilik A.Ş.'nin 2023'ten bu yanaki mali durumuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/31836)

1050.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, orman yangınlarıyla mücadele kapsamında alınacağı açıklanan gece görüşlü yangın helikopterlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31837)

1051.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Tarım Kredi Kooperatiflerinin marketlerinde toplu işten çıkarma yapılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31838)

1052.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl'ün Adaklı ilçesine bağlı Sarıdibek köyünde yaşanan sulama suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31839)

1053.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31840)

1054.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da yürütülen hayvancılık faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31942)

1055.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, canlı hayvan ithalatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31943)

1056.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, yıllık yanan orman miktarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31944)

1057.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'daki çiftçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31945)

1058.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, gece görüşlü yangın söndürme helikopteri alımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31946)

1059.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan uçak ve helikopterlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31947)

1060.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul Sazlıdere Barajı'nın içme suyu statüsünün değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31948)

1061.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31949)

1062.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, Isparta'da orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31950)

1063.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, Ankara'nın Ayaş ilçesine bağlı Gökler köyünde bulunan bir mera arazisinin kiralanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31951)

1064.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, orman yangınlarında zarar gören alanların yeniden ağaçlandırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31952)

1065.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, 2020-2025 yılları arasında Konya'da üretim yapılmayan veya terk edilen tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31953)

1066.- Bursa Milletvekili Kayıhan Pala'nın, 26 Temmuz 2025 tarihinde Bursa'da çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31954)

1067.- Muğla Milletvekili Süreyya Öneş Derici'nin, 2025 yılında gerçekleşen orman yangınlarına ve yangınlarla mücadele çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31955)

1068.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Murat Dağı'nda olası bir orman yangınına karşı alınan tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31956)

1069.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, 2025 yılında Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde çıkan yangınlara müdahale eden ekiplere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31957)

1070.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, şap hastalığı ile mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/31958)

1071.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karakoyun deresinin ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31959)

1072.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, Orman ve Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü'nün kurumsal etkinliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31960)

1073.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 25 Temmuz 2025 tarihinde Kars'ın Kağızman ilçesinde meydana gelen sel felaketinde mağdur olan çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31961)

1074.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31962)

1075.- Adana Milletvekili Burhanettin Bulut'un, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31963)

1076.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan uçak ve helikopterlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/31964)

1077.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/31965)

1078.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'in Çeşme ilçesinde yaşanan su kesintisi sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/31966)

1079.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'da tarım dışı amaçlarla kullanılan tarım arazilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31967)

1080.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, Tekirdağ'ın Muratlı ilçesinde bulunan Yeşilsırt Göleti'nin su seviyesinde yaşanan azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/31968)

1081.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, bazı çiftçilere eylem yaptıkları için kesilen idari para cezalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32077)

1082.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32078)

1083.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32079)

1084.- İzmir Milletvekili Deniz Yücel'in, orman yangınlarıyla mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32080)

1085.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, işlenen tarım arazisi miktarında yaşanan azalmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32081)

1086.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, orman yangınlarıyla mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32082)

1087.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, İzmir ve Antalya'daki yangın eğitim merkezlerinin kapatılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32083)

1088.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, orman işçilerinin çalışma koşulları ile orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32084)

1089.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32085)

1090.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, Trabzon'un Of ilçesinde mevsimlik tarım işçilerini taşıyan bir aracın karıştığı kazaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/32086)

1091.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, orman yangınlarında hayatını kaybeden orman işçilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32087)

1092.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Eskişehir'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32088)

1093.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, 2025 yılında ülkemizde meydana gelen orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32089)

1094.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Bakanlık tarafından Koçarlı Belediyesine tahsis edilen yangın söndürme arazözünün geri alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32090)

1095.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32091)

1096.- Van Milletvekili Gülderen Varli'nin, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32092)

1097.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32206)

1098.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32207)

1099.- Ordu Milletvekili Mustafa Adıgüzel'in, fındık piyasasında faaliyet gösteren bir şirketin Rekabet Kurumuyla yaptığı taahhüt anlaşmasının iptaline ilişkin yazılı soru önergesi (7/32208)

1100.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Bakanlık tarafından Koçarlı Belediyesine tahsis edilen yangın söndürme arazözünün geri alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32209)

1101.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32210)

1102.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan uçak ve helikopterlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32211)

1103.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, son 5 yılda hayvancılık sektöründe yaşanan küçülmeye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32212)

1104.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ın Banaz ilçesine bağlı Büyükoturak köyünde çıkan orman yangınına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32213)

1105.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, son beş yılda çıkan orman yangınlarının çıkış sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32214)

1106.- Isparta Milletvekili Hikmet Yalım Halıcı'nın, yangın sonrası orman vasfını yitirdiği gerekçesiyle orman dışı kullanıma açılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32215)

1107.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, Şanlıurfa'nın Suruç ilçesinde bir sulama birliğinin elektriğinin kesilmesi sebebiyle çiftçilerin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/32216)

1108.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32217)

1109.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32218)

1110.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde çıkan orman yangınına müdahale ederken hayatını kaybeden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32219)

1111.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, İzmir'de yaşanan su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32220)

1112.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, İzmir'de yaşanan içme suyu sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32278)

1113.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlık ve bağlı teşkilatlarında 2018-2025 yılları arasında fiilen çalışmadığı halde maaş aldığı tespit edilen personele ilişkin yazılı soru önergesi (7/32279)

1114.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Orman Genel Müdürlüğüne bağlı orman yangın eğitim merkezlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32280)

1115.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, orman köylülerinin yangınla mücadeledeki etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32281)

1116.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Eskişehir'in Seyitgazi ilçesinde çıkan orman yangınına müdahale ederken hayatını kaybeden kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32282)

1117.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Mersin'in Silifke ilçesinde bulunan bir köyde çıkan yangın sonrası yaşanan mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/32283)

1118.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32284)

1119.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, tatlandırıcı içeren içeceklerin şekersiz ibaresiyle satışa sunulmasının yasaklanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32285)

1120.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Doğu Anadolu Bölgesi'nde şap hastalığı ile mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32286)

1121.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van'ın Saray ilçesinde yapılması planlanan Kurucan Göleti Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32287)

1122.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, yangınlarda zarar gören ormanlık alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32288)

1123.- Konya Milletvekili Konur Alp Koçak'ın, ülke genelinde yaşanan zirai don afetinden etkilenen çiftçilere sağlanan desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32289)

1124.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, fındık alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32290)

1125.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari'nin Çukurca ilçesine bağlı Kazan köyünün altyapı ve su sorununa ilişkin yazılı soru önergesi (7/32291)

1126.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şırnak ilinde gerçekleştirilen ağaç kesimlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32370)

1127.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, 2025 yılında Ağrı, Kars, Ardahan ve Artvin'de şap hastalığından telef olan hayvan sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32371)

1128.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, Varlık Fonu'na aktarılan İzmir'in Bergama ilçesinde bulunan bir mandıranın zarar ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32372)

1129.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, iklim değişikliğinin tarımsal etkileriyle mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32373)

1130.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, son beş yıldaki kenevir üretimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32374)

1131.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, şap hastalığıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32375)

1132.- Ağrı Milletvekili Heval Bozdağ'ın, şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32376)

1133.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Orman Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32377)

1134.- İzmir Milletvekili Hüsmen Kırkpınar'ın, İzmir ilindeki barajlarda yaşanan kuraklık sorununa ve DSİ tarafından alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32378)

1135.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, orman yangınlarının çam balı üretimine etkisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32379)

1136.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, ÇAYKUR'un çay alımları için belirlediği kota ve kontenjan uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32380)

1137.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, şap hastalığıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32381)

1138.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, şap hastalığıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32382)

1139.- Ankara Milletvekili Yüksel Arslan'ın, buğday ve arpada gıda güvenliğine ve stratejik stok yönetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32383)

1140.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32524)

1141.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, Hakkari Cilo Dağları ile Mergabütan Bölgesi'nin kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ilan edilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32525)

1142.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, sokak hayvanlarına ayrılan bütçenin kullanılmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32526)

1143.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, orman yangınları ile ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32527)

1144.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, veteriner hekimlik mesleğinin kamu hizmeti niteliğinin korunmasına ve koruyucu hekimlik faaliyetlerinin öne çıkarılmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32528)

1145.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, yapay zeka destekli tarımsal sulama sistemlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32529)

1146.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, hayvan barınaklarının denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32530)

1147.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, av turizminin yaban hayatına etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32531)

1148.- Kayseri Milletvekili Mustafa Baki Ersoy'un, ülkemizdeki yeraltı barajlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32532)

1149.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, 19 Temmuz 2025'te Didim Belediyesi yetkililerince sahipli bir köpeğin özel mülke girilmek suretiyle toplandığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32533)

1150.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, orman yangınlarının sebep olduğu mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32534)

1151.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, tasfiye edilen Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş. faaliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32682)

1152.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, 2004'ten bu yana sokak hayvanlarının rehabilitasyonu amacıyla yapılan harcamalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32683)

1153.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, orman yangınlarıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32684)

1154.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un, ormancılık faaliyetlerinde çalıştırılmak üzere Seydikemer T Tipi Açık Cezaevinden seçilen mahkumlarla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32685)

1155.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, DSİ'nin İzmir'de yürüttüğü içme suyu projelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32686)

1156.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Manisa'nın Turgutlu ilçesinde faaliyet gösteren nikel maden işletmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32687)

1157.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da 30 Haziran 2025'te çıkan orman yangınının sebep olduğu mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32688)

1158.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars'ta bulunan büyükbaş ve küçükbaş hayvanlar için belirlenen kulak küpe koduna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32689)

1159.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, şap hastalığı ile mücadele konusunda yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32690)

1160.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesindeki tarım alanlarında yaban domuzları sebebiyle oluşan ürün kaybına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32691)

1161.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, bir orman işletme müdürü ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32692)

1162.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, orman yangınlarıyla mücadelede kullanılan hava araçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32693)

1163.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, Manisa'daki kuraklık nedeniyle zeytin üreticilerinin yaşadıkları sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32694)

1164.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, Çanakkale'de meydana gelen orman yangınına ve orman yangınlarına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32695)

1165.- Adana Milletvekili Ayyüce Türkeş Taş'ın, sıfır gümrük vergisiyle mısır ithal edilmesi kararına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32696)

1166.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, Denizli'nin Buldan ilçesine bağlı Doğanköy Mahallesi'nde bulunan bir arazi için tarım dışı kullanım izni verilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32769)

1167.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrası Hatay'da kamulaştırma yoluyla imara açılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32770)

1168.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Orman Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32771)

1169.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya'daki şeker pancarı üretim alanlarında tespit edilen bir bitki hastalığına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32772)

1170.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Konya ilinde şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32773)

1171.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Asi Nehri Dostluk Barajı Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/32774)

1172.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, Sayıştayın 2023 yılı Denetim Raporu'nda Orman Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32775)

1173.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta 2005'ten bu yana içme suyu temini için yürütülen projelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32776)

1174.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32777)

1175.- İstanbul Milletvekili Gökan Zeybek'in, elektrik iletim ve dağıtım altyapısından kaynaklanan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32778)

1176.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32779)

1177.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son üç yılda Şanlıurfa'da yaşanan kuraklığın tarımsal üretime etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32780)

1178.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2025 yılında çıkan orman yangınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32781)

1179.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan ilinde şap hastalığının sebep olduğu mağduriyetin giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32782)

1180.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan ilinde şap hastalığı ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32783)

1181.- Ardahan Milletvekili Özgür Erdem İncesu'nun, Ardahan ve çevre illerinde şap hastalığından etkilenen hayvan sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32784)

1182.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, TMO'nun buğday alımında uyguladığı randevu sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32785)

1183.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, son 10 yılda ülkemizde meydana gelen orman yangınlarına ve yangınlarla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32786)

1184.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, mevsimlik tarım işçilerinin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32787)

1185.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, av turizmi kapsamında yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32788)

1186.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, av turizmi kapsamında yapılan ihalelere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32789)

1187.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32880)

1188.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, tarımsal amaçla kullanılan mazottan vergi alınmamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32881)

1189.- Eskişehir Milletvekili Jale Nur Süllü'nün, Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmesi planlanan ve koruma altındaki hayvan türlerini konu alan bir av turizmi ihalesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32882)

1190.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Erzurum'da şeker pancarı üretim alanında bazı tarlaların su altında kalmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32883)

1191.- İstanbul Milletvekili Ahmet Şık'ın, Çanakkale'de yangınla mücadele amacıyla alınması gereken tedbirlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32884)

1192.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Taşcı'nın, 2025 yılı için yağlık ayçiçek alım fiyatına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32885)

1193.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Karacabey ilçesinde bulunan longoz ormanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32886)

1194.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, İznik Gölü ve Ülküköy Göleti'nin kurumasına karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32887)

1195.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Afyonkarahisar'ın Dinar ilçesine bağlı Kadılar köyündeki patates üreticilerinin yaşadığı sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32888)

1196.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Eber Gölü'nün korunmasına yönelik alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32889)

1197.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, gıda enflasyonunun sebeplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32890)

1198.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, orman yangınlarıyla mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32891)

1199.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'ın Dörtyol ilçesinde faaliyet gösteren bir liman işletmesinin canlı hayvan sevkiyatı iznine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32892)

1200.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, su israfının önlenmesine yönelik çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32893)

1201.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Dikili ilçesine bağlı bir mahallede bulunan derelerin ıslah edilmesi talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32894)

1202.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Bergama ilçesine bağlı bir mahalledeki tarım arazileri için sulama göleti yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32895)

1203.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Dikili ilçesine bağlı Kızılçukur Mahallesi'nde yaban hayatını korumaya yönelik gerçekleştirilen projelerin etkilerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32896)

1204.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'de yangına sebebiyet verebilecek enerji nakil hatlarının belirlenmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32897)

1205.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Dikili ilçesine bağlı Esentepe Mahallesi'ne sulama göleti yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32898)

1206.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırı dışına çıkarılan arazilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32899)

1207.- Ağrı Milletvekili Nejla Demir'in, mısır alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32900)

1208.- İstanbul Milletvekili Doğan Bekin'in, son 10 yıl içinde gerçekleşen orman yangınlarına ve Cumhurbaşkanı kararı ile orman sınırı dışına çıkarılan alanlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/32901)

1209.- Denizli Milletvekili Sema Silkin Ün'ün, 2025 yılı için TMO ve TARİŞ tarafından açıklanan kuru üzüm alım fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32902)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

1210.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, ülke genelinde internet hizmeti sunan firma sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/30658)

1211.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, demiryolu taşımacılığının geliştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30803)

1212.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, metro ve tramvay hatlarıyla ilgili çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/30804)

1213.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, internet hizmetlerinin kalitesine ve maliyetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/30885)

1214.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Torbalı-Ödemiş-Kiraz karayolu projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31702)

1215.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Urla Çeşme Devlet Yolunun ne zaman tamamlanacağına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31709)

1216.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31842)

1217.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Erzincan-Sivas Karayolu'nun yenilenmesi ve tünel projelerinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31844)

1218.- Ankara Milletvekili Mesut Doğan'ın, Ankara-İzmir YHT hattı projesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31974)

1219.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, e-Devlet platformunun diploma entegrasyon sistemine ilişkin yazılı soru önergesi (7/31980)

1220.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, demiryolu yatırımlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/31986)

1221.- Hakkari Milletvekili Öznur Bartin'in, orman yangınları ile mücadeleye ilişkin yazılı soru önergesi (7/32097)

1222.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, Ödemiş-Kiraz Demiryolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32298)

1223.- İzmir Milletvekili Mustafa Bilici'nin, sahte diploma yoluyla kamu kurumlarına atanan kişilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32299)

1224.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, e-devlet sistemi ile e-imza altyapısının güvenlik denetimine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32385)

1225.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Kocaeli'nin İzmit ilçesinde bulunan Mevlana Kültür Merkezi ve Cumhuriyet Parkı'nın yıkılacağı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32539)

1226.- İzmir Milletvekili Rıfat Turuntay Nalbantoğlu'nun, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32703)

1227.- Antalya Milletvekili Aliye Coşar'ın, Eskişehir-Antalya hızlı tren projesinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32705)

1228.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz'ın, 2020-2024 yılları arasında İstanbul Boğazından geçen gemilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32708)

1229.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın bazı mahallelerindeki internet ve telekomünikasyon altyapısı sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32710)

1230.- Mardin Milletvekili Kamuran Tanhan'ın, Mardin'in kırsal bölgelerindeki iletişim ve ulaşım altyapısı eksikliklerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32712)

1231.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, sahte elektronik imza yoluyla gerçekleştirilen usulsüz akademik ve idari işlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/32715)

1232.- Eskişehir Milletvekili İbrahim Arslan'ın, sahte elektronik imzalarla ilgili sertifika sağlayıcı firmaların sorumluluğuna ilişkin yazılı soru önergesi (7/32792)

1233.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, orman yollarının yapımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32799)

1234.- İzmir Milletvekili Tamer Osmanağaoğlu'nun, İzmir'in Urla ilçesindeki bir mahalleye kavşak yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32806)

1235.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, Ankara-Sivas YHT hattında yapılan iyileştirme çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/32906)

1236.- Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen'in, Ankara-İzmir Hızlı Tren Projesi kapsamında Manisa'nın Turgutlu ilçesine istasyon yapılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/32909)

15 Ekim 2025 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılar hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Sayın Melih Meriç’e aittir.

Buyurun Sayın Meriç. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç’in, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik sıkıntılara ilişkin gündem dışı konuşması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’nin yaşadığı derin ekonomik krizin etkileri hakkında gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Yaşadığımız ekonomik krizin faturası her geçen gün arta arta, katlana katlana devam ediyor. Türkiye daha önce bu türlü ekonomik krizleri yaşadı ancak sonu geldi.

(Uğultular)

BAŞKAN - Hatibi dinleyelim lütfen değerli arkadaşlar.

MELİH MERİÇ (Devamla) - Ama yaklaşık üç yıldan beri AKP Hükûmetinin yapmış olduğu bu ekonomi politikaları sonucunda sonu gelmeyen bir sıkıntı yaşıyoruz. Bu sıkıntının temelinde yanlış politikaların üst üste taşınarak, artarak getirilmesi sonucu oluşan bir durum... Bakın, seçim bölgem Gaziantep’te sanayiciden tutun en alttaki asgari ücretle çalışan işçi dahi evine ekmek parası dahi götürmenin derdinde. Gaziantep sanayicisi ülkeyi terk ediyor. Bugün paraya ulaşamayan, faizin artmasından dolayı devletine güvenip yatırım yapan sanayici, yüzde 10-15’le kredi alan sanayici bugün yüzde 60 civarında bir faiz ödüyor, buna rağmen paraya ulaşamıyor ama “Ekonomi üç ay sonra düzelecek, altı ay sonra düzelecek.” diye tozpembe bir tablo çiziliyor.

Bakın, hepimiz aynı gemideyiz sayın AKP milletvekilleri; gerçi dinlediğiniz de yok, burada olduğunuz da yok ama bu memlekete yazık ediyorsunuz. Fabrikalarımız kapanıyor, işçiler geçinemiyor, emekli geçinemiyor ve buna hâlâ bir çözüm bulamıyorsunuz. Her yılın sonunda “Üç ay sonra düzeleceğiz.” diyorsunuz, “Altı ay sonra düzeleceğiz.” diyorsunuz ama maalesef, bir düzelme olmadığı gibi bu yük katlana katlana artıyor. İşte, bugün 2 büyük sanayicimiz çıktı, açıklama yaptı, “Altı ay daha böyle giderse kapanırız.” dedi ama duymuyorsunuz. Ekonomi Bakanı tozpembe bir tablo çiziyor, “Hiçbir sıkıntımız yok.” diyor. Peki, bu sıkıntıyı sadece Cumhuriyet Halk Partisine oy verenler mi, sadece Cumhuriyet Halk Partililer mi yaşıyor? Hayır, sizin görmediğiniz, ülkedeki her kesim yaşıyor ama maalesef kulaklarınız tıkalı, gözünüz de kör, görmüyorsunuz.

"Türkiye ihracat şampiyonu." diye her yıl ihracatın arttığından bahsediliyor. Geçtiğimiz eylül ayında, evet, ihracatımız yüzde 3 artmış durumda, peki ithalat? Yüzde 9 artmış yani gene ülke zararda, gene düzgünlüğe gitmiyoruz, hâlâ sıkıntılarımız devam ediyor ama bunu görmüyorsunuz.

AKP'nin ekonomi anlayışı, üretmek isteyeni, niyeti bu olanı pişman ediyor. Bugün, cebinde parası olan, yatırım yapmak isteyen sanayici bin pişman. Bu dertle, inanın, gecesinde gündüzünde gözlerine uyku diye hiçbir şey girmiyor. Aynı şekilde, çocuğuna okul masrafı için sabahleyin 50 lira veremeyen veliler var, bunu bile görmüyorsunuz. Kantinlerden 1 simit ile 1 kola alamayan öğrencilerimiz var, bunun acısını hissetmiyor musunuz yüreğinizde? Ne zaman düzelecek bu ekonomik sıkıntı? Artık bir tarih verin; insanları oyalamaktan, kandırmaktan vazgeçin diyorum.

Evet, ülkemizde terör olmasın, barış olsun ama geçim sıkıntısı olduğu takdirde hiçbir zaman mutlu olamayacaksınız, olamayacağız, huzuru bulamayacağız ve bunun sebebi sizlersiniz; kulağınızı tıkayan, gözlerinizle görmeyen, bakıp da baktığınızı anlamayan sizler bu ülkeyi bu hâle getirdiniz. Yazıklar olsun size diyorum, yazıklar olsun size diyorum! (CHP sıralarından alkışlar) Sizler refah içinde olabilirsiniz, karnınızı doyurabilirsiniz ama karnını doyurmayan bir vatandaşın vebali sizlere ait; bunu da asla unutmayın diyorum.

Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in dediği gibi, bu kadar haksızlığa rağmen sizi orada oturtmayacağız, ilk seçimde hepiniz gideceksiniz; bunu da asla unutmayınız!

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Gündem dışı ikinci söz, milletimizin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Filistin hassasiyeti hakkında söz isteyen Hatay Milletvekili Sayın Necmettin Çalışkan'a aittir.

Buyurun Sayın Çalışkan. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

2.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, milletin ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Filistin hassasiyetine ilişkin gündem dışı konuşması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, aziz milletimiz; dünya, insanlık tarihi boyunca görmediği bir felaketi yaşadı iki yıldır. İnsanlık tarihi boyunca açlıktan ölümlerin sebebi gıdaya erişim sorunu nedeniyleydi ama Gazze'de iki yıldır açlıktan insanlar öldü. İnsanlık tarihi boyunca bu felaketler yaşandığı gibi, İslam tarihi boyunca da Moğol istilalarına, Haçlı seferlerine rağmen İslam ülkelerinin bu kadar güçlü oldukları; bütün stratejik kurumlara, tesislere, konumlara sahip oldukları hâlde bugünkü kadar katliama seyirci kaldıkları bir dönem olmamıştı. Hatta ne yazık ki bir ada ülkesi gibi olan İsrail, limanlarından, Müslüman komşuları vasıtasıyla tedarik edilen malzemeleriyle ayakta kaldı.

Bugün her şeye rağmen bir ateşkes söz konusu. Ülkemizin, askerimizin burada yer almasını gayet olumlu buluyoruz. Ama bununla beraber şunu belirtmeliyiz ki askerimize verilen görev, Gazze'de enkaz altında kalan İsrailli askerlerin cesetlerini bulup İsrail yönetimine teslim etmek. Dün İsrail Genelkurmay Başkanı ve Trump dedi ki: "Eğer cesetler hemen teslim edilmezse ateşkes bozulur." Bu, ciddi bir tehdittir. Burada Trump'ın vereceği payeyi tiyatroda rol alma beklentisiyle karşılamak asla kabul edilemez; gerçek anlamda barışın, ateşkesin yürürlüğe girmesi için gayret etmek en önemli görevimizdir.

Değerli milletvekilleri, ne yazık ki bazı basın-yayın organları süreçte yaşananları örtbas etmek üzere her türlü gayret içerisine girdi. Bir siyasi partinin il başkanlığının adres değişikliğini üç gün boyunca canlı verenler filoda yaşananları hiçbir şekilde aksettirmedi. Yine, filo sonrası, sanki Hindistan'a maceraperest bir "YouTuber" içerik üreticisinin seyahati anlatılıyormuşcasına olay sulandırıldı; oysa Gazze'de tarihin en büyük soykırımı işlendi, işlenmeye devam ediliyor. İsrail 7 Ekimden bu yana önce

tutuklama furyası, ardından katliam furyası, ardından soykırım furyası, ardından açlık, ölüm; sonunda da sürgünle bu süreci devam ettirdi. Başka bir açıdan ise önce etrafındaki direniş cephesini, Hamas ve Hizbullah'ı tasfiye etti; ardından komşularına, Hizbullah dışında Lübnan'a, Suriye'ye, İran'a, Yemen'e saldırdı; şimdi yeni bir evreye geçti, Katar'la birlikte Sünni dünyanın da hedefinde olduğunu açık bir şekilde ortaya koydu. Buradan uyarmayı bir vazife biliriz: Artık şu geldiğimiz tabloda Suriye'de Gazze'nin 3,5 katı büyüklüğünde araziyi, Golan Tepeleri'ni işgal etmiş olan Suriye'de İsrail, Türkiye'nin sınır komşusudur. Aynı şekilde, İsrail, Akdeniz'in tümüne müdahale ederek Akdeniz'i uluslararası bir deniz olmaktan çıkarmış, bir iç göl hâline getirmiştir. Keza, İsrail Kıbrıs'a son dönemde yerleştirdiği vatandaşlarıyla birlikte Kıbrıs da ciddi bir tehdit altına alınmıştır.

Evet, dünyada olağanüstü gelişmeler yaşanıyor, Büyük Orta Doğu Projesi adım adım işliyor, İsrail genişlemeye devam ediyor. Zaten yıllar önce kurduğu bir kumpasla Suriye'den Suriyelileri dışarı çıkararak aslında genişlemeye bir adım atmış, süreci oluşturmuştu; adım adım gidiyoruz. İşte, böyle tehlikelerin var olduğu bir dönemde sadece hamasetle, algı yaparak, tabana tribünlere oynayarak tarihî sorumluluktan asla kurtulamayız. Şu anda çok ciddi tehditle karşı karşıyayız. Gazze'de ateşkes olsa bile esas tehlike bugün itibarıyla başlamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) - Ülkemizin toprak bütünlüğü İsrail tarafından tehdit edilmektedir. Önümüzdeki beş yıl süre içerisinde artık İsrail'le karşı karşıya gelmemiz kaçınılmazdır. Böyle bir ortamda bütün siyasi hesapları bir kenara bırakarak, ülkemizin millî güvenliğinin tehdit altında olduğunu düşünerek el birliği içerisinde ülkemizin mücadele etmesine gayret etmeliyiz; ülkemizin geleceğini düşünmek hepimizin boynunun borcudur.

Bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisinin başta Sayın Başkanı Numan Kurtulmuş olmak üzere, saygıdeğer Genel Başkanlara Mecliste verilen tezkereye destek ve katkıları için şükranlarımı arz ediyorum; destek veren, duruş sergileyen tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Gündem dışı üçüncü söz, İran'ın Hoy şehrinde düzenlenen Şems-i Tebrîzî ve Mevlâna'yı anma töreni için yapılan ziyarette Türkiye-İran ilişkileri hakkında söz isteyen Van Milletvekili Sayın Kayhan Türkmenoğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Türkmenoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Van Milletvekili Kayhan Türkmenoğlu'nun, İran'ın Hoy şehrinde düzenlenen Şems-i Tebrîzî'yi ve Mevlâna'yı anma töreni için yapılan ziyarette Türkiye-İran ilişkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Van) - 2025 Türkiye-İran Kültür Yılı münasebetiyle söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygı ve muhabbetle selamlıyorum.

2025 yılı, Türkiye ile İran arasında kadim dostluğun, ortak kültür ve medeniyet mirasının yeniden canlandığı kardeşliğin yılı olarak tarihe geçecektir. Asırlardır aynı coğrafyada nefes alan 2 büyük millet şiirin, musikinin, irfanın ve hikmetin ortak dilinde buluşmuştur. Dün akşam bu tarihî yılın anlamlı etkinliklerinden birini yaptık; Hafız-ı Şirazî'nin anısına düzenlenen programa Kültür Bakanımız Sayın Mehmet Ersoy ile İran İslam Cumhuriyeti Kültür ve İslami İrşad Bakanı Sayın Seyyid Abbas ve beraberindeki heyetle katılım sağladık. Bu tür etkinliklerin 2 ülke arasındaki kültürel köprüleri güçlendireceğine, ortak değerlerimizin geniş kitlelere ulaşmasına vesile olacağına inanıyorum.

Yine, geçtiğimiz günlerde İran'da Şems-i Tebrîzî ve Mevlâna'yı anma törenlerine katıldık. Mevlâna, aklın ve kalemin bilgisiyle donanmış bir âlimdir fakat onun gönlündeki aşk ateşini oluşturan, hakikatin sır perdesini aralayan isim Şems-i Tebrîzî'dir. Bu 2 gönül dostu bir araya geldiğinde sözlerin ötesinde bir buluşma gerçekleşti. Onların sohbeti insanın içindeki derinlikleri, yaratılışın hikmetini ve Allah'a duyulan sınırsız aşkı dile getirdi. "Ey canımın cananı, Tebriz'in şemsi! Sensiz gönlüm viran, gönlüm perişan. Sen doğunca ruhumda bin bahar açar, seninle bütün âlem gül bahçesi olur." Mevlâna'nın kaleminden dökülen her beyit Şems'in ateşiyle yoğrulmuştur. Şems ona "Aklınla değil, gönlünle gör." dedi ve o andan itibaren Mevlâna'nın hayatı bir dönüşümün, bir yeniden doğuşun adı oldu. Bir yanda Tebriz'in ateşi, diğer yanda Konya'nın irfanı. Tebriz ile Konya, Şems ile Mevlâna'nın gönül köprüsüdür...

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Bırak şimdi Şems'i!

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Devamla) - ...Hoy ile Van sınırların birleştiği; aynı ezanı, aynı duayı paylaşan iki şehirdir. İsfahan ile İstanbul doğudan batıya uzanan medeniyetimizin zarafet hattıdır. Bu şehirler aynı inancın nefesini, aynı kültürün sesini taşır; birinin kubbesinde yankılanan dua diğerinin gönlünde karşılık bulur.

Değerli milletvekilleri, Türkiye-İran Parlamentolar Arası Dostluk Grubu olarak yaptığımız ziyaretlerde ticaretten ulaşıma, kültürden enerjiye, turizmden ekonomiye kadar çok sayıda stratejik başlıkta somut adımlar atılmaktadır. Mevcut kapıların rehabilitasyonu için, yeni kapıların açılması için ortak çalışmalar yürütülmektedir. Bu girişim, yalnızca ticareti artıracak bir adım değildir, aynı zamanda bölgesel istikrarın ve dostluğun teminatı olacak tarihî bir gelişmedir. Kültür ve turizm iki ülke arasında en yumuşak ama en güçlü bir bağdır. 2024 yılında İran'dan ülkemize gelen turist sayısı 3 milyon 277 bine ulaşmıştır. Bu rakamın 2025 yılı sonunda daha yüksek olacağına inanıyoruz çünkü İranlı dostlar için Türkiye gönül bağı olan bir ülke, Türkiye için İran aynı coğrafyanın kardeş evidir. Bu kardeşliği sözde değil ortak projelerle, kültür etkinlikleriyle, iş birlikleriyle, akademik değişikliklerle güçlendiriyoruz. Konya-Van-Hoy hattında kurulacak kültür ve turizm koridoru bu yönde atılmış en kıymetli adımlardan biri olacaktır.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Sayın Türkmenoğlu, Rojin Kabaiş'e ne oldu, buna ilişkin de bir cümle edecek misiniz? Rojin Kabaiş'e ne oldu?

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Devamla) - Bu koridorun, sadece iki şehrin değil iki milletin kültürel nefesini birleştirecek bir gönül köprüsü olmasını temenni ediyoruz.

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Rojin Kabaiş'e ne oldu? Van Milletvekili olarak bu konuda tek bir cümleniz varsa duymak istiyoruz. Deliller neden karartıldı?

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Devamla) - Türkiye'nin bölgesel vizyonu nettir: Komşularıyla barış içinde ticaretini, kültürel değişimini geliştiren, aynı zamanda mazlum coğrafyalarda adalet mücadelesinin sancağını taşıyan güçlü bir Türkiye'dir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Neden intihar olduğuna ilişkin aile telkin edildi? Ne diyorsunuz bu konuda? Tek bir cümle...

HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) - Sayın Başkan, hatibi anlamıyoruz.

BAŞKAN - Arkadaşlar, dinleyelim lütfen.

Buyurun Türkmenoğlu, tamamlayın.

KAYHAN TÜRKMENOĞLU (Devamla) - Sözlerimi tamamlarken Mevlâna'nın, Şems-i Tebrîzî, Hafız-ı Şirazî'nin hikmetiyle yoğrulmuş ortak medeniyetin bizlere ortak bir barış dili, bilinci kazandırdığını ifade etmek istiyorum.

Mevlâna der ki: "Güneşin ışığı İran'ı da ısıtır Anadolu'yu da." Şems-i Tebrîzî der ki: "Sevgi her şeyin özüdür, sevgiyle yoğrulan bir gönül dağları bile yerinden oynatır." Hafız-ı Şirazî de şöyle der: "Gönül gözüyle bakan sınır değil insan görür." Biz de gönül gözüyle bakıyor; sevgiyle, dostlukla, inançla Türkiye-İran dostluğunu geleceğe taşıyoruz.

Yüce heyeti, Yüce Meclisi saygıyla sevgiyle selamlarken bu arada, Necmettin Çalışkan ve değerli arkadaşlarımıza tekrar geçmiş olsun dileklerimizi ifade ediyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 30 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Yine, dünkü gibi, daha sonra giren arkadaşlarımıza da milletvekillerimize de gün içerisinde peyderpey söz vermeye çalışacağım.

Şimdi ilk söz Sayın Asu Kaya'nın.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 17 Ekim saat 17.00'de 81 ilde Cumhuriyet Halk Partisi il başkanlıklarının önünde buluşacaklarına ilişkin açıklaması

ASU KAYA (Osmaniye) - Sayın Başkan, teşekkür ederim.

"Türkiye Yüzyılı" dediler ama milletin payına maalesef boş tencere yüzyılı düştü; sofrada bereket kalmadı, mutfakta yangın var, kadınlar geçim derdinde, çocuklar yoksulluğun gölgesinde büyüyor. "Aile Yılı" diyorlar ama ortada refah değil yoksulluk, borçlanma ve çaresizlik var. Yani sarayda lüks, sofrada yokluk var maalesef. İşte, biz, mutfakta kaynamayan tencerelerin ve bu yokluğun hesabını sormaya geliyoruz. Haydi kadınlar, boş tenceremizi, alın terimizi, onurumuzu alıp sözümüzle, gücümüzle meydanlara çıkıyoruz. 17 Ekim Cuma saat 17.00'de, 81 ilde Cumhuriyet Halk Partisi il başkanlıklarımızın önünde buluşuyoruz. Umudumuzla, dayanışmamızla, yoksulluğa boyun eğmeyen kadınlarla yürüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Nurten Yontar...

2.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, öğretmen maaşlarına ilişkin açıklaması

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) - Sayın Başkan, 2025 yılı itibarıyla paylaşılan veriler ışığında, en düşük öğretmen maaşı 43 bin lira, aylık ortalama öğretmen maaşı 53.700 liradır. TÜRK-İŞ 2025 yılı Eylül verilerine göre, açlık sınırı 28 bin lira olup yoksulluk sınırı 91 bin lirayı aşmıştır. Yani yeni göreve başlayan bir evli öğretmen çiftin maaşları bile yoksulluk sınırının altında kalmaktadır. Bu acı tablo eğitim çalışanlarının yokluğa mahkûm edildiğini açıkça göstermektedir. Öğretmen maaşları bırakın insanca yaşamayı, insanların en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamayacak hâle gelmiştir. Türkiye'de giderek derinleşen ekonomik kriz, yüksek ev kiraları, artan gıda masrafları öğretmenlerimizi sefer tasına mecbur bırakmıştır. Bakanlığın görevi, öğretmenlerimizi yoksulluk sınırında değil hak ettikleri yaşam standardında yaşatmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mervan Gül...

3.- Siirt Milletvekili Mervan Gül'ün, Siirt-Baykan-Bitlis yoluna ilişkin açıklaması

MERVAN GÜL (Siirt) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Baykan ilçemiz ile Bitlis arasındaki kara yolu ulaşımında büyük kolaylık sağlayacak olan Demirışık Tüneli, Bitlis Çayı-23 Köprüsü ve Baykan Köprüsü tamamlanarak fiilen hizmete açıldı. Siirt-Baykan-Bitlis yolunun tamamlanması sadece bir ulaşım projesi olmanın ötesinde bölge ekonomisini,

turizmi ve sosyal bağları güçlendiren stratejik bir hamledir. Bu gelişme uzun vadede bölge halkının yaşam kalitesini artıracak ve bölgesel kalkınmaya ivme kazandıracaktır. Başta Cumhurbaşkanımız ve Genel Başkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu'na ve emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Yusuf Ziya Aldatmaz...

4.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, 14 Ekim 2022'de Amasra'da maden ocağında yaşanan elim kazaya ilişkin açıklaması

YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 14 Ekim 2022, Bartın'ımızın yüreğine, Amasra'mızın bağrına ateş düşen, hepimizi derin bir acıya boğan kara gün. Bu kara günde madenin karanlık dehlizlerinde vatanın ışığı olmak için çalışırken hayatlarının baharında 43 canımızı kaybettik, 43 aile ocağı söndü. Onlar sadece birer maden işçisi değildi; evlerinin direği, çocuklarının gelecek umudu, analarının göz bebeğiydiler, ekmeğinin peşinde koşarken elim bir kaza sonucu aramızdan ayrıldılar. Bugün burada bir kez daha şehit babalarımıza, analarımıza, eşlerine ve yetim kalan yavrularımıza seslenmek istiyorum: Sizin acınız hepimizin acısıdır. Sizin gözyaşlarınız, bu milletin yüreğinde tazeliğini asla yitirmeyecek bir kor damlasıdır.

Değerli milletvekilleri, bu vesileyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Mustafa Sarıgül...

5.- Erzincan Milletvekili Mustafa Sarıgül'ün, Roblox'a ve oturumu yöneten Başkan Vekili Pervin Buldan'a ilişkin açıklaması

MUSTAFA SARIGÜL (Erzincan) - Sayın Başkan, Almanya'da, Fransa'da, İngiltere'de, İsviçre'de, Danimarka'da, Hollanda'da, İsveç'te Roblox açık. Roblox bir heyecan, bir enerji. Roblox'ta sanat var, kültür var, heyecan var; aynı zamanda gençlerin sosyalleşme alanı. İçerikler düzenlenmeli ve Roblox mutlaka açılmalı. Burada bir takım oyunu var. Gençler okuldan sonra Roblox oynamak istiyor ama ne yazık ki oynayamıyorlar. Roblox'u açalım, gençlerin yüzünü güldürelim.

Sayın Başkan, demokrasi anlayışınıza çok teşekkür ediyorum. Pervin Hanım, sizin de efendim, sevdiğiniz, seveniniz bol olsun, bir yanı Erzincanlı olsun.

BAŞKAN - Teşekkür ederim, sağ olun.

Sayın Mehmet Güzelmansur...

6.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, 1 Kasımda yürürlüğe girecek olan hafif tonajlı araçlar için yeni kantar uygulamasına ilişkin açıklaması

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hafif tonajlı araçlara yeni kantar uygulaması 1 Kasımda yürürlüğe giriyor. 3.500 kilo altındaki kamyonet ve panelvanlar artık ağırlık kontrolüne tabi tutulacak yani zaten mazotla, sigortayla, bakımla boğuşan küçük nakliyeciye bir yük daha eklenecek. Sabah akşam ekmek parası için direksiyon başında olan bu insanlar bir yönetmelikle daha ezilmemeli. Özellikle Hatay gibi hâlâ afetin yaralarını sarmaya çalışan bir kentte bu düzenleme adil değildir. Buradan iktidara sesleniyorum: Gelin, bu uygulamayı yeniden değerlendirelim. Küçük taşımacı esnafını cezalandırmayalım. Hatay'ı, deprem bölgesini bu zorunluluktan muaf tutalım. Enkazın altında kalan esnafı bir de insafsız yönetmelikle ezmeyelim. Esnafın yükünü hafifletelim, artırmayalım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Zeki İrmez...

7.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, ekolojik düşmanlığa ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Botan'ın doğası yağmacıların, rantçıların ve talancıların kirli ortaklığıyla yok edilmek isteniyor. Doğa düşmanları şimdi de Silopi ilçemizin Cilbiya, Biliga köylerinde ve Gabar Dağı civarında yer alan birçok bölgede ağaç kıyımına devam ediyor. Bizzat devlet kurumlarının gözetiminde bölgedeki korucuların eliyle sürdürülen bu yağmaya halkımız "Artık yeter!" diyor. İktidar, Türkiye'nin dört bir yanında farklı gerekçelerle ekolojik düşmanlığını sürdürmeye devam ediyor. Ağızlarından "ağaç dikimi" safsatasını düşürmeyen iktidarın yeşile, ağaca, toprağa olan kini ve düşmanlığı son bulmuyor. Besta'da, Cudi'de halkımızla birlikte haykırdık, Mecliste de dile getirmek istiyorum: Bu yıkım ve ağaç katliamı, rant ve sermaye uğruna güvenlikçi politikanın şemsiyesi altında yürütülen yıkım bir an önce son bulsun.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Murat Çan...

8.- Samsun Milletvekili Murat Çan'ın, Salıpazarı Barajı'na ilişkin açıklaması

MURAT ÇAN (Samsun) - Sel ve su baskınları artık seçim bölgem Samsun'un ve Karadeniz Bölgesi'nin kaderi değil iktidarın iş bilmezliği ve umursamazlığının eseridir. Salıpazarı Barajı inşaatı, işte, bu saptamamızın en somut kanıtıdır. Terme ve Çarşamba ilçelerimizi hemen her yıl tekrarlayan sel ve su baskınlarından kurtaracak ve ayrıca, bölgenin su ihtiyacını karşılayacak şekilde projelendirilen barajın inşaatına 2017 yılında başlandı, sözde 2020'de bitecekti ama 2022 yılına kadar inşaatta taş üstüne taş koyulmadı. Şimdi DSİ Genel Müdürü açıklama yapıyor. "Konsolidasyon enjeksiyon imalatlarının yüzde 88'i, perde enjeksiyonlarının yüzde 50'si tamamlandı." diyor. Ne zaman bitecek? Bu sorunun cevabını arıyoruz. Bu tempoyla, bu gerçekleşme oranlarıyla inşaatın iki yıl içinde tamamlanması bile hayaldir.

BAŞKAN - Sayın Murat Cahid Cıngı...

9.- Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın, Gevher Nesibe Hatun adına kurulan şifahaneye ilişkin açıklaması

MURAT CAHİD CINGI (Kayseri) - Teşekkür ederim.

Kıymetli milletvekilleri, dünyada çağdaş tıp eğitiminin ilk uygulandığı yer, memleketim Kayseri'de 1206 yılında ll. Kılıç Arslan'ın kızı Gevher Nesibe Hatun adına kurulan şifahanedir. Bu şifahane iki bölümden oluşmaktadır: Bir bölümü farmakoloji, anatomi, cerrahi gibi derslerin verildiği hekim yetiştirme bölümü, diğer tarafı da insanlara şifa dağıtan ve öğrencilerin yetişmesi için uygulamaların yapıldığı bir tedavi merkezinden oluşmuştur. Bu güzel eserimizi tekrar gündeme taşımak için Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi ve İl Kültür Turizm Müdürlüğü iki gün süren paneller, konuşmalar ve konferanslarla Gevher Nesibe'yi anmak gibi bir güzellikte bulunmuşlardır, kendilerine teşekkür ediyorum. Şehrimize gelen bütün misafirlerimizi de şu anda Selçuklu Medeniyeti Müzesi olan...

BAŞKAN - Sayın Hasan Arslan... Yok.

Sayın Nermin Yıldırım Kara...

10.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, vicdanların ortak talebi olan infaz düzenlemesine ilişkin açıklaması

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Teşekkür ederim Başkanım.

Cezaevlerinde kapasiteyi aşan, insan onuruna yakışmayan şekilde yaşam mücadelesi veren, yatak bulamayan, geceyi koridorlarda geçiren binlerce yurttaşımız bulunmaktadır. Ayrımcılığın olmadığı, eşitliğin esas alındığı bir infaz düzenlemesi vicdanların ortak talebidir. Suça karışan çocukların nasıl rehabilite edileceğiyle alakalı, nasıl topluma kazandırılacağıyla ilgili mevzuatlar yeniden

düzenlenmelidir. Sicil affı bekleyen, kredi ve kredi kartı borçları nedeniyle yasal takibe düşen, finansal sistemin kara listesinde yer alan kişiler için yeni bir sayfa açılmalıdır. OHAL KHK'lerinin verdiği yetkiye dayanarak ihraç edilenlerden hakkında soruşturma ve kovuşturmaya yer olmayanlar, beraat kararı verilmiş kişiler, özellikle doktor, avukat, jandarma, uzman çavuş, polis gibi birçok meslek mensubu bugün af beklemektedir. Yeni düzenlemeler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Aykut Kaya...

11.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Alanya ve Gazipaşa'da meydana gelen yangınlardan mağdur olan çiftçilere, Demirtaş Tanı Deresi Göleti Sulaması Projesi'ne ilişkin açıklaması

AYKUT KAYA (Antalya) - Alanya ve Gazipaşa'da meydana gelen yangınlarda birçok tarım üretim alanı zarar gördü, çiftçimiz büyük bir mağduriyet yaşadı. Bu nedenle, üreticilerimizin Ziraat Bankasına ve Tarım Kredi Kooperatiflerine olan borçları iki yıl vadeli, faizsiz şekilde ertelenmeli ve üreticilerimize fidan desteği sağlanmalıdır. Yanan ormanlık alanların farklı amaçlarla kullanılmasının önüne geçmek için bu yerler bölgede yaşayan üreticilerimize tahsis edilerek avokado, incir ve keçiboynuzu gibi türlerin üretimi için değerlendirilmelidir.

Alanya'mızın doğu bölgesinde üst kotta kalan mahallelerimize Dim Barajı'ndan su verilemiyor; çiftçilerimiz 250-300 metreden sondajla su çıkarmak zorunda kalıyor, büyük bir sıkıntı çekiyor. Tarım ve Orman Bakanlığından yıllardır söz verilen ve Alanya'mızın doğu bölgesindeki üst kotta kalan mahallelerimize su sağlayacak olan Demirtaş Tanı Deresi Göleti Sulaması Projesi'nin yapımına başlanmasını Alanyalı hemşehrilerim adına talep ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Burcugül Çubuk...

12.- İzmir Milletvekili Burcugül Çubuk'un, Gazeteciler Hakan Tosun ile Umut Taştan'a ilişkin açıklaması

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Teşekkürler Başkan.

10 Ekim akşamı saldırıya uğrayan Hakan Tosun hayatını kaybetti. Hakan Tosun, ekoloji mücadelesinden tanıdığımız, sokakta her türlü hak gasbında gördüğümüz değerli bir gazeteciydi.

Bütün basın emekçilerine buradan saygılarımı sunarak şunu söylemek istiyorum: Hakan Tosun katledildi ve Emniyet gerekli soruşturmayı yapmadığı için bu görevi üzerine devralan gazeteci Umut Taştan, bulduğu deliller nedeniyle, sanıkların ailesi tarafından gözdağı verilerek tehdit edilmeye çalışıldı ve bulduğu tanık önce aile tarafından tehdit edildi, sonra Emniyet tarafından gözaltına alındı ve bugün adliyeye götürüldü. Ne Hakan Tosun'un hesabını karanlığa bırakacağız, gölgelerde bırakacağız ne de Umut Taştan gibi gazetecilerin akıbetini belirsizliğe bırakacağız. Hiçbir gazeteciyi, hiçbir basın emekçisini hiç kimseye yedirmeyeceğiz.

Teşekkürler.

BAŞKAN - Sayın Sevda Karaca Demir...

13.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Rojin Kabaiş'e ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş'in ölümünün üzerinden bir yıl geçti. Bir yıl boyunca ailesi, arkadaşları, kadın örgütleri "Rojin intihar etmedi, öldürüldü." diyerek gerçeği aradı, sorumlular ise sadece gerçeği gizlemek için çalıştı. Şimdi, Adli Tıp raporundan Rojin'in bedeninde erkek DNA'ları bulunduğu açığa çıkıyor. Bu bilgi neden gizlendi? Kim sakladı? Kimi koruyorsunuz? Başından beri hiçbir emare yokken bu ölüme "intihar" diyen Vali, Emniyet Müdürü, delilleri toplamayan kolluk görevlileri, "Kamera kayıtları yok." diyen savcı ve en önemli delilleri gizleyen ATK kimi koruyor? Bu iktidar

bunları neden koruyor? Rojin'in ölümü münferit bir olay değil. Bu ülkede her şüpheli ölümün arkasında benzer bir karanlık, aynı sorumsuzluk, aynı cezasızlık zinciri var. Rojin'in ailesinin, arkadaşlarının, kadınların adalet mücadelesinin yanındayız."Rojin'e ne oldu?" diye sormaya devam edeceğiz.

BAŞKAN - Sayın Aşkın Genç...

14.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, Kayseri'nin doğusuna yapılacak hastaneye ilişkin açıklaması

AŞKIN GENÇ (Kayseri) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kayseri'nin İldem, Beyazşehir TOKİ, Mimsin ve çevresindeki mahallelerinde yaşayan vatandaşlarımız yıllardır hastane ihtiyacının giderilmesini bekliyor. Bu bölgelerde yaşayan vatandaşlar şehir hastanesine ulaşmak için hem mesafe hem trafik açısından büyük zorluklar yaşıyor. 2017 yılında İldem tarafına yeni bir devlet hastanesi yapılacağı müjdelenmişti. "2023'te proje ihalesi yapıldı." denildi, 2025'te 90 bin metrekarelik arsanın tahsis edildiği açıklandı ancak aradan sekiz yıl geçti, temel dahi atılmadı. Bu gecikme, sadece bir yatırımın ertelenmesi değil binlerce yurttaşın sağlık hizmetine erişiminin gecikmesidir. Kayseri'nin doğusuna yapılacak bu hastane şehir hastanesinin yükünü hafifletecek, trafik yoğunluğunu azaltacak, vatandaşın hayatını kolaylaştıracaktır. Buradan yetkililere çağrıda bulunuyorum: Artık bu proje takvimini açıklayın, inşaata başlayın.

BAŞKAN - Sayın Ömer Faruk Hülakü...

15.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bingöl Kültür Mahallesi sakinlerinin sorularına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK HÜLAKÜ (Bingöl) - Teşekkürler Sayın Başkan.

TOKİ ve Bingöl Belediyesi dokuz yıldır Bingöl halkını mağdur etmeye devam ediyor. 2017 yılında Kültür Mahallesi'nde başlatılan kentsel dönüşüm projesi bitmiş ancak bugün hak sahiplerine çıkarılan fahiş borçlandırmalar yüzünden yurttaşlarımız mağdur edilmiştir, alacaklılar bile milyonlarca lira borçlandırılmıştır. Kültür Mahallesi sakinleri bu soruların cevabını istiyor. TOKİ ve Çevre, Şehircilik Bakanlığı halka hakkını teslim etmekle mi görevlidir yoksa bu kurumlar ticaret mi yapıyor? Kültür Mahallesi'nde kentsel dönüşüm mü yapıldı yoksa rant düzeneği mi kuruldu? TOKİ ve Çevre, Şehircilik Bakanlığına sesleniyorum: Derhâl hak sahipleriyle yapılan sözleşmelere uyun ve çıkarılan borçları enflasyona uygun şekilde düzeltin.

BAŞKAN - Sayın İzzet Akbulut...

16.- Burdur Milletvekili İzzet Akbulut'un, yatırım teşvik bölgelerine ilişkin açıklaması

İZZET AKBULUT (Burdur) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yatırım teşvik bölgeleri hakkında söz aldım.

Türkiye'de 81 vilayeti 6 bölgeye ayırmışlar yatırım teşvik bölgelerinde, en avantajlı bölge 6'ncı bölge. 6'ncı bölgede olan illere yatırım yapılırsa sigortadan ya da vergisel anlamda birçok teşvikten yararlanabiliyor yatırımcı. Örneğin, seçim bölgem Burdur 3'üncü bölgede ve yıllardan beri nüfusunun belli bir kriteri aşamadığından bahsediyoruz. Örneğin, 300 bini geçemiyor Burdur. Bunun sebebi de sanayisi gelişmiyor, yatırımcıyı çekemiyor çünkü 3'üncü bölgeye hapsederseniz Burdur gibi bir şehri, yatırımcı ondan daha cazip Afyon dururken Burdur'a gelip yatırım yapmaz. Bunun kriterlerini değiştirmemiz gerekiyor. Örneğin, Burdur gibi avantajlı bir bölge, bir tarafı Afyon, bir tarafı Isparta, bir tarafı Antalya, bir tarafı Muğla, bir tarafı Denizli; tam ortalarında ama gelişemiyor. Demek ki burada, bir yerde bir problem var. Bu bölgeleri değiştirmemiz lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Abdürrahim Dusak...

17.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, Gazze'de iki yıllık zulmün ardından gelen ateşkese ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ateşkesin, Mısır ve Katar, kardeş ülkelerimiz ve Amerika'yla dörtlü deklarasyonla bölgemizde de kalıcı bir barışa giden yolda bir kilometre taşı olmasını ümit ediyoruz. Çok şükür, Gazze'de çocukları yüzü gülüyor, insani yardımlar yerine ulaşıyor, anneler gözü arkada olmadan çocuklarını sokağa oyun için gönderilebiliyor. Gazze'nin yeniden ayağa kaldırılması yıllar alacak olmasına rağmen iki yıllık acının, katliamın, zulmün ardından gelen ateşkesi çok kıymetli buluyoruz. Arzumuz, dün atılan adımların kalıcı ve adil bir barış süreciyle taçlandırılmasıdır. İki devletli çözüm, başkenti Kudüs olan, sınırları belli olan özgür bir Filistin'le olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Tahtasız...

18.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, Dünya Kadın Çiftçiler Günü'ne ve Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı'ya seslenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Sayın Başkan, AKP iktidarı ve Tarım Bakanı Çorum'da çiftçimize seçim öncesi söz veriyor ancak tabelada ve sözde kalan projelerden başka bir şey yok.

Dünya Kadın Çiftçiler Günü'nü kutluyor ve Tarım Bakanı İbrahim Yumaklı'ya sesleniyorum: Çorum'da Harmancık, Serban, Dağkarapınar ve Şeyhmustafa köyü göletleri, Uğurludağ Başkışla, Ortaköy Aşdağul Göletlerinin ihalesi ve yer teslimi yapıldı ancak ödenek yok, bir çivi dahi çakılmadı. Alaca Küçükhırka, Bayat Akseki Göletlerinin etütleri yapıldı, ihale yapılmadı. Alaca Seyitnizam ve İbrahimköy, Ortaköy Kızılhamza, Osmancık Dutludere sulama kanalları ve Sungurlu Diği ve Kırankışla göletleri yıllardır bitirilemedi. Çorum merkeze bağlı Eskiköy'de membran sulama havuz yapıldı, beş yıldır su verilmediği için çürüyor. Topraklarımız suyla buluşmadığı için artan kuraklıkta verim kaybı sürekli artıyor. Sayın Bakanım, bu projeleri tamamlamak, ödenek çıkarmak ve tarım arazisini suyla buluşturmak için daha neyi bekliyorsunuz?

BAŞKAN - Sayın Hasan Öztürkmen...

19.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Ankara Kadın Orkestrasının vereceği konsere ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRKMEN (Gaziantep) - Millî eğitimin cemaatlere teslim edildiği, kız ortaokullarının, kadın üniversitelerinin konuşulduğu günlerde sanatta da benzer adımlar gelmeye başladı. Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası sadece kadınların katılabileceği bir konser düzenliyor. Ankara Kadın Orkestrası tarafından verilecek haremlik konsere 6 yaşından büyük erkek çocukları da alınmayacak. Ankara Kadın Orkestrası vereceği konserle ilgili "Etkinliklerimizi hem müzisyenlerimizin hem de seyircilerimizin mahremiyetine riayet ederek helal daire içinde gerçekleştiriyoruz." diyor. Bu yıl 200'üncü yaşını kutlayan, adı bizzat Atatürk tarafından verilen Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının ev sahipliği yapacağı haremlik konser, orkestranın ruhuna da cumhuriyetimizin kimliğine de aykırıdır. Toplumu, eğitimi, sanatı, müziği, kısacası hayatın kendisini kadın-erkek diye ayırmak cumhuriyet devrimlerinin özüne aykırıdır. Karanlığa geçit vermeyeceğiz. Bu konser bu şekliyle yapılmamalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın İnan Akgün Alp...

20.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, 2019 yılında Şırnak'ta bir öğretmen hakkında başlatılan soruşturmaya ilişkin açıklaması

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın milletvekilleri, 2019 yılında Şırnak'ta bir öğretmenin çok sayıda çocuğa cinsel istismarda bulunduğu iddiasıyla bir soruşturma başlatıldı. Bu davada sanık ancak dört yıl sonra hâkim karşısına çıkarıldı; telefon, kamera ve sosyal medya kayıtları incelenmedi, ilk baştaki 50'ye yakın mağdura rağmen tutuklama talepleri de hep reddedildi. Aşamalarda mağdurlar baskıyla şikâyetlerinden vazgeçirildi, beyanlar değiştirildi; sonuçta sadece 1 mağdur için ceza tayin

edildi, istinafta da karar kısmen bozuldu, kısmen onaylandı. Beş gün sonra Şırnak'ta bu davanın yeniden bir duruşması görülecek. Bütün vicdanlar kanamıştır, Şırnak halkı son derece üzüntülü ve mağdurdur çünkü bu öğretmen, maaşının üçte 2'sini almaya hep devam etmiştir. Bu olay nedeniyle, bu öğretmene bu maaşı vermeye devam eden Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin'in istifasını talep ediyoruz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Mühip Kanko...

21.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Türkiye'de mobil internet sağlayan şirketlere ilişkin açıklaması

MÜHİP KANKO (Kocaeli) - Türkiye, dünyanın en yavaş ve en kalitesiz mobil internetine sahip ülkelerinden biri. Vatandaşlarımız bu hizmete dünyanın en yüksek ücretlerini ödemeye mahkûm ediliyor yani halkımız hem kandırılıyor hem de soyuluyor. Rakamlar ortada: TÜRK TELEKOM 2024'te 8,5 milyar TL, Turkcell 23,5 milyar TL net kâr elde etti; Vodafone ise dünya genelinde 411 milyon zarar açıklarken Türkiye'den milyarlarca lira kâr etti. Yani vatandaşı soyan bu şirketler 85 milyon yurttaşımızın cebinden servet kazanıyor. İktidar bu soygun düzeninin ortağı olmaktan vazgeçmeli ve milletin hakkını savunmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu...

22.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, on binlerce insanımızın sabırla beklediği sekiz, dokuz, onuncu yargı paketlerinde umutları tükettiğiniz, başta 31 Temmuz Covid yasası mağdurları olmak üzere infaz adaletsizliğine maruz kalanların sesini duyun artık. Bu düzenlemeyi de milletin adalet talebini istismar eden bir af pazarlığına da sakın dönüştürmeyin. Unutmayın ki on birinci yargı paketi, başta PKK'lı teröristler olmak üzere bölücü yapılanmalara ve devlete silah çekmiş hainlere ayrıcalık sağlayacak bir metne dönüşmemelidir. Kimse sizden torpil, tavassut, af istemiyor, himmet beklemiyor; Anayasa'nın eşitlik ilkesinin gereğini talep ediyor.

BAŞKAN - Sayın Yılmaz Hun...

23.- Iğdır Milletvekili Yılmaz Hun'un, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması

YILMAZ HUN (Iğdır) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Diyarbakır'dan Ankara'ya yürüyen KESK üyeleri, KHK'lerle hukuksuz biçimde ihraç edilen kamu emekçilerinin sesini adaletin susturulduğu ülkede duyurmak, adalet arayışını büyütmek için yola çıktılar. Bu yürüyüş, sıradan bir eylem değil emeğin, onurun ve demokrasinin kararlı çağrısıdır.

15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden dokuz yıl, OHAL'in kaldırılmasının üzerinden yedi yıl geçmesine rağmen fiilî OHAL uygulamaları hâlen sürmektedir. On binlerce öğretmen, akademisyen, kamu emekçisi mahkeme kararı olmadan görevden atıldılar; geçim kaynakları, sosyal hakları ve yaşamları ellerinden alındı. Mağduriyetler giderilmeli, tazminatlar ödenmeli ve kamusal güven yeniden inşa edilmelidir; bu süreç derhâl başlatılmalıdır. KHK rejimi sona ermeli, ihraç edilenler tüm haklarıyla görevlerine iade edilmeli, hukuk ve adalet yeniden tesis edilmelidir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Dilan Kunt Ayan...

24.- Şanlıurfa Milletvekili Dilan Kunt Ayan'ın, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Bu ülkede, 2015-2016 OHAL sürecinde, 130 binden fazla insan bir gecede işsiz bırakıldı. Kanun hükmünde kararnamelerle yalnızca işlerini, aşlarını değil yaşamlarını kaybedenler oldu. Onlarca insan intihar etti, binlerce aile dağıldı. Aradan on yıl geçmesine rağmen hâlâ

binlerce emekçinin dosyası sonuçlandırılmadı. Haklarında takipsizlik, beraat kararları verilenler, hiçbir yasal işlem yapılmayanlar bile işlerine dönemedi. Tam da bu nedenle Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu ihraç edilen emekçilerin işe iadesi talebiyle iki gün önce Diyarbakır'dan Ankara'ya yürüyüş başlattı. Haksız yere ihraç edilen tüm emekçiler tüm haklarıyla birlikte görevlerine dönmeli, KHK zulmü artık sona ermelidir.

BAŞKAN - Sayın Perihan Koca...

25.- Mersin Milletvekili Perihan Koca'nın, KESK'in Diyarbakır'dan Ankara'ya başlattığı yürüyüşe ilişkin açıklaması

PERİHAN KOCA (Mersin) - KHK zulmüne karşı KESK'li KHK'lilerin başlattığı "Beş Gün, Yedi Kent, Tek Ses" yürüyüşünü KHK'li bir milletvekili olarak saygıyla sevgiyle selamlıyorum. Dokuz yıldır hiçbir mahkeme kararı olmadan, hiçbir delil olmadan işinden, aşından, ekmeğinden, yaşamından edilen KHK'liler yalnızca işe iade edilmeleri için değil, hak için, hukuk için, adalet için ve insanlık onuru için yürüyorlar. KHK'ler derhâl iptal edilmelidir, emekçiler görevlerine ivedilikle dönmelidir, yaşadıkları hak gaspları giderilmelidir. Bir gecede alınan kararnamelerle hayatlarımızı kararttığınız artık yeter. KHK zulmüne son verilsin!

BAŞKAN - Sayın Metin İlhan...

26.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Aşıkpaşa Spor Salonu'na ve Kırşehir şehir stadına ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) - Teşekkür ederim Başkanım.

Kırşehir muhalif duruşu nedeniyle, ne yazık ki, yıllardır iktidarlar tarafından geri planında bırakılmaktadır. En temel kamu yatırımlarında bile eksiklikler, gecikmeler ve ihmaller yaşanmaktadır. Üç yıl önce Aşıkpaşa Spor Salonunun mevcut kolonlarının tehlikeli durumunu bu kürsüden göstermiş, yeni bir salon yapılması için uyarılarda bulunmuştum. Buna rağmen, ömrünü tamamlamış salona milyonlarca lira harcanarak tadilat yapılmıştı. Bugün ise aynı salonun yıkılıp yeniden yapılmasına karar verilmiştir. Unutulmamalıdır ki bu geç alınan karar oluşan kamu zararını ortadan kaldırmamıştır. Benzer şekilde Kırşehir Şehir Stadı da artık hizmet veremeyecek hâle gelmiştir. Eğitimde büyük başarılar elde eden Kırşehirli gençlerimiz sporda da aynı başarıyı yakalayabilmek için yeteneklerinin karşılığını alabilecekleri modern tesislere ve eşit imkânlara kavuşmayı hak etmektedir.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Özgür Ceylan...

27.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü'ne ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, 17 Ekim Dünya Astsubaylar Günü yaklaşırken vatan hizmetini onurla sürdüren astsubaylarımızı selamlıyor, günlerini kutluyorum.

Kahraman astsubaylarımız ordumuzun temel taşlarından biri olarak vatan savunmasında en ön saflarda yer almaktadırlar. Ancak yıllardır astsubaylarımızın özlük hakları, tazminat ve emeklilikte yaşanan maaş adaletsizliği gibi sorunları görmezden geliniyor. Yirmi üç yıldır boş vaatlerle oyalanan astsubayların artık ne sabrı ne de gücü kaldı. Diğer ordu mensuplarımıza yüzde 70'le, yüzde 55'le emekli maaşı bağlanırken astsubaylarımıza yüzde 43'ün reva görülmesi adaletsizliktir. Dün sınırda can verenler bugün açlık sınırında yaşıyorsa bunun vebali iktidardadır. Cumhurbaşkanı dâhil herkes söz verdi ancak hâlâ çözüm yok. Yeter artık, ya sözünüzü tutun ya da sandığı milletin önüne koyun, millet gereğini yapsın. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Sibel Suiçmez...

28.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, 1 Kasımda yürürlüğe girecek olan hafif tonajlı araçlar için yeni kantar uygulamasına ilişkin açıklaması

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - 2022'den beri ağırlık ve boyut kontrolüne zorunlu girişten muaf tutulan 3.500 kilogram ve altındaki kamyonet ile hafif ticari kapalı kasa araçlara 1 Kasım 2025 tarihi itibarıyla kantar zorunluluğu getirilmektedir. Tanınan muafiyetten suistimal gerekçesiyle dönülmesi asla kabul edilemez. Trabzon'dan kamyonet sahipleri hemşehrilerim aradılar, bu düzenlemenin yük taşımacılığı yapan küçük esnafı ortadan kaldıracağını söylüyorlar. Uygulamanın orantısız olduğu ve uygulamanın kamyonet sahiplerini mağdur edeceği açıktır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanına sesleniyorum: Esnafın yükü zaten ağır, bırakın kantarı, esnafı rahatlatın, kararınızı geri alın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın İsmail Akgül...

29.- Bolu Milletvekili İsmail Akgül'ün, çalışanların ve emeklilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

İSMAİL AKGÜL (Bolu) - Teşekkür ederim.

Milletimizin bizden en güçlü taleplerinden biri emeklilik sisteminin kademeli biçimde düzenlenmesidir, vatandaşlarımız adaletli bir geçiş süreci beklemektedir. Kamu personelimiz yıllardır 3600 ek göstergeyi umutla beklemekte, taşeron işçilerimiz ise kadro talebini her fırsatta dile getirmektedir. Esnafımızın yükünü hafifletmek adına BAĞ-KUR prim gün sayısının 7200'e düşürülmesi elzemdir. Ayrıca, SGK ve BAĞ-KUR borcu olan bütün esnaflarımızın da ödemeleri hususunda yapılandırma ve düzenlemelerle desteklenmesi büyük bir ihtiyaçtır.

Özellikle emeklilerimizin durumuna da değinmek istiyorum. Emekli maaşları bugün temel geçim ihtiyaçlarını karşılamaktan uzaktır. Yıllarca bu ülkeye hizmet etmiş, alın teri dökmüş emeklilerimiz pazarda ve markette zorlanmakta, geçim derdiyle ayın sonunu getirememektedir. Emeklilerimizin maaşını insanca yaşama seviyesine taşımak en öncelikli görevlerimiz arasında olmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Semra Dinçer...

30.- Ankara Milletvekili Semra Dinçer'in, Ankara'nın Çamlıdere ilçesine yapılmakta olan devlet hastanesine ilişkin açıklaması

SEMRA DİNÇER (Ankara) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ankara'mızın en güzel ilçelerinden olan Çamlıdere'de 10 yataklı entegre devlet hastanesi inşa ediliyor. Ancak bu projenin ihalesi üç yıl önce yapılmış, aradan geçen bunca zamana rağmen inşaata ancak şimdi başlanabilmiştir. Yıllardır devasa şehir hastaneleriyle övünen AKP iktidarı Çamlıdereli hemşehrilerimize sadece 10 yataklı bir hastaneyi reva görmüştür. Yaz aylarında nüfusu 50 bine yaklaşan, Ankara-İstanbul otoyolunun kalbinde yer alan Çamlıdere böyle bir ölçekle yetinemez. Bu koşullarda 10 yataklı hastane yapmak hizmet değil, yapmış gibi göstermektir. Her yurttaş gibi Çamlıdere halkı da tam teşekküllü bir devlet hastanesini hak etmektedir. Sağlık Bakanlığına çağrımdır: Projeyi derhâl gözden geçirin. Çamlıdere'ye en az 30 yataklı bir devlet hastanesi kazandırın. Halkın sağlığı tasarruf kalemi değildir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Cevdet Akay...

Buyurun.

31.- Karabük Milletvekili Cevdet Akay'ın, halktan toplanan vergilere ilişkin açıklaması

CEVDET AKAY (Karabük) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Vatandaşlarımız yılın ilk dokuz ayında saniyede 328.763 TL, dakikada 19 milyon 726 bin TL, saatte 1 milyar 184 milyon TL, günde 28 milyar 405 milyon TL, ayda 861 milyar 501 milyon TL olmak üzere dokuz ayda toplam 7 trilyon 753 milyar vergi ödedi. Bu rakamlar açıkça gösteriyor ki sorun

kaynak yetersizliği değil, iktidarın israf düzenidir. Halktan toplanan vergiler üretime, istihdama, çiftçiye, emekliye gitmiyor; şatafata, lükse, yandaşın cebine gidiyor. Bu tablo kötü yönetimin, denetimsizliğin ve liyakatsizliğin sonucudur. Millet kemer sıkarken iktidar hâlâ har vurup harman savuruyor. Bunu asla kabul etmiyoruz, halkın vergisini halka döndürene kadar mücadeleye devam edeceğiz.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun.

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, A Millî Futbol Takımı'nın dün Gürcistan'la oynadığı maça, Gazze'deki sözde barışa ve Türkiye'ye, on birinci yargı paketine, enflasyona ve TARSİM'e ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Futbol Millî Takımı'mız dün Dünya Kupası eleme maçlarında Gürcistan'la bir maç oynadı ve burada 4-1 galip geldi hem Kocaeli halkını tebrik ediyorum hem de Millî Takımı, yöneticilerini, idarecilerini, antrenörünü ve teknik heyetini tebrik ediyorum. İnşallah aynı şekilde Bulgaristan maçında da bir başarı elde ederler ve Dünya Kupası elemelerine katılmak için de çaba sarf ederler, kendilerini bir kez daha kutluyorum. Voleybolda, basketbolda ve güreşte yapılan başarıları futbolda da görmek istiyoruz çünkü çok büyük yatırımlar yapılıyor. Futbol Millî Takımı da Türklerden oluştuğu için ve Türklerin yeteneğini ortaya koydukları için onlara teşekkür ediyorum. Aynı zamanda da Türkiye'deki futbol kulüplerine de bir çağrıda bulunuyorum. Türk çocuklarına daha çok önem verin. Yabancılarla bir şey yaptığınız da, bir gerçek de yok, öyle bir başarı da gözükmemektedir.

Filistin'de, Gazze'de bir barış imzalandığı söyleniyor, sözde bir barış. Gazze'de iki yıldır bir insanlık dramı yaşanıyor ve trajedi yaşanıyor. 7 Ekim Hamaslıların vatanlarını korumak adına yapmış oldukları bir eylemden sonra Netanyahu ve arkadaşları çok aşırı bir saldırıya giriştiler ve bugüne kadar 100 bine yakın insan öldü. Bu rakamlar da belli değil, ne kadar öldüklerini de zaman içerisinde görmüş olacağız fakat hâlâ saldırgan dillerine devam ediyorlar. Trump ne söylüyordu İsrail Meclisinde? Ve bir yandan Netanyahu'yu övüyor, bir yandan dünyanın en mükemmel silahlarını gönderdiklerini söylüyorlardı. Bunlar bir noktada mefhumumuhalifinden aynı zamanda "İnsanları öldürdük, katliam yaptık, soykırıma da ortak olduk." mesajıdır fakat Birleşmiş Milletler gereğini yapamıyor. Böyle bir Birleşmiş Milletler yok, aynı zamanda da İslam dünyası yok; 57 ülke var, bu 57 ülke de kendi içlerinde maalesef, halklarına karşı, çok ciddi şekilde insan haklarında, demokraside ve hukukun üstünlüğünde de sınıfta kalmış olan yönetimler tarafından yönetiliyorlar, halklar da orada milletleşemiyor, milletleşemeyenler de orada haklarını arayamıyorlar.

Bunlardan bir tanesi de Türkiye. Türkiye de bu noktada sınıfta kaldı. Hiç kimse bana kalkıp da "Burada şunu yaptık, şu diplomasiyi yaptık..." falan söylemesinler. Bu, diplomasi falan değildir; bu, sadece bir ateşkestir. İsrail işgal ettiği yerlerden çekilmemektedir. Ne zaman çekilmiştir? Geçenlerde bu kürsüde söyledim, sadece Golan Tepeleri'ni işgal ettikten bir süre sonra Birleşmiş Milletler çekilmelerini istedi, çekildiler geçici olarak. Şimdi, iki yıl içerisinde Golan Tepeleri'ni tekrar yeniden işgal ettiler ve yetmiş beş yılda yapamadıklarını son iki yılda yapıp arazilerini yani yüz ölçümlerini yüzde 40 civarında artırmış oldular.

İsrail'in yapmış olduklarına karşı ne yapılması gerekiyor? Türkiye doğru diplomasi yapması gerekiyor, dış işlerinin doğru yürütülmesi gerekiyor. Peki, bu dış işleri ve doğru diplomasi neyle yapılır? O gün yine söyledim, insan haklarıyla yapılır, hukukun üstünlüğüyle yapılır, demokrasiyle yapılır. Bunu yaparsanız siz bölgenizde cazibe merkezi olursunuz; demokrasinin cazibesi, insan haklarının cazibesi, hukukun cazibesi olursunuz. Arap ülkeleri, Afrika ülkeleri, Türk dünyasının ülkeleri size dönerler ve

“Bunlarla beraber olayım.” derler, Türk dünyasındaki ülkeler 12-13 milyar dolar almak için kalkıp da Avrupa Birliğiyle beraber kesinlikle hareket etmezler. O nedenle, bir yandan Avrupa Birliğiyle bir diğer yandan kendi hinterlandımızdaki ülkelerle çok iyi geçinmek ve bu ülkede de hakikaten gerçek demokrasi inşa ederek partizanlıktan vazgeçmek gerekmektedir.

Filistinlilere, Gazzelilere bir kez daha diyorum ki: Siz orada mücadelenizi yapacaksınız ama bu mücadelenizi lütfen silahlı yapmayın; bu mücadelenizi diplomasiyle yapın, bu mücadelenizi bilgiyle ve teknolojiyle yapın, bu mücadelenizi mazlum kimliğiyle, mağdur kimliğiyle ve de aynı zamanda çaresizlik kimliğiyle yapın. Bunu yaparsanız bir gün yine 1967 sınırlarında bir devletiniz olur, Birleşmiş Milletlerdeki bayrağınız o zaman bir anlam ifade eder diyorum.

Değerli arkadaşlar, bir infaz düzenlemesi geliyor, daha doğrusu on birinci yargı paketi. Dokuzuncu yargı paketi, onuncu yargı paketi geldi buraya. Bu yargı paketlerinde problemler vardı. En büyük problem neydi? 31 Temmuz Covid dönemindeki infazdan faydalanamayan kişiler. Birilerinin cezası onaylanmış, birilerinin onaylanmamış dosyaların çokluğu nedeniyle. Onlar bundan faydalanamamış; istinafa gitmişler, Yargıtaya gitmişler “Onları da geri çekerseniz...” demişler. idarenin hatası nedeniyle bunlar faydalanamamış. Onuncu yargı paketi geldiği zaman biz burada çok söyledik, muhalefet de dile getirdi bunu burada “Bir haksızlık var.” diyerek. Hani şairin söylediğini birkaç defa daha söyledim:

“Su bulmak, ekmek bulmak, aş bulmak gecikebilir.

Temele taş bulmak gecikebilir.

Devlete baş bulmak gecikebilir.

Adalet gecikmez tez verilmeli.”

Bir gün bile haksız yere yatan bu insanların -bakın, suçun nevine bakmıyorum, “Şunu işlediler, bunu işlediler.” demiyorum- mutlaka ve mutlaka bir an önce, on birinci yargı paketi gelmeden önce özel bir düzenlemeyle cezaevlerinden çıkarılmaları gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlayacağım efendim.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Bir diğer taraftan da on birinci yargı paketi de burada toplumsal barışa katma değer sağlamalı ama olayların arkasından giden bir Adalet Bakanlığı olmamalı, olayların arkasından giden bir Hükûmet olmamalı. Neden? Olaylar oluyor, cinayetler oluyor, suçlar oluşuyor; ondan sonra şunu yapalım, bunu yapalım. Ya, sizin sosyologlarınız yok mu? 204 tane üniversite var bu ülkede; sizin siyaset bilimcileriniz yok mu, psikologlarınız yok mu, psikiyatrlarınız yok mu? Var, onlarla beraber yapın bu kanunları. O kanunları birlikte yaparsanız paydaşlarıyla, kanunu ilgilendiren kişilerle yaparsanız doğru kanunlar yaparsınız ve toplumda da barışı sağlamış olursunuz ama bugüne kadar bunları yapamadınız, yapabileceğinizi de tahmin etmiyorum.

Bir diğer husus: Türkiye’de enflasyon düşüyor biliyorsunuz. Bu enflasyon kalemle düşürülüyor, kâğıt üzerinde düşürülüyor bu enflasyon. Ben yaşadıklarıma bakarım. Kira fiyatları düşüyor mu veya konut fiyatları düşüyor mu, ekmek fiyatları düşüyor mu veya mutfaktaki gıda fiyatları düşüyor mu diye sorarım. Bunların hepsi artıyor ve bunlar öyle yüzde 50, yüzde 60 falan değil, bazıları yüzde 300 civarında artıyor ama nedense bu Mehmet Şimşek’in, Hazine ve Maliye Bakanının ve Hükûmetin “Enflasyon aşağı düşüyor...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayın lütfen.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlıyorum efendim, çok teşekkür ederim.

Düşürmeyin bu enflasyonu ya. Önce fiyatları; benim yaşadığım hayatın kreş fiyatlarını düşürün, okul fiyatlarını düşürün, gıda fiyatlarını düşürün ben de sizi alkışlayayım. Enflasyona yüzde 70 deyin ama onlar düşmüş olsun, ben de buna inanayım.

Manisa'da ve de Türkiye'de TARSİM var biliyorsunuz, tarım sigortası, geçenlerde dile getirdim. Şimdi de şöyle bir uygulama yapıyorsunuz, ben buradan Tarım Orman Bakanına sesleniyorum, TARSİM'in Genel Müdürüne, Hükûmete sesleniyorum: Ya, zaten bu TARSİM fiyatları, sigortalar çok yüksek. Şimdi, bu insanlar paralarını alacaklar, TARSİM yapanlar, sigorta yapanlar. Yüzde 15 ila yüzde 17 kesinti yapıyorsunuz Manisa'da. Niye yapıyorsunuz, neden yapıyorsunuz bu insanlara? Aynı zamanda bu paraları niye geciktirdiniz? Ve TARSİM'i olmayanlara da dekar başına 5 bin lira para veriyorsunuz. Siz ya tarımı bilmiyorsunuz ya 5 bin liranın neye tekabül ettiğini bilmiyorsunuz. Bugün Mahmut Arıkan burada söyledi 200 lirayla 200 lira çıktığında neler alınabileceğini.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tekrar burada tekrarlamama gerek yok, herkes biliyor, bugün neler alındığını da herkes biliyor. O nedenle ben, Hükûmeti bir kez daha düşünmeye davet ediyorum. Bu TARSİM'le ilgili de yeniden düzenlenme yapın diyorum.

İyi bir çalışma günü olsun. Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

Sağ olun Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Turhan Çömez.

Buyurun.

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu'nun bir televizyon programında açıkladığı MR ve tomografi rakamlarına ve bunların nedenlerine, bir yıl önce sosyal medya hesabından paylaştığı videoya ve altına yazdığı yazıya; askerî hastanelere ilişkin açıklaması

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Saygıdeğer milletvekilleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Geçtiğimiz günlerde Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu bir televizyon programında çok önemli bir rakamı paylaştı. Aslında bunun üzerinde durulması gerekiyordu ama çok tartışılmadı. Dedi ki Sayın Bakan: "Bu ülkede bir yılda 25 milyon kez MR çekilmiş, 30 milyon kez de tomografi çekilmiş." Korkunç bir rakamdan bahsediyoruz. Oturdum, rakamları çalıştım. Bakın, bu rakamlar dünyada eşi benzeri olmayan rakamlar. Peki, niye yüksek bu kadar? Yani Avrupa ortalamasının 4 katı, OECD ülkelerinin ortalamasının 3 katı. Türkiye'de neredeyse vesikalık fotoğraftan daha fazla MR ve tomografi çekiliyor. Neden? Acaba dedim, Sayın Bakan, yirmi üç yıldır bu ülkenin sağlığını yönetirken bununla ilgili bir fikri var mı, acaba buna dair bir çalışması var mı, acaba problemin nerede olduğunu biliyor mu? Sonra izlediğimde diyor ki: "Biz bunun optimizasyonu yapacağız, bir bakacağız bakalım, niye bu rakamlar büyük?" Araştırdım, hakikaten bu rakamlar neye tekabül ediyor... Biliyor musunuz, Türkiye'de bir yılda çekilmiş MR ve tomografiye ödenen para Dışişleri Bakanlığı bütçesinden fazla. Bu ülkede tomografiye ve MR'a 40 milyar liraya yakın para harcanıyor. Peki, neden oluyor bu? Çok net. Yani Sayın Bakan bilmiyorsa dinlesin, izlesin ya da arasın, sorsun. Ben size söyleyeyim niye olduğunu. Çünkü hastanelerde artık insanlar randevu bulamadıkları için, inanılmaz bir şekilde zaman darlığı olduğu için hekimler iki dakikada, üç dakikada bir hasta muayene etmek zorunda kalıyorlar.

Hastanenin adını vermeyeceğim -dün araştırdım- AK PARTİ'nin Sayın Grup Başkan Vekili eğer merak ederse vereceğim daha sonra hastanenin ismini kendisine. Bakın, elimde iki gün önce bir hastanenin çocuk servisindeki randevular var. Konuştum doktorla "Kaç hasta gördün?" dedim. "Beş buçuk saat içerisinde 125 hasta muayene ettim." dedi. Bunların da birçoğu 0-1 yaş arası çocuklar, bebeler; aralarında yeni doğanlar var. Baktım randevu listesine, iki dakikada bir. Soruyorum size:

Allah aşkına, kapıdan iki dakikada girip çıkıp, üzerini değiştirip hasta doktora neyini anlatabilir de nasıl muayene olabilir? Böyle bir tabloyla karşı karşıyayız; 1'inci sebep bu. Yani hastanelerde randevu problemi olduğu için, iki dakikada, üç dakikada bir hasta muayene edildiği için maalesef doktorlar bir anlamda bu açığı tomografiyle, MR'la kapatmak zorunda kalıyorlar. Peki, başka?

Bakın, birinci basamak sağlık hizmetleri ve koruyucu sağlık hizmetleri AK PARTİ iktidarları döneminde özellikle ihmal edildi. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde insanlar derdini çözemediği için ikinci, üçüncü basamağa gidiyorlar ve buralarda inanılmaz problemlerle karşı karşıya kalıyorlar. Yanı sıra, Türkiye'de malpraktis uygulamaları son derece sıkıntılı ve hekimler, meslektaşlarım, haklı olarak kendilerini koruyabilmek adına, hastaların birçoğunu tomografiye, MR'a göndererek bunların neticelerine göre hareket ediyorlar. Ama meselenin en büyük sorunu veya kaynağı ne biliyor musunuz? Sağlıktaki özelleşme. Şu anda görüntüleme merkezleri bırakın özel hastaneleri şehir hastanelerinde bile özel sektöre verilmiş durumda; hiçbir denetim yok, hiçbir kontrol yok. Daha birkaç ay önce Sağlık Bakanına bir soru önergesi verdim -nadir cevapladığı önergelerimden bir tanesidir- İstanbul'da, Çam ve Sakura Hastanesinde röntgen çetesini ifşa ettim kendisine "Maalesef haberimiz yoktu, doğru söylemişsin, çeteyi bulduk, savcılığa verdik." dedi. Milyonlarca liralık röntgen görüntüleme "kopaq" maddelerinin istismarıyla ilgili bir süreç. Dolayısıyla, hastanelerdeki görüntüleme üniteleri maalesef tamamen özel sektöre teslim edildiği için ve denetimsiz bırakıldığı için, az önce de bahsettiğim meseleler gündeme geldiği için bu korkunç tablo ortaya çıkıyor. Tabii, sadece ekonomik bir kayıp değil -yani 30 küsur milyar liradan bahsediyorum, ekonomik kayıp değil, normalde bunun dörtte 1'i, beşte 1'i olması lazım- fakat başka bir sorun daha var yani MR'da değil belki ama tomografi çekildiği zaman bunun vermiş olduğu radyasyon beraberinde çok gereksiz bir kanser ihtimalini veya kanser riskini de hastalara getiriyor. Tabiatıyla, bunlara baktığımız zaman, sistemde ciddi bir problemle karşı karşıyayız. Bunun mutlaka ve mutlaka çözülmesi lazım.

Hatırlayacaksınız, bir süre önce Sayın Sağlık Bakanı sosyal medya hesabından bir video paylaştı, tam bir yıl oldu bu videoyu paylaşalı ve altına da şöyle bir yazı yazdı, dedi ki: "Anneciğim başardık." Merak ettim neyi başarmışlar diye, hakikaten, normal doğuma geçişi başarmışlar. Sağlık Bakanı tam bir yıl önce kim bilir kaç milyon lira vererek bir video yayınladı ve "Normal doğum yapacağız." dedi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Teşekkür ederim.

Rakamları araştırdım, bakın, Dünya Sağlık Örgütü diyor ki: "Doğum oranında sezaryenle doğum yapanların normal doğum yapan kadınların yüzde 15'ini geçmemesi lazım." Peki, Avrupa'da ne kadar? Yüzde 35'ler civarında, yüzde 40'lar civarında. Geçtiğimiz günlerde Tayvan Sağlık Bakanlığıyla görüştüm, dediler ki: "Bizim ülkemizde yüzde 30." Merak ettim Türkiye'de ne kadar diye, yüzde 65; inanılmaz bir rakamdan bahsediyoruz. AKP iktidara geldiğinde sezaryen oranı yüzde 20'lerdeydi yani dünya standartlarındaydı, bugün, sezaryen oranı yüzde 65'lere çıkmış. Peki, sebebi ne? Sebebi, sağlıktaki kötü yönetim. Birincisi, zaman darlığı; ikincisi, yine az önce ifade ettiğim gibi malpraktis uygulamalarındaki hatalar; üçüncüsü, teşvik ve prim mekanizması; özellikle sağlıktaki beceriksizlik ve çapsızlık az önce röntgende, radyolojide, tomografide, MR'da anlattığım bu vahim tabloyu sezaryende de karşımıza çıkartıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Biz bunun faturasını önümüzdeki yıllarda çok ağır olarak ödeyeceğiz çünkü sağlıkta inanılmaz bir rant mekanizması kurulmuş.

Yeri gelmişken, sözlerimi tamamlarken askerî hastanelerle ilgili de bir değerlendirme yapacağım. İki yıl önce Meclis Başkanlığına askerî hastanelerin açılmasıyla ilgili bir teklifte bulunduk ve 2 defa da söz talep ettim İç Tüzük 37'ye göre ama söz talebim henüz karşılanmadı. Bakın, askerî hastanelerin kapatılması vahim bir hatadır. Birikmiş olan -ben bir travma cerrah olarak söylüyorum- son derece önemli deneyim, tecrübe ve o askerî kültür yok edildi bir gecede. Geçtiğimiz günlerde genç arkadaşlarımla beraberdim, diyorlar ki: "Bizi sınır ötesine gönderiyorlar ve gittiğimiz zaman ne yapacağımızı bilmiyoruz. Hayatımızda kurşunlanma, bıçaklanma, darp ve travmayla karşılaşmamışız, ne yapacağımızı bilmiyoruz." Tabiatıyla, buradan... Geçtiğimiz günlerde MHP'nin Genel Başkanı Sayın Bahçeli ifade etti "Açılması lazım." diye.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bitiriyorum bir cümleyle Sayın Başkanım, uzatmayacağım.

BAŞKAN - Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) - Bu konunun öneminin fark edilmesi son derece değerli. Buradan sağlıkla ilgili konuşurken bunun da altını çiziyorum, mutlaka ve mutlaka askerî hastanelerin açılması lazım. Sadece bir tecrübe ve deneyim değil, kaybolan, aynı zamanda bir askerî disiplin. O bakımdan, dünyanın en tecrübeli ordularından bir tanesine, aynı zamanda dünyanın askerî alandaki en tecrübeli sağlık sistemlerinden birine sahip olan Türkiye'nin bu kıymetli değerini kaybetmemesi lazım ve askerî hastanelerin mutlaka ve mutlaka açılması lazım diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Erkan Akçay konuşacak.

Buyurun.

34.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, iki yıldır Gazze'de yaşanan vahşete ve imzalanan ateşkes anlaşmasına, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinin aldığı tarihî nitelikteki karara ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Muhterem milletvekili arkadaşlarım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İki yıldır Gazze'de tanık olduğumuz vahşet insanlık tarihine kara bir leke olarak kazınmıştır. Bebeklerin, on binlerce masumun katledildiği, açlığa mahkûm edildiği; kadınların, sivillerin, sağlık çalışanlarının, gazetecilerin hedef alındığı; hastanelerin, okulların, ibadethanelerin yıkıldığı bu saldırılar bir savaş değil, uluslararası hukuk açısından bütün unsurlarıyla soykırım niteliği taşıyan bir insanlık suçudur. Her ne kadar ateşkes anlaşması geçtiğimiz gün imzalanmış olsa da bu anlaşma soykırım suçunun üstünü örtmemelidir. Gazze'de işlenen suçların failleri Uluslararası Adalet Divanı ve uluslararası ceza mahkemelerinde yargılanmalı, soykırım suçluları hak ettikleri cezayı mutlaka görmelidir. Bugün ateşkes konusunda bir uzlaşı sağlanmış olması elbette önemlidir ancak hepimiz biliyoruz ki Orta Doğu'nun yakın tarihinde ateşkesler çoğu kez zaman kazanma, imaj tazeleme ve yeni ihlallere zemin hazırlama aracı olarak istismar edilmiştir. Dolayısıyla bu ateşkesi bir son değil, kalıcı ve adil bir barışa giden yolun dikkatle korunması gereken bir eşiği olarak görmek zorundayız. Kalıcı barışın asgari şartları bellidir: İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmesi; 1967 sınırları temelinde başkenti Doğu Kudüs olmak üzere bağımsız ve egemen Filistin Devleti'nin tanınması, abluka ve kuşatmanın sona ermesi; Gazze'ye engelsiz, sürekli ve güvenli insani yardım akışının temini; savaş suçları ve soykırım suçlarına dair bağımsız, şeffaf ve etkin soruşturmaların yürütülmesi; faillerin yargılanması; ateşkesin sahada denetlenmesi için uluslararası gözlem ve garanti mekanizmalarının kurulup güçlendirilmesi. Bu süreçte Türkiye'nin rolü hayati önemdedir. Diplomatik zeminde yürütülen yoğun temaslar, insani yardımların

ulaştırılmasına dönük çabalar ve garantörlük mekanizmalarının işletilmesi barışın sigortasıdır. Türkiye hem bölgesel hem küresel düzlemde adalet ve hakkaniyet merkezli bir barış mimarisinin kurulması için üzerine düşeni kararlılıkla yapmaya devam edecektir. Bu vesileyle, Gazzeli şehitlerimizi rahmetle anıyor, yaralılara şifa diliyor, mazlumların ahının yerde kalmayacağına olan inancımızı yineliyoruz. Soykırımın failleri yargılansın, Filistin özgür olsun diyoruz.

Sayın Başkan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Cumhuriyet Meclisi tarihî nitelikte bir karar alarak Kıbrıs sorununa iki devletli çözüm kararını oy çokluğuyla kabul etti. Bu karar sadece Kıbrıs'taki varlığımızın teyidi için atılmış bir adım değildir, aynı zamanda milletimizin tarihî hafızasını, güvenliğini ve Doğu Akdeniz'in barış ve istikrarını doğrudan etkileyen bir karardır. İki devletli uzlaşı, Kıbrıs'ta gerçek ve kalıcı barışın temelidir. Eşit haklara dayanan, iki kesimli, egemen iki devlet yapılanması müzakere masasında tüketilmiş formüllerin tekrarı değil sahadaki gerçeklerin ve adil paylaşımın adıdır. Bu vizyon bir kopuş değil başarısız olmuş formüllerin yerine gerçekçi bir uzlaşmanın tesisidir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin bir halkı ve bir devleti vardır. Bu devletin arkasında Kıbrıs Türkünün direnci ve Türkiye Cumhuriyeti'nin sarsılmaz iradesi ve desteği vardır. Kıbrıs Türk halkına uygulanan siyasi, ekonomik ve sosyal izolasyonların meşru hiçbir izahı yoktur. Bu izolasyonların kaldırılması sadece Kıbrıs Türkünün değil adada kalıcı barışın ön şartıdır. Kuzey Kıbrıs Türk Meclisi kararında Türkiye'yle tam uyum ve eş güdüm vurgulanmış, Türk Devletleri Teşkilatına tam üyelik hedefi ortaya konulmuştur. Bu hedef Kıbrıs Türkünün siyasi görünürlüğünü artıracak, ekonomik imkânlarını genişletecek ve Doğu Akdeniz'de iş birliği ağlarını güçlendirilecektir.

Bu vesileyle, iki devletli çözüm vizyonuna sahip çıkmanın bölgemizin geleceğine karşı da sorumluluk olduğunu vurguluyor, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisinde irade ortaya koyan tüm milletvekillerini Kıbrıs Türk halkının onurlu varoluş mücadelesine verdikleri destek için tebrik ediyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Sezai Temelli.

Buyurun.

35.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, siyasetin şiddetten kurtarılması gerektiğine, ülkedeki ciddi sorunların odaklandığı yerin adalet olduğuna ve örneklerine, on birinci yargı paketine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, gerçekten çok ciddi sorunlarımız var ve bu sorunların çözümüne dair siyasetin, Meclisin sorumluluğu her geçen gün daha fazla artıyor. Evet, bu ciddi sorunları çözmek için siyaset inisiyatif almalı, sorumluluk almalı, bu dönemin özelliklerini de dikkate alan bir yerden aslında sözünü kurmalı. Tabii, bugün dönüp baktığımızda bu sözü kuramayanlar, kendi siyasi ikballeri adına siyasete şiddeti bulaştırmak, küfrü bulaştırmak, hakareti bulaştırmak, saldırganlığı bulaştırmak gibi bir niyeti ortaya koyuyorlar; bunları kabul etmiyoruz. Hiçbir hakaretin burada yeri olmayacağını, siyasette yeri olmayacağını, siyaseti artık şiddetten kurtarmamız gerektiğini söylüyoruz ama bununla da mücadele edeceğiz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Önce terörden kurtarmak lazım!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tıpkı Ahmed Arif'in şiirinde söylediği gibi, yürüyeceğiz, fırsatçının, fesatçının, hainin, alçağın üstüne, alçaklığın üstüne yürümeye devam edeceğiz; bundan da kimsenin şüphesi olmasın.

"Yürümek" deyince de size bir hikâye anlatayım, bir karınca hikâyesi: Bakmışlar, karınca ormanda ağacın arkasında saklanıyor, demişler: "Ne yapıyorsun burada?" Demiş ki: "Aslanı bekliyorum." Demişler: "Ne yapacaksın?" Demiş ki: "Çelme takacağım." Dolayısıyla aslan için karınca olsan ne yazar çakal olsan ne yazar; aslan yürümeye devam ediyor. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gerçekten çok ciddi sorunlarımız var ve bu sorunların giderek odaklandığı yer adalettir. Bakın, birkaç tane şeyi hızlı hızlı geçeceğim: Gazeteci arkadaşımız Hakan Tosun yol ortasında katledildi ve yirmi dört saatlik bir ihmal nedeniyle belki de hayatını kaybetti; dolayısıyla burada bir suç vardır. "Gazeteci" deyince sizi 2014 yılına götüreyim, Kadri Bağdu'yu anmak istiyorum. Kadri Bağdu yol ortasında katledildi, on beş ay sonra dosya kapatıldı. Oysa katleden IŞİD'di, bunun üzerine gitmek yerine bu dosyanın üzeri kapatıldı.

Yine "adalet" deyince, Rojin'den bahsetmek istiyorum. Adli Tıp Kurumu on ay boyunca delilleri saklamış, bu ortaya çıktı. Adli Tıp Kurumu delilleri karartıyor, düşünebiliyor musunuz? Adalet Bakanlığı bu konuda ne yapacak merakla bekliyoruz. Bu, bu Kurumun ilk suçu değil; evet, bu Kurum sürekli suç işliyor, hasta tutsaklar konusunda suç işliyor, diğer birçok dosyada -geçmişte ortaya çıktı- suç işliyor. Bu nasıl bir tıp kurumu anlamak mümkün değil. Buradan Türk Tabipleri Birliğini de göreve davet ediyoruz, orada doktor gömleği giymiş olanların doktor olduğundan gerçekten şüphe duyuyoruz. Rojin meselesinde de suçlular bir an önce yakalanmalı ve adaletin karşısına çıkarılmalı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cezaevlerindeki ihlaller, işkenceler, hak gaspları, idari gözlem kurullarının ortaya koymuş olduğu icraatlar işte ortada. Bakın, en son bir örnekten bahsedeceğim: Elâzığ 1 Nolu Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda -kapalı cezaevinde- İdari Gözlem Kurulu infaz yakmak için nasıl bir soru sormuş biliyor musunuz? Mazlum Abdi'yi sormuş. Ya, sana ne Mazlum Abdi'den! Sen kimsin kalkıyorsun, Mazlum Abdi'yi orada otuz yıldır tutsak olan birisine soruyorsun ve fikrini merak ediyorsun! Sonra da bundan dolayı infaz yapıyor. Bir başka örnek, yine adalet mekanizması içinden: Abdulmenaf Aytaç, 71 yaşında, yüzde 65 engelli hasta bir tutsak; silahlı örgüt üyeliğinden yargılanıyor, dosyası Yargıtayda ve hâlâ tutsak. Ciddi bir sağlık sorunu var, avukatları defalarca bu konuda girişimde bulunmuş olmalarına rağmen, maalesef bu konuda da herhangi bir adım atılmıyor.

Bu örnekler çoğaltılabilir ama bir çarpıcı örnek daha var: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Aysel Tuğluk kararını açıkladı. Buradan bir kez daha Aysel Tuğluk'a sevgilerimizi, saygılarımızı iletiyoruz. Aysel Tuğluk davası neydi? DTK'den yargılanmıştı biliyorsunuz. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi DTK icraatlarının suç olamayacağını söylüyor. Kaldı ki DTK'yi hâlâ faaliyetlerini sürdüren bir kurum olarak değerlendiriyor. Dolayısıyla da Aysel Tuğluk bu haksız tutukluluğa rağmen -ki Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 18'inci maddesine bağlı olarak bu karar veriliyor- ısrarla cezaevinde tutuldu sağlığını kaybedene kadar, âdeta bilinçli bir politika izlendi bu konuda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Maalesef sağlığını kaybettikten sonra cezaevinden tahliyesi gerçekleşti. Şimdi, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararı geldi; ortaya çıkmış olan bu mağduriyeti nasıl telafi edeceksiniz, ne yapacaksınız? Mesela bu soruyu hiç soruyor musunuz kendinize? Yaratmış olduğunuz bu mağduriyetleri, telafisi mümkün olmayan mağduriyetleri nasıl ortadan kaldıracaksınız? İşte, adaletsizliğin gelip dayandığı nokta bu. Aynı dosyadan yargılanmış bir başka arkadaşımız daha var, Sincan Kadın Cezaevinde kalıyor, Leyla Güven. Leyla Güven Başkan DTK'den yargılanıyor ve o da yirmi iki yılı aşkın bir ceza aldı, dosyası Anayasa Mahkemesinin önünde. Nedense Anayasa

Mahkemesi de bu konuları görmezden geliyor, Selahattin Demirtaş'ta olduğu gibi Leyla Güven'de de aynı gecikmeyi görüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararları uygulanıyor ne Anayasa Mahkemesi bu konuda -nedense- harekete geçiyor.

Şimdi, bunca adaletsizliğin olduğu yerde on birinci yargı paketi konuşulmaya başlandı. Eğer gördüğümüz şekliyle o yargı paketi buraya gelecekse hiç getirmeyin. O yargı paketi ne bu adaletsizliğe bir çare olabilir ne de bu dönemin ihtiyaçlarını, beklentilerini karşılayabilir. Ya herkesin beklediği, gerçekten adalete katkı yapacak bir paketi hazırlayıp getirin ya da gerçekten o makamı, mevkiyi boş yere işgal etmeyin.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Gökhan Günaydın.

Buyurun.

36.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, A Millî Futbol Takımı'nın Gürcistan karşısında aldığı galibiyete, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun yaptığı bir başvuru üzerine Anayasa Mahkemesinin verdiği karara, NTV'ye ve TRT'ye; kendisini mahkemeye veren TÜİK'e ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, ben de sözlerime Millî Takımı'mızın Bulgaristan'dan sonra Gürcistan'a karşı aldığı galibiyetten duyduğumuz memnuniyeti ifade ederek ve futbolcularımızı kutlayarak başlamak istiyorum.

Futbol aynı zamanda politik bir konudur, yalnızca bir spor dalı olmaktan -profesyonel futbol özellikle- oldukça uzaklaştı. Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun yaptığı bir başvuru üzerine Anayasa Mahkemesi üç gün evvel çok önemli bir karara imza attı, Anayasa Mahkemesi dedi ki: "Türkiye Futbol Federasyonunun maçların internet ortamında yayınlanmasına yönelik erişim engeli kararı getirmesi mahkeme kararı olmaması nedeniyle keyfî uygulamaların önünü açabilecek bir içerik taşımaktadır, bu nedenle iptal ediyoruz." Bu son derece önemli bir karardır. Her ne kadar Anayasa Mahkemesi bu meseleye yalnızca hukuki boyuttan yaklaşsa da Türkiye'de milyonlarca yurttaşımız maç izleyecek parası olmadığı için, platformlara o paraları veremediği için maç izleyemiyor. Dolayısıyla, ben bu kararın maçların ücretsiz izleneceği bir döneme dönüşmesini diliyorum.

Tabii, bütün bunları şunun için de söyledim: NTV önemli bir yayın kanalı olduğunu ifade ediyor. Bu Anayasa Mahkemesi iptal kararını veriyor ama iptal başvurusunun Cumhuriyet Halk Partisi tarafından yapıldığını ifade edemiyor. Yani CHP başvurusu üzerine Anayasa Mahkemesi iptal kararı verirse NTV'ye kızacaklar "Niye bunu yayınlıyorsun?" diye. Allah akıl fikir versin. Böyle bir özgür basın olabilir mi? Bu bir haber kanalı. Peki, memleketin vergilerimizle çalışan TRT'si ne yapıyor? Sumud Filosuna İsraillilerin uluslararası sularda yaptığı hukuksuz müdahalenin haberini veriyor ama orada 3 milletvekilinin de o müdahaleye muhatap olduğunun haberini veremiyor. Sebebi ne? Çünkü oradaki milletvekilleri Saadet Partisinin ve Gelecek Partisinin milletvekilleri yani haberini verirse kendisi meseleyi sahiplenemeyecek. AKP ve devletin kanalı TRT müdahale edilen milletvekillerinin adlarını ve görüntülerini veremiyor. Yazıklar olsun! Tek kelimeyle yazıklar olsun!

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Aynen, yazıklar olsun!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Şimdi, geçen gün bir tebligat aldım, TÜİK beni mahkemeye vermiş. "Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekilinden 50 bin TL para istiyorum." diyor çünkü TÜİK "Gökhan Günaydın benim çalışanlarıma, Kurumuma, yöneticilerime hakaret ediyor." diyor. Vallahi ben söyleyeyim, ben TÜİK'in yöneticilerine, emekçilerine hakaret etmiyorum ama ben 2018'den bu yana, tek adam rejiminde 4 yöneticisi, başkanı değişip 5'incisi gelmiş ve bir kuyruklu yalan üretim merkezi hâline gelmiş TÜİK'in varlığının memlekete zararlı olduğunu ifade ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar) Ha söylüyorlar, hani kuyruklu yalan bir hakaretmiş; vallahi, İngiltere'nin 1800'lü yıllarda birkaç kere başbakanlığını yapmış Benjamin Disraeli diyor bunu: "Üç çeşit yalan var: Yalan, kuyruklu yalan ve istatistikler." Bu, 1800'lü yıllarda söylenmiş.

Bakın, sakin sakin açıklayalım: Memleket niye size güvenmiyor biliyor musunuz TÜİK? Çünkü TÜFE'yi hesaplarken kullandığın maddelerin ortalama fiyatlarını Mayıs 2022'den itibaren açıklamıyorsun. Bana bir söylesene ya! Mayıs 2022'ye kadar açıkladın da niye açıklamıyorsun? Çünkü ortalama fiyatları söylersen yalanın ortaya çıkacak, bu kadar basit. Peki, bu karartmanın kaldırılması için dava açıyoruz mahkemelere. Mahkemeler talep ediyor, "TÜİK, fiyat listesini gönder." diyor. Mahkemelerin kararına rağmen fiyat listesini göndermiyorsun. Onun için kuyruklu yalan üretim merkezisin.

Üç; maddelerin sepetteki ağırlıkları eskiden tek tek açıklanırdı, niye açıklamıyorsun? Maddelerin sepetteki ağırlıklarını niye açıklamıyorsun? Ya, bakalım lüks tüketim mallarını mı koyuyorsun oraya, temel tüketim mallarını mı koyuyorsun, hangi ağırlıkla koyuyorsun, hangi maddeyi nasıl koyuyorsun bilelim ki sana bir şey söyleyelim. "Kalite düzeltmesi" adı altında fiyatlarla oynadığını sen dâhil bilmeyen yok, neyi inkâr ediyorsun bana!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - TÜİK'in enflasyon hesaplamalarını kim denetliyor? Anlatıyorsunuz "Uluslararası denetime tabiyiz." Uluslararası denetim sadece senin yöntemine bakıyor, yaptığın işlerin farkında bile değil.

Çok önemli başka bir şey söyleyeceğim. Sen aynı zamanda fiyat artışlarının toplam deflatörünü de açıklıyorsun, sen açıklıyorsun. 2021-2024 yıllarında bu deflatörü sen 776,1 olarak açıkladın, buna karşılık TÜFE'yi 502 olarak açıkladın yani iki hesap arasında yüzde 36 fark var. Hadi sen bunu açıkla bakalım, bunun sebebi nedir? Şunu söyleyeyim arkadaşlar: Bakın, bu listeyi çok uzatabilirim, en kestirmeden herkesin anlayacağı şekilde söyleyeyim, sen bana diyorsun ki: "Yıllık enflasyon yüzde 33." Aynı zamanda politika faizi yüzde 43, aynı zamanda birisi kredi almaya kalkarsa 55'ten 56'dan aşağıya kredi bulamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Kuyruklu yalan üretim merkezi, ne anlatıyorsun? Peki, bütün bunlar nelere mal oluyor biliyor musun? Bütün bunlar asgari ücretlinin, emeklinin cebine girecek bin lirayı, 2 bin lirayı, 3 bin lirayı değiştiriyor. Bu senin için ya da yandaşlar için verdiği bir yemek parasının onda 1'i bile olmayabilir ama o insanlar için ayda evine 1 kilogram et girememesi anlamına geliyor. Dolayısıyla, sen bize 50 bin liralık tazminat davası açıyorsun, ben seninle hâlleşirim, onun en ufak bir önemi yok da sen bu memlekette asgari ücretlinin, emeklinin, işçinin, milyonlarca çalışanın cebinden çaldığın paraların vebalini nasıl vereceksin onun hesabını ver TÜİK! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Leyla Şahin Usta.

Buyurun.

37.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, A Millî Futbol Takımı'nın Gürcistan karşısında elde ettiği başarıya; Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, ben de dün akşam hepimizi büyük bir heyecana ve mutluluğa gark eden A Millî Futbol Takımı'mızı Gürcistan karşısında sahada sergilediği mücadele ve başarıdan dolayı tebrik ediyorum; hepimizi gururlandırdılar. Aslında dün gece kazandığımız en büyük zafer vicdanın ve insanlığın ve kardeşliğin zaferiydi. Neden derseniz, Türkiye Futbol Federasyonunun aldığı anlamlı kararla bu maçın tüm gelirlerinin Filistinli kardeşlerimize, Gazze'ye bağışlanacak olması, sporun sadece bir oyun değil, bir vicdan dili olduğunu da bir kez daha göstermiş oldu. Bu duruş, sadece futbolun değil Türkiye'nin duruşudur. Bu vesileyle A Millî Futbol Takımı'mızı, tüm oyuncularımızı, kaptanımızı, teknik direktörümüzü ve ekibimizi canıgönülden bir kere daha kutluyorum ve başarılarının da devamını diliyorum.

Sayın Başkanım, evet, Gazze'de ateşkesin imzalanmasının ardından çok şeyler söyleniyor. Gazze'de yaşanılan dramı ve soykırımı, iki yıldır devam eden bu soykırımı bitirmek için tüm dünyada en çok sesini çıkaran ve bütün dünyaya da bu soykırımı duyuran Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın üstün diplomasi ve kurduğu bu başarılı ağıyla birlikte bir ateşkes imzalandı. Bu çok kıymetli ve önemli ancak yeterli mi? Elbette ki değil. Biz de biliyoruz ki bu imzaların gerçek değeri masum çocukların hayatta kalmasıyla ölçülebilir. Cumhurbaşkanımızın da ifade ettiği gibi, ateşkesin kâğıtta değil, sahada uygulanması gerekir. Biz Türkiye olarak bugüne kadar koyduğumuz tavrımıza aynen devam edeceğiz ve garantör ülke olarak da ateşkesin yakından takipçisi olacağız. Türkiye olarak bugüne kadar üzerimize düşeni, ne gerekiyorsa, fazlasıyla yaptıysak bugünden itibaren de yine yapmaya devam edeceğiz. Barışın ve mazlumların yanında olmaya, öncü olmaya devam edeceğiz. Özgür Filistin ve iki devletli çözüm için sonuna kadar Cumhurbaşkanımızın liderliğinde yürüttüğümüz mücadelemize de devam edeceğiz. "Bugüne kadar bir şey yapılmadı, Türkiye bir şey yapmadı, başaramadı bir şeyi." diyenler de ne söylesem kabul etmeyecekler ve anlamayacaklar, açıp uluslararası basına ve dünya basınına bakarlarsa belki inanırlar, belki onların söylediklerini kabul ederler diye bu vurguyu da burada yapmak istiyorum.

Rojin Kabaiş genç bir kızımız, Van'da KYK yurdundan çıktıktan sonra kaybolmasının ardından maalesef cansız bedenine ulaşılmıştı. Rojin Kabaiş'e Allah'tan bir kez daha rahmet, kederli ailesine de sabrıcemil diliyorum. Bu olayın siyasi bir malzeme hâline getirilmemesi noktasında hepimizin kararlı bir duruş sergilemesini özellikle belirtiyorum. Bu olay üzerinden iktidar olarak konunun kapatılmaya çalışıldığı iddialarının tamamen boş bir iddia olduğunu özellikle ve çok net söylemek istiyorum. Hiçbir şekilde bu olay kapatılmamıştır, kapatılmayacaktır, sonuna kadar olayın da takipçisiyiz ve biz de bu olayın aydınlatılması için ne gerekiyorsa yapılması noktasında kararlı bir duruş içerisindeyiz; hiç kimse, hiçbir şekilde adaletten kaçamaz ve korunmaz. "Bu konuda hiçbir şey yapılmadı." diyenlere ilk günden itibaren şunları özellikle söylemek istiyorum: Başta İçişleri Bakanlığımıza bağlı Sahil Güvenlik Van Gölü Grup Komutanlığı, İl Jandarma Komutanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü, Gemi Adamları ve Seyir Hizmetleri Büro Amirliği ile Su Altı Grup Amirliği ve AFAD dalgıç ekipleri, onun harici Van İtfaiyesi, Kızılay ekipleri günlerce umutla çalıştılar. Van Jandarma Kriminal Başkanlığı saatlerce güvenlik kameralarını tek tek izlediler. Arama köpekleri "drone"lar, bot, gemi, helikopter, mobil radar cihazlarıyla yirmi dört saat esaslı göl ve kara alanında çalışmalar yapıldı. Müştemilat, metruk alanlar, sazlık ve rögar alanları 50 ekip ve 250 personelle 24 saat esasıyla incelendi. Adalet Bakanlığımız ve bağlı kurumlar çalışmalarını titizlikle de sürdürmekte. Adalet Bakanlığımız bugün de yaptığı

açıklamayla ek uzman mütalaasını istemiştir. Yine, İstanbul Adli Tıp Kurumundan da ek inceleme istenmiş ve sonuçlarının da beklendiğini ve bu konunun sonuna kadar da yine Adalet Bakanlığımızca da, bizim tarafımızdan da takip edileceğini çok net bir şekilde söylüyoruz.

Tekrar, Rabb'imden Rojin kızımıza rahmet, ailesine sabırlar dileriz ve konunun aydınlatılması için de, tekrar özellikle vurguluyorum, takipçisi olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, devam edin

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Evet, vergilerimizle çalışan pek çok belediyemiz var, hep vergilerimizle çalışan hükûmetten bahsediyoruz. Vergilerimizle çalışan CHP belediyelerinin de neler yaptığını çok yakinen bütün kamuoyu takip ediyor. Maalesef, hırsızlıklar ve yolsuzluklarla gündeme gelen CHP belediyelerinin soruşturmaları devam ediyor. Eminiz ki adalet merciimiz bu konudaki iddianamelerini hazırladıktan sonra bütün kamuoyuyla paylaşacak ve hepimiz kimin ne yaptığını çok net göreceğiz.

CHP'nin, ne hikmetse, TRT'yle, TÜİK'le, bu devletin resmî kurumlarıyla bir alıp veremediği var. Bakın, az önce TRT'nin bu Meclisin 3 milletvekiliyle ilgili haber yapmadığını iddia ettiniz ama doğru söylemiyorsunuz; yaptılar, tek tek söylediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim.

Hatta, Sayın Numan Kurtulmuş'un Mecliste bizzat bu konunun yakinen takipçisi olacağına dair konuşmasını da aynı şekilde verdiler. Artık bu devlet kurumlarına saldırmaktan başka bir yol bulun, kendi sorunlarınızı ve çözümlerinizi üretmek için bir çabanın içerisine girin diye açıkça söylemek istiyorum.

"Kuyruklu yalan" diyorsunuz, kuyruklu yalan nedir, bir örnek vereyim: Ankara'da seçim döneminde Belediye Başkanı, Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş ne demişti? "Ankara'da su da hava gibi bedava olacak." demişti, bunu bir vaat olarak söylemişti. Sonuç ne? Gelin, buyurun, bakalım: Akmayan sular ve üstüne fahiş zamlarla gelen su faturalarımız var, asıl kuyruklu yalan buna denir. Bu paraların da bu vatandaşın her kuruşunun da hesabını elbette ki soracağız ve takip edeceğiz. Kim ne yaptıysa ortaya dökülmesi için elimizden geleni yapacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bitiriyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın lütfen.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Devletin kurumlarına saldırmak yerine, kendi içinizdeki hırsızlıkları ve yolsuzlukları, itirafçıları, ifadeleri verenleri susturmaya çalışmayın. Bu yola başvurmayın. Adalet herkes için çalışıyor ve çalışacak, ortaya çıkacak.

Teşekkür ederim Başkanım.

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) - AK PARTİ söz konusu olunca harekete bile geçmiyorlar. Verdiğimiz dosyalar niye işleme konmuyor?

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın milletvekilleri, 3 Grup Başkan Vekilimiz sisteme girmiş ancak hepinizden önce, Sayın Kadim Durmaz'ın acil bir işi olduğu için bir dakikalık söz talebini yerine getireceğim.

Buyurunuz Sayın Durmaz.

38.- Tokat Milletvekili Kadim Durmaz'ın, esnafa getirilen yeni vergi yüküne ilişkin açıklaması

KADİM DURMAZ (Tokat) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Ekonomik krizde olan, borçla ayakta kalan, konkordato ilan eden, iflas eden esnafımıza şimdi de adat uygulaması altında yeni bir vergi yükü getiriliyor. 1984'ten bu yana uygulanmayan bu düzenlemeyle esnafın kasasındaki paraya sanki faiz geliri elde etmiş gibi yüzde 20 KDV, yüzde 25 kurumlar vergisi planlanıyor. Soruyorum: Kazandığından fazlasını vergiye, kiraya, elektriğe, kredi faizine ödeyenin kasasındaki üç kuruş parasına da göz dikmek hangi vicdana sığar? İktidar bu uygulamayla kayıtlı ekonomiyi cezalandırıp insanları yastıkaltına, kayıt dışına mı yönlendiriyor? Devlet üretimi ve ticareti teşvik edecekken güven zedeliyor, umudu vergilendiriyor. Ekonomiyi büyütmenin yolu cezadan değil, güven, adalet ve yatırımdan geçer. Zirai donla en çok zarar gören iki ilden biri olan Tokat'ta 800 esnafın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Sayın Özdağ, buyurun, sizden başlayalım.

39.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un ve TÜİK'in kendisi hakkında açtıkları davalara ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Arkadaşlarım aradılar, şimdi odama bir mahkeme tebliği gelmiş. Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy benimle ilgili olarak 1 liralık tazminat davası açmış. Neymiş? Bu orman yangınları çıktığı zaman ben Necati Doğru'nun "Ormanı mafyaya açarsan yanar!" başlıklı bir yazısını okumuşum ve bu yazı üzerine de ben bu yazıyı paylaşmışım. Sonra, bu mahkeme tebliği üzerine de yazıyı okudum tekrar yeniden, yazıda Mehmet Nuri Ersoy'u suçlayıcı hiçbir şey yok; yazıyı yazan kişi hakkında da Necati Doğru hakkında da 150 bin liralık tazminat davası açmış. Ya, yazıda senin adın sadece şöyle geçiyor kardeşim, senin adın şöyle geçiyor: "Bu, bu, bu olayların olduğu yerin hemen kenarında da sizin oteliniz var." diyor. Ne var bunda? Seni suçlamamış ki. Senin hukukçuların bir baksın buna. Sen öncelikle millet iradesinin tecelligâhı olan, Kartalkaya'da Kartal Oteli'nde yanan yaklaşık 72 kişinin buradaki Komisyonuna gelmeyen, millet iradesine inanmayan bir zatsın sen.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sonra kalkmışsın 1 liralık tazminat davası açıyorsun. Ya, ben seni suçlamamışım ki, birini paylaşmışım. Ne yapacağım yani milletvekili olarak bir şey paylaştığım zaman herkes bir şeyler mi yapacak? Gökhan Başkanım, senin hakkında TÜİK dava açmış 50 bin liralık, benim hakkımda da açmış. Ne demişim kürsüde? "Siz modern gaspçı mısınız, siz modern hırsız mısınız ki milletin cebindeki paraları çalıyorsunuz?" demişim. Ya, burada ironi yaparız, mecaz kullanırız, aynı zamanda çeşitli benzetmeler, hikâyeler anlatırız, bunun üzerine eğer davalar açılacaksa açın, açın, bütün Bakanlar açsın. Biz burada siyaset... "İktidar" dediğimiz zaman iktidar Bakanları açsın, "Hükûmet" dediğimiz zaman Hükûmetin üyeleri açsın. Açın. Ne yapacaksınız bu şekilde? Böyle mi demokrasiyi inşa edeceksiniz? Böyle mi insan haklarını inşa edeceksiniz? Böyle mi ifade hürriyetini, basın özgürlüğünü hâkim kılacaksınız? Böyle mi yola çıkmıştınız siz?

Onun için, ben buradan Mehmet Nuri Ersoy'u uyarıyorum; avukatlarına danış, söyle, hiçbir şey yok bunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Şahıslar hakkında tazminat davası açmaya da gerek yok, 1 liralık tazminat davası açmaya gerek yok. Ben senin hakkında bir suç duyurusunda bulunacağım, senin hakkında da dava ben açacağım esas iftira atmaktan. Yalan yanlış beyanatlarda bulunmaktan da şahsiyetimi tahkir etmekten, tezyif etmekten de ben senin hakkında dava açacağım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Peki, teşekkürler.

Sayın Temelli, buyurun.

40.- Muş Milletvekili Sezai Temelli'nin, Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Teşekkür ederim, Sayın Başkan.

Şimdi, Leyla Başkanı dinleyince sanırsınız ki Rojin Kabaiş vakası dün oldu, hâlbuki yaşamını yitiren Rojin'e ulaşmak on dokuz gün sürdü. O saydığınız kurumlarla ilgili bu gecikmeden dolayı bir soruşturma açtınız mı? Yok. Rojin'e ulaşıldıktan sonra Vali gitti, orada olayı örtbas etmek için "İntihar." dedi, babaya yönelik şiddet uyguladı. Valiyle ilgili İçişleri Bakanlığı bir soruşturma açtı mı? Yok. Adli Tıp Kurumu tekrardan mütalaa istemiş. Ne mütalaası, soruşturma açmanız lazım, on ay delilleri saklamış. Siz bize ne anlatıyorsunuz Leyla Başkan? Dolayısıyla, bir iktidar olmanın ciddiyetiyle bu kurumlara, bu ihmali olanlara yönelik yapmanız gereken aslında soruşturma açmaktır; onları böyle savunmak, suça teşvik etmek değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Sayın Günaydın, buyurun.

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, açılan tazminat davalarına ve Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Teşekkür ederim.

Burada tazminat davalarıyla milletvekillerini, Grup Başkan Vekillerini susturmaya çalışan, bundan da medet uman bir zavallılıkla karşı karşıyayız. Hepiniz ve topunuz beraber gelin, bu kadar açık söyleyeyim! Önce, bu.

İki, sadece kuyruklu yalanlara değil, iftiralara da yanıt veriyoruz. Daha dün burada "Ankara'da trafik elden çıktı, trafik yürümüyor." dediniz. Mansur Başkandan not geldi; 2019'dan 2024'e kadar 37 adet üst geçit, köprülü kavşak, viyadük projesi yaptı; bunlardan 33'ünü tamamladı, 4'ünün yapımı devam ediyor. 18 kilometre uzunluğunda alternatif 5 yeni bulvar hattı açıldı. Bunlar yalnızca beş yıllık dönemde, siz yirmi beş yıl parsel parsel sattığınız Ankara'ya bir bakın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - İlave, dediniz ki: "Su kesildi, insanlar sudan yararlanamıyorlar." İşte, burada günlük verilen su miktarları var, günlük. 1,1 milyon metreküp ile 1,4 milyon metreküp arasında her gün Ankara'ya su veriliyor ama yalanlarınız bitmiyor, iftiralarınız bitmiyor.

CHP hırsızlıkların merkeziymiş. Ben size bir şey söyleyeceğim: Aziz İhsan Aktaş'ı canlı yayına çıkardınız -siz bilirsiniz bu işleri, hırsızları canlı yayına çıkarmayı, katillere bayrağın önünde poz verdirmeyi çok iyi bilirsiniz- o çete reisi Aziz İhsan Aktaş diyor ki: "99 AKP'li belediyeye iş yaptım, 27 MHP'li belediyeye iş yaptım, 21 kayyım belediyesine iş yaptım, 132 kamu kuruluşuna iş yaptım." Aziz İhsan Aktaş bunları yaparken pirüpak bir adam ama CHP'li belediyelere gelince "Rüşvet alıyor, rüşvet

veriyor...” Yalanlarınız bile bu kadar basit. Dolayısıyla anlata anlata biz artık sizin anlamayacağınıza inandık da vatandaş anlıyor, size inanan kimse yok, azıcık gözünüzü açın da bakın be kardeşim! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler Sayın Usta, buyurun, size de söz veriyorum.

42.- Ankara Milletvekili Leyla Şahin Usta'nın, Muş Milletvekili Sezai Temelli ile İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Sezai Başkanım, kimseyi savunmuyorum, sadece “O dönem hiçbir şey yapılmadı.” denildiği için yapılanları saydım. İkincisi, davada gizlilik kaydı olduğu için gelen birtakım bilgiler var. Evet, 2 farklı erkek cinsiyetinde DNA tespit edilmiş. Bunun üzerine işin başından beri cesetle veya kızımızın cenazesiyle temas etme ihtimali dahi olan yakınındaki, çevresindeki herkesten DNA örnekleri alınmış ve incelenmiş, bakın. Bunların hepsi dosyada var, kendileri de ulaşabilirler. Bir DNA eşleşmesi olsa zaten olayla ilgili, soruşturmayla ilgili daha da ayrıntılı devam edilecek.

Şimdi, İstanbul Adli Tıp Kurumundan tekrar bu tespit edilen 2 erkek DNA'sıyla ilgili ek soruşturma talebiyle birlikte konu tekrar incelemeye alınmış durumda. Bununla ilgili sonuç bekleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - O zaman Adli Tıp hakkında soruşturma açmanız gerekiyor, bu konu hakkında değil.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Savunmuyoruz, neyini savunacağız? Ortada bir olay varsa sonuna kadar aydınlatılması için aynı kararlılık ve aynı tutumdayız, burada karşı tarafta değiliz. Kurumlarla ilgili bir ihmal varsa, vesaire varsa zaten bunların hepsinin araştırması yapılmış, bir ihtimal görülmüş, bir ihmal görülmüş olsa bunların hepsiyle ilgili yapılır.

Rojin'in babasıyla Van milletvekillerimiz de görüşmüş. Sizin iddia ettiğiniz gibi ne bir baskı ne zorlama ne bir sıkıntı olmadığını babası söylemiş, bakın.

DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Görüntüler var Sayın Usta, hastanenin önünde görüntüler var.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - O yüzden, başta söyledim, Rojin'in olayı üzerinden bu işi siyasi bir malzeme hâline getirmemek lazım. Biz, hiçbirimiz, kimse bir kızın cinayeti veya olayı üzerinden burada bir taraf olamaz; biz hepimiz aynı taraftayız. Bu kızımızla ilgili olayın aydınlatılması için sonuna kadar takipçiyiz.

Su kesintilerine inanmıyorsunuz, öyle mi? Başkanım, her gün Belediyeden, ASKİ'den telefonuma mesaj geliyor “Bugün şurada su kesintisi var...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın, bitireceğiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlayacağım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Rakamlar burada, bak, rakamlar burada, rakamlar burada. Su kesilir, su kesilir de Ankara'ya verilen toplam rakamlar burada.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamam, su verilmiş olabilir de Ankara'nın ihtiyacı olan suyun ne kadarını verebiliyor, ona bakmak lazım.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Hatay'da da su yok, elektrik yok.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kendisi de açıklama yaptı. Yani kesinti olduğu zaman bundan gocunmamak lazım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Öyle mi? Çok haklısın(!) Sizin döneminizde hiç kesinti olmazdı zaten yani(!)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yapılması gereken, yedi yıldır Belediye Başkanı olan Mansur Yavaş'ın barajlara, nakil hatlarına bakım yapıp onarması ve Ankaralıyı suyla buluşturması ve vadettiği gibi...

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Allah akıl versin! Allah kimseyi böyle siyaset yapmak zorunda bırakmasın ya, vallahi!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bedava yapmayı vadetmişti, ona inanmamıştık ama ucuzlatacağını düşünüyorduk, ucuzlatmadı; tam tersine, zamlandırdı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Allah kimseyi böyle siyaset yapmak zorunda bırakmasın.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Âmin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Gökhan Bey, sizin yaptığınız siyasete kimse yetişemez.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Rakam veriyoruz, rakam. Rakam veriyoruz ama rakamla da ikna edemeyiz sizi biz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kendi söylediğiniz yalanlara inanmaya devam edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Rakamla da ikna edemeyiz biz sizi, rakamla da ikna edemeyiz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mansur Yavaş'ın kendisi su kesintileri yaptığını çıktı, televizyonda açıkladı; neden yaptığını da açıkladı.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Su kesintisi her zaman olur; önemli olan, su kesintisinin hayatı etkileyip etkilememesi.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Sizi hâlâ "Ankara'da su kesilmedi." diye iddia edin.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Senin zamanında su kesintisi olmadı mı, ne anlatıyorsun ya? Laf!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu yalanınıza inanmaya da devam edin ama bu yalana vatandaş inanmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bitireyim Başkanım.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ya, vatandaşın neye inandığı seçim sonuçlarından belli.

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Vatandaş görüyor.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - 16 ilçe bizde; 9 ilçe kaldı, onları muhafaza edin.

BAŞKAN - Sayın Usta, lütfen tamamlayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamlıyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Göller kurudu, dereler kurudu sizin yüzünüzden.

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Ormanlar tükendi, ormanlar.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Mamak'ta insanlar ellerinde -eski Türkiye modeli- bidonlarla tankerlerden su almak için sırada bekliyor; bu ayıp CHP'ye yeter.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkürler.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.43

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.57

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Şimdi gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

YENİ YOL Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 20 milletvekili tarafından, gıda enflasyonunun nedenlerinin tarımsal girdi maliyetlerinden aracılık zincirine kadar bütün boyutlarıyla incelenmesi, vatandaşların sağlıklı gıdaya ekonomik ve fiziksel erişim imkânlarının artırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu, 15/10/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkanı

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkanı Bülent Kaya ve 20 milletvekili tarafından, gıda enflasyonunun nedenlerinin tarımsal girdi maliyetlerinden aracılık zincirine kadar bütün boyutlarıyla incelenmesi, vatandaşlarımızın sağlıklı gıdaya ekonomik ve fiziksel erişim imkânlarının artırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2025 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün bu kürsüde konuşacağımız mesele sadece ekonominin değil, doğrudan insan onurunun meselesidir çünkü gıda enflasyonu artık bir istatistik değil sofralarımızda eksilen bir lokma, markette uzanamayan bir el, çocuğun tabağında yarım kalan bir öğündür. TÜİK’in Eylül 2025 verilerine göre,

gıda ve alkolsüz içecekler grubu fiyatları aylık yüzde 4,62; yıllık yüzde 36,06 olarak artmıştır yani mutfakta yanan ateş hâlâ sönmemiştir. TÜRK-İŞ verilerine göre, 4 kişilik bir ailenin açlık sınırı 27.970 TL, yoksulluk sınırı 91.109 TL, bekâr bir çalışanın yaşama maliyeti 36.305 TL'dir. Asgari ücretli bir yurttaşın aldığı maaş bu rakamların çok gerisindedir, artık çalışan yoksulluğu değil, çalışan açlığı gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bu ülkede insanlar artık bugün ne pişireyim değil, bugün ne alabilecek kadar param kaldı diye düşünüyor. Bir zamanlar tencerenin kaynaması refahın sembolüydü. Bugün o tencere boş kaynıyor çünkü yanlış ekonomik politikalarla yüksek faiz baskılı döviz kıstırılmış üretim üçgeninde vatandaşın alım gücü eridi, mutfağın yangını büyüdü. Bu sorun sadece fiyat artışından ibaret değildir; bu, sağlıklı yaşama hakkının ihlalidir. Artan fiyatlar nedeniyle insanlar ucuz, işlenmiş, besin değeri düşük gıdalara yöneliyor, sofradaki sebze, meyve, süt, yumurta azalıyor; çocuklarımızın gelişimi olumsuz etkileniyor. Halk sağlığı araştırmaları açıkça şunu söylüyor: Yetersiz ve dengesiz beslenme obeziteyi, kalp damar hastalıklarını, diyabeti artırıyor. Yani gıda enflasyonu sadece cebi değil sağlığı da vuruyor.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütünün raporuna göre sağlıklı bir diyetin kişi başı günlük maliyeti 4,46 dolar. Düşük gelirli ülkelerde bu maliyet, gelirin yarısından fazlasına denk geliyor. Türkiye'de de tablo farklı değil, artık yalnızca en yoksul değil orta gelirli kesimde sağlıklı gıdaya ulaşamıyor. Kısacası; market rafları dolu ama halkın poşeti boş.

Peki, bu noktaya nasıl geldik? Çünkü üretimden koparılan bir tarım politikası izledik; mazotu, gübreyi, tohumu ithale bağımlı hâle getirdik, üreticiye değil aracılara, ithalat lobilerine kazandırdık. Tarlada 10 liraya çıkan ürün şehirde 40 liraya satılıyor. Bu farkı kim kazanıyor? Ne üretici kazanıyor ne de tüketici; kazanan, sistemin yanlışlığından beslenen birkaç zincir ve aracı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gıda meselesi millî güvenlik kadar stratejik bir konudur. Bu ülke gıdasını ithalatla, çiftçisini borçla, vatandaşını sadakayla yaşatamaz. Bu ülkenin çiftçisi üretirse halk da sağlıklı beslenir ama çiftçi destek görmez, ürününü değerinde satamazsa soframızdaki her lokma dışa bağımlılığın simgesi olur.

Bugün, burada yaptığımız çağrı nettir: Biz, vatandaşın sofrasındaki yangını görmek ve söndürmek istiyoruz. Bunun için, gıda enflasyonu ve sağlıklı gıdaya erişim konusunda bir Meclis araştırması komisyonu kurulmasını öneriyoruz. Bu komisyon gıda fiyat artışlarının yapısal nedenlerini, tarımsal üretimdeki maliyet zincirini, tüketicinin sağlıklı gıdaya erişimindeki engelleri, okul çağındaki çocuklara sağlıklı öğün sağlanması politikalarını ve sosyal yardımların gıda güvenliğiyle entegrasyonunu ele almalıdır.

Amacımız, sadece nedenleri tespit etmek değil çözüm yolları geliştirmektir. Biz istiyoruz ki her çocuk okulda en az bir sıcak, sağlıklı öğün yesin, her ailenin evine meyve, sebze, süt girebilsin, her üretici emeğinin karşılığını alsın, her yurttaş sağlıklı gıdaya erişsin; bunlar lüks değil temel insan haklarıdır ve bu hak sosyal devletin görevidir. Devlet, vatandaşın sofrasındaki ekmeği korumakla yükümlüdür.

Sayın milletvekilleri, unutmayalım ki bir ülkenin gücü tabağın şatafatıyla değil tenceresinin doluluğuyla ölçülür. Bugün Türkiye'de tencereler küçülüyor, porsiyonlar azalıyor, sofralar sessizleşiyor ama halkın vicdanı susmuyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Bu kürsü, işte o vicdanın sesidir. Geliniz, bu çağrıya kulak verelim; geliniz, çocuklarımızın tabandaki yemeğe, annelerimizin mutfağındaki umuda sahip çıkalım; geliniz, gıdayı, sağlığı ve insan onurunu siyasetüstü bir mesele olarak ele alalım.

Bu öneri bir muhalefet eleştirisi değil bir toplumsal sorumluluk çağrısıdır. Hep birlikte bu sorunu çözersek sadece mutfaktaki ateşi değil, toplumun içindeki adaletsizlik ateşini de söndürmüş oluruz diyor, araştırma önergemize desteğinizi bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem milletvekilleri, 15 Ekim 2012 tarihinde eli kanlı bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen Tankçı Üsteğmen Aykut Köroğlu'nu rahmetle, minnetle, şükranla, saygıyla anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Muhterem milletvekilleri, bu milletin gerçek dertlerini hiç boşuna suni gündemlerle, polemiklerle ve kavgalarla örtmeye çalışmayın. Bakın, kandırıkçı TÜİK'in bile geçen ayki rakamları bu hazin tabloyu ortaya net bir şekilde koyuyor. Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi bir yılda tam yüzde 46,83 artmış, tam 46,83; aylık artış ise yüzde 5,80 yani çiftçimizin ve vatandaşın da maliyeti her ay katlanarak büyüyor. Tarım ve hayvancılık ürünlerinde yüzde 6,28; bitkisel ürünlerde yüzde 5,10 ve hayvansal ürünlerde yüzde 3,42'lik artış var. Yumuşak çekirdekli meyvelerde yani elma, armut, ayva gibi meyvelerde artış oranı ise yüzde 155'lere dayanmış. Bu ne demek biliyor musunuz? Tarlada bu kadar artan fiyat markete 3 katıyla yansıyor. Yahu, şeftali 149 TL, erik 169! Allah aşkına, narenciye deposu olan bu ülkede limonun kilosu 179 lirayı gördü bu sene; siz artık tarımdan bahsediyorsunuz bir de.

Ekranlarda ekonomi rayında nutukları atarken sizler üretici borcuna yetişemiyor, tüketici manava girmeye korkuyor çünkü bir tarafta mazot, gübre, ilaç, yem fiyatı aldı başını gidiyor, diğer tarafta çiftçinin alın teri, emeği karşılıksız kalıyor. Sofralarda domates, soğan, meyve artık lüks oldu, lüks.

Tarımda üretici fiyatı bu kadar artarken, tüketici fiyatı katbekat yükselirken bu ülkenin bir tarım politikası olmalıydı ama maalesef iktidarın tarımı planlamak, üreticiyi desteklemek gibi bir derdi de yok. Yerli üretim geriliyor, ithalat kapıları da sonuna kadar açılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) - Halkın gerçek gündemi boş tencerelerdir, pazardır, markettir ve mutfaktır; üreticinin gündemi ise borçtur, mazottur, gübredir, ilaçtır. Artık gerçeklerle yüzleşin; bu ülke ithalata değil, kendi üreticisine sahip çıkarsa güçlü olabilir. Bu milletin sofrasındaki ekmeği küçülten değil, büyüten bir tarım politikasına mutlaka ihtiyaç vardır. Her türlü algıya rağmen vatandaşın bu feryadını Mecliste de, tarlada da, sokakta da yükseltmeye devam edeceğiz. YENİ YOL Grubunun önerisini yerinde buluyor ve destekliyoruz.

Heyeti saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Kezban Konukçu.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada enflasyon oranlarında Türkiye, 2'nci olmuş ama hiç üzülmeyin, 1'inci olduğu bir şey daha var; gıda enflasyonunda da dünya 1'incisi Türkiye. "Dünya lideriyiz." deyip duran saray rejimi çok sevinebilir 1'inci oldukları bir konuyu bulduk sonunda biz de.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Siz sevinin!

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Hem de öyle böyle bir 1'inci değil, dünya ortalamalarının 5 katına yakın Türkiye'de gıda enflasyonu.

Şimdi, bakın, bu yalan üretme makinesi -dava da açıyormuş ama biz söylemeye devam edelim- TÜİK'in rakamlarına göre bile 2003'ten bu yana ortalama fiyatlar 34 kata yakın çıkmış, gıda fiyatları 47 kat artmış; bu da çok büyük bir başarı, başarı hanenize yazabilirsiniz! Yani Türkiye'de emekçiler sadece yoksullukla mücadele etmiyor, açlıkla mücadele ediyor ve açlıkla mücadele ederken de sadece gıda fiyatlarına gelirinin yarısını ayırmakla kalmıyor, aynı zamanda en temel ihtiyaçlardan olan eğitim, sağlık, giyinme, barınma gibi temel ihtiyaçlarından da kısmak zorunda kalıyor. Yani büyük bir yoksulluk ve yoksunlukla mücadele ediyor emekçiler.

Peki, bu olurken kamu kurumları ne yapıyor? Yoksullukla mücadele etmesi gereken kamu kurumlarından Tarım Kredi Kooperatiflerine bakıyoruz. Tarım Kredi Kooperatiflerine bağlı olan, onun iştiraki olan GÜBRETAŞ'ta yüz üç yüz dört gündür grev var. İşçinin hakkını vermek yerine işçinin hakkını vermemekte direnen yönetim yüzünden çiftçi ucuz ve sağlıklı gübreye ulaşamıyor ve ne yapıyor? Gidiyor, işte, daha uygun fiyata diye sahte gübreler alıyor, özel şirketlerin insafına bırakılıyor; yani bir taraftan da aynı zamanda sağlıksız ürünler, tarım ürünleri ortaya çıkmış oluyor. Gıda mühendisleri de ziraat mühendisleri de bizi bu konuda uyarıyorlar. Kamu kurumlarının geldiği vaziyet de budur maalesef.

Geçenlerde Vergi Uzmanı Ozan Bingöl çok ciddi bir tespitte bulundu, benim de dikkatimi çekti, paylaşmak isterim: 12 trilyon 651 milyar lira verginin toplandığı bir ülkede açlık, yoksulluk konuşulmaz. Bu kadar paranın toplandığı bir coğrafyada açlığı, yokluğu konuşuyorsak o ülkede bir paylaşım sorunu vardır; bu gerçekle yüzleşmek gerekir. Yani vergiler nereye gidiyor, bunu sormak gerekir.

Patronlardan yana olan bu paylaşım krizini çözmek için yapılacaklar bizim açımızdan çok nettir: En düşük emekli maaşı asgari ücret seviyesine çekilmelidir ki emekliler aç kalmasın. Enflasyon oranı yüzde 10'un altına inene kadar asgari ücret yılda en az 4 kere yenilenmelidir. Toplumsal kaynaklar yoksulluğu ortadan kaldıracak ve eşit vatandaşlık için eşit paylaşımı hayata geçirecek planlı bir kalkınma seferberliğiyle değerlendirilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Tamamlıyorum Başkan.

BAŞKAN - Buyurun tamamlayın.

KEZBAN KONUKÇU (Devamla) - Dolaylı vergiler azaltılmalı, gelir vergisi dilimleri yükseltilmeli, özellikle dev holdinglerden alınan kurumlar vergisi oranı artırılmalıdır.

Onurlu barış için yürüttüğümüz mücadelemizi emekçilerin insanca yaşanacak ücret mücadelesiyle birleştirerek sermayenin ve iktidarın oyunlarını mutlaka bozacağız; hakkımız olanı, bizden çalınanları, emekçilerden çalınanları tek tek geri alacağız.

Ekmek de istiyoruz, barış da ve mutlaka alacağız.

Teşekkür ederim. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarımda sorun var.

Gıdada arz açığımız var, ithalatçıyız. Gıdada üretim maliyeti sorunumuz var, girdi maliyetleri sürekli artıyor. Sağlıklı gıdaya erişimde sorunumuz var; taklit, tağşiş, sahte üretimlerin yanında pestisit ve aflatoksin gibi istenmeyen zararlıları da gıdayla bünyemize alıyoruz.

Bunun yanı sıra gıdayla ilgili üretim öncesinde, üretim sırasında, üretim sonrasında yaşadığımız sorunlar da açık, net çünkü Adalet ve Kalkınma Partisi iktidar olduğundan beri tarımı ticarileştirdi. Amaç burada insanların gıdaya erişimi değil de tohumdan gübreye, ilaçtan diğer girdilere kadar hepsinin belli kazanç kapısına dönmesinin yarattığı problemlerin ortaya çıkmasına göz yummasıdır.

Bakınız, et ve süt ürünlerindeki fiyat artışları o noktaya geldi ki çoğu hanede artık ya gramla bu et ve süt mamulü ürünler alınabiliyor ya da hiç alınamıyor oysa özellikle çocuklarımızın proteine de ihtiyacı var.

Coğrafyamızın suyu, havası, çiftçisi, üreticisi, besicisi her alanda başarıyla bu işleri yapabilecek boyutta ve noktada ama Tarım Kanunu'nda dahi millî gelirin yüzde 1'inin destek olarak verileceği sözü yazıyor, uygulaması olmuyor.

Gıdaya erişimde ülkemizde özellikle emeklilerin, sabit ve dar gelirlilerin yaşadığı gelirin gidere göre orantısızlığının önemli rolü var çünkü cepte para yok ama rafta ürün var; bu da bir dolaylı kıtlık. Eğer siz o kesimin, asgari ücretlinin, emeklinin gelirini belli seviyeye çekebilseniz raftaki ürüne erişecek.

Peki, raftaki ürünün önemli bölümü nereden geliyor? İthalattan. Hububatta, bakliyatta gidiyorsunuz, bakıyorsunuz rafta, arkasında menşei yazıyor. Ne acı ki Türkiye 21 üründe arz açığını hâlihazırda kapatamadı, öyle olunca da ürettiğinden çok dışa bağımlılığı artan bir ülke durumunda.

Peki, bunun yanında gıdayla ilgili yaşadığımız farklı sorunlar da yok mu? Var, özellikle israf. Türkiye'de yılda 2,5 milyon kamyon gıda israfa gidiyor.

Şimdi, israfı olan, üretimde sorunu olan ve cepte de para olmadığı için raftaki ürüne erişemeyenlerin olduğu bir süreçte ülkenin tarım politikasının bir bütün olarak sorunlu olmadığını söylemek olası mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) - Onun için bu tür araştırmaların aslında mevcut iktidarın kendisini görmesi açısından da faydası var.

Biz alanlara gidiyoruz, üreten ürettiğinden para kazanamıyor. Aracılık sistemi var, aracılık sistemi de ürünü katlıyor, katlıyor, katlıyor rafa geliyor, raftaki ürünü de fiyat artışı nedeniyle vatandaş tüketemiyor. Yoksulluk sınırının 91 bin lira olduğu ülkede 50 milyondan fazla insanın istediğini alabilme hakkı elinden alınmış bulunuyor. Çarşı pazar yangın yeri, mutfaklarda tencere geçmişe göre sınırlı ölçüde sınırlı gıdayla kaynıyor, çocuklar okula giderken sağlıklı beslenemedikleri için sıkıntılar yaşıyorlar.

Ayrıca, taşımalı eğitimin varlığında da gittiği yerde sağlıklı gıdaya erişimde problem olduğundan o anlamda da problemler var.

Eğer gıdada sorunları aşacaksak doğru planlama, kamucu bir anlayış, çözümcü bir yaklaşımla bu işleri başarabiliriz.

Teşekkür ederim. (CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Adem Çalkın. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM ÇALKIN (Kars) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; YENİ YOL Partisinin gıda güvenliği hakkında vermiş olduğu araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Biz iktidara geldiğimiz ilk günden bu yana güçlü Türkiye, gıda güvenliği, her alanda kendi kendine yeten bir ülke hedefiyle büyük bir özveriyle çalıştık.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Pahalılığı, pahalılığı; sadece güvenliği değil!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bugün ülkemizin her alanda yakaladığı bu büyük kalkınmayı artık tüm dünya konuşuyor.

Gıda güvenliği bir ülkenin bağımsızlığı kadar önemlidir. Bir sofraya ekmek girmiyorsa mesele siyaseti aşar, milletin vicdanına dokunur. Biz AK PARTİ olarak bu sorumluluğun bilinciyle hem üreticimizi hem tüketicimizi korumak için kararlılıkla çalışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, her zaman söylüyoruz, demokrasimizin olmazsa olmazlarından biri de tutarlı ve milletimize fayda sağlayan yapıcı eleştirilerdir, buna her zaman olumlu bakıyoruz. Hepimiz milletimize zarar verecek, onların günlük hayatını olumsuz etkileyecek ve yapılan bunca çalışmayı görmezden gelecek tutumları bir kenara bırakmak zorundayız. Yapıcı eleştirileri kabul ederiz ama sırf propaganda amacıyla milletimizi yanlış yönlendiren yaklaşımların karşısında dururuz.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Pazardaki fiyatların propagandayla ne ilgisi var?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Birileri "Ülkede açlık var, millet perişan." algısı oluşturmaya çalışıyor, bunun farkındayız, oysa tablo çok farklı.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Pazar fiyatlarına bir bakın!

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Ya, ne algısı; çıksana pazara!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, neresi propaganda? Pazardan haberin var mı, pazardan?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - Ülkenin yüzde 80'i yoksulluk sınırı altında yaşıyor, yüzde 50'si açlık sınırı altında yaşıyor.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bugün tüm dünyada iklim değişikliği konuşuluyor; kuraklık, sel, don olayları ve aşırı sıcaklıklar neredeyse her ülkenin gündeminde.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, donla ne ilgisi var?

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) - 24 milyon insan Fak-Fuk Fon'dan aldıklarıyla yaşıyor.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sanki gıda enflasyonu sadece Türkiye'de yaşanıyormuş gibi bir hava oluşturulmaya çalışılıyor; bu doğru değildir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Nasıl değil ya? Limon 150 lira oldu!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dünyada ilk 3'tesin ya, dünyada ilk 3'tesin! Ne anlatıyorsun ya?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Evet, gıda fiyatlarında artış hepimizi etkilemiştir ama şu gerçeği görmezden gelemeyiz.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) - Çıkışta pazara gidelim Vekilim, çıkışta pazara gidelim.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen dinleyelim.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bu süreç yalnız Türkiye'nin değil dünyanın yaşadığı bir süreçtir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ya, pazara gittin mi hiç, pazara?

BAŞKAN - Buyurun.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Pandemi, Rusya-Ukrayna savaşı, enerji maliyetlerindeki yükseliş ve iklim değişikliğinin yol açtığı afetler dünya genelinde gıda üretimini ve fiyatları ciddi biçimde etkilemiştir.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Ah Adem Bey, ah!

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Adem Bey, pazara uğrayın, pazara!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - O zaman niye biz 1'inciyiz?

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verilerine göre Küresel Gıda Fiyatı Endeksi son beş yılda yüzde 35 artmıştır.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Dünya kadar olsaydı, ortalama olsaydı bari!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Değerli milletvekilleri, Türkiye'de 2002 yılında 98 milyon ton olan bitkisel üretim miktarı yüzde 40 artışla 2024 yılında 137,4 milyon ton olarak gerçekleşmiştir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Gıda enflasyonunda şampiyon oldunuz!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bu üretim istikrarlı bir büyümenin ve güçlü bir planlamanın sonucudur. Tüm bu başarıları görmezden gelmek, açıkça akıl tutulmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Marul 50 lira, marul!

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - Bu önerge aslında Hükûmetimizin büyük bir titizlikle yürüttüğü çalışmaların tam merkezinde yer almaktadır yani mesele araştırılmıyor değil, tam tersine, zaten çözülüyor. Bu alanda ne gerekiyorsa her türlü adım kararlılıkla atılmaktadır. Yirmi üç yıldır gıda güvenliği, iklim uyumu ve enflasyonla mücadele AK PARTİ iktidarlarının temel önceliği olmuştur. (CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından gürültüler)

KEZBAN KONUKÇU (İstanbul) - Dünyada 1'inciyiz gıda enflasyonunda, o nasıl oluyor?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Dünya şampiyonu yaptınız! Enflasyonda şampiyon ettiniz!

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen.

ADEM ÇALKIN (Devamla) - İzin verirseniz konuşmamı bizim karşımızda çok kullanılan bir deyimle bitirmek istiyorum: Siz çok iyi biliyorsunuz ama "Haço'nun da hançeri var desinler." diye de lafınızı eksik etmiyorsunuz. Bu tutum size bir şey kazandırmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Öneriyi oylarınıza sunacağım...

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Başkanım, yoklama istiyoruz.

BAŞKAN - Yoklama talebi var.

Sayın Günaydın, Sayın Ersever, Sayın Genç, Sayın Tahtasız, Sayın Gürer, Sayın Özcan, Sayın Ertuğrul, Sayın Taşkent, Sayın Arpacı, Sayın Öztürkmen, Sayın Bayraktutan, Sayın İlhan, Sayın Ceylan, Sayın Sümer, Sayın Özcan, Sayın Coşar, Sayın Uzun, Sayın Karagöz, Sayın Ocaklı, Sayın Biçer.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.25

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 16.38

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- YENİ YOL Grubunun, Grup Başkanı İstanbul Milletvekili Bülent Kaya ve 20 milletvekili tarafından, gıda enflasyonunun nedenlerinin tarımsal girdi maliyetlerinden aracılık zincirine kadar bütün boyutlarıyla incelenmesi, vatandaşların sağlıklı gıdaya ekonomik ve fiziksel erişim imkânlarının artırılması için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - YENİ YOL Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Şimdi birkaç milletvekili arkadaşımıza yerlerinden söz vereceğim.

Sayın Reşat Karagöz...

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- Amasya Milletvekili Reşat Karagöz’ün, Amasya’nın Taşova ilçesinde üniversite eğitimi gören öğrencilerin barınma sorununa ilişkin açıklaması

REŞAT KARAGÖZ (Amasya) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Taşova ilçemizde üniversite eğitimi gören öğrencilerimiz dersleriyle, sınavlarıyla değil barınacak yer bulma sorunuyla mücadele ediyor çünkü on bir yıldır üniversitesi olan ilçemizde hâlâ bir KHK yurdu yok. Öğrencilerimiz öğretmenevinde yalnızca bir yatak, internet ve duş için ayda 12 bin lira ödüyor. Üstelik bu ücrete yemek bile dâhil değil. Hükûmet milyonlarca lira harcadığı lüks projelere, yazlık, kışlık saraylara kaynak bulabiliyor ama 813 öğrencimizin başını sokacağı bir yurt inşa edemiyor. Bu mudur gençliğe değer vermek? Bu mudur sosyal devlet anlayışı? Bugün Mecliste gençlerimizin geleceğini, bilimi, üretimi konuşmamız gerekirken biz onların barınacak yerini, ödeyemediği kirasını konuşuyoruz. İşte, bu tablo yirmi üç yıldır ülkeyi yönetenlerin en büyük utancıdır. 2026 Yılı Yatırım Programı içerisine mutlaka Taşova KHK yurdu projesi alınmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Aşıla...

44.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, İsrail'e ve Trump'a ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) - Gazze yerle bir oldu. On binlercesi çocuk, 100 bine yakın insan öldü. Kentler taş devrine döndü. Açlık, sefalet, ölüm Gazze'nin enkaz hâlindeki sokaklarında hâlâ kol geziyor. Bu şartlar altında Trump, İsrail Meclisinde siyonist, katil Netenyahu'yu ayakta alkışlıyor. Bu ahlaksız gösteri İsrailli rehineleri kurtarmak için tabii. Pişmanlık yok, özür yok, adalet yok, yargılama yok, mahkûmiyet yok, bedel yok, tazminat yok, her şey kaldığı yerden devam edecek ve biz buna "barış" diyeceğiz, öyle mi? Müslüman bir delikten iki kere ısırılmaz. İsrail ve Trump'ın bunca yalanlarına, bunca çelişkilerine, ahlaksızlıklarına, zulümlerine rağmen yine de onlara inanacağız, öyle mi? O zaman olacakları bekleyip görelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Mehmet Karaman...

45.- Samsun Milletvekili Mehmet Karaman'ın, 15 Ekim Beyaz Baston Görme Engelliler Farkındalık Günü'ne ilişkin açıklaması

MEHMET KARAMAN (Samsun) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 15 Ekim Beyaz Baston Görme Engelliler Farkındalık Günü. Sadece bir takvim günü değil, aynı zamanda bir hakikat günüdür çünkü o beyaz baston sadece görmeyen gözlerin değil, hisseden yüreklerin de yol arkadaşıdır; görme engelliler için bir sembol olduğu kadar toplum için de bir uyarıdır. Evet, baston yalnızca kaldırım kenarında yön göstermez, aynı zamanda toplumun vicdanına da yol gösterir. Bugün bu aziz insanların sesi daha gür çıkmalıdır. Onlar üretkendir, onlar hayatın içindedir, sadece engellerin kaldırılmasına ihtiyaç duyarlar. Devlet ve millet el ele vererek, sadece rampa yaparak değil, fırsat eşitliği sunarak bu vatandaşlarımızın da söz ve karar sahibi olmalarının önünü açmalıdır. Zira, baston eldeyse yol yürünür ama destek varsa o yol geleceğe uzanır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Mahmut Dindar...

46.- Van Milletvekili Mahmut Dindar'ın, Van kayyumuna ilişkin açıklaması

MAHMUT DİNDAR (Van) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Van'da kayyum, hukuksuz iş ve işlemlerine, provokasyonlara devam ediyor. Van halkının iradesi üzerinden kayyum gaspı halkı hizmetsiz bırakıyor. Yol, su, elektrik, trafik, imar, çevre temizliği ve her şey sorunludur. On yıldır kayyum, halkımıza hizmet sunmamızı engelliyor. Öte yandan Van'da kayyum tarafından işten çıkarılan 223 işçi tam yetmiş yedi gündür direniyor. Arşiv ve sicil belgeleri temiz olan, mahkeme kararıyla işe dönen insanları da kapsayan bu haksızlık devam etmektedir. Kayyum mahkeme kararlarını tanımamaktadır. Mahkemeler hızlı işlemeli ve bu hukuksuzluk son bulmalıdır. 29 Ağustosta hiçbir hukuki gerekçe sunulmadan işten atılan bu işçilerin çoğu geçim sıkıntısı yaşayan ailelerin fertleridir. İşten atılan işçilerin içerisinde engelliler ve kadınlar da vardır. Bu zulüm, hukuksuzluk; haklarını arayan işçileri de Van Emniyeti engellemekten vazgeçmelidir.

BAŞKAN - Sayın Orhan Sümer...

47.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, cezaevlerinin alarm verdiğine ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

"Covid izni" olarak bilinen ve 31 Temmuz 2023 tarihinden önce cezası kesinleşmemiş olan hükümlülerin erken tahliyesine ilişkin düzenlemeler kamuoyunda her geçen gün daha fazla tartışılmaktadır. Toplumun farklı kesimlerinden gelen talepler artık görmezden gelinmeyecek bir noktaya ulaşmıştır. Bugün Türkiye'nin cezaevleri alarm vermektedir. 30 kişilik koğuşlarda 80 kişinin

tutulduğu, mahkûmların temel yaşam haklarının bile kısıtlandığı bir tabloyla karşı karşıyayız. Üstelik bu tablo sadece adli suçlarla değil, fikirlerini ifade eden, eleştiren, yazan, konuşan binlerce insanın da cezaevine girmesiyle daha da ağırlaşmaktadır. Bu ülkede "tweet" atan, bir konuda düşüncesini paylaşan, eleştiri yapan insanlar suçlu muamelesi görürken yargı sistemi üzerinde siyasi baskılar adalet duygusunu derinden sarsmaktadır. Cezaevlerindeki bu durumla ilgili düzenleme yapılması artık kaçınılmaz hâle gelmiştir. Özellikle iktidar unutmamalıdır ki adalet ancak herkes için eşit uygulandığında anlam taşır.

BAŞKAN - Sayın Ali Bozan...

48.- Mersin Milletvekili Ali Bozan'ın, DEM PARTİ'nin barıştan asla vazgeçmeyeceğine ilişkin açıklaması

ALİ BOZAN (Mersin) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sürece dair iktidar kanadından somut hukuki adımlar atılmaması, provokasyon yaratmak isteyen rant çevrelerine güç veriyor. Provokatif tutumları engelleyecek olan yegâne hamle, iktidarın artık söylemin ötesine geçip demokratik ve hukuki adımlar atmasıdır. Barışa saldıran rant kölesi siyasetçilere, üç beş oyu insan yaşamından daha değerli gören herkese sözümüz şudur: Barış, barış, barış. Ve DEM PARTİ, HEP'ten bugüne, halkıyla birlikte yıllardır tarihî bedeller ve emekler vermiştir. DEM PARTİ büyük bir insanlık ailesinin partisidir. Bu büyük insanlık ailesi dün olduğu gibi bugün de hiçbir provokasyona gelmeyecek, hiçbir ucuz, kirli siyasete alet olmayacak ve DEM PARTİ, Ceylan Önkollar, Eren Bülbüller bir daha yaşamını yitirmesin diye barıştan asla ama asla vazgeçmeyecektir.

BAŞKAN - Sayın Talih Özcan...

49.- Düzce Milletvekili Talih Özcan'ın, Düzce Akçakoca Devlet Hastanesine ilişkin açıklaması

TALİH ÖZCAN (Düzce) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Düzce Akçakoca Devlet Hastanesinde eksiklikler bitmiyor. Çocuk hastalıkları uzmanı tayin edildi ancak yeri dolmadı. Hastalar çevre illere gitmek zorunda kalıyor. Aileler hem parasını hem zamanını yollarda harcıyor. Hastanede kadın doğum uzmanı var ama altyapı eksikliği yüzünden doğum yapılamıyor. Göz polikliniğinden randevu almak zorlaştı. Sağlık hizmeti temel bir haktır, bu haktan kimse mahrum bırakılamaz. Buradan Sağlık Bakanlığına sesleniyorum: Akçakoca'nın ihtiyaçlarını görmezden gelmeyin. İlçelere kadro verin. Uzman atamalarını hızlandırın. Altyapı eksiklerini derhâl giderin. Akçakoca halkı hizmet bekliyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Sırrı Sakik...

50.- Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in, kimin alçak olduğuna ilişkin açıklaması

SIRRI SAKİK (Ağrı) - Son günlerde Mecliste son süreçle ilgili "hain" "alçak" kelimeleri havada uçuşuyor. Asıl alçaklık nedir biliyor musunuz? Ülkeyi birlikte kurduktan sonra dönüp Kürt'ü yok sayanlar alçaktır, bir halkın dilini yasaklayanlar alçaktır, bir halkın haklarını gasbedenler alçaktır. Kim alçaktır biliyor musunuz? On binlerce Kürt'ü faili meçhul cinayetlerle katledip bunlara ses çıkarmayanlar alçaktır, 3.500 Kürt köyünü yakanlar alçaktır, ölümler sürsün isteyenler alçaktır, savaş devam etsin isteyenler alçaktır, Kürt'ün bir çakıl taşı olmasın isteyenler alçaktır, kim ki bize "Alçak." diyorsa alçağın en büyüğü de odur. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Gizem Özcan...

51.- Muğla Milletvekili Gizem Özcan'ın, Marmaris Selimiye'de koruma statüsündeki bir alanda yapılmak istenen yat limanına ilişkin açıklaması

GİZEM ÖZCAN (Muğla) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Marmaris Selimiye'de koruma statüsünde bir alanda 145 teknelik yat limanı yapılmak isteniyor. Projenin ÇED raporu 2 Ekimde askıya çıktı. Bu proje Selimiye'nin küçük ve kapalı koyunu kirletecek, geri dönüşü olmayan ekolojik tahribat yaratacak, yöre halkının turizmden elde ettiği geliri yok edecek. Alanın içinde yüzlerce zeytin ağacı var. Üstelik denizin bu kısmı kendini temizleme özelliğine sahip değil. Bir kez daha söylüyoruz: Halkın itiraz ettiği, yerel yönetimlerin karşı çıktığı, uluslararası sözleşmelere de aykırı bu proje iptal edilmelidir. Selimiye'yi korumak Marmaris'in geleceğini korumaktır.

BAŞKAN - Sayın Tahsin Becan...

52.- Yalova Milletvekili Tahsin Becan'ın, TOKİ'nin kiralık sosyal konut projesine ilişkin açıklaması

TAHSİN BECAN (Yalova) - Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde mevcut kiracılar için geçerli olan yasal artış tavanı yüzde 38 olarak açıklandı ancak kiralar son bir yılda ortalama yüzde 70 oranında artmıştır. TOKİ, yeni kiralık sosyal konut projesi için düğmeye bastı ancak sosyal konutun ölçütü, kira bedelinin düşüklüğü değil, başınızı sokacak bir yer sağlamak değil, insan onuruna yakışan bir yaşam standardını ve barınmanın yaşamaya elverişli ve güvenli olarak birlikte olmasıdır. Kaldı ki TOKİ'nin geçmiş projeleri genellikle şehir çeperlerinde ulaşım, eğitim ve sağlık altyapısından kopuk, toplumsal dokudan izole alanlarda inşa edildi. Bu yeni kiralık konutlar da benzer biçimde konumlanırsa barınma maliyeti düşse bile yaşam maliyeti artacaktır. Buradan yetkilileri uyarıyoruz: Kira krizinin kalıcı çözümü, bir sosyal konutun ihtiyaç sahibi toplumsal kesimlerin kentsel ihtiyaçlarını gözeten bir şekilde yapılması gerektiği anlamına gelir.

BAŞKAN - Sayın Seyit Torun...

53.- Ordu Milletvekili Seyit Torun'un, Ordu'nun Gölköy-Gürgentepe yol sorununa ilişkin açıklaması

SEYİT TORUN (Ordu) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Ulaştırma Bakanlığı Ordu'da yol konusunda sınıfta kalmıştır. Bugün Ordu'nun Gölköy-Gürgentepe yol sorununu bu kürsüden bir kez daha dile getirmek zorundayım. Yıllardır yapımı süren bu yol âdeta bir yılan hikâyesine, bir kangrene dönüşmüş durumda. Her seçim öncesi "Tamamlanıyor, son aşamadayız." deniyor ama ortada hâlâ hiçbir şey yok; toz, çamur ve çukurdan başka bir şey yok. Vatandaş arabasını yolda bırakıyor, ambulanslar geçemiyor, öğrenciler okula, üretici pazara güçlükle ulaşıyor. Buradan Ulaştırma ve Altyapı Bakanına sesleniyorum: Sürekli olarak ileri tarihlere atılan vaatleri artık duymak istemiyoruz, icraat istiyoruz. 2016'dan bu yana farklı gerekçelerle defalarca ihale edilen bu yolun derhâl tamamlanmasını, yıllardır süren bu mağduriyetin sona erdirilmesini talep ediyoruz. Bu vesileyle, yarın saat 14.00'te Gölköy İlçe Başkanımız bu konuya ilişkin bir basın açıklaması yapacaktır. Tüm hemşehrilerimizi bu ortak sese güç vermeye davet ediyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Grup Başkan Vekili Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez tarafından, sokaklarda, mahallelerde, okul çevrelerindeki çocuk çeteleri ve sokak güvenliği sorununu derinlemesine ele almak, çocukların suç örgütleri tarafından istismar edilmesini önlemek, aile yapısını ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/12/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Turhan Çömez
Balıkesir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Balıkesir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Turhan Çömez tarafından, sokaklarda, mahallelerde, okul çevrelerindeki çocuk çeteleri ve sokak güvenliği sorununu derinlemesine ele almak, çocukların suç örgütleri tarafından istismar edilmesini önlemek, aile yapısını ve toplumsal dayanışmayı güçlendirmek amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2025 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Sayın Selcan Taşcı.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Değerli milletvekilleri, İYİ Parti olarak benzer bir önergeyi geçen yıl, 2 yaşındaki Sıla bebeğin tecavüz sonucu feci şekilde can vermesinin faillerinden birinin 13, birinin de 14 yaşında olması üzerine de vermiştik; gelin, çocuklarımızı katillere, sapıklara dönüşmekten kurtaralım demiştik; karşımıza gaspçı, tecavüzcü, torbacı olarak çıkan bu çocukların annelerini, babalarını, doğdukları ortamı değiştiremeyiz ama karakterlerinin şekilleneceği ortamı değiştirebiliriz demiştik; suçlulaştıkları an, alanları tespit edip tedbir alabiliriz demiştik, reddettiniz geçen yıl. Sonra, 16 yaşında bir liseli Balçova'da karakol bastı, şehitler verdik, internet üzerinden bir İranlı tarafından azmettirilmişti. Aynı yöntemle düzenlenecek 2 kanlı saldırı da olmadan engellendi. 14 yaşındaki Mattia Ahmet Minguzzi'yi defalarca bıçaklayan, yere düştüğü hâlde can çekişirken hunharca ve zevk de alarak -karşı karşıya olduğumuz belayı tahayyül edin diye vurgulayarak söylüyorum- ölümüne tekmeleyenler biri 14, biri 15, biri 16, biri de 17 yaşında hukuki olarak çocuklardı. En küçük bir pişmanlık belirtisi göstermedikleri gibi -katilleri, bebek katillerini kahramanlaştırmanın kelebek etkisi olabilir belki bu- âdeta gururluydu yaşı çocuk olan bu cani çeteler. Aileyi tehdit edecek kadar cüretkârdı hamileri. İlkokulda kaynaştırma raporu almış içlerinden biri. İlkokuldan itibaren devletin ilgili birimleri bu kişi suç makinesine dönüşene kadar neredeydi, merak ediyoruz? Mesela, Ankara'da annesi ve kız kardeşini taciz eden kişileri uyaran Hakan Çakır'ı canice katleden 5 kişiden 1'i 17, 1'i 14 yaşındaydı. Sinan Ateş suikastı sanığı Serdar Öktem'e düzenlenen saldırıdan tutuklananların 2'si 18 yaş altında. Eyüp'te 20 yaşındaki Nesimi Acar'ın öldüğü ve "çete infazı" diye duyurulan olayın faili 14 yaşında.

Böyle yüzlercesi var ve hiçbiri tesadüf değil, münferit değil. 2024'te çocukların karıştığı suç sayısı 2023'e göre yüzde 9,8 artarak 612.651 oldu. 2023'te "suça sürüklenen" diye tanımlanan -ben "suçlulaşan" diyorum- çocukların sayısı 179 binken 2024'te 203 bine yükseldi. Bilmiyorum ne kadar farkındasınız, bir sektör var karşımızda: Casperlar, Daltonlar, Redkitler; 90'ların çizgi filmlerinden fırlamış gibi ama uluslararası suçlu üretim çiftliği her biri. Uyuşturucu, kara para, yasa dışı bahis, gasp, on-line siparişle tetikçilik; böyle bir yeni nesil mafya kol geziyor sokaklarımızda "Z Mafyası" diyorlar.

Değerli milletvekilleri, bir çocuğu suçluya dönüştüren sayısız sebep olabilir: Akran etkisi, reddi, aile geçmişi, eğitimsizlik, sanayileşme ve şehirleşmeye bağlı göç, yani sosyal denetimin azalması, yani aidiyetinin azalması, yani ortama uyumsuzluk, yani yoksulluk, sosyal dışlanma ama bir de ne var biliyor musunuz? Bu suçlu üretim çiftliklerinin en büyüğü hangisi? En büyüğü terör örgütleri. Afrika'da, Suriye'de, Irak'ta ve Türkiye'de kimi kaynaklara göre 300, kimine göre 500 bin; 2012'den 2021'e kadar yüzde 159 artmış terör örgütlerinin çocuk militan sayısı; DAEŞ'te, El Nusra'da, YPG/PYD'de ve alçak PKK'da. PKK terör örgütünün alçakça kurduğu 8-12 yaş taburu bütün dünyanın malumu. Alçak PKK'nın çocuk militanlarının 2014 oranı yüzde 29,7; 2017 oranı %20,60. ABD Dışişleri Bakanlığı 2015 raporu alçak PKK iki yıl içinde 2.152 çocuğu kaçırdı. Ne için? İntihar bombacısı olarak kullanmak için. Başka ne için? Uyuşturucu sattırmak yani nesilleri zehirlemek için. Yıllık 1,5 milyar dolar uyuşturucu geliri bulunan narkoterör örgütü alçak PKK'nın 8-12 yaş arası çocuklara uyuşturucu sattırdığı dünya medyasına defaatle manşet oldu. 2016'da yapılan bir uluslararası araştırmaya göre çocuk militanların yüzde 40'ı kız ve cinsel köleliğe maruz kalıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

SELCAN TAŞCI (Devamla) - Tıpkı 15 yaşında kaçırılan ve dört buçuk yıl tecavüze maruz kalan Destan gibi mesela.

Emniyet ile Diyarbakır Anneleri arasında yapılan görüşmelerden çıkan sonuç, hiç öyle asimile edildikleri falan için değil, ailelerin beyanları "Zengin olursun." "Rahat yaşarsın." "Aileni kurtarırsın." "Kahraman olursun." diye kandırıyor PKK terör örgütü çocukları. Onun için arkadaşlar "kahraman" diye kimi alkışladığınıza, kimi alkışlattığınıza ve kimi, çocuklara rol model gösterdiğinize dikkat edin; makamlarınızda kimleri ağırladığınıza, kimlerle boy boy fotoğraflar verdiğinize dikkat edin ve lütfen bu önergeyle ortaya koyduğumuz tehdidin bir millî güvenlik sorununa, gelecek sorununa denk düştüğünün idrakiyle karar verin ve önergemize destek verin.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Elif Esen.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA ELİF ESEN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; DEVA Partisi-YENİ YOL Grubu olarak suça sürüklenen çocukları uzun süredir çalışıyoruz, gündemimizde ve farklı boyutlarıyla bu konuyu ele alıyoruz, çalışıyoruz. Biz de bu konuyla ilgili önergemizi yazdık, hazırlığını yaptık, çok yakın bir zamanda da sizlere sunmuş olacağız ancak bugün İYİ Partinin hazırladığı aynı konudaki önergeler kabul edilmedikçe bizler de rahat etmeyeceğiz, bunu sürekli gündemimize taşıyacağız. Biz, sunulan bu önergeyi aynı hassasiyetle ortaya koydukları için İYİ Partiye teşekkür ediyoruz ve önergelerini de destekleyeceğimizi açıklıyoruz. Fakat sonda söyleyeceğimi başta söylemek istiyorum, bu önergelerin kabul edilmesi son derece önemli. Sizler de bu konuda önerge vermeyi sürdürmekle mükellefsiniz değerli partiler ve temsilcileri; ülkemizdeki tüm çocuklar adına ve ülkemizin tüm çocuklarını kendi çocuğumuz gibi hissederek. Bu ülkenin geleceği, suça sürüklenen çocukların ve mağdurların sarmalında eriyip tükenmemeli. Onları suça iten hatta madalya takar gibi teşvik eden çeteler kirli yollarında ilerleyememeli.

TÜİK verilerine göre 2024'te 202.785 evladımız suça sürüklenen çocuk yani suç işleyen çocuk olarak işlem görmüş; bu konu hayati, bu konu her şey. Sorunların temelinde yoksulluk, eğitimden kopuş, aile içi şiddet, uyuşturucu maddeyle temas, organize suç yapılarının beslediği aidiyet ve kendi

ailesinde, çevresinde değer görememe gibi boşluk hisleri var. Bunlar ortada, açık ve net bulgular ancak bu konuları yalnızca konuşmak, sebepleri ortaya koymak yetmez; bir Meclis araştırması komisyonuyla dehlizlerine inmek, çocuklara zarar verecek tüm kök sebepleri kurutmak zorundayız ve net olmamız lazım. Çocuklara daha ağır cezalar vermek bu ağır konuya yeterli olacak çözüm asla değil. Çeteleşmiş aileleri tarafından içeri davul-zurnayla gönderiliyor bu çocuklar, cezaevinde de daha da derinleşen suç döngüsüne sürükleniyorlar. Bizim derdimiz, konunun gerçek bataklığının kurutulabilmesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ELİF ESEN (Devamla) - Teşekkürler.

Bizim hedefimiz korunma, önleme, erken müdahale eğitim ve rehabilitasyonla kök sebeplerine inmek ve kökünü kurutmak bu suç fabrikalarının; bu, olmak zorunda. Hedefimiz, palazlanan 18 yaş altını tetikçi yapan çeteleri bitirmek, çocukları okulda aç bırakmadan, evde ihmal etmeden koruyabilmek; bugün oy vereceğiz, daha sonra da takip etmeye devam edeceğiz. Önergeler geçene, somut adımlar atılana dek ısrarla takip edeceğiz.

Sözümü bitirirken bir kez daha çağrı yapmak istiyorum: Meclis, çocuklara olan sorumluluğunu yerine getirmeli; çocuklarımızın geleceğini çalan bu mekanizmaları birlikte parçalamalı, ortadan kaldırmalıyız. Yine, bir ayağı Türkiye Büyük Millet Meclisinde, diğer ayakları sivil toplum ve akademide olan, toplum öncülerinden oluşan sivil inisiyatif, çocuk hareketine destek veren, "Çocuk partilerüstüdür." diyen ve gönüllü olan farklı partilerden değerli milletvekili arkadaşlarım, sizler de ses verin, destek olun, hep birlikte bu etkiyi büyütelim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grubu adına Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evet, bir yasama yılı daha başladı ve demokratikleşme açısından aslında bu Meclisten büyük büyük beklentilerin olduğu bir dönemden bahsediyoruz fakat üç haftadır Meclis açılmış, hâlen tek bir yasa yapımına geçebilmiş değiliz.

Evet, sabah "on birinci yargı paketi" adı altında bir taslakla uyandık güne ve inceledik bu taslağı acaba gerçekten yıllardır bu halkın beklentisini karşılayacak bir taslak mıdır diye fakat maalesef ki buna dair, halkın beklentilerine dair tek bir çözümün olmadığı bir taslakla karşı karşıya geldik. AKP'li yetkililer açıklama yapmış, "Bize ulaşan bir taslak yok." demiş. Adalet Komisyonu üyesiyiz, basında dolaşıyor. Elbette ki bu taslak gökten inmedi, sizin Bakanlığınız eliyle sızdırılan, kamuoyunda tartışılması istenen bir taslak bu fakat yetkililer ne diyor AKP'den doğru? "Böyle bir taslaktan haberimiz yok, bilgimiz yok." diyor fakat çok iyi biliyoruz ki Bakanlık eliyle aslında kamuoyuna servis edilen bir paket bu. Neden Bakanlık bunu yapıyor? Kamuoyunun tepkisini ölçmek için yapıyor.

Peki, bu taslaklar, bu hâliyle aslında neyi ifade ediyor bize? Bakın, sekiz geldi, dokuz geldi, on geldi, şimdi on biri getirmeye çalışıyorsunuz ve aslında bu ülkenin daha da otoriter bir ülke olmasına hizmet eden taslaklar bunlar. Bu ülkenin daha fazla antidemokratik bir ülke olmasına hizmet eden taslaklar bunlar. Ne demokrasiye dair bir söylem var içerisinde ne eşitliklere dair bir söylem var içerisinde ne de hak ve özgürlükleri güvence altına alan bir taslak bu.

Bakın, kamuoyunda konuşuluyor fazlasıyla, büyük bir beklenti de var aslında. Nedir bu beklentiler? Elbette ki cezaevlerinin durumu. Bir an önce buna dair tasarılar yapılsın isteniyor, hasta tutsaklara ilişkin tasarılar yapılsın isteniyor, Covid'e ilişkin eşitlikçi düzenlemeler yapılsın isteniyor fakat mevcut siyasal iktidar bu paketle bize neyi getirmeye çalışıyor? Bakın, önergede de var zaten, önergede de uzun uzun açıklamış aslında, suça sürüklenen çocuklardan bahsediliyor. Tam aksine daha da fazla onları cezalandıran, daha da fazla onları kapatma evine gönderen, ıslahına dair hiçbir çözüm üretmeyen bir madde var bu taslakta. Yine ne var bu taslak içerisinde? Cinsel kimliklerinden kaynaklı zaten yok sayılan, ötekileştirilen, her gün nefret söylemine ve şiddete maruz kalan kişilere dair, bunları daha da fazla cezalandırma yönteminin önünü açan bir madde var bunda. Yine ne var bu taslakta? İfade ve basın özgürlüğüne dair yoğun saldırıları içeren bir taslak var karşımızda.

Biz bir kez daha aslında buradan ifade ediyoruz: Daha henüz Adalet Komisyonuna gelmiş resmî bir taslak yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Bir an önce kulağınızı, gözünüzü halka dönün ve halkın taleplerini içeren, hani "Ekimde gelecek." dediğiniz tasarılar vardı ya onuncu yargı paketinde konuştuğumuz, onlara dair tasarıları karşımıza çıkarın ve sızdırma yapmak istiyorsanız da onlara dair sızdırmaları yapın diye buradan ifade ediyoruz.

Yine, değerli arkadaşlar, tabii ki bu dönem aslında bütün vekillerin, siyasetçilerin ortak yaşamı, adaleti, barışı, demokrasiyi inşa etme sorumluluğu olan bir dönemden geçiyoruz. Evet, Komisyon buna dair çalışmalarını yürütüyor fakat bu Meclisin de hem diliyle hem sözüyle hem çıkaracağı yasalarla buna hizmet etmesi gerektiğini ifade ediyoruz ve Meclisi en başta kendi içinde demokratik bir ortam yaratmaya, ardından da demokratik toplum yasalarını yapmaya bir kez daha buradan davet ediyoruz.

Teşekkürler. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkürler.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Nermin Yıldırım Kara.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; saygıyla selamlıyorum hepinizi.

Bugün, geleceğimizin mimarı olan çocuklarımızın şiddet, gasp, cinayet, uyuşturucu madde bağımlılığı konularında nasıl sorununu çözeriz, nasıl bunu kaynağında ortadan kaldırırız, bunu konuşuyoruz ama biz bunu ilk defa bugün konuşmuyoruz. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak hassasiyetlerimizi dile getirirken bu konuya temelinden baktık, ekonomik göstergelere baktık, aile içerisindeki şiddete baktık; geçim sıkıntısına, yoksulluğa, yoksunluğa baktık; akran zorbalığına baktık çünkü bu işin temeli budur.

Daha geçen sene, geçen dönem Ekim 2024'te yine bu konu gündeme gelmiş, siz demişsiniz ki yani AKP iktidarı demiş ki: "Yaptığımız reformlarla gençlerimizi cezalandırıcı bu yaklaşımdan uzaklaştırıyoruz, rehabilite ediyoruz, çocuk izlem merkezleri kuruyoruz, denetimli serbestlik uygulamalarıyla etkin bir mücadele ediyoruz." Demişsiniz, demişsiniz ama geldiğimiz noktada yine aynı yerde durmuşuz. Neden böyle söylüyoruz? Çünkü suça bulaşan çocukların istatistiklerine baktığımızda, 2020'de 112 bin suça bulaşmış, güvenlik güçlerine teslim edilen çocuk varken 2024'te bu rakam 202 bine ulaşmış; demek ki bir şeyi başaramamışız. O bakımdan sadece komisyonla olacak bir iş değil. Şimdi, kaynağında vergi almayı bilen iktidar... AKP iktidarına, temsilcilerine söylüyorum bunu: Kaynağında vergiyi alırken bu sorunları kaynağında çözmeniz gerekir.

Şimdi, Meclise gelecek olan düzenlemede, özellikle on birinci yargı paketinde 15 ile 18 yaş arasındaki çocuklara ilişkin verilen cezaları artırarak bu sorunu tamamen ortadan kaldırmayı planlıyorsunuz. Bu, cezayla olmuyor çünkü çocuklar suç işliyorlar, ceza alıyorlar, hapishaneye giriyorlar, çıkıyorlar, tekrar aynı suçu işliyorlar. Demek ki bunun bir mental bakış açısıyla, eğitim sistemini düzenlemekle, yoksullukla ve yoksunlukla mücadele etmekle, ailelerin refah payından, büyüme payından hane başına daha fazla gelir almakla çözümlenebileceğini görmeniz gerekir; bu bilince ve bilgi birikimine de sağlam bir şekilde uygun davranmanız gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) - 2025 yılını "Aile Yılı" ilan etmişsiniz ama çocuklar IBAN hırsızlarının, hesap kiralayan bu hırsızların, bu çetelerin eline düşmüş. İktidar eliyle aslında siz sorunları yönetmek yerine bu sorunları çözmek için çaba sarf etseniz bu işler düzelecek ama siz bunu çeviriyorsunuz, yönetiyorsunuz. Dolayısıyla, benim buradan söyleyeceğim; bu çocuklar için verilen ve geleceğimizin teminatı olan çocuklara yapılan en büyük ceza aslında AKP iktidarının tam kendisidir diye düşünüyorum.

Ben konteyner kentlerde yaşam mücadelesini çok iyi bilen birisi olarak sizlere buradan sesleniyorum ve çağrı yapıyorum: Hangi konteyner kentteki çocuğun yürüyerek mi, çamurda mı okula gittiğini, beslenme çantasına ailesinin ne koyduğunu biliyor musunuz? Hangi çocuklar konteyner kentlerde 9 yaşında, 11 yaşında uyuşturucu maddeye bulaşıyor biliyor musunuz, gördünüz mü?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NERMİN YILDIRIM KARA (Devamla) - Ama gelip ilgilenmezseniz bu sorunu kaynağında çözemezsiniz diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Şengül Karslı.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞENGÜL KARSLI (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; görüşülmekte olan öneri metninin içeriğine bakıldığında, meseleye yüzeysel bakan hatta devletin yıllardır yürüttüğü kapsamlı çalışmaları yok sayan bir yaklaşım karşımıza çıkmakta. Hiçbirimiz çocuklarımızın suça sürüklenmesini görmezden gelemeyiz fakat mevcut tabloyu ütopik ifadelerle tarif etmek, toplum vicdanını zedeleyen, devletin kurumlarını itibarsızlaştıran bir dildir.

Değerli arkadaşlar, bizler çocuk adalet sistemini baştan yapılandırarak suçu önlemeye yönelik koruma ve rehabilitasyon eksenine dayalı bir anlayış benimsedik. 81 ilimizdeki gerek koruyucu ve önleyici hizmetlerle gerek ikincil örselenmeyi önlemeye yönelik hizmetlerle gerekse de müdahaleye ve rehabilitasyona yönelik süreçlerle suça sürüklenen her bir çocuğumuza özel bir izleme ve destek planı oluşturulmakta. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, risk altındaki çocuklar için mahalle temelli izleme ve danışmanlık sistemini yıllar evvel devreye aldı. Sosyal hizmetler merkezleriyle çocukların suça yönelmeden önce tespit edilmesini ve aileleriyle birlikte desteklenmesini sağlıyoruz. Belki bilmeyenleriniz vardır; Aile Sosyal Destek Programı personeli, ailelerle bire bir temas kurarak gereken her türlü desteği kendilerine sağlıyor. Bunlar çok kıymetli. Aynı şekilde, İçişleri Bakanlığınca çocukların suç örgütleri tarafından kullanılmasını önlemek için okul çevrelerinde riskli alanlar sürekli denetim altında tutulmakta. Millî Eğitim Bakanlığı, çocukların okuldan kopmalarını engellemek için okul devam programı, mesleki eğitim projeleri, kulüpleri gibi birçok uygulamasıyla; Adalet Bakanlığı ise çocuk adalet merkezleri, adli görüşme odaları gibi birçok çalışmasıyla bu sürece destek veriyor.

Dolayısıyla, ortada kurumlar arası bir koordinasyon eksikliği değil; tam tersine, güçlü bir iş birliği söz konusu. Devletimiz, hem koruyucu hem de onarıcı mekanizmalarıyla süreci bütüncül biçimde yürütmeye devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, suça sürüklenen çocuk konusu sadece adli bir konu değil bunun yanı sıra sosyolojik ve pedagojik bir meseledir. Dolayısıyla çözüm; devletin kararlılığıyla, güçlü aile yapısıyla ve toplumun ortak iradesiyle mümkündür. Her bir çocuğumuz bizim geleceğimiz, umudumuz, en kıymetli hazinemizdir. O yüzden biz hiçbirini hiçbir kimsenin insafına bırakmadık, bırakmayız. Bizim derdimiz insandır, bizim amacımız bir çocuğun yüzündeki tebessüm olmaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Bu çocukların hepsi sizin iktidarınızda doğdular, sizin iktidardan başka da iktidar görmediler!

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Ve emin olun, devletimizin gücü de kararlılığı da bunu gerçekleştirecek kudrettedir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Eğitim de sizdeydi!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) - Başkanım, devam edin, Genel Kurula hitap edin siz.

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Anlıyorum, tüm yaptıkları sadece lafla olanların bunları anlaması pek mümkün değil.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Ya, Şengül Hanım, TÜİK verilerine göre her yıl yüzde 10'un üzerinde artıyor ya! İnsaf ya! İnsaf ya!

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Ve emin olun, devletimizin gücü de kararlılığı da bunu gerçekleştirecek kudrettedir.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Ne yaptınız mesela?

ŞENGÜL KARSLI (Devamla) - Bu sorunları hep birlikte çözeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- DEM PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili Muş Milletvekili Sezai Temelli ve Grup Başkan Vekili Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından, Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili dosyada yaşanan bütün eksikliklerin araştırılması amacıyla 15/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

15/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Sezai Temelli
Muş
Grup Başkan Vekili

Öneri:

15 Ekim 2025 tarihinde Muş Milletvekili, Grup Başkan Vekili Sezai Temelli ve Kars Milletvekili, Grup Başkan Vekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit tarafından (14465 grup numaralı) Rojin Kabaiş'in ölümüyle ilgili dosyada yaşanan bütün eksikliklerin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2025 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Öznur Bartin.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Her şüpheli kadın ölümü aydınlatılmamış bir cinayettir. Önümüzde duran dosya yalnızca bir öğrencinin, bir evladın, genç bir kadının kaybını anlatmıyor; devlet mekanizmalarının ihmali, delillerin zedelenmesi ve soruşturmanın sistematik bir biçimde yönlendirilmesinin belgesidir. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisi Rojin Kabaiş 27 Eylül 2024'te kaybolmuş, 15 Ekim 2024'te kaybolduğu yerden 24 kilometre uzaklıktaki Van Gölü kıyısında cansız bedeni bulunmuştur. Aradaki on sekiz gün; kapatılan kapıların, eksik aramaların ve geciktirilen adaletin kronolojisidir. Olayın ilk anından itibaren yetkili merciler otopsi ve adli inceleme tamamlanmadan intihar kanaatini kamuoyuna dayattı. Yurt yönetimi aileyi gecikmeli ve yetersiz bilgilendirdi. Bazı yurt kameralarının çalışmadığı, diğer kayıtların geç teslim edildiği hatta bazı görüntülerin silindiği iddiaları soruşturmanın güvenilirliğini ortadan kaldırdı. Savcılığa resmî bildirim saatler sonra yapılmış, delil zinciri fiilen zedelenmiştir. Savcının yaptığı daraltıcı beyan nedeniyle arama çalışmaları kasıtlı biçimde sınırlandırılmış, Bardakçı köyü ve kampüs çevresindeki kritik alanlar tarama dışı bırakılmıştır. Yurttaki öğrencilerin ifadeleri alınmamış, üniversite ve yurt yönetimi idari soruşturma başlatmamış, yurt personeli hakkında disiplin işlemi uygulanmamıştır.

Adli Tıp raporları dosyanın en çarpıcı alanıdır. İstanbul Adli Tıp Kurumu Biyoloji İhtisas Dairesinin 1 Kasım 2024 tarihli raporu Rojin'in bedeninde 2 farklı erkek DNA'sı tespit etti ancak ilk raporda örneklerin hangi bölgeden alındığı açıklanmadı ve "Şüpheli bulgu yoktur." denildi. Yaklaşık on aylık mücadeleden sonra 10 Ekim 2025 tarihli ikinci rapor, örneklerin göğüs ve vajinal bölgelerden alındığını belgeledi. Hayati bir bilgi baştan beri mevcut iken neden saklandı, neden dosyaya geç girdi? Kim veya kimler korundu? Bu geciktirme soruşturmanın akışını tıkamış, Rojin'in şüpheli ölümünün yani bir cinayetin örtbas edilmesine hizmet etmiştir. Adli Tıp Kurumunun bulaş olasılığı iddiası ile aynı raporda bulaş riskinin bertaraf edildiğinin ileri sürülmesi bilimsel tutarlılıkla bağdaşmaz. Olay günü 200'den fazla kolluk görevlisinden örnek alınmış, sekiz ay süren incelemelere rağmen bu iddiayı doğrulayacak şeffaf ve ikna edici veri sunulmamıştır.

Bu davada devletin sorumluluğunda olan kurumlar görevlerini yerine getirmemiş, hakikati ortaya çıkarmak yerine gerçeği karartan bir tutumla fiilen fail konumuna düşmüşlerdir. Adli Tıp raporlarına ilişkin tartışmalar sürerken Van ve Diyarbakır Baroları tarafından yapılan ortak açıklamada da soruşturmanın başından itibaren etkin yürütülmediği, otopsi sürecine avukatların dâhil edilmediği ve dosyanın kamuoyuna intihar olarak yansıtıldığı belirtildi. Barolar, Adli Tıp Kurumunun Rojin'in bedeninden alınan 2 erkek DNA'sının bulunduğu bölgeleri yaklaşık bir yıl boyunca gizlediğini, bu nedenle Kurum hakkında suç duyurusunda bulunduklarını açıkladı. Yapılan açıklamalarda dosyada cinsel saldırı ihtimalinin açıkça ortaya çıktığı ve ihmali olan tüm kişi ve kurumların yargı önüne çıkarılması gerektiği vurgulandı.

Türkiye'de her yıl yüzlerce kadın, erkek şiddeti nedeniyle yaşamını yitirmekte ya da ölümleri şüpheli olarak kayıtlara geçmektedir. Geçmişte Şule Çet, Aleyna Çakır, Rabia Naz Vatan, Nadira Kadirova dosyalarında görüldüğü üzere, benzer uygulamalar toplumda adalete olan güveni sarsmıştır. Bu Meclis susmamalıdır, Rojin'in çığlıklarına kulak vermelidir. Benzer ihmal ve karartmaların önüne geçilmelidir. Taleplerimiz açıktır ve acildir. TBMM bünyesinde bağımsız bir Meclis araştırması komisyonu derhâl kurulsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Adli Tıp Kurumunun bilimsel ve idari bağımsızlığı hukuken güvence altına alınsın, DNA ve diğer adli bulgular uluslararası standartlarda yeniden incelensin; eksik kamera kayıtları, silindiği iddia edilen görüntüler ve alınmamış ifadeler tespit edilsin; ihmali olanlar ve karartmayı gerçekleştirenler yargılansın, yargı ve adli kurumlarda toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifi güçlendirilsin, kadınların adalet mekanizmalarına erişimi iyileştirilsin.

Bu araştırma önergemiz Rojin için adaletin sağlanmasını ve kadınların yaşam hakkını güvence altına alan yasal reformların yapılmasını hedeflemektedir. Rojin için adalet istiyoruz. Adalet istiyoruz ki bu ülkede tek bir kadın daha şüpheli ölüm haberine konu olmasın. Biz kadınların Rojin'e sözü var: Bu cinayeti mutlaka aydınlatacağız. Gerçek gün yüzüne çıkmadan, Rojin için adalet sağlanmadan hiçbirimizin vicdanı huzur bulmayacak.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Rojin için mikrofonu açacağım Sayın Bartin, tamamlayabilirsiniz.

ÖZNUR BARTİN (Devamla) - Rojin için adalet istiyoruz. Adalet istiyoruz ki bu ülkede tek bir kadın şüpheli ölüm haberine konu olmasın. Biz kadınların Rojin'e sözü var: Bu cinayeti mutlaka aydınlatacağız. Gerçek gün yüzüne çıkmadan, Rojin için adalet sağlanmadan hiçbirimizin vicdanı huzur bulmayacak. (DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Birol Aydın.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA BİROL AYDIN (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. DEM PARTİ Grubunun Rojin Kabaiş'in ölümünün araştırılması için vermiş olduğu önerge hakkında grubumuz adına söz aldım.

Değerli arkadaşlar, 21 yaşında bir kızımızın ölümünün üzerine konuşmak gerçekten zor bir durum. Rojin "gün gibi, güneş gibi" demek, Rojin "gün gibi, güneş gibi" demek. Rojin'in sönüp gitmesinin üzerinden bir yıl geçti. Sabah babası Nizamettin Bey'i aradım. Bir an empati yapmak bile insanın beynini patlatıyor; insanı yüreği, sadrı parçalanırcasına kendinden geçiriyor.

2025 yılındayız. Her yerin kamera olduğu, bu kadar teknolojinin geliştiği bir zamanda biz bugün ihmalleri, ihtimalleri, şüpheleri konuşuyoruz. Oysa bizim, bu imkânlarla bugün bu faillerin canının nasıl yandığını görmek ve konuşmak durumunda kalmamız gerekiyordu. Nasıl bir hâl? Bakın, bu meselede bırakın failleri, en küçük ihmalleri olanların bile parmaklarının nasıl kırıldığını burada konuşmuş olmamız, görmüş olmamız gerekirdi.

Değerli vekiller, değerli arkadaşlar; aslında her gün bir kadın cinayeti, bir istismar olduğunu yaşayarak görüyoruz; biz sosyal medyaya yansımalar üzerinden görüyoruz yoksa çokçası var, olmuş bitmiş hadiseler olarak kayıtlara geçiyor. "Cezasızlık algısı" diye bir şey var ülkemizde. Ne cezasızlık algısı? Doğrudan, düpedüz cezasızlık gerçeği var. Adliye koridorlarına ön kapıdan girip arka kapıdan çıkanların olduğu yüzlerce hadiseye şahit oluyoruz biz.

Bugün, kendisi gibi düşünmeyen her bir toplum kesimini adliyeyle, adliye koridoruyla, cezaeviyle tanıştıran bir iktidarın önünde bu konuyu çözmemek için hiçbir mazereti olamaz. Polisse polis, kanunsa kanun, yetkiyse yetki! Herkes burada; bu, hâl yoluna konulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun.

BİROL AYDIN (Devamla) - Bu, bizim Rojin'e karşı; bu, bizim bunun gibi bundan önce kadın cinayetlerine ve istismarlarına maruz kalmış kadınlarımıza, kızlarımıza karşı borcumuzdur. Bu, bir yıldır canı yanan, bu konuda hak arayan Rojin'in babasına karşı borcumuzdur. Bu borcu yerine getirmemiz gerekiyor.

Rojin'i ve cinayete kurban giden tüm kadınlarımızı rahmetle anıyor, hep beraber sorumluluklarımızı güçlü bir şekilde kuşanmaya kendimizi davet ediyor; DEM PARTİ'nin bu grup önerisine destek olduğumuzu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, CHP, DEM PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Mehmet Akalın.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MEHMET AKALIN (Edirne) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Rojin Kabaiş Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi öğrencisiydi; tıpkı Aleyna Çakır'ın, Rabia Naz'ın, Nadira Kadirova'nın ve Şule Çet'in olduğu gibi hayalleri vardı ama o da kadın olduğu için bu ülkede bir kez daha adaletin erkek egemen duvarlarına çarptı. Her yıl yüzlerce kadın, erkek şiddeti nedeniyle yaşamını yitiriyor ya da ölümleri şüpheli olarak kayıtlara geçiyor. Bu ölümlerde deliller yeterince incelenmiyor, raporlar çelişkilerle dolu ve failin lehine yorumlanıyor. Her defasında sistem, maalesef, yaşamını savunamayan kadını değil suç işleyen erkeği koruyor. Bu tablo, sadece bireysel bir trajedi değil hukuk devletinin sistematik bir erozyonudur.

Sayın milletvekilleri, Rojin Kabaiş dosyasında vücudunun 2 farklı bölgesinden alınan DNA örneklerinde 2 farklı erkeğe ait izler bulundu ancak Adli Tıp Kurumu bu bulguları "ölüm sonrası bulaşma" olarak yorumladı. Bu, sadece bilimin değil vicdanın da reddettiği bir yaklaşımdır. Bu ülkede bir kadının bedeninde bulunan deliller bile artık tesadüf sayılıyorsa adaletin terazisi çoktan bozulmuş demektir. Kadın örgütleri, barolar ve Rojin'in ailesi etkin, tarafsız bir soruşturma talep etti ancak her defasında olduğu gibi adaletin kapısı bir kez daha kadınlara kapatıldı.

Değerli arkadaşlar, bu meseleyi yalnızca hukuki bir dava olarak görmek yanlıştır, bu mesele Türkiye'nin vicdan sınavıdır. Kadınların yaşam hakkını korumak, şiddeti önlemek ve adaleti tesis etmek anayasal sorumluluktur ve bu, bizim görevimizdir.

Sayın milletvekilleri, bu Meclis araştırması önergesi, sadece Rojin Kabaiş için değil bu ülkede şiddet mağduru bütün kadınlar için bir umut çağrısıdır. İYİ Parti olarak çağrımız, adli süreçlerde yaşanan eksiklikleri tespit etmek, Adli Tıp Kurumunun bağımsızlığını güçlendirmek, kadınların adalete erişimini kolaylaştırmak ve cezalandırılmayan şiddet kültürünü sona erdirmek için bir davettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKALIN (Devamla) - Tamamlıyorum.

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

MEHMET AKALIN (Devamla) - Türkiye Büyük Millet Meclisi, artık "adalet" kavramını yalnızca duvarlara asılan bir kelime olmaktan çıkarıp hayatın her alanında hissedilir bir gerçeğe dönüştürmek zorundadır çünkü bu mücadele, sadece kadınların değil insanlığın mücadelesidir. Rojin'in Şule'nin,

Aleyna'nın, Rabia'nın, Nadira'nın sesi bu kürsüde yankılanmaya devam edecektir. Biz susarsak adalet susar, adalet susarsa insanlık susar diyor, yüce Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Ayça Taşkent.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA AYÇA TAŞKENT (Sakarya) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün burada bir kadının daha adını ölümle anmak zorunda olduğum için gerçekten çok üzgünüm. Tıpkı onlarca, yüzlerce kadın gibi Rojin'in yaşam hakkı elinden alındı. Bu ülkede bir kadının hayatta kalması bile politik bir meseleye dönüştü çünkü cinayetlerin faili, sadece bireyler değil kadını ikincil gören zihniyet, cezasızlığı olağanlaştıran bir sistem, suskunlukla beslenen bir düzen.

Diğer kadın cinayetlerinde de gördüğümüz gibi Rojin'in katlinden sonra yaşanan adli eksiklikler nedeniyle bir kez daha adalete güven sarsıldı. Dosya savunma makamından saklanarak Rojin'in intihar ettiği üzerine bir algı yaratıldı; deliller saklandı, raporları eksik düzenlendi, olay yeri özenle incelenmedi. Rojin'in ölümünde yalnızca bireysel değil kurumsal bir sorumluluk zinciri var. Ailesinin, basın ve kamuoyunun baskısı, baroların ve kadın hakları kuruluşlarının ısrarlı takibi sayesinde bazı delillerle birlikte yaratılmak istenen algının yanlış olduğu ortaya çıktı. Peki, böyle mi olmalı? Adalete ulaşabilmek için ille de kamuoyu baskısı, sivil toplum kuruluşları ya da hak savunucularının ısrarlı takibine ve çabalarına mı ihtiyaç var? Gerçeğe böyle mi ulaşacağız? Kadınların yaşam hakkını savunmak, erkek şiddetini önlemek ve gerçekleşecek adaletin cinsiyet eşitliği temelinde olmasını sağlamak anayasal bir sorumluluk değil midir?

Rojin için, yaşam hakkı elinden alınan tüm kadınlar için adalet istiyoruz. Bu Meclisten "Yine bir kadın daha öldürüldü." dememek için etkin soruşturmalar, etkin yasalar, caydırıcı cezalar ve gerçek bir toplumsal dönüşüm talep ediyoruz. Muhalefet partilerinin verdiği kadına yönelik şiddetin nedenlerinin araştırılması önergelerinin kaç kez reddedildiğini hepimiz biliyoruz. Bu önergeleri reddedenler, bu cinayetlerdeki sistematik paylarını da itiraf ediyorlar aslında. Rojin için, tüm şüpheli kadın ölümleri için, kadınların özgür ve eşit yaşayacağı bir ülke ülke için mücadelemizi sürdüreceğiz ve dolayısıyla, adalet sisteminin cinsiyet eşitliği ilkesine göre yeniden yapılandırılmasını ve vakalarda yaşanan adli eksikliklerin tespiti konusunda verilen önergeyi destekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP, DEM PARTİ ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Adem Yıldırım.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım; DEM PARTİ'nin Rojin Kabaiş'le ilgili vermiş olduğu araştırma önergesiyle ilgili söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Rojin kızımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Tabii, her şeyden önce şüpheli bir ölümden bahsediyoruz, adı üstünde, şüpheli bir ölüm. Eğer şüpheli ölüm değilse, şüpheyi ortadan giderecek bir durum varsa, "Şüpheli değil." diyorsak açıkça tüm verilerinizi ortaya koyun, onun üzerinden gerekli incelemeler yapılsın. Şüpheli bir ölüm olduğu bir vakıadır. Olay yargıya intikal etmiştir; savcılığımız, daha başından itibaren on yedi gün boyunca kolluk kuvvetlerimiz gerekli aramayı ve araştırmayı yapmıştır, 17'nci günde kızımıza ulaşmıştır. Rojin kızımız hepimizin kızıdır, Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşıdır, Türk milletinin evladıdır; onunla alakalı olabilecek her türlü şüpheyi gidermek

hepimizin boynunun borcudur. Bununla alakalı yok "Şöyledir, böyledir." "Biz burada falanı suçlayalım, filanı suçlayalım." tarzı yaklaşımlarla böyle bir şüpheyi ortadan kaldıramayız. Bir hukukçu kardeşiniz olarak, milletvekili arkadaşınız olarak söylüyorum, şüpheli bir vakıadan bahsediyoruz; evet, bu bir cinayet mi, değil mi, kaza mı, başka bir sebebi mi var; zaten araştırdığımız konu bu. Eğer "cinayet" diyorsanız neden cinayet olduğunu ortaya koymamız lazım, hep beraber ortaya koymamız lazım; kazaysa neden kaza, normal ölümse neden normal ölüm olduğunu ortaya koymamız lazım.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Araştıralım.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Etkin bir soruşturma olması lazım.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Kamu gücü yok elimizde, kamu gücü yok elimizde!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Buraya gelip "Her şüpheli kadın ölümü bir cinayettir." ifadesini kullanmak... Doğru bir ifade bu ama eksik bir ifade. Her şüpheli kadın ölümü bir cinayet değildir, her şüpheli insan ölümü bir cinayettir. Kadın ve erkek ayrımı üzerinden de cinayetleri yarıştırmayalım.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Baştan başlamayalım ya!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Dolayısıyla, bu Rojin kızımızın davasına hep birlikte katkı sunarak şüpheyi ortadan kaldıralım.

Bununla ilgili İçişleri Bakanlığımız suçlanıyor. Neden suçlanıyor? Bakıyoruz, İçişleri Bakanımız ne yapmış ta aramasından itibaren, 5 gemi, 1 sonar radar cihazı, 8 bot, 11 dalgıç, 1 "drone", 2 helikopter, 4 PAK timi, AFAD, Sahil Güvenlik, JAK...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Bıraksaydınız çürüseydi madem yani bunun için alkış mı bekliyorsun!

BİROL AYDIN (İstanbul) - Onları konuşmuyoruz, konu o değil. Konu o değil, Adem kardeşim konu o değil, konu nasıl öldüğü.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Lütfetmiş vallahi Adem Bey, çok lütfetmiş Bakan, Bakanlık lütfetmiş.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - ...25 ekip, 6 grup çevik timi, 3 kadavra arama köpeği...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - ...230 personelle yirmi saat esaslı yapılan çalışmalar...

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Olması gereken şeyler bunlar yani bunun için alkış mı yapalım!

ADEM YILDIRIM (Devamla) - 15/10/2024 tarihinde kaybolduğu yerden bulunduğu ifade ediliyor. Van Adli Tıbbından İstanbul Adli Tıp 1. İhtisas Dairesine getiriliyor ve orada da bulgular ihtisas dairesinde ortaya konuyor. Herhangi bir travmatik tesirle ve zehirlenerek öldüğüne dair herhangi bir delil olmadığı, ölümünün suda boğulma şeklinde gerçekleştiği, cinsel saldırıya maruz kalıp kalmadığı noktasında kalmadığına ilişkin...

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Ee, Adli Tıp raporu ne diyor Adem Bey?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Ama 80 ayrı sürüntü alınarak 2 erkek DNA'sının tespit edildiği, bunun da bulaş sonucu olabileceği, dolayısıyla tüm şüphelerin ortadan kaldırılması için varsa bulaşı, nereden gelmişse bunu aydınlığa çıkarma adına da Van Cumhuriyet Başsavcılığına yazı yazılarak aradaki tüm bulaşı ihtimali olan her insanın DNA testinin yapılarak gerçeklerin ortaya çıkarılmaya çalışıldığına ilişkin Adli Tıbbın açıklaması var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

BİROL AYDIN (İstanbul) - O zaman önergeye destek olunması gerekir Adem Bey kardeşim.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - İşte araştıralım bunları.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Destek bekliyoruz.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Evet, önergeye destek veriyoruz ama ortada zaten kadına şiddetle ilgili kurmuş olduğumuz bir komisyonumuz var; bu oranın konusu. Ayrıca, bir daha komisyon kurmanın anlamı yok.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Oranın konusu değil, bu başka bir şey.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Oranın konusu değil, bu başka bir şey.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Bunu getirirler -kadına şiddeti önleme komisyonumuz var- orada detaylı bir şekilde incelensin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - "Destek veriyoruz." dediniz, doğru duyduk değil mi?

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Zaten ortada bir komisyon var, yeniden durmadan komisyon üzerinden çalışma olmaz ki.

O anlamda, bu kızımız hepimizin kızı kıymetli arkadaşlar; senin, benim, onun, bunun değil hepimizin sorumluluğu üzerimizde.

KAMURAN TANHAN (Mardin) - Ama sadece babasının kızı.

SİBEL SUİÇMEZ (Trabzon) - Ya, bırakın! Hapsolması gerek. Babasının kızı.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Bizim bunun bilinciyle hareket ettiğimizi buradan ifade ediyoruz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Hep beraber araştıralım, hep beraber.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Destek verin o zaman, tamam.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Havuz medyasında nasıl manşet atıldığını gördük hepimiz.

ADEM YILDIRIM (Devamla) - Bunun, kadına şiddeti önleme komisyonumuzda da detaylı bir şekilde araştırılmasını, oraya tekrar sunulması gerektiğini ifade ediyor; sizleri, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

SELCAN TAŞCI (Tekirdağ) - Yok öyle bir komisyon Adem Bey.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Efendim, oylama öncesi karar yeter sayısı istiyoruz.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunacağım, karar yeter sayısı arayacağım.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Hadi ellerinizi kaldırın görelim, hadi bakalım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Destek vereceğinizi söylediniz, bekliyorum şimdi, şimdi bekliyorum.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Komisyonu kurmuşuz, komisyonu.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Hadi kaldırın ellerinizi görelim.

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sizin kızınızdı hani!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Şimdi "Destek vereceğiz." demedin mi sen orada?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Niye destek vermediniz?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Destek veriyoruz, komisyon kurmuşuz.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - E, niye vermedin?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Hani, vermediniz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Kadına şiddetle ilgili komisyonumuz var ya.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Hani araştırılmasını istiyordunuz!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Hani araştırılmasını istiyordunuz!

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Söylediniz orada. Kürsüde söylemediniz mi?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kadına yönelik şiddetle ilgili komisyonumuz var.

BAŞKAN - Kâtip Üyeler arasında ihtilaf olduğundan kaynaklı oylama işlemini elektronik cihazla yapacağım.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - İkiyüzlüsünüz, ikiyüzlü ya!

MAHMUT DİNDAR (Van) - Sizin evladınız değil, nasıl evladınız oldu? Evladınıza niye sahip çıkmıyorsunuz Adem Bey?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ya, ben komisyonu kastederek söylüyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ya sözünüze sahip çıkacaksınız ya söylemeyeceksiniz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Hayır, komisyonu kurmuşuz zaten, komisyonumuz var.

BAŞKAN - Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama başlandı)

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ya da söylemeyeceksin. Ekrana öyle söyleyip burada elini indirme.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Komisyon kurmuşuz zaten, onun gündemine getirin diyoruz.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Komisyonumuz var, komisyon zaten var yani o komisyona getirin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ne kurulmuş komisyonu? Biz araştırma önergesi veriyoruz, aklımızla dalga mı geçiyorsun sen bizim? Allah Allah, iyi o zaman!

KAMURAN TANHAN (Mardin) - O zaman hiçbir alt komisyon kurmayalım, hiçbir önerge olmasın, hiçbir araştırma şeyi olmasın, hiçbir alt komisyon kurmayalım.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - O komisyona getirmeyip buraya getirmek mi şey yani?

SALİHE AYDENİZ (Mardin) - Hepsini torba yasayla torba şiddet komisyonu gibi yapalım.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Hayır, burada söylüyorsun, diyorsun "Destek vereceğiz." E, verin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Desteği vermişiz zaten.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Tutanaklar ortada, ya sözüne sahip çık ya söyleme.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Tutanak ortada, ben zaten söylediğimi söylüyorum ya. Orada da komisyon var, destek veriyoruz her şekilde, "O komisyona getirin." diyoruz, daha ne diyeyim?

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Orada da bir komisyon kurmuşuz ya, oraya getirin.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Ya, söyledin, sen söyledin. Ben sana iftira atmıyorum, sen kendin söyledin.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kusura bakmayın, "Buradan siyasi bir mesele hâline getirmeyin." dedik. Kurulmuş komisyonun gündemine getirmiyorsun ya.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Komisyonu var... Nerede komisyonu var? Rojin için bir komisyon mu var burada?

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ben söylemedim demiyorum ki. Nasıl anlıyorsunuz, nereden anlıyorsunuz? Ben orada ne söylediğimi biliyorum.

SEZAİ TEMELLİ (Muş) - Biliyoruz, biz de biliyoruz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kadına yönelik şiddetle ilgili komisyonu kurduk, burada hep beraber kurduk.

MAHMUT DİNDAR (Van) - Kabul, kabul.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bu, komisyonun gündemine gelecek bir konu.

ADEM YILDIRIM (İstanbul) - Ya, bu, komisyonun konusu zaten.

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Bu şiddet mi ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Bunu siyasi bir polemik hâline getirmeyelim ya. Bu kızın da bir haysiyeti, onuru var yani!

ÖZNUR BARTİN (Hakkâri) - Katledilmiş, deliller karartılmış, görüntüler silinmiş. Adli Tıp raporu bir yıl sonra sunuyor ya!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - E, ne yapacaksınız? Ayrı komisyon kurunca ayrı rapor mu çıkacak, daha kolay mı çıkacak? Mevcut bir komisyon kurulmuş, bunu görmezden gelmek Meclise de saygısızlıktır. O zaman o komisyonu kurmasaydık, hiçbir anlamı yok demek ki.

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN - Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.45

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.56

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi grup önerisinin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi öneriyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Öneri kabul edilmemiştir, karar yeter sayısı vardır.

Sayın Ali Karaoba...

Buyurun.

1V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

54.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kademeli emeklilik talebine ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Yıllarca prim ödeyen, alın teri döken milyonlar bugün hakları olan kademeli emekliliği istiyor. Her seçim zamanı kucaklayıcı görünen iktidar ise bu haklı talebi duymuyor, görmüyor, anlamıyor. Bugün 2008 sonrasında sigortalı olan bir genç tam gün çalışıyor, prim ödüyor ama "65 yaşına kadar bekle." diyen bir sistemin içinde haksızlığa uğruyor. Bu adaletsizlik, vicdansızlık değil mi? "Emeklilik sisteminde çalışma yok." diyen Bakanı ve iktidarı uyarıyoruz: Kademeli emeklilik meselesi bir bağış değil adaletin sağlanması için bir zorunluluktur. Emekçinin umudu yoksa, alın teri yok sayılıyorsa Hükûmet işlevini yitirmiş demektir. Kademeli emeklilik bir lütuf değil, alın terinin hakkıdır. Emeklinin, EYT'linin, genç emekliliğe mahkûm edilen milyonların yanındayız. Bu halkın sabrını sınamayın, hakkını teslim edin, kademeli emekliliği getirin.

BAŞKAN - Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul...

55.- Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul'un, gıda cezalarına ilişkin açıklaması

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün ülkemizin dört bir yanında hijyen kurallarına riayet etmeye çalışan, tek şubeli, aile işletmeleri niteliğindeki küçük gıda işletmeleri uygulanan cezaların ağırlığı karşısında zor durumda kalmaktadır. Kesilen idari para cezaları, işletmenin büyüklüğüne, şube sayısına ya da yıllık cirosuna bakılmaksızın sabit miktarda uygulanmaktadır. Bu uygulama, zincir marketler ve dev gıda şirketleri için sembolik kalan cezaların küçük işletmeler için yıkıcı olmasına yol açmaktadır. Bu adaletsizliğin giderilmesi için gıda cezalarını işletmenin büyüklüğüne ve cirosuna göre ayarlamak gerekmektedir. Bu, orantılılık ilkesi için çok gereklidir. Bu düzenlemenin yapılmasını istiyoruz.

BAŞKAN - Sayın Deniz Demir...

56.- Ankara Milletvekili Deniz Demir'in, KYK bursuna ilişkin açıklaması

DENİZ DEMİR (Ankara) - Sayın Başkan, 2002'de 45 lira olan KYK bursu bugün 3 bin lira ama kâğıt üstündeki bu artış bir yalandan ibaret. 2002 yılında KYK bursuyla 4 gram altın alınabilirken bugün 1 gram altın alabilmek için yaklaşık 2 KYK bursu gerekiyor. Evet, yanlış duymadınız, 2002 yılında KYK bursuyla 4 gram altın alınabilirken bugün 1 gram altın alabilmek için yaklaşık 2 KYK

bursu gerekiyor. Yirmi üç yılda rakamlar büyüdü ama öğrencinin cebindeki para küçüldü. Barınma, ulaşım, yemek, kitap, her şey ateş pahası ama hâlâ "Bursu artırdık." diyorsunuz. Gerçek artış istiyorsanız 2026'da bu burs en az 6 bin lira olmalı. Bu milletin evlatları sadaka değil hakkını istiyor.

BAŞKAN - Sayın İlhami Özcan Aygun...

57.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın su sorununa ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) - Teşekkür ederim Başkanım.

Küresel iklim değişikliğinin en çok vurduğu kentlerden biri de seçim bölgemiz Tekirdağ. Tüm şehirlerde olduğu gibi Tekirdağ'da da ciddi bir su sorunu var. Ancak yatırım planlarını sorduğumuz zaman Bakanlığa, verilen cevap: "Planlamada." "Proje aşamasında." "Planlanıyor." Ama geldiğimiz noktada Tekirdağ'da maalesef Ayvacık Göleti'miz, İnecik, Dedecik, Naip içme suyu tesislerimiz maalesef şu ana kadar yapılamadı ve yapılanlarla ilgili de yoldayız daha, yarı yoldayız. Yani kısacası Tekirdağ su mağduru. Maalesef barajlar yapılmıyor. Nüfusu 1 milyon 250 bini aşmış bir il, vergi vermede ön sıralarda ama yatırım almadaysa sonlarda. Yine, tarımsal üretimde ön sıralarda olan ilimizde maalesef basınçlı sulama sistemlerinde yüzde 6,5 gibi çok fakir bir ortamdayız. Şimdi, buradan ben Tarım Bakanlığına ve DSİ'ye sesleniyorum: 2026 bütçesinde Tekirdağ'ı unutmayın, Tekirdağ'ı unutmayın, Tekirdağ'ı unutmayın! (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar) Planlanan yatırımları bir an evvel bitirin ve Tekirdağ'ımıza eziyet çektirmeyin!

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Müzeyyen Şevkin...

58.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın Aladağ ilçesinin turizm potansiyeline ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Adana'mızda Aladağ, doğa harikası bir ilçemiz ve Belediye Başkanımız Kemal Özdemir ilçe halkı için, turizm potansiyelini artırmak için mücadele ediyor ancak çeşitli zorluklarla karşılaşıyor. Özellikle kış turizmi için Turizm Bakanlığının desteğine ihtiyaç var. Şelaleleri, yaylaları, doğal güzellikleri ve stratejik konumu nedeniyle dünyanın birçok ülkesinden ziyaretçi alan Aladağ, Adana merkeze en yakın kış turizmi potansiyeline sahip bir ilçemizdir. Ancak tek başına belediyenin bütçesi kayak merkezi için yetmemektedir. Yine, Kayseri Yahyalı'daki Kapuzbaşı Şelalesi'ne giden Aladağ'dan sonraki 40 kilometrelik yol "turizm yolu" olarak ilan edilmeli, yol genişletme ve asfaltlama çalışması yapılmalıdır. Bu sorunları giderelim ki ilçemiz dört mevsim turizm merkezi olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Son olarak, Sayın Tahsin Ocaklı...

Buyurun.

59.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, ÇAYKUR işçilerinin kadro beklediğine ilişkin açıklaması

TAHSİN OCAKLI (Rize) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tam sekiz yüz doksan altı gün önce Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bir söz verdi "İşçi kardeşlerime sesleniyorum: Kendi sorunlarını çözemeyenler işçilerin sorunlarını çözemez. Çay işçilerimizin çalışma sürelerini altı aya çıkardık." dedi. Rize İl Başkanı da bin kişiye kadro sözü verdi ama sekiz yüz doksan altı gün oldu hâlâ Cumhurbaşkanı verdiği sözü yerine getirmedi, ÇAYKUR işçileri hâlâ kadro bekliyor. İl Başkanının verdiği söz yerine gelmedi, hâlâ kadro bekliyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, nadir toprak elementleri alanındaki ulusal politikaların, özellikle Eskişehir Beylikova rezervinin millî menfaatler çerçevesinde ekonomi, teknik, üretim planlaması ve çevresel açılardan değerlendirilmesi ve kaynakların verimli kullanımının denetlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

15/10/2025

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 15/10/2025 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Gökhan Günaydın
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, nadir toprak elementleri alanındaki ulusal politikaların, özellikle Eskişehir Beylikova rezervinin millî menfaatler çerçevesinde ekonomi, teknik, üretim planlaması ve çevresel açılardan değerlendirilmesi ve kaynakların verimli kullanımının denetlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (1421 sıra no.lu) Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 15/10/2025 Çarşamba günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Deniz Yavuzyılmaz.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Recep Tayyip Erdoğan'ın Amerika'da oturtulduğu pazarlık masasında Trump'a verdiği nadir toprak elementleri tavizi kamuoyundan sinsice gizleniyor. Pazarlık şu: Trump, Erdoğan'a meşruiyet verecek, karşılığında da istediği her şeyi alacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ 25 Eylül 2025'te Donald Trump ve Marco Rubio'nun sırıtarak poz verdiği bir anlaşma imzaladı. Anlaşmanın adı: Stratejik Sivil Nükleer İşbirliği Mutabakat Zaptı. Bu anlaşmadaki tüm yollar Türkiye'deki nadir toprak elementlerine çıkıyor.

Değerli milletvekilleri, Eskişehir Beylikova'da aynı sahada bulunan dünyanın en büyük 2'nci rezervinden nadir toprak elementlerini çıkarabilmeniz için önce aynı cevherdeki toryumu ayrıştırmanız gerekiyor. Toryum, nükleer ve radyoaktif bir element. Toryumu çıkarabilmeniz için de doğal izolasyon malzemesi olan barit ve floriti ayrıştırmanız gerekiyor. İşte, tam da burada Eti Maden İşletmeleri Sayıştay Raporu diyor ki: "Barit, florit ve nadir toprak elementlerinin Eskişehir Beylikova'daki cevher ocağı ve tesisi burada bulunan toryum nedeniyle nükleer tesistir." Yani AK PARTİ büyük bir kurnazlıkla Eskişehir'deki nadir toprak elementlerini Amerika'daki nükleer anlaşmanın içine sokmuş durumda.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Tamamen uyduruyorsunuz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Sayın milletvekilleri, AK PARTİ yaptığı açıklamalarla bizi Amerika'nın Türkiye'deki nadir toprak elementleriyle ilgilenmediğine ikna etmeye çalışıyor. Oysa bakın, Amerikan belgeleri ne diyor; Tarih: 5 Mart 2025. Yer: Temsilciler Meclisi Dış İlişkiler Komitesi. Konu: Doğu ve Batı arasında Türkiye. Toplantı tutanağından, özet olarak, Trump yönetiminin Türkiye'deki 694 milyon ton nadir toprak elementi yatağına göz diktiği, Türkiye'yi masaya oturtacağı anlaşılıyor. Eğer masaya oturtamazsa o boşluğu bir başkasının yani Çin'in dolduracağı, bu masaya oturtma işini rakiplerinden önce kendilerinin yapmasının iyi olacağı vurgulanıyor. İşte, bu toplantıdan sadece yedi ay sonra, 25 Eylül 2025'te, aynen toplantıda belirtildiği gibi, Erdoğan Trump'ın masasına oturtuluyor ve Trump Erdoğan'dan ne istediyse, ne istediyse o pazarlık masasından alarak kalkıyor.

Sayın milletvekilleri, AK PARTİ'nin, nadir toprak elementlerini Türkiye'de üretmek, zenginleştirmek gibi bir derdi yok. Sayıştay raporu "Havacılık, savunma, uzay sanayisi ve biyomedikal gibi alanlarda kullanılan nadir toprak elementleri keşfi yıllar öncesine dayanmasına rağmen endüstriyel tesislerin kurulumuna dair hiçbir gelişme yoktur." diyor. Anlaşılıyor ki AK PARTİ'nin amacı millî servetimiz olan nadir toprak elementlerini ülkemizde zenginleştirmek değil, bu paha biçilmez madenleri cevher hâlinde, ucuz fiyattan Amerika'ya satmak. (CHP sıralarından alkışlar) 1 kilogram disprosyumun fiyatı 1 kilogram demir fiyatının bin katı. İşte, peşkeşin boyutu bu.

Değerli milletvekilleri, nadir toprak elementleri Türkiye'nin geleceği için stratejik bir hazinedir. Bu kaynakların yabancı ülkelere, şirketlere devredilmesi kabul edilemez. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Başkanım, bir dakika...

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) - Cumhuriyet Halk Partisi olarak bizim planımız net: Ulusal çıkarların öncelenmesi, millî kaynakların korunması, millî teknoloji ve endüstriyel tesislerin Türkiye'de kurulması, rafinasyon ve ileri teknoloji süreçlerinin Türkiye'de yapılması, üretim planlaması, Meclis denetimi ve çevre sağlık etki değerlendirmesi. İşte, Trump'ın masasında meşruiyet arayanların değil, gerçekten vatanını sevenlerin planı budur. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun teklif ettiği araştırma önergesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Nadir toprak elementleri yalnızca bilimsel ve teknik bir konu olarak değerlendirilemeyecek, ileri teknoloji, uluslararası ilişkiler ve dış politika anlamında uzun uzadıya konuşulması gereken bir husustur. 21'inci yüzyılın en önemli materyallerinden bahsediyoruz. Zira, grup önerisinde de açıklandığı üzere, bugün dünya çapında atılımlar yapılan ve ülkemizin de Togg'la katılmaya çalıştığı elektrikli araçların üretiminden tutun da yine ülkemiz adına önemli kazanımları olduğunu düşündüğümüz savunma sanayisine kadar birçok alanda kullanılan bu madenlerin rezervi konusunda büyük bir avantaja sahibiz. Eskişehir başta olmak üzere, Afyon ve Kütahya gibi şehirlerimizde bulunan bu büyük potansiyel çok yönlü, kapsamlı, planlı bir çalışmayla ülkemizin menfaatini temin edecek bir fırsata dönüştürülmelidir.

(Uğultular)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Başkanım...

BAŞKAN - Dinleyelim lütfen hatibi.

Buyurun, devam edin.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Katma değerli, yüksek teknolojili ürünlerde hâlâ ithalatçı konumundayız. Bu dezavantajlı durumdan tüm milletvekillerimizin rahatsız olduğundan eminim.

Değerli arkadaşlar, her gün yapay zekâ alanında gelişmeler yaşanırken, endüstri devrimlerinden bahsedilirken, yenilenebilir enerji kaynakları anlamında her ülke çeşitli paketler açıklarken Türkiye bu ham madde yataklarının en büyüklerinden birine sahiptir. Çin elinde bulundurduğu işleme kapasitesiyle tekel konumunda bulunuyor. Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliği peş peşe çıkardığı yasalarla bu alandaki rekabete katılmaya çalışıyor. Türkiye, hem istikbalini garanti altına almalı, gelecek nesillere temiz ve güçlü bir Türkiye bırakmalı hem de dış politikada denge siyasetinde etkin kullanabileceği bir jeopolitik kozu kaybetmemelidir. Türkiye, bu madenlerin yalnızca çıkarılarak satıldığı yani işlenmeden satıldığı, sonra işlenmiş hâllerinin satın alındığı bir ülke olmamalıdır. Bu millî servet dar ve kısa hedefler için feda edilmemelidir.

Bu hayati meselenin konuşulması ve tartışılması, yapılacak çalışmaların belirlenmesi, ulusal maden stratejisinin hayata geçirilmesi için adres Türkiye Büyük Millet Meclisidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - İktidar milletvekillerine seslenmek istiyorum: Değerli arkadaşlar, bu konu gündelik siyasetin çok üzerindedir. Önergeye destek vereceğimizi burada ifade etmek istiyorum, yeter ki bu konu etraflıca değerlendirilsin. Kamu kurumlarının, maden alanında faaliyet gösteren kurumların, uluslararası kuruluşların, üniversitelerimizin dinlendiği bir komisyon etkin ve verimli bir maden stratejisi için elzemdir. Bu mesele iç siyasete değil, bilim, teknik ve diplomasinin ortak çalıştığı bir merkeze konumlanmalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı ve ABD Başkanı Trump'ın Amerika'daki görüşmelerinde nadir toprak elementlerinin gündeme geldiği, çıkarma ve işleme alanlarında ABD'yle iş birliği olabileceği iddiaları gündemdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) - Bu hususta Hükûmet kanadından bir açıklama beklemekle birlikte, bu konunun iktidarın sıkışmışlıktan kurtulmak amacıyla "Ver, kurtul." anlayışıyla bir kapitülasyona dönüşmemesini, karşılıklı kazanım ve denge siyaseti çizgisinden uzaklaşılmaması gerektiğini tekrar etmek istiyorum.

Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (YENİ YOL, İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına Sayın Yasin Öztürk.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) - Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Meclise sunulan bu teklifi İYİ Parti olarak son derece önemli ve yerinde bir adım olarak değerlendiriyoruz çünkü bu mesele, partilerin ötesinde Türkiye'nin geleceğini, ekonomik bağımsızlığını ve teknolojik egemenliğini doğrudan ilgilendiren bir meseledir. Tarih boyunca sömürgeci devletlerin en belirgin özelliği sömürdükleri ülkelerin doğal kaynaklarını kendi teknolojileriyle zenginleştirip güç kazanmaları olmuştur. Bugün, 21'inci yüzyılın yeni sömürgeciliği artık toprakla değil bilgiyle ve teknolojiyle yapılmaktadır. Bu çağın petrolü artık nadir toprak elementleridir.

Değerli milletvekilleri, nadir toprak elementleri savunma sanayisinden elektroniğe, yenilenebilir enerjiden yapay zekâya, lazer sistemlerinden füze teknolojilerine kadar yüzlerce alanda stratejik öneme sahip 17 kimyasal elementten oluşur. Amerika Birleşik Devletleri Jeoloji Araştırmaları Kurumu verilerine göre dünya rezervlerinin yüzde 80'ini işleme kapasitesiyle Çin tek başına kontrol etmektedir. Türkiye ise Eskişehir Beylikova sahasında yaklaşık 694 milyon tonluk rezerve sahiptir ve bu rezerv dünyada 2'nci büyük kaynaktır. Bu elementlerden özellikle lantan, seryum, praseodim, neodimyum, samaryum, gadolinyum ve evropiyum Beylikova sahasında üretilebilir düzeyde bulunmaktadır. Ancak ne yazıktır AK PARTİ'si iktidarı yüzünden bu tarihî fırsatı elimizden kaçırmaktayız. Eti Madenin 2023 yılı Sayıştay Raporu çok açık bir şekilde uyarıyor: Yatırım süreçleri belirsiz, proje yönetimi zayıf, performans göstergeleri oluşturulmamış, pilot tesisin üretim kapasitesi, ekonomik fizibilitesi ve çevresel etki alanları kamuoyuyla paylaşılmamış. Bu tablo açıkça bir yönetim zafiyetidir ve bu zafiyet Türkiye'yi kendi zenginliğinin seyircisi hâline getirmektedir. Daha da önemlisi Sayın Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Amerikan Başkanı Trump'la yaptığı görüşmede nadir toprak elementleri konusunun gündeme geldiği bilinmektedir ancak bu görüşmelerin içeriği hâlâ açıklanmamıştır. Bu kadar stratejik bir konuda şeffaflık olmaması kabul edilemez. Bu ülkenin yer altı kaynakları kapalı kapılar ardında pazarlık konusu yapılamaz. Türkiye'nin doğal zenginlikleri hiçbir yabancı devletin ya da küresel şirketin çıkarına göre şekillendirilemez. Beylikova rezervi doğru yönetilirse Türkiye hem enerji dönüşümünde hem savunma sanayisinde bölgesel lider olur ama mevcut gidişle bu potansiyel sadece lafta kalacaktır. AK PARTİ'si yıllardır "yerli ve millî ekonomi" söylemiyle övünüyor ama ortada ne yerli teknoloji var ne de millî üretim kapasitesi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) - Bilim insanlarını susturan, liyakati yok eden, kurumları etkisizleştiren bir yönetim Türkiye'yi ileri bir ülke hâline değil, kaynak zengini ama teknoloji fakiri bir ülke hâline getirir. Bu nedenle biz diyoruz ki Meclis araştırması komisyonu vakit kaybedilmeden kurulmalıdır. Komisyon, yalnızca kâğıt üstünde değil, gerçekten yetkili bağımsız ve teknik uzmanlarla donatılmış olmalıdır. Eti Maden, TENMAK NATEN ve Enerji Bakanlığının tüm faaliyetleri detaylı bir şekilde incelenmelidir. Sayıştay raporundaki tespitlerin gereği yapılmalı, planlama, denetim ve şeffaflık sağlanmalıdır.

Unutmayalım, Beylikova sadece bir maden rezerv alanı değil, Türkiye'nin stratejik kader noktasıdır. İYİ PARTİ olarak biz, milletin çıkarlarını önceleyen her adımın arkasındayız ama bu ülkenin kaynaklarını kişisel çıkarlarına, dış baskılara ve siyasi propagandaya alet eden her anlayışın da karşısındayız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Sayın Perihan Koca.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

DEM PARTİ GRUBU ADINA PERİHAN KOCA (Mersin) - Teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu ve ekranları başında bizleri izleyen değerli halkımızı bir kez daha Türkiye Büyük Millet Meclisinden saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, burada, emperyalist tekellere peşkeş çekilmeye doyulamayan güzelim ülkemizin, yer altı ve yer üstü doğal varlıklarımızın bugün özellikle nadir toprak elementleri üzerinden yeni bir emperyalist pazarlık malzemesi olarak emperyalistlere peşkeş çekilmesini konuşuyoruz ne yazık ki. Nadir toprak elementleri aslında uzun zamandır gündemimize talanla girmişti, yıkımla girmişti, sermaye yağması üzerinden girmiş bir konuydu çünkü biliyoruz ki değerli

milletvekilleri, dünyada 17 nadir toprak elementi bulunuyor ve bunların en az 7'sinin Türkiye'de mevcut olduğunu biliyoruz. Yaklaşık 694 milyon tonluk rezerviyle dünyada en büyük 2'nci nadir toprak elementi yatağına sahip olan Eskişehir Beylikova bölgesiyle küresel ölçekte bugün dünyada ve Türkiye'de öne çıkıyor. Nadir toprak elementlerinin çıkarılıp işlenme süreçleri ise bugün, siyasi iktidar tarafından bizlere, ulusal kalkınma anlatılarıyla, millîlik, yerlilik söylemleriyle, yerli ve millîlik hamasetleriyle anlatılmaya çalışılıyor ancak bizler biliyoruz ki işin aslı böyle değil.

Bakın, değerli arkadaşlar, özellikle Trump'la yapılan görüşmenin ardından bu işlerin hızlandığını görüyoruz. Yabancı basın sürekli bu konuyu gündeme getiriyor, haberler yapıyor. Belli ki 25 Eylül görüşmelerinde bu ülkenin kaynakları, bu ülkenin zenginlikleri, bu ülkenin doğal varlıkları emperyalistlere peşkeş çekildi. Neyin karşılığında peşkeş çekildi? Artık saklama gereği bile duyulmayan bir şekilde, Trump'ın vereceği meşruiyet karşılığında peşkeş çekildi. O yüzden bu ulusal kalkınma söylemi tamamen yalandır, tamamen hikâyedir. Öyle bir şey olmayacağı gibi, ülkemiz emperyalist sisteme daha fazla bağımlı hâle getirilecek ve prangalanacaktır.

Öte yandan, değerli arkadaşlar, kimse meselenin aslını ne yazık ki konuşmuyor, Beylikova'da bulunan 694 milyon NTE'nin ne kadarının işlenebileceği konusu bir yana, işlenme süreçlerinin yarattığı korkunç tahribattan hiç kimse ne yazık ki bahsetmiyor. Çünkü bilindiği gibi, nadir elementlerin bulunduğu yataklar genellikle açık ocak yöntemiyle çıkartılıyor değerli arkadaşlar. Açık ocak yöntemi aslında asit banyoları anlamına geliyor ve asit banyolarının ne anlama geldiğini bizler bugün altın madenciliğinden çok iyi biliyoruz. Aynı şekilde, NTE üretiminin yıkıcı doğası kalkınmacılık maskesiyle gizlenmeye çalışılırken piyasanın önde gelenlerinden Çin'in distopik atık havuzlarında yaratılan tahribattan da ekolojik felaketten de yine bahsedilmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

PERİHAN KOCA (Devamla) - Sadece ve sadece küresel rekabet çerçevesinden bakılıyor meseleye. Biz de o çerçeveden bakacak olursak görüyoruz ki AB ve Çin'in ardından ABD bu sürecin önüne geçme telaşı içerisinde çünkü Çin, dünya çapında, nadir toprak elementleri üretim tekelini elinde bulunduruyor ve bugün ABD bu hegemonya savaşı içerisinde Türkiye'yi bir aparat olarak kullanıyor.

Öte yandan, 1 tonluk bir nadir toprak elementinin elde edilmesi için binlerce tonluk cevher çok güçlü asitlerle, radyoaktif yan ürünlerle işleniyor değerli arkadaşlar. Su krizi yaşayan ülkemizde bu elementlerin elde edilmesi için kullanılacak devasa su miktarlarından yine kimse söz etmiyor, sadece Eti Maden AŞ'nin ne kadar büyüyeceği meselesi gündemimize getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA (Devamla) - Yaşanacak ekolojik felaketten bahsedilmiyor. Bizim bu ekolojik felakete, bu emperyalist peşkeşe rızamız yoktur, derhâl bu anlaşma neyse geri çekilmelidir. (DEM PARTİ, CHP ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Ahmet Çolakoğlu.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA AHMET ÇOLAKOĞLU (Zonguldak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclis araştırması önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikli olarak şunu belirtmek istiyorum: Sayın Cumhurbaşkanımızın önderliğinde, Türkiye Yüzyılı hedeflerimiz doğrultusunda, ülkemizdeki madenlerimizi katma değerli bir şekilde ülke ekonomisine kazandırmak için biz Bakanlığımız olarak bütün çalışmaları gerçekleştireceğiz.

Burada önergeyi veren değerli milletvekilimizin kendisinde de "Recep Tayyip Erdoğan" söylemini duyduktan sonra Cumhurbaşkanımıza karşı bir hayranlık başladığını hissettim; burada bunu da belirtmek isterim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Hislerini bir gözden geçir, hislerini!

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) - Savunma sanayisinde, yenilenebilir enerjide, elektrikli araçlarda, haberleşme ve uzay teknolojilerinde ve buna benzer birçok ileri teknoloji alanlarında öneme sahip olan nadir toprak elementlerinin farkındayız. Bunun bilinciyle arama çalışmaları yapılarak kaynak tespiti ülkemizde gerçekleştirilmiş ve dünyanın en önemli 5 nadir toprak elementi üreticisinden biri olmak için çalışmalarımız devam ediyor. Bu doğrultuda, pilot üretim tesisi kurulmuş, pilot tesisin endüstriyel tesise dönüştürülmesine ilişkin çalışmalar, saflaştırma teknolojisi çalışmaları da devam etmektedir. Bu çerçevede, nadir toprak elementleri teknolojisine sahip ülkelerle, teknoloji geliştirme, teknoloji transferi, endüstriyel tesis projelendirilmesi, danışmanlık konularında uluslararası ve bölgesel ülkelerle iş birliği çalışmaları da yapılacaktır; bu da doğaldır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Eti Maden, TENMAK, NATEN gibi millî kuruluşlarımız, millî bir bilinçle, madencilik ve cevher zenginleştirme alanında uzman kadro ve altyapısıyla üniversitelerle imzalamış oldukları sözleşmeler kapsamında yoğun faaliyetler sürdürülmektedir. Diğer taraftan, bu alanda teknolojiye sahip uzman, AR-GE'si ve teknolojik kuruluşları olan ülkelerle de iş birliği yapması doğaldır, bu da yapılmaktadır.

Diğer yandan, Sayıştay raporlarında yer alan bulguların, önerilerin tamamı bir arada değerlendirildiğinde endüstriyel üretim tesisi kurma işini hızlandırma amacında yapılacak hizmetlerin hızlı bir şekilde, mevzuat çerçevesinde desteklendiği de görülmektedir. Sayıştay raporunda yer alan bulgu ve önerileri çarpıtarak üretimin ve sürecin savsaklandığı algısını oluşturmak, nadir toprak elementlerinin birilerine peşkeş çekildiğini söylemek aslında millî politikadan uzak bir söylemdir. Bu söylemler de milletimizin gönlünde hiçbir zaman yer bulmamıştır, bulmayacaktır. Ne zaman ülke olarak bizler uluslararası alanda güçlü bir adım atmaya çalışsak bu iftira kampanyalarıyla karşı karşıya, bu niyet okumalarıyla karşı karşıya kalıyoruz. Bu daha önce Çin'le yapılan görüşmelerde aynı şekilde söylendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) - Bugün de ABD için aynı şeyler söyleniyor; bunların hiçbiri gerçek değildir. Niyet okumaları bu kürsüde biz de her zaman gördük muhalefet tarafından, aynı şekilde niyet okumaları hâlen daha görüyoruz.

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - NTV muhabiri niyet okumayı söyledi. NTV muhabiri ağzından kaçırdı niyet okumayı.

AHMET ÇOLAKOĞLU (Devamla) - Bizler "ÇED Olumlu" raporuna, kararına yönelik yine Eskişehir Büyükşehir Belediyesinin "Bir yörenin ekolojik dengesi bozulacak." mantığıyla orada bir iptal davası açtığını da biliyoruz ama bizler millî ve yerli enerjimizi, madenlerimizi ekonomimize kazandırmak için var gücümüzle Cumhurbaşkanımızın önderliğinde çalışacağız diyorum.

Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİYE TİMİSİ ERSEVER (Ankara) - Çıkara çıkara bir hâl olduk zaten, enerji patlaması yaşıyoruz(!) Nasıl bir yerli, millîdir Trump'a teslim etmek!

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Helal be(!) Kim tutar be(!) Kim tutar be(!)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

GÖKHAN GÜNAYDIN (İstanbul) - Yoklama istiyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, yoklama talebi var.

Sayın Günaydın, Sayın Ersever, Sayın Yavuzyılmaz, Sayın Süllü, Sayın Özer, Sayın Alp, Sayın Ertuğrul, Sayın Öneş Derici, Sayın Genç, Sayın Coşar, Sayın Yanıkömeroğlu, Sayın Akay, Sayın Şevkin, Sayın Özdemir, Sayın Bakırlıoğlu, Sayın Ceylan, Sayın Işık Gezmiş, Sayın Uzun, Sayın Erdan Kılıç, Sayın Kılınç.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.31

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce, istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, toplantı yeter sayısı vardır.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzyılmaz ve arkadaşları tarafından, nadir toprak elementleri alanındaki ulusal politikaların, özellikle Eskişehir Beylikova rezervinin millî menfaatler çerçevesinde ekonomi, teknik, üretim planlaması ve çevresel açılardan değerlendirilmesi ve kaynakların verimli kullanımının denetlenmesi amacıyla 14/10/2025 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 15 Ekim 2025 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime yarım saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.43

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 19.19

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7'nci Birleşiminin Altıncı oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince, denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214)[1]

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 214 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle, teklif tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelerine geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Alınan karar gereğince teklifin tümü üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresi en fazla 2 konuşmacı tarafından kullanılabilecektir.

Şimdi, teklifin tümü üzerinde söz isteyen, YENİ YOL Partisi Grubu adına Sayın İdris Şahin.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika; ikiye bölmüşsünüz.

YENİ YOL GRUBU ADINA İDRİS ŞAHİN (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz -2918 sayılı- Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi sadece teknik bir düzenleme değildir. Bu teklif, devletin vatandaşına bakışını, adalet anlayışını ve hukuk devleti ilkesine bağlılığını ortaya koyan bir sınavdır.

Teklif, trafik denetimi, zabıta yetkileri, idari para cezaları ve sosyal medya paylaşımlarından oluşan geniş bir alanı kapsamaktadır. Ne var ki bu kadar geniş etkisi olan bir düzenlemenin İçişleri ve Ulaştırma Komisyonları yerine Adalet Komisyonunda görüşülmüş olması hem usule hem de Meclis teamüllerine aykırıdır.

[1] *214 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.*

Değerli milletvekilleri, şu an itibarıyla bu kanun teklifinin teklif sahipleri bile Genel Kurulda değildir.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Zaten iktidarda 5 kişi var!

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Teklif sahipleri Genel Kurulda olmadığı gibi iktidar sıraları da boştur.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - 5 kişi var!

BÜLENT KAYA (İstanbul) - Teklifte 143 milletvekilinin imzası var.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Bu kadar önemli bir kanun teklifi iki haftadır ilk defa Meclis Genel Kurulunda konuşulabilir düzeye gelmiştir, yorgun iktidar kanun teklifine geçemeden iki haftadır Meclisi kapatmaktadır.

Bakınız, çok önemli bir kanun diyoruz, Karayolları Trafik Kanunu; bunun nerede görülmesi lazım? Ulaştırma Bakanlığında, Ulaştırma Komisyonunda, İçişleri Bakanlığı, İçişleri Komisyonunda oysa şu an itibarıyla Komisyon sıralarında değerli hocamız Cüneyt Bey oturuyor, Adalet Komisyonu Başkanı.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani milletvekili; bakanlıktan kimse yok!

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Şimdi, bu kanunun sahibi kim? İçişleri Bakanlığı. Nerede bürokratlar? Nerede kanunun yetkilileri?

Değerli milletimiz, aziz vatandaşlarımız; iktidar milletin aklıyla dalga geçiyor. İktidar hiçbir işte samimice kanun tekliflerinin arkasında bulunamıyor. İşte, bakın, Grup Başkan Vekili ve 3-4 iktidar mensubundan başka Genel Kurulda iktidar adına Allah'ın kulu yok, Hükûmet adına Allah'ın kulu yok ve komisyon sıralarında İçişleri Komisyonu olması gerekirken Sayın Adalet Komisyonu Başkanımız oturuyor. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Aldığın maaşlar haram olsun!

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Adalet Komisyonu Başkanımıza huzurunuzda teşekkür ediyorum. Bu kanunun görüşmelerinden önce kanunun teknik yönlerinin izahı için Komisyona yetkili isimleri çağırdı, hepimizi bilgilendirdi. Orada da kendisine söyledim, "Değerli Başkanım, Adalet Komisyonunun bu kanun teklifinde yeri neresi? Bu kanun teklifi İçişleri Komisyonunda görüşülmeli, Ulaştırma Komisyonunda görüşülmeli, parasal cezalar açısından Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmelidir." dememize rağmen elbette ki iktidarın kendi içerisindeki uyumsuzluğu, Bakan ile Komisyon Başkanı arasındaki elbette birbiriyle uyumsuz davranışı nedeniyle bu, Adalet Komisyonunda görüşülmüştür; bunu Genel Kurulun bilgisine sunmak istiyorum.

İçişleri Komisyonu bu konunun doğal muhatabıdır çünkü trafik zabıtasının yetkileri ve idari cezalar doğrudan onun görev alanındadır. Plan ve Bütçe Komisyonu da devre dışı bırakılmıştır. Vatandaşın cebine dokunan düzenlemelerin de Plan ve Bütçe Komisyonu tarafından ele alınmaması yasama tekniği açısından da ciddi bir eksikliktir. Bu yönüyle teklif hem usulen hem de içerik bakımından sakattır.

Elbette ki kanun teklifi üzerinde beklenen bir kısım düzenlemeler vardır; doğru yapılana eyvallah, itirazımız yok ama sayın milletvekilleri, bu teklifin ana felsefesi, cezaları artırarak düzen sağlamaktır ancak cezaların yüksekliği adalet getirmez, aksine toplumsal barışı zedeler. Bugün trafik güvenliğini sağlamaktan çok vatandaşı cezalandıran bir anlayışla karşı karşıyayız. Cezalar o kadar ağırdır ki özellikle küçük esnaf; taksici, nakliyeci, kamyoncu, dolmuşçu, otobüsçü açısından bu teklif kapsamında caydırıcılıktan çıkmış ekonomik infaza dönüşmüştür. Mazot zamlarından, sigorta yüklerinden bunalan bu insanlar şimdi bir de ölçüsüz trafik cezalarının hedefi hâline getiriliyor. Devletin görevi, vatandaşı cezayla ezmek değil, eğitmek, yol göstermek, güvenliği sağlamaktır. Teklifin...

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bütçede para yok Sayın Vekilim, para yok.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Sayın Tanal, keşke senin bu yasalara olan duyarlılığının onda 1'i kadar da iktidar sıralarında olsaydı. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Bir gün olacak, bir gün olacak!

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Tek tek o maddeleri incelediğini biliyorum; neler söylemek istediğinin, içinin nasıl yandığının da farkındayım çünkü biz halkın yanında olmak zorundayız, ezilen kesimin yanında olmak zorundayız. İktidar tercihini artık yaptı; halkın yanında olmak onların işine gelmiyor, onlar rantın yanında yer almayı tercih ediyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) O yüzden bir kez daha kürsüden sizin hassasiyetinizi takdirle andığımı ifade etmek istiyorum.

O yüzden, teklifin 6'ncı maddesi, belediye sınırları içerisinde ticari araçlara takograf ve hız sınırlayıcı cihaz sorumluluğu getiriyor. Gerekçe Avrupa standartlarına uyum olsa da uygulamada ciddi mağduriyet doğuracaktır. Bu cihazların kurulumu ve bakımı taşımacılıkla geçinen binlerce vatandaş için ağır bir yüktür.

Ayrıca, maddeyle trafik zabıtasına veri tabanı üzerinden ceza kesme yetkisi verilmektedir. Aynı iktidar vekilleri gibi, Genel Kurula gelmeden nasıl kanun yapıyorlarsa burada da trafik zabıtasına oturduğu yerden ceza kesme yetkisi veriliyor. Bu, Anayasa'nın belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerini açıkça ihlal eden bir durumdur.

Ayrıca, sürücünün işlediği ihlalde araç sahibine yani işletene sürücüye verilen cezanın 2 katı tutarında ceza öngörülüyor oysa Anayasa Mahkemesi 2017 yılında bu tür düzenlemeyi cezaların şahsiliği ilkesine aykırı bularak iptal etmişti. Kusuru bulunmayan kişiye ceza vermek hukuk değil keyfîliktir.

Değerli milletvekilleri, yine, teklifin 14'üncü maddesinde hız sınırı cezaları neredeyse 3 katına katlanmaktadır. Hükûmet, memura, Hükûmet, sabit gelirliye, Hükûmet, emeklisine verirken son derece kıtipiyoz ve cimri davranırken bu tür cezalarda 3 katına kadar artırabiliyor; bu da tamamen orantısız bir uygulama. Bugün asgari ücret 22.104 lira, bir hız cezası 30 bin lira; bu mudur adalet, bu mudur caydırıcılık? Vatandaş ay sonunu zor getiriyor, markette etikete bakıp geri dönüyor, bir de tuzaklı radar sistemiyle devleti karşısında bulunuyor. "Trafik güvenliği" diyorsunuz ama güvenliği değil, geliri artırıyorsunuz. Bu teklif güvenlik değil, ekonomik infaz yasasıdır. Devlet, vatandaşını cezayla değil, eğitimle korur. Devlet, vatandaşına tuzak kurmaz, yol gösterir ama siz bu düzenlemeyle alım gücü tükenmiş milyonların cebine bir kez daha el atıyorsunuz, sürücü belgesini alıyor, cezayı kesiyorsunuz, sonra diyorsunuz ki: "Ehliyetini geri almak istiyorsan önce bütün cezaları öde." yani "Paran varsa yol senin yoksa yayan git, işine bak." diyorsunuz ama bu millet de gün gelecek size nasıl işine bakılacağını gösterecek o sandıkta, hiç şüpheniz olmasın. (CHP sıralarından alkışlar)

Böyle bir anlayış ölçülülükle bağdaşmaz, böyle bir anlayış eşitlikle bağdaşmaz ve böyle bir anlayış sosyal devlet ilkesiyle asla bağdaşmaz çünkü bu düzen adalet dağıtmıyor, yük dağıtıyor, zengine kapı, yoksula duvar örüyor. Böyle bir devlete sosyal devlet denmez, böyle bir düzene de tahsilat devleti denir.

Bir diğer tartışmalı madde de sayın milletvekilleri, 33'üncü madde; trafik kuralı ihlallerini özendiren dijital paylaşımları yasaklıyor, görünürde trafik güvenliğini korumak amaçlanıyor ama "övme" ve "özendirme" ifadeleri öylesine muğlak ki her paylaşım potansiyel suç hâline geliyor. Bir gazeteci, ihlali haber yapsa suç mu işleyecek? Bir vatandaş sosyal medyada tepki gösterse özendirici mi sayılacak? Bu belirsizlik ifade özgürlüğünü zedeleyecek, vatandaşın korkudan konuşamaz hâle gelmesine yol açacak.

Bu kanun teklifi, vatandaşı korumak yerine cezalandırmayı, adalet dağıtmak yerine gelir toplamayı hedef alan, vatandaşını paydaş değil, düşman gören bir tekliftir.

Değerli milletvekilleri, trafik güvenliği ancak eğitim, altyapı ve bilinçle sağlanabilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Bir dakika...

Tamamlayın lütfen.

İDRİS ŞAHİN (Devamla) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cezaları artırmakla değil adaleti güçlendirmekle güvenlik tesis edilebilir. Unutmayalım ki adalet, toprağı sulayan yağmur gibidir, her yere eşit düşerse bereket gelir ama adalet yalnız güçlüye hizmet ederse çölleşme kaçınılmazdır.

Balzac'ın o meşhur sözüyle konuşmamı bitirmek istiyorum: "Kanunlar örümcek ağı gibidir; zayıflar ağa takılır, güçlüler ağı deler geçer." Bugün bu teklif zayıfı ağa takan, güçlüye geçit veren bir kanun teklifidir. Biz bu adaletsizliğe, bu ölçüsüzlüğe, bu tahsilat anlayışına karşı çıkıyoruz. Vatandaşa yük değil, güven veren bir devlet için, gerçek adalet için bu kanun teklifine "hayır" diyoruz, Genel Kurulu saygıyla selamlıyoruz. (YENİ YOL, CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MEHMET EMİN EKMEN (Mersin) - Bravo! Bu sırada AK PARTİ sıralarında 4 kişi oturuyor!

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

YENİ YOL Partisi Grubunun ikinci konuşmacısı Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun. (YENİ YOL sıralarından alkışlar)

YENİ YOL GRUBU ADINA SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, Meclis Başkanlığına sesleniyorum: Bu kanun teklifini niçin Adalet Komisyonuna havale ettiniz? Madem Adalet Komisyonuna havale ettiniz, Adalet Komisyon Başkanı burada ama niçin burada Adalet Bakan yardımcıları ve bakanlar yok?

Teşekkür ediyoruz, İçişleri Bakanlığı anlamış "Bu bizi ilgilendiriyor." demiş, zaten bugün Bakan da bir açıklama yapmış. "Bu hız sınırlarında yüzde 10'u kaldırıyorsunuz." diye kamuoyunda bir algı oluştu veyahut da bu şekilde söylemler olunca İçişleri Bakanı da bir açıklama yaptı: "Kaldırmıyoruz." Ya, bir dakika kardeşim, sen Bakansın ya, sen Meclis değilsin ki! Biz karar vereceğiz, belki Adalet ve Kalkınma Partililer burada bir değişiklik önergesi verecekler. Ya, bu demokrasiyi, bu çoğulculuğu, aynı zamanda bu devlet teamüllerini bir türlü öğretemedik, şimdi öğrenirler mi bilmiyorum. O nedenle ben diyorum ki bu teklifin Adalet Komisyonunda değil, İçişleri Komisyonunda görüşülmesi lazımdı ama görüşmediniz. Şimdi, bu Meclisi de işlevsiz hâle getirmek istiyorsunuz, teamülleri de ortadan kaldırmak istiyorsunuz, İç Tüzük'ü de aynı zamanda tanımıyorsunuz.

Değerli milletvekilleri, trafik kazaları ve yol açtığı acılar, maddi, manevi kayıplar ülkemizde olduğu gibi dünyada da ciddi bir mesele olarak karşımızda durmaktadır. Birleşmiş Milletler Çevre Programı verilerine göre dünyada her yıl yaklaşık 1,2 milyon kişinin hayatını kaybettiği, 50 milyona yakın kişinin de yaralanmasıyla sonuçlanan trafik kazaları başlıca ölüm ve kalıcı sakatlanma nedenleri arasındadır.

Bugün motorlu taşıtlar sayısının artması, ulaşımda seyahat ihtiyaçlarında mobilitenin artmasıyla birlikte kara yollarındaki trafiğin doğru ve hakkaniyetli yönetilmesi konusunda ciddi araştırmalar ve uygulamalar ortaya çıkmaktadır. Aşırı hız yapmamak, alkollü iken araç kullanmaktan kaçınmak, emniyet kemeri takmak, özel nitelikteki taşıtları kullanırken zorunlu olan koruyucu ekipmanları giymek, çocuk koruma sistemlerini kullanmak gibi hassasiyetlerin göz ardı edilmesinin trafik kazalarına bağlı ölümlerin artmasına neden olduğu bilinmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye, bugün dünyada kazaların en fazla olduğu ülkelerden bir tanesi. 10 ülkeyi sıralayacağım size: Brezilya, Kamboçya, Çin, Mısır, Hindistan, Kenya, Meksika, Rusya ve Vietnam. Türkiye nerede burada? Türkiye de bunların içerisinde ve 9'uncu sırada.

Son yıllarda Türkiye'de kara yollarının hızla iyileşmesine, uluslararası standartlara ulaşmasına rağmen trafik kazalarında her yıl yaklaşık olarak 10 bin insanımız hayatını kaybediyor, 100 bine yakın insan da yaralanıyor veya sakat kalıyor. Kazaların başlıca nedeni ise emniyet kemeri kullanım alışkanlığının azlığı ve aşırı hız yani trafik kazası kayıpları önemli ölçüde hatalı insan davranışlarına bağlı.

Trafik kazalarının önüne geçilememesinin önündeki en büyük neden bu sorunun ne kadar büyük ve ciddi olduğunun henüz farkına varılmaması ancak sorunu çözen örnek ülkeler var. Örneğin; Avustralya, Hollanda, İsveç ve İngiltere'de son kırk yılda trafik kazalarında görülen ölümler yarı yarıya azaltıldı.

Değerli milletvekilleri, bu başarının ortak nedenleri, toplumun bilinçlenmesi için yapılan etkin çalışmalar, kamuoyunun doğru şekilde kullanılması, çözüm yollarının hızlı ve doğru bir şekilde sonuca ulaştırılmasıdır. Onlar bunu başarırken biz sorunun hâlâ farkına varamadık ve çözümü popüler olma kaygıları taşıyan günübirlik makyaj düzenlemeleriyle yapmaya çalışıyoruz. Mesela ne yapıyoruz, daha doğrusu zatıhükûmetleri ne yapıyor? Trafik cezaları, hazine garantili yol, köprü, tünel, havaalanı gibi akla ziyan işlerden sonra eza garantili trafik denetimleri ve tuzaklar kuruyor. "Trafik ceza takip sistemi" gibi Zihni Sinir işlerle sadece sonuca odaklanmış, palyatif çözümlerin peşine düşmüşler. Hayatı çekilmez hâle getiren bu iktidar, hatırlanacağı üzere, geçen bayramda vatandaşın bayramını da zehretmeyi başarmıştı; trafik cezalarından bahsediyorum elbette. Dünyada ceza garantili trafik ceza takip sistemi kuran bir başka ülke varsa çıkıp söylesinler lütfen. "Böyle saçma sapan işlerle uğraşacağınıza vatandaşa insan gibi davranacak uygulamaları hayata geçirin, insanımızı eğitin, bilinçlendirin ve medeni ülkelerde olduğu gibi sonuca değil, sebeplere odaklanın." diye çağrıda bulunmuştum. Zatıhükûmetleri ve onun vergi, zam bakanı Şimşek Efendi... Ya "efendi" dedim, özür dilerim. Şimdi bu da bana şöyle bir dava açabilir: Kültür ve Turizm Bakanı olmadık bir şeyden dolayı bana dava açmış, şimdi bu da "efendi" dedin, "Devrim kanunlarına aykırı oldu." diyerek bana bir dava açabilir; "efendi" kelimesini geri alıyorum.

Zam şampiyonu Mehmet Şimşek otoyol, köprü ve tünellere kademeli zam yapılacağını açıkladı. Birilerine peşkeş çekilen milletin varlıklarından millete katmerli ceza yazmaktan haz duyar oldular, ülkeyi vergi, zam ve nihayet ceza ülkesi hâline getirdiler. Müflis tüccar eski defterleri karıştırırmış, bunlar da har vurup harman savurdukları bütçeyi cezalarla kapatmayı hesap ediyorlar. Geçen bütçe görüşülürken hatırlarsanız eğer, orada tahmini bir miktar yazdılar, şöyle diyordu: "245 milyar lira trafik cezalarından gelir elde ediyoruz." İlk altı ayda ne kadar elde ettiler biliyor musunuz? Tam tamına 921 milyar lira para elde ettiler; demek ki bunlar önceden hesaplanıyor.

Değerli milletvekilleri, geçen sene bütçe görüşmelerinde bunu da sormuştum. Hastalara müşteri gibi bakan, hazine geçiş garantili yol yapan zihniyetin keseceği trafik cezalarını bir sene önceden bilmesi gayet doğal tabii. Bunu nasıl yapacaklarını da kısa zamanda gösterdiler; tuzak kurarak elbette, 30 kilometrede bir radar koyarak. Mesela, bölünmüş yolu 100-110 kilometreye düşürerek, hâlâ 90 kilometre yazarak, 120 kilometreden hız limitini bir anda 50 kilometreye düşürerek. Yollar çoğu yerde berbat ve yol güvenliğine aykırı ama mesela, hız sınırı 110, bunun yanında, 4 gidiş 4 geliş yollarda hız limiti 50 ila 70 kilometre. Böyle bir anlayış olabilir mi Allah aşkına? Yahu, daha bunları bile halledememişsiniz, iktidar olarak vatandaşı yolunacak kaz gibi görüp ceza kesmenin derdine düşmüşsünüz.

Bu bayramdaki cezalardan sonra da siz hemen oturdunuz Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı "Biz bu yollardaki tabelaları, trafik levhalarını yeniden düzenleyelim." dediniz. Ya, niye önceden düzenlemediniz? Mademki düzenleyecektiniz, düzenlemek için böyle bir işleme başladınız, o cezaları silin, silin; vatandaşa saygı duyun, onların hepsini silin. (CHP sıralarından alkışlar) Ardından da o cezalardan önce de o tabelaları değiştirin, sonra "Biz, bundan sonra böyle bir kanun çıkarıyoruz." deyin.

Değerli milletvekilleri, trafik kazaları bireysel ihmallerin ötesinde kamu yönetiminin bütüncül ve yapısal müdahalesini gerektiren bir toplumsal güvenlik sorunudur. Sürücü hatalarının önlenmesi elbette önemlidir ancak denetim eksiklikleri, altyapı yetersizlikleri, yargıdaki adamına göre cezasızlık uygulamaları ve toplumsal bilinç düzeyinin düşüklüğü gibi alanlarda köklü iyileştirmeler yapılmadan trafik güvenliğinin bütüncül olarak sağlanması mümkün değildir.

Teklifin içerik olarak teknik yönleri de iş bilmez anlayışın esasına göre dizayn edilmiş zaten. Uygulamada her yıl ciddi oranlarda artan idari para cezalarının şimdi de yüzde 200'lere varan oranlarda yeniden artırılması nedeniyle kamuoyunda bu düzenlemenin öncelikli amacının trafik güvenliği değil, bütçe açığını kapatma ve hazine gelirlerini artırma olduğuna yönelik güçlü bir algı mevcuttur.

Yetersiz denetim, caydırıcılıktan uzak kontrol sistemleri, çağdaş standartlardan uzak yol altyapıları ve eğitim eksiklikleri gibi yapısal sorunlar giderilmeden trafik güvenliğini sağlamak mümkün değildir ancak trafik cezaları hazine için ciddi bir gelir kalemine dönüşmüştür. Bu durum ceza hukukunun temel ilkeleriyle bağdaşmayan bir cezalandırma anlayışının yerleştiğine işaret etmektedir.

Teklif, sosyal devlet ilkesini zedelemekte ve gelir eşitsizliğini derinleştiren bir nitelik taşımaktadır. Ceza, kamu düzenini sağlamak içindir, devlet bütçesini dengelemek için değildir. Bu anlayış sosyal devlet ilkesine ve hukuk devleti anlayışına açıkça aykırıdır.

Ceza hukukunun evrensel ilkelerinden biri olan ölçülülük ilkesi bu kanun teklifinde ciddi şekilde ihlal edilmektedir. Kanun koyucunun cezalandırma yetkisi sınırsız değildir. İdari cezalar hem fiilin ağırlığına hem de failin sosyal ve ekonomik durumuna göre adil biçimde belirlenmelidir. Aksi takdirde, cezalar caydırıcılık işlevini kaybederek yoksul vatandaşlar için yıkıcı bir yük hâline gelirken varlıklı kişiler için yalnızca ödenebilir bir bedel niteliği taşır. Teklifle birlikte birçok trafik ihlali için öngörülen idari para cezaları Türk Ceza Kanunu kapsamındaki adli para cezalarını dahi aşan seviyelere ulaşmıştır. Yasama organı bu yetkisini kullanırken ceza hukuku alanında olduğu gibi idari yaptırımlara ilişkin düzenlemelerde de hangi fiillerin cezalandırılacağı ve bu cezaların türleri ile ölçüleri konusunda takdir yetkisine sahiptir ancak bu yetki keyfî biçimde kullanılamaz. Anayasa ve hukuk devleti ilkeleri, ceza ve yaptırımların açık, öngörülebilir ve adil olmasını zorunlu kılar. Bu bağlamda, kanunlar hem bireyler hem de idare açısından belirlilik, öngörülebilirlik ve ölçülülük esaslarına uygun olmalıdır. Aksi takdirde, keyfîlik ve hukuk güvensizliği kaçınılmaz hâle gelir.

Değerli milletvekilleri, teklifte öngörülen bazı yaptırımlar ilk bakışta trafik güvenliğini sağlama amacı açısından haklı ve gerekli gibi görünse de belirsiz ifadeler ve sabit ceza tutarları, uygulamada keyfîliğe açık bir ortam yaratma riski taşımaktadır. Cezaların caydırıcılığı yalnızca miktarıyla değil bireyde yarattığı etkiyle ölçülür. Aynı ceza bir kişi için sembolik bir meblağ olabilirken başka biri için yaşam krizine dönüşebilir. Bu nedenle, daha adil bir ceza politikası için en azından ceza alt sınırlarının asgari ücrete oranlı olarak belirlenmesi ve gelir düzeyine göre kademeli bir sistemin getirilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Özdağ, tamamlayın, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) - Teşekkür ederim efendim.

Aksi takdirde, hukuk sistemi zengin için kuralların maliyetli ama aşılabilir olduğu, yoksul için ise kuralların altında ezilmenin kader hâline geldiği bir düzene dönüşecektir.

Teklifin içeriğine bakıldığında, esas olarak trafik denetimi, trafik zabıtasının yetkileri, idari para cezaları gibi İçişleri Bakanlığını doğrudan ilgilendiren düzenlemeler içerdiği görülmektedir. Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu ile İçişleri Komisyonuna havale yapılmış olmasına rağmen tali

komisyonların raporları da alınmamıştır. Anayasa'ya aykırılığı olan, kanun sistematiğiyle zerre ilgisi kalmamış bir kanun metninde sadece belli bir süre geçtikten sonra yeni bir kanun düzenlemesine yol açacak gelişmeler yaşanacaktır. Yani bu kanun metni kısa bir süre sonra "Ya, kusura bakmayın, özür dileriz; biz eksik ve yanlış yapmışız, tekrar düzenleme yapacağız." denilerek Meclise yeni bir kanun teklifinin geleceği bedahettir. 6, 14 ve 33'üncü maddelerin bir kez daha gözden geçirilmesini teklif ediyor, hatta ve hatta bu kanun teklifi geri çekilerek ilgili yerlerde, komisyonlarda görüşüldükten sonra Genel Kurula getirilmesini arz ediyorum.

Saygılar sunuyor, teşekkür ediyorum efendim. (YENİ YOL ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Özdağ.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Tanal, buyurun, epeydir konuşmamıştınız, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmeleri sırasında AK PARTİ Grubunda bulunan milletvekili sayısına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Değerli Başkanım, bu 214 sıra sayılı Kanun Teklifi'nde AK PARTİ Grubundan 143 milletvekilinin imzası var. Bakıyoruz, 7 arkadaşımız burada.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) - Göremiyorsunuz, burada varlar zaten ama göremiyorsunuz; kalp gözünüz açık değil(!)

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Yani yazık günah, hakikaten bu Meclise, bu elektriğe, enerjiye yazık günah!

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yoklamada burada olup girmemek kadar büyük bir ayıp olamaz. Bence bu konuya hiç girmeyelim.

MAHMUT TANAL (Şanlıurfa) - Nasıl, kaç kişisiniz Değerli Başkan? 7 kişi. Allah'tan korkun ya! 143 kişinin imzası var Sayın Başkanım, olur mu böyle bir şey!

BAŞKAN - Sayın Tanal, tamam, siz ilettiniz, AKP Grubu da aldı mesajı; teşekkür ederiz, sağ olun.

Sayın İrmez, 60'a göre söz talebiniz var.

Buyurun.

61.- Şırnak Milletvekili Mehmet Zeki İrmez'in, Öğretmen Mesut Aslan'ın cinsel istismara uğrayan öğrencileri için başlattığı açlık grevi için yapılan destek yürüyüşüne ilişkin açıklaması

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) - Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Akşamüzeri Cizre'de EĞİTİM SEN'li öğretmen Mesut Aslan'ın cinsel istismara uğrayan öğrencileri için başlattığı açlık grevine destek yürüyüşü Emniyet güçleri tarafından engelleniyor; bu engellemeyi şiddetle kınıyorum. 2018-2019 yılları arasında Cizre'de görev yapan fail Burak Ercan 38 öğrenciye cinsel istismarda bulundu. Cinsel şiddet ve istismar vakalarında olduğu gibi bu olayda da faillerin cezasız kalması, dosyanın örtbas edilmesi ve yargı sürecinin uzatılması tekrarlandı. Şimdi ise duruma karşı çıkan yurttaşların demokratik ve barışçıl yürüyüşü engelleniyor.

Buradan soruyoruz: Şırnak Valiliği ve Şırnak'a yeni atanan Emniyet Müdürü kimlerin tarafındadır? Protestonun önüne neden geçilmektedir? Halkın yürüyüşü önündeki engeller bir an önce kaldırılsın, istismar failleri yargılansın.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214) (Devam)

BAŞKAN - İYİ Parti Grubu adına ilk konuşmacı Sayın Mustafa Cihan Paçacı.

Buyurun. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CİHAN PAÇACI (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Çok önemli bir kanun teklifini görüşeceğiz ama maalesef iktidar bloku bomboş. Görüşmekte olduğumuz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi hakkında partimizin görüşlerini sunmak üzere söz almış bulunuyorum. Öncelikle, bu denli kapsamlı ve hayati bir düzenlemenin yasama sürecindeki eksikliklerini dile getirmek istiyorum.

Teklif 36 maddeyle Karayolları Trafik Kanunu'nda ciddi değişiklikler öngörmektedir ancak bu kadar geniş bir düzenlemenin görüşülme sürecinde ciddi plansızlıklar ve usul hataları yapılmıştır. Benden önceki arkadaşlar da bunu ifade etti, ben de ifade edeceğim; teklifin esas komisyonu, içeriği itibarıyla doğrudan İçişleri Bakanlığının görev alanına girmesine rağmen İçişleri Komisyonu yerine Adalet Komisyonu olarak belirlenmiştir. Tali komisyon olarak İçişleri ile Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda ise hiçbir görüşme yapılmamıştır. Tali komisyonlarda görüşme yapılmadan teklifin Genel Kurula getirilmesi yasama usulü açısından ciddi bir eksikliktir. Daha da vahimi, bu derece önemli bir düzenleme yapılırken konunun doğrudan muhatabı olan sivil toplum kuruluşlarının ve ilgili meslek örgütlerinin Komisyon sürecine davet edilmemiş olmasıdır. Geniş kesimleri ilgilendiren düzenlemelerde demokratik katılımın sağlanmaması, sağlıklı bir yasama sürecinin temel gereğini ihlal etmektedir. Bundan dolayı, söz konusu kanun teklifi konunun muhataplarınca katılımcı bir biçimde yeniden ve tali komisyonlarda görüşülmelidir. Bu şekilde yasama süreci daha sağlıklı bir biçimde işletilmiş olacaktır.

İYİ Parti olarak, trafik kurallarına uyulmasını sağlamak, trafik güvenliğini artırmak adına yaptırım uygulamasına karşı değiliz ancak teklifin ruhuna ve geneline hâkim olan temel zihniyete kökten karşıyız. Bu zihniyet, toplumsal bir sorunu çözmenin tek yolunun cezaları fahiş oranlarda artırmaktan geçtiği yönündeki hatalı ve ezbere dayalı yaklaşımdır. Detaylara indiğimizde bu teklifin merkezinde güvenlik değil, ceza, gelir ve korku politikası yer almaktadır ve maalesef bu teklifin özünde kamu güvenliği değil, kamu geliri hedeflenmiştir.

Evet, kimse trafikte kuralsızlığı savunamaz, kimse bir insanın canını tehlikeye atan sürücüleri mazur göremez ancak cezalarla düzen kurmaya çalışırken adalet duygusunu, hakkaniyeti ve toplumsal gerçekleri de yok sayamaz. Bu yasa teklifindeki temel zihniyet toplumsal bir sorunu çözmenin tek yolunun cezaları fahiş oranda artırmaktan geçtiği yönündeki hatalı ve ezbere dayalı yaklaşımdır. İktidar, sorunun kaynağını bulup kalıcı çözüme ulaşmak yerine tıpkı diğer sorunlarda olduğu gibi trafik meselesinde de çözümü cezai yaptırımları ağırlaştırmakta bulmuştur. Oysa bilimsel gerçekler caydırıcılığın yolunun cezaların ağırlığında değil, denetimin adil, tutarlı ve sürekli olmasından ve yaptırımın kaçınılmazlığından geçtiğini defalarca kanıtlamıştır.

İYİ Parti olarak bizler, amacın toplumu bilinçlendirmek, eğitmek, altyapı eksikliklerini gidermek ve kazaları önlemek yerine sadece cezaları artırarak bütçeye gelir olarak algılanmasına sebep olan bu zihniyeti reddettiğimizi bir kez daha ifade ediyorum.

Yasa teklifine göre trafik kurallarını ihlal eden sürücülere verilen para cezaları ölçüsüz bir biçimde artırılıyor. Bu cezalar kulağa caydırıcı geliyor olabilir ama bir de ülkenin ekonomik tablosuna bakalım. Geçim sıkıntısı içinde kıvranan, ay sonunu ancak bankalara borçlanarak getiren vatandaşa kesilecek olan 180 bin liralık cezayı nereye koyacağız? Bugün ülkemizde her 4 kişiden 1'i icralıktır. Bu cezanın tahsil edilme imkânı var mıdır? Bu yaklaşım ne yazık ki vatandaş ve devlet arasındaki güven ilişkisini de zedelemektedir. Fahiş trafik cezaları vatandaşımız nezdinde "Devletin kasası boşaldı, ceza yazarak doldurmaya çalışıyorlar." algısı yaratmaktadır.

Ayrıca, vatandaş soruyor: "Bu cezalar herkes için mi geçerli yoksa yine ayrıcalıklı, imtiyazlı bir zümre var mı?" Vatandaşın bu sorusunun cevabı: Evet, maalesef, ayrıcalıklı, imtiyazlı bir zümrenin var olduğudur. Bugün uygulamada ortalama 25 bin yargı mensubu, üst düzey bürokratlar, yasama organı mensupları ve özellikle İçişleri Bakanlığının ölçüsüzce tespit ettiği binlerce kişi bu cezalardan muaf tutulmaktadır. Bugün özellikle iktidar partisinin il, ilçe yöneticileri, yandaş iş adamlarının büyük kısmı koruma kapsamına alınmakta, adaletsiz ayrıcalıktan yararlanmaktadır, olan yine vatandaşa olmaktadır. Gelin, faydalı bir iş yapalım; itfaiye, ambulans, güvenlik birimi araçları ve gerçekten koruma gerektiren kişiler dışındaki araçların tümünü bu imtiyazlı konumdan çıkartalım ve böylece bu konuda adaleti ve eşitliği temin edelim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir ülkede adalet sadece mahkeme salonlarında aranmaz; adalet vatandaşın günlük yaşamında da hissedilmelidir. Bir vatandaşın trafik cezası aldığı anda "Evet, bu adil." diyebilmesi gerekir. Bugün Türkiye'de vatandaş "Devlet bana tuzak kuruyor." diyor. Radar noktaları, trafik tabelaları âdeta ceza uygulamak için devletin vatandaşa kurduğu tuzak konumundadır ki bunu ben de yaşadım. Devlet, ceza kesmek için pusu kurmaz, önlem almak için çalışır. Devletin görevi vatandaşı denetlemek değil korumaktır. Devlet, cezayı gelir kapısı hâline getiremez. Bu yasa teklifi işte tam da bu duyguyu besliyor. Gerçek bir reform isteniyorsa altyapının güvenli hâle getirilmesi, trafik eğitimlerinin düzenlenmesi, sürücü kurslarının denetlenmesi, trafik tabelalarının yenilenmesi, yol kenarındaki çeşitli ışıklı veya ışıksız tabela kirliliğinin ortadan kaldırılması gibi tedbirler alınmalıdır. Bu tedbirleri almadan sürücülerin para cezasıyla kurallara uymasını sağlamaya çalışmak nafile bir çabadır. Bugün yapılan, sorunun kaynağını ortadan kaldırmak değil sonucunu cezalandırmaktır.

Değerli milletvekilleri, yapılan araştırmalarda trafik kazalarının çok büyük bir kısmı sürücülerin kurallara riayet etmemesinden kaynaklanmaktadır. Hani bir tabir vardır, balık baştan kokar. Eğer ülkeyi yönetenler Anayasa'yı yok sayarak Anayasa'ya uymazsa, yasalar adil bir biçimde uygulanmazsa, alt mahkeme üst mahkemeyi dinlemezse, kurumlar arasındaki uyum ortadan kalkmışsa, işlenen suçlar cezasız kalıyorsa, böyle bir ortamda sürücülerin de kurallara uymaması maalesef doğal bir sonuçtur.

İktidar, yıllardır trafik güvenliği için her düzenlemeyi devrim diye sunmuş ancak trafik kazaları azalmamış, trafik güvenliği sağlanamamıştır çünkü sorunun köküne inilmemiş, ceza artışıyla sözde reformlar yapılmıştır. Gerçek reform eğitimde, altyapıda, denetimde, şeffaflıkta olur. Tabii ki kuralsızlığa müsamaha gösterilemez ancak cezaların ölçülü, adil ve uygulanabilir olması gerekir. Makam arabası da minibüs de aynı kuralı ihlal ettiğinde aynı cezayı almalıdır. Unutulmamalıdır ki yasa geçiş üstünlüğü veriyor, kural çiğneme hakkı vermiyor.

Biz İYİ Parti olarak trafik güvenliği konusunda gerçek bir seferberlikten yanayız ancak bu seferberlik vatandaşın cebine değil, hayatına dokunmalıdır. Bu teklifin özü korkutmak üzerine kuruludur. Trafikte ceza değil bilinç, korku değil saygı, ayrıcalık değil eşitlik hâkim olmalıdır. Bu teklif trafikte düzen değil, devlete güvensizlik yaratır.

Partimiz, kanun teklifinin geneline sinmiş olan cezalandırıcı ve mali odaklı yaklaşıma ve "Vatandaşlarımıza tuzak kuruluyor." algısına zemin hazırlayan uygulamalara temelden karşıdır. Trafik güvenliğini sağlamanın yolu sadece cezaları katlamak değil, eğitim, altyapı ve adil, tutarlı denetimdir.

İktidarı cezaları artırarak bütçeye gelir elde etme kolaycılığından vazgeçerek sivil toplum kuruluşları ve konunun muhataplarıyla yeniden görüşerek insan odaklı kalıcı çözümler üretmeye davet ediyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İYİ Parti Grubu adına ikinci konuşmacı Sayın Burak Akburak.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz on dakika.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BURAK AKBURAK (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin geneli üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Karayolları Trafik Kanunu, devletin vatandaşına olan sorumluluğunun en temel alanlarından biridir ancak teklifin bu sorumluluğu yerine getirmekten çok cezaları arttırmayı ve gelir toplamayı önceleyen bir anlayışla hazırlandığını görüyoruz. "Güvenlik" adı altında cezaları bir yönetim biçimine dönüştüren ve vatandaşı devletle karşı karşıya getiren bir tutumla karşı karşıyayız.

Türkiye, maalesef, trafik kazalarının bedelini en ağır ödeyen ülkelerden bir tanesi. TÜİK'in 2024 raporu bu tabloyu açıkça gösteriyor. 2024 yılında ülkemizde 1 milyon 444 bin trafik kazası meydana gelmiş, bu kazalarda 6.351 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 385.117 vatandaşımız ise yaralanmıştır. Son on yılda ise toplamda 62.761 vatandaşımızı kaybettik, 3 milyonun üzerinde ise insanımız yaralandı. Bunlar sadece rakam değil, her biri bir eve düşen ateş, babasız kalan çocuk, evlatsız kalan anne demek. Yalnızca hayatını kaybedenler değil, ömrünün geri kalanını engelli olarak geçirmek zorunda kalan on binlerce vatandaşımız da bu tablonun parçası. Araçlarla katedilen her kilometrede Avrupa ülkelerine göre daha fazla can kaybı yaşanıyor ülkemizde maalesef yani yol güvenliği açısından hâlâ çok büyük bir mesafe katetmemiz gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, teklifin yolları değil kasaları denetlemeyi, trafikte düzeni değil bütçedeki açığı kapatmayı hedeflemekte olduğunu görüyoruz. Daha 2025 başında yüzde 49,93 oranında artırılmış olan trafik cezalarının ardından şimdi yeniden fahiş oranlarda artış öngörülmesi güvenlikten çok gelir temelli bir bakış açısının hâkim olduğunu gösteriyor. Oysa devletin görevi vatandaştan yeni tahsilat kalemleri yaratmak değil, onun canını ve malını korumaktır. Eğer mali açık vatandaşa kesilen cezalarla kapatılıyorsa burada adalet değil yönetim sorunu vardır. Böylesine ağır bir tablo karşısında yapılması gereken vatandaşa yeni cezalar yüklemek değil, eğitime, bilinçlendirmeye ve altyapıya yatırım yapmak olmalı.

Eğitimi özellikle vurgulamak istiyorum. Trafik kültürü ilkokul sıralarından itibaren kazandırılmalıdır. Sürücü belgesi almak sadece test çözmekten ibaret olmamalı, gerçek sürüş eğitimi ve pratik beceriye odaklanılmalıdır. Avrupa'da ehliyet almak disiplinli bir eğitim gerektirirken bizde ehliyet almak âdeta kolayca dağıtılır hâle geldi. Bu da direksiyon başında tecrübesiz, bilinçsiz, dikkatsiz sürücülerin olmasına sebebiyet veriyor.

Değerli milletvekilleri, teklifin en büyük eksikliklerinden biri de fiziki altyapı sorunlarının görmezden gelinmesi çünkü birçok trafik kazasının nedeni sadece sürücü hatasından olmuyor; birçok kaza, eksik işaretleme, yetersiz sinyalizasyon, kötü kavşak tasarımları, gece aydınlatma yetersizlikleri ve yol kusurlarından meydana geliyor. Bir yolun adı halk arasında "ölüm yolu" olmuşsa bu yalnızca sürücü hatası değil, yönetim hatasıdır. Alt geçit yapılmadığı, kavşak düzenlenmediği, hız koridoru doğru belirlenmediği için insanlar hayatını kaybediyorsa bu tabloyu yalnızca sürücü hatası diye açıklamak mümkün değil.

Cumhurbaşkanlığının çıkardığı genelgelerle hız sınırları keyfî biçimde yükseltilmekte, yerleşim bölgelerinin ortasındaki yollar meskûn mahal statüsünden çıkarılmakta, böylece hız 110 kilometreye kadar çıkmaktadır. Ne yazık ki bu kararlar sahada bilimsel etüt yapılmadan, yerel güvenlik verileri dikkate alınmadan verilmekte ve sonuçta daha fazla ölüm, daha fazla yaralanma, daha fazla ekonomik kayba yol açmaktadır. Trafik güvenliği yalnızca hız sınırlarını artırmak ya da cezaları yükseltmekle sağlanamaz.

Bu noktada yapılacak birçok şey olduğunu belirtmek istiyorum: Hız koridorlarının belirlenmesinde mutlaka yerel yönetimlerin, mühendislik odalarının, üniversitelerin ve konunun uzmanlarının görüşü alınmalıdır. Eğer karar süreçlerinde yerel yönetimlerin, mühendislik odalarının, üniversitelerin ve vatandaşın görüşü alınmazsa alınan her karar masabaşında kalacak ve sahada telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğuracaktır.

Bir diğer önemli nokta, Elektronik Denetleme Sistemi'nin (EDS) kullanım amacı. EDS vatandaşın cebine yönelmiş bir tahsilat aracı olmamalı, asli amacı kazaları önlemek ve trafik güvenliğini artırmak olmalı. Ayrıca, risk analiz raporları olmadan hız limitlerinin değiştirilmesi de doğru değil. Bilimsel veriye dayanmayan her karar insan hayatını doğrudan riske atar. Bu raporlar dikkate alınmadan hız limitleri artırılırsa kazaların artması kaçınılmaz hâle gelir ve en önemlisi, bu tür düzenlemelerde idari sorumluluk açıkça tanımlanmalıdır.

Değerli milletvekilleri, teklifte elbette vatandaşın can ve mal güvenliğini koruyan olumlu sayabileceğimiz düzenlemeler de var. Elektronik tescil zorunluluğundan mirasçılara tescil yükümlülüğüne, plakasız araç kullanımı, sahte plaka kullanımı, takograf, taksimetre zorunluluğu, hız sınırı zorunluluğu, ehliyetsiz araç kullanmak, trafikte şerit ihlali, drift yasağı, alkollü araç kullanımı, trafik magandalığı gibi bazı konularda vatandaşın can ve mal güvenliğine dayalı düzenlemeler de mevcut; bunlara itirazımız yok ama bunların ötesine baktığımızda teklifin genel ruhunda hep aynı şeyi görüyoruz: Ceza, ceza, daha fazla ceza; bir de bu cezaları tahsil etmeyi kolaylaştıracak yeni sistemler ama maalesef teklifte insan yok. Bir ülke, vatandaşını korkutarak değil bilinçlendirerek güvenli hâle gelir. Bugün Almanya'da bazı otoyollarda hız sınırı bulunmamasına rağmen trafik kazalarında ölüm oranı Türkiye'nin çok altındadır çünkü orada altyapı güçlü, işaretlemeler tam ve kurallar istisnasız uygulanmakta. İsveç "Vision Zero" politikasıyla "Yollarda tek bir insanın dahi hayatını kaybetmesi kabul edilemez." anlayışını benimsemiş. Hollanda'da ise yollar sadece araçlar için değil, yayalar ve bisikletliler için de güvenli hâle getirilmiş. Japonya'da yaya geçidinde duran sürücü korkudan değil, insana saygıdan duruyor çünkü çocukluktan itibaren kurala uymayı değil, birlikte yaşamın gereğini öğreniyorlar.

İnsan merkezli bu yaklaşımlar, trafik kültürünü korkuyla değil, karşılıklı saygıyla inşa etmiştir. Devletin görevi vatandaşı korkutmak, daha fazla ceza kesmek değil, kazaları önlemek için güvenli yollar yapmak, adil denetim ve kaliteli eğitim sunmak olmalı. Eğer bizler bu üç ayağı kurabilirsek trafik kazaları azalır, vatandaşlarımızın can güvenliğini sağlayabiliriz. Avrupa örneklerinden geri kaldığımız bu tabloyu cezalarla ortadan kaldırmanın gerçekçi bir yaklaşım olmadığını ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve YENİ YOL sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın Halil Öztürk.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün görüşmekte olduğumuz teklif, hepimizi yakından ilgilendiren bir meseleyi, trafik güvenliğini doğrudan konu almaktadır. Trafik güvenliği sadece bir ulaşım meselesi değil, aynı zamanda bir yaşam hakkı meselesidir.

Her yıl binlerce vatandaşımızı sadece birkaç saniyelik dikkatsizlik, birkaç metrelik ihmal yüzünden kaybediyoruz. Resmî verilere göre 2024 yılında 6.351 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 385 bini aşkın kişi ise yaralanmıştır. Bu rakamlar, her gün ortalama 17 insanımızın trafikte can verdiğini, yüzlercesinin yaralandığını göstermektedir. Bu rakamları telaffuz ederken boğazımız düğümleniyor çünkü her sayı bir ocağın sönüşü, bir evin sessizliği, bir sofranın eksik sandalyesini anlatıyor bizlere.

Hepimiz biliyoruz ki bir devlet vatandaşını evine sağ salim uğurlayabiliyorsa güçlüdür, bir toplum yolun kenarında tanımadığı birine yol verebiliyorsa medenidir. İşte bu nedenle, bugün burada yalnızca hükümleri konuşmayacağız, burada aklıselimi, vicdanı ve sorumluluğu birlikte çağıracağız. Dolayısıyla, üzerinde konuştuğumuz teklifi bir ceza güncellemesinin çok ötesinde, ülkemizin yol kenarlarında soğuyan umutları, bir kavşakta ansızın kesilen nefesleri ve bir siren sesine yetişemediği için geciken hayatları geri kazanma iradesi olarak görmeliyiz.

Sayın milletvekilleri, trafiğin karanlık yüzünü hepimiz tanıyoruz; sahte plaka, plakasız dolaşma, başkasına ait plakayı takıp görünmezliğe soyunma; bunlar yalnızca trafik kabahati değildir, bu usulsüzlükler terörden kaçakçılığa kadar geniş bir suç yelpazesinin araçsallaştırdığı bir kalkan işlevi görür. Ancak artık görmeyeceğiz, plaka manipülasyonları ağır yaptırımlarla karşılaşacak, gerektiğinde Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri de devreye girecektir. Trafikte görünmezlik, suç için görünmezlik üretemeyecek çünkü yol herkesin gözü önünde ve herkesin canıyla ortaktır.

Ağır vasıta düzeni söz konusu olduğunda, yılların bildiği ama çoğu zaman görmezden geldiğimiz üçlü karşımıza çıkar: Uykusuzluk, mesai ihlali ve hız. Teklifle birlikte takograf yükümlülüklerinin genişletilmesi, kayıtların saklanması, ihlalin veriyle ispatı ve kademeli ceza sistemi profesyonel sürücülüğe yakışan bir disiplin kurmaktadır. Büyükşehir sınırları içindeki kamyon, çekici, otobüslerin denetime tam entegrasyonu, yalnızca şehir içi yolculuğun huzurunu değil, şehirlerin nabzını da düzenlemektedir. Bu düzenleme kâğıt üzerinde bir düzenleme değil, direksiyon başındaki yorgun gözlerin kapanmadan önce ayılmasını sağlayacak bir güvenlik ağıdır. Hepimizin günlük hayatta tanık olduğu, ne yazık ki alışılmış sayılan tehlikeli davranışlar var; makas atmak, ters yönde sürmek, drift yapmak, düğün konvoyuyla yolu kapatmak gibi. Bunların her birinin ucunda başkalarının hayatını tehlikeye atmak vardır. Bu hususlarla ilgili yaptırımların belirgin biçimde yükseltilmesi gerektiğini, 19 Kasım 2024 tarihli, Milliyetçi Hareket Partisinde ilk imza sahibi olarak vermiş olduğumuz kanun teklifiyle ortaya koymuştuk. Konuştuğumuz düzenlemede aynı yöndeki adımı memnuniyetle karşıladığımızı ifade etmek isterim. Çünkü makas atmak bir heyecan değil, başkalarının ölüm riskini oyuncak sanmaktır; drift ise yolun bir gösteri sahnesi olduğuna kanmaktır ancak bu gösterinin sonunda alkış yoktur, siren sesi vardır.

Saygıdeğer milletvekilleri, denetimin en kritik halkalarından biri de "Dur!" ihtarıdır. Sabit veya seyir hâlinde görev yapan yetkilinin ihtarına uymayıp kaçan biri sürücü yalnızca ihlalden kaçmamakta, kamu otoritesini ve toplumun huzurunu hedef almaktadır. Yine 4 Şubat 2025 tarihli kanun teklifimizde "Dur!" ihtarına uymayan sürücülere yönelik cezanın artırılmasını önermiştik.

Yine, aynı şekilde, alkol veya uyuşturucu madde etkisi altında araç kullanımına ilişkin ağırlaştırılmış yaptırımlar da toplumun beklediği kararlı cevaplardır. Geçen yılki teklifimizde konuyla ilgili olarak Türk Ceza Kanunu kapsamında artırılmış hapis cezasını bu sebeple savunduk. Milliyetçi Hareket Partisi olarak Meclise sunduğumuz bu kanun tekliflerinin mahiyeti doğrultusunda düzenlemeye gidilmesi bizim açımızdan memnuniyet vericidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, hız meselesinde bilim konuşuyor. Dünya Sağlık Örgütünün raporları hızdaki küçük bir artışın riski artırdığını açıkça gösteriyor. Bizde de hız kaynaklı kayıpların toplam içindeki payı oldukça ürkütücü seviyededir. Bu yüzden teklifle gündeme gelen hız ihlallerine kilometre bazlı kademeli ceza yaklaşımı teorik bir mühendislik hesabından ibaret değil, gerçek kazaların istatistiğinde canavarı hizaya getiren bir fren mesafesidir. Fren sadece ayakla yapılmaz, hukukla, akılla ve eğitimle de yapılır. Ambulans, itfaiye ve kolluk araçlarının önünü kapatan bir sürücünün ihlali belki görünmez ama geciken her saniyenin bedeli bir hayattır. Teklif, geçiş üstünlüğü kurallarını ihlal edenlere yönelik yaptırımları ağırlaştırmakta, takip mesafesi ve kavşak önceliği ihlallerine karşı cezaları da yükseltmektedir. Bu başlıklar, toplumda "trafik adabı" denilen ortak dili güçlendirir.

Aşırı yüklü taşımacılık yollarımızı yorar, ekonomimize yük getirir ve kazaları da artırır. Teklif, ağırlık ve boyut kontrolü süreçlerini netleştirerek kontrole girmemek veya kontrolü engellemek gibi fiillere daha ağır yaptırımlar öngörmektedir.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda, cezaların şahsiliği ve aynı fiilden 2 kez cezalandırılmama ilkeleri gözetilmekte, işleten, gönderen ayrımı adil bir dengeye oturtulmaktadır. Böylece hem hukuki güvenlik hem de etkin denetim birlikte sağlanmaktadır.

Kış mevsimi geldiğinde sadece ticari araçlar değil, tüm araçlar için kış lastiği zorunluluğu getirilmektedir. Ani hava değişimlerinin sık yaşandığı coğrafyamızda bu adım buzlanma kaynaklı kazaları azaltacaktır.

Ayrıca, motosiklet ve motorlu bisiklet kullanıcılarının güvenliği için akrobatik hareketler ve "drift" gibi eylemler ağır yaptırımlara hedef alınmakta, bu araçlar zorunlu mali sorumluluk sigortası kapsamına alınmaktadır.

En kırılgan gruplarımızı korumak devletin şefkat elinin trafikteki yansımasıdır. Kara yolunda izinsiz yarış yalnızca hız tutkusu değil, toplu tehlike üretimidir. Teklif, izinsiz yarışlara ve alanı özendiren sosyal medya paylaşımlarına güçlü şekilde set çekmektedir. Haber veya ihbar niteliğindeki paylaşımlar kapsam dışı bırakılarak ifade hürriyeti ve kamu güvenliği arasında makul denge kurulmaktadır.

Seyir hâlinde telefonla konuşmak ve mesajlaşmak dikkati parçalar. Bu, kazanın en sinsi nedenlerinden biridir. Direksiyon başında bir bildirim sesi bazen bir hayatı sessize alıyor. Konuşma ve mesajlaşmanın kaza riskini katladığı bilimsel bir gerçektir. Kanun teklifiyle yaptırımların artması kimseye ceza yazmak için değil, herkesin cebine vicdan koymak için gereklidir.

Yine, emniyet kemeri ve kask kullanımında caydırıcı yaptırımlar güçlendirilmekte, kask takma oranlarının düşüklüğü bağlantılı ölüm ve ağır yaralanmaların önüne geçmeyi hedeflemektedir. Kemer bir şerit kumaş değil, bir ömre atılmış düğümdür. Kask bir aksesuar değil, başa geçirilen bir güvenlik sözleşmesidir.

Ölümlü veya yaralanmalı kazalarda olay yerinden izinsiz ayrılmayı suç kapsamına alan hapis cezası düzenlemesi "Kaçarsam kurtulurum." zihniyetini tarihin rafına kaldıracak güçtedir. Vicdan, olay yerinde kalmayı emreder, hukuk ise vicdanı yalnız bırakmaz.

Denetim personelinin güvenliği için idari para cezası karar tutanaklarında açık kimliğin yerini tanıtım numarasının alması görev başındaki insanın sosyal medyada hedef gösterilmesini engelleyecek pratik bir önlem olacaktır.

Yabancı uyruklulara kesilen cezaların ülkeye girişte tahsili ise basit ama etkili. Kural bir kişiye değil, herkese aynıdır. Yolun dili evrenseldir. Kiralık araçlarda ihlalin doğru muhataba yöneltilmesi cezayı sahibine değil, sorumluya ulaştırır. Hukuk adresini doğru yazdığında adalet daha hızlı tebliğ olur.

Şimdi, çok önemli iki başlığa özellikle dikkatinizi istirham ediyorum. Birincisi, ticari araç sürücülerinde psikoteknik değerlendirme ve psikiyatri muayenesi şartı. Özellikle öğrenci servisleri, ticari taksiler, otobüs, kamyon ve kamyonet gibi can taşıyan, ağır sorumluluk üstlenen araçlar söz konusu olduğunda direksiyon başında psikolojik yeterlilik aramak yalnızca bir tercih değil, toplumsal bir zorunluluktur. Komisyon safhasında dile getirmiştim ve bugün burada tekrar ifade etmek istiyorum: 1 Temmuz 2026 tarihinden itibaren psikoteknik değerlendirmeden geçmeyenlerin ticari araç kullanması yasaklanmalıdır, usul ve esaslar da yönetmelikle düzenlenmelidir. Çünkü direksiyon yalnızca bir makineyi sevk etmez, içinde onlarca canı, bazen bir sınıf dolusu çocuğu, bazen bir şehrin mesaisini taşır. Öfkesini kontrol edemeyen, psikiyatrik engeli bulunan bir sürücünün elindeki direksiyon riskin volanına dönüşür. Bu şart ehliyet kartının arkasına yazılmayacak kadar hayati, toplumun vicdanına kazınacak kadar da önemlidir.

İkincisi, ağır hasarlı araçların trafiğe dönüş konusudur. Ağır hasarlı araçların trafikte güvenlik zafiyeti oluşturduğu herkesin malumu olan aşikâr bir gerçektir. Her ne kadar bu araçlar onarım geçirse de bu onarımın yeterli olup olmadığının tam olarak takibi ve tespiti tartışma konusudur. Ağır hasarlı araçların nerede, nasıl, hangi standartlarda bakıma uğradığı her şeyden önce can güvenliği için önemlidir ve bu hususun takibi ve tespiti çok da kolay değildir. 19 Kasım 2024 tarihli teklifimizde bu araçların trafiğe çıkarılmamasını, yalnız hurda mahiyetinde satışına izin verilmesini, sigorta şirketlerinin başka amaçla satış yapmasının önüne geçilmesini önermiştik. Bu öneri basit bir kural değişikliği gibi durabilir ama değildir değerli milletvekilleri, bir çarpışmada göğsümüzü siper edecek hava yastığı yerine yıpranmış bir kaderi şişirmemek için şarttır.

Bütün bu başlıklar bir araya geldiğinde ortaya tek bir tablo çıkıyor: Trafik, ceza kataloğuyla değil, kültürle nefes alır fakat kültürün gelişmesi için hukuki çerçevesi güçlü olmalıdır. Burada "şunu amaçlar" diye cümleyi kalıba sokmaya gerek yok; niyet açıktır, yolda insanı korumak. Hukukun en güzel cümlesi bazen bir tek kelimedir: "Yaşatmak."

Dolayısıyla Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimiz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi "Cezayı yükseltelim, mesele bitsin." kolaycılığına düşmeden, riskin büyüdüğü yerde caydırıcılığı da büyüten, denetimi teknolojiyle omuzlayan, sahadaki gerçek aksaklığı masada düzelten bir yaklaşımı esas almaktadır.

Burada bir hususu belirtmeden geçmeyeceğim. Kara yollarımız, bugün geçmişle kıyaslanmayacak ölçüde modern, ferah ve güvenli bir yapıya kavuşmuştur. Bu önemli altyapı dönüşümünü sağlayan başta Ulaştırma ve Altyapı Bakanımız Sayın Abdulkadir Uraloğlu Beyefendi'ye, yine Karayolları Genel Müdürümüz Sayın Ahmet Gülşen Beyefendi'ye ve tüm Bakanlık ve Genel Müdürlük çalışanlarına gönülden hassaten teşekkür ediyorum. Bu vizyoner çalışmaların ülkemizin geleceğine ışık tutacağına ise yürekten inanıyorum. Zira, şehirler arası ulaşım ağlarımız, genişletilen yollar, yenilenen viyadükler ve akıcı trafik düzenlemeleri sayesinde artık çok daha konforlu ve hızlı bir hâle gelmiştir. Sürücülerimiz dar yollardan ve riskli geçitlerden uzak bir şekilde seyahat edebilmekte, trafik ihlali yapmaya gerek duymadan güven içinde yollarını katedebilmektedirler.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; konuşmamın bu bölümünde bir başka konuya dikkatinizi çekmek istiyorum: Kara yollarındaki trafik meselesi kadar önemli gördüğüm bir konu daha var ki o da internet trafiğidir. Bu anlamda dijital yollardaki kumar çukuruna da değinmek istiyorum. Kumar yalnızca bir eğlence ya da şans denemesi değildir, bireyleri, aileleri ve toplumları derinden sarsan bir halk sağlığı sorunu hâline gelmiştir. Dijitalleşmeyle birlikte kumar ve bahis artık evlerimize, ceplerimize kadar girmiştir. Cep telefonları üzerinden erişilen yasa dışı bahis siteleri gençlerimizi kolayca tuzağa çekmekte, kazanma hayaliyle bir anda maddi ve manevi çöküntüye sürüklemektedir.

Bu sitelerde herhangi bir yaş sınırının bulunmaması, çocuklarımızın ve gençlerimizin korunmasız kalmasına yol açmaktadır. Yeşilayın 2025 tarihli Türkiye Kumar Raporu'na göre ülkemizde 15 yaş ve üzeri her 10 kişiden 1'i hayatında en az bir kez kumar oynamıştır. Dahası son dört yılda yalnızca Yeşilay danışmanlık merkezlerine 15 binden fazla vatandaşımız kumar bağımlılığı nedeniyle psikososyal destek almak üzere müracaat etmiştir. Kumar yalnızca bireyi değil, ailesini, toplumunu ve ülkesini de tehdit etmektedir. Rapor, kumar bağımlılığının iş kaybı, iflas, boşanma, aile içi şiddet ve hatta intihar gibi ağır sonuçlara neden olduğunu ortaya koymaktadır.

Sayın milletvekilleri, ülkemizde yasa dışı kumara bulaşanların sayısının 10 milyon civarında olduğu, bu yolla yurt dışına çıkan paranın ise yıllık 10 milyar dolar civarında seyrettiği ifade edilmektedir. Bu miktar cari açığımızın belki de dörtte 1'ine denk gelmektedir. Bu kara para akışı yalnızca bireysel değil, millî güvenliğimiz açısından da tehdit oluşturmaktadır çünkü yasa dışı kumar ve bahis ağları çoğu zaman terör ve organize suç örgütlerinin finans kaynağı hâline gelmektedir. Bu nedenle, yine imza sahibi olarak Meclise sunduğumuz 2024 tarih ve (2/2299) sayılı Teklif'te yasa dışı bahis ve kumar oyunlarının erişimi suç kapsamına alınmakta, caydırıcı cezalar öngörülmekteydi. Ancak sadece cezalarla değil, önleyici eğitimlerle, bilinçlendirme kampanyalarıyla, aile ve gençlik politikalarıyla da bu mücadeleyi sürdürmek zorundayız. Adalet, İçişleri, Hazine ve Maliye, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlıkları ile MASAK gibi kurumların koordineli biçimde çalışması, toplumsal dayanışmanın güçlendirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bizim için mesele, sadece yasa dışı bahis değil Türk gençliğinin ve aile yapısının korunmasıdır çünkü bir toplumun temeli ailede, geleceği ise gençliktedir. Kumar ve bahis bataklığına sürüklenen bir gençliğin güçlü bir geleceği olamaz.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; kara yollarında hızla akan trafiğin dijital dünyada kontrolsüzce akan veri trafiğinden farkı yoktur, her ikisinde de bir anlık ihmal bir ömürlük pişmanlığa dönüşebilmektedir. Bu nedenle, hem fiziki yolların güvenliği hem de dijital mecraların temizliği devletin varlık sebebi olan insanı koruma görevine dâhildir. Trafik güvenliğiyle ilgili düzenlemeler, yalnızca cezai tedbirler değil aynı zamanda bir kültür inşasıdır. Aynı şekilde, internet ortamındaki yasa dışı bahis ve kumar faaliyetleriyle mücadele de yalnızca bir suçla savaş değil millî iradenin, gençliğin ve aile yapısının korunması mücadelesidir.

Bizim görevimiz, Türk milletini güvenli bir yola, huzurlu bir geleceğe kavuşturmaktır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak hukukun caydırıcılığını ahlaki sorumlulukla, cezai yaptırımı kültürel dönüşümle birleştiren her adımı desteklemeye devam edeceğiz çünkü bizim inancımızda insan yaşarsa devlet yaşar, adalet yaşarsa millet yaşar vardır.

Ben bu duygu ve düşüncelerle, üzerinde konuştuğumuz Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin hayırlara vesile olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu ve yüce Türk Milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın Burak Akburak, sisteme girmişsiniz, 60'a göre söz istemişsiniz.

Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

62.- İstanbul Milletvekili Burak Akburak'ın, yaz saati uygulamasına ilişkin açıklaması

BURAK AKBURAK (İstanbul) - Teşekkürler Sayın Başkan.

25 Ekimde Avrupa'da kış saati uygulaması başlayacak. Türkiye'de 2016'dan bu yana sürekli yaz saati uygulamasına devam ediliyor. Sabahın karanlığında okula gitmek zorunda kalan çocuklarımızın derslerine odaklanmaları çok zor. Çocuklarımız gibi çalışanlarımız da sabahın karanlığında yollara

düşüyor. Bu durum yalnızca verimliliği değil tüm toplumun güvenliğini etkiliyor, trafik kazalarında da artışa yol açıyor. Üstelik bu uygulamanın enerji tasarrufu sağladığına dair somut bir veri de yok. Elektrik Mühendisleri Odasının tespitine göre geçtiğimiz kış ülkemiz yaklaşık 1 milyar 300 milyon kilovatsaat fazla elektrik tüketmiş; bu tablo, ekonomiye de zarar verdiğini gösteriyor.

Avrupa ülkelerinin büyük kısmı mevsimsel saat değişimine devam ederken bizde bu uygulamada ısrar edilmesi anlaşılır gibi değil. Türkiye'nin coğrafi ve toplumsal ihtiyaçlarına uygun biçimde kış saati uygulamasına yeniden dönülmesi gerektiğini hatırlatıyor, yetkili kurumları göreve davet ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkürler.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili İbrahim Yurdunuseven ve Çorum Milletvekili Yusuf Ahlatcı ile 143 Milletvekilinin Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3138) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 214) (Devam)

BAŞKAN - Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Sayın Dilan Kunt Ayan.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA DİLAN KUNT AYAN (Şanlıurfa) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Demokratik siyaset zemini ve halk iradesinin tecelli yeri olan Meclis çatısı altında bir yasama yılına daha başlıyoruz ve milyonlarca insan aylardır dört gözle Meclisin açılmasını, toplumsal eşitsizliklere, sorunlara çözümler bulacak yasalar yapılmasını umutla bekliyor. Bakın, yaz boyunca sahadaydık halk bizlere birer birer anlattı; bu eşitsiz yasaların ne zaman giderileceğini sordular ve bütün halkın gözü de 1 Ekim itibarıyla tam da bu Mecliste yasaların yapılmasındaydı fakat ne yazık ki memleketin dört bir yanından adalet sesleri yükselirken bu umudu karşılamaktan çok uzak bir yasayla başlıyoruz. Adına "trafik kanunu" demişsiniz ama bize göre bu bir trafik kanunu değil bir tahsilat kanunu. Bunca sorun, bunca dert varken biz şu an bu Genel Kurulda Trafik Kanunu'nu konuşacağız; pardon, tahsilat kanununu konuşacağız.

Evet, değerli arkadaşlar, halk eşitlik, özgürlük, barış ve demokrasi yasaları beklerken payına düşen ne oldu? Fahiş trafik cezaları oldu. Peki, ne var bu teklifte? Karayolları Trafik Kanunu'nda değişiklik öngören bu teklif, Hükûmetin yıllardır sürdürdüğü cezalandırıcı hukuk anlayışının başka bir tezahürüdür. Gerekçesinde her ne kadar "kamu düzenini sağlamak" "trafik güvenliğini artırmak" deseniz de asıl dert üzüm yemek değil bağcıyı dövmek, dövmekle de kalmayıp üstünde tepinmek.

Trafik güvenliği Türkiye'de elbette ki büyük bir sorun, bu sorunu çözmek için elbette ki yasalara ihtiyacımız var fakat bu yasaları yaparken para cezalarıyla halkın cebine göz dikerek bu iş olmaz. Çok yüksek trafik cezalarıyla trafik güvenliği sağlayacağını sananlar ile bize göre herkesi tutuklamakla suçla mücadele edileceğini sanan zihniyet bire bir aynıdır. Oysa bir ülkede trafik kazalarının önlenmesi ceza miktarlarının yüksekliğiyle değil denetimle, eğitimle, saygılı ve özenli trafik kültürünün yerleşmesiyle, şehir planlamasıyla, yol güvenliğiyle yatırımla ancak mümkün olabilir. Bugün Türkiye'de her yıl on binlerce insan trafik kazalarında yaşamını yitiriyor ve bu kayıpların önemli bir kısmı ise altyapı sorunundan kaynaklı ancak Hükûmetin yaklaşımı hep aynı, sorumluluğu vatandaşa atmak. Trafik

cezalarını astronomik hâle getirerek aklınızca önlem aldığınızı ifade ediyorsunuz ama bu böyle değil. Hiç uzağa gitmeyelim, bakın, seçim bölgem olan Urfa'da bir yol var, adına insanlar "Suruç-Urfa Otoyolu" demiyorlar, "ölüm yolu" diyorlar. Eğer gerçekten de bu ölümleri azaltmak istiyorsanız para cezaları vermekten, yükseltmekten değil bu yolları, altyapıları yapmaktan başlamak gerekiyor.

Yine, değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde bir para cezası öngörülmüş, deniyor ki: "Asgari ücretin 17 bin olduğu bir ülkede 210 bin liraya yaklaşan trafik cezaları var." Ne demek biliyor musunuz 210 bin? 1 aylık asgari ücretin tam 12 katı kadar siz trafik cezaları veriyorsunuz. İşinize geldiğinde "Avrupa'da böyle böyle" dediğiniz Avrupa'da bu oran nasıl biliyor musunuz? Trafik cezaları kişilere gelirlerinin 1/10'una göre veriliyor. Eğer çok uyarlamak istiyorsanız, çok adil bir dağıtım yapmak istiyorsanız -Komisyonda da ifade ettik- bunu bu yönüyle revize edebilirsiniz.

Biz bu kanunu trafik polisleriyle de konuştuk, bakın trafik polisleri bize ne dediler biliyor musunuz? "Türkiye'de her şeye gücü yeten azınlık zenginler dışında kimse bu cezaları ödeyemez." dediler. Yine, devlet de bu borçları tahsil edemez, olan ehliyetini kaptıranlara olur, bu da krizi büyütür, altı ay içerisinde büyük bir balon şeklinde şişerek gelir. İfade edelim, eğer bu teklif geçerse altı ay içerisinde kaos ve krizler de büyüyecek anlamına geliyor.

Yine, ay sonunu zor getiren, pazarını bile yapamayan halkın cebine göz dikeceksiniz. Bir yollar kalmıştı aslında zengin ile yoksulun yan yana olduğu, onu da ayırmanın derdindesiniz siz ve zenginler işledikleri suçların bile cezalarının parasını ödeyerek bu işin içerisinden kurtulacak fakat ödeyemeyenlerin tamamı yine bir ayırımcılık, yine bir eşitsizlik, yine bir adaletsizlikle karşı karşıya kalacaklar.

Bakın, Trafik Kanunu bir ceza kanunu değildir arkadaşlar, bir düzenleyici kanundur. Buna rağmen bu teklifle, siz yaptırımları Türk Ceza Kanunu'ndaki pek çok suçtan bile daha ağır bir hâle getirmeye çalışıyorsunuz ve bu orantısızlık hiçbir hukuk sisteminde yer almıyor ama maalesef ki AKP iktidarında bunu da her zaman olduğu gibi işler bir şekilde görmeye çalışıyoruz.

Değerli arkadaşlar, sizlerin de bildiği üzere, geçen sene 1 Ekim itibarıyla bir süreç başladı ve bir anket var, bu ankete göre şöyle deniyor: "Türkiye'de, bu sürece katkı sunan, bu sürecin başlamasını isteyen bir oran var ve bu oran yüzde 65'leri buluyor." Aynı katılımcılara soruyorlar, "Peki, güveniniz ne?" diyorlar. Bu güven yüzde 42'ye düşüyor ve her geçen gün bu güvenin daha da azaldığını görebiliyoruz. Peki, neden arkadaşlar? Size söyleyelim nedenini: Eğer siz, bu ülkede Türkiye'nin üçüncü büyük partisinin Eş Genel Başkanlarını -Sayın Demirtaş, Sayın Yüksekdağ- içeride tutmaya devam ederseniz bu güven endeksi daha da aşağı düşecek. Eğer siz, ana muhalefet partisinin Cumhurbaşkanı adayını içeride tutmaya devam ederseniz bu endeks daha da aşağı düşecek. Eğer siz, Van'dan tutun Akdeniz'e, Adana'ya kadar kayyum atamalarına devam ederseniz bu endeks daha da aşağı düşecek. Eğer gerçekten de bu ülkede sürece dair güvenin artırılmasını istiyorsanız demokratik adımları atmaktan imtina etmeyeceksiniz, cesur olacaksınız çünkü barış gerçekten de cesur olanların işidir, cesaretle yapmanın işidir.

Bir diğeri, bakın, cezaevlerinde yüz binlerce insan infazda adalet ve eşitlik bekliyor, hasta tutsaklar ve aileleri ölüm döşeğine düşmeden tahliye ve tedavilerinin olmasını istiyor. Bunların tamamını aslında yapmayarak, bu konuda ısrarcı olarak, buraya, önümüze bu yasaları değil de tahsilat kanunlarını getirerek işte o yüzde 42'lik güveni bile daha da aşağı bir endekse indireceksiniz.

Yine, değerli arkadaşlar, sadece siyasi tutsaklar, antidemokratik uygulamalar mı? Hayır, tabii ki değil. Doğaya düşman politikalarınız da devam ediyor, buna dair de bir söyleminiz yok, buna dair de bir eyleminiz yok; tam aksine, zeytinlikleri, meraları, tamamını TOKİ'ye çeviren bir akılla yönetiyorsunuz, hukuk dışılıkla yönetiyorsunuz. Yine, suya, mazota, tarıma dair düşman politikalarla üretiyorsunuz. Hâl böyleyken, ülkenin hâli böyleyken günün sonunda 1 Ekim başladı, biz burada tahsilat kanununu konuşuyoruz.

Yine, değerli arkadaşlar -bunu demeden edemeyeceğim- 1 Ekim 2024'te başlayan sürecin tarihî şöyle bir şeyi de vardı. Buradan bir kez daha rahmetle anıyorum kendisini, çok kıymetli Sayın Sırrı Süreyya Önder 27 Şubat çağrısının ardından metnin sonunda şöyle bir şey söylemişti, okumuştu, Sayın Öcalan'ın ona yazdırdığı bir şeydi bu: "Bu perspektifi ortaya koyarken şüphesiz ki silahların bırakılması ve PKK'nin kendini feshi, demokratik siyaset ve hukuki boyutun tanınmasını gerektirir." Peki, bu çağrıdan sonra ne oldu arkadaşlar? 11 Temmuzda kendilerini "barış ve demokratik toplum grubu" olarak tanımlayan bir grup, ülke tarihinde ilk kez, barış ve ortak yaşam iradesi, demokratik siyaset ve hukuk zemininde Kürt sorununun demokratik çözümü için silahlarını yaktı fakat Türkiye'ye dönemediler çünkü dönüşlerine dair bir yasa yoktu ve hâlen yok, hâlen buna dair tek bir adım atmak istemeyen bir akıl var karşımızda. Aradan geçen sürede devam eden bu sürecin bir yasasının olması artık zorunlu bir ihtiyaçtır. Halkların barışa, demokrasiye, ortak bir geleceğe dair umutlarını artıran bu süreç bugün de olması gerektiği yerde yani Meclis çatısı altında Millî Dayanışma, Kardeşlik ve Demokrasi Komisyonuyla devam ediyor ve bu anlamda sürece önemli katkıları olan Sayın Bahçeli'nin bir sözünü de hatırlatmak gerekiyor. Ne dedi Sayın Bahçeli? "Barış tek kanatlı bir kuş değildir. İki kanadı millet olarak hep birlikte uçurmalıyız ve bu gövdeye getirmeliyiz." dedi. Çağrısını tam da unutulmayan ve artık yasal düzenlemelerin yapıldığı... Barış ve demokrasiye hizmet edecek, halkların kardeşçe bir arada yaşamasının koşullarını güçlendirecek yasal ve somut adımların atılması, adaletin ve eşitliğin sağlanması zorunlu bir ihtiyaçtır.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Biz bin yıldır kardeşiz, böyle bir kardeşliğe ihtiyacımız yok.

DİLAN KUNT AYAN (Devamla) - Ezcümle şunu ifade etmek gerekiyor: İşte, tam da bu Meclisin barışı kanatlandıracak yasaları yapması gerekiyor. Bu güce sahibiz arkadaşlar, Komisyon bunun için var zaten, bunu konuşuyor, bunu tartışıyor fakat biz önümüze ne koyuyoruz? Halkın cebine göz dikmişiz, 210 bin liralık para cezalarıyla burada gündemi meşgul ediyoruz. Üç haftadır Meclis açılmış, ortaya koyduğumuz yasa bunlardan ibaret. Bizi izleyen insanlar bunu düşünüyor; ne olacak bu Meclisten, nasıl yasalar çıkacak? Bu güven endeksini yüzde 42'lere, yüzde 65'lere, yüzde 70'lere, yüzde 80'lere çıkarmanın yolu bu Meclisten demokratik yasaları tartışmakla geçer diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (DEM PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Ayan.

İkinci konuşmacı Sayın Zülküf Uçar.

Buyurun. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz on dakika.

DEM PARTİ GRUBU ADINA ZÜLKÜF UÇAR (Van) - Sayın Başkan, öncelikle ben teşekkür ediyorum ve zindanlarda esir tutulan tüm yoldaşlarımızı ve değerli halklarımızı saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum.

En başta söyleyelim, bu teklif trafik sorunlarına çözüm bulma değil yurttaşı cezalandırma teklifidir. Kanun teklifinin geneline hâkim olan yaklaşım şudur: Trafik sorunlarını ve trafikte yaşanan can kayıplarını önlemek için yaptırım aracına başvuruluyor, seyahat hakkı engelleniyor, sömürüye zemin hazırlanıyor. Akla gelen ilk şey: İnsanları altından kalkamayacakları büyük cezalarla terbiye etmek. Allah aşkına, sizlere soruyorum: 370 bin liralık bir cezanın vatandaşın belini bükmekten başka hangi amaca hizmet edeceğini düşünüyorsunuz? Krizin, sefaletin içerisindeki halkın, yurttaşın 370 bin lira cezayı ödedikten sonra hangi kurala saygı duymasını bekliyorsunuz? Yurttaşları cezalandırmak kolay. Peki, acaba iktidar üzerine düşeni yaptı mı? Acaba iktidar trafik kazalarının azalması, can kayıplarının önlenmesi ve trafikte bilinçli davranışın yerleştirilmesi için bugüne kadar üzerine düşeni yeterince yaptı mı? Biz cevap verelim: Yapmadı. Peki, bunun yaptırımını kim uygulayacak? Bunun cezasını kim kime

kesecek? Bunun sorumluluğunu kim üstlenecek? Yurttaş yapınca 370 bin lira ceza kes ama devlet yapınca kulağının üstüne yat. İşte, mevcut sorunların yüzde 90'ının sebebi budur. Hizmetkâr efendi oldu, devlet hizmet değil hâkimiyet makamı oldu oysa devlet, efendi değil yurttaşın sadece ve sadece hizmetkârı olmalıdır.

Değerli milletvekilleri, hukuk yurttaşın sırtında sopa olarak kullanılıyor. Yurttaşa baktığınızda sadece cezalandırmaya layık insanlar görüyorsunuz. Büyük cezalar getiriliyor çünkü en başta "Yurttaş suçludur." ön kabulüyle hareket ediliyor. Bugüne kadarki kanun tekliflerinin tamamında da bu hissiyatı gördük ve artık hukuk bir sorun üretme alanı değil çözüm alanı olmalıdır. Bunun yolu ise hukukun demokrasiyle uyumlu hâle getirilmesidir. Bakın, aylardır toplum eşit ve adil bir infaz düzenlemesi bekliyor, kanun teklifleri ilk olarak buna cevap bulmalıydı ama biz burada Hükûmete yeni bir gelir kaynağı oluşturacak olan bir kanun teklifini tartışıyoruz.

Hapishaneler dolup taşmış durumda ve en önemlisi de hapishanelerde hâlâ binlerce siyasi tutsak esir tutuluyor ve bu; demokrasinin, barışın, kardeşliğin en büyük engelidir, buradan belirtelim. Barış için kapılar ardına kadar sonuna açılmak zorundadır. Leyla Güven, Selahattin Demirtaş, Figen Yüksekdağ, Bekir Kaya ve zindanlarda esir tutulan tüm yoldaşlarımız derhâl özgür olmalıdır çünkü barış ve demokratik toplum süreci en çok da bunu gerektiriyor.

Değerli milletvekilleri, çözümün ilerlemesi hukuki düzenlemelerin yapılmasını da gerektiriyor. PKK'nin silah yakma töreninden bu yana aylar geçti. Şimdiye kadar hukukun bu sürece bir çözüm zemini olarak devreye girmesi gerekiyordu ama zaman ilerledikçe barışa karşı riskler artıyor. Devletin bu anlamda kararlı ve çözüm odaklı adımlar atması gerekiyor. Barış ve demokratik toplum inşası sürecinde hukuka iki önemli temel rol üstleniyor; birincisi, özgürlük yasaları. Bu, bir yandan demokratik siyasete katılma şartlarını oluşturmayı ve yargı baskısına maruz kalmamayı ifade eder. Diğer yandan, haksız davalardan ve soruşturmalardan dolayı ülkeyi terk etmek zorunda kalan binlerce yurttaşın geri dönmesinin olanaklarını düzenliyor. Bununla bağlantılı olarak mevcut hukuk sisteminde de kaldırılması veya değiştirilmesi gereken yasalar da vardır. Terörle Mücadele Kanunu, İnfaz Kanunu bunun başını çekiyor ve tabii, hukuki düzenlemelerin yanında son derece önemli bir diğer konu daha vardır, bu da siyasi yapılanma ve uygulamadır. Bu sebeple, hukuku düzenlerken hukukun uygulanmasını baştan sona belirleyen siyasetin de demokratikleşmesi bir zorunluluktur.

Hukuki düzenlemenin ikinci ayağı ise demokratik entegrasyon yasalarıdır. Bu ise Kürt özgürlük mücadelesinin önündeki engellerin ortadan kaldırılması ve siyasi katılım ile komünal örgütlenmenin önünün açılmasına dönük yasalar olacaktır. Demokratik entegrasyon, her şeyden önce devletin demokrasiye duyarlı hâle gelmesi ön şartına dayanır. Bütün bu süreçlerde hukukun kendi rolünü oynaması demokratik müzakere şartlarının oluşturulmasına bağlıdır. Öncelikle devlet Kürt halkına hukuki bir statü oluşturmalıdır. Bu statü, Kürt halkının demokratik toplum bütünlüğüdür. Entegrasyon için, öncelikle, geçmiş, ayrımcı, inkârcı kodlar çözülecek ve Kürt halkının demokratik toplum yapısı şeklindeki statüsü kabul edilecek ve devletle bütünleşme bu şartlar üzerinden olacaktır. Yani yüz yıldır hukuk dışı kabul edilen, suçlu ve öteki muamelesi yapılan, inkâra ve imhaya maruz bırakılmaya çalışılan Kürt halkının da artık bir hukuku olmalıdır, olacaktır.

Bakın, değerli milletvekilleri, Hazreti Muhammed, Medine Sözleşmesi'yle, birlikte yaşama projesini hayata geçirdi, buna öncülük etti. Bu Medine Sözleşmesi'nde devlet ya da iktidar müdahalesi yoktur. Toplum, özgür iradesiyle bir arada, eşit yaşamın koşullarını oluşturmuştur. Sözleşmeye taraf olan her kabile, her inanç grubu kendi özerk yapısını korumakta ve geneli ilgilendiren konularda da doğrudan katılım göstermektedir; böylelikle, Medine'de kentteki dinsel, kültürel çeşitlilik bir sözleşmeyle hukuki güvence altına alınır. Sözleşmenin eksikleri olmakla birlikte toplumsal konsensüs

anlamında son derece önemli ve tarihî bir sözleşmedir. Türkiye'nin en acil ihtiyaçlarından biri işte tam da bu anlamda birlikte yaşamı örecek yeni bir toplumsal sözleşmeyi hayata geçirmek olacaktır. Nitekim, Sayın Öcalan da Medine Sözleşmesi'ni referans göstermektedir.

Değerli milletvekilleri, Sayın Öcalan'ın önderliği muhataplarınca da kabul ediliyor. Bu, son derece cesur bir adımdır. Çözüm için cesaret gösterildi ancak yeterli değil bu; ortaya konan cesaret pratikte de karşılık bulunmak zorundadır. Sayın Öcalan barışın kurucu taraflarından birisidir; sadece Kürt halkı için değil bütün Türkiye halkları için realist, çözümcü, özgürlükçü ve demokratik bir projeyi geliştirmiştir; herkesin de meseleye bu ciddiyetle yaklaşması gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, konuşmamı, bugün DEM PARTİ olarak vermiş olduğumuz araştırma önergesinde de bahsedildiği üzere, Rojbin Kabaiş'e ayıracağım ama en başta şunu hatırlatarak gireceğim: AKP adına konuşan hatip Sayın Adem Yıldırım -şu an sanırım burada değil ama- şöyle bir cümle kullandı: "Bu meselenin çözülmesi boynumuzun borcudur." Ben birkaç hususu takdirlerinize sunacağım, kamuoyunun takdirine sunacağım: Rojbin Kabaiş'in...

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) - Rojin.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Rojin Kabaiş'in kaybolmasından yaklaşık on dokuz gün sonra bulunması sürecinde neler yapılmadı, bunu anlatacağım. Bir vali, Rojin'in bedeni henüz yeni bulunmuşken, otopsi yapılmamışken Rojin'in babasının yanına gidip neden "İntihardır." dedi; bunun sorgulanmasını sizlerden isteyeceğim. Ya da soruşturmayı yürüten ilk savcı -bakın, bu dosyada birden fazla savcı görev yaptı, dosyada gizlilik kararı var, o yüzden detaylara ismen girmiyorum- neler yapmadı, bunların araştırılmasını Meclisin takdirine sunacağım.

Rojin kaybolduktan sonra Savcılık makamı da Valilik makamı da Adli Tıp da meseleye tamamen bir intihar düşüncesiyle yaklaştı. Oysa her zaman bu bilinmelidir: Bir kadın intihar etse dahi buna şüpheli ölüm olarak yaklaşılmak zorundadır ama her nasılsa bu meselede Rojin'in ölümüne sadece ve sadece intihar olarak bakıldı, arama yapılırken de sadece göl üzerinde aramalar yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Lütfen tamamlayın.

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Sayın Başkanım, teşekkür ederim.

Oysa talepler vardı, "Aramayı genişletin." denildi ama Vali ve Savcılık makamı, ilk etaptaki Savcılık makamı meseleye sadece ve sadece "intihar" diye yaklaştı. Adli Tıp, bir yıl önce verdiği raporda "Bulunan 2 DNA örneği üzerinden herhangi bir suç ya da herhangi bir istismar vakası bulgusu yoktur." dedi, bir yıl sonrasında çıktı "2 ayrı bulgu var." dedi. İlk bunu söylediğinde biri bulaş imkânın olmadığı yerdeydi ama toplumda bu bir cinayettir. Kamuoyunda geliştikten sonra Adli Tıp hemen ertesi gün yeni bir açıklama yaptı, dedi ki: "Bir cinayet bulgusuna rastlanılmadı."

Buradan Meclise sesleniyorum: Mesele, sadece Rojin'in katillerini bulmak değil Rojin'in katillerinin bulunmasını örtbas etmek isteyenlere, Savcılık makamına, Valilik makamına yönelik de bu Meclisin derhâl bir şeyler yapma meselesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZÜLKÜF UÇAR (Devamla) - Hepinizi de bu anlamda göreve çağırıyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ederim. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına ilk konuşmacı Sayın İsmail Atakan Ünver.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakika.

CHP GRUBU ADINA İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Hatırlayalım ki haziran ayı başında getirilen ve Komisyonda kabul edilen bu teklif, iktidarın bütçede açtığı delikleri trafik cezalarıyla kapatma amacına yönelik idi. O gün teklifle getirilmek istenen fahiş cezalara karşı toplumun her kesiminden yükselen ses, Kurban Bayramı'nda yapılan trafik uygulamalarının can yakması, tuzak sayılabilecek radar ve hız sınırı uygulamalarına ve yazılan cezalara tepki gösterilmesi ve Yozgat'ta çiftçilerin traktörleriyle yaptıkları protesto eylemine karşı toplumda yükselen destek ve sempati nedeniyle bu teklif Komisyondan geçmesine rağmen Genel Kurula indirilememişti; ortam uygun olduğu düşünüldüğü için şimdi Genel Kurula getirilmiştir.

Bu tespiti yaptıktan sonra teklifin genelini ana hatlarıyla değerlendirmek istiyorum. Teklif hakkında İç Tüzük 38'inci madde uyarınca Anayasa'ya uygunluk incelemesi yapılmamıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı tarafından teklif hakkında Anayasa'ya uygunluk incelemesi raporu verilip verilmediği önergeyle sorulmuş, talebimiz Komisyonda karşılanmamıştır. Etki analizi yapılıp yapılmadığı, yapıldıysa bir nüshasının tarafımıza verilmesi talebimiz de yine Komisyonda karşılanmamıştır. Teklifin tali komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmesi ve rapor alınması yönündeki talebimiz de kabul edilmemiş olup İç Tüzük ihlali nedeniyle Komisyonda nitelikli bir yasama faaliyeti yürütülememiştir.

Yine, teklifin PR'ını İçişleri Bakanı yapıyor ama teklif Adalet Komisyonunda görüşülüyor. Bu da yasama faaliyetinin niteliksiz olarak yürütüldüğünün bir başka göstergesidir.

Teklifin, her ne kadar trafik güvenliği, can ve mal güvenliği gibi saiklerle getirildiği söylense de bu işin böyle olmadığını herkes biliyor. Aslına bakarsak, AKP ve Cumhur İttifakı bileşenleri, ekonomi yönetimindeki beceriksizliklerinin ceremesini vatandaşın sırtına yüklemek için yani bütçeye halktan para toplamak için bu teklifi getirmişlerdir. İktidarın bütçeyi trafik cezalarıyla finanse etmek noktasına kadar düşmesi, beceriksiz ekonomi yönetiminin ülkeyi iflasa sürüklediğinin bir göstergesidir. Zira, cezaların fahiş oranda artırılmasının trafik kazalarını önlemediği bilimsel bir gerçektir. Trafik kazalarını önlemede aslolan eğitim ve bilinç düzeyinin yükseltilmesidir. Trafikte kurallara uymak elbette medeni bir toplumun olmazsa olmazıdır. Devletin görevi ise güvenliği ve adaleti birlikte sağlamaktır. Ancak cezaların ölçüsüz, orantısız ve keyfî bir şekilde artırılması ne güvenliği sağlar ne de adaleti tesis eder. Trafik cezalarıyla ilgili düzenleme elbette yapılabilir ama bunun ülke gerçeklikleri ve vatandaşın ekonomik koşulları gözetilerek yapılması gerekir.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı verilerine göre Türkiye'de trafiğe kayıtlı araçların ortalama yaşı 2004 yılında 12 iken 2022 yılı sonu itibarıyla 14,8 yıla yükselmiştir; otomobillerin yaşı ise 2004'te 10 iken 2022'de 14 olmuştur. AKP iktidarı boyunca trafikteki otomobiller yüzde 40 yaşlanmıştır; nereden nereye. Bu yaşlı araçların ekonomik ederleri de 300 bin, 500 bin, 800 bin, 1 milyon düzeyindedir. AKP, vatandaşı eskimiş bu araçlardan kurtarmayı değil, kaza algısını kullanıp vatandaşa ceza keserek hazineye gelir sağlamayı önceliyor. (CHP sıralarından alkışlar) İşte bu, AKP'nin yönetim anlayışıdır; esaslı sorunlara çözüm üretmeyen ama var olanı kümesteki kazlar misali ekonomik olarak sonuna kadar sömüren anlayış. Hem kurduğunuz, zengini daha zengin yapan, orta gelir grubunu yok eden, fakiri daha fakir yapan ekonomik düzenle vatandaşı eski model arabaya bindiriyor hem de aldığınız yüksek trafik cezalarıyla ikinci bir darbe vuruyorsunuz. Bu teklifte öngörülen, ileride de yeniden değerleme oranında artırılacak 90 bin, 140 bin, 370 bin lira gibi cezalar yazıldığında bahsettiğim eskimiş araçların sahipleri olan 14.500 lira emekli maaşı, 22 bin lira asgari ücret, 60-70 bin lira memur maaşı alan vatandaş nasıl ödeyecek? Ha "Asgari ücretlide, memurda, emeklide, işçide otomobil alacak hâl koymadık; o yüzden bu cezalar onları etkilemez." diyorsanız o başka. Bu ceza miktarları hem vatandaş açısından yıkıma sebep olur hem de tahsil oranını düşürür.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak kanaatimizce teklif orantılı, ölçülü, adaletli olma ilkelerine uygun olmadığından, ceza adaleti ve eşitliğe aykırılık teşkil ettiğinden; yoksula ağır, zengine hafif geldiğinden; sosyal adalet ilkesini zedelediğinden, mülki amirlere devrettiği müsadere yetkisiyle yargı yetkisini çiğnediğinden, Cumhurbaşkanına tanıdığı geniş artırım yetkileriyle Meclisi etkisizleştirdiğinden, idareye tanıdığı geniş bir kapsamla yönetmelik çıkarma yetkisiyle de yasama yetkisini devrettiğinden Anayasa'nın 2, 5, 7, 9, 11, 13, 49, 88, 104 ve 123'üncü maddelerine açıkça aykırıdır. İlgili maddeler gelince tekrar konuşacağız ama Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak teklifin 6, 10, 14, 19 ve 33'üncü maddelerine ciddi itirazlarımız vardır.

AKP bu kanun teklifinde bile demokrasiye nasıl kastettiğini yani ne kadar antidemokrat olduğunu, bulduğu her fırsatta özgürlüklere saldırmaya ne kadar meraklı olduğunu göstermeye devam etmektedir. Şöyle ki teklifin 10'uncu maddesi ile 33'üncü maddesi birlikte değerlendirildiğinde demokratik protesto hakkını kullanmak isteyen vatandaşları bu yaptıklarına pişman etmek için bir yasal düzenleme yapıldığını görüyoruz. Anlaşılan Yozgatlı çiftçiler AKP'yi fena sarsmış, kimyasını bozmuş. Yozgatlı çiftçiler bu teklif kanunlaştıktan sonra traktörüyle yola çıksalardı her birisine 90 bin lira ceza yazılabilecek, ehliyetleri altmış gün süreyle alınabilecek ve traktörleri altmış gün süreyle trafikten men edilebilecekti; birileri bu eylemi internette, sosyal medyada, televizyonda yayarsa, bazı yorumcular ve gazeteler överse 33'üncü maddeyle getirilen ek madde 20'yle 25 bin lira ceza verilebilecekti. Anlaşılan Yozgatlı çiftçilere kesilen 900 küsur lira para cezası AKP'ye az gelmiş. Şimdi, kaşla göz arasında, aklınızca çaktırmadan bu cezaları da artırıyorsunuz.

İktidara önerimiz, demokrasiye saygı duymaları, vatandaşın Anayasa'ya uygun, barışçıl protesto hakkını kullanmasından rahatsız olmamalarıdır. Bu itibarla, bu düzenlemeler bu kanun teklifinden çıkarılmalıdır. Meclise sunulacağı konuşulan on birinci yargı paketinde de trafikle ilgili bir müstakil suç düzenleniyor, bu suç da bu düzenlemeyle aynı kapsamdadır, şimdiden kamuoyumuzun dikkatini çekmek istiyorum.

Özgürlüklerin kısıtlandığı ve hukukun siyasallaştığı ülkelerden sermaye kaçmaktadır. Türkiye'de de her ne kadar hukuk kuşu kurulmuş saat gibi günaşırı çıkıp "Türkiye, bir hukuk devletidir. Yargı, bağımsız ve tarafsızdır." dese de yandaşınızdan başka kimse hukuk kuşuna ve size inanmıyor. (CHP sıralarından alkışlar)

Adalet Bakanlığının 2025-2029 yıllarını kapsayan Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde, tutuklamanın istisnai bir koruma tedbiri olduğunu ortaya koyan bir dizi mevzuat düzenlemesi yapıldığı ifade edildikten sonra "Soruşturma aşaması için ayrı bir azami tutukluluk süresi belirlenerek bu sürelerin aşılması hâlinde tutukluluğun yasa gereğince sona ermesi sağlanmıştır." denilmektedir. Öyle mi, bakalım. Hemen hatırlayalım: Mahkeme Osman Kavala'nın tahliyesine karar verdi, daha cezaevinden çıkmadan savcılık devreye girerek başka bir dosyadan tutuklama talep etti ve tutuklandı. Esenyurt Belediye Başkanımız Profesör Doktor Ahmet Özer terör suçlamasıyla tutuklandı, sonra konjonktür değişince terör suçlamasından tahliye edilip yedek dosyadan yolsuzluk suçlamasıyla cezaevinde tutulmaya devam edildi, ediliyor. Yine, Şişli Belediye Başkanımız Resul Emrah Şahan da muhtemeldir ki aynı kaderi paylaşacak, onun hazırlıkları da yapıldı. Örnekler çoğaltılabilir. AKP'nin hukuk devleti anlayışına göre insanlar yatarı olmayan hakaret suçundan bile seksen yüz gün tutuklu kalıyorlar. Mevzuat hukuk kuşunun dediği gibiyse neden böyle oluyor? İnsanlar ibretiâlem için tutuklanıyorlar, cezaevinde tutuluyorlar. Hukuk kuşunun arada bir çıkıp "Hukuk..." "Hukuk..." demesiyle devlet, hukuk devleti olmuyor. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurun, tamamlayın.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Devamla) - Uygulamada ne yapıldığına bakarak devletin hukuk devleti olup olmadığına karar vermek gerekiyor. Yatırımcı da zaten öyle yapıyor. Özellikle Cumhuriyet Halk Partisi Cumhurbaşkanı adayı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Ekrem İmamoğlu'nun muhatap edildiği siyasi operasyon sırasındaki yargı uygulamalarının hukukun temel ilkelerine aykırı olması nedeniyle yargının siyasi hedeflere hizmet eden bir sopa hâline geldiği gerçeği ayan beyan ortadayken hukuk devleti masalına ve yargının bağımsız ve tarafsız olduğu yalanına kimse inanmaz.

Şimdi, siz trafik cezalarıyla bile hazineye gelir yaratmaya çalışıyorsunuz ya, asıl buralara bakmanız gerekir; ülkedeki hukuksal duruma ve yargısal işleyişe bakın, asıl ve büyük kaynak orada.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

İkinci konuşmacı Sayın Cumhur Uzun.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sizin de süreniz on dakikadır.

CHP GRUBU ADINA CUMHUR UZUN (Muğla) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izlemekte olan saygıdeğer yurttaşlarımız; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Yeni yasama yılının ilk kanun çalışmasına başlamış bulunuyoruz. Bu vesileyle bir kez daha yeni yasama yılının ülkemize ve yurttaşlarımıza hayırlı olmasını dileyerek sözlerime başlamak isterim. Hayırlı olmasını dileyerek başladığımız ilk kanun çalışmasının birçok maddesi ne yazık ki yurttaşlarımız için pek de hayırlı olacağa benzemiyor.

Değerli arkadaşlar, ülkemizin onlarca acil çözüm bekleyen sorunu varken görünen o ki iktidarın derdi yine para; "para" derken yurttaşa aktarılacak, onların yaşam zorluklarını, sıkıntılarını giderecek para değil yurttaşın cebinden alınacak ve yine birtakım seçilmiş çevrelere aktarılacak paralar; Hazineye gelir oluşturacak, bütçenin hoyratça tüketilmesine kaynak oluşturacak paralardan bahsediyorum. Görünen o ki Şimşek Bakan yememiş, içmemiş, gözünü yurttaşın cebine dikmiş ve "Madem araç kullanıyorsunuz, o zaman, bu yolun sonu Maliyeden geçer." demiş; bu kez trafik para cezalarını fahiş artırımlarla kaynak yaratmaya, bütçeye kaynak oluşturmaya yeniden karar vermiş.

Değerli arkadaşlar, yirmi üç yıldır bu iktidarın yönettiği ülkemizde asgari ücret 22.000 lira, emekli aylığı 16.000 lira. Bu güzel ülkede açlık sınırı, bir kez daha altını çizerek söylüyorum, açlık sınırı maalesef 28.000 lira yani bu ülkede çalışan bile açlık sınırının altında ücret alıyor. Halk aç, halk geçinemiyor. Yoksulluk sınırı 91.000 liraya dayanmış durumda. Neredeyse yoksulluk sınırının üzerinde geliri olan hiç kimse yok. Bu ülkeyi yönetenlerin ülke bu hâldeyken, yurttaş açlıkla boğuşurken, insanımız karnını doyuramazken başka işlerle değil insanımızın karnını doyurmasını, geçimini sağlayabilmesini, evine, çoluğuna çocuğuna bakabilmesini sağlamaktan başka bir ödevi olamaz. Biz milletin vekilleriyiz. Bizi vekil kılan insanlar sefaletle boğuşurken bunu çözmek zorunda olan vekillerin başka bir işi ve gündemi olamaz, olmamalıdır. Bir iktidar için yönettiği ülkede ortalama ücretin açlık sınırının altında olmasından daha utanılacak bir durum yoktur. "Biz bu ülkeyi, insanımızı açlığa mahkûm ederek yönettik." mi demek istiyorsunuz? Bu iktidarı devrettiğinizde -ki çok uzak görünmüyor- bu utanç sizlerin vebali olarak hep boynunuzda kalacak.

Gelelim teklifin içeriğine. Bugün burada görüşmekte olduğumuz teklif, kâğıt üzerinde bir trafik güvenliği düzenlemesi gibi sunulsa da aslında vatandaşın cebine uzanan yeni bir tahsilat düzenlemesidir. Bu teklifin adı "trafik güvenliği" ama özü bütçe açığını vatandaştan kapatma operasyonu ve Maliyeye kaynak aktarımıdır. Anlaşılan Bakan Şimşek bu kez sürücülere çarpmaya karar vermiş. Düzenlenmek istenen araç trafiği değil para trafiğidir. Ne Anayasa'ya uygundur ne ölçülüdür ne de adildir.

Değerli arkadaşlar, teklifte artık hız sınırının aşımı yüzdeyle değil "Aştığın her 5 kilometre fazlalık için bir kat daha fazla para cezası ödeyeceksin." şeklinde düzenleme var. Yani "50 kilometre hız sınırını 72 kilometreyle aşarsan eğer 5 bin TL yerine 8 bin TL ceza ödeyeceksin." diyor. "90 kilometrelik yolda 120 kilometre hız yaparsan 12 bin lira ceza ödeyeceksin." diyor. Hız sınırını aşmada şehir içi, şehir dışı ayrımı yaparak fahiş artışlar ve katlanan cezalar getiriyor. Bu kanunun yürürlüğü 31 Aralık 2025 tarihi denilerek 1 Ocak günü yapılacak yeniden değerleme oranında ceza miktarının bir kez daha artırılacağı da gizlenmek isteniyor. Örneğin, bu kanun daha uygulamaya konulmadan bu teklifte gösterilen para cezası tutarları yılbaşı sabahından itibaren artmış olacak, yasa yürürlüğe girdiği gecenin sabahında cezalar bir kez daha katlanacak. 10 bin TL'lik ceza daha ilk uygulamasında yüzde 30'luk bir yeniden değerleme artış oranıyla 13 bin TL'ye çıkmış olacak ve ilk uygulaması bu 13 bin TL'lik rakam üzerinden gerçekleşecek.

Öte yandan geçen bayram ülke genelinde radarla hız tespiti çalışması yaptınız. Bayram için yola çıkanlar "Bu Hükûmet yüzünden bayram burnumuzdan geldi." diyerek geri döndüler. 100 kilometrelik bir mesafede yol alanlara 4 ayrı noktada radar hız tespit cezası kesildi. Uygun olmayan hız sınırlamaları, adımbaşı radarlarla bayramı millete zehir ettiniz. Olur mu arkadaşlar? 100 kilometrelik bir mesafede 4 radar cezası uygulanabilir mi? Nitekim, yanlışlığı gördünüz ve bu cezaların tamamını iptal etmek zorunda kaldınız. Bu mudur sizin caydırıcılığınız? Bu mudur sizin ceza adaletiniz?

Değerli arkadaşlar, iktidar diyor ki: "Amacımız kazaları önlemek." Peki, gerçekten öyle mi oluyor? TÜİK verilerine göre, geçen yıl meydana gelen trafik kazaları sayısı bir önceki yıla göre yüzde 9,88 artmış durumda. 2020 yılında 983 bin olan kaza sayısı ise 2024'te 1 milyon 444 bine çıkmış durumda. Demek ki cezaları artırmakla kazalar önlenmiyor çünkü sorun para ve ceza değil, sorunun kaynağı yetersiz altyapı, yetersiz eğitim ve bilinçsizlik. (CHP sıralarından alkışlar) İşte, kafa yorulması gereken konu tam da burası. Siz ise çözümü başka başka yerlerde arıyorsunuz. İktidar olarak sizin ödeviniz insanımızın yüzünü güldürmek ama siz insanımızı süründürmek, bu yasa teklifiyle bir kez daha vatandaşın zaten olmayan parasını sömürmek istiyorsunuz.

Şimdi bir başka düzenlemeye daha dikkatinizi çekmek isterim. Ticari olmayan araçlara da kış lastiği zorunluluğu ve buna uymayanlara da 6 bin TL para cezası geliyor. Ülkemiz aynı anda dört mevsimi birden yaşayan bir coğrafya; bir köşesinde kayak yapılırken diğer bir köşesinde denize girilebiliyor. "Bu zorunluluğa Bakanlık ya da valilikler karar verecek." diyerek bunu dikkate aldığınızı söylüyorsunuz ama araç dediğiniz şey, ilerleyen ve ilerlerken de iller arasında geçiş yapabilen bir nesne. Hangi ilde kış lastiği zorunlu, hangisinde değil, hangi ilden geçerken kış lastiği takacak, hangi ilde bunu çıkaracak ve sonra hangi ilde tekrar takacak; karmakarışık bir durum yaratıyorsunuz. Böyle belirsiz bir durum yaratmaya ne hakkınız var? Nasıl işleteceksiniz bu kuralı? Araçlar bagajlarında 4 tane yaz lastiği, 4 tane kış lastiğiyle mi yol alacak? Milyonlarca aracı kış lastiğine zorluyorsunuz. Zaten zor günler geçiren yurttaşlarımızı ortalama 25 bin TL daha harcanabilir kaynağından mahrum edip daha fazla fakirleştiriyorsunuz. Böyle yaparak kim ya da kimleri zengin etmeyi amaçlıyorsunuz bilemiyoruz. Zaten halk perişan, yoksul ve umutsuz. Bu ülkede yurttaş 1 araç kendine, 1 araç Hükûmete alıyor; deposunun yarısını vergiyle dolduruyor, "muayene" adı altında soyuluyor, kasko ödüyor, trafik sigortası ödüyor, binlerce lira otoyol ücreti ödüyor, yetmiyor, geçmediği yolun ve köprünün parasını da ondan alıyorsunuz. Tüm bunlar yetmemiş olacak ki şimdi de fahiş cezalara, yazı ayrı, kışı ayrı lastik alımlarına katlanmak zorunda bırakıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, devlet vatandaşa nefes aldırmak, onun yüzünü güldürmek, ona destek olmak zorundadır, siz ise yönetemediğiniz bu ülkede vatandaşa köstek olmaya devam ediyorsunuz. Trafik güvenliğini bahane ederek vatandaşı soymaya çalışan bu zihniyeti tümden reddediyoruz çünkü biz

biliyoruz ki vatandaşını cezayla değil bilgiyle koruyan bir devlet mümkündür; vatandaşın yoluna tuzak kuran değil ona yol gösteren bir devlet mümkündür. Gerçek güvenlik radarın değil adaletin olduğu yerdedir. Gerçek caydırıcılık ise cezadan değil vicdandan doğar.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, şimdi şahısları adına 2 konuşmacı var.

İlk konuşmacı Sayın İnan Akgün Alp.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

İNAN AKGÜN ALP (Kars) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; görüşülmekte olan Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi üzerinde şahsım adına görüşlerimi arz edeceğim. Bu vesileyle Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama döneminin de hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. Umarım Meclisimiz, halkımızın ihtiyaç duyduğu yasaları bu dönemde hayata geçirecektir fakat halkın hiç ihtiyaç duymadığı bir yasadan başladınız, trafik cezalarını artırmaya çalışıyorsunuz. Zannediyorum bu yasayı teklif eden milletvekilleri de salonda yoktur yani ilk imza sahipleri herhâlde salonda yok, ben göremedim.

ADİL BİÇER (Kütahya) - Buradayız, buradayız.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Olsalardı şunu soracaktım: Türkiye'nin belki de en zengin milletvekillerinden, darphane sahibi bir milletvekili halkın, belki de 100 bin liralık, 150 bin liralık araç sahibi halkın 200 bin lira, 300 bin lira ceza ödemesini öneriyor teklifiyle. Bu vicdan mıdır sayın milletvekilleri? İlk yasanın böyle olması tesadüf müdür? Değil. (CHP sıralarından alkışlar) Niye değil? Çünkü aslında bu bir bütçe yasası, örtülü bir bütçe yasası. Yüksek bir enflasyon ortamında yaşıyoruz. Düşük bir kurla idare etmeye çalışıyorsunuz, çok acil kaynağa ihtiyacınız var ve ilk gözünüzü diktiğiniz yer vatandaşın cebi oluyor ve hemen nasıl para tahsil edebilirsiniz? Ceza yazarak tahsil edebilirsiniz. Kurban Bayramı'ndan önce yürürlüğe koymaya çalıştınız, herhâlde gelen tepkilerden dolayı bunu ertelediniz, bugün getirdiniz. Bunu geri çekmenizi tavsiye ediyorum.

Sayın Başkanım ve Sayın Bakan Yardımcısı, niye geri çekmenizi tavsiye ediyorum? Çünkü bu kanun zaten uygulanamayacak; hız sınırlarını, hız limitlerini düşüren 14'üncü maddesi zaten uygulanamayacak. Niye uygulanamayacak? Çünkü bir Cumhurbaşkanlığı genelgesi var; zannediyorum bunu unutmuşsunuz, atlamışsınız. 15 Ağustos tarihinde yürürlüğe giren bir Cumhurbaşkanlığı genelgesi ve genelge, Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı kapsamında ülke genelindeki tüm trafik işaretlerinin yeknesak hâle getirilmesi için yeni bir düzenleme yapılmasını öngörüyor ve bu çalışmanın da 31 Aralık 2025 tarihine kadar bitirilmesini öneriyor Cumhurbaşkanı. Siz bu kanunu yürürlüğe koyarsanız henüz yeknesak hâle gelmemiş...

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Kanunun yürürlüğü 2026 Ocak.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Geleceğim ona.

Henüz yürürlüğe girmemiş bir yeknesak uygulamaya ilişkin cezalar keseceksiniz.

LEYLA ŞAHİN USTA (Ankara) - Yok, kesmiyoruz.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Bu maddenin, 14'üncü maddenin yürürlük tarihini 1 Ocak olarak tespit etmişsiniz fakat yine 1 Ocağa kadar yapamazsınız Başkanım. Niye yapamazsınız? Çünkü 15 Ağustos tarihinde yayınlanan Cumhurbaşkanlığı genelgesine istinaden Sayın İçişleri Bakanı ve Ulaştırma Bakanı bir protokol imzalıyorlar. Ne zaman imzalıyorlar bu protokolü? 8 Ekim tarihinde. 8 Ekime kadar bu genelgeyle ilgili Bakanlıklarınız hiçbir işlem yapmıyor, 8 Ekimde bir protokol imzalıyorlar ve ne diyorlar bu protokol kapsamında: "Trafik işaret levhalarının sadeleştirilmesi için tüm illerde komisyon kuracağız." diyorlar. Ekim ayına geldik, daha komisyonlar kurulacak. Mesela,

Kars Valisi bir gün sonra bir toplantı yaptı, 9 Ekimde komisyon kuracağını açıkladı Vali Yardımcılarının başkanlığında. Bu komisyonlar kurulacak, tüm yurtta çalışılacak, tüm ülkedeki kara yolları incelenecek, oralardaki trafik levhalarına bakılacak, bu levhalar içerisinde hız limitlerine bakılacak, bunların hız limitleri düşürülecek, düşürülmüşler için yeni levhalar asılacak ve bunların hepsinin 31'ine kadar yapılması gerekiyor. Bu yapılamayacağına göre, bu yetişmeyeceğine göre, siz önceden kanunu yapıp, cezayı kesmeye başlayıp, ondan sonra levhaları değiştirerek halkımıza yeni bir eziyet edeceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) - Kaos, kaos.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Siz, eğer bu yeknesaklığı sağlamış olsaydınız Sayın Başkanım, ondan sonra otururdunuz... Yeni yapılan düzenlemeye göre, yeni belirlenen hız limitlerine göre ceza ve kanunlar uygulanabilirdi. Buna istinaden, ben inanıyorum ki belki de burada müzakereler yapılacak ama günün sonunda bu kanunun uygulanamayacağını siz de fark edeceksiniz ve geri çekileceğini düşünüyorum.

Sayın milletvekilleri, bu kanun vesilesiyle bir de ülkemizde yürüyen toplumsal barış süreciyle bu kanunun bir ilgisi var, bu ilgiyi kurmaya çalışacağım. "Nedir? Karayolları Trafik Kanunu ile toplumsal barış sürecinin ne ilgisi var?" diyeceksiniz.

Sayın milletvekilleri, ben bu ehliyeti otuz sene önce Kars Emniyet Müdürü rahmetli Ali Gaffar Okkan'dan aldım, o zaman bizim Emniyet Müdürümüzdü; otuz senedir de saklarım hatırasını yaşatmak için. Defalarca burada konuşma yaptım, hatırlıyorsunuz belki, Kars'ta aşırı trafik cezaları kesiliyordu hatta Merkez Bankası Başkanına seslendim "Kars'taki cezalara güvenerek arka kapıdan dolar satmayın." diye. Sonra bir Emniyet müdürleri kararnamesi yayınlandı, Kars Emniyet Müdürü değişti. Değiştikten sonra, sayın milletvekilleri, Kars'ta trafik cezası uygulamasında bir rahatlık oldu, bir ferahlık oldu. Yeni gelen Müdür yeni bir vizyonla geldi. Herhâlde, devam eden süreçte şefkatli bir devlet eline ihtiyaç olduğunu sizler de fark etmiştiniz ve bir rahatlama oldu. O rahatlama toplumda yavaş yavaş bir güven duygusu oluşturmaya başladı. Bakın, bizim bu dönemde devletin ceberut yüzünü değil devletin şefkatli yüzünü vatandaşa hissettirmemiz lazım. Biz otuz senedir bu ehliyeti cebimizde taşıyorsak Ali Gaffar Okkan'ın anısı için, o dönemdeki çocuklara Gaffar Okkan ismi verilmişse, Kars'ta hâlâ bulvarlara Gaffar Okkan ismi verilmişse bu, devlet yöneticilerinin vizyonundan kaynaklanıyor. Yeni sürecin yeni bir vizyona ihtiyacı var.

Şimdi, kayyum valileri var bölgelerde. Az önce Van milletvekilleri Van'daki Rojin kızımızın cinayetiyle ilgili Valinin tutumunu da eleştirdiler, ben de dün burada eleştirdim. Bir cinayet oluyor, Vali hemen intihar açıklaması yapıyor; delil toplanmamış, soruşturma derinleştirilmemiş, otopsi raporu gelmemiş. Aile daha ambulansta, Vali ambulansa kadar gidiyor yanında Emniyet Müdürüyle beraber, diyor ki: "Bu bir cinayet değil, bir intihardır." Fakat deliller toplanıyor, Adli Tıp Kurumu rapor veriyor, cinayet emareleri bulunuyor ve soruşturma bu yönde derinleşiyor. Peki, sen niye gidiyorsun, niye gidiyorsun? Vali olarak, daha delil toplanmadan ambulansa kadar gidip aileye bunun bir intihar olduğunu söylüyorsun. Burada bir zihniyet meselesi var. Kayyum valileriyle bölgeye şefkatli devlet elini hissettiremezsiniz. Kayyum valilerini de bir valiler kararnamesiyle, Emniyet müdürlerinde olduğu gibi değiştirmenizi öneriyorum, bunu bölge insanı olarak öneriyorum. Eğer öyle olursa yeni valiler, yeni Emniyet müdürleri devletin şefkatli elini hissettirebilir diye düşünüyorum. Kars'taki örnek üzerinden de bunun ilgisini kurmaya çalıştım.

Sayın milletvekilleri, bu barış süreci biraz zorlu olacakmış gibi görünüyor. Burada bazı itirazlar var, halkın bazı kesimlerinde endişeler var. Yine belli odaklarda bu çabalara karşı dirençler var ve barış çabalarının uzaması da bazı risklere yol açıyor. Yani bu itirazları cevaplamak, endişeleri gidermek, dirençleri aşmak ve riskleri bertaraf etmek siyasetin görevidir. Bunları yapabilmek için de bizim evvelemirde bir demokratik iklimi oluşturmamız ve bunu vatandaşa hissettirmemiz gerekiyor. İşte

bu yolla, kamu ajanlarının yeni dönemin ruhuna uygun şekilde değiştirilmesiyle ilk adımı atmanızı öneriyorum, tavsiye ediyorum. Bir valiler kararnamesine ihtiyaç vardır, bir değişime, ruh hâlinin değişmesine ihtiyaç vardır, kayyum belediyelerinin derhâl sahiplerine iade edilmesine ihtiyaç vardır; bunu sayın vekillerinin dikkatine sunuyorum.

Sayın milletvekilleri, biz 12 Eylülü milat alırsak aslında son elli yılda kabul edelim ki yaşın yanında çok kuru yandı, büyük haksızlıklar olmuştur; burada hiçbir vekil çıkıp diyemez ki "Elli yılda her şey dört dörtlük oldu." Biz ülke olarak 12 Eylülde sıkıyönetim koşullarında yaşadık mı? Yaşadık, yıllarca sıkıyönetim koşullarında yaşadık. Sıkıyönetim bittikten sonra olağanüstü hâl ilan edildi, yıllarca olağanüstü hâl koşullarında yaşadık. Olağanüstü hâl ilanı sona erdikten sonra özel yetkili mahkemeler dönemi devreye girdi, yıllarca özel yetkili bir hukukla idare edildik. Bu mahkemelerin hâkim ve savcıları şimdi cezaevlerindedir. Hepsi (terör örgütü üyesi olarak suçlandılar, bunlar olağanüstü kararlara imza attılar. Öyle bir dönem yaşadık ve sonrasında bunları tasfiye etmek için sizin getirdiğiniz yeni bir siyasi mahkemeler dönemi var. Bütün bu elli yılda çok haksızlık oldu, bölge insanında büyük mağduriyetler oldu; bunu kabul edelim, bunu bilelim. Yaşın yanında kuru da yandı ve haklı-haksız birbirine karıştı. Şimdi, bunu telafi etmek, bunu gidermek zorundayız. Bunu giderebilmek için de ilk önce yaşanan bu mağduriyetleri gidermemiz, ülkede bir demokrasi iklimini hâkim kılmamız gerekiyor ve bu iklim içerisinde ancak barış yaşayabilir, yeşerebilir, umutlar yeşerebilir. Hâlâ ceza mantığıyla, hâlâ "300 bin liralık, 500 bin liralık cezalar keselim." mantığıyla yaptığınız yasalarla değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Başkanım, sözümü bitirmeme müsaade eder misiniz.

BAŞKAN - Tabii, buyurun, tamamlayın.

İNAN AKGÜN ALP (Devamla) - Hâlâ cezalandırma mantığıyla yaptığınız yasalarla değil, biraz daha özgürlükler cephesini geliştirerek bu demokrasi iklimini hâkim kılabiliriz diye düşünüyorum.

Ben dinlediğiniz için teşekkür ediyorum.

Saygılarımı arz ediyorum. (CHP ve DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Şahısları adına ikinci ve son konuşmacı Sayın İbrahim Yurdunuseven.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; (2/3138) esas numaralı, ilk imza sahibi olduğum 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin görüşmeleri üzerine söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri seyretmekte olan aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşmelerine başladığımız kanun da kara yolu trafik güvenliğinin artırılması açısından önemli bir adım niteliğindedir. Bu teklifin amacı, trafik güvenliğini doğrudan tehdit eden davranışlara yönelik yaptırımların caydırıcılığını artırmak, teknolojik gelişmelere uyum sağlamak ve uygulamada karşılaşılan aksaklıkları gidermektir.

Kıymetli milletvekilleri, trafik güvenliği istisnasız 86 milyon vatandaşımızın hayatını doğrudan etkileyen hayati bir konudur. Trafik kazaları sonucunda meydana gelen ölüm ve yaralanma sayılarındaki artış ise toplumsal ve ekonomik kayıpların ciddi boyutlara ulaşmasına neden olmaktadır. Öncelikle şunu belirtmek isterim ki trafik güvenliği bir kamu güvenliği meselesidir. Dünya genelinde her yıl yaklaşık 1 milyon 200 bin kişi trafik kazaları sonucu hayatını kaybetmekte, 50 milyonu aşkın kişiyse yaralanmaktadır. Tüm ülkeler trafik kazalarını en aza indirmek için büyük çaba sarf etmektedir. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından kamuoyuna açıklanan 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi çerçevesinde belirlenen temel hedef, Dünya Sağlık

Örgütünün "küresel ölçekli önlenebilir halk sağlığı sorunu" olarak tanımladığı trafik kazalarına bağlı ölüm ve ağır yaralanmaları yüzde 50 oranında azaltmak ve nihayetinde uzun vadede sıfır can kaybı vizyonuna ulaşmaktır. 2021-2030 Karayolu Trafik Güvenliği Strateji Belgesi'yle 2021-2023 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı ve 2024-2027 Karayolu Trafik Güvenliği Eylem Planı kapsamında yapılması hedeflenen faaliyetlerin çoğu gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 2025-2029 Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde de trafik güvenliğini artırmaya yönelik pek çok hedef yer almaktadır. Bugün burada görüşmelerine başladığımız kanun teklifinin yasalaşmasıyla birlikte söz konusu eylem planlarında hedeflenen faaliyetlerin büyük bir kısmını da gerçekleştirmiş olacağız.

Kara yolu ulaşımı günlük hayatın vazgeçilmez bir parçasıdır. İnsan hayatını olumsuz etkileyen trafik kazaları küresel ölçekteki sorunların ilk sıralarında yer almaktadır. Bu kanun teklifiyle hedefimiz trafikte sıfır can kaybıdır. Cumhurbaşkanımızın da söylediği gibi, bu konu her türlü siyasi ve fikrî ayrılığın ve her türlü rekabetin, tartışmanın üstünde bir ilkedir, meseledir.

Bakın, değerli milletvekilleri, size küçük bir bilgi vermek istiyorum: 2024 yılı içerisinde trafik kazalarında günlük ölüm sayısı 17,4'tür. Trafikte hızınızı 1 kilometre daha artırdığınızda ölüm ve yaralanma ihtimali yüzde 4 artmaktadır. Sürücülerimizin büyük çoğunluğu trafik kurallarına uymakta fakat kural tanımayan küçük bir azınlık hem kendi canını hem de sevdiklerinin canını, diğer masumların canını hiçe saymaktadır. Bu azınlık gruba yönelik caydırıcı olmamız şart çünkü yapılan bütün çalışmalar gösteriyor ki caydırıcılık arttıkça kaza sayıları ve trafik ihlalleri de azalmaktadır.

Çok değerli milletvekilleri, trafikte can kayıplarını önlemek, güvenli sürüş kültürünü yerleştirmek ve caydırıcılığı en üst seviyeye taşımak amacıyla hazırladığımız kanun teklifi yürürlük ve yürütme maddeleri dâhil toplam 36 maddeden oluşmakta. Hazırlanan bu teklifle mevcut kanunun 32 maddesinde değişiklik öngörülmekte, ayrıca 2918 sayılı Kanun'a bir ek madde ve bir de geçici madde eklenmektedir. Teklifin hazırlık sürecine katkıları sebebiyle başta İçişleri Bakanlığımızın değerli bürokratları olmak üzere, kolluk kuvvetlerimize, görüş alışverişinde bulunduğumuz ve katkılarını esirgemeyen diğer bakanlıklarımız bürokratlarına, çok kıymetli akademisyenlere, sivil toplum kuruluşlarının değerli temsilcilerine ve değerli milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Kanun teklifimiz Gazi Meclis tarafından onaylandığında ihlalden kaynaklanan trafik kazalarına keskin bir neşter olacak ve pek çok faciaya da dur diyecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, size, teklifte yer alan düzenlemelerle ilgili kısa bir bilgi vermek istiyorum. Söz konusu kanun teklifimizle öncelikle hız sınırlarını aşanlara, şerit ihlali yapan ve kara yolunda makas ya da drift atanlara, emniyet şeridini veya banketlerini ihlal edenlere, motosikletlerle akrobatik hareket yapanlara, kara yolunda mevzuata aykırı yarış veya koşu yapanlara, ambulans ve itfaiye gibi geçiş üstünlüğü bulunan araçlara yol vermeyenlere, kara yollarında ters istikamette araç sürenlere, kolluğun "Dur!" ikazına uymayarak kaçanlara, ağırlık ve boyut denetimlerine girmeyenlere veya denetim yapılmasını engelleyenlere, araçlarda mevzuata aykırı teknik değişiklik yapanlara, trafik ışıklarına ısrarla uymayanlara, plakasız veya sahte plakayla trafiğe çıkanlara, tescil plakası almadan araç kullananlara veya tescil plakasında değişiklik yapanlara, takograf veya taksimetre kullanma zorunluluğuna aykırı davrananlara, sürücü belgesiz motorlu araç kullananlar ile sürücü belgesi geri alındığı veya iptal edildiği hâlde motorlu araç kullanmaya devam edenlere, emniyet kemeri, kask, koruma başlığı, koruma gözlüğü, çocuk bağlama sistemi veya diğer koruyucu sistemleri bulundurmayanlara, alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddenin etkisi altında araç kullananlara, geçiş üstünlüğü hakkını keyfî olarak gereksiz ihlal edenlere, saldırı amacıyla ısrarlı takip yapanlara veya bu amaçla araçtan inenlere -ki bu konuyu ısrarla önemsiyorum- düğün, konvoy gibi nedenlerle keyfî olarak kara yolunun ulaşıma kapanmasına neden olanlara, araçlar arasındaki güvenli mesafeye uymayanlara, kavşakta geçiş üstünlüğüne uymayanlara, araçlarda çevredekileri rahatsız edecek derecede gürültü çıkaracak şekilde değişiklik yapanlara, çevredekileri rahatsız edecek şekilde

yüksek sesle müzik dinleyenlere, arkadan çarpma, devrilme ya da koruyucu yapılar kullanmayanlara, ses, müzik, görüntü ve haberleşme cihazlarını mevzuatla belirlenen şartlara aykırı kullananlara, seyir hâlinde cep telefonu kullananlara, yine mevzuata aykırı olarak korsan taşımacılık yapanlara, ölümlü ve yaralanmalı kazalarda da zaruret dışında kaza yerini terk edenlere yönelik caydırıcı cezalar ve trafik güvenliğini düzenleyen bazı maddeler kapsamında değişiklikler öngörülmektedir. İfade etmek gerekir ki bu değişiklikler yapılırken kanunda yer alan tüm cezaların artırımı şeklinde bir yöntem izlenmemiş, sahada trafik güvenliğini tehlikeye düşüren hususlarda caydırıcılığın artırılmasına yönelik bazı yaptırımların kademelendirilmesi ve ağırlaştırılması amaçlanmıştır.

Kısaca, birkaç maddeden de bahsetmek istiyorum. Madde 4'e göre tescil plakasının farklı okunmasına veya okunmamasına neden olacak şekilde plaka değiştirenlere 140 bin TL ceza verilecek ve araç otuz gün trafikten menedilecek.

Yine, kanun teklifinin en önemli maddelerinden biri olan, biraz önce de üstüne basarak söylediğim 10'uncu maddesinde trafikte saldırı amacıyla bir başka aracı ısrarla takip eden veya bu amaçla araçtan inen 180 bin TL idari para cezasıyla cezalandırılacak, sürücü belgesi altmış gün süreyle geri alınacak ve araçları altmış gün süreyle trafikten menedilecektir ve daha sonra tekrar sürücü belgesi alabilmesine mutlaka psikoteknik değerlendirme şartı getirilmiştir.

Yine, 11'inci maddede kırmızı ışık ihlaline 5 bin lira, bir yıl içinde 6'ncı defa ihlal edilmesi hâlinde 80 bin lira ceza uygulanacak ki bir yıl içinde 6 defa ihlal eden bir kişinin de artık ehliyeti iptal edilip tekrar psikoteknik şartnameye geçilecektir.

Yine, 14'üncü maddeyle hız miktarı eskisindeki gibi yüzde oran alınarak değil, miktar ve tekrarlanan ihlallere göre cezalar artırılmıştır.

Madde 33'te Karayolları Trafik Kanunu'nun idari yaptırıma bağlayarak yasakladığı bir eylemi basın, yayın, internet, sosyal, dijital medya ve diğer elektronik cihazlar yoluyla paylaşarak trafik kuralı ihlali yapmaya özendiren görüntüleri alenen paylaşanlara da 25 bin TL para cezası kesilecektir. Böylece trafik kuralı ihlallerini sosyal medyada paylaşarak özendirmenin engellenmesi...

İdari para cezası karar tutanaklarında görevli personelin açık kimliği yerine personel tanıtım numarasının yer alması, kış lastiği uygulaması, ölümlü ve yaralanmalı trafik kazalarında zaruret dışında trafik zabıtasının iznini almadan olay yerinin terk edilmesine hapis cezası getirilmesi gibi hususlarda düzenlemeler yapılmaktadır.

Bu değişikliklerle birlikte sadece cezalar değil, devletin kararlılığı da artırılmaktadır değerli milletvekillerimiz. Bu teklif sadece trafik cezalarını artıran değil, trafikte sorumluluk bilincini güçlendiren, ihlale karşı kararlı bir şekilde müdahale eden caydırıcı ve adaletli bir dönüşüm paketidir.

Ülkemizi yollarla, otoyollarla, köprülerle, tünellerle yirmi üç yılda ağlarla ören ve güvenli, konforlu yolculuk yapmamızı sağlayan başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bugüne kadarki tüm Ulaştırma ve Haberleşme Bakanlarımıza ve yine, bu Bakanlıkta çalışan tüm genel müdürlerimize, bu Bakanlıkta çalışan tüm personelimize şimdiden teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; görüşülen kanun teklifinin ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını diliyor, müzakerelere vereceğiniz katkılardan dolayı da şimdiden teşekkür ediyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz.

Sayın milletvekilleri, birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.27

YEDİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Pervin BULDAN

KÂTİP ÜYELER: Nurten YONTAR (Tekirdağ), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7’nci Birleşiminin Yedinci Oturumunu açıyorum.

214 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Ekim 2025 Perşembe günü saat 14.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.31

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 22 Şubat 2024'te Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde işlenen bir kadın cinayetinin yargılama sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30344)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **01.07.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

22 Şubat 2024 tarihinde Şanlıurfa'nın Siverek ilçesinde, Rıdvan Bulunmaz tarafından ateşli silahla vurularak yaşamını yitiren Pınar Bulunmaz'ın ölümüne ilişkin ceza davası süreci; yargı makamlarının tutumu, maddi delillerin göz ardı edilmesi ve sanığın tutuksuz yargılanmaya devam etmesi nedeniyle kamuoyunda derin tepkilere yol açmaktadır.

Eşe karşı kasten öldürme suçundan yargılanan sanık, olayın hemen ardından tutuklanmış ancak delil niteliği taşıyan kamera kayıtları, kriminal raporlar ve çelişkili tanık beyanlarına rağmen yaklaşık üç ay sonra serbest bırakılmıştır. Öte yandan dava dosyasındaki deliller; olay yerinde tespit edilen kan izleri, silahın mermi yatağındaki kovan, evde temizlik yapıldığına dair beyanlar, mermi sayılarında tespit edilen çelişkiler ve kriminal bulgulardaki tutarsızlıklar gibi çok sayıda unsurla desteklenmektedir.

Duruşmada dinlenen tanık polisler, olay yeri incelemesinde aracın çeşitli bölümlerinde kan izlerine rastlandığını, silahın mermi yatağında kovan olduğunu ve evde temizlik yapıldığına dair bulgular elde ettiklerini beyan etmiştir. Ayrıca ilk raporda 10 mermi bulunduğu belirtilmesine rağmen, daha sonra gelen kriminal raporda bu sayının 12 olarak geçmesi ciddi bir çelişki doğurmuş, tanık polislerin "mermi sayılarının tahmini yazıldığını" belirtmesi adli sürecin güvenirliğini bir kez daha sorgulatmaktadır.

Diyarbakır Kriminal Laboratuvarı'nın 11 Mart 2024 tarihli raporuna göre, Pınar'ın yalnızca sol elinde barut izi bulunmuş, Rıdvan Bulunmaz'ın sol elinde ise atış artığı tespit edilmiştir. Bu bulgular sanığın ifadesiyle örtüşmemektedir. Ayrıca, Pınar'ın herhangi bir psikolojik hastalığına dair tıbbi kayıt bulunmamasına rağmen, sanık savunmasında onu "intihara meyilli" göstermek amacıyla özel hayatına dair detayları manipülatif biçimde kullanmıştır. Ailesi ve arkadaşları ise Pınar'ın düzenli çalışan, sosyal hayatı olan, sevilen bir birey olduğunu defalarca dile getirmiştir. Duruşma sırasında Pınar Bulunmaz'ın ailesi, sanığın yakınlarının sözlü saldırılarına maruz bırakılmış; sanıkla aynı koridorda saatlerce bekletilmiş ve tüm bunlara rağmen gerekli güvenlik önlemleri ancak olay gerçekleştikten sonra alınabilmiştir. Tanık olarak dosyaya dahil edilen bazı kişilerin, sanık ve ailesiyle sık telefon görüşmesi yaptığı HTS kayıtlarıyla belgelenmiş olmasına rağmen, bu tanık beyanlarının mahkemece dikkate alınması da sürecin tarafsızlığına gölge düşürmüştür. Ayrıca, mahkeme dosyasına sunulan bilirkişi raporu da tanık beyanlarının güvenilirliğini ciddi biçimde tartışmalı hale getirmiştir. Raporda, tanığın olay yerindeki konumundan, araç içerisinde bulunan kişilerin yüzlerini ve hareketlerini net biçimde görmesinin mümkün olmadığı açıkça belirtilmiştir. Bilirkişi, özellikle gece saatlerinde, araç içi aydınlatması açık dahi olsa, araç içerisindeki şahısların yüzlerinin ve hareketlerinin net biçimde ayırt edilemeyeceğini tespit etmiştir. Bilirkişi raporunda da görüldüğü üzere doğru olmayan tanık beyanının, sanığın işlediği cinayeti kasıtlı biçimde şüpheli hale getirme çabalarının bir parçası olduğu açıktır.

Tüm bu gelişmeler, delillerin bütüncül değerlendirilmediğini, tanık beyanlarının çelişkilerine rağmen sanığın serbest bırakıldığını ve kadın cinayetlerinde cezasızlık pratiğinin bir kez daha yargı eliyle üretildiğini göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Sanığın, cinayeti işlediğine dair güçlü şüphe oluşturan kriminal raporlar, barut izi tespiti, DNA örnekleri, olay yeri kan izleri ve tanık beyanlarına rağmen neden tutuklanmadığına dair gerekçeli bir açıklama yapılacak mıdır? Bakanlığınız bu kararı bağımsız bir denetime tabi tutmayı planlamakta mıdır?
2. Silahla ilgili ilk raporda 10 mermi yer aldığı belirtilmişken, sonradan sunulan raporda bu sayının 12'ye çıkmasının gerekçesi nedir? Bu çelişkinin delil güvenliğini zedelediği göz önüne alındığında, sorumlular hakkında adli veya idari bir işlem başlatılmış mıdır?
3. Olaydan üç ay sonra dosyaya giren tanıkların, sanık ailesiyle sık telefon görüşmesi yaptığı BTK kayıtlarıyla sabitken, bu kişilerin beyanlarının geçerliliği yargılamada neden sorgulanmamıştır? Tanık tarafsızlığını gözeten bir denetim mekanizması Bakanlığınız bünyesinde mevcut mudur?
4. 27 Şubat 2025 tarihli bilirkişi raporunda açıkça belirtildiği üzere, tanığın olay yerindeki konumundan araç içerisinde bulunan kişilerin yüzlerini ve hareketlerini net biçimde görmesinin mümkün olmadığı teknik olarak tespit edilmişken; bu açık çelişkiye rağmen söz konusu tanık beyanının esas alınması, sanığın cinayeti kasıtlı biçimde 'şüpheli ölüm' gibi göstermeye yönelik beyanlarıyla uyumlu biçimde mahkeme tarafından dikkate alınması, delillerin objektif değerlendirilmesi ve maddi gerçeğin ortaya çıkarılması yükümlülüğünün ağır biçimde ihlali değil midir?
5. Sanığın ailesi tarafından mağdur aileye yönelik yapılan sözlü saldırılara rağmen, mahkeme öncesinde yeterli güvenlik önlemi neden alınmamıştır? Ailenin, sanıkla aynı koridorda saatlerce bekletilmesi hakkında Bakanlığınız herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?
6. Basın mensubu gazeteci Özge Demir'in haber takibi sırasında gözaltına alınması ve telefonuna el konulması, açıkça anayasal hakların ihlali değil midir? Bakanlığınız, bu müdahalenin sorumluları hakkında soruşturma başlatmayı düşünmekte midir?
7. Kadın cinayetlerine dair davalarda kamusal izleme hakkını kullanan basının engellenmesi, davaların kamuoyundan kaçırılmasına yönelik sistematik bir yaklaşım mıdır? Bu algının ortadan kaldırılması adına kadın cinayetlerini izlenebilir kılan mekanizmalar sağlanacak mıdır?
8. Sanığın yalnızca beyanlarıyla, Pınar Bulunmaz'ın "intihara meyilli" olduğu iddia edilirken, herhangi bir psikolojik tedavi geçmişi, raporu veya sağlık kaydı bulunmadığı hâlde bu söylemlerin yargılamada dikkate alınması, mağdurun kişilik haklarını ihlal etmiyor mu?
9. Tanık polislerin ifadelerinin bire bir benzerlik göstermesi ve bu durumun "tanıklığa müdahale" iddiasına yol açması üzerine, tanık beyan süreçlerinin adil ve bağımsız yürütüldüğünü güvence altına alacak mekanizmalar oluşturulacak mıdır?
10. Kadın cinayetleriyle ilgili dosyalarda delil karartma, tanık yönlendirme ve mağdur ailelerin adalet arayışının bastırılmasına dönük baskılar göz önüne alındığında, bu tür dosyaların özel statüde değerlendirilmesi ve bağımsız bir izleme kurulunca denetlenmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
11. Kadın örgütlerinin ve Şanlıurfa ile Adıyaman barolarının müdahillik taleplerinin reddedilmesi, sanığın tutuklanmasına yönelik tüm taleplerin ısrarla oy çokluğuyla geri çevrilmesi ve dahası, duruşmayı takip eden gazetecinin hukuksuz biçimde gözaltına alınarak telefonuna el konulması; bu davanın hem kamuoyundan kaçırılmaya hem de adalet mekanizmasını toplumdan gizlemeye yönelik sistematik bir çabanın parçası değil midir?
12. Tüm bu dava sürecinde ortaya çıkan delillerin sistematik biçimde göz ardı edilmesi; sanığın tutuklanmamasına, kadın örgütlerinin ve baroların müdahillik taleplerinin reddedilmesine, kamuoyunun haber alma hakkının ihlal edilmesine ve tanık beyanlarının bilirkişi raporuyla açıkça çürütülmesine rağmen dikkate alınmasına bakıldığında, bu yaklaşım yalnızca adil yargılanma hakkının değil, aynı zamanda kadına yönelik şiddetle mücadelede devletin etkin soruşturma ve kovuşturma yükümlülüğünün açık bir ihlali değil midir? Bakanlığınız bu davaya açık ve aktif bir şekilde müdahil olup, kadın cinayeti faili Rıdvan Bulunmaz'ın 'eşe karşı kasten öldürme' suçundan müebbet hapis cezası alması için üzerine düşen sorumluluğu yerine getirecek midir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1205-4161/5846
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 16/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1666085 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30344 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1205-4160/5845
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30344 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında

sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

IV- Siverek Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 21/07/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olayla ilgili yürütülen soruşturma sonucu açılan kamu davasının yargılamasının devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

2.- Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız'ın, cezaevlerinde açıköğretim fakültelerine kayıtlı mahkûm sayısına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30442)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.07.2025

Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili

Anayasa'nın 42. maddesi uyarınca eğitim hakkı herkes için güvence altına alınmıştır. Bu hak, tutuklu ve hükümlüler için de geçerli olup; cezaevinde bulunan bireylerin eğitim faaliyetlerine erişimi, hem rehabilitasyon sürecinin bir parçası hem de anayasal bir zorunluluktur.

Ancak son dönemde kamuoyuna ve sivil toplum raporlarına yansıyan bilgiler, ceza infaz kurumlarında kalan açıköğretim fakültesi öğrencilerinin ciddi erişim sorunları yaşadığını göstermektedir. Özellikle kitap, ders notu, sınav materyali ve dijital içeriklere ulaşım konusunda kısıtlamalar olduğu; bazı mahpusların sınavlara hazırlık sürecinde eğitim materyallerinden mahrum kaldığı belirtilmektedir. Cezaevinde bilgisayar, internet ve kütüphane imkanlarının yetersizliği, bu sorunu daha da derinleştirmektedir.

Bu durum hem eğitim hakkının ihlali anlamına gelmekte, hem de tutuklu ve hükümlülerin yeniden topluma kazandırılma hedefini zayıflatmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Türkiye genelinde ceza infaz kurumlarında açıköğretim fakültelerine kayıtlı kaç tutuklu ve hükümlü bulunmaktadır? Bu sayı üniversite düzeyine göre (ön lisans, lisans, yüksek lisans) ayrılmış mıdır?

2. Bu bireylerin eğitim materyallerine (ders kitapları, yardımcı kaynaklar, üniversite tarafından gönderilen notlar, online içerikler) erişimi hangi yollarla sağlanmaktadır?

3. Cezaevlerinde açıköğretim öğrencilerine yönelik basılı kaynak temini, dijital içeriklere erişim ve akademik destek sağlamak amacıyla Bakanlığınız ile Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ya da ilgili üniversiteler arasında bir protokol veya iş birliği mevcut mudur?

4. Açıköğretim öğrencisi olan tutuklu ve hükümlülerin sınavlara katılım süreci nasıl yürütülmektedir?

5. Cezaevinde kalan öğrencilerin, akademik danışmanlık veya rehberlik hizmeti alma hakkı var mıdır? Bu kapsamda kaç cezaevinde bu tür destek sunulmaktadır?

6. Son bir yıl içerisinde, eğitim materyallerinin cezaevine kabul edilmediği ya da geciktirildiği gerekçesiyle Bakanlığınıza yapılan şikâyet ya da başvuru sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1214-4885/6783
Konu : Yazılı soru önergesi

12../10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Aydın Milletvekili Hüseyin Yıldız tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30442 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1214-4884/6782
Konu : Yazılı soru önergesi

17. 10. /2025

Sayın Hüseyin YILDIZ
Aydın Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30442 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

II- 5275 sayılı Kanunun, "Öğretimden yararlanma" kenar başlıklı 76. maddesinin birinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin tüm öğretim türlerinden, diğer ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise kurum içinde verilebilen yaygın, dışarıdan ve açık öğretim programlarından yararlanmalarının sağlanacağı; ikinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin, kurum içinde açılan örgün öğretim programlarına kurum disiplin, düzen ve güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, kurumsal kapasite ve imkânların uygunluğu ölçüsünde devam edebileceği ve yaş, eğitim düzeyi, engellilik durumu, sosyal ve ekonomik durum ile benzeri ölçütlere göre ihtiyacı olan hükümlülere öncelik verileceği; üçüncü fıkrasında, kayıtlı olduğu eğitim kurumlarının ilgili mevzuatına göre gerekli şartları taşıyan ve kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin sınavlarının, kişi ve kurum güvenliği ile kurum disiplin ve düzeninin bozulmasını önleyici tedbirler alınarak aşağıda belirtilen usule göre ceza infaz kurumu içinde yapılacağı, buna göre hükümlülerin kayıtlı oldukları ortaöğretim, ön lisans, lisans ve benzeri öğretim programları kapsamındaki sınavlar ile mesleki yeterlilik gibi yazılı veya sözlü sınavlarının, ilgili kurum ile koordinasyon sağlanarak öncelikle çevrim içi, bunun mümkün olmaması halinde ise ilgili eğitim kurumu görevlisinin gözetiminde yüz yüze yapılacağı ve hükümlülerin merkezi sınavlar ile açık öğretim kurumları sınavlarına, sınav merkezi olarak belirlenen ceza infaz kurumlarında katılacağı; dördüncü fıkrasında, kurum ve

kuruluşlar ile üniversitelerin, sınavlara ilişkin olarak üçüncü fıkrada belirtilen konularda gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almakla yükümlü oldukları; beşinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin öğretimden yararlanması veya sınavlara katılmasının, hükümlünün; başarısız olması, devamsızlık göstermesi, eğitim ve sınav alanlarında bu Kanunda yazılı disiplin cezasını gerektiren eylemlerden birini gerçekleştirmesi veya öğretim programının ceza infaz kurumunun işleyişine yer ve zaman itibarıyla uygun olmaması halleri dışında engellenemeyeceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- Ceza infaz kurumlarında bulunan tutukluların eğitimlerine devam edebilmelerini teminen, yakınları veya avukatları aracılığıyla getirilen ya da kargo yoluyla kendilerine gönderilen ders kitapları ve ders notları, yalnızca fiziki kontrollerden geçirilerek, içerik yönünden denetime tabi tutulmadan ve gecikmeksizin ilgilisine teslim edilmektedir.

Atatürk Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Öğretim Fakültesi ile Ankara Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi sınavları gerekli güvenlik önlemleri alınarak tüm ceza infaz kurumlarında çevrim içi olarak gerçekleştirilmektedir. Ayrıca kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklular, sınavlarını yüz yüze gerçekleştiren açık öğretim kurumlarının sınavlarına, (Anadolu AÖF, İstanbul AUZEF, AÖL ve AÖO) sınav merkezi olan kapalı ceza infaz kurumlarında katılabilmektedirler. Bulundukları kurumun sınav merkezi olmaması halinde ise en yakın sınav merkezi olan kapalı ceza infaz kurumuna götürülerek sınavlarına katılımları sağlanmaktadır.

Açık öğretime kaydı olan ve açık ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler ise sınavlarına, sınav giriş belgelerinde belirtilen ve kurumla aynı il ve ilçedeki okullarda girebilmektedirler.

IV- Ceza infaz kurumlarında temel eğitimden yükseköğretime, sosyal ve kültürel kurs ve etkinliklerden iş ve meslek eğitimlerine, psiko-sosyal yardım programlarından manevi rehberliğe kadar birçok alanda iyileştirme programları yürütülmektedir. Ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklular danışmanlık ve rehberlik hizmeti alma konusunda talepleri olması halinde kurumlarda bulunan eğitim öğretim servislerinde görev yapmakta olan öğretmenler ve görevliler tarafından kendilerine gerekli danışmanlık ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

V- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında açıköğretim ortaokulu 10.145, açıköğretim lise 52.070, açıköğretim lisans/önlisans 6.429, örgün eğitim ortaokul 90, örgün eğitim lise 718, örgün eğitim önlisans 1.234, örgün eğitim lisans 701, yüksek lisans 34, uzaktan eğitim 85, doktora 106, MESEM 3.289 ve ÇPAL 293 olmak üzere toplam 75.194 hükümlü ve tutuklunun eğitimine devam ettiği anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

3.- Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya'nın, koşullu salıverme hükümlerinden yararlanamayan kadın mahkûmlara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30444)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Adalet KAYA
Diyarbakır Milletvekili

Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler ve ulusal mevzuat çerçevesinde, ceza infaz süreçlerinde insan onuruna saygılı uygulamalar ve mahkumların temel haklara erişimi güvence altına alınmıştır. Bu bağlamda, özellikle ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alan kadın hükümlülerin durumu hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 5275 Sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 107/16 maddesi ile 3713 Sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun (TMK) 17/4 fıkrası kapsamında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına çarptırılmış ve koşullu salıverme hükümlerinden faydalanması yasal olarak mümkün olmayan kadın hükümlü sayısı Türkiye genelinde kaçtır?
2. Henüz infaz aşamasına geçilmemiş olmakla birlikte, derece mahkemelerinden bahse konu suç tipleri yönünden haklarında ceza verilen ve bu bağlamda tutukluluk sürecini tahliye umudu olmadan geçiren kadın hüküm özlü tutuklu sayısı kaçtır?
3. Tahliye umudu olmayan bu kadın hükümlülerden/hüküm özlü tutuklulardan kaçı tek kişilik infaz rejimine tabi tutulmaktadır? Kaçı diğer hükümlülerle/hüküm özlü tutuklularla ortak alanları kullanabildiği cezaevi birimlerinde bulundurulmaktadır?
4. Tahliye umudu olmayan kadın hükümlüler/hüküm özlü tutuklular arasında Adli Tıp Kurumu tarafından tespit edilmiş ağır veya kronik sağlık sorunu bulunanların sayısı kaçtır?
5. Sağlık durumu nedeniyle hastane veya cezaevi revirinde sürekli veya tekrar eden şekilde tedavi gören, koşullu salıverme hükümlerinden faydalanması yasaklanmış kadın hükümlülerin/hüküm özlü tutukluların sayısı kaçtır?
6. Son 10 yıl içerisinde ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası infaz edilmekteyken, sağlık nedenleriyle cezasının infazı ertelenen ve bu nedenle tahliye edilen kadın hükümlü sayısı kaçtır?

7. Koşullu salıverme hükümlerinden faydalanması yasaklanmış kadın hükümlülerden/hüküm özlü tutuklulardan kaçının çocuğu bulunmaktadır?
8. Bahse konu kanun maddeleri gereği ağırlaştırılmış müebbet cezası infaz edilen hükümlü kadınların kaldığı ceza infaz kurumlarının isimleri ve bulunduğu iller hangileridir? Her bir ceza infaz kurumunda tahliye umudu bulunmayacak biçimde ağırlaştırılmış müebbet cezası almış kadın sayısı nedir?
9. Bu hükümlülerden kaçı dış dünya ile iletişim hakkı çerçevesinde ayda kaç saat görüşme, telefon ve mektup gibi haklarını kullanabilmektedir?
10. Ceza İnfaz Kurumlarında bahse konu kanun maddeleri kapsamında hükümlü olan kadınların, infaz sürecinde karşılaştıkları hak ihlallerine karşı başvurabilecekleri şikâyet mekanizmaları olan Kamu Denetçiliği Kurumu, Anayasa Mahkemesi gibi denetim ve başvuru mekanizmalarına yaptıkları başvuru sayısı ve sonuçlanma oranı nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1216-4646/6434
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 19/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1668474 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Adalet Kaya tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30444 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1216-4645/6433
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Adalet KAYA
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30444 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde

ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

III- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- 5275 sayılı Kanunun "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarının, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesisler olduğu, bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemlerinin uygulandığı; ikinci fıkrasında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde, Türk Ceza Kanununda yer alan; insanlığa karşı suçlardan, kasten öldürme suçlarından, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan, devletin

güvenliğine karşı suçlardan, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan mahkûm olanların cezalarının bu kurumlarda infaz edileceği; üçüncü fıkrasında, eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmalarının gerekli olduğu saptananlar ile bulundukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanların bu kurumlara gönderilecekleri hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

V- A) 5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün telefon ile haberleşme hakkı" kenar başlıklı 66. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin, Cumhurbaşkanınca çıkarılan yönetmelikte belirlenen esas ve usullere göre idarenin kontrolündeki ücretli telefonlar ile görüşme yapabileceği, telefon görüşmesinin idarece dinleneceği ve kayıt altına alınacağı, bu hakkın tehlikeli hâlde bulunan ve örgüt mensubu hükümlüler bakımından kısıtlanabileceği; ikinci fıkrasında, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde hükümlülerin, ücretli telefonlarla serbestçe görüşme yapabileceği; üçüncü fıkrasında, açık ve kapalı ceza infaz kurumlarındaki hükümlülerin altsoy, üstsoy, eş ve kardeşlerinin ölüm, ağır hastalık, salgın hastalık veya doğal afet hâllerinde, kuruma ait telefon ve faks cihazından derhâl yararlandırılacağı, görüşmelerin, tutanak ile belgeleneceği ve tutanakların özel bir dosyada saklanacağı; dördüncü fıkrasında, hükümlülerin açık ve kapalı ceza infaz kurumlarında, çocuk eğitimevlerinde araç telefonu, telsiz telefon veya cep telefonu ve benzeri iletişim araçlarını bulunduramayacağı ve kullanamayacağı,

B) 28/03/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşememişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

VI- 5275 sayılı Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik

ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

VII- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109.

maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

VIII- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Ülkemiz ceza infaz kurumlarında tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, hasta bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30549)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasanın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. ve 99. maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Mardin E Tipi Kapalı Hapishane'de tutulmakta olan ağır hasta mahpus Yusuf Dost, 2014 yılında tutuklanmış, 2023 yılında tutuklama tedbiri kaldırılarak tahliye edilmiştir. Gözaltında ve tutukluluğu süresince maruz kaldığı işkenceler nedeniyle ciddi psikolojik rahatsızlıklar yaşamış; tahliyesinden yalnızca dört gün sonra evinin üçüncü katından atlayarak intihar girişiminde bulunmuştur. Bu olay sonucunda her iki bacağını da kullanamaz hale gelen Dost, yaklaşık bir yıl boyunca yatağa bağımlı şekilde evde kalmıştır. Şubat 2025'te cezasının onanmasının ardından yeniden tutuklanarak cezaevine gönderilmiştir. Halen cezaevinde iki koltuk değneğiyle yaşamını sürdürmeye çalışan Yusuf Dost'un ailesinin aktarımlarına göre, hem ciddi psikolojik rahatsızlıkları bulunmakta hem de temel ihtiyaçlarını tek başına karşılayamayacak durumdadır.

Bu bağlamda;

1. Yusuf Dost isimli ağır hasta mahpusun, cezaevine yeniden gönderilmeden önce sağlık durumu ve psikiyatrik değerlendirmesi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonucu nedir?
2. Yusuf Dost'un intihar girişimi sonrası geçirdiği fiziksel travmalara ve ağır psikolojik rahatsızlıklarına rağmen cezaevinde tutulması hukuken ve tıbben uygun mudur?
3. Yusuf Dost'un temel yaşam ihtiyaçlarını kendi başına karşılayamadığı bilindiği halde cezaevi koşullarında kalmaya devam etmesi, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "infazın ertelenmesi"ne dair hükümleriyle çelişmiyor mu?

4. Yusuf Dost'un cezaevindeki sağlık durumu düzenli olarak kontrol edilmekte midir? Bu kapsamda kaç kez sağlık kurumlarına sevki yapılmıştır?

5. 10. Yargı Paketiyle gelen "cezanın konutta infazına" dair düzenlemeyle alakalı Yusuf Dost için yasal işlemler başlatılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1223-4454/6187
Konu : Yazılı soru önergesi 13./10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30549 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1223-5437/7466
Kon : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30549 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- 5275 sayılı Kanunun "Özel infaz usulleri" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, infaz hâkiminin, hükümlünün talebi üzerine kasten işlenen suçlarda toplam üç yıl, taksirle öldürme suçu hariç olmak üzere taksirle işlenen suçlarda ise toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasının; her hafta cuma günleri saat 19.00'da girmek ve pazar günleri aynı saatte çıkmak suretiyle hafta sonları; hafta sonları hariç, her gün saat 19.00'da girmek ve ertesi gün saat 07.00'de çıkmak suretiyle geceleri, ceza infaz kurumlarında çektirilmesine karar verebileceği, haftasonları infaz usulünün, hükümlünün iş yaşamı ve ailevi durumu ile ceza infaz kurumlarının düzen ve işleyişine göre ceza infaz kurumu tarafından, süresi aynı olmak koşuluyla hafta içi günlerde de uygulanabileceği; ikinci fıkrasında mahkûmiyete konu suç nedeniyle doğmuş zararın aynen iade, suçtan önceki hâle getirme veya tazmin suretiyle tamamen giderilmesine dair hukukî sorumlulukları saklı kalmak üzere; kadın, çocuk veya altmışbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam üç yıl, yetmiş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam dört yıl, yetmişbeş yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam beş yıl, seksen yaşını bitirmiş kişilerin mahkûm oldukları toplam altı yıl veya daha az süreli hapis cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği; üçüncü fıkrasında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar hariç olmak üzere hapis cezasına mahkûm olan veya adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlülerden Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği tespit edilen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilenlerin cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, mahkûmun durumunun, Cumhuriyet başsavcılığınca birer yıllık dönemlere göre Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrasında belirlenen usule göre incelettirileceği, inceleme sonuçlarına göre hükümlünün iyileştiğinin tespit edilmesi halinde infaz hâkiminin, cezanın konutta çektirilmesine dair kararı kaldıracağı, mahkûmun, denetimli serbestlik müdürlüğü ve bulunduğu yer kolluk makamlarınca izleneceği, toplam cezası on yıldan fazla olan hükümlülerin elektronik cihazların kullanılması suretiyle takibinin zorunlu olduğu, bu fıkrada yazılı yükümlülüklere aykırı hareket edilmesi hâlinde cezanın konutunda çektirilmesine dair kararın infaz hâkimliğince kaldırılacağı; dördüncü fıkrasında, doğurduğu tarihten itibaren altı ay geçen ve toplam beş yıl veya daha az süreli hapis cezasına mahkûm olan ya da adli para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilen hükümlü kadınların cezasının konutunda çektirilmesine infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, bu fıkra uyarınca talepte bulunulabilmesi için kadının doğurduğu tarihten itibaren bir yıl altı ay geçmemiş olması gerektiği, konutta infaza karar verdikten sonra çocuk ölmüş veya anasından

başka birine verilmiş olursa infaz hâkiminin konutta infaz uygulamasına ilişkin kararını kaldıracağı; beşinci fıkrasında, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesine karar verilenler hakkında tabi oldukları infaz rejimine göre koşullu salıverilme ve denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı hükümlerinin uygulanacağı; altıncı fıkrasında cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi kararının, infaza başlandıktan sonra da verilebileceği; yedinci fıkrasında, infaz hâkiminin talep üzerine, cezanın özel infaz usulüne göre çektirilmesi sırasında bu usulün uygulanmasına son verebileceği, özel infaz usulünün gereklerine geçerli bir mazeret olmaksızın uyulmaması hâlinde ise bu usulün uygulanmasına son verileceği ve bu hâlde infaza genel hükümlere göre ceza infaz kurumlarında devam edileceği, özel infaz usulüne göre geçirilen sürenin, infaz aşamasında mahsup edileceği, bu fıkranın uygulandığı hâllerde 105/A maddesi hükümlerinin uygulanmayacağı; sekizinci fıkrasında, bu madde hükümlerine göre verilen kararlara itiraz yolunun açık olduğu; dokuzuncu fıkrasında, üçüncü ve dördüncü fıkra hariç, bu madde hükümlerinin; terör suçları ile örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçlarından ya da örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olanlar, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar, adlî para cezası infaz sürecinde hapis cezasına çevrilenler, koşullu salıverilme kararının geri alınması nedeniyle cezası aynen infaz edilenler ve Kanunun 105/A maddesinin altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca açık ceza infaz kurumuna gönderilenler hakkında uygulanmayacağı; onuncu fıkrasında, bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirleneceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- Mardin Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 08/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Mardin E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, 03/03/2025 tarihinde Kuruma ilk kabul muayenesinde "sırt ve bacaklarda platin mevcut, düzenli fizik tedavi görüyor" şeklinde doktor raporunun bulunduğu,

Öte yandan, Kurum psiko-sosyal yardım servisi tarafından hükümlü ile 04/03/2025 tarihinde yapılan görüşme sonrasında, hükümlünün daha önce kendisine zarar verme girişiminde bulunduğunu beyan etmesi üzerine aynı tarihte Kurumda görevli hekim tarafından muayenesinin gerçekleştirildiği ve kendisine ilaç reçete edildiği,

B) Adı geçenin bildirdiği şikâyetleriyle ilgili olarak Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde diğer sağlık kuruluşlarının ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçen hakkında re'sen başlatılan infaz erteleme işlemleri kapsamında Mardin Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen 20/06/2025 tarihli raporda, hükümlünün R (Rehabilitasyon) tipi kapalı ceza infaz kurumu şartlarında cezasının infazının uygun olduğunun belirtilmesi nedeniyle Kurum İdaresi tarafından 02/07/2025 tarihinde adı geçen hakkında hastalık nedeniyle nakil talebinde bulunulduğu, ancak hükümlünün aynı tarihli kendi isteğiyle R tipi kapalı ceza infaz kurumuna gitmek istemediğine ilişkin verdiği dilekçe nedeniyle nakil işlemlerinin tamamlanamadığı,

C) Adı geçenin, cezasının konutta infaz edilmesi ile ilgili Kurum İdaresine ilettiği herhangi bir talebi bulunmadığı gibi 5275 sayılı Kanunun 110. maddesinde belirtilen infaz şartlarını da taşımadığından hakkında başlatılan bir işlemin olmadığı,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

5.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, 2025 yılında Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenen işletmelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30620)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddeleri uyarınca Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Seda KÂYA ÖSEN
İzmir Milletvekili

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen yeşil dönüşüm destek programları kapsamında, destek verilen firmalara ilişkin detaylı veriler kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Bu durum, kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık ilkesinin ihlal edildiği yönünde eleştirilere neden olmaktadır. Hangi sektörlerin ve illerin bu desteklerden öncelikli olarak faydalandığına dair bilgiler, hem yerel sanayi politikalarının değerlendirilmesi hem de desteklerin adil dağılıp dağılmadığının görülmesi açısından önem taşımaktadır.

Bu bağlamda:

1. 2025 yılı içinde "yeşil dönüşüm destek programı" kapsamında kaç sanayi işletmesi desteklenmiştir? Bu işletmelerin faaliyet gösterdiği iller ve sektörler hangileridir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355546 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Seda Kaya ÖSEN tarafından tevcih edilen 7/30620 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDA KÂYA ÖSEN'İN

7/30620 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülen yeşil dönüşüm destek programları kapsamında, destek verilen firmalara ilişkin detaylı veriler kamuoyuyla paylaşılmamaktadır.

Bu durum, kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık ilkesinin ihlal edildiği yönünde eleştirilere neden olmaktadır. Hangi sektörlerin ve illerin bu desteklerden öncelikli olarak faydalandığına dair bilgiler, hem yerel sanayi politikalarının değerlendirilmesi hem de desteklerin adil dağılıp dağılmadığının görülmesi açısından önem taşımaktadır. Bu bağlamda;

Soru 1- 2025 yılı içinde "Yeşil Dönüşüm Destek Programı" kapsamında kaç sanayi işletmesi desteklenmiştir? Bu işletmelerin faaliyet gösterdiği iller ve sektörler hangileridir?

CEVAP:

30/05/2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 9903 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında uygulamaya alınan Yeşil Dönüşüm Programı (Program), döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmektedir.

Programa imalat sanayinde faaliyet gösteren Türkiye'de yerleşik sermaye şirketleri başvurabilmektedir. KOBİ'ler ve büyük ölçekli işletmelere açık olan program, genel bir destek mekanizması olarak tasarlanmıştır. Bu kapsamda, imalat sanayii tesislerinin yeşil dönüşümüne yönelik yapılacak iyileştirmelere, 9903 sayılı Karar çerçevesinde; Çağrı duyurusunda yer alan koşullar ve asgari yatırım tutarlarına bağlı olarak Stratejik Hamle Programı ve Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi çerçevesinde tanımlanan teşvikler sağlanmaktadır.

Teşvik sisteminde günümüze kadar olan uygulamalardan farklı olarak Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında başvuru sahibi tüm işletmeler, ülkemizin 2053 net sıfır hedefi doğrultusunda karbon ayak izi azaltım hedefini içeren Yol Haritalarını sunmalıdır. İşletmelerin Yol Haritası Raporlarına baz teşkil etmek üzere Bakanlığımız tarafından AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması ve AB'de yapılan analizler dikkate alınarak en fazla karbon emisyonuna sahip olan çelik, alüminyum, çimento ve gübre sektörleri belirlenmiş ve bunlara yönelik sektörel yol haritaları hazırlanmıştır. Bakanlığımız ayrıca ilgili kuruluşu olan TÜBİTAK'a da demir-çelik, alüminyum, çimento, kimyasallar, plastik ve gübre sektörlerinde yeşil büyüme teknoloji yol haritaları hazırlatmıştır.

Program kapsamında yürütülen değerlendirme süreçleri, başvuruların elenmesine değil; projelerin yeşil dönüşüm hedefleriyle uyumlu ve uygulanabilir hale getirilmesine yönelik rehberlik sağlanmasına odaklanmaktadır. Bu doğrultuda, en az beş yıllık olarak hazırlanan Yol Haritasının hayata geçirilmesi amacıyla işletme bünyesinde Yeşil Dönüşüm Ekibi oluşturulmaktadır. Destek almaya hak kazanan tesisler, yeşil dönüşüm yol haritasının uygulama süreci boyunca Bakanlığımız tarafından Yeşil Dönüşüm Merkezi olarak ilan edilmekte ve sektörel dönüşümde örnek teşkil ederek öncü rol üstlenmektedir.

Oldukça teknik bilgi ve uzmanlık gerektiren yeşil dönüşüm konusunda sadece yatırımlara yönelik destek mekanizmaları tanımlanmamış, bunun yanında Yol Haritası Raporlarının hazırlanması sürecine dönük programlar da geliştirilmiştir. Bakanlığımız tarafından Dünya Bankası finansmanı ile yürütülen Türkiye Yeşil Sanayi Projesi çerçevesinde TÜBİTAK tarafından ilan edilen "1831 - Yeşil İnovasyon Teknoloji Mentörlük Çağrısı" kapsamında işletmelere yeşil dönüşüm sürecinde mentörlük yapabilecek çözüm ortakları belirlenmiştir. Çağrı kapsamında belirlenen çözüm ortaklarına Yol Haritası Raporu hazırlatan işletmelere destek sağlanmış olup işletmeler Yol Haritaları ile Yeşil Dönüşüm Destek Programına başvuruda bulunulabilmektedir. Türkiye Yeşil Sanayi Projesi kapsamında önümüzdeki dönemde yeni mentör firmalara yol haritası raporu hazırlama desteği verilmesi ve yeşil dönüşüm yatırımlarına baz teşkil edecek yol haritası dokümanlarına hem maddi hem de teknik bilgi desteği sağlanması hedeflenmektedir.

Yeşil Dönüşüm Programı, AB uygulamalarına uyum sağlanması gereken kurumsal kapasite, ölçüm ve yatırım planlaması gerektiren bir programdır, dolayısıyla başvuruların zamanla artması beklenmektedir. Programın erişilebilirliğini ve etkinliğini artırmak amacıyla, başta diğer uygulamalar kapsamında yol haritası hazırlama desteği almış işletmeler olmak üzere, tüm imalat sanayi firmalarını hedefleyen çok sayıda tanıtım ve bilgilendirme etkinliği düzenlenmiştir. Önümüzdeki dönemde sahada tanıtım etkinlikleri artırılarak, işletmelerin yeşil dönüşüm ve Programa ilişkin farkındalık düzeylerinin artırılması hedeflenmektedir.

Programın kapsamı, başvuru koşulları ve güncel gelişmeler hakkında detaylı bilgiye Yeşil Dönüşüm Programı Resmî Web Sitesi (https://yesildonusum.sanayi.gov.tr/) üzerinden ulaşılabilmektedir. Ülkemizin 2053 net sıfır emisyon hedefine en hızlı şekilde ulaşmasını teminen, sektör ve ölçek ayrımı gözetilmeksizin, programın hedefleriyle örtüşecek şekilde yeşil dönüşüm uygulamaları gerçekleştirmek isteyen tüm imalat sanayi işletmelerinin programa başvuru yapmaları ve program kapsamındaki desteklerden yararlanmaları teşvik edilmektedir.

Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında destek almaya hak kazanan firmalar Bakanlığımızca yeşil dönüşüm merkezi olarak ilan edileceğinden bu yıl içinde yapılacak özel bir tanıtım etkinliği ile yeşil dönüşüm merkezi olmaya hak kazanan firmalara belgelerinin takdim edilmesi böylece ülke çapında Programa ilişkin farkındalığın arttırılması planlanmaktadır.

6.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, İzmir'de OSB'lerde yatırım süresi içinde üretime geçilmeyen parsellere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30621)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96. maddeleri uyarınca Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Seda KÂYA ÖSEN
İzmir Milletvekili

5 Eylül 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile birlikte, OSB'lerde tahsis edilen arsaların belirli süreler içinde yatırıma dönüştürülmesi zorunlu hale getirilmiş ve bu zorunluluğa uymayan yatırımcılara yönelik bir dizi yaptırım öngörülmüştür. Yönetmelikte yer alan düzenlemelere göre; belirlenen süre içerisinde yatırım yapılmayan arsalar için kira bedeli talep edilmesi, emlak vergisi muafiyetinin kaldırılması ve arsanın tahsisinin iptal edilerek geri alınması mümkündür. Ayrıca yatırım taahhüdünü yerine getirmeyen arsa maliklerinin taşınmazları, kamulaştırma yoluyla geri alınabilecektir.

Yönetmeliğin temel amacı; OSB sınırları içindeki arsaların etkin kullanımını sağlamak ve sanayileşme hedeflerine hızla ulaşmaktır. Ancak düzenlemenin uygulamada doğurabileceği olumsuz sonuçlar, yatırımcılar ve sanayi kuruluşları açısından çeşitli endişelere yol açmaktadır. Bu bağlamda, belirlenen süre içinde yatırım yapma zorunluluğu, finansal ya da teknik hazırlığı bulunmayan işletmelere baskı yaratabileceği gibi, kira yükümlülüğü gibi ek maliyetlere de neden olabilecektir. Ayrıca bu baskı altında kalan yatırımcılar, aceleyle planlanmamış projelere yönelebilir ve mülkiyet hakkı açısından da çeşitli tartışmalar gündeme gelebilir.

Bu çerçevede:

1. 5 Eylül 2024 tarihli yönetmelik değişikliği sonrasında, İzmir'deki OSB'lerde yatırım süresi içinde üretime geçmeyen kaç parsel için yaptırım uygulanmıştır?

2. Yatırım yapılmayan parseller için tahsil edilen toplam kira miktarı ne kadardır? Bu kapsamda kaç parsel için emlak vergisi muafiyeti kaldırılmıştır?

3. Tahsis iptaline ve kamulaştırmaya konu olan parsellerin sayısı ve büyüklüğü nedir? Bu işlemler hangi ilçelerde yoğunlaşmıştır?

4. Bakanlığınız, belirlenen sürelerde yatırım yapamayan işletmelere yönelik hangi istisna ya da esneklik mekanizmalarını öngörmektedir?

5. Yatırım taahhüdünü yerine getiremeyen yatırımcılara yönelik uygulamaların, sanayi yatırımlarını ve yerli üretimi olumsuz etkilediğine dair bir analiz yapılmış mıdır?

6. İzmir'de OSB'lerde uzun vadeli yatırım planlaması yapan firmalar açısından bu düzenleme sonrası yeni yükümlülüklerin bütçelerine etkisi değerlendirilmiş midir?

7. Uygulamada yaşanabilecek mağduriyetleri önlemek adına, düzenlemenin revize edilmesi ya da uygulama esaslarının yumuşatılması yönünde bir çalışma planlanmakta mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355548 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Seda Kaya ÖSEN tarafından tevcih edilen 7/30621 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEDA KÂYA ÖSEN'İN

7/30621 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

5 Eylül 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile birlikte, OSB'lerde tahsis edilen arsaların belirli süreler içinde yatırıma dönüştürülmesi zorunlu hale getirilmiş ve bu zorunluluğa uymayan yatırımcılara yönelik bir dizi yaptırım öngörülmüştür. Yönetmelikte yer alan düzenlemelere göre; belirlenen süre içerisinde yatırım yapılmayan arsalar için kira bedeli talep edilmesi, emlak vergisi muafiyetinin kaldırılması ve arsanın tahsisinin iptal edilerek geri alınması mümkündür. Ayrıca yatırım taahhüdünü yerine getirmeyen arsa maliklerinin taşınmazları, kamulaştırma yoluyla geri alınabilecektir.

Yönetmeliğin temel amacı; OSB sınırları içindeki arsaların etkin kullanımını sağlamak ve sanayileşme hedeflerine hızla ulaşmaktır. Ancak düzenlemenin uygulamada doğurabileceği olumsuz sonuçlar, yatırımcılar ve sanayi kuruluşları açısından çeşitli endişelere yol açmaktadır. Bu bağlamda, belirlenen süre içinde yatırım yapma zorunluluğu, finansal ya da teknik hazırlığı bulunmayan işletmelere baskı yaratabileceği gibi, kira yükümlülüğü gibi ek maliyetlere de neden olabilecektir. Ayrıca bu baskı altında kalan yatırımcılar, aceleyle planlanmamış projelere yönelebilir ve mülkiyet hakkı açısından da çeşitli tartışmalar gündeme gelebilir.

Bu çerçevede:

Soru 1- 5 Eylül 2024 tarihli yönetmelik değişikliği sonrasında, İzmir'deki OSB'lerde yatırım süresi içinde üretime geçmeyen kaç parsel için yaptırım uygulanmıştır?

Soru 2-Yatırım yapılmayan parseller için tahsil edilen toplam kira miktarı ne kadardır? Bu kapsamda kaç parsel için emlak vergisi muafiyeti kaldırılmıştır?

Soru 3- Tahsis iptaline ve kamulaştırmaya konu olan parsellerin sayısı ve büyüklüğü nedir? Bu işlemler hangi ilçelerde yoğunlaşmıştır?

Soru 4- Bakanlığınız, belirlenen sürelerde yatırım yapamayan işletmelere yönelik hangi istisna ya da esneklik mekanizmalarını öngörmektedir?

Soru 5- Yatırım taahhüdünü yerine getiremeyen yatırımcılara yönelik uygulamaların, sanayi yatırımlarını ve yerli üretimi olumsuz etkilediğine dair bir analiz yapılmış mıdır?

Soru 6- İzmir'de OSB'lerde uzun vadeli yatırım planlaması yapan firmalar açısından bu düzenleme sonrası yeni yükümlülüklerin bütçelerine etkisi değerlendirilmiş midir?

Soru 7- Uygulamada yaşanabilecek mağduriyetleri önlemek adına, düzenlemenin revize edilmesi ya da uygulama esaslarının yumuşatılması yönünde bir çalışma planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca, 5 Eylül 2024 tarihinde Resmî Gazete'de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile; ön tahsis, arsa tahsisi, tahsis süre uzatımları, kiralama ve tahsis durumlarını etkileyen konulara ilişkin usullere yönelik düzenlemeler yapılarak, mevzuatta halihazırda mevcut olan uygulamalara daha açıklayıcı nitelik kazandırılması ve OSB içindeki parsellerin spekülatif amaçlı kullanımının, rant elde etme amaçlı devrinin önüne geçilmesi hedeflenmiştir.
Ayrıca, tahsis iptalinden ziyade sanayicilerimize tek sefere mahsus ilave bir süre uzatımı imkânı verilerek sanayicimizin önünü açmaya yönelik bir uygulama devreye alınmıştır. Sonuç itibariyle, tesisini bitirerek son aşamaya gelmiş sanayicilerimiz herhangi bir bedel ödemeden 6 ay içinde işyeri açma ve çalışma ruhsatlarını alarak yasal bir şekilde üretime geçebilecektir.

Bu bağlamda; Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin Geçici 12'nci Maddesi kapsamında İzmir ilimizde yer alan 11 OSB'den 406 katılımcı süre uzatımı talebinde bulunmuştur. Söz konusu katılımcılardan 359'unun başvurusu uygun bulunarak bunlardan 356'sı ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiği için süre uzatım talepleri onaylanmıştır.

Hâlihazırda, Geçici 12'nci Madde kapsamına girip süre uzatımı almayan katılımcılara ilişkin olarak mevzuatta öngörülen süreçler devam etmekte olup, İzmir ilimizden Bakanlığımıza yapılan başvurular incelendiğinde süre uzatım başvurusunda bulunan katılımcıların en çok Çiğli ilçesinde yoğunlaştığı görülmüştür.

7.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, Kars iline 2025 Teknik Destek Programı kapsamında yapılan projelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30622)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğünün 96. ve 99. maddeleri gereğince talep ederim. 08.07.2025

İnan Akgün Alp
Kars Milletvekili

Temel amacı kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasındaki koordinasyon ve işbirliğini sağlayarak bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olan Serhat Kalkınma Ajans (SERKA) Bakanlığınızın bağlı kuruluşudur.

Bu bağlamda;

1- 2025 Teknik Destek Programı kapsamında Kars ilinde imzalanan kaç adet proje sözleşmesi vardır? Destek tutarı ve başvuru sahiplerinin (% özel sektör/STK/yerel yönetim) dağılımı nedir? (Örnek: turizm, mesleki eğitim gibi alanlarda hangi kurumlar yararlanmıştır?)

2- 5 Mart 2025 tarihinde Kars'ta desteklenmek üzere SOGEP ve Fizibilite projeleri için imza töreni gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda;
   - Kaç kadın kooperatifine ve kaç adet kültürel-turistik fizibilite projesine destek sağlanmıştır?
   - Toplam faydalanıcı sayısı nedir?
   - Projelerin ne kadar istihdam ve yerel gelir artışı sağladığına dair izleme verileri mevcut mudur?

3- Kars'ta "turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılması" için imzalanan teknik destek sözleşmesi (Haziran 2025) sürecinde, hangi işletme, STK veya kamu kurumu tarafından başvuru yapılmıştır? Elde edilen çıktı ölçütleri (maliyet analizleri, kalite standartları, eğitim sayısı vb.) paylaşılmakta mıdır?

4- Kars özelinde Teknik Destek Programı'na veya Fizibilite Destek Programı'na başvuramayan veya değerlendirme dışı bırakılan dezavantajlı gruplar (kadın, genç, kırsal katılımcılar) olmuştur. Bu durum söz konusu ise; hangi gerekçelere dayanmaktadır? Bu gruplara yönelik özel bilgilendirme, eğitim veya telafi programı geliştirilmiş midir?

5- SERKA tarafından Kars'ta desteklenen projelerde yerinde takip, izleme-denetleme mekanizması kurulmuş mudur? Kurulduysa, bu mekanizmanın başlama tarihi, izleme sıklığı, sonuç alma kriterleri nelerdir? Mevcut izleme sonuçları kamuoyu ile paylaşılmakta mıdır?

6- Kars Yatırım Destek Ofisi ne sıklıkla yerel paydaşlarla görüşmekte, teknik destek ve fizibilite başvurularını yerinde değerlendirmektedir? Bu faaliyetlerin dönemsel raporları (2024–2025) var mıdır ve erişime açık mıdır?

7- Kars'a yönelik toplam destek bütçesinin (Teknik + Fizibilite + SOGEP) 2023, 2024 ve 2025 yıllarına göre yıllık dilimlenmiş verisi nedir? Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltma hedefi doğrultusunda Kars'a ayrılan paydaki yıllık artış/azalış oranları nelerdir?

8- Bakanlık tarafından, Kars'taki bu projelere ilişkin etkinlik, verimlilik ve sürdürülebilirlik analizlerini içeren detaylı etki değerlendirme raporları hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa kamuya açık mıdır, paylaşım planı nedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355545 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün ALP tarafından tevcih edilen 7/30622 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN İNAN AKGÜN ALP'İN

7/30622 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Temel amacı kamu kesimi, özel sektör, sivil toplum ve üniversiteler arasındaki koordinasyon ve iş birliğini sağlayarak bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak olan Serhat Kalkınma Ajans (SERKA) Bakanlığınızın bağlı kuruluşudur.

Bu bağlamda;

Soru 1- 2025 Teknik Destek Programı kapsamında Kars ilinde imzalanan kaç adet proje sözleşmesi vardır? Destek tutarı ve başvuru sahiplerinin (% özel sektör/STK/yerel yönetim) dağılımı nedir? (Örnek: turizm, mesleki eğitim gibi alanlarda hangi kurumlar yararlanmıştır?)

Soru 2- 5 Mart 2025 tarihinde Kars'ta desteklenmek üzere SOGEP ve Fizibilite projeleri için imza töreni gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda;

•Kaç kadın kooperatifine ve kaç adet kültürel-turistik fizibilite projesine destek sağlanmıştır?

•Toplam faydalanıcı sayısı nedir?

•Projelerin ne kadar istihdam ve yerel gelir artışı sağladığına dair izleme verileri mevcut mudur?

Soru 3- Kars'ta "turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılması" için imzalanan teknik destek sözleşmesi (Haziran 2025) sürecinde, hangi işletme, STK veya kamu kurumu tarafından başvuru yapılmıştır? Elde edilen çıktı ölçütleri (maliyet analizleri, kalite standartları, eğitim sayısı vb.) paylaşılmakta mıdır?

Soru 4- Kars özelinde Teknik Destek Programı'na veya Fizibilite Destek Programı'na başvuramayan veya değerlendirme dışı bırakılan dezavantajlı gruplar (kadın, genç, kırsal katılımcılar) olmuştur. Bu durum söz konusu ise; hangi gerekçelere dayanmaktadır? Bu gruplara yönelik özel bilgilendirme, eğitim veya telafi programı geliştirilmiş midir?

Soru 5- SERKA tarafından Kars'ta desteklenen projelerde yerinde takip, izleme-denetleme mekanizması kurulmuş mudur? Kurulduysa, bu mekanizmanın başlama tarihi, izleme sıklığı, sonuç alma kriterleri nelerdir? Mevcut izleme sonuçları kamuoyu ile paylaşılmakta mıdır?

Soru 6- Kars Yatırım Destek Ofisi ne sıklıkla yerel paydaşlarla görüşmekte, teknik destek ve fizibilite başvurularını yerinde değerlendirmektedir? Bu faaliyetlerin dönemsel raporları (2024-2025) var mıdır ve erişime açık mıdır?

Soru 7- Kars'a yönelik toplam destek bütçesinin (Teknik + Fizibilite + SOGEP) 2023, 2024 ve 2025 yıllarına göre yıllık dilimlenmiş verisi nedir? Bölgesel gelişmişlik farklarını azaltma hedefi doğrultusunda Kars'a ayrılan paydaki yıllık artış/azalış oranları nelerdir?

Soru 8- Bakanlık tarafından, Kars'taki bu projelere ilişkin etkinlik, verimlilik ve sürdürülebilirlik analizlerini içeren detaylı etki değerlendirme raporları hazırlanmış mıdır? Hazırlandıysa kamuya açık mıdır, paylaşım planı nedir?

CEVAPLAR:

Serhat Kalkınma Ajansı, 2025 Yılı Teknik Destek Programı kapsamında Kars ilimizde toplam 12 proje için destek sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu Program dahilinde Ajans Yönetim Kurulu kararı gereği eğitim faaliyetleri için üst limit KDV dahil 140 bin TL, danışmanlık faaliyetleri için ise üst limit KDV dahil 210 bin TL olarak uygulanmaktadır. Proje sözleşmelerinin 2'si kamu kurumlarıyla, 5'i kooperatif ve derneklerle, 1'i yerel yönetimlerle, 2'si birliklerle, 1'i kamu kurumu niteliğinde mesleki kuruluşla ve 1'i de özel işletmeyle imzalanmış olup bu projelerin yüzde 41'i eğitim, yüzde 25'i kırsal kalkınma, yüzde 17'si turizm, yüzde 17'si de kurumsal kapasitenin geliştirilmesi alanlarındadır.

SOGEP projeleri ile bu projelerin iştirakçisi olan il merkezi ve ilçelerinde faaliyet göstermekte olan 8 adet kadın kooperatifinin kurumsal kapasitesi ve fiziki alt yapısı iyileştirilecektir. Faydalanıcı sayısı 192'dir. Fizibilite Destek Programı kapsamında ise 2 tarihi kültürel yapının turizm sektörüne kazandırılması amacıyla fizibilitesi desteklenmiştir. Bahse konu projeler hâlihazırda devam etmekte olup bunların hayata geçmesiyle 55 kişinin istihdam edilmesi öngörülmektedir.

Ajans, Kars'ta turizm sektörünün hizmet kalitesinin artırılması için başta Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü olmak üzere kamu kurumu, kamu kurumu niteliğinde mesleki kuruluşları ve STK'lar ile iş birliği içerisinde çalışmalar yapmaktadır. Bu amaçla Kars Oteller ve Lokantalar Derneği tarafından sunulan "Kars Turizminde Dil ve Kalite Artırımı" isimli teknik destek projesi başarılı bulunarak destek sözleşmesi imzalanmıştır.

Bu kapsamda "Çevreye Duyarlı Konaklama Tesisi Belgesi (Yeşil Yıldız)", Güvenli Turizm Sertifikasyon Programı, Green Key -Yeşil Anahtar Sertifikası, EU Ecolabel- AB Ekoetiketi, Sürdürülebilir Turizm Sertifikası II. Aşama, ISO 14001-Çevre Yönetimi Sertifikası, Travellife for Hotels& Accomodations ve Turizm Amaçlı Konut İzin Belgesi gibi belge ve sertifikasyon süreçleri konusunda danışmanlık sağlanacaktır. Projenin eğitim ve danışmanlık faaliyetlerinden 20 işletme ve 100 personelin/yöneticinin faydalanması hedeflenmektedir.

Teknik Destek Programı ve Fizibilite Destek Programına sadece tüzel kişilikler başvurabilmekte olup kadın, genç ve kırsal katılımcıların bireysel olarak başvuru yapması mümkün değildir. 2025 Yılında Fizibilite Destek Programı kapsamında 1 adet proje, Teknik Destek Programı kapsamında ise 12 adet proje desteklenmiştir.

Serhat Kalkınma Ajansı, desteklediği projelerin izleme ve değerlendirmesini düzenli olarak yapmaktadır. Ajans bünyesinde izleme birimi bulunmakta olup Ajans illerinde desteklenen her bir projeye en az 3 izleme ziyareti gerçekleştirilmektedir. Projelerin izleme sonuçları veri gizliliği sebebiyle kamuoyuyla paylaşılmamaktadır. Ancak ajansın mali destek programlarının değerlendirmesi "Program Sonrası Değerlendirme ve Etki Analizi" raporları ile yapılmaktadır.

Yatırım Destek Ofisi tarafından ildeki firmalara, kooperatiflere ve kamu kurumlarına düzenli ziyaretler gerçekleştirilerek ilgili paydaşların doğru bir şekilde yönlendirilip Ajans destekleri başta olmak üzere kamu desteklerinden azami düzeyde faydalanması ve olası sorunlarının çözülmesine yardımcı olunmaktadır. Paydaş görüşmelerinin tamamını kapsayan saha ziyaretleri, aylık olarak planlanıp Kalkınma Ajansları Yönetim Sistemi ve Faaliyet Raporlarına işlenmektedir. Ajans desteklerine yapılan başvurular ise meri mevzuata göre değerlendirilmekte ve izlenmektedir.

Bakanlığımız tarafından desteklenen ve yerelde Ajans eliyle uygulanan Sosyal Gelişmeyi Destekleme Programı (SOGEP) kapsamında Kars'a 2024 yılında 2025 yılı fiyatlarıyla 19,6 milyon TL tutarında destek sağlanmıştır.

8.- Kars Milletvekili İnan Akgün Alp'ın, DAP Yatırım Programı kapsamında Kars iline ayrılan ödenek tutarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30623)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasanın 98. ve TBMM İç Tüzüğünün 96. ve 99. maddeleri gereğince talep ederim. 08.07.2025

İnan Akgün Alp
Kars Milletvekili

Doğu Anadolu Projesi (DAP), bölge kalkınmasını hızlandırmak amacıyla uygulanmakta olup Kars'ı da kapsayan 15 il ve etki alanında yürütülmektedir. 2025 Yılı "DAP Yatırım Programı" kapsamında 20 sosyal projeye 50 milyon TL; ayrıca 9 kültürel miras ve 11 okuma kültürü projesine toplamda 50 milyon TL kaynak ayrıldığı açıklanmıştır. 2025 programında bölgedeki 73 projeye toplam 423 milyon TL destek sağlandığı belirtilmiş, ancak bu programın Kars'a düşen payı net şekilde ortaya konmamıştır.

Bu bağlamda;

1- 2025 yılı DAP proje teklif çağrısı sürecine Kars'ta kaç kamu kurumu/yerel yönetim proje başvurusu yaptı? Bunlardan kaç proje onaylanarak yatırım programına alındı?
2- Kars'ta onaylanan DAP projelerine 2025 yılı için ayrılan toplam ödenek ne kadardır? Ödenek aşım veya eksikliği var mıdır?
3- Kars'ta yürütülen mevcut projelere bugüne kadar ödenen tutar nedir, gerçekleşme oranları nelerdir?
4- Kars'ta DAP İdaresi tarafından yürütülen projelerin fiziki ve mali izleme periyotları nedir? Denetim mekanizmaları nasıl çalışmaktadır?
5- Kars'ta 2023–2024 döneminde tamamlanan DAP projelerinin performans değerlendirmesi yapılmış mıdır? Özellikle yerel kalkınma, istihdam ve göç dinamikleri açısından ölçüm sonuçları nelerdir?
6- DAP kapsamındaki projelere il bazında dağıtım söz konusu olduğunda, Kars'ın aldığı pay hangi illere göre daha düşük veya yüksek kalmıştır? İller arası dağılımda dengesizlik varsa, bunu gidermek adına ilave tedbir ya da projeler planlanmakta mıdır?
7- Kars'ta proje hazırlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerinde yerel idare ve paydaşlarla koordinasyon nasıl sağlanmaktadır?Özellikle Kars Valiliği, Kars Belediyesi ve STK'ların sosyal ve kültürel altyapı projelerinde kapasitesi nasıl artırılmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355541 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669523 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Kars Milletvekili Sayın İnan Akgün ALP tarafından tevcih edilen 7/30623 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

KARS MİLLETVEKİLİ SAYIN İNAN AKGÜN ALP'İN

7/30623 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Doğu Anadolu Projesi (DAP), bölge kalkınmasını hızlandırmak amacıyla uygulanmakta olup Kars'ı da kapsayan 15 il ve etki alanında yürütülmektedir. 2025 Yılı "DAP Yatırım Programı" kapsamında 20 sosyal projeye 50 milyon TL; ayrıca 9 kültürel miras ve 11 okuma kültürü projesine toplamda 50 milyon TL kaynak ayrıldığı açıklanmıştır. 2025 programında bölgedeki 73 projeye toplam 423 milyon TL destek sağlandığı belirtilmiş, ancak bu programın Kars'a düşen payı net şekilde ortaya konmamıştır.

Bu bağlamda;

Soru 1- 2025 yılı DAP proje teklif çağrısı sürecine Kars'ta kaç kamu kurumu/yerel yönetim proje başvurusu yaptı? Bunlardan kaç proje onaylanarak yatırım programına alındı?

Soru 2- Kars'ta onaylanan DAP projelerine 2025 yılı için ayrılan toplam ödenek ne kadardır? Ödenek aşım veya eksikliği var mıdır?

Soru 3- Kars'ta yürütülen mevcut projelere bugüne kadar ödenen tutar nedir, gerçekleşme oranları nelerdir?

Soru 4- Kars'ta DAP İdaresi tarafından yürütülen projelerin fiziki ve mali izleme periyotları nedir? Denetim mekanizmaları nasıl çalışmaktadır?

Soru 5- Kars'ta 2023-2024 döneminde tamamlanan DAP projelerinin performans değerlendirmesi yapılmış mıdır? Özellikle yerel kalkınma, istihdam ve göç dinamikleri açısından ölçüm sonuçları nelerdir?

Soru 6- DAP kapsamındaki projelere il bazında dağıtım söz konusu olduğunda, Kars'ın aldığı pay hangi illere göre daha düşük veya yüksek kalmıştır? İller arası dağılımda dengesizlik varsa, bunu gidermek adına ilave tedbir ya da projeler planlanmakta mıdır?

Soru 7- Kars'ta proje hazırlama, uygulama ve değerlendirme süreçlerinde yerel idare ve paydaşlarla koordinasyon nasıl sağlanmaktadır? Özellikle Kars Valiliği, Kars Belediyesi ve STK'ların sosyal ve kültürel altyapı projelerinde kapasitesi nasıl artırılmaktadır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca, bölge kalkınmasını hızlandırmak amacıyla uygulanmakta olan Doğu Anadolu Projesi (DAP) kapsamındaki çalışmalara ve destek programlarına titizlikle ve yoğun bir şekilde devam edilmektedir.

Bu bağlamda, Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DAP BKİ) kurulduğu günden bu yana (2013-2025 yılları arasında) Kars ilimizin 107 projesine 2025 yılı fiyatlarıyla 750 milyon TL ödenek tahsis etmiş olup gerçekleşme oranı %81'dir. 2025 yılında ise Kars'ta DAP Bölge Kalkınma İdaresi projelerine 16,1 milyon TL ödenek tahsis edilirken 2 proje başvurusu desteklenmeye hak kazanmıştır. Burada, herhangi bir ödenek aşım veya eksikliği ise söz konusu değildir.

Öte yandan, DAP BKİ tarafından desteklenen projelerin hak ediş bazında izleme ve değerlendirme faaliyetleri ile etki değerlendirmeleri düzenli olarak yapılmaktadır. Nitekim bahse konu destekler neticesinde üreticilerin memnuniyetinin yüksek çıktığı, göçün azaldığı ve özellikle tarımsal üretimde verimliliğin arttığı tespit edilmiştir.

Ayrıca, teklif edilen projelerin değerlendirilmesinde il dengesi gözetilerek hareket edilmekte olup her ilin öncelik alanları farklı olduğundan ağırlıklı desteklenen alanlar da farklılaşmaktadır. Örneğin Kars ilimiz hayvancılık potansiyeli yüksek olan bir il olması sebebiyle mera hayvancılığı, buzağı kayıpları, yem bitkileri yetiştiriciliğinin artırılması ve hayvancılığın geliştirilmesi programlarında öncelikli il olarak desteklenmekte ve ilde yer alan kurumlar bu konularda bütüncül bir yaklaşımla, her kesimi kapsayan projelerin hazırlanması amacıyla bilgilendirilmektedir.

Son olarak; 2024-2028 DAP Eylem Planı kapsamında illerin öncelikli alanlarına göre hazırlanacak projeler için saha ziyaretleri gerçekleştirilerek öncelikli konuların belirlenmesi hususunda valiliklere resmi yazı gönderilmiştir. 2026 yılı proje başvurularının alınması sürecinde de, benzer bir şekilde; uygulayıcı kuruluşlar ziyaret edilerek hangi projelerin öncelikli olduğu, nasıl proje hazırlanması gerektiği, nelere dikkat edilmesi gerektiği vb. konularda bilgilendirme yapılmıştır. Başvuru süreçlerinde illerden gelen tüm sorular titizlikle cevaplanarak daha uygulanabilir projelerin hazırlanması sağlanmıştır.

Bu bağlamda, DAP BKİ kurulduğu günden bu yana (2013-2025 yılları arasında) Kars ilimizin 107 projesine 2025 yılı fiyatlarıyla 750 milyon TL ödenek tahsis etmiş olup gerçekleşme oranı %81'dir. 2025 yılında ise Kars'ta DAP Bölge Kalkınma İdaresi projelerine 16,1 milyon TL ödenek tahsis edilirken şu ana kadar 22 kurum proje başvurusu yapmış ve 2 proje desteklenmeye hak kazanmıştır. Burada, herhangi bir ödenek aşım veya eksikliği ise söz konusu değildir.

9.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, 2025 yılı Hac organizasyonunda görevlendirilen bazı kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30668)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü 'nün 96 ncı maddeleri gereğince **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 02.07.2025

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
Grup Başkanvekili

Aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması büyük önem arz etmektedir.

1. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu yıl düzenlemiş olduğu Hac Organizasyonu'nda Mekke ve Medine'de görev yapmak üzere 4091 kişilik bir ekibin de olduğu bilgisi doğru mudur?
2. Bu ekibin içerisinde ütücülerin, aşçıların, diyetisyenlerin ve yemek servis personelinin de bulunduğu bilgisi doğru mudur? Doğruysa bunun gerekçesi nedir?
3. Bu personelin Arafat'ta Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın kalmış olduğu çadırda da görevlendirildiği bilgisi doğru mudur?
4. Söz konusu çadırda ütücülerin bulunmasına neden ihtiyaç duyulmuştur?
5. Tüm bu bilgiler doğruysa, söz konusu görevliler kimlere hizmet etmiştir? Bunun toplam maliyeti nedir?
6. 27 Haziran 2025'te Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yayınlamış olduğu hutbede "Kamu malı ise; topyekûn bir milletin ortak menfaat alanıdır. Hiç kimse bu mallar üzerinde şahsi ve keyfi bir tasarrufta bulunamaz. Kamu malı; sadece hayatta olanların değil, henüz doğmamış çocukların, tüyü bitmemiş yetimlerin, bütün muhtaçların, garip gurebanın da hakkıdır. Kur'an-ı Kerim'de 'Gulûl' olarak isimlendirilen hazine, kamu, belediye, vakıf ve dernek mallarına el uzatmak; insanı dünyada zillete, ahirette büyük bir azaba sürükleyen ağır bir vebal, büyük bir günahtır." denmiştir.
   Bu bağlamda diyanet işleri başkanının şahsına hizmet için götürülen çamaşırcılara, ütücülere ve aşçılara yapılmış olan masrafların israf olduğunu düşünüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331960
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/30668 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Vatandaşlarımızın hac ibadetini dini esaslara uygun, sağlıklı ve güvenli bir şekilde yerine getirmesini sağlamak amacıyla hac organizasyonunda görevlendirmeler yapılmaktadır. Hac organizasyonunun yurt dışı hizmetleri, Hac Organizasyonu Başkanının sevk ve idaresinde Diyanet İşleri Başkanlığı Hac Yönergesi yer alan ekipler bünyesinde görevlendirilen personel tarafından yürütülmektedir.

Hac organizasyonunda personel görevlendirmesine ilişkin usul ve esaslar ile söz konusu personelin görev ve yetkilerine ilişkin hususlar bahsi geçen Yönergede belirlenmiştir.

Bununla birlikte; soru önergesinde bahsi geçen konuya ilişkin basın açıklamasına Diyanet İşleri Başkanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir.

10.- Kocaeli Milletvekili Lütfü Türkkan'ın, 2025 yılı Hac organizasyonunda görevlendirilen bazı kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30669)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğünün 96. Maddeleri gereğince T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.07.2025

Saygılarımla.

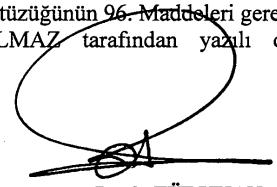

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

2025 yılı hac organizasyonu kapsamında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın yalnızca dini görevler için değil, başta Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve eşi Seher Erbaş olmak üzere, üst düzey protokolün konforu için Türkiye'den ütücü, aşçı, diyetisyen ve yemek servisi personeli dahil 4.000'in üzerinde hizmetli personel Mekke'ye gönderildiği iddiaları kamuoyunda büyük tepkiyle karşılanmıştır. Bu personelin önemli bir bölümünün Arafat'ta kurulan çadırlarda Başkan ve ailesine tahsis edildiği, resmi belgelerle de doğrulanmıştır.

Üstelik Diyanet İşleri Başkanı'nın eşi Seher Erbaş'ın "VIP kontenjan" ile 6. kez hac görevini yerine getirdiği, bu seyahatlerin neye göre yapıldığı ve hangi maliyetlerle karşılandığı da belirsizliğini korumaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın asli görevi olan dini rehberlik ve hac organizasyonlarını hakkaniyetle yürütme yükümlülüğü, kamu kaynaklarının lüks ve israf odaklı harcamalar için kullanılması nedeniyle ağır biçimde zedelenmiştir. Vatandaşlar yüksek döviz kurları nedeniyle hac sırasını beklerken, binlerce personelin "özel hizmetli" olarak Mekke'ye gönderilmesi, devlet kaynaklarının keyfi kullanımını gündeme getirmiştir.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

1) 2025 yılı hac organizasyonu kapsamında Türkiye'den toplam kaç personel görevlendirilmiştir? Bu personelin görev dağılımı (din görevlisi, sağlıkçı, aşçı, ütücü, hizmetli vs.) nedir?

2) Hac organizasyonu kapsamında ütücü, aşçı ve diyetisyen unvanıyla görevlendirilen kaç personel vardır? Bu kişilerin görev alanı nedir? Kime hizmet sunmuşlardır?

3) Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve eşi Seher Erbaş'a Arafat çadırında tahsis edilen hizmetli personel sayısı nedir? Bu çadırlarda kamu görevlileri dışında kimler konaklamıştır?

4) Bu organizasyonun toplam maliyeti nedir? Bu görevli personelin ulaşım, konaklama, yevmiye ve diğer harcamaları hangi bütçe kaleminden karşılanmıştır?

5) Ülkemizde binlerce vatandaş kura ile sırada beklerken, Diyanet personeli veya yakınlarına "protokol/VIP" kontenjanı ile hac imkânı tanınması hangi yasal dayanağa dayanmaktadır?

6) Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bu lüks ve ayrıcalıklı organizasyonu hakkında Sayıştay veya ilgili denetim birimleri tarafından bir inceleme başlatılmış mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-334082
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/30669 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Vatandaşlarımızın hac ibadetini dini esaslara uygun, sağlıklı ve güvenli bir şekilde yerine getirmesini sağlamak amacıyla hac organizasyonunda görevlendirmeler yapılmaktadır. Hac organizasyonunun yurt dışı hizmetleri, Hac Organizasyonu Başkanının sevk ve idaresinde Diyanet İşleri Başkanlığı Hac Yönergesi yer alan ekipler bünyesinde görevlendirilen personel tarafından yürütülmektedir.

Hac organizasyonunda personel görevlendirmesine ilişkin usul ve esaslar ile söz konusu personelin görev ve yetkilerine ilişkin hususlar bahsi geçen Yönergede belirlenmiştir.

Bununla birlikte; soru önergesinde bahsi geçen konuya ilişkin basın açıklamasına Diyanet İşleri Başkanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir.

11.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Diyanet İşleri Başkanı'nın bir seyahatine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30670)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **02/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Ulusal basına yansıyan haberlere göre Türkiye'deki on binlerce camide ibadetini gerçekleştirmeye gelen vatandaşlarımıza "kamu malı, israf ve şatafat" hutbesi veren Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın yurtdışı seyahatlerindeki lüks tercihleri ve son Mekke ziyaretinde Ali Erbaş ve Seher Erbaş'ın çadırlarında çok sayıda hizmetli ve ütücü görevlendirildiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda:

1- Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın eşi Seher Erbaş kamu kaynaklarıyla gerçekleştirilen yurtdışı ziyaretlerine hangi sıfatla katılıyor? Kendisinin masrafları kim tarafından nasıl karşılanıyor?
2- Diyanet İşleri personeli Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın eşi Seher Erbaş'ın günlük hayattaki ihtiyaçlarını hangi görev tanımı içerisinde karşılıyor?
3- Diyanet İşleri bahsi geçen Mekke gezisine toplamda kaç personel götürmüş, bu gezinin toplam maliyeti ne olmuştur?
4- Diyanet İşleri Mekke gezisine hangi gerekçelerle çok sayıda hizmetli, aşçı, çamaşırcı ve ütücü götürüyor?
5- Diyanet İşleri'nin 2020-2025 yılları arasında yurtdışına gerçekleştirdiği görev-gezi sayısı kaçtır? Bu gezilerin birim ve toplam maliyeti ne olmuştur? Bu görevlere giden personel hangi kriterlere göre seçilmiştir?
6- Diyanet İşleri Türkiye Cumhuriyeti'nin tüm kamu kurum ve kuruluşlarında uygulanan tasarruf tedbirlerinden muaf mı tutulmaktadır? Diyanet İşleri tasarruf tedbirleri kapsamında hangi çalışmaları gerçekleştirmektedir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331939
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/30670 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin olarak 17/5/2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/7 sayılı "Tasarruf Tedbirleri" konulu Genelge ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetveller kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları tedbirler belirlenmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından düzenlenen yurt içi ve yurt dışı programları, 22/6/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun başta olmak üzere ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin harcamalarına ilişkin istatistiki verilere, Hazine ve Maliye Bakanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir. Bununla birlikte; soru önergesinde bahsi geçen konuya ilişkin basın açıklamasına Diyanet İşleri Başkanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir.

12.- İstanbul Milletvekili Özgül Saki'nin, Diyanet İşleri Başkanlığının bütçesi ve harcamalarına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30673)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca Cumhurbaşkanı Yardımcısı sayın CEVDET YILMAZ tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

ÖZGÜL SAKİ
İstanbul Milletvekili

2002 yılından bu yana Diyanet İşleri Başkanlığı'nın merkezi yönetim bütçesinden aldığı pay istikrarlı biçimde artmış; son sekiz yıl içerisinde bu artış rekor düzeylere ulaşmıştır. 2012 yılında 4,6 milyar TL olan bütçe, 2022'de 16,1 milyar TL'ye; 2023'te ise 35,9 milyar TL'ye çıkarılmış, bu miktar da aşılmış ve fiilen 47,9 milyar TL harcanmıştır. 2024 yılı bütçesi 91,8 milyar TL olarak belirlenmiş; 2025 yılı için ise bu tutar 130,1 milyar TL'ye yükseltilmiştir. Söz konusu artış, birçok bakanlığın bütçesini geride bırakmaktadır.

Ancak Diyanet İşleri Başkanlığı'nın bütçesindeki bu devasa artış, toplumsal ihtiyaçlardan çok, tartışmalı harcama kalemleri ve lüks harcamalara yönelik eleştirilerle gündeme gelmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı yıllardır kamuoyuna yönelik açıklamalarında israfın haram olduğuna, kamu malının "tüyü bitmemiş yetimlerin hakkı" olduğuna, lüksten ve şatafattan kaçınılması gerektiğine dair hutbe ve bildiriler yayınlamaktadır. Ancak basına ve kamuoyuna yansıyan bilgiler, Başkanlık bünyesinde bu söylemlerle çelişen harcama kalemlerinin varlığını ortaya koymaktadır. Geçmiş yıllarda lüks makam araçları alımı, yurt dışı cami projelerine harcanan yüksek meblağlar ve bütçe aşımı gibi pek çok başlıkta kamu kaynaklarının "itibardan tasarruf olmaz" anlayışıyla kullanıldığı yönünde ciddi eleştiriler gündeme gelmiştir.

Son olarak 2025 yılı hac organizasyonu kapsamında Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve eşi Seher Erbaş için Ankara'dan özel olarak götürülen "ütücü" ve "hizmetlilerin", Arafat çadırında kendilerine tahsis edilen alanda görevlendirildiğine dair belgeler basına yansımıştır. Aynı dönemde Diyanet tarafından 90 bin camide okunan hutbelerde kamu malının korunması gerektiği vurgulanmışken, bu tür uygulamalar kamu vicdanında derin bir rahatsızlık yaratmıştır.

Öte yandan, son yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığı'nın faaliyet alanı, anayasal görev tanımının ötesine geçerek eğitim, aile, toplumsal cinsiyet ve çalışma hayatı gibi pek çok alanda yürütülen siyasal politikaların taşıyıcısı haline geldiği gözlenmektedir. Bu durum, Başkanlığın anayasa ve yasalarda belirlenen tarafsız, partiler üstü ve kamu yararını esas alan bir kurum olarak işlemediği; özellikle son yıllarda siyasal iktidarın ideolojik yönelimleriyle örtüşen bir çizgide kurumsallaştığı yönündeki eleştirileri güçlendirmektedir. Özellikle kadınlar, LGBTİ+'lar başta olmak üzere, toplumsal çeşitliliği gözetmeyen ve kimi kesimleri dışlayıcı bir yaklaşımı besleyen söylemlerin Diyanet eliyle yaygınlaştırılması, bu kuruma ilişkin anayasal sınırların ve toplumsal işlevinin yeniden değerlendirilmesi gerektiği yönündeki kamuoyu beklentisini artırmaktadır. Bu yönelim, Başkanlığın artan bütçesinin yalnızca hizmet ihtiyacından değil, siyasal alanda üstlendiği yeni rollerden kaynaklandığı yönündeki eleştirileri de beraberinde getirmektedir.

Bu bağlamda:

1. 2025 yılı için Diyanet İşleri Başkanlığı'na tahsis edilen 130,1 milyar TL'lik bütçenin gerekçesi nedir? Bu denli yüksek bir artış hangi ihtiyaçlara dayandırılmıştır?

2. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın son yıllarda birçok bakanlığın bütçesini aşacak şekilde kaynak tahsisi almasının kamu harcamaları açısından önceliklendirme ilkeleriyle nasıl örtüştüğü düşünülmektedir?

3. 2017–2025 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığı'nın merkezi yönetim bütçesinden aldığı pay yıllar bazında ne kadar olmuştur? Bu oran 2017 öncesi dönemle karşılaştırıldığında ne tür bir değişim göstermektedir?

4. Diyanet İşleri Başkanı ve üst düzey yöneticilere tahsis edilen taşıt, makam aracı, konaklama ve seyahat harcamalarının toplam maliyeti nedir?

5. Geçmiş yıllarda lüks araç alımları, bütçe aşımı ve yurt dışı projelere ayrılan yüksek maliyetli harcamalarla ilgili herhangi bir idari veya mali denetim süreci işletilmiş midir?

6. 2025 yılı hac organizasyonu kapsamında, Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş ve eşi için Ankara'dan özel olarak "ütücü" ve "hizmetli" personel görevlendirilmiş midir? Bu görevlendirmeler hangi bütçe kaleminden karşılanmıştır?

7. Kamu kaynaklarıyla sağlanan bu tür ayrıcalıklı hizmetlerin, Başkanlığın kamuoyuna yönelik olarak dile getirdiği "israf haramdır" yönündeki hutbeleriyle çeliştiği yönündeki eleştirilere dair Başkanlık ne tür bir değerlendirme yapmaktadır?

8. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın hızla artan bütçesinin, anayasal görev sınırlarını aşan, siyasal yönelimli ve toplumsal kesimlere yönelik ayrımcılığı besleyecek nitelikte görülen faaliyetlerde kullanılmasının, kamu kaynaklarının amacı dışında harcanması anlamına geldiğini düşünüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331973
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/30673 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Diyanet İşleri Başkanlığına bütçeyle verilen harcama yetkisi, tahsis edildikleri amaçlar doğrultusunda kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için kullanılmaktadır. Anılan Başkanlığın 2025 yılı bütçesinin % 95'i personel maaş ve prim giderlerinden oluşmakta olup geri kalan % 5'i ise diğer giderlerden oluşmaktadır. 2024 yılı ödeneğine göre 2025 yılı bütçesindeki artış, büyük oranda personel giderlerindeki artıştan kaynaklanmaktadır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin harcamalarına ilişkin istatistiki verilere Hazine ve Maliye Bakanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir.

Ayrıca soru önergesinde bahsi geçen konulara ilişkin basın açıklamasına Diyanet İşleri Başkanlığının resmî internet sitesinden ulaşılabilmektedir.

13.- Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, son beş yılda gözaltına alınan veya tutuklanan gazetecilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30679)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Basın özgürlüğü, demokratik bir hukuk devletinin en temel unsurlarından biridir. Ancak son yıllarda Türkiye'de gazetecilere yönelik baskılar, akreditasyon engelleri, hukuki yaptırımlar ve fiziksel saldırılar artarak devam etmektedir. Gazetecilerin haber yapma hakkının ihlal edilmesi, medya kuruluşlarına yönelik baskılar ve basın mensuplarına yönelik saldırılar, ifade özgürlüğü açısından ciddi endişeler yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Son 5 yıl içerisinde Türkiye'de basın özgürlüğü kapsamında yargılanan, gözaltına alınan ve tutuklanan gazetecilerin sayısı nedir?
2. Parlamento muhabirlerinin akreditasyon süreçleri hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Son 5 yıl içinde kaç parlamento muhabirinin akreditasyonu iptal edilmiştir? Bu kararların gerekçeleri nelerdir?
3. Son 5 yıl içinde gazetecilere yönelik fiziksel saldırılar kapsamında kaç olay yaşanmıştır? Bu saldırılarda kaç gazeteci yaralanmış, kaç fail yargılanmış ve kaçı ceza almıştır?
4. Basın mensuplarının görevlerini yerine getirirken güvenliğinin sağlanmasına yönelik herhangi bir yeni düzenleme veya tedbir alınmış mıdır?
5. Son 5 yıl içerisinde sosyal medya paylaşımlarından dolayı gözaltına alınan ve tutuklanan gazetecilerin sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1231-4096/5748
Konu : Yazılı soru önergesi

13..10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Dr. M. Sezgin Tanrıkulu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30679 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1231-4095/5747
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30679 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Kuruma alınma ve kayıt işlemleri" kenar başlıklı 21. maddesinde hükümlülerin ceza infaz kurumlarına kabulleri esnasında kaydedilecek kişisel bilgilerin gösterildiği; 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin aynı kenar başlıklı 55. maddesinde de benzer bir düzenlemeye yer verilerek beşinci fıkrasının (d) bendinde hükümlülerin meslek ve sanatı olup olmadığı, var ise seviyesinin belirleneceğine dair hükümlere yer verildiği malûmlarıdır.

B) Ceza infaz kurumlarına alınan kişilerin mesleğini basın çalışanı olarak beyan etmesi ya da bazı listelerde adının basın çalışanı olarak geçmesi durumunda, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığından basın kartı sahibi olup olmadıkları araştırılmaktadır.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı

Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Suçun işleniş biçimi, suç faillerinin makam ve sıfatları, meslek ve meşguliyetleri esas alınarak bilgi derlemesi yapılmadığından, Bakanlığımızda soru önergesine konu edilen hususlarda ayrıntılı istatistikî veri bulunmamaktadır.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarında 31/07/2025 tarihi itibarıyla salt basın faaliyeti dolayısıyla barındırılan herhangi bir hükümlü ve tutuklu olmadığı, soru önergesinde belirtilen diğer hususlarda ise istenilen ayrıntıda bilgi ve belge bulunmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

14.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020-2025 yılları arasında Bakanlığa bağlı merkez ve taşra teşkilatlarına yapılan iş başvurularına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30783)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Kamu görevlilerinin, niteliklerine ve mesleki yeterliliklerine uygun biçimde istihdam edilmesi; kamu hizmetlerinin etkin, verimli ve adil şekilde sunulması açısından zorunludur.

Ancak son yıllarda kamu kurum ve kuruluşlarındaki işe alım süreçlerine ilişkin kamuoyuna yansıyan haberler ve iddialar, ciddi soru işaretlerine yol açmaktadır. Özellikle merkezi sınav (KPSS) sonuçlarının göz ardı edildiği, sözlü mülakatlarda objektif olunmadığı, şeffaflık ilkesinin ihlal edildiği, atamalarda siyasi yakınlık ve kişisel ilişkilerin belirleyici olduğu yönündeki iddialar yaygınlaşmıştır. Bu durum, liyakat ilkesini zayıflatmakta; kamuda adalet ve fırsat eşitliği algısını sarsmakta, özellikle genç nüfus arasında derin bir güvensizlik ve umutsuzluk yaratmaktadır.

Bu bağlamda;

1- 2020 ile 2025 yılı ilk yarısını kapsayan dönemde, yıllar itibariyle Bakanlığınıza bağlı merkez ve taşra teşkilatlarında iş başvurusu sayısı nedir? İşe alınan toplam personel sayısı nedir?

2- Bu personellerin istihdam statüsüne göre (657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında memur, sürekli işçi, sözleşmeli personel, geçici personel, hizmet alımı yoluyla istihdam edilen vb.) sayısal dağılımı nedir?

3- Aynı dönemde işe alınanların hangi yöntemle (KPSS puanı, kura, mülakat vb.) alındığına dair dağılım nedir?

4- Söz konusu dönemde yapılan alımlarda uygulanan mülakatların içerikleri, değerlendirme kriterleri ve komisyon üyeleri kimlerden oluşmuştur?

5- Bakanlığınızın işe alım süreçlerinde fırsat eşitliği ve liyakat ilkesini güvence altına almak amacıyla aldığı önlemler nelerdir?

6- Bakanlığınızın işe alım süreçlerine yönelik kamuoyundan ya da denetim organlarından gelen şikâyetler veya itirazlar var mıdır? Varsa sayısı, konusu ve akıbeti nedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355540 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından tevcih edilen 7/30783 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN

7/30783 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Kamu görevlilerinin, niteliklerine ve mesleki yeterliliklerine uygun biçimde istihdam edilmesi; kamu hizmetlerinin etkin, verimli ve adil şekilde sunulması açısından zorunludur.

Ancak son yıllarda kamu kurum ve kuruluşlarındaki işe alım süreçlerine ilişkin kamuoyuna yansıyan haberler ve iddialar, ciddi soru işaretlerine yol açmaktadır. Özellikle merkezi sınav (KPSS) sonuçlarının göz ardı edildiği, sözlü mülakatlarda objektif olunmadığı, şeffaflık ilkesinin ihlal edildiği, atamalarda siyasi yakınlık ve kişisel ilişkilerin belirleyici olduğu yönündeki iddialar yaygınlaşmıştır. Bu durum, liyakat ilkesini zayıflatmakta; kamuda adalet ve fırsat eşitliği algısını sarsmakta, özellikle genç nüfus arasında derin bir güvensizlik ve umutsuzluk yaratmaktadır.

Bu bağlamda,

Soru 1- 2020 ile 2025 yılı ilk yarısını kapsayan dönemde, yıllar itibariyle Bakanlığınıza bağlı merkez ve taşra teşkilatlarında iş başvurusu sayısı nedir? İşe alınan toplam personel sayısı nedir?

Soru 2- Bu personellerin istihdam statüsüne göre (657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında memur, sürekli işçi, sözleşmeli personel, geçici personel, hizmet alımı yoluyla istihdam edilen vb.) sayısal dağılımı nedir?

Soru 3- Aynı dönemde işe alınanların hangi yöntemle (KPSS puanı, kura, mülakat vb.) alındığına dair dağılım nedir?

Soru 4- Söz konusu dönemde yapılan alımlarda uygulanan mülakatların içerikleri, değerlendirme kriterleri ve komisyon üyeleri kimlerden oluşmuştur?

Soru 5- Bakanlığınızın işe alım süreçlerinde fırsat eşitliği ve liyakat ilkesini güvence altına almak amacıyla aldığı önlemler nelerdir?

Soru 6- Bakanlığınızın işe alım süreçlerine yönelik kamuoyundan ya da denetim organlarından gelen şikâyetler veya itirazlar var mıdır? Varsa sayısı, konusu ve akıbeti nedir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızdaki işe alım süreçleri, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kariyer, liyakat ve fırsat eşitliği ilkelerine uygun olarak objektif bir şekilde yürütülmektedir.

Bu bağlamda; Bakanlığımızdaki memur, sözleşmeli personel ve sürekli işçi alımları; 2 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi gereğince belirlenen ve ilgili mali yılı kapsayan açıktan ve naklen atama kontenjanı ile sözleşmeli personel pozisyonları ve sürekli işçi kadroları için yetkili mercilerden alınan atama izinleri çerçevesinde Bakanlığımızın kadro yapısı, hizmet gerekleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak, "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu", "Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik", "Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik", "Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar" ile "Sanayi ve Teknoloji Uzmanlığı Yönetmeliği" hükümleri kapsamında Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS) puanlarına göre yapılmaktadır.

Ayrıca, "4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Kanunu", "3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu", "2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu", "Engelli Kamu Personel Seçme Sınavı ve Engellilerin Devlet Memurluğuna Alınmaları Hakkında Yönetmelik", "5510 sayılı Kanunun ek 23 maddesi" kapsamında yapılan atama teklifleri çerçevesinde diğer personel alımları gerçekleştirilmektedir.

Personel alım süreçlerimize yönelik olarak kamuoyundan veya denetim organlarından Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir şikâyet veya itiraz ise mevcut değildir.

15.- Ankara Milletvekili Aliye Timisi Ersever'in, 2020'den bu yana yapılan ara malı ithalatına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30784)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki soruların Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Türkiye'nin üretim süreçlerinde ara malı ithalatına olan bağımlılığının azaltılması ve yerli üretim kapasitesinin artırılması, sanayi ve teknoloji politikaları açısından stratejik önem taşımaktadır. Üretimde dışa bağımlılığın azaltılması, yalnızca ekonomik güvenliği değil; aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma ve rekabet gücünü de doğrudan etkilemektedir.

Bu kapsamda;

1- 2020–2025 yılları arasında, ara malı ithalatının toplam üretim içindeki payı nedir? Bu oranın sektörler bazında yıllara göre dağılımı nasıldır?

2- Bakanlığınızın, ara malı ithalatına olan bağımlılığı azaltmak ve yerli üretimi artırmaya yönelik çalışmaları nelerdir? Bakanlığınızın destek, hibe ve teşviklerde hükümete yakın girişicilere öncelik tanındığı iddiası bilinmektedir, destek, hibe ve teşviklerde şeffaflık ve tarafsızlığın sağlanması için hangi somut önlemler alınmıştır?

3- Üretimde dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik olarak, sanayi politikalarında yerli üretimin desteklenmesi ve teknolojik gelişmelerin teşvik edilmesi konusunda yürütülen çalışmalar ile bu çalışmaların somut çıktıları nelerdir?

4- Ara malı ithalatına bağımlılık, Türkiye'nin ihracat potansiyelini ve uluslararası rekabet gücünü nasıl etkilemektedir? Bu alanda yaşanan yapısal sorunları gidermek amacıyla Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355544 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669528 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Ankara Milletvekili Sayın Aliye TİMİSİ ERSEVER tarafından tevcih edilen 7/30784 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

ANKARA MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİYE TİMİSİ ERSEVER'İN

7/30784 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye'nin üretim süreçlerinde ara malı ithalatına olan bağımlılığının azaltılması ve yerli üretim kapasitesinin artırılması, sanayi ve teknoloji politikaları açısından stratejik önem taşımaktadır. Üretimde dışa bağımlılığın azaltılması, yalnızca ekonomik güvenliği değil; aynı zamanda sürdürülebilir kalkınma ve rekabet gücünü de doğrudan etkilemektedir.

Bu kapsamda,

Soru 1- 2020-2025 yılları arasında, ara malı ithalatının toplam üretim içindeki payı nedir? Bu oranın sektörler bazında yıllara göre dağılımı nasıldır?

Soru 2- Bakanlığınızın, ara malı ithalatına olan bağımlılığı azaltmak ve yerli üretimi artırmaya yönelik çalışmaları nelerdir? Bakanlığınızın destek, hibe ve teşviklerde hükümete yakın girişimcilere öncelik tanındığı iddiası bilinmektedir, destek, hibe ve teşviklerde şeffaflık ve tarafsızlığın sağlanması için hangi somut önlemler alınmıştır?

Soru 3- Üretimde dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik olarak, sanayi politikalarında yerli üretimin desteklenmesi ve teknolojik gelişmelerin teşvik edilmesi konusunda yürütülen çalışmalar ile bu çalışmaların somut çıktıları nelerdir?

Soru 4- Ara malı ithalatına bağımlılık, Türkiye'nin ihracat potansiyelini ve uluslararası rekabet gücünü nasıl etkilemektedir? Bu alanda yaşanan yapısal sorunları gidermek amacıyla Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir?

CEVAPLAR:

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonumuz çerçevesinde; yerli üretimin güçlendirilmesi, sürdürülebilir bir üretim yapısının oluşturulması, imalat sanayinin uluslararası düzeyde rekabet edebilirliğinin artırılması ve üretimde dışa bağımlılığın azaltılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımız tarafından, kendi görev ve yetki alanı dâhilinde; dış ticaret açığının azaltılması için çeşitli politika ve programlar uygulamaktadır. Bahse konu çalışmalar genel olarak yerli üretimi teşvik etme, ihracatı artırma ve yüksek teknolojili ürünlerin üretimini destekleme üzerine odaklanmaktadır.

Bu kapsamda; ülkemizin yeni teşvik sistemini oluşturan 9903 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar", 30/5/2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yeni teşvik sistemimiz; Teknoloji Hamlesi Programı, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ve Stratejik Hamle Programı olmak üzere üç programdan oluşan "Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi" ile "Sektörel" ve "Bölgesel" Teşvik Sistemlerinden oluşmaktadır. Bakanlığımızca yapılacak sektörel, mali ve teknik değerlendirmeler neticesinde yatırım projelerinin uygun bulunması halinde, bu projeler için yatırım teşvik belgesi (YTB) düzenlenmesi suretiyle desteklerden yararlandırılması mümkün bulunmaktadır. Böylece, ilgili Karar'da belirtilen sektörler ve buna ilişkin şartları kapsayan yatırım projelerine; gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, makine desteği, (sadece Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi kapsamındaki yatırımlar için) faiz veya kar payı desteği, sigorta primi desteği (sadece 6'ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için) sağlanabilmektedir.

Yukarıda açıklanan hususlar anılan Karar ile objektif bir şekilde belirlenmiş olup, yatırımcıların başvurusu sırasında herhangi bir ayrımcılık, eşitsizlik veya kota uygulaması söz konusu değildir.

Ayrıca, Öncelikli Yatırımlar Teşvik Sistemi çerçevesinde; Dijital Dönüşüm Programı veya Yeşil Dönüşüm Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, Teknoloji Hamlesi Programı kapsamında yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen yüksek teknolojili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 500 milyon TL tutarındaki yüksek teknolojili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar hariç olmak üzere; Teknoloji Hamlesi Programı çerçevesinde yayımlanan öncelikli ürün listesinde belirtilen orta yüksek teknolojili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar ile asgari 1 milyar TL tutarındaki orta yüksek teknolojili ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar, Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar, nükleer enerji santrali yatırımları, Ar-Ge yatırımları, Ar-Ge merkezi veya tasarım merkezlerinde yürütülen Ar-Ge veya tasarım projeleri ile ilişkili İstanbul ili dışındaki yatırımlar, Teknolojik Ürün Deneyim Belgesi düzenlenmiş ürünlerin üretimine

yönelik yatırımlar, orta-yüksek teknolojili ve yüksek teknolojili ürünlere yönelik test merkezi yatırımları ile ihracatçı birliklerinin dış ticareti desteklemek amacıyla yapacakları test merkezi yatırımları, asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları, Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartları karşılayan ve asgari 3 megavat kurulu güç şartını sağlayan veri merkezi yatırımları, Tebliğ ile belirlenecek teknik şart ve standartlara göre hizmet veren veri merkezlerinde bulut hizmeti sağlayıcıları tarafından yapılacak asgari 200 milyon TL tutarındaki yatırımlar desteklenebilmektedir.

Bunun yanında, Türkiye Yüzyılı Kalkınma Hamlesi programı kapsamındaki yatırım projelerine Teknoloji Hamlesi, Yerel Kalkınma Hamlesi ve Stratejik Hamle programları çerçevesinde çeşitli destekler sağlanabilmektedir.

Öte yandan, 6745 sayılı "Yatırımların Proje Bazında Desteklenmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" hükümleri ile bu Kanun kapsamında ihdas edilen, 2016/9495 sayılı "Yatırımlara Proje Bazlı Devlet Yardımı Verilmesine İlişkin Karar" kapsamında; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda ülkemizin mevcut durumda veya gelecekte ortaya çıkabilecek kritik ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığını azaltacak, teknolojik dönüşümü gerçekleştirecek, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve yüksek katma değerli yatırımlar ise, bahis konusu Karar'da belirtilen koşulları sağlaması halinde, anılan Karar'da belirtilen ilave destek mekanizmalarından da faydalanabilmektedir.

Bunların yanı sıra, Türkiye'yi yüksek teknoloji yatırımlarının odağı haline getirecek "HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı" 26/7/2024 tarihinde kamuoyuna tanıtılmıştır. Anılan program vasıtasıyla, vergi teşvikleri ve hibe desteklerinden oluşan toplam 30 milyar dolar büyüklüğünde bir kaynağın yüksek teknoloji yatırımlarına yönlendirilmesi planlanırken, özel sektör yatırımlarının ülkeye kazandırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, ilk aşamada 8 alanda 30 öncelikli yatırım konusu belirlenmiş olup yarı iletkenler, mobilite, yeşil enerji, ileri imalat, sağlıklı yaşam, dijital teknolojiler, haberleşme ve uzay, değer zincirini tamamlayıcı yatırımlar konularında, ilgili yatırımcıların dikkatini çekmek üzere, muhtelif çağrılar düzenlenmiştir.

Öte yandan; 2020-2025 yılları arasında yatırımcıların Bakanlığımıza yaptığı başvurular uyarınca, 67.087 adet yatırım teşvik belgesi düzenlenmiştir. Bu çerçevede öngörülen toplam sabit yatırım tutarı 9 Trilyon TL, ilave istihdam sayı ise 1.675.581 kişidir.

16.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Dumlu 2 No.lu Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30819)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

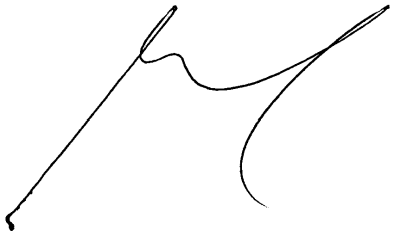

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Erzurum Dumlu 2 No'lu Cezaevi'nde mahpusların hastaneye sevklerin geciktiğini ve personelin eksik olduğunu iletti. Hastanede kelepçe açılmaması için sağlık personelleri de doktorlara müdahale ediyorlar. İdari ile muhatabiyet sorunu olduğunu, idare ile görüşmelerde oturtulmadığını, camlardaki fence tellerinin önemli bir sorun olduğunu, mektupların sansürlendiğini ve içerik olarak Kürt ve Kürdistan kelimelerinin geçtiği mektupların verilmediği." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Eğer bu iddialar doğruysa hastane sevklerinin gecikmesinin sebebi nedir?
2)Erzurum Dumlu 2 No'lu Cezaevi'nde personelin eksik olduğu iddiası doğru mudur?
3)Erzurum Dumlu 2 No'lu Cezaevi'nde mahpusların idare ile görüşmelerinde sorunlar yaşandığı iddiası doğru mudur?
4)Erzurum Dumlu 2 No'lu Cezaevi'nde mektupların sansürlendiği ve içerik olarak Kürt ve Kürdistan kelimelerinin geçtiği mektupların verilmediği iddiaları doğru mudur? Eğer bu iddialar doğruysa mektupların sansürlenme gerekçesi nedir?
5)Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1251-4504/6247
Konu : Yazılı soru önergesi

12. /10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30819 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1251-4503/6246
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30819 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında e-doktor görüntülü muayene işlemleri Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Türk Telekom iş birliği ile yürütülen çalışmalar sonucunda aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

E-doktor uygulamasıyla; ceza infaz kurumlarındaki sağlık hizmetlerinin teknolojik gelişmelerden faydalanılarak geliştirilmesi, hükümlü ve tutukluların sağlık hakkına erişiminin hızlandırılması, ceza infaz kurumlarındaki sağlık uygulamalarının memnuniyetinin artırılması amaçlanmıştır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında,

kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

III- 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Hükümlüler ile yakınları ve ilgililerin bilgilendirilmesi" kenar başlıklı 56. maddesinin ikinci fıkrasında; hükümlüye, kurum en üst amirine veya görevlendirdiği bir personele, talep veya şikâyetlerini her gün bildirme olanağının tanınacağı, talep veya şikâyetlerin, ilgisine veya konusuna göre yargı mercilerine veya diğer yetkili makamlara iletileceği, talep veya şikâyet konusu başvurunun sonucu hakkında hükümlünün geciktirilmeden bilgilendirileceği hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

IV- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/07/2025 tarihli cevapta;

A) Dumlu 2 Nolu Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

B) Kurumda barındırılmakta olan hükümlü ve tutukluların dilekçelerinin sabah sayımı ile birlikte teslim alınarak, aynı gün içinde ilgili makamlara gönderildiği ve gönderildiğine dair UYAP çıkış numarasının da isteyenlere verildiği,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

17.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan hamile bir mahkûmun sağlık durumuna ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30822)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen mesajda; "Gaziantep L Tipi Kapalı Cezaevi'nde 6 aylık hamile tutuklu Hatice Doğru 4 aydır tutukluyum. Eylül ayında bir düşük yaptım. İleri derecede ritim bozukluğu yaşıyorum. Doktor sağlık kuruluna sevk ediyor. Rahimde kasılmalarım var. Bebeğimi kaybedebilirim diye çok sıkıntıdayım. 2 kişilik odada 4 kişi yatıyoruz. Ben yerde yatıyorum. Cezaevi idaresi tarafından pet yetersiz verilmekte. Nefes darlığı yaşıyorum. Alerjim var ve bu rahmi zorluyor. Çarpıntım, nefes darlığına dönüyor. Zaten 6 yıl 3 ay cezam var ama başka bir operasyon nedeniyle tutuklandım." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1)Yukarıda bahsi geçen iddialar doğru mudur?
2)Eğer bu iddialar doğruysa hamile Hatice Doğru isimli yurttaşın tutuklanma gerekçesi nedir?
3)Hatice Doğru isimli yurttaşın ve bebeğinin sağlık durumu nasıldır?
4)Hatice Doğru isimli yurttaşın tedavisi ne şekilde yürütülmektedir?
5)Hatice Doğru isimli yurttaşın bebeğini kaybetmesi halinde bunun sorumlusu ya da sorumluları kim ya da kimlerdir?
6)Hatice Doğru isimli yurttaş hakkında başka bir ceza dosyasından 6 yıl 3 ay hapis cezası verildiği iddiası doğru mudur?
7)Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle cezaevlerinde hamile olan tutuklu sayısı kaçtır?
8)Son 5 yılda cezaevlerinde hayatını kaybeden bebek sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1254-4698/6528
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30822 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1254-4697/6527
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30822 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

II- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

III- Gaziantep ve Mersin Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 31/07/2025 ve 14/08/2025 tarihli cevaplarda;

A) Soru önergesinde adı geçen tutuklunun Gaziantep L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken 05/08/2025 tarihinde Kurumdan tahliye edildiği,

Adı geçen hakkında açılan kamu davasının devam ettiği,

B) Adı geçenin Kurumda barındırıldığı süre içinde; çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Gaziantep Şehir Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği, hamileliği açısından herhangi bir olumsuzluğa rastlanılmadığı,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

18.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında Balıkesir için belirlenen yatırım alanlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30869)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak yanıtlanması hususunda gereğini arz ederim.

Serkan SARI
Balıkesir Milletvekili

9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği uyarınca, Balıkesir iline özel olarak belirlenen yatırım başlıkları ve uygulama süreçleri kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur. Yerel kalkınmanın temel hedefinin "yerelin sesiyle, yerelin ihtiyacına yönelik" şekillenmesi gerektiği dikkate alındığında, özellikle bir çok konuya açıklık getirilmesi elzemdir.

Ayrıca, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile ilgili yaptığınız açıklamada "Yerel kalkınma için devrim niteliğinde bir adım attık. Kalkınma Ajanslarımız eliyle yürüteceğimiz Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı ile şehirlerimizi uzmanlaştıracak, yeni istihdam alanları oluşturacak, üretimi teşvik edecek, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesini yükselteceğiz" dediniz.

Bu çerçevede;

1. Balıkesir için belirlenen dört yatırım başlığı (cam elyaf, mikronize mermer atıkları, yeşil hidrojen ve entegre süt tesisi) belirlenirken hangi kurumların, meslek odalarının, üniversitelerin, kooperatiflerin ve yerel paydaşların görüşü alınmıştır? Katılım süreci nasıl yürütülmüştür?
2. Belirlenen yatırımların üçü (cam elyaf, yeşil hidrojen, mikronize tesis) yüksek teknoloji ve yüksek sermaye gerektiren yatırımlar olup KOBİ'ler ile küçük üreticilerin erişemeyeceği türdendir. Bu çerçevede; Programdan Balıkesir'deki KOBİ'lerin, küçük üretici birliklerinin veya kooperatiflerin ne oranda yararlanabileceği öngörülmektedir?
3. KOBİ'ler ve kooperatifler için özel destek mekanizmaları programınızda var mı?
4. En az 2500 küçükbaş hayvana dayalı entegre süt üretim tesisi yatırımı, küçük ölçekli üreticiler için erişilebilir midir?
5. Program kapsamında küçük çiftçi birliklerine hangi özel teşvik edici düzenlemeleri hayata geçireceksiniz?
6. Yerel kooperatiflerin bu yatırımları gerçekleştirebilmesi için özel destek modelleri hazırladınız mı?

7. Mikronize mermer atıkları yatırımı, Balıkesir'in Marmara Adası'ndaki mermer üretimi yoğunluğu dikkate alındığında, çevresel etkileri açısından nasıl değerlendirilecektir?
8. Marmara Adası'ndaki doğal yaşam ve insan sağlığına dair olası etkiler için bir çevresel etki değerlendirmesi ne zaman ve hangi koşullarda yapılacaktır?
9. Yeşil hidrojen yatırımı, Türkiye genelinde altyapısı henüz yeterince gelişmemiş bir alandır. Balıkesir için, bu alandaki mevcut altyapı durumu nedir? Bu yatırımın gerçekleştirilmesi için planlanan kamu veya özel sektör ortaklıkları mevcut mudur?
10. Enerji dönüşümünde yerel halkın, üreticinin ve sanayicinin sürece dâhil edilmesine yönelik somut bir model geliştirilecek midir?
11. Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Komite kararları ile ilgili olarak; değerlendirme süreci hangi şeffaflık ilkelerine dayanmaktadır?
12. Belediye, STK, meslek odaları ve yerel basının süreci izlemesine yönelik açık bir izleme ve raporlama mekanizması oluşturulmuş mudur?
13. Balıkesir'de hâlihazırda cam elyaf üretimi yapan Şişecam Elyaf Sanayi A.Ş. gibi büyük firmaların varlığı göz önüne alındığında; aynı alanda yeni yatırım yapılması ile rekabet koşulları ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı nasıl değerlendirilmektedir?
14. Bu yatırımların yerel üreticilere sağlayacağı doğrudan fayda nedir?
15. Program kapsamında sunulan destekler arasında yer alan: *%15 oranında, 240 milyon TL'ye kadar nakdi destek, %20 oranında, 240 milyon TL'ye kadar faiz/kar payı desteği, Yüzde 50 yatırıma katkı oranı, KDV istisnası, yatırım yeri tahsisi, gümrük vergisi muafiyeti, Sigorta prim desteği (6. bölgede 12 yıl, diğer bölgelerde 8 yıl) ve işçi hissesi desteği gibi* ayrıcalıkların uygulanmasında bölgesel dağılımda gözetilen eşitsizliklerin giderilmesine yönelik özel bir strateji geliştirilmiş midir?
16. Balıkesir ili için belirlenen dört yatırım önceliği nelerdir? Bu yatırımların ilimizdeki işsizlik, üretim ve sanayi altyapısına etkisinin değerlendirilmesi yapılmış mıdır?
17. Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında, kadın girişimciler, genç işsizler, engelliler gibi dezavantajlı gruplara öncelik tanınmasına yönelik özel düzenlemeler veya pozitif ayrımcılık içeren uygulamalar planlanmakta mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355549 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669540 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Balıkesir Milletvekili Sayın Serkan SARI tarafından tevcih edilen 7/30869 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ SERKAN SARI'NIN

7/30869 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği uyarınca, Balıkesir iline özel olarak belirlenen yatırım başlıkları ve uygulama süreçleri kamuoyunda tartışmalara neden olmuştur. Yerel kalkınmanın temel hedefinin "*yerelin sesiyle, yerelin ihtiyacına yönelik*" şekillenmesi gerektiği dikkate alındığında, özellikle birçok konuya açıklık getirilmesi elzemdir.

Ayrıca, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı ile ilgili yaptığınız açıklamada "*Yerel kalkınma için devrim niteliğinde bir adım attık. Kalkınma Ajanslarımız eliyle yürüteceğimiz Yerel Kalkınma Hamlesi Teşvik Programı ile şehirlerimizi uzmanlaştıracak, yeni istihdam alanları oluşturacak, üretimi teşvik edecek, illerin sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyesini yükselteceğiz*" dediniz.

Bu çerçevede,

Soru 1- Balıkesir için belirlenen dört yatırım başlığı (*cam elyaf, mikronize mermer atıkları, yeşil hidrojen ve entegre süt tesisi*) belirlenirken hangi kurumların, meslek odalarının, üniversitelerin, kooperatiflerin ve yerel paydaşların görüşü alınmıştır? Katılım süreci nasıl yürütülmüştür?

Soru 2- Belirlenen yatırımların üçü (*cam elyaf, yeşil hidrojen, mikronize tesis*) yüksek teknoloji ve yüksek sermaye gerektiren yatırımlar olup KOBİ'ler ile küçük üreticilerin erişemeyeceği türdendir. Bu çerçevede; Programdan Balıkesir'deki KOBİ'lerin, küçük üretici birliklerinin veya kooperatiflerin ne oranda yararlanabileceği öngörülmektedir?

Soru 3- KOBİ'ler ve kooperatifler için özel destek mekanizmaları programınızda var mı?

Soru 4- En az 2500 küçükbaş hayvana dayalı entegre süt üretim tesisi yatırımı, küçük ölçekli üreticiler için erişilebilir midir?

Soru 5- Program kapsamında küçük çiftçi birliklerine hangi özel teşvik edici düzenlemeleri hayata geçireceksiniz?

Soru 6- Yerel kooperatiflerin bu yatırımları gerçekleştirebilmesi için özel destek modelleri hazırladınız mı?

Soru 7- Mikronize mermer atıkları yatırımı, Balıkesir'in Marmara Adası'ndaki mermer üretimi yoğunluğu dikkate alındığında, çevresel etkileri açısından nasıl değerlendirilecektir?

Soru 8- Marmara Adası'ndaki doğal yaşam ve insan sağlığına dair olası etkiler için bir çevresel etki değerlendirmesi ne zaman ve hangi koşullarda yapılacaktır?

Soru 9- Yeşil hidrojen yatırımı, Türkiye genelinde altyapısı henüz yeterince gelişmemiş bir alandır. Balıkesir için, bu alandaki mevcut altyapı durumu nedir? Bu yatırımın gerçekleştirilmesi için planlanan kamu veya özel sektör ortaklıkları mevcut mudur?

Soru 10- Enerji dönüşümünde yerel halkın, üreticinin ve sanayicinin sürece dâhil edilmesine yönelik somut bir model geliştirilecek midir?

Soru 11- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Komite kararları ile ilgili olarak; değerlendirme süreci hangi şeffaflık ilkelerine dayanmaktadır?

Soru 12- Belediye, STK, meslek odaları ve yerel basının süreci izlemesine yönelik açık bir izleme ve raporlama mekanizması oluşturulmuş mudur?

Soru 13- Balıkesir'de hâlihazırda cam elyaf üretimi yapan Şişecam Elyaf Sanayi A.Ş. gibi büyük firmaların varlığı göz önüne alındığında; aynı alanda yeni yatırım yapılması ile rekabet koşulları ve kamu kaynaklarının etkin kullanımı nasıl değerlendirilmektedir?

Soru 14- Bu yatırımların yerel üreticilere sağlayacağı doğrudan fayda nedir?

Soru 15- Program kapsamında sunulan destekler arasında yer alan: %15 oranında, 240 milyon TL'ye kadar nakdi destek, %20 oranında, 240 milyon TL'ye kadar faiz/kar payı desteği, Yüzde 50 yatırıma katkı oranı, KDV istisnası, yatırım yeri tahsisi, gümrük vergisi muafiyeti, Sigorta prim desteği (6. bölgede 12 yıl, diğer bölgelerde 8 yıl) ve işçi hissesi desteği gibi ayrıcalıkların uygulanmasında bölgesel dağılımda gözetilen eşitsizliklerin giderilmesine yönelik özel bir strateji geliştirilmiş midir?

Soru 16- Balıkesir ili için belirlenen dört yatırım önceliği nelerdir? Bu yatırımların ilimizdeki işsizlik, üretim ve sanayi altyapısına etkisinin değerlendirilmesi yapılmış mıdır?

Soru 17- Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında, kadın girişimciler, genç işsizler, engelliler gibi dezavantajlı gruplara öncelik tanımasına yönelik özel düzenlemeler veya pozitif ayrımcılık içeren uygulamalar planlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Uygulanmasına yeni başlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamındaki yatırım konuları; illerin sosyoekonomik gelişmişlik durumu ve coğrafi potansiyelleri, âtıl kaynakların değerlendirilmesi, yerel ihtiyaçların karşılanması, bölgede üretimi olmayan ancak başarı olasılığı yüksek sektörlerin geliştirilmesi, ileri-geri bağlantılı sektörlerin desteklenmesi, istihdam potansiyeli ve kümelenme etkisi gibi kriterler çerçevesinde belirlenmiştir. Bu meyanda, yerel yatırım konuları listesi; 5 yıllık kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ile uyumu ve bütçeye etkisi yönünden Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak hazırlanmış ve 9/7/2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Program kapsamında Balıkesir ilimize yönelik yatırım konuları belirlenirken katılımcı, veri temelli ve yerel dinamik ve ihtiyaçlara duyarlı bir süreç izlenmiştir. Tespit sürecinde; başta ticaret odaları, sanayi odası, OSB'ler ve diğer paydaşlarla çeşitli toplantılar gerçekleştirilmiş, sektörel ihtiyaçlar ve yatırım eğilimleri analiz edilmiş, Güney Marmara Bölgesi 2024-2028

Bölge Planı hazırlık sürecinde yapılan çalıştaylarda da konu ele alınmıştır. Bunun yanında yatırım konuları; ilgili illerin Vali ve Belediye Başkanları, Sanayi ve Ticaret Odaları Başkanları, İl Genel Meclis Başkanı ve Ajans Genel Sekreterinden oluşan Güney Marmara Kalkınma Ajansı (GMKA) Yönetim Kurulunda görüşülmüş ve değerlendirilmiştir.

Ancak söz konusu listenin; ilgililerden, yatırımcılarımızdan ve sivil toplum kuruluşlarından intikal edebilecek talep ve öneriler dikkate alınarak her yılın sonunda gözden geçirilmesi planlanmakta olup, takip eden yılın ocak ayı içerisinde yeniden değerlendirilerek güncellenebilecektir.

İlaveten; KOBİ'ler ve kooperatifler de Yerel Kalkınma Hamlesine başvurabilmektedir. Ayrıca Güney Marmara Kalkınma Ajansı tarafından kooperatifler, üretici birlikleri, mikro ve küçük işletmelere yönelik "Yeşil Gelecek Programı" da ilan edilmiş olup destek programı hâlihazırda proje başvurularına açıktır.

Balıkesir için belirlenen yatırım konuları içerisinde yer alan "entegre süt üretim tesisi" yatırımı; yalnızca teknik büyüklük kriterleri üzerinden değil, aynı zamanda sektörde yaygın etki oluşturabilecek, sürdürülebilirlik ve ekosistem gelişimi sağlayacak örnek yatırımlar perspektifiyle değerlendirilmiştir. Bu sayede, söz konusu yatırımın sadece süt üretimi değil; aynı zamanda ildeki kaba yem üretimi, veterinerlik hizmetleri, süt işleme ekipmanları, lojistik altyapı ve yan sanayi gibi pek çok alanda çarpan etkisi oluşturarak küçük ölçekli üreticilere fayda sağlaması öngörülmektedir.

Ajans koordinasyonunda yürütülen Güney Marmara Hidrojen Vadisi Projesi kapsamında ise; kamu, üniversite ve özel sektör ortaklıkları çerçevesinde çalışmalara başlanmış olup bölgesel hidrojen ekosisteminin gelişimine yönelik adımlar atılmaktadır. Bu Proje kapsamında "Türkiye'nin ilk ve tek hidrojen vadisi" modeli ile Bölgede kurulacak üretim tesislerinin yerel iş gücünden faydalanması, eğitim ve farkındalık programlarıyla toplumsal katılımın artırılması ve sanayicilere yönelik pilot uygulamalarla değer zincirine entegrasyon sağlanması hedeflenmektedir.

Öte yandan, mikronize mermer atıkları yatırımı vasıtasıyla yeni atık üretilmeyecek olup tam tersine, mermer atıkları hammadde olarak kullanılarak çevresel kirlilik azaltılıp, katma değerli üretim yoluyla ekonomik değer oluşturulacaktır. Bu bağlamda; başvurusu kabul edilen yatırımcılar en geç 60 takvim günü içerisinde yatırımın çevreye etkisini (çevresel değerlendirmesini) de içeren fizibilite raporunu Bakanlığımızın belirlediği elektronik portal üzerinden yüklemek suretiyle başvuru işlemlerini tamamlayacaktır. Yine başvurusu kabul edilen yatırımcıların başvuru işlemlerinin tamamlanması için yüklenmesi gereken belgeler arasında "Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Durumunu Gösterir Belge" de yer almaktadır.

Cam elyaf yatırımı ise özellikli bir elyaf olan "S cam elyafı" üretimine yönelik olup ülkemizde hâlihazırda "S cam elyafı" üretimi yapılmamaktadır.

Öte yandan, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Komite kararları (değerlendirme süreci) ile izleme ve raporlama mekanizması son derece şeffaf ve objektif bir işleyişe sahip olup başvuruların değerlendirilmesine ilişkin kriterler ve Program kapsamındaki projelerin izleme süreçlerine ilişkin hususlar ilgili Tebliğin 6 ve 9 uncu maddelerinde detaylandırılmıştır.

Sonuç olarak; söz konusu yatırımlarla birlikte Balıkesir'de üretim kapasitesinin artması, katma değerli üretimin güçlendirilmesi ve yerel ekonominin canlandırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda ildeki yerel üreticilerin pazara erişimi artacak, istihdam ve nitelikli işgücü sağlanacak ve yerel kaynakların sürdürülebilir kullanımı desteklenecektir. Bu bağlamda Yerel Kalkınma Hamlesi Programının, 2012 yılından bu yana Balıkesir ilimizde gerçekleştirilecek yatırımlar için Bakanlığımızca düzenlenen 1.347 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) kapsamında öngörülen toplam 243,6 milyar TL tutarındaki sabit yatırım ve 31.641 kişilik ilave istihdamı daha da ileriye taşıması öngörülmektedir.

19.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/30887)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

2025 yılının ilk 6 ayında, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun raporuna göre, en az 136 kadın erkekler tarafından katledilmiş, 145 kadın ise şüpheli şekilde hayatını kaybetmiştir. Bu veriler, erkek şiddetinin sistematik bir yapıya büründüğünü ve devletin önleyici, koruyucu, cezalandırıcı mekanizmalarının etkisiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır. Erkek şiddeti münferit değil; politik, sistemli ve ataerkil düzenin sürdürülebilirliğini güvence altına alan bir araçtır.

136 kadının 96'sı, aile içinden bir erkek tarafından, çoğunlukla kendi evinde katledilmiştir. Ev içi alanın kadınlar için güvenli bir yer olmaktan çıkması, "aile bütünlüğü" adı altında kadınların eve kapanmasını teşvik eden resmi politikaların ölümcül sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Rapor, kadınların katledilmesi sırasında onların çocuklarının, annelerinin, kardeşlerinin ya da arkadaşlarının da saldırıya uğradığını, 35 kişinin bu süreçte ya öldürüldüğünü ya da ağır yaralandığını ortaya koymaktadır. Ataerkil şiddet, yalnızca kadının varlığını değil, onunla dayanışan, yanında duran herkesi cezalandırmaktadır. Bu durum, şiddetin yalnızca bireye değil, kadın mücadelesine ve dayanışmasına karşı yürütülen bir savaşa dönüştüğünü göstermektedir.

Kadınların %10'u, "ekonomik gerekçeler" öne sürülerek katledilmiştir. Ataerkil düzen, derinleşen ekonomik krizi erkek egemenliğini yeniden tesis etmenin bahanesi hâline getirmekte, kadınları hem yoksulluğun hem de erkek şiddetinin hedefi hâline getirmektedir. Bu ikili tahakküm, kadınların yaşam alanlarını, öznelliklerini ve direnme güçlerini sistemli olarak imha etmektedir.

2025'in ilk 6 ayında katledilen kadınlardan 9'unun, olay anında geçerli koruma kararları bulunmaktaydı. Geriye kalan 123 kadın hakkında koruma kararı olup olmadığı dahi bilinmemektedir. Bu durum, 6284 sayılı Kanun'un kâğıt üzerinde kaldığını; devletin önleyici görevini yerine getirmediğini, şiddete karşı etkili bir irade ortaya koymadığını göstermektedir.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından kadın katliamları her yıl artmıştır: 2021'in ilk 6 ayında 131 kadın, 2022'de 164, 2023'te 147, 2024'te 205 kadın katledilmiş, 2025'in ilk yarısında ise 136 kadın yaşamını yitirmiştir. Bu tablo, sözleşmeden çekilmenin kadınların can güvenliği üzerindeki yıkıcı etkisini net biçimde göstermektedir. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden taraf olması bir tercihten öte, kadınların yaşam hakkını korumak için acil ve zorunlu bir adımdır.

Cezasızlık politikaları ve infaz düzenlemeleri, şiddet faillerini cesaretlendirmekte; erkek şiddetini görünmez bir hâle getirmektedir. 2025'in ilk 6 ayında katledilen 15 kadın, daha önce suç işlemiş erkekler tarafından öldürülmüştür. Bu durum, devletin ceza adaleti sisteminin kadınların değil faillerin lehine işlediğini ortaya koymaktadır. Kadınlar sadece katledilmiyor, aynı zamanda işgücüne katılımlarından sosyal yaşamlarına kadar her alanda sistematik olarak dışlanıyor. Kadınların 2025 ilk çeyrek TÜİK verilerine göre 6 milyondan fazlası "ev işleriyle meşgul" olduğu gerekçesiyle işgücü dışında bırakılmıştır. Kadınların ekonomik bağımsızlığının ellerinden alınması, şiddete daha açık hâle gelmelerine neden olmaktadır.

DEM Parti olarak, kadına yönelik şiddetin ve kadın katliamlarının ancak toplumsal cinsiyet eşitliğini temel alan, kadınları özne kabul eden, onların dayanışma örgütlerini destekleyen ve ataerkil yapılarla hesaplaşan politikalarla durdurulabileceğine inanıyoruz. Mevcut veriler, koruma sistemlerinin işlevsizliğini, ceza adaletinin yetersizliğini ve toplumsal eşitsizliklerin ölümcül sonuçlarını gözler önüne sermektedir. Bu nedenle; kadın katliamlarının durdurulması, şüpheli kadın ölümlerinin etkin biçimde soruşturulması, koruma ve önleme politikalarının etkili bir şekilde uygulanması, İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden taraf olunmasına yönelik toplumsal taleplerin dikkate alınması ve gerekli yapısal önlemlerin hayata geçirilmesi amacıyla, Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından gerekli önlemlerin ivedilikle alınması hayati önemdedir.

Bu bağlamda;

1. İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından 2021–2025 yılları arasında kadın cinayetlerindeki artış oranına ilişkin Cumhurbaşkanlığı düzeyinde hazırlanmış herhangi bir resmî değerlendirme raporu veya istatistik mevcut mudur?
2. 2021 sonrası kadın cinayetlerinin seyriyle ilgili olarak Bakanlıklar arası koordinasyonu sağlayacak herhangi bir merkezî yapı oluşturulmuş mudur?
3. Kadın cinayetlerine ilişkin ulusal bir eylem planı veya kriz izleme birimi kurulması planlanmakta mıdır?
4. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın kadınlara yönelik koruyucu hizmetler ve sığınaklara ayırdığı bütçe, 2021–2025 yılları arasında yıllara göre nasıl değişmiştir?
5. 2002-2025 yılları arasında katledilen kadınlardan kaçının daha önce devlet kurumlarına şiddet bildirimi yaptığı ve buna rağmen korunamadığı tespit edilmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-332557
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/30887 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında benimsenen politika ve tedbirlere, kalkınma planları ve yıllık programlarda yer verilmektedir. Kadına yönelik şiddetle mücadeleye ilişkin olarak 2007 yılından itibaren eylem planları hazırlanmakta olup hâlihazırda 2021-2025 yıllarını kapsayan Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı uygulanmaktadır. V. Ulusal Eylem Planı çalışmaları, günümüz ihtiyaçları göz önünde bulundurularak ilgili tüm kurum ve kuruluşların katkıları ile yürütülmektedir.

Bununla birlikte 2006/17 sayılı Başbakanlık Genelgesinin ardından kurulan "Kadına Yönelik Şiddet İzleme Komitesi", 2023/16 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Koordinasyon Kurulu" (Koordinasyon Kurulu) olarak yeniden yapılandırılmıştır. Koordinasyon Kurulu, kadına yönelik şiddetle mücadele alanında mevcut uygulamaların değerlendirilmesi, sorunların tespiti, çözüm önerilerinin geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik daha kapsayıcı kurumlar arası iş birliği ve eş güdümün artırılması görevlerini yürütmektedir.

Diğer taraftan, 2021 yılında performans esaslı program bütçe sistemine geçilmiş ve bu tarihten itibaren merkezi yönetim bütçe kanun teklifleri program bazlı olarak hazırlanmıştır. Bu kapsamda belirlenen toplam 68 programdan biri Kadının Güçlenmesi Programı olmuştur. Program kapsamında kadınlara yönelik koruyucu, önleyici, eğitici, geliştirici, rehberlik ve rehabilite edici sosyal hizmet faaliyetlerinin yürütülmesi, şiddete uğrayan kadınlara ve beraberindeki çocuklara geçici barınma hizmeti sunulması, şiddete uğrayan kadınların korunması ile koruyucu ve önleyici tedbirlerin etkin olarak uygulanmasına yönelik hizmetler sunulmaktadır. Program kapsamında yapılan harcamalara ilişkin istatistiki verilere Strateji ve Bütçe Başkanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen diğer hususlar, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev alanına girmektedir.

20.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, İzmir'de çıkan orman yangınlarının sebebi ve sorumlularına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30892)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 04.07.2025

Saliha Sera KADIGİL
İstanbul Milletvekili

Her yıl olduğu gibi bu yıl da Türkiye'nin çeşitli yerlerinden alevler yükselmeye devam ediyor. İzmir'in çeşitli ilçelerinde devam eden yangınlara ilişkin İzmir Valisi Süleyman Elban, yangınlarla ilgili yaptığı açıklamada "İnsan kaynaklı ya da sabotajdan kaynaklı bir yangınımız yok. Hem Çeşme hem Ödemiş hem Seferihisar hem de Foça'daki yangınımız, elektrik hatlarından kaynaklı olarak çıkmış durumda," ifadeleriyle sorumluları işaret ederken İzmir ve çevresine dağıtım yapan şirket Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş., Vali Elban'ı yalanlayan bir açıklama yapmıştır.

Açıklamada; "Sahada gerçekleştirilen ilk değerlendirmelere göre bölgemizdeki yangınların elektrik hatlarından çıktığına dair somut bir bulgu bulunmamaktadır" ifadeleri kullanılmıştır.

Bu bağlamda;

1- Vali Elban'ın sözleri ihbar kabul edilerek, Gediz Elektrik Dağıtım A.Ş'nin bağlı olduğu iki termik santral, yirmi hidroelektrik santral, üç rüzgar, birer jeotermal, hibrit elektrik santralinin de sahibi Aydem Grup'un yöneticileri hakkında herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır?

2- Sorumlular hakkında gözaltı işlemi yapılmış en azından ifadelerine başvurulmuş mudur?

3- Atadığınız Vali Elban'ın sözlerine itibar edilmemesinin nedeni nedir?

4- Atadığınız Vali Elban yalan mı söylemektedir?

5- Eğer öyle ise bir kamu görevlisi olan Vali Alban hakkında "kamuoyunu yanıltan bilgiyi alenen açmak suçundan" soruşturma açılacak mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1258-4955/6867
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30892 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1258-4954/6866
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Saliha Sera KADIGİL
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30892 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Ödemiş, Çeşme, İzmir ve Karşıyaka Cumhuriyet Başsavcılıklarıyla yapılan yazışmalara verilen 13/08/2025, 14/08/2025 ve 15/08/2025 tarihli cevaplarda; soru önergesinde belirtilen yangın olaylarına ilişkin olarak başlatılan soruşturmaların devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

21.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında Bakanlık tarafından yapılan çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30896)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Adalet Bakanı Yılmaz Tunç*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

2025 yılının ilk 6 ayında, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu'nun raporuna göre, en az 136 kadın erkekler tarafından katledilmiş, 145 kadın ise şüpheli şekilde hayatını kaybetmiştir. Bu veriler, erkek şiddetinin sistematik bir yapıya büründüğünü ve devletin önleyici, koruyucu, cezalandırıcı mekanizmalarının etkisiz kaldığını açıkça ortaya koymaktadır. Erkek şiddeti münferit değil; politik, sistemli ve ataerkil düzenin sürdürülebilirliğini güvence altına alan bir araçtır.

136 kadının 96'sı, aile içinden bir erkek tarafından, çoğunlukla kendi evinde katledilmiştir. Ev içi alanın kadınlar için güvenli bir yer olmaktan çıkması, "aile bütünlüğü" adı altında kadınların eve kapanmasını teşvik eden resmi politikaların ölümcül sonuçlar doğurduğunu göstermektedir. Rapor, kadınların katledilmesi sırasında onların çocuklarının, annelerinin, kardeşlerinin ya da arkadaşlarının da saldırıya uğradığını, 35 kişinin bu süreçte ya öldürüldüğünü ya da ağır yaralandığını ortaya koymaktadır. Ataerkil şiddet, yalnızca kadının varlığını değil, onunla dayanışan, yanında duran herkesi cezalandırmaktadır. Bu durum, şiddetin yalnızca bireye değil, kadın mücadelesine ve dayanışmasına karşı yürütülen bir savaşa dönüştüğünü göstermektedir.

Kadınların %10'u, "ekonomik gerekçeler" öne sürülerek katledilmiştir. Ataerkil düzen, derinleşen ekonomik krizi erkek egemenliğini yeniden tesis etmenin bahanesi hâline getirmekte, kadınları hem yoksulluğun hem de erkek şiddetinin hedefi hâline getirmektedir. Bu ikili tahakküm, kadınların yaşam alanlarını, öznelliklerini ve direnme güçlerini sistemli olarak imha etmektedir.

2025'in ilk 6 ayında katledilen kadınlardan 9'unun, olay anında geçerli koruma kararları bulunmaktaydı. Geriye kalan 123 kadın hakkında koruma kararı olup olmadığı dahi bilinmemektedir. Bu durum, 6284 sayılı Kanun'un kâğıt üzerinde kaldığını; devletin önleyici görevini yerine getirmediğini, şiddete karşı etkili bir irade ortaya koymadığını göstermektedir.

İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından kadın katliamları her yıl artmıştır: 2021'in ilk 6 ayında 131 kadın, 2022'de 164, 2023'te 147, 2024'te 205 kadın katledilmiş, 2025'in ilk yarısında ise 136 kadın yaşamını yitirmiştir. Bu tablo, sözleşmeden çekilmenin kadınların can güvenliği üzerindeki yıkıcı etkisini net biçimde göstermektedir. Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden taraf olması bir tercihten öte, kadınların yaşam hakkını korumak için acil ve zorunlu bir adımdır.

Cezasızlık politikaları ve infaz düzenlemeleri, şiddet faillerini cesaretlendirmekte; erkek şiddetini görünmez bir hâle getirmektedir. 2025'in ilk 6 ayında katledilen 15 kadın, daha önce suç işlemiş erkekler tarafından öldürülmüştür. Bu durum, devletin ceza adaleti sisteminin kadınların değil faillerin lehine işlediğini ortaya koymaktadır. Kadınlar sadece katledilmiyor, aynı zamanda işgücüne katılımlarından sosyal yaşamlarına kadar her alanda sistematik olarak dışlanıyor. Kadınların 2025 ilk çeyrek TÜİK verilerine göre 6 milyondan fazlası "ev işleriyle meşgul" olduğu gerekçesiyle işgücü dışında bırakılmıştır. Kadınların ekonomik bağımsızlığının ellerinden alınması, şiddete daha açık hâle gelmelerine neden olmaktadır.

DEM Parti olarak, kadına yönelik şiddetin ve kadın katliamlarının ancak toplumsal cinsiyet eşitliğini temel alan, kadınları özne kabul eden, onların dayanışma örgütlerini destekleyen ve ataerkil yapılarla hesaplaşan politikalarla durdurulabileceğine inanıyoruz. Mevcut veriler, koruma sistemlerinin işlevsizliğini, ceza adaletinin yetersizliğini ve toplumsal eşitsizliklerin ölümcül sonuçlarını gözler önüne sermektedir. Bu nedenle; kadın katliamlarının durdurulması, şüpheli kadın ölümlerinin etkin biçimde soruşturulması, koruma ve önleme politikalarının etkili bir şekilde uygulanması, İstanbul Sözleşmesi'ne yeniden taraf olunmasına yönelik toplumsal taleplerin dikkate alınması ve gerekli yapısal önlemlerin hayata geçirilmesi amacıyla, Bakanlığınız tarafından gerekli önlemlerin ivedilikle alınması hayati önemdedir.

Bu bağlamda;

1. 2002-2025 yılları arasında katledilen kadınların failleri hakkında açılan davalarda kaçı kasten öldürme ile, kaçı ise daha hafif suçlamalarla yargılanmaktadır?
2. Bu dönemde görülen davalarda "iyi hâl indirimi" ve "haksız tahrik indirimi" oranı nedir?
3. 2021–2025 yılları arasında kadın cinayeti işleyen faillere verilen ortalama ceza süresi kaç yıldır?
4. Daha önce şiddet suçu işlediği bilinen erkeklerden kaçı, 2025'in ilk yarısında kadın cinayetinin faili olmuştur?
5. Kadına yönelik şiddet davalarında uzmanlaşmış kadın odaklı savcılık birimleri kurulması yönünde bir çalışma var mıdır?
6. Şiddet faillerinin denetimli serbestlikten yararlanma oranı nedir? Bu uygulama kadınlar açısından yeniden mağduriyete yol açmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1262-3949/5538
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30896 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1262-3947/5536
Konu : Yazılı soru önergesi

13. 10. /2025

Sayın Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30896 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

III- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun

tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

22.- İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer'in, Beşikdüzü Açık Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30898)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MESLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ve talep ederim.

Turan Taşkın Özer
İstanbul Milletvekili

Basına yansıyan iddialara göre Trabzon Beşikdüzü Açık Cezaevi'nde;

- Koğuşlarda ranza ve yerde yatacak alan kalmadığı için cezaevinin tekstil atölyesi koğuşa çevrilmiş, buraya 45 ranza yerleştirilmesine rağmen 30 mahpus hâlen yerde yatmaktadır.
- Atölyede mazgallardan sinek ve fareler girmekte, hijyen koşulları son derece kötü durumdadır.
- Sadece iki tuvalet ve iki lavabo bulunmakta, yüzlerce mahpusun ortak kullanımına yetmemektedir.
- Su depoları yetersiz olup, her gün 8-10 saat su kesintisi yaşandığı ifade edilmektedir.
- Atölyenin yanındaki kantin deposu da koğuşa çevrilmiş, camı bulunmayan bu alan da aynı yetersiz tuvalet ve lavabolarla kullanılmaktadır.
- Mahpus sayısının 130'a çıktığı, Araklı'dan sevk edilen mahpusların da bahçeye kurulan çadırlarda veya yerde yatmak zorunda bırakıldığı belirtilmektedir.

Cezaevlerinde insanca yaşam koşullarının sağlanması devletin anayasal yükümlülüğüdür. Uluslararası sözleşmeler ve Anayasa ile güvence altına alınan insan hakları ve insan onuru gözetilmeden mahpusların tutulması kabul edilemez. Beşikdüzü Açık Cezaevi'ndeki bu koşullar, insan haklarıyla ve Anayasa'nın teminatı altındaki insan onuru ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Bu bağlamda:

1. Beşikdüzü Açık Cezaevi'nin toplam kapasitesi nedir? Şu an cezaevinde kaç mahpus bulunmaktadır?
2. Cezaevinin tekstil atölyesinin ve kantin deposunun koğuş olarak kullanılmaya başlanmasının gerekçesi nedir? Bu mekânların barınma için uygun olup olmadığına ilişkin herhangi bir teknik rapor hazırlanmış mıdır?
3. Cezaevinde yerde yatan mahpus sayısı kaçtır?
4. Cezaevinde kişi başına düşen lavabo ve tuvalet sayısı kaçtır? Bu sayı uluslararası standartlara uygun mudur?
5. Su depolarının yetersizliği nedeniyle yaşanan su kesintilerini gidermek için herhangi bir çalışma yapılmakta mıdır?
6. Hijyen ve haşere ile mücadele konusunda cezaevinde hangi tedbirler alınmaktadır?
7. Araklı Açık Cezaevi'nden sevk edilen mahpusların barınma koşulları için ek bir düzenleme yapılmış mıdır? Çadırlarda kalan veya yerde uyumak zorunda bırakılan mahpus sayısı kaçtır?
8. Beşikdüzü Açık Cezaevi'nde mahpus sayısının mevcut kapasiteyi aşması nedeniyle ortaya çıkan bu insanlık dışı tabloyu sona erdirmek için Bakanlığınızın planları nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1264-4684/6514
Konu : Yazılı soru önergesi

17.10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Turan Taşkın Özer tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30898 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1264-4683/6513
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10./2025

Sayın Turan TAŞKIN ÖZER
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30898 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında

belirtilmiş olan minimum ceza infaz kurumu standartları dikkate alınarak, 2000 yılından itibaren ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle ceza infaz kurumlarının fizikî yapısı ve hükümlü rehabilitasyonu alanında çağdaş standartlar yakalanmıştır. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından ortaya konulan minimum ceza infaz kurumu standartlarına uygun nitelikte kurumların inşa edilerek hizmete açılması; fiziki olarak ekonomik ömrünü dolduran ve yeterli eğitim ve iyileştirme çalışmalarına elverişli durumda bulunmayan kurumların da kapatılması öngörülmüştür.

III- Soru önergesinde istenilen ayrıntıda bilgi sunulamamakla birlikte, Ülkemizdeki ceza infaz kurumlarında barındırılan tutuklu ve hükümlü sayılarına ilişkin istatistiklere Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünün "https://www.cte.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

IV- Trabzon Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 31/07/2025 tarihli cevapta;

A) Beşikdüzü Açık Ceza İnfaz Kurumunun hijyenik ve yeterli havalandırma koşullarına sahip, hükümlülerin temel ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte olduğu, Kurumda hükümlülerin kullanımında 28 banyo, 27 pisuvar ve 26 tuvaletin bulunduğu,

B) Kurumda 2 adet 250 ton kapasiteli su deposu bulunduğu,

C) Kurum için düzenli olarak ilaçlama hizmeti alındığı ve ortak yaşam alanlarında iki haftalık periyotlar halinde düzenli ilaçlamaların yapıldığı, Kurumda hükümlülerin ortak kullandığı lavabolar için aylık periyotlarda sıvı sabun, yüzey temizleyici, çamaşır suyu, yıkama fırçası, çekpas, ıslak/kuru mop bezi ve başlığı, çöp poşeti gibi temizlik ürünlerinin ücretsiz olarak verildiği, ihtiyaç halinde biten veya eskiyen temizlik ürünlerinin de yine aylık periyotlar beklenmeden hükümlülere teslim edildiği,

Ç) Kurum mevcut odalarına ek ranza kurularak nakil olarak gelen hükümlülerin oda ve koğuş yerleştirilmesinin mevzuat hükümlerine uygun olarak gerçekleştirildiği, Kurumda yerde yatan herhangi bir hükümlünün bulunmadığı,

D) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

E) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

23.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30906)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda tutulan mahpusların, kitaplara ve yayınlara erişim hakkının ciddi biçimde engellendiği yönünde mahpus beyanları vardır. Mahpuslara kişisel olarak bulundurabilecekleri kitap sayısının üç ile sınırlandırıldığı; cezaevi kütüphanesinden en fazla dört kitabın, 15 gün içinde iade koşuluyla verildiği ifade edilmektedir; ancak kitap değişim sürecinin iki aya kadar uzadığı ve bu durumun özellikle araştırma, yazı ve çeviri faaliyeti yürüten mahpusların üretimini engellediği belirtilmiştir. Ayrıca, üzerinde çalışılan notlara, ajandalara ve yazı taslaklarına cezaevi aramaları sırasında açıklama yapılmaksızın el konulduğu aktarılmıştır.

Muhalif içerikli yayınlara, özellikle **Yeni Özgür Politika**, **Ronahî**, **Evrensel**, **Demokratik Modernite** gibi süreli yayınlara, cezaevi idaresi tarafından herhangi bir yasak kararı bulunmaksızın keyfî biçimde izin verilmediği bildirilmektedir. Örneğin, mahpus Mehmet Akpolat'ın iki Kürtçe kitabına cezaevi yönetimi tarafından keyfî biçimde el konulduğu; bu kitaplardan birinin tercüman bulunamadığı gerekçesiyle gönderilmediği, diğerinin ise açıklama yapılmaksızın alıkonulduğu ifade edilmiştir.

Tüm bu uygulamalar, Anayasa'nın 25. ve 26. maddelerinde yer alan düşünce ve ifade özgürlüğü ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 10. maddesi kapsamındaki bilgiye erişim ve fikir yayma özgürlüğünü ihlal etmektedir. Cezaevi idaresi yalnızca mahkeme kararı ya da açık yasal gerekçelerle yayınlara müdahale edebilir; aksi durumda yapılan her türlü sınırlama keyfî, hukuksuz ve orantısızdır.

Bu bağlamda:

1) Bolu F Tipi Cezaevi'nde mahpuslara kişisel olarak yalnızca üç kitap bulundurma sınırı getirilmesinin yasal dayanağı nedir?
2) Cezaevi kütüphanesinden alınan kitapların 15 gün içinde iade şartı ve değişim süresinin iki aya kadar uzaması konusunda Bakanlığınıza ulaşan şikâyet sayısı kaçtır? Bu uygulamaların iyileştirilmesine yönelik bir çalışma planınız var mıdır?
3) Mahpuslara ait ajanda, defter, not ve yazı taslaklarına herhangi bir suç unsuru bulunmadan el konulmasının gerekçesi nedir?
4) Bolu F Tipi Cezaevi'nde Yeni Özgür Politika, Ronahî, Evrensel ve Demokratik Modernite gibi muhalif basın yayınlarının dağıtımına yönelik getirilen fiili yasaklama kararının idari ya da yargısal bir dayanağı var mıdır? Varsa gerekçesi nedir?
5) 2023 ve 2024 yıllarında Bolu F Tipi Cezaevi'nde kitap, yayın, ajanda veya notlara el konulması gerekçesiyle Bakanlığınıza yapılan başvuru ya da şikâyet sayısı kaçtır? Bunların kaçı hakkında soruşturma açılmıştır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1272-4417/6148
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30906 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1272-4416/6147
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk HÜLAKÜ
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30906 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- Süreli veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 62. maddesinde düzenlenmiş olup, maddenin birinci fıkrasında hükümlünün, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla süreli ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahip olduğu; ikinci fıkrasında resmî kurumlar, üniversiteler, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile mahkemelerce

yasaklanmamış olması koşuluyla, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınan vakıflar ve kamu yararına çalışan dernekler tarafından çıkartılan gazete, kitap ve basılı yayınların, hükümlülere ücretsiz olarak ve serbestçe verileceği; eğitim ve öğretimine devam eden hükümlülerin ders kitaplarının denetime tâbi tutulamayacağı; üçüncü fıkrasında kurum disiplinini, düzenini veya güvenliğini bozan ya da tehlikeye düşüren, hükümlülerin iyileştirilmesi amacına ulaşmayı zorlaştıran yahut müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayının hükümlüye verilmeyeceği; dördüncü fıkrasında ilan ve reklamın geçici süreyle kesilmesi hâli dışında Basın İlân Kurumu aracılığıyla resmî ilan ve reklam yayınlama hakkı bulunmayan gazetelerin, ceza infaz kurumuna kabul edilmeyeceği, yabancı dilde yayımlanmış gazete ve dergilerin ceza infaz kurumuna kabul edilmesinde Adalet Bakanlığının yetkili olduğu hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- Arama, 5275 sayılı Kanunun "Arama" kenar başlıklı 36. ve 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 34. maddesinde düzenlenmiştir.

Arama hükümlerini düzenleyen ceza infaz mevzuatımız, Ülkemizin taraf olduğu sözleşmeler ve uluslararası düzenlemeler dikkate alınmak suretiyle hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararının "Arama ve Kontroller" başlığını taşıyan 54. maddesinde, görevlilerin arama yaparken uyacakları detaylı prosedürlerin olması, arama yapılacak hallerin ve arama şekillerinin ulusal mevzuatta düzenlenmesi, aranan kişilerin küçük düşürülmemesi, aramanın hemcins olan görevliler tarafından yapılması gibi hususlara yer verilmiştir. Yönetmeliğin 34. maddesinde yer alan düzenleme de söz konusu Tavsiye Kararındaki hükümler ile paralellik arz etmektedir.

Aramanın amacı, kurumda bulundurulması yasak olan eşya ve kanunla yasaklanan uyuşturucu maddelerin yanı sıra telefon ve sim kartı gibi haberleşme araçları ile bıçak ve jilet gibi kesici ve bereleyici aletlerin kuruma girişinin önüne geçmektir. Ayrıca, terör örgütlerinin ceza infaz kurumundaki hükümlü ve tutuklularla bağlantılarını kesmek için örgütsel iletişim niteliğinde değerlendirilebilecek haberleşme evrak ve belgelerinin kuruma girişinin engellenmesi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan aramalar, kurumların güvenliğinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir keyfî uygulama söz konusu değildir.

IV- Bolu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 30/07/2025 tarihli cevapta; Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

24.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yaşanan su sorununa ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/30910)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **16.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde yaşanan su sorunu nedeniyle son birkaç gündür tarafıma çok sayıda mahpus yakını başvurmuştur. Mahpus ziyaretine giden aileler, cezaevi içinde kullandıkları musluklardan sarı renkte, kötü kokulu ve pis su aktığını bizzat gözlemlediklerini, bu durumun hem hijyen hem de sağlık açısından büyük bir risk oluşturduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca mahpusların, bu koşullara daha fazla katlanamadıklarını ve sorunun bir an önce çözüme kavuşturulmasını talep ettiklerini tarafıma aktarmışlardır.

Konunun aciliyeti nedeniyle cezaevi idaresiyle yapılan görüşmede, cezaevine yalnızca 05:00–12:00 ve 17:00–21:00 saatleri arasında su verildiği, suyun özellikle ilk açıldığında sarı ve kötü kokulu olduğu bilgisi paylaşılmıştır. Ancak bu açıklamalar, mahpus yakınlarının aktardığı tabloyu karşılamaktan uzaktır. Zira mahpuslar tarafından ailelerine iletilen bilgilere göre, su kesintileri sıklıkla yaşanmakta, verilen su ise çoğu zaman temiz ve sağlıklı olmaktan uzaktır.

Bu koşullar altında mahpuslar; temizlik, duş alma, hijyen sağlama ve içme suyu temininde büyük zorluklar yaşamaktadır. Özellikle cezaevinde bulunan çocuklar ve hasta mahpuslar hem suya erişimdeki kısıtlamalardan hem de suyun kalitesizliğinden ciddi biçimde etkilenmektedir.

Cezaevi gibi kapalı bir ortamda yaşayan bireylerin temel yaşam ihtiyaçlarının süreklilik arz edecek şekilde ve insan onuruna yaraşır biçimde karşılanması, devletin mutlak sorumluluğudur. Suya erişim hakkının ihlali, yaşam hakkının doğrudan ihlali anlamına gelirken; sağlıksız suya mahkûm edilmek hem fiziksel hem de psikolojik açıdan telafisi zor zararlar doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde günlük olarak su hangi saat aralıklarında verilmektedir? 24 saatlik süre zarfında toplam kaç saat süreyle su erişimi sağlanmaktadır?
2. Su kesintilerinin gerekçesi nedir? Cezaevine yeterli su sağlanamamasının altyapısal, kurumsal veya idari nedenleri nelerdir?
3. Cezaevi suyu ile ilgili bugüne dek herhangi bir laboratuvar testi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nedir? Sarı renkli ve kötü kokulu olduğu belirtilen suyun sağlık açısından taşıdığı riskler hakkında herhangi bir inceleme yapılmış mıdır?
4. Cezaevi su sisteminde kullanılan altyapının güncelliği nedir? Boruların paslı, eskimiş ya da sağlıksız olması gibi fiziksel altyapı sorunları mevcut mudur? Bu konuda bir bakım planı var mıdır?
5. Cezaevinde su kesintilerinin mahpusların kişisel temizliğini ve sağlığını etkilediğine dair Bakanlığınıza ulaşmış şikâyet veya rapor bulunmakta mıdır?
6. Mahpuslara içme suyu ayrıca mı temin edilmektedir? Eğer öyleyse, hangi aralıklarla ve kişi başına ne kadar su verilmektedir?
7. Cezaevinde yaşanan su kesintileri nedeniyle mahpuslar içme suyunu ücretli olarak kantinden temin etmek zorunda mı bırakılmaktadır? Eğer öyleyse, satılan suyun birim fiyatı nedir, kişi başına düşen ortalama günlük su miktarı ne kadardır?
8. Su gibi temel ve hayati bir ihtiyacın ücretli hale gelmesi, ekonomik durumu yetersiz mahpuslar için fiilen içme suyuna erişimin engellenmesi anlamına gelmiyor mu? Bu eşitsizliğin ortadan kaldırılması ve tüm mahpuslara yeterli miktarda ücretsiz içme suyu sağlanması yönünde Bakanlığınızca bir planlama yapılmakta mıdır?
9. Su kesintilerinden özellikle çocuklar, hasta mahpuslar ve yaşlıların olumsuz etkilendiği yönündeki iddialar hakkında Bakanlığınızın bilgisi var mıdır? Bu kişilere yönelik özel bir tedbir geliştirilmiş midir?
10. Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde yaşanan su krizinin giderilmesi için kısa vadede alınacak acil tedbirler ve uzun vadeli çözüm planı nedir?
11. Bu ihlallerle ilgili olarak, Bakanlığınız tarafından idari veya disiplin soruşturması başlatılmış mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1276-4795/6678
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 22/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30910 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1276-4794/6677
Konu : Yazılı soru önergesi

13.. 10. /2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/30910 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- Uluslararası mevzuat ve standartlar dikkate alınarak 2005 yılında Sağlık Bakanlığı tarafından çıkarılan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğin "İzleme,

Dezenfeksiyon ve Analiz Özellikleri" kenar başlıklı 10. maddesinde, Yönetmeliğe ek Tablo B1'e atıf yapıldığı, buna göre bir kişinin insani amaçlı tüketeceği su miktarının 200 litre/gün olarak varsayıldığı, Ülkemiz ceza infaz kurumlarında kullanıma sunulan su miktarının bu standardın üzerinde olduğu ve suyun belirli bir miktarının (yaklaşık üçte biri) sıcak su olarak verildiği anlaşılmıştır.

Öte yandan, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Üye Devletlere Avrupa Cezaevi Kuralları Hakkında REC (2006) 2 sayılı Tavsiye Kararına ek olarak yayınladığı kararın "Hijyen" başlığı altındaki 19. maddesinde belirtilen "Genel hijyenin sağlanması için her mahpusun, iklime uygun sıcaklıkta ve mümkünse her gün, değilse haftada en az 2 kez (veya gerekiyorsa daha sık olarak) banyo veya duş yapabilmesi için uygun tesisler sağlanmalıdır." hükmü gereğince, bu imkân ceza infaz kurumlarındaki hükümlü ve tutuklulara sağlanmaktadır.

III- Kırşehir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 01/08/2025 tarihli cevapta;

A) Kırşehir Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kullanılan şebeke sularının Kırşehir 2 Nolu Açık Ceza İnfaz Kurumu bünyesinde bulunan su kuyularından karşılandığı, Kurumda barındırılan hükümlü ve tutuklulara su otomasyon sistemiyle günlük ve kişi başı 50 litre sıcak su, 150 litre soğuk su olmak üzere toplam 200 litre suyun sağlandığı, ayrıca hükümlü ve tutukluların Kurum kantininden de su temin edebildikleri,

Nevşehir İl Sağlık Müdürlüğü tarafından 30/06/2025 tarihinde Kırşehir 2 Nolu Açık Ceza İnfaz Kurumunun su deposu çıkışından alınan su numunesinin analizi sonucunda kullanıma sunulan suların, çalışılan mikrobiyolojik ve kimyasal analizler yönünden 17/02/2005 tarihli ve 25730 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İnsani Tüketim Amaçlı Sular Hakkında Yönetmeliğine uygun bulunduğu, ölçüm parametrelerine istinaden içme suyu olarak kullanıma uygun olduğuna dair rapor düzenlendiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

25.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, Kırklareli Büyükkarıştıran OSB'de inşa edilen atık su arıtma tesisinin hizmete gireceği tarihe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/30983)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır, tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Vecdi Gündoğdu
Kırklareli Milletvekili
TBMM Çevre Komisyonu Üyesi

Kırklareli Büyükkarıştıran Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tarafından yaptırılan, ihaleye çıkarılan Merkezi Atık Su Arıtma Tesisi İnşaatının tamamlanmasına rağmen aylardır hizmete açılamamıştır.

Arıtma Tesisinin yapıldığı bölgede faaliyette olan fabrika sayılarının her geçen gün artmasına rağmen Arıtma Tesisi işletilememektedir.

Bölgede üretim yapan onlarca tesisin atıkları ne yazık ki doğrudan Ergene Nehri'ne bırakılmaktadır.

Son 20 yılda defalarca sözler verilmesine rağmen Ergene Nehri'nin temizlenememesi nedeniyle bölgede yaşayan vatandaşlarımızda kanser hastalığının her geçen gün daha da yaygınlaştığı gözlemlenmektedir.

Bu doğrultuda;

1- Kırklareli Büyükkarıştıran Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB), kamu kaynağıyla yapılan Arıtma Tesisi inşaatı 2024 yılı haziran ayında tamamlanmış mıdır, tamamlandı ise neden çalıştırılmıyor, arıtma tesisisin yapım ve hizmete geçirilmesi aşamalarında tüm denetlemeler yapılmakta mıdır, tesisin gecikmesinin nedenleri nelerdir, arıtma tesisi ne zaman hizmete girecektir?

2- Anılan bölgede Arıtma Tesisinin devreye sokulmaması veya geciktirilmesi nedeniyle sanayi atıklarının Ergene Nehrine, canlı yaşamına vereceği telafisi mümkün olmayacak zararların sorumlusu kim veya kimlerdir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355539 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 22.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1669862 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Kırklareli Milletvekili Sayın Vecdi GÜNDOĞDU tarafından tevcih edilen 7/30983 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

KIRKLARELİ MİLLETVEKİLİ SAYIN VECDİ GÜNDOĞDU'NUN

7/30983 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Kırklareli Büyükkarıştıran Organize Sanayi Bölgesi (OSB) tarafından yaptırılan, ihaleye çıkarılan Merkezi Atık Su Arıtma Tesisi İnşaatının tamamlanmasına rağmen aylardır hizmete açılamamıştır.

Arıtma Tesisinin yapıldığı bölgede faaliyette olan fabrika sayılarının her geçen gün artmasına rağmen Arıtma Tesisi işletilememektedir.

Bölgede üretim yapan onlarca tesisin atıkları ne yazık ki doğrudan Ergene Nehri'ne bırakılmaktadır.

Son 20 yılda defalarca sözler verilmesine rağmen Ergene Nehri'nin temizlenememesi nedeniyle bölgede yaşayan vatandaşlarımızda kanser hastalığının her geçen gün daha da yaygınlaştığı gözlemlenmektedir.

Bu doğrultuda,

Soru 1- Kırklareli Büyükkarıştıran Organize Sanayi Bölgesi'nde (OSB), kamu kaynağıyla yapılan Arıtma Tesisi inşaatı 2024 yılı haziran ayında tamamlanmış mıdır, tamamlandı ise neden çalıştırılmıyor, arıtma tesisisin yapım ve hizmete geçirilmesi aşamalarında tüm denetlemeler yapılmakta mıdır, tesisin gecikmesinin nedenleri nelerdir, arıtma tesisi ne zaman hizmete girecektir?

Soru 2- Anılan bölgede Arıtma Tesisinin devreye sokulmaması veya geciktirilmesi nedeniyle sanayi atıklarının Ergene Nehrine, canlı yaşamına vereceği telafisi mümkün olmayacak zararların sorumlusu kim veya kimlerdir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca kredi ile desteklenen Kırklareli Büyükkarıştıran Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Arıtma Tesisi Yapım İşi projesi 2024 yılında tamamlanmış olup, proje için Bakanlığımızca 2025 yılı fiyatlarıyla 537 milyon TL tutarında destek sağlanmıştır. Bu bağlamda, projenin OSB altyapı bağlantı hatlarında karşılaşılan yapım zorluğunun bir miktar gecikmeye neden olmasına rağmen, 20 Ağustos 2025 tarihi itibarı ile arıtma tesisine altyapı hatlarından atıksu alınmaya başlanılmıştır.

Öte yandan, bahse konu OSB bünyesinde faaliyet gösteren sanayi kuruluşlarının Atık Arıtma Tesisi bulunmakta ve hâlihazırda Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünce denetlenmektedir. Bu firmaların atıksu arıtma tesisleri mevcut olduğu için hâlihazırda Ergene Nehrine, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenen deşarj standartlarında atıksu verilmektedir. OSB merkezi atıksu arıtma tesisinin devreye girmesi ile firmaların mevcut arıtma tesisleri, ön arıtma olarak işletilmeye devam edecektir.

26.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, 5 Temmuz 2025 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünde gerçekleşen bir avukat-müvekkil görüşmesine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31013)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **16.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

05.07.2025 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Vatan Caddesi yerleşkesine, gözaltındaki meslektaşlarıyla görüşmek amacıyla giden avukatlar, Mali Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü nezarethanesine yönlendirilmiştir. Bu süreçte tanıklık ettikleri koşullara dair tuttukları tutanakta ve beyanlarında hijyen, işleyiş ve güvenlik bakımından ciddi sorunlar tespit edilmiştir.

Söz konusu tutanakta yer alan şu ifadeler dikkat çekicidir:

"...mali şube tarafından nezarethaneye yönlendirildiğimizde emniyet müdürlüğü otopark girişinde sağa dönüldüğünde narkotik şube tarafından ele geçirilen kilolarca uyuşturucu madde çuvalların yığılı olduğu, çok keskin ve yoğun bir koku olduğu, nezarethane çevresinin kırık dökük mobilya parçaları, açık halde bırakılmış çöp torbaları olduğu görüldü. İçerde iki şubeye ait teker teker birer odası olduğu bu nedenle meslektaşlarımızın saatlerdir müvekkilleri ile görüşmek için bekletildiği görüldü. Göz altındaki meslektaşlarımızı ziyaret için 20:40'ta (yaklaşık) nezarethane önüne gelindi. Saat 22:45'te görüşe girildi, dışarda görüş yapmak için saatlerce beklediğini ifade eden meslektaşlar olması sebebiyle görüşü 10 dakika ile sınırlamak zorunda kalınmıştır."

Ayrıca, söz konusu tutanakta da uyuşturucu maddelerin çuvallarla üst üste, gelişigüzel ve dağınık şekilde atıldığı görüntüler basında da yer almıştır. Bu durum: delil bütünlüğü, hijyen, mesleki faaliyet özgürlüğü ve kamu güvenliği açısından ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Bu bağlamda;

1- İstanbul Emniyeti Vatan Caddesi yerleşkesinde 05.07.2025 tarihinde gözaltında tutulan avukatların, müvekkilleri ile ancak 22:45'te ve yalnızca 10 dakika süreyle

görüşebilmelerine neden olan uygulama hakkında Bakanlığınız bir değerlendirme yapmış mıdır?

2- Avukatların müvekkilleriyle görüşmelerinin bu şekilde sınırlandırılması CMK 154. madde kapsamında "müdafi ile görüşme" ve savunma hakkı bakımından hukuka uygun mudur?

3- Gözaltında tutulan kişilerin, sağlık ve hijyen koşulları açısından uygun olmayan nezarethanelerde tutulması hakkında Bakanlığınıza şikâyetler iletilmiş midir? İletildiyse inceleme başlatılmış mıdır?

4- Avukatların saatlerce bekletilmesi, görüş süresinin kısıtlanması ve ağır koşullara maruz bırakılması hakkında Cumhuriyet savcılığı veya ilgili denetim mekanizmaları nezdinde herhangi bir inceleme başlatılmış mıdır?

5- Adli kontrol ve gözaltı süreçlerinde, avukatların mesleklerini özgürce icra etmeleri için fiziki mekân koşullarının iyileştirilmesi, yeterli sayıda görüşme odasının tahsisi ve bekleme odalarının insan onuruna uygun hale getirilmesine ilişkin bir planlama yapılmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1282-4823/6717
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31013 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1282-4822/6716
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31013 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 13/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen hususlara ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcılığına herhangi bir şikâyette bulunulmadığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

27.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, cezaevlerinde yapılan ayakta sayım uygulamasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31015)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **17.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Tarafımıza yapılan çok sayıda mahpus başvurusunda, Türkiye genelindeki ceza infaz kurumlarında mahpuslara yönelik olarak **"ayakta sayım"** adı altında bir uygulamanın zorla dayatıldığı bildirilmektedir. Uygulamanın yaygınlığı, sadece münferit bazı kurumlarla sınırlı olmayıp, **birçok cezaevinde sistematik biçimde** uygulandığı iddia edilmektedir.

Bu uygulamada, mahpusların her gün belirli bir saatte koğuş kapısına gelerek ayakta ve kimi zaman askerî nizamı andıran bir şekilde sayım vermesi istenmekte, bu tutuma uymayan mahpuslara disiplin cezası verilmekte, hak mahrumiyetleri uygulanmakta ya da hücre cezası ile cezalandırıldıkları bildirilmektedir.

Ayrıca İdare ve Gözlem Kurulları tarafından yapılan "iyi hal" değerlendirmelerinde bu durum mahpuslar aleyhinde kullanılarak infaz uzatma kararlarına gerekçe yaptığı görülmektedir.

Oysa Anayasa'nın 17. maddesi ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi çerçevesinde **insan onuruna saygı** ve **aşağılayıcı muamelenin yasaklanması** açık şekilde güvence altına alınmıştır. Bununla birlikte Birleşmiş Milletler Mahpuslara Dair Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) da mahpuslara yönelik uygulamaların insan onurunu zedelememesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu çerçevede, "ayakta sayım" gibi zorlayıcı ve bireyin iradesine müdahale anlamı taşıyan uygulamaların hukuki dayanakları ve infaz politikaları açısından tartışmalı olduğu açıktır.

Bu bağlamda;

1- Türkiye ceza infaz kurumlarında mahpuslara "ayakta sayım" dayatılmakta mıdır? Bu uygulamanın gerekçesi nedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1284-4296/6022
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 28/07/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31015 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1284-4295/6021
Konu : Yazılı soru önergesi

17/10/2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31015 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin, "Arama, güvenlik tatbikatı ve sayım" kenar başlıklı 34. maddesinin altıncı fıkrasında, sayımların, güvenlik ve gözetim servisi görevlileri tarafından, dörtlü vardiya hizmetinin uygulandığı kurumlarda sabah, akşam ve gece olmak üzere günde üç kez, diğer vardiya hizmetlerinin uygulandığı kurumlarda ise her vardiya değişiminde yapılacağı; yedinci fıkrasında, idare tarafından uygun görülmesi durumunda, her zaman sayım yapılabileceği, olağanüstü durumlarda kurum en üst amirinin talebi, Cumhuriyet başsavcısının oluru ile dış güvenlik görevlilerinin sayımlara katılabileceği; sekizinci fıkrasında, sayımların, yatma planları da göz önünde bulundurularak odalarda yapılacağı, sayımın yapılış şeklinin, kurum güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek biçimde odada bulunan hükümlülerin sayısı dikkate alınarak idare tarafından belirleneceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu çerçevede insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esasları doğrultusunda yapılan arama ve sayımlar, kurumların güvenliğinin sağlanabilmesi için tedbir amaçlı gerçekleştirilmekte olup, herhangi bir keyfî uygulama söz konusu değildir.

II- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; ceza infaz kurumlarında tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü, soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

28.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, gemi inşa sektöründe yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31088)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 14.07.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

Türk gemi inşa sektörü, artan üretim maliyetleri ve finansmana erişim sorunları nedeniyle büyük bir krizle karşı karşıya kalmış, 2025 sektör için zor bir yıl olmuştur. Özellikle, Norveç gibi en önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıplar, Türk tersanelerinin rekabet gücünü ciddi şekilde zayıflatmış ve sektördeki üreticilerin büyük zorluklarla karşılaşmasına neden olmuştur. Haziran ayında sektörde yaşanan ihracat kaybı %62 oranında bir azalma göstererek, gemi inşa sektöründeki kriz tablosunu net bir şekilde ortaya koymuştur. Sektör Ocak-Haziran 2025 döneminde yıllık bazda %1,3 oranında daralmıştır.

Üretim maliyetlerinin Norveç'le başa baş seviyelere gelmesi, Türk tersanelerinin fiyat avantajını kaybetmesine ve dolayısıyla sipariş kaybı yaşamasına yol açmıştır. Türkiye'nin gemi ve yat ihracatındaki bu daralma, yıl sonunda %15'in üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir. Diğer yandan, finansmana erişim konusunda yaşanan zorluklar, üreticilerin yatırımlarını sürdürebilmesi ve rekabetçi olabilmesi açısından ciddi engeller teşkil etmektedir. Yüksek faiz oranları ve döviz kurlarındaki belirsizlik, üreticilerin maliyetlerini artırmakta ve sektördeki firmaların iflas riskiyle karşı karşıya kalmalarına yol açmaktadır.

Buna ek olarak, özel amaçlı gemi inşasında Türkiye'nin küresel liderliğinin tehlikeye girmesi, sektördeki üreticilerin zorlu bir dönem geçirmelerine sebep olmuştur. Özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların, yüksek üretim maliyetleri ve KDV istisnalarının bulunmaması nedeniyle zor durumda kaldığı gözlemlenmektedir. Bu durum, sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Türk tersanelerinin yurt dışına yatırım yapmaya başlaması, mevcut ekonomik koşullar altında iç piyasada kayıpların artabileceğini göstermektedir.

Son olarak, sektördeki istihdam kaybı da devam etmektedir. 80'in üzerindeki aktif tersanede iş gücü katılımı düşmüş, sektördeki işçi sayısı son bir yılda %10 oranında azalmıştır. Bu durum, sadece sektördeki çalışanları değil, aynı zamanda sektöre bağlı olan yan sanayi ve hizmet sektörlerini de olumsuz etkilemektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1- Türk gemi inşa sektöründeki daralmayı önlemek ve rekabet gücünü artırmak amacıyla bakanlığınız tarafından ne gibi önlemler alınmaktadır?

2- Norveç gibi önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıpların ardından, Türk tersanelerinin bu pazarlarda tekrar etkin olabilmesi için bakanlığınız hangi stratejileri geliştirmiştir?

3- Türk gemi inşa sektöründe finansmana erişimle ilgili yaşanan sıkıntıları aşabilmek adına, düşük faizli kredi imkânları veya diğer teşviklerin sağlanması yönünde bakanlığınız bir çalışma yapmakta mıdır?

4- Küresel çevre dostu gemi inşa talebinin arttığı bu dönemde, Türk tersanelerinin çevreci üretim kapasitesini artırabilmesi için bakanlığınızın destekleri nelerdir?

5- Bakanlığınız özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların yaşadığı zorluklar göz önünde bulundurulduğunda, KDV istisnalarının bu firmalar için tekrar gözden geçirilmesi gibi bir plan söz konusu mudur?

6- Bakanlığınız sektördeki istihdam kaybının önüne geçebilmek için iş gücü piyasasında neler yapılmayı planlamaktadır? Ayrıca, tersanelerdeki iş gücü kaybını engellemek için alınan önlemler nelerdir?

7- Türk gemi inşa sektöründeki daralmanın yanı sıra, yerli şirketlerin yatırımlarını yurt dışına kaydırmasının önüne geçebilmek adına bakanlığınızın almayı düşündüğü tedbirler nelerdir?

8- Gemi inşa sektöründeki zorlukların yerli üreticilere etkisini hafifletmek için hangi vergisel teşvikler ve finansal destekler sunulmaktadır?

9-Hindistan gemi inşa ve onarım sektörüne destek olmak için "denizcilik geliştirme fonu" kurmaya karar verdi. Bakanlığınızın Türk denizcilik sektörüne yönelik olarak böyle bir fon oluşturma hedefi var mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355538 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT tarafından tevcih edilen 7/31088 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'IN

7/31088 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türk gemi inşa sektörü, artan üretim maliyetleri ve finansmana erişim sorunları nedeniyle büyük bir krizle karşı karşıya kalmış, 2025 sektör için zor bir yıl olmuştur. Özellikle, Norveç gibi en önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıplar, Türk tersanelerinin rekabet gücünü ciddi şekilde zayıflatmış ve sektördeki üreticilerin büyük zorluklarla karşılaşmasına neden olmuştur. Haziran ayında sektörde yaşanan ihracat kaybı %62 oranında bir azalma göstererek, gemi inşa sektöründeki kriz tablosunu net bir şekilde ortaya koymuştur. Sektör Ocak-Haziran 2025 döneminde yıllık bazda %1,3 oranında daralmıştır.

Üretim maliyetlerinin Norveç'le başa baş seviyelere gelmesi, Türk tersanelerinin fiyat avantajını kaybetmesine ve dolayısıyla sipariş kaybı yaşamasına yol açmıştır. Türkiye'nin gemi ve yat ihracatındaki bu daralma, yıl sonunda %15'in üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir. Diğer yandan, finansmana erişim konusunda yaşanan zorluklar, üreticilerin yatırımlarını sürdürebilmesi ve rekabetçi olabilmesi açısından ciddi engeller teşkil etmektedir. Yüksek faiz oranları ve döviz kurlarındaki belirsizlik, üreticilerin maliyetlerini artırmakta ve sektördeki firmaların iflas riskiyle karşı karşıya kalmalarına yol açmaktadır.

Buna ek olarak, özel amaçlı gemi inşasında Türkiye'nin küresel liderliğinin tehlikeye girmesi, sektördeki üreticilerin zorlu bir dönem geçirmelerine sebep olmuştur. Özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların, yüksek üretim maliyetleri ve KDV istisnalarının bulunmaması nedeniyle zor durumda kaldığı gözlemlenmektedir. Bu durum, sektörün uzun vadeli sürdürülebilirliğini tehdit etmektedir. Türk tersanelerinin yurt dışına yatırım yapmaya başlaması, mevcut ekonomik koşullar altında iç piyasada kayıpların artabileceğini göstermektedir.

Son olarak, sektördeki istihdam kaybı da devam etmektedir. 80'in üzerindeki aktif tersanede iş gücü katılımı düşmüş, sektördeki işçi sayısı son bir yılda %10 oranında azalmıştır. Bu durum, sadece sektördeki çalışanları değil, aynı zamanda sektöre bağlı olan yan sanayi ve hizmet sektörlerini de olumsuz etkilemektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

Soru 1- Türk gemi inşa sektöründeki daralmayı önlemek ve rekabet gücünü artırmak amacıyla bakanlığınız tarafından ne gibi önlemler alınmaktadır?

Soru 2- Norveç gibi önemli ihracat pazarlarında yaşanan kayıpların ardından, Türk tersanelerinin bu pazarlarda tekrar etkin olabilmesi için bakanlığınız hangi stratejileri geliştirmiştir?

Soru 3- Türk gemi inşa sektöründe finansmana erişimle ilgili yaşanan sıkıntıları aşabilmek adına, düşük faizli kredi imkânları veya diğer teşviklerin sağlanması yönünde bakanlığınız bir çalışma yapmakta mıdır?

Soru 4- Küresel çevre dostu gemi inşa talebinin arttığı bu dönemde, Türk tersanelerinin çevreci üretim kapasitesini artırabilmesi için bakanlığınızın destekleri nelerdir?

Soru 5- Bakanlığınız özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların yaşadığı zorluklar göz önünde bulundurulduğunda, KDV istisnalarının bu firmalar için tekrar gözden geçirilmesi gibi bir plan söz konusu mudur?

Soru 6- Bakanlığınız sektördeki istihdam kaybının önüne geçebilmek için iş gücü piyasasında neler yapılmayı planlamaktadır? Ayrıca, tersanelerdeki iş gücü kaybını engellemek için alınan önlemler nelerdir?

Soru 7- Türk gemi inşa sektöründeki daralmanın yanı sıra, yerli şirketlerin yatırımlarını yurt dışına kaydırmasının önüne geçebilmek adına bakanlığınızın almayı düşündüğü tedbirler nelerdir?

Soru 8- Gemi inşa sektöründeki zorlukların yerli üreticilere etkisini hafifletmek için hangi vergisel teşvikler ve finansal destekler sunulmaktadır?

Soru 9- Hindistan gemi inşa ve onarım sektörüne destek olmak için "denizcilik geliştirme fonu" kurmaya karar verdi. Bakanlığınızın Türk denizcilik sektörüne yönelik olarak böyle bir fon oluşturma hedefi var mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız tarafından yürütülen sanayi politikaları kapsamında; üretim altyapısının güçlendirilmesi, yerli ve yenilikçi üretimin desteklenmesi, dijital ve çevreci dönüşümün hızlandırılması temel öncelikler arasında yer almakta olup, bu yaklaşım çerçevesinde gemi inşa sanayi de Bakanlığımız politika araçları kapsamında desteklenmektedir. Bu bağlamda, Bakanlığımızca yayımlanan "Mobilite Araç ve Teknolojileri Yol Haritası" çerçevesinde elektrikli ve otonom deniz araçlarına, yerli gemi sistemlerine ve yeşil liman çözümlerine yönelik somut eylemler tanımlanmıştır.

Gemi inşa yatırımları, Yatırım Teşvik Sistemi çerçevesinde desteklenmekte olup; HİT-30 Programı ile tersanelerin dijital üretim ve enerji verimliliği yetkinliklerini artıran projeler, HAMLE Programı ile de gemi inşa yan sanayisine yönelik stratejik teknoloji üretimi projeleri desteklenebilmektedir. Bakanlığımız, sektörün üretim kapasitesini güçlendirmek amacıyla mevcut destekleri etkin şekilde uygularken gelişmiş pazarlarda rekabet gücünü artırmak amacıyla da üretim altyapısının modernizasyonu ve teknolojik derinleşmesi için yeni politika araçları geliştirmeye yönelik çalışmalarını sürdürmektedir.

Tarafımızca yürütülen Yatırım Teşvik Sistemi kapsamında, gemi inşa sektöründe faaliyet gösteren yerli üreticilerin rekabet gücünü artırmak ve finansal yüklerini hafifletmek amacıyla çeşitli vergisel ve finansal destek unsurları da sağlanmaktadır. Bu bağlamda daha önce 18 ay olarak uygulanan istihdam desteği 9903 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar kapsamında 24 aya çıkarılmış olup Savunma Sanayi Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden yürütülen projelerde destek, sözleşme süresi sonuna kadar uygulanmaktadır. Ayrıca, HAMLE Programı ile yerli üretim ve stratejik teknoloji projelerine entegre finansman imkânları sunulmakta; gemi inşa sektörüne yönelik uygun projeler de bu çağrılardan faydalanabilmektedir.

Öte yandan, gemi inşa sektörünün üretim kapasitesinin sürdürülebilirliği için meslek liseleri ve yüksekokullar ile üretim tesisleri arasında uygulamalı eğitim modelleri desteklenmekte; dijital dönüşüm, yeşil üretim ve verimlilik odaklı teknolojilere uyumlu becerilerin kazandırılmasına yönelik faaliyetler teşvik edilmektedir. Bakanlığımız, iş gücü kayıplarının azaltılması ve sektörün uzun vadeli istihdam ihtiyacının karşılanması amacıyla ilgili kurumlar ve sektör paydaşlarıyla eşgüdüm içinde çalışmalarını sürdürmektedir.

29.- Manisa Milletvekili Şenol Sunat'ın, sanayi sektöründe yaşanan gerilemeye ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31089)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sn. Mehmet Fatih KACIR** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 14.07.2025

Şenol SUNAT
Manisa Milletvekili

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 2024 yılına dair yayımlanan "İSO 500" ve "İSO İkinci 500" araştırmaları, Türkiye'nin sanayi sektörünün kârlılık ve sürdürülebilirlik açısından ciddi bir daralma içinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun faaliyet karı 2024 yılında %31,6 oranında azalarak 937 milyar TL'den 641 milyar TL'ye gerilemiştir. Satış kârlılığı ise %8,6'dan %2,6'ya düşerek son on yılın ortalamasının (%7,1) oldukça altına inmiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı da %58,5 azalışla 645 milyar TL'den 247 milyar TL'ye gerilemiştir.

İSO İkinci 500 verileri de benzer bir tabloyu gözler önüne sermektedir. 2024'te faaliyet karı %18,9 azalarak 117,9 milyar TL'ye gerilemiş, satış kârlılığı ise %8,2'den %2,1'e düşmüştür. Bu kuruluşlarda finansman giderlerinin faaliyet karına oranı ise %80,9 seviyesine ulaşarak büyük alarm vermektedir.

Bununla birlikte, 2025 yılına ait sanayi görünümü de iç açıcı değildir. Türkiye İmalat PMI (Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verilerine göre, Haziran 2025 itibarıyla PMI değeri 46,7'ye gerilemiş ve bu, sektördeki daralmanın sürdüğünü göstermiştir. Aynı dönemde talepteki düşüş devam etmiş, yeni ihracat siparişleri daralmış, istihdam azalmış, satın alma faaliyetleri yavaşlamış ve tedarik teslimat süreleri uzamıştır. Özellikle 2024 sonu itibarıyla kur baskısı, yüksek faiz oranları ve enerji enflasyonu gibi dışsal etkenlerin sanayiciler üzerinde baskıyı artırdığı görülmektedir.

Tüm bu gelişmeler, sanayi sektöründe sürdürülebilirlik, yatırım kapasitesi ve ihracat rekabetçiliği açısından ciddi riskler doğurmaktadır. 2024 yılında 1.000 sanayi kuruluşunun faaliyet karlarının (EBİT) %94'ünün finansman giderlerine gitmiş olması, sanayicinin elinde yatırım ve gelişim için kaynak kalmadığını göstermektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

1-İstanbul Sanayi Odası'nın yayımladığı İSO 500 ve İSO İkinci 500 raporlarında ortaya konulan faaliyet karı ve satış kârlılığı düşüşlerinin sebepleri konusunda Bakanlığınızın yaptığı analizler nelerdir?

2-2024 yılı itibarıyla sanayi kuruluşlarının finansman giderlerinin faaliyet kârlarına oranının İSO İkinci 500'de %80,9'a ulaşmasının temel nedenleri nelerdir? Bu durumu düzeltmeye yönelik Bakanlığınızın aldığı veya almayı planladığı tedbirler nelerdir?

3-2025 yılının ilk yarısında PMI verilerinin 50'nin altında kalması ve üretim hacminde tüm sektörlerde düşüş yaşanması ışığında sanayi sektörünü desteklemek için hangi somut adımlar atılmıştır?

4-Tedarik teslimat sürelerinin artmasına neden olan hammadde temin sıkıntısının aşılması için yerli tedarik zincirlerinin güçlendirilmesine yönelik bir strateji ya da destek programı yürürlükte midir?

5-Yüksek faiz ve kur belirsizliği nedeniyle yatırım iştahının azaldığı bu dönemde, KOBİ'lerin ve büyük sanayi kuruluşlarının uzun vadeli ve düşük maliyetli finansmana erişimini kolaylaştırmak için yeni bir kredi programı veya teşvik paketi düşünülmekte midir?

6-Sanayi üretiminde yaşanan reel daralma ve ihracat siparişlerindeki azalma karşısında, Türkiye'nin ihracat pazarlarını çeşitlendirmesi için Bakanlığınızca atılan adımlar nelerdir?

7-Türkiye'nin sanayi sektöründe yaşanan bu gerilemeyi durdurmak ve sektörün yeniden üretim, yatırım ve istihdam açısından büyüme trendine girmesini sağlamak amacıyla kapsamlı bir sanayi strateji belgesi ya da eylem planı hazırlanmakta mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355537 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT tarafından tevcih edilen 7/31089 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'IN

7/31089 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 2024 yılına dair yayımlanan "İSO 500" ve "ISO ikinci 500" araştırmaları, Türkiye'nin sanayi sektörünün kârlılık ve sürdürülebilirlik açısından ciddi bir daralma içinde olduğunu açıkça ortaya koymuştur. Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşunun faaliyet karı 2024 yılında %31,6 oranında azalarak 937 milyar TL'den 641 milyar TL'ye gerilemiştir. Satış kârlılığı ise %8,6'dan %2,6'ya düşerek son on yılın ortalamasının (%7,1) oldukça altına inmiştir. Vergi öncesi kar ve zarar toplamı da %58,5 azalışla 645 milyar TL'den 247 milyar TL'ye gerilemiştir.

İSO İkinci 500 verileri de benzer bir tabloyu gözler önüne sermektedir. 2024'te faaliyet karı %18,9 azalarak 117,9 milyar TL'ye gerilemiş, satış kârlılığı ise %8,2'den %2,1'e düşmüştür. Bu kuruluşlarda finansman giderlerinin faaliyet karına oranı ise %80,9 seviyesine ulaşarak büyük alarm vermektedir.

Bununla birlikte, 2025 yılına ait sanayi görünümü de iç açıcı değildir. Türkiye İmalat PMI (Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi) verilerine göre, Haziran 2025 itibarıyla PMI değeri 46,7'ye gerilemiş ve bu, sektördeki daralmanın sürdüğünü göstermiştir. Aynı dönemde talepteki düşüş devam etmiş, yeni ihracat siparişleri daralmış, istihdam azalmış, satın alma faaliyetleri yavaşlamış ve tedarik teslimat süreleri uzamıştır. Özellikle 2024 sonu itibarıyla kur baskısı, yüksek faiz oranları ve enerji enflasyonu gibi dışsal etkenlerin sanayiciler üzerinde baskıyı artırdığı görülmektedir.

Tüm bu gelişmeler, sanayi sektöründe sürdürülebilirlik, yatırım kapasitesi ve ihracat rekabetçiliği açısından ciddi riskler doğurmaktadır. 2024 yılında 1.000 sanayi kuruluşunun faaliyet karlarının (EBIT) %94'ünün finansman giderlerine gitmiş olması, sanayicinin elinde yatırım ve gelişim için kaynak kalmadığım göstermektedir.

Bu bağlamda, aşağıdaki soruların yanıtlanması kamuoyunun bilgi alma hakkı açısından önem arz etmektedir;

Soru 1- İstanbul Sanayi Odası'nın yayımladığı İSO 500 ve İSO İkinci 500 raporlarında ortaya konulan faaliyet karı ve satış kârlılığı düşüşlerinin sebepleri konusunda Bakanlığınızın yaptığı analizler nelerdir?

Soru 2- 2024 yılı itibarıyla sanayi kuruluşlarının finansman giderlerinin faaliyet kârlarına oranının İSO İkinci 500'de %80,9'a ulaşmasının temel nedenleri nelerdir? Bu durumu düzeltmeye yönelik Bakanlığınızın aldığı veya almayı planladığı tedbirler nelerdir?

Soru 3- 2025 yılının ilk yarısında PMI verilerinin 50'nin altında kalması ve üretim hacminde tüm sektörlerde düşüş yaşanması ışığında sanayi sektörünü desteklemek için hangi somut adımlar atılmıştır?

Soru 4- Tedarik teslimat sürelerinin artmasına neden olan hammadde temin sıkıntısının aşılması için yerli tedarik zincirlerinin güçlendirilmesine yönelik bir strateji ya da destek programı yürürlükte midir?

Soru 5- Yüksek faiz ve kur belirsizliği nedeniyle yatırım iştahının azaldığı bu dönemde, KOBİ'lerin ve büyük sanayi kuruluşlarının uzun vadeli ve düşük maliyetli finansmana erişimini kolaylaştırmak için yeni bir kredi programı veya teşvik paketi düşünülmekte midir?

Soru 6- Sanayi üretiminde yaşanan reel daralma ve ihracat siparişlerindeki azalma karşısında, Türkiye'nin ihracat pazarlarını çeşitlendirmesi için Bakanlığınızca atılan adımlar nelerdir?

Soru 7- Türkiye'nin sanayi sektöründe yaşanan bu gerilemeyi durdurmak ve sektörün yeniden üretim, yatırım ve istihdam açısından büyüme trendine girmesini sağlamak amacıyla kapsamlı bir sanayi strateji belgesi ya da eylem planı hazırlanmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Bu soru önergesinde yer alan sorulardan Bakanlığımız görev ve yetki alanı içerisinde olanlara dair cevaplarımız aşağıda sunulmaktadır.

Sanayi üretiminde ve teknolojide bağımsızlığı temin etmeyi ve Türkiye'yi, yüksek teknolojili ürün üretimi ve ihracatında lider ülkelerden biri konumuna taşımayı hedefleyen "2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi Belgesi" 26 Mart 2025 tarihinde yayımlanmıştır. Bu doğrultuda belge; başta yapay zekâ, çip/yarı iletken, mobilite ve yenilenebilir enerji teknolojileri olmak üzere, öncelikli olarak tanımlanmış yüksek teknoloji alanlarında, yerli ve millî üretim kapasitesini artırma gerekliliği temelinde yapılandırılmıştır. Strateji Belgesi, 2030 yılında ulaşılması hedeflenen 20 makro hedef ile 5 amaç altında toplam 100 stratejiden oluşmaktadır.

Ayrıca, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinin önceliklerinden birisi de başta KOBİ'ler olmak üzere, sanayi işletmelerimizin finansmana erişim hususunda gelişme sağlayacak tedbirlerin hayata geçirilmesidir. Bu bağlamda, bankacılık ve finans sektörü ile sanayi ekosistemi arasında daha güçlü ve işlevsel bir bağ kurulması ve KOBİ'lerin finansmana erişimini kolaylaştırmak için Fintek tabanlı finansman modellerinin yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

Sanayi kuruluşlarının uygun koşullarda finansmana erişimi sağlamak için Bakanlığımız ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası iş birliğinde, yatırımcıların uzun vadeli ve uygun koşullarda yatırım kredisine erişiminin sağlanması, yüksek teknoloji yatırımları hızlandırılması, cari denge ve fiyat istikrarına katkı verilmesi amacıyla "Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi (YTAK) Finansman Programı" başlatılmıştır. Ayrıca; "OSB altyapı kredileri" ve "Dünya Bankası destekli projeler" vasıtasıyla da düşük maliyetli uzun vadeli finansman sağlanarak sanayi kuruluşlarına yatırıma uygun alanlar oluşturulmaktadır. Bunların yanı sıra; sanayi kuruluşlarının "yeşil dönüşüm" ve "dijital dönüşüm" yatırımları desteklenmektedir. Yenilenen "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile yeşil dönüşüm ve dijital dönüşüm alanında sağlanan desteklerle firmaların maliyetlerini düşürmeleri ve daha rekabetçi olmaları hedeflenmektedir.

İlaveten, KOSGEB tarafından; sanayi sektörünü desteklemek üzere 2025 yılında Kapasite Geliştirme Destek Programı, Küresel Rekabetçilik Destek Programı ve İstihdamı Koruma Destek Programı yürürlüğe alınmıştır. Sanayi sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerimiz tüm KOSGEB destek programlarından faydalanabilmektedir. Bu bağlamda, 2025 Eylül ayı itibariyle 41 bin KOBİ'ye 13,5 milyar TL, imalat sektöründe faaliyet gösteren 25 bin KOBİ'ye 12,2 milyar TL tutarında destek sağlanmıştır.

KOSGEB programlarından "Kapasite Geliştirme Destek Programı", "Küresel Rekabetçilik Destek Programı" ve "KOBİ Dijital Dönüşüm Destek Programı", KOBİ'lerin proje bazında uygun kredi imkanları ile finansmana erişimini sağlamak üzere yürütülmekte olup bu kapsamda KOBİ'lerin finansal kuruluşlardan kullandığı kredilerin faiz/kâr payı giderlerine destek sağlanmaktadır. Örneğin, Küresel Rekabetçilik Destek Programı çerçevesinde KOBİ'lerin uygun görülen projeleri için 50 milyon TL üst limitli ve 36 aya kadar vadeli kullanacakları kredilerin faiz/kâr payına 20 puanlık destek verilmektedir.

Öte yandan Bakanlığımız, Dünya Bankası Grubu'na bağlı Uluslararası Finans Kurumu (IFC) iş birliğiyle otomotiv sektöründeki tedarikçilere yönelik "Tedarikçi Geliştirme Programı"'nı yürütmektedir. Programın amacı, elektrikli araçlar ve mobilite sektöründe faaliyet gösteren, özellikle elektrikli araçlara parça sağlayan yüksek potansiyele sahip yerli tedarikçilerin kapasitesini artırmak ve küresel tedarik zincirine entegrasyonlarını desteklemektir.

30.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, 2019 yılından bu yana Bakanlık tarafından yapılan ihalelere ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31090)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Akalın
Edirne Milletvekili

Kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri, hem anayasal hem de toplumsal bir gerekliliktir. Son yıllarda Sayıştay raporlarına ve kamuoyuna yansıyan haber ve iddialarda; çeşitli bakanlıklara bağlı kurumlarda usulsüz harcamalar, şeffaflıktan uzak ihaleler ve liyakat dışı atamalar gündeme gelmektedir. Bu nedenle, kamunun denetim hakkı ve parlamentonun gözetim yetkisi çerçevesinde bu soruların yöneltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

1. 2019-2024 yılları arasında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan ihalelerin sayısı, yöntemi (açık, pazarlık, doğrudan temin) ve toplam tutarı nedir? Bu ihaleleri kazanan firmalar arasında aynı gruba veya kişilere ait şirketler bulunmakta mıdır?

2. Aynı dönemde kamuya yapılan personel alımlarının kaçı KPSS ile, kaçı istisnai kadrolar yoluyla veya doğrudan mülakat ile gerçekleştirilmiştir? Mülakatla alınan personelin kaçı, Bakanlık yöneticileriyle akrabalık ya da siyasi yakınlık ilişkisi taşımaktadır?

3. Bakanlığınıza bağlı kurumların tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri yıllara göre ne kadardır? Bu harcamaların kalem kalem dökümü nedir ve kamuoyuna açık mıdır?

4. Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara sağlanan ayni veya nakdi desteklerin toplamı nedir? Bu desteklerden faydalanan kuruluşların isimleri nelerdir ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355552 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Edirne Milletvekili Sayın Mehmet AKALIN tarafından tevcih edilen 7/31090 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

EDİRNE MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET AKALIN'IN

7/31090 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Kamu yönetiminde şeffaflık, hesap verebilirlik ve liyakat ilkeleri, hem anayasal hem de toplumsal bir gerekliliktir. Son yıllarda Sayıştay raporlarına ve kamuoyuna yansıyan haber ve iddialarda; çeşitli bakanlıklara bağlı kurumlarda usulsüz harcamalar, şeffaflıktan uzak ihaleler ve liyakat dışı atamalar gündeme gelmektedir. Bu nedenle, kamunun denetim hakkı ve parlamentonun gözetim yetkisi çerçevesinde bu soruların yöneltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

1. 2019-2024 yılları arasında Bakanlığınıza bağlı kurum ve kuruluşlarda yapılan ihalelerin sayısı, yöntemi (açık, pazarlık, doğrudan temin) ve toplam tutar nedir? Bu ihaleleri kazanan firmalar arasında aynı gruba veya kişilere ait şirketler bulunmakta mıdır?

2. Aynı dönemde kamuya yapılan personel alımlarının kaçı KPSS ile kaçı istisnai kadrolar yoluyla veya doğrudan mülakat ile gerçekleştirilmiştir? Mülakatla alınan personelin kaçı. Bakanlık yöneticileriyle akrabalık ya da siyasi yakınlık ilişkisi taşımaktadır?

3. Bakanlığınıza bağlı kurumların tanıtım, temsil, ağırlama ve organizasyon giderleri yıllara göre ne kadardır? Bu harcamaların kalem kalem dökümü nedir ve kamuoyuna açık mıdır?

4. Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından sivil toplum kuruluşlarına, derneklere veya vakıflara sağlanan ayni veya nakdi desteklerin toplamı nedir? Bu desteklerden faydalanan kuruluşların isimleri nelerdir ve hangi kriterlere göre belirlenmiştir?

CEVAPLAR:

Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızca yapılan ihalelere ilişkin iş ve işlemler kamu ihale mevzuatı çerçevesinde yürütülmektedir. Bu kapsamda; yapılan ihaleler de Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden yayımlanmaktadır.

Bakanlığımız ile bağlı ve ilgili kuruluşlarımızın yapmış oldukları harcamalar elektronik ortamda yayımlanan aylık ve yıllık mali tablolarımızda kamuoyuyla paylaşılmakta ayrıca ilgili yılların kesin hesaplarında yer almaktadır.

31.- Balıkesir Milletvekili Burak Dalgın'ın, Çin menşeli bir otomotiv firmasının Manisa'da kurmayı taahhüt ettiği fabrikanın akıbetine ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31091)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18 Temmuz 2025.

Burak Dalgın
Balıkesir Milletvekili

Çinli otomotiv şirketi BYD ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında, Türkiye'de yatırıma yönelik anlaşma Temmuz 2024'de imzalanmıştı.

Bu anlaşmadan önce, 7/6/2024 tarihli ve 8939 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla, Çin'den ithal edilen içten yanmalı ve hibrit binek otomobillere "ithalat değerinin yüzde 40'ı veya 7 bin dolar/adet (hangisi yüksekse)" şeklinde ilave gümrük vergisi uygulanmasına karar verilmişti. Ancak, BYD firması, Manisa ilimizde otomobil fabrikası kurma yatırımı taahhüdü karşılığında, sözkonusu ilave gümrük vergisinden muaf tutulmuştu. Söz konusu muafiyet BYD firmasının yatırım taahhüdünü yerine getirmesi beklenmeden, hemen devreye alınmıştır.

Sözkonusu ilave vergi muafiyeti sonrasında, BYD'nin Türkiye otomotiv sektöründe pazar payını ciddi şekilde artırdığı görülmektedir. BYD firması 2025'in ilk altı ayında 25 bin 501 araç satarak Türkiye pazarında 2025'in en hızlı büyüyen otomobil markası ve en çok satış yapan 10 markadan biri olmuştur. Mukayese yapmak gerekirse, BYD'nin 2024'un ilk altı ayında Türkiye'de sattığı araç sayısı sadece 1426'dır. Bir diğer deyişle, firmanın pazar payını bir senede %0,02 seviyesinden %4 seviyesine çıkardığı görülmektedir.

Bununla birlikte, basına yansıyan haberler ve otomotiv sektöründen üst düzey temsilcilerin açıklamaları, BYD'nin fabrika açma taahhüdünün üzerinden bir yıl geçmesine rağmen Manisa'da fabrika inşaatına ilişkin somut bir faaliyetin henüz başlamadığını işaret etmektedir. BYD teşvik avantajından yararlanmış, ancak henüz yatırım tarafında önemli adımlar atmamış görünmektedir.

Bu bağlamda;

1. BYD'nin Manisa'da kurmayı taahhüt ettiği fabrikanın inşasında gelinen son aşama ve zaman planı nedir? Fabrikanın ne zaman faaliyete geçmesi planlanmaktadır?
2. BYD'ye yatırım teşviği çerçevesinde tanınan gümrük vergisi imtiyazları neden yatırım, üretim ve istihdam gibi belirli taahhütlerin yerine getirilmesine bağlanmamıştır?
3. BYD ile imzalanan anlaşma kapsamında, yatırımın aksaması senaryosu düşünülerek teminat mektupları alınmış mıdır? Şayet firmadan teminat mektupları alındıysa, bu teminat mektupları Çin'de mukim bankalar aracılığıyla mı nakde çevrilecektir?
4. BYD'nin gümrük vergisinden muaf tutulması nedeniyle halihazırda elde ettiği ilave kazanç fabrika için yapacağı yatırıma kıyasla ne seviyededir? Firma yeni fabrikasını kurmadan amorti etmiş midir?
5. BYD firması Mayıs 2025'te Macaristan hükümetiyle anlaşarak bu ülkede bir bölgesel genel merkez ve ARGE merkezi kurmayı taahhüt etmiştir. Firmanın ülkemizde yapacağı yatırım teşviki bunun gibi katma değer taahhütleri içermekte midir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355532 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 28.07.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1671563 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Balıkesir Milletvekili Sayın Burak DALGIN tarafından tevcih edilen 7/31091 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

BALIKESİR MİLLETVEKİLİ BURAK DALGIN'IN

7/31091 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Çinli otomotiv şirketi BYD ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı arasında, Türkiye'de yatırıma yönelik anlaşma Temmuz 2024'de imzalanmıştır.

Bu anlaşmadan önce, 7/6/2024 tarihli ve 8939 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'yla, Çin'den ithal edilen içten yanmalı ve hibrit binek otomobillere "*ithalat değerinin yüzde 40'ı veya 7 bin dolar/adet (hangisi yüksekse)*" şeklinde ilave gümrük vergisi uygulanmasına karar verilmişti. Ancak, BYD firması, Manisa ilimizde otomobil fabrikası kurma yatırımı taahhüdü karşılığında, söz konusu ilave gümrük vergisinden muaf tutulmuştu. Söz konusu muafiyet BYD firmasının yatırım taahhüdünü yerine getirilmesi beklenmeden, hemen devreye alınmıştır.

Söz konusu ilave vergi muafiyeti sonrasında, BYD'nin Türkiye otomotiv sektöründe pazar payını ciddi şekilde artırdığı görülmektedir. BYD firması 2025'in ilk altı ayında 25 bin 501 araç satarak Türkiye pazarında 2025'in en hızlı büyüyen otomobil markası ve en çok satış yapan 10 markadan biri olmuştur. Mukayese yapmak gerekirse, BYD'nin 2024' ün ilk altı ayında Türkiye'de sattığı araç sayısı sadece 1426'dır. Bir diğer deyişle, firmanın pazar payını bir senede %0,02 seviyesinden %4 seviyesine çıkardığı görülmektedir.

Bununla birlikte, basına yansıyan haberler ve otomotiv sektöründen üst düzey temsilcilerin açıklamaları, BYD'nin fabrika açma taahhüdünün üzerinden bir yıl geçmesine rağmen Manisa'da fabrika inşaatına ilişkin somut bir faaliyetin henüz başlamadığını işaret etmektedir. BYD teşvik avantajından yararlanmış, ancak henüz yatırım tarafında önemli adımlar atmamış görünmektedir.

Bu bağlamda,

Soru 1- BYD'nin Manisa'da kurmayı taahhüt ettiği fabrikanın inşasında gelinen son aşama ve zaman planı nedir? Fabrikanın ne zaman faaliyete geçmesi planlanmaktadır?

Soru 2- BYD'ye yatırım teşviği çerçevesinde tanınan gümrük vergisi imtiyazları neden yatırım, üretim ve istihdam gibi belirli taahhütlerin yerine getirilmesine bağlanmamıştır?

Soru 3- BYD ile imzalanan anlaşma kapsamında, yatırımın aksaması senaryosu düşünülerek teminat mektupları alınmış mıdır? Şayet firmadan teminat mektupları alındıysa, bu teminat mektupları Çin'de mukim bankalar aracılığıyla mı nakde çevrilecektir?

Soru 4- BYD'nin gümrük vergisinden muaf tutulması nedeniyle halihazırda elde ettiği ilave kazanç fabrika için yapacağı yatırıma kıyasla ne seviyededir? Firma yeni fabrikasını kurmadan amorti etmiş midir?

Soru 5- BYD firması Mayıs 2025'te Macaristan hükümetiyle anlaşarak bu ülkede bir bölgesel genel merkez ve ARGE merkezi kurmayı taahhüt etmiştir. Firmanın ülkemizde yapacağı yatırım teşviki bunun gibi katma değer taahhütleri içermekte midir?

CEVAPLAR:

Küresel ana sanayi markaları, geniş yan sanayi üretimi, yaklaşık 37 milyar dolarlık ihracat hacmi ve büyük istihdam kapasitesi ile otomotiv sektörü Türkiye ekonomisinin lokomotif sektörlerinden biri konumundadır. Sektörün üretim, istihdam ve ihracat kapasitesinin artırılması ve küresel arenada daha rekabetçi hale getirilmesi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır. Bu bakışla, geniş bir yelpazede politika araçları ve teşvik mekanizmaları Bakanlığımız tarafından etkin şekilde kullanılmaktadır. Bilindiği üzere, elektrikli araçların gelişimi ve dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile otomotiv sektöründe büyük bir dönüşüm yaşanmaktadır. Sektörün bu dönüşüme adapte edilmesi ve doğabilecek fırsatların değerlendirilmesi, sektöre yönelik politikalarımızın odağında yer almaktadır. İçten yanmalı araçlarda olduğu gibi yeni gelişen elektrikli araçlarda da ülkemizin dünyanın önde gelen üretim üslerinden biri haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu amaç doğrultusunda Bakanlığımız ve Hükümetimiz tarafından çok boyutlu bir strateji benimsenmiştir. Öncelikli olarak, mevcut üreticilerin yeni model geliştirmeleri, kapasite artışları, Ar-Ge faaliyetleri ve yeni nesil araç yatırımları Bakanlığımız tarafından güçlü bir şekilde desteklenmektedir. Diğer taraftan, ülkemizde üretilen katma değerin artırılması, endüstrinin dönüşümünün hızlandırılması ve elektrikli araçlar alanında doğan fırsatın değerlendirilmesi için hayata geçirilen Togg projesi, bu stratejinin en önemli ayağını oluşturmaktadır. Togg projesi, Bakanlığımızın destekleri ve tüketicilerin teveccühü ile hedeflerine ilerlemeye devam etmektedir. Bununla birlikte, elektrikli araçlar alanında teknoloji ve üretim yetkinliğine sahip uluslararası oyuncuların yatırımlarının ülkemize çekilmesine de ulusal hedeflerimize ulaşma bakımından stratejik bir önem verilmektedir. Hâlihazırda dünyanın en büyük yeni nesil enerjili araç üreticisi konumunda olan, Avrupa'da yatırımlarını ve pazar payını büyüten BYD firmasının yatırımının ülkemize kazandırılması da bu kapsamda ele alınmaktadır. BYD firmasının Türkiye'ye yatırım kararı alması, Hükümetimiz ve Bakanlığımızca sürdürülen stratejik yaklaşımın sonucudur.

BYD firmasının ülkemizde yapacağı yatırım, mevcut teşvik mevzuatımızın çizdiği sınırlar dâhilinde desteklenmektedir. Ülkemize yeni nesil araç teknolojilerinin kazandırılmasını amaçlayan bu proje, yatırımlara proje bazlı destek verilmesine dair Karar kapsamında, yatırımın niteliği, asgari şartları, proje takvimi, firmanın sorumlulukları ve taahhütleri tanımlanarak devlet desteklerinden yararlandırılmaktadır.

Yatırımın gerçekleştirileceği Manisa ili ve bölge ekonomisine, otomotiv sektörümüze, ihracatımıza ve ülke kalkınmamıza değer katacak bu yatırım sayesinde; otomotiv yan sanayimiz başta olmak üzere otomotiv sektörüyle güçlü tedarik bağlantıları bulunan farklı sektörlerde yeni yatırımların önü açılacak, yeni nesil ve çevre dostu elektrikli araçlara dönüşümün sağlanması yönünde önemli bir adım atılmış olacaktır.

32.- İstanbul Milletvekili İskender Bayhan'ın, 4 Haziran 2024 tarihinde İstanbul'da bir kadının ölümüyle ilgili yürütülen dava sürecine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31447)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. *22.07.2025*

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

4 Haziran 2024 tarihinde İstanbul'un Avcılar ilçesinde, iş görüşmesine gitmek için evinden ayrılan 24 yaşındaki Sedef Güler'in cansız bedeni, üç gün sonra İstanbul Büyükçekmece Mimar Sinan Sahili'nde denize atılmış halde bulunmuştur. 7 Haziran 2024'te Büyükçekmece Mimar Sinan Mahallesi Gülcemal Sosyal Tesisleri önündeki balıkçı barınağı mevkisinde yapılan incelemede, Sedef Güler'in cansız bedeninin sarıldığı halının çuval ve perde parçalarıyla çevrelendiği, ellerinin koli bandıyla, ayaklarının ise zincir ve ağırlıkla bağlandığı tespit edilmiştir.

İddianamede, sanıkların 6 Haziran 2024'te tekrar buluştukları, cesedi Mimar Sinan Köprüsü'nün bulunduğu yere atmaya karar verdikleri ve bu amaçla kullanılacak valizi, zinciri ve ağırlığı temin ettikleri aktarılmaktadır. Firari sanık Yavuz Güngör'ün, sanık Yiğit Hüseyin Ayvalık'ın aracılığıyla Yunanistan'a gönderildiği, ancak daha sonra Türkiye'ye iade edilerek Edirne'de yakalandığı da iddianamede yer almaktadır.

Olayın detayları, kadına yönelik şiddetin ve kadın cinayetlerinin Türkiye'de ulaştığı vahim boyutları bir kez daha gözler önüne sermektedir. Sedef Güler'in cansız bedeninin halıya sarılarak ağırlık bağlanıp denize atılması, olayın planlı, delillerin yok edilmeye çalışıldığı ve soğukkanlılıkla işlenmiş, münferit olmayan bir kadın cinayeti olduğunu açıkça göstermektedir.

Sedef Güler'in annesi Gülizar Sezer, mahkeme çıkışında yaptığı açıklamada, kızının "lisede, üniversitede okuması gerekirken maddi imkânsızlıklar yüzünden çalışmak zorunda kaldığını ve gittiği yerde vahşice katledildiğini" belirtmiştir. Bu ifadeler ve gün geçtikçe artan kadın cinayetleri, Türkiye'de derinleşen yoksulluk, ucuz emek sömürüsü, şiddet ve cezasızlık politikalarının nasıl iç içe geçtiğini; kadınların korunmasına yönelik mekanizmaların ise açıkça yetersiz kaldığını göstermektedir.

Öte yandan, sanıklardan birinin firar etmesi ve yurt dışına kaçırılması, soruşturma ve yakalama süreçlerinde ciddi ihmaller olduğu yönünde haklı kaygılar doğurmuştur. Sanıkların "ambulansı aramama, cesedi gizleme ve delilleri karartma" yönündeki ifadeleri de cinayetin planlı ve sistematik biçimde işlendiğini ortaya koymaktadır. 23 Temmuz'da Bakırköy Adliyesi'nde gerçekleşecek olan dördüncü duruşmayla birlikte; Bakanlığınızın, kadın cinayetlerinin önlenmesi, şiddete karşı koruma mekanizmalarının —özellikle 6284 sayılı yasanın— etkin işletilmesi ve yargı süreçlerinin adil yürütülmesi konusunda sorumluluğu büyük önem taşımaktadır.

Bu Bağlamda;

1. Sedef Güler'in ölümüne ilişkin soruşturma sürecinde görevini ihmal eden, delilleri karartan, şüphelilerin kaçmasına zemin hazırlayan veya olayın üzerini örtmeye çalışan kamu görevlileri hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır? Başlatılmamışsa bunun gerekçesi nedir?
2. Sanıklardan biri firari iken Yunanistan'a kaçırılmıştır. Bu firar sürecinde görevini kötüye kullanan, ihmali ya da suça ortaklığı olan kişi veya kurumlar hakkında herhangi bir inceleme yapılmış mıdır? Bakanlığınız, faillerin yurt dışına kaçmasına göz yumanların tespit edilip cezalandırılması için bir irade ortaya koyacak mıdır?
3. Cinayetin planlı şekilde işlendiği ve delillerin sistematik biçimde yok edilmeye çalışıldığı dikkate alındığında, Bakanlığınız kadın cinayetlerinin önünü açan cezasızlık ikliminin de sorumluluğunu üstlenmekte midir? Bu iklimin ortadan kaldırılması için bir değerlendirme veya planınız var mıdır? Bakanlığınız bu cezasızlık düzenini sona erdirmek için neden somut ve etkili bir irade ortaya koymamaktadır?
4. Kadın cinayetleri davalarında verilen beraat ve tahliye kararları —örneğin Sude Naz Ak, Vesile Bingöl, Pınar Bulunmaz davalarında olduğu gibi— açıkça şiddeti cezasız bırakarak, kadına yönelik şiddeti ve kadın cinayetlerini teşvik etmektedir. Faillerin "şüpheli ölüm", "intihar" gibi gerekçelerle aklanması veya tutuksuz yargılanması, yalnızca adaletsizlik yaratmakla kalmayıp, kadınların yaşam hakkına yönelik sistematik bir saldırıyı cezasız bırakmaktadır. Bu davaların gerçekten adil, hızlı ve caydırıcı biçimde sonuçlanmasını sağlamak için hangi somut adımları atacaksınız?
5. Kadın cinayetlerinde cezaların caydırıcı hale getirilmesi, yargı süreçlerinin hızlandırılması, 6284 sayılı Kanun'un etkin uygulanması ve kolluk güçlerinin ihmallerinin ortadan kaldırılması için Bakanlığınızın herhangi bir çalışması veya takvimi var mıdır?
6. Sedef Güler'in 23 Temmuz'da gerçekleşecek 4. duruşması başta olmak üzere birçok kadın cinayeti davasında neden taraf olup sorumluluğunuzu yerine getirmiyor ve adil bir yargılama süreci için müdahil olmuyorsunuz? Kadınların yaşam hakkını savunmayı yalnızca ailelerinin ve kadınların mücadelesine mi bırakıyorsunuz?
7. Savcılık, Sedef Güler'in annesine kızının bedenini, sarıldığı halıyla birlikte "eşya teslimi" kapsamında iade etmiştir. Savcılık makamının bu insanlık dışı uygulaması, mahkemelerde haklarını arayan ailelere ve kadınlara nasıl bir mesaj vermektedir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1301-4559/6326
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili İskender Bayhan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31447 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1301-4558/6325
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10 /2025

Sayın İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31447 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve

sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

III- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde adı geçenin ölümüne yönelik yürütülen soruşturma sonucu açılan kamu davasının yargılamasının devam ettiği bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

33.- Edirne Milletvekili Mehmet Akalın'ın, dijital mecralarda yaygınlaşan yasa dışı kumarla mücadeleye ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31452)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca, **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından yanıtlanması için gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Mehmet Akalın
Edirne Milletvekili

İnternet üzerinden yasa dışı kumar oynatanların sayısı hızla artmakta ve bu kişiler, gençleri hedef alan stratejilerle önemli bir tehlike arz etmektedir. Bu durum yasal düzenlemelerin ve uygulamadaki yargı süreçlerinin yeterliliğini yeniden gündeme getirmiştir.

Bu bağlamda;

1. 2020 yılından bu yana çevrim içi yasa dışı kumar oynattığı tespit edilen kaç kişi hakkında adli işlem yapılmıştır?
2. Kaç kişi hakkında mahkumiyet kararı verilmiştir?
3. Yasa dışı çevrim içi kumar oynayan bireyler hakkında cezai süreç nasıl işlemektedir?
4. 18 yaş altındaki bireylerin bu tür faaliyetlere karışması durumunda uygulanan yaptırımlar nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1306-4660/6453
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Edirne Milletvekili Prof. Dr. Mehmet Akalın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31452 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1306-5460/7498
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Prof. Dr. Mehmet AKALIN
Edirne Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31452 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri

arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Üçüncü Kısım, Yedinci Bölümünde düzenlenen "Genel Ahlaka Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

34.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, kadına karşı şiddetin önlenmesi için yürütülen çalışmalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31456)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 18.07.2025

Dr. Gamze Akkuş İlgezdi
İstanbul Milletvekili

Kadına yönelik şiddet, yalnızca bir toplumsal cinsiyet eşitsizliği sorunu değil, aynı zamanda adalet sisteminin etkinliğiyle doğrudan ilişkili bir insan hakları meselesidir. Şiddet faillerinin yargı sürecindeki akıbeti, kamuoyunun adalet duygusunu doğrudan etkilemektedir.

6284 Sayılı Kanun kapsamında koruma kararı alınmış olmasına rağmen öldürülen kadınların varlığı, yargı süreçlerinin etkinliğini ve önleyiciliğini sorgulatmaktadır. Şiddet mağduru kadınların başvurularında, delil yetersizliği gerekçesiyle verilen "soruşturmaya yer olmadığı" kararlarının sayısal çokluğu da yıllardır kamuoyunda tartışılmaktadır. Bu durum, hem mağdurların yargıya güvenini zedelemekte hem de şiddetin cezasız kalmasına zemin hazırlamaktadır.

Bu bağlamda:

1. 6284 Sayılı Kanun kapsamında yapılan başvurular ve kadın cinayetleriyle ilgili olarak son on yılda açılan adli soruşturma sayısı kaçtır?
2. Aynı dönemde bu dosyaların kaçı hakkında "soruşturmaya yer olmadığı" kararı verilmiştir?
3. Açılan soruşturmalar sonucunda kaç dava açılmıştır?
4. Açılan davaların kaçı mahkumiyetle, kaçı beraatle sonuçlanmıştır?
5. Kadına yönelik şiddet vakalarında verilen mahkumiyet kararlarında en sık uygulanan ceza türü ve ortalama hapis süresi nedir?
6. Bu dosyaların kaçı hakkında indirimli ceza kararı uygulanmıştır? "Haksız tahrik", "iyi hal", "takdiri indirim" gibi gerekçelerle uygulanan ceza indirimlerinin yıllara göre dağılımı nedir?
7. Kadına yönelik şiddet vakalarında savcılıklar tarafından elektronik kelepçe uygulaması talep edilen dosya sayısı kaçtır? Bu dosyaların kaçı tutuklama, kaçı adli kontrol kararıyla sonuçlanmıştır?
8. Şiddet faillerinin caydırıcı şekilde yargılanmasını ve kadınların adalet sistemine güvenini güçlendirmek amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir mevzuat değişikliği, eğitim ya da reform çalışması var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1310-4876/6774
Konu : Yazılı soru önergesi

15/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 01/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675051 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Dr. Gamze Akkuş İlgezdi tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31456 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1310-5458/7494
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Dr. Gamze AKKUŞ İLGEZDİ
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31456 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Temel hak ve özgürlüklerin daha etkin korunması, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının geliştirilmesi, hukuki güvenliğin güçlendirilmesi, adalete erişimin kolaylaştırılması, makul sürede yargılanma hakkının gözetilmesi, yargıya güvenin artırılması ve insan odaklı hizmet anlayışının geliştirilmesi, günümüzde ana ilke ve değerler olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde 2002 yılından günümüze kadar aralıksız bir şekilde süregelen reform iradesi de bu ilke ve değerlerin geliştirilmesinin somut bir tezahürüdür.

2009, 2015 ve 2019 yıllarında açıklanan yargı reformu strateji belgeleriyle reform çalışmaları ivme kazanmıştır. Katılımcı bir anlayışla, uygulayıcı hâkim ve savcıların, baro temsilcilerinin, akademisyenlerin, sivil toplum kuruluşları ile birçok paydaşın görüşü alınarak Bakanlığımızca hazırlanan ve Sayın Cumhurbaşkanımız tarafından 23 Ocak 2025 tarihinde açıklanan 4. Yargı Reformu Strateji Belgesinde "Türkiye Yüzyılı Adaletin Yüzyılı" hedefi doğrultusunda "hukukun üstünlüğünü esas alan, gecikmeyen ve öngörülebilir bir adalet sistemi" vizyonu ön plana çıkarılmıştır.

Önceki reform belgelerinin devamı ve tamamlayıcısı durumunda olan 2025-2029 dönemini kapsayan ve 5 amaç, 45 hedef ve 264 faaliyetin yer aldığı yeni reform strateji belgesiyle, yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının daha da güçlendirilmesi, hukuki güvenliğin kuvvetlendirilmesi, yargılamaların makul sürede tamamlanması, çözüm merkezli ve öngörülebilir bir adalet sisteminin oluşturulması, yargılama usullerinin sadeleştirilerek verimliliğin artırılması, yargıya ilişkin güven ve memnuniyetin yükseltilmesi, onarıcı ve telafi edici adalet uygulamalarının yaygınlaştırılması, ceza adalet sisteminin etkinlik ve caydırıcılığının tahkim edilmesi hedeflenmiştir. Söz konusu Belgede yer verilen faaliyetler, Bakanlığımızca hazırlanan Eylem Planında öngörülen uygulama takvimi çerçevesinde hayata geçirilecektir.

4. Yargı Reformu Strateji Belgesine Bakanlığımız "https://yargireformu.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

II- 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanunun "Teknik yöntemlerle takip" kenar başlıklı 12. maddesinin birinci fıkrasında; bu Kanun hükümlerine göre verilen tedbir kararlarının uygulanmasında hâkim kararı ile teknik araç ve yöntemlerin kullanılabileceği, ancak bu suretle, kişilerin ses ve görüntülerinin dinlenemeyeceği, izlenemeyeceği ve kayda alınamayacağı hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

III- 6284 sayılı Kanun kapsamında hükmedilmiş olan koruyucu ve önleyici tedbirlerin, 81 ilde ve ilçelerde, polis ve jandarma bölgelerini kapsayacak şekilde elektronik yöntemler ile denetim ve takibi için İçişleri Bakanlığı bünyesinde ayrı bir elektronik izleme merkezi kurulmuş olup, bu merkez 25/01/2021 tarihinde faaliyete geçmiştir. Bakanlığımız bünyesinde faaliyet gösteren Elektronik İzleme Merkezinde "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Kapsamında Teknik Yöntemlerle Takip Sistemlerinin Kullanılmasına Yönelik Pilot Uygulama İşbirliği Protokolü" kapsamında izlemesi devam eden vakaların İçişleri Bakanlığı Elektronik İzleme Merkezine aktarım süreci 12/02/2021 tarihinde tamamlanmıştır. Bu tarih itibarıyla 6284 sayılı Kanun kapsamında alınan mahkeme kararları, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına bağlı olarak görev yapmakta olan Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri ve İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı olarak görev yapmakta olan Elektronik İzleme Merkezi tarafından takip edilmeye başlanmıştır.

IV- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan

gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

V- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmaktadır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte; 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Birinci Bölümünde düzenlenen "Hayata Karşı Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait

istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

VI- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

35.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, bütçeden yardım yapılan dernek ve vakıfların kamuoyuna açıklanmasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31612)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Bütçelere bazı tertiplere konulan ödeneklerin vakıf, dernek, birlik, teşekküllere yardım amacıyla kullanımının, 5018 sayılı Kanun ile belirlenen hesap verilebilirlik ve saydamlık ilkeleri ile bağdaşacak şekilde yapılması ve kamuoyuna duyurulması gerekmektedir.

Nitekim 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçeden Yardım Yapılması" başlıklı 29. maddesi;

"Gerçek veya tüzel kişilere kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılamaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir.

Bu yardımların yapılması, kullanılması, izlenmesi, denetlenmesi ve kamuoyuna açıklanmasına ilişkin esas ve usuller Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

hükmünü içermektedir.

Buna ilaveten, 5018 sayılı Kanunun 29. maddesi uyarınca, "Kamu Yararı Gözetilerek Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık ve Benzeri Teşekküllere Yapılacak Yardımlara İlişkin Usul Ve Esaslar" 2006/10656 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla çıkarılan ve 17.07.2006 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan yönetmelik hükümlerine göre yapılmaktadır. Bu yönetmeliğe göre yardım yapılmasının şartları, yardımların izlenmesi ve denetlenmesine ilişkin birtakım düzenlemeler yapılmakla birlikte, yardımların kamuoyunun denetiminin sağlanabilmesi amacıyla yönetmeliğin 8. maddesinde;

*"**İdareler,** yardım yapılan teşekküllerin isim listesini, teşekküllere ilişkin bilgileri, yardımın amacını, konusunu ve yapılan yardım tutarlarını, **izleyen yılın Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklar.**"* hükmü yer almaktadır.

Bu yönetmeliğe göre 2023 yılı bütçesinden yapılan bu kapsamdaki yardımlar konusunda kamuoyunun aydınlatılması gerekirken kamu idarelerinin büyük bir kısmının bu hususa riayet etmedikleri anlaşılmaktadır.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2023 yılına ait Faaliyet Genel Değerlendirme Raporunda;

"*Yapılan inceleme neticesinde 111 kamu idaresinin yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşlara ilişkin bilgilere idare faaliyet raporunda yer vermediği görülmüştür. Bu*

idarelerden 7'si genel bütçeli idare, 13'ü özel bütçeli idare, 3'ü diğer özel bütçeli idare, 1'i sosyal güvenlik kurumu, 80'i belediye, 6'sı il özel idaresi ve 1'i bağlı idaredir."

tespiti yer almaktadır.

Sayıştay tarafından düzenlenen 2023 yılına ait Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu üzerine, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan Genel Faaliyet Raporunun değerlendirme ve eleştiriye tabi tutulan bölümünde ise,

"Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 31'inci maddesi birinci fıkrası hükmü uyarınca Genel Faaliyet Raporunda, bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelere yer verilmesi gerekmektedir.

2020, 2021 ve 2022 yıllarında eleştiri konusu edilmesine rağmen 2023 yılı Genel Faaliyet Raporunda da bu kapsamda yardım yapılan kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmeksizin sadece yardım yapan idarelerin açıklandığı görülmüştür. Sorumluluk, mali saydamlık ve tam açıklama ilkelerinin yerine getirilmesi açısından faaliyetlere ilişkin bilgilere yer verilmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir."

şeklinde bir açıklamaya yer verilmiştir.

Konu hakkında tarafınıza yöneltmiş olduğum soru önergesine ilgili mevzuata atıfta bulunularak muğlak ve ayrıntı içermeyen cevaplar verilmekte, söz konusu bilgileri içermeyen Genel Faaliyet Raporları adres olarak gösterilmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1- Kamu Yararı Gözetilerek Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık Ve Benzeri Teşekküllere Yapılacak Yardımlara ilişkin bilgilerin kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamuoyuna açıklanmamasının sebepleri nelerdir?

2- 2018-2024 yılları arasında bu kapsamdaki kuruluşlara bütçeden yapılan yardım miktarlarını, yıllar itibarıyla ayrıntılı olarak, yardımı yapan idare ve yardımı alan kuruluş bazında açıklar mısınız?

3- Kamu Yararı Gözetilerek Dernek, Vakıf, Birlik, Kurum, Kuruluş, Sandık Ve Benzeri Teşekküllere Yapılacak Yardımlara ilişkin bilgilerin kamu kurum ve kuruluşları tarafından kamuoyuna açıklanmamasının 5018 sayılı Kanun ile belirlenen hesap verilebilirlik ve saydamlık ilkelerine aykırı olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

4- Bu husus yıllardır Sayıştay Raporlarında eleştiri konusu yapılmasına rağmen bugüne kadar bir gelişme kaydedilememesinin sebebi nedir?

5- İlgili dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılan yardımlara ilişkin bilgilerin açıklanmaması konusunda Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı olarak ilgili kamu kurum ve kuruluşları nezdinde bir çalışma yürütüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331618
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 04.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/31612 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Kamu idarelerince 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun "Bütçelerden yardım yapılması" başlıklı 29 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan *"Gerçek veya tüzel kişilere kanunda veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılamaz, yardımda bulunulamaz veya menfaat sağlanamaz. Ancak, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülmüş olmak kaydıyla; kamu yararı gözetilerek dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilir."* hükmü çerçevesinde dernek ve vakıflara yardım yapılabilmektedir.

5018 sayılı Kanunun "Faaliyet Raporları" başlıklı 41 inci maddesinin beşinci fıkrasında, idarelerce yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgilerin idare faaliyet raporlarında açıklanacağı düzenlenmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları İle Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "Birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamı" başlıklı 26 ncı maddesinde de aynı kapsamda bir düzenlemeye yer verilmektedir. Aynı Yönetmeliğin 31 inci maddesinde ise bütçeden yardım alan dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllerin faaliyetlerine ilişkin değerlendirmelere Genel Faaliyet Raporunda yer verileceği hükme bağlanmıştır.

Kamuoyuna açıklanan genel faaliyet raporlarının "Kamu Maliyesindeki Gelişmeler" başlıklı 2 nci bölümünde dernek, vakıf ve benzeri diğer kuruluşlara yardım yapan kamu idarelerinin listesi ve yardım kapsamında bütçelerinden gerçekleştirilen harcamalara ilişkin bilgiler yer almaktadır. Yıllar itibarıyla yayımlanan genel faaliyet raporlarına Strateji ve Bütçe Başkanlığının resmî internet adresinden ulaşılabilmektedir. Genel Faaliyet Raporunda, idare faaliyet raporlarında yer alan bilgiler ile idare bütçelerinden gerçekleştirilen harcamalara ilişkin bilgiler kapsamında yapılan değerlendirmelere yer verilmektedir.

36.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Elâzığ T Tipi Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun diş tedavisi sırasında kelepçesinin çıkarılmadığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31617)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili

Elazığ T tipi kapalı cezaevi'nde tutulan mahpus Necmiye Boz, diş tedavisi amacıyla Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ne sevk edilmiş, ancak tedaviyi gerçekleştirecek olan Dr. Fatma Akbaba'nın kelepçesinin çıkarılmasına izin vermemesi nedeniyle muayene ve tedavisi yapılamamıştır. Ağız içi müdahale gerektiren bir sağlık hizmetinin kelepçeli biçimde yapılması hem tıbbi olarak sakıncalı hem de insan onurunu zedeleyici niteliktedir.

Anayasa'nın 17. maddesi, "Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir muameleye tâbi tutulamaz" hükmüyle temel bir güvencedir. Aynı zamanda, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3. maddesi ve Birleşmiş Milletler Mahpuslara Muameleye Dair Asgari Standart Kuralları (Nelson Mandela Kuralları) uyarınca, sağlık hizmetlerine erişimde insan onuruna aykırı davranışlardan kaçınılması gerekmektedir.

Ayrıca, Hasta Hakları Yönetmeliği'nin 11. maddesi, hastanın onuruna yakışır biçimde sağlık hizmeti alma hakkını güvence altına alır. Güvenlik gerekçesiyle başvurulan kelepçeli muayene uygulamasının, mahpusun kaçma riski veya tehdit oluşturması gibi somut bir gerekçeye dayanmaksızın rutin hale getirilmesi açıkça hukuk dışıdır. Bu uygulama, yalnızca mahpusların tedavi hakkını engellemekle kalmayıp, sağlık çalışanlarının mesleki etik sorumluluklarıyla da çelişmektedir.

Bu bağlamda:

1. Elazığ Cezaevi'nde tutulan mahpus Necmiye Boz'un, Dr. Fatma Akbaba tarafından kelepçesi açılmadan diş tedavisine alınmak istenmesi ve bu nedenle tedavisinin engellendiği iddiası doğru mudur?
2. Dr. Fatma Akbaba'nın, tıbbi müdahale sırasında kelepçenin çıkarılması yönündeki talebi reddetmesi yasal, etik ve mesleki açıdan nasıl değerlendirilmektedir?
3. Ağız içi müdahale gibi hassas işlemlerde kelepçeli muayene uygulanması tıbbi standartlara ve insan haklarına uygun mudur?
4. Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'nde görevli Dr. Fatma Akbaba hakkında bu olay nedeniyle bakanlığınız ya da ilgili idarelerce herhangi bir idari inceleme veya disiplin süreci başlatılmış mıdır?
5. Türkiye genelinde, son beş yılda kelepçeli muayene dayatması nedeniyle tedavi hakkı engellenen mahpus sayısı kaçtır?
6. Cezaevindeki mahpusların sağlık hizmetlerine erişimi sırasında kelepçeli müdahalelerin önlenmesi ve hasta mahpuslara insan onuruna uygun davranılması için Adalet Bakanlığı'nın yürüttüğü herhangi bir çalışma, protokol veya denetim süreci mevcut mudur?
7. Adalet Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı arasında, güvenlik personeli ve sağlık çalışanlarının yetki sınırlarını netleştiren, insan hakları temelli ortak bir protokol oluşturulması yönünde bir planlama var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1316-4872/6770
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Muş Milletvekili Sümeyye Boz tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31617 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1316-5459/7495
Konu : Yazılı soru önergesi

17. /10 /2025

Sayın Sümeyye BOZ
Muş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31617 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

II- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 50. maddesi ile 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Zorlayıcı araçların kullanılması" kenar başlıklı 123. maddesinde; hiçbir hâlde zincir ve demire vurmanın tedbir olarak uygulanmayacağı, kelepçe ve bedensel hareketleri kısıtlayıcı araçların, çocuk hükümlüler hariç olmak üzere, yetkili makamın önüne getirildiğinde çıkarılmak kaydıyla, sevk ve nakil sırasında kaçmayı önlemek için kullanılabileceği,

B) Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin "Mülki görevlerin esasları" kenar başlıklı 11. maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, jandarmanın ceza infaz kurumlarının dış korumalarını sağlayıcı önlemleri almakla, tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakilleriyle muhafazalarını sağlamakla görevli olduğu; "Sevk ve nakil sırasında alınacak önlemler" kenar başlıklı 34. maddesinde, tutuklu ve hükümlülerin sevk ve nakli sırasında

kaçmalarını önlemek için sağlığa zarar vermeyecek gerekli bütün önlemlerin alınacağı,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bu kapsamda, hükümlü ve tutukluların sevk veya nakli sırasında kaçmalarını önlemek amacıyla kelepçe takılması, sevk edilenin koluna girilmesi, yeterli sayıda personel ile etrafında çember oluşturulması gibi hükümlü ve tutuklunun sağlığına zarar vermeyecek şekilde gerekli önlemler alınmakta, ceza infaz kurumlarında hiçbir hükümlü ve tutukluya keyfi davranışta bulunulmamaktadır.

III- Elazığ Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 12/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Elazığ T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, hükümlünün Kurum İdaresine iletmiş olduğu dilekçeleri nedeniyle Kurum aile hekimi ve Kurum diş hekimi tarafından çeşitli tarihlerde muayene ve tedavilerinin gerçekleştirildiği, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

Adı geçenin 29/05/2025 tarihinde Elazığ Fırat Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Protetik Diş Polikliniğine sevkinin sağlandığı, hükümlünün muayene sırasında kelepçesinin çıkarılmasını talep ettiği, hükümlünün tedavisi için bir engel teşkil etmediğinin doktor tarafından belirtilmesi gerekçesiyle kelepçenin çıkarılmasının uygun görülmediği ve bu nedenle hükümlünün tedaviyi reddettiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

37.- Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin'in, fiziki şiddete ve dijital tacize uğrayan bir kadına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31618)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, ***Adalet Bakanı Yılmaz Tunç*** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

Kadına yönelik şiddet, Türkiye'de yapısal ve çok boyutlu bir kriz olarak derinleşmektedir. Şiddet yalnızca fiziksel olarak değil; psikolojik, dijital, sosyal, ekonomik ve kurumsal biçimleriyle de kadınların yaşam alanlarını daraltmakta, haklarını ihlal etmekte ve yaşamlarını tehdit etmektedir. Bu çok katmanlı şiddet ortamı, yalnızca bireysel trajedilere değil, devletin cinsiyet temelli eşitsizlikleri önleyememesi ve failleri yeterince cezalandırmaması nedeniyle toplumsal bir adaletsizlik krizine dönüşmektedir.

Bize ulaşan M.K. isimli yurttaşın iddialarına ve sunduğu belge/kanıtlara göre, M.K.'nin dijital, psikolojik ve sosyal şiddet türlerine bir arada ve süreklilik arz edecek şekilde maruz kaldığı ileri sürülmektedir. İddialara göre, M.K., üniversite yıllarında tanıştığı A.A. isimli erkek tarafından yıllar boyunca dijital mecralar üzerinden sistematik biçimde tehdit edilmiş, fiziksel saldırıya uğramış, özel yaşamına ait görüntüleri izinsiz şekilde kaydedilerek ifşa edilmekle tehdit edilmiş; bu içeriklerin sosyal medya platformlarında ve cinsel içerikli sitelerde yayılması sonucu hem mesleki kariyeri hem de sosyal yaşamı ciddi biçimde zarar görmüştür.

Bu dijital taciz, yalnızca mağdur üzerinde değil; anne, baba ve kardeşleri dahil olmak üzere ailesi üzerinde de doğrudan psikolojik ve sosyal bir tahribata neden olmuş, sağlık sorunlarını tetiklemiş ve ailenin sosyal çevresinde yalnızlaşmasına yol açmıştır.

M.K., sürekli tehditler sonucu eğitimini yarıda bırakmak zorunda kalmış, baskı ve manipülasyonla zorla evlendirilmeye sürüklenmiş, daha sonra istemediği bir köy okuluna görevlendirilmiş; burada da sosyal medya üzerinden yapılan karalama kampanyaları nedeniyle dışlanmıştır. Failin mağdurun fotoğraflarını TikTok, Telegram, Escort siteleri gibi platformlarda dolaşıma soktuğu, ailesine ait müstehcen içerikler yaydığı ve mağduru "tecavüz mağduru gibi göstererek" itibarsızlaştırdığı iddiaları son derece ağırdır. Tüm bu süreçte mağdurda epilepsi hastalığı geliştiği; çalıştığı çağrı merkezinde dahi krizler yaşadığı, ağladığı ve yaşam direncinin ciddi biçimde zayıfladığı, ailesinin de maddi-manevi olarak çöktüğü ifade edilmektedir.

Söz konusu eylemler; Anayasa'nın 17. maddesinde güvence altına alınan yaşama hakkını, 20. maddede düzenlenen özel hayatın gizliliği ilkesini, ayrıca Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 sayılı Kanunu, Türk Ceza Kanunu'nun özel hayatın gizliliğini ihlal, tehdit, şantaj, hakaret, iftira ve cinsel şiddet maddelerini doğrudan ihlal etmektedir.

M.K.'nın yaşadığı dijital ve psikolojik şiddetin yanı sıra, doğrudan fiziksel şiddete de maruz kaldığı; bu şiddet olaylarını defalarca adli makamlara bildirdiği, resmi şikâyetlerde bulunduğu halde, faile yönelik hiçbir tutuklama kararı verilmediği anlaşılmaktadır. Bu durum, kadına yönelik şiddet vakalarında cezasızlığın hâlâ büyük bir sorun olduğunu, caydırıcılığın sağlanamadığını ve devletin etkili koruma yükümlülüğünü ihlal ettiğini göstermektedir. 6284 sayılı Kanun uyarınca risk analizi yapılarak mağdurun yaşam hakkını güvence altına alacak önlemler alınması gerekirken, olayın giderek ağırlaşmasına rağmen etkili koruma ve yargılama mekanizmalarının işletilmemesi; Anayasa'nın ilgili maddeleri uyarınca devletin "bireyin güvenliğini sağlama" yükümlülüğüne aykırıdır.

2025 yılının ilk altı ayında 136 kadın cinayeti, 145 şüpheli kadın ölümü gerçekleşmiş; yalnızca 2024 yılında 394 kadın cinayeti kayıtlara geçmiştir. Bu veriler, dijital şiddetin de dahil olduğu psikolojik şiddet türlerinin sıklıkla ölümle sonuçlandığını göstermektedir. Devletin koruma yükümlülüğü, yalnızca fiziksel şiddetle sınırlı olmamalı; dijital ve psikolojik şiddeti de kapsamalıdır.

2020 yılından bu yana M.K.'nın çalıştığı kurumlarda dışlanması, görev yerinin değişmesi ve barınma hakkından dahi mahrum kalması, kamusal alanda kadına yönelik ayrımcılığın, kurumsal mobbingin ve devletin yükümlülüklerini yerine getirmediğinin açık göstergesidir.

Bu gibi vakalar yalnızca bireysel değil, ataerkil tahakküm ve sistemsel şiddet ilişkilerinin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Kadınların yaşam haklarını, beden dokunulmazlıklarını ve dijital varlıklarını korumak devletin asli sorumluluğudur. Bu bağlamda, M.K. için etkin koruma sağlanması, fail hakkında etkin soruşturma yürütülmesi ve benzeri vakaların önlenmesine yönelik kurumsal reformlar hayata geçirilmesi elzemdir.

Bu bağlamda;

1. A.A. hakkında "özel hayatın gizliliğini ihlal", "tehdit", "şantaj", "iftira", "dijital cinsel şiddet" ve "zorla evlendirme" suçlarından etkin bir soruşturma yürütülmüş müdür veya yürütülecek midir?
2. Mağdurun özel içeriklerinin yayılması ve ailesinin hedef alınması üzerine adli bilişim birimleri sürece dahil olmuş mudur?
3. Dijital flört şiddeti ve dijital taciz davaları için özel savcılık birimleri oluşturulması planlanmakta mıdır?
4. Suçların çoklu yapısı dikkate alınarak karma ve bütüncül bir soruşturma süreci işletilmiş midir?
5. Bu suç tiplerinin cezai karşılıklarının yetersiz kaldığı durumlar için yeni bir yasal düzenleme çalışması başlatılmış mıdır?
6. M.K.'nın defalarca resmi şikâyette bulunmasına ve fiziksel şiddet beyanlarında bulunmasına rağmen, fail A.A. hakkında neden hâlâ tutuklama kararı verilmemiştir? Bu durumun cezasızlık algısını artırdığına dair Bakanlığınızda bir değerlendirme yapılmakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1317-4486/6224
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 04/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1675623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Hakkâri Milletvekili Öznur Bartin tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31618 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1317-4485/6223
Konu : Yazılı soru önergesi .... / .... /2025

Sayın Öznur BARTİN
Hakkâri Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31618 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinin birinci fıkrasında, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri; ikinci fıkrasında, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu; bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Belirtilen hükümler çerçevesinde, Anayasanın 9 ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce verilen ara karar, karar ve hükümlerin hukukî dayanakları ile gerekçelerine dair Bakanlığımızda bilgi bulunmadığı gibi, sözü edilen karar ve hükümlerin olağan yargısal denetimi, başvuru usulü ve şartları ilgili kanunlarda gösterilen yargı mercilerine aittir.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında

sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara

yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

38.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde bulunan mahkûmların mektuplarının muhataplarına iletilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31716)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

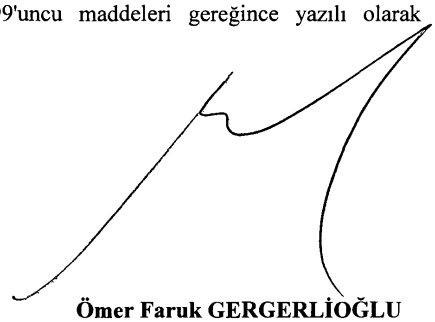

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Mustafa Işık hükümlü olarak bulunduğum Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevi'nden siyasetçilere ve gazetecilere mektup gönderilemiyor. İçeriğinde kanunlara aykırı hiç içerik bulunmamasına rağmen engelleniyor. Anayasal bir hakkımız kısıtlanıyor ve mektuplara el konuluyor. " ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinden siyasetçilere ve gazetecilere gönderilmek istenen mektuplara el konulması ve gönderilmemesinin sebebi nedir?
3) Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Cezaevinde bu uygulamaya son verilmesi için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?
4) Konu ile ilgili soruşturma açılmış mıdır? Eğer açılmışsa soruşturmanın akıbeti ne durumdadır?
5) AYM tarafından mektupların gönderimine cezaevi idarelerinin engel koyamayacağı kararlar verilmesine rağmen mektuplara engel koyup kanuna aykırı iş ve işlemlerde bulunan cezaevleri ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu fiiller nelerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1327-4893/6791
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31716 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1327-4892/6790
Konu : Yazılı soru önergesi 13. /10. /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31716 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Hükümlünün mektup, faks ve telgrafları alma ve gönderme hakkı" kenar başlıklı 68. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahip olduğu, hükümlünün usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebileceği; ikinci fıkrasında, hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgrafların mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetleneceği; üçüncü fıkrasında, kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgrafların hükümlüye verilmeyeceği, hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmeyeceği; dördüncü fıkrasında, hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgrafların denetime tâbi olmadığı, bu iletilerin, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular anılan maddede belirtilen kısıtlama sebeplerini içermemesi kaydıyla mektup, faks ve telgraflarını gönderebilmekte, kendilerine gelen mektup, faks ve telgrafları kabul edebilmektedirler.

II- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

III- Afyonkarahisar Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Afyonkarahisar 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Adı geçene ait iki adet mektubun, mektup okuma komisyonunca değerlendirildiği ve Kurum Disiplin Kurulu tarafından sakıncalı olduğuna ilişkin iki ayrı karar verildiği, verilen kararlardan birine karşı hükümlünün şikâyet hakkını kullandığı ve infaz hâkimliği tarafından verilen kısmen kabul kararına itiraz hakkını kullanmadığından kararın kesinleştiği, kesinleşen kısmen kabul kararına istinaden ilgili mektubun, sakıncalı bulunan kısımları çıkartılarak sakınca bulunmayan kısmının muhatabına gönderildiği,

Söz konusu iddialara ilişkin başlatılmış herhangi bir soruşturmanın bulunmadığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

39.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Bitlis'te bulunan bir kamu kurumunun 2023'ten bu yana doğrudan temin usulüyle yaptığı harcamalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31720)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorumun **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili

Bitlis ilinde ve ilçelerinde bulunan kamu kurumlarının doğrudan temin yöntemiyle gerçekleştirdiği harcamalara dair şeffaflık ve denetlenebilirlik konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır.

Bazı kişi ve şirketlere ayrıcalık tanındığı, usulsüzlüklerin yaşandığına dair kamuoyuna yansıyan iddialar nedeniyle bu harcamaların ayrıntılarıyla ortaya konması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Bitlis Kapalı Ceza İnfaz Kurumu tarafından 2023–2025 yılları arasında 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 22'nci maddesi kapsamında doğrudan temin yöntemiyle yapılan harcamaların toplam sayısı, tutarı, alım yapılan kişi/şirket bilgileri ve bu süreçlere ilişkin gerçekleştirilmiş herhangi bir denetim ya da soruşturma olup olmadığına dair bilgi verir misiniz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1331-4969/6893
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31720 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1331-4968/6892
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

Sayın Hüseyin OLAN
Bitlis Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31720 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olduğu,

B) 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun, "Amaç" kenar başlıklı 1. maddesinde, bu Kanunun amacının, Kamu İhale Kanununa göre yapılan ihalelere ilişkin sözleşmelerin düzenlenmesi ve uygulanması ile ilgili esas ve usulleri belirlemek olduğu; "Kapsam" kenar başlıklı 2. maddesinde, bu Kanunun, Kamu İhale Kanununa tabi kurum ve kuruluşlar tarafından söz konusu Kanun hükümlerine göre yapılan ihaleler sonucunda düzenlenen sözleşmeleri kapsadığı,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen, yapım, mal veya hizmet alımı gibi her türlü ihaleye ilişkin işlemler, amaç ve kapsamına yukarıda değinilen kanunların hükümleri doğrultusunda yerine getirilmektedir.

Söz konusu kanunlarda, hangi tür işin hangi tür ihale yöntemiyle yaptırılacağı; ihale, sözleşme ve edimin ifası süreçlerinin hangi usul ve esaslara uygun olarak sürdürüleceği; ihale işlemlerinin gözetimi ve denetiminin hangi kurum tarafından ne şekilde yerine getirileceği; yüklenicinin iflası, işi bitirememesi veya ilave iş artışı ile süre uzatımı hâllerinde ne şekilde işlem tesis edileceği hususlarında da ayrıntılı düzenlemelere yer verilmiştir.

İhtiyaçların en iyi şekilde, uygun şartlarla ve zamanında karşılanması, kaynakların verimli kullanımı ile açıklık ve rekabetin sağlanması esasları doğrultusunda, yasal şartlara uygun olarak gerçekleştirilen Bakanlığımız ihalelerine ilişkin sonuçlar, Kamu İhale Kurumu tarafından yayınlanan Kamu İhale Bülteninde kamu denetimine açık olarak ilan edilmektedir. Hangi tür işin hangi ihale yöntemiyle gerçekleştirildiği, ihaleyi yüklenen firmalar, ihale bedelleri, işe başlama ve bitirme tarihleri ile işin süresine ilişkin bilgiler gibi önergeye konu edilen hususlar, sözü edilen ilanlardan takip edilebilmektedir.

II- 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun;

A) "Harcama yetkisi ve yetkilisi" kenar başlıklı 31. maddesinin birinci fıkrasında, "Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisi harcama yetkilisidir.",

B) "Harcama talimatı ve sorumluluk" kenar başlıklı 32. maddesinde;

"Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.",

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Yukarıdaki hükümler çerçevesinde, her bir harcama biriminin bütçeyle tahsis edilen ödenek ölçüsünde harcama yapma imkânı bulunmaktadır. Bakanlığımız bütçesi içinde harcama birimi olarak merkez harcama birimleri, merkez dışı birimleri olan mahkemeler, ceza infaz kurumları, denetimli serbestlik müdürlükleri, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı, Uyuşmazlık Mahkemesi ile Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığı yer almaktadır.

III- Bakanlığımız bütçesi içinde yer alan harcama birimlerinin bütçe ödenek tertiplerinden yaptıkları ayrıntılı harcamaların, 5018 sayılı Kanun gereğince ilgili harcama biriminin yetki ve sorumluluğunda olması nedeniyle hangi iş ve faaliyetler için hangi kişi veya firmalardan alım yapıldığı Bakanlığımız tarafından takip edilmemektedir.

IV- Bakanlığımız kayıtlarının incelenmesinden; Bitlis E Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunun son olarak 10/06/2025 ilâ 24/07/2025 tarihleri arasında denetlendiği ve herhangi bir olumsuz duruma rastlanmadığı anlaşılmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

40.- Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü'nün, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun Adli Tıp Kurumuna sevkine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31725)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz Tunç** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Ömer Faruk HÜLAKÜ

Bingöl Milletvekili

Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde bulunan Hazine Alçı, uzun süredir ciddi sağlık sorunlarıyla yaşamını sürdürmeye çalışan bir hasta mahpustur. Solunum ve dolaşım sistemine ilişkin ciddi rahatsızlıkları olan Alçı'nın cezaevi koşullarında tedavisinin sürdürülemeyeceği, başta hekim raporları olmak üzere çeşitli tıbbi belgelerle ortaya konulmuştur.

Buna rağmen bugüne kadar Adli Tıp Kurumu (ATK)'na sevki gerçekleştirilmemiş, infaz erteleme başvuruları yapılmasına karşın cezaevinde kalamayacak durumda olan bu hasta mahpus için etkin bir tedavi süreci başlatılmamıştır. ATK'nin tek otorite haline getirilmesiyle, üniversite hastanelerinin ve uzman hekimlerin hazırladığı raporların geçersiz sayılması, Hazine Alçı özelinde hem sağlık hakkını hem de yaşam hakkını ihlal eder niteliktedir.

Bu bağlamda;

1) Hasta mahpus Hazine Alçı'nın sağlık durumu hakkında Bakanlığınıza intikal etmiş herhangi bir tıbbi rapor veya değerlendirme bulunmakta mıdır?
2) Hazine Alçı'nın cezaevinde kalamayacak durumda olduğuna ilişkin devlet hastanelerinden veya üniversite hastanelerinden alınan raporlar mevcut mudur? Bu raporlar neden geçerli sayılmamaktadır?
3) Hazine Alçı bugüne kadar kaç kez Adli Tıp Kurumu'na sevk talebinde bulunmuştur? Bu sevklerin yapılmama gerekçesi nedir? Bakanlığınıza bağlı cezaevi idareleri bu konuda herhangi bir keyfî uygulamada bulunmuş mudur?
4) Cezaevinde kalamayacak düzeyde ağır hastalıklara sahip mahpuslar için yalnızca Adli Tıp Kurumu'nun raporunun esas alınmasının hukuki dayanağı nedir? Üniversite hastanelerinin ve bağımsız uzman kurulların görüşlerinin neden dikkate alınmadığını düşünüyorsunuz?

5) Hazine Alçı'nın tedavi hakkına erişebilmesi ve insan onuruna yaraşır koşullarda bir yaşam sürdürebilmesi için Bakanlığınızın herhangi bir girişimi olacak mıdır?
6) Cezaevinde bulunan hasta mahpuslar için sağlık hakkı ve yaşam hakkını güvence altına almak adına ATK dışında bağımsız, bilimsel ve çok disiplinli sağlık kurullarının oluşturulması yönünde bir çalışmanız var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1336-4919/6817
Konu : Yazılı soru önergesi

17.10./2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Bingöl Milletvekili Ömer Faruk Hülakü tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31725 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1336-4918/6816
Konu : Yazılı soru önergesi

13.10./2025

Sayın Ömer Faruk HÜLAKÜ
Bingöl Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31725 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hapis cezasının infazının hastalık nedeni ile ertelenmesi" kenar başlıklı 16. maddesinin ikinci fıkrasında, akıl hastalığı dışındaki hastalıklarda cezanın infazına, resmî sağlık kuruluşlarının mahkûmlara ayrılan bölümlerinde devam olunacağı, ancak bu durumda bile hapis cezasının infazının, mahkûmun hayatı için kesin bir tehlike teşkil ediyorsa iyileşinceye kadar geri bırakılacağı; üçüncü fıkrasında, belirtilen geri bırakma kararının, Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen ya da Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adlî Tıp Kurumunca onaylanan rapor üzerine, infazın yapıldığı yer Cumhuriyet başsavcılığınca verileceği; altıncı fıkrasında ise maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkûmun cezasının infazının, üçüncü fıkrada belirlenen usule göre iyileşinceye kadar geri bırakılabileceği,

B) "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, maruz kaldıkları ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatlarını yalnız idame ettiremeyen ve koşullu salıverilmesine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin, bu durumlarını, Adli Tıp Kurumundan alınan veya Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca düzenlenip Adli Tıp Kurumunca onaylanan bir raporla belgelendirmeleri ve diğer şartları da taşımaları hâlinde denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle cezanın infazı usulünden yararlanabileceği,

C) Geçici 6. maddesinin ikinci fıkrasında, 30/03/2020 tarihine kadar işlenen suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kasten öldürme suçları, cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlar, özel hayata ve hayatın gizli alanına karşı suçlar ve İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümünde tanımlanan suçlar ile Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar hariç olmak üzere; sıfır-altı yaş grubu çocuğu bulunan kadın hükümlüler ile yetmiş yaşını bitirmiş hükümlüler hakkında 105/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "iki yıl"lık sürenin, "dört yıl" olarak uygulanacağı; maruz kaldığı ağır bir hastalık, engellilik veya kocama nedeniyle hayatını yalnız idame ettiremeyen altmışbeş yaşını bitirmiş hükümlülerin koşullu salıverilmeleri için ceza infaz kurumlarında geçirmeleri gereken sürelerin, azami süre sınırına bakılmaksızın 105/A maddesinde düzenlenen denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infaz edilebileceği; ağır hastalık, engellilik veya kocama hâlinin, Adalet Bakanlığınca belirlenen tam teşekküllü hastanelerin sağlık kurullarınca veya Adlî Tıp Kurumunca düzenlenen bir raporla belgelendirileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

III- Gebze Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 14/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Gebze Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Darıca Farabi Eğitim ve Araştırma Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Adı geçen hakkında başlatılan infaz erteleme işlemleri neticesinde 25/06/2025 tarihinde hükümlünün infazının geri bırakılmasının gerekmediğine dair rapor düzenlendiği,

C) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Ç) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

41.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi İdare ve Gözlem Kurulunun bir mahkûm hakkında verdiği karara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31727)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **29.07.2025.**

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda 30 yıllık cezasını 14.04.2024 tarihinde tamamlayan hükümlü Ayhan Bayar'ın koşullu salıverilmesi, cezaevi idaresinin keyfi ve ideolojik değerlendirmeleri nedeniyle hukuka aykırı biçimde engellenmiştir.

07.02.2024 tarihinde Bayar'ın bulunduğu koğuşta yapılan aramada "Kürt Özgürlük Hareketi" adlı bir kitaba el konulmuş, kitap kendisine ait olmadığı halde hakkında disiplin soruşturması başlatılmıştır. 08.03.2024 tarihli kararla 11 gün hücre cezası verilmiş; itiraz üzerine Şanlıurfa İnfaz Hâkimliği bu cezayı kaldırmıştır. Ancak Cumhuriyet Savcılığı'nın itirazı üzerine Şanlıurfa Ağır Ceza Mahkemesi infaz hâkimliğinin kaldırma kararını ortadan kaldırmış ve disiplin cezası geçerli sayılmıştır.

Haziran 2024'te cezanın kesinleşmiş olması gerekçe gösterilerek Ayhan Bayar'ın iyi hal değerlendirmesi 1 yıl boyunca yapılmamıştır. Akabinde 11.07.2025 tarihinde hazırlanan gelişim raporlarında Bayar'ın alt eşik puanın üzerinde (51,75) olduğu, cezaevi kurallarına uyduğu, yükümlülüklerini yerine getirdiği ve topluma uyum açısından risk taşımadığı açıkça belirtilmiştir. Buna rağmen 5 gün sonra, 16.07.2025 tarihinde İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararla, mahpusun kabul etmediği ve "gerçek dışı ve çarpıtılmış ifadeler" olarak belirttiği ifadelerden hareketle, mahpusun infazı 3 ay daha uzatılmıştır.

Söz konusu kurul kararında, Ayhan Bayar'a neden tarafsız odaya geçmediği sorulmuş, kendisi "Taraflı odada daha rahatım" şeklinde yanıt vermiştir. Bu ifade, kurul tarafından "beyanlarında tutarsızlık" olarak yorumlanmış ve infazın uzatılması gerekçesine dönüştürülmüştür. Ayrıca, karar metninde, Bayar'ın "disiplin eylemlerini dışarıdan gelen talimatlarla gerçekleştirdiğini"

söylediği iddia edilmiştir. Oysa Bayar, böyle bir beyanı olmadığını; bu ifadenin çarpıtılarak tutanağa geçirildiğini ifade etmiştir.

Öte yandan, kurul görüşmesi öncesi veya sırasında başka mahpuslara, örneğin İrfan Kiper'e, "PKK'yi terör örgütü olarak görüyor musun?", "Yeni bir yapılanma olursa yeniden katılır mısın?" gibi ideolojik sorgulama içeren sorular yöneltildiği tarafıma aktarılmıştır. Bayar'a da benzer içerikte yönlendirici sorular sorulduğu, bu soruların tutanağa açık şekilde geçirilmediği, ancak değerlendirmede belirleyici olduğu anlaşılmaktadır.

İdare ve Gözlem Kurulları, yasaların kendilerine tanımadığı yetkilerle hareket ederek, mahpuslara adeta siyasi sadakat testi uygulamakta; "örgütle bağının sürdüğü gibi sübjektif varsayımlarla infazlarını uzatmaktadır. Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nin 17.03.2022 tarihli kararı uyarınca, örgüt üyeliği suçu yakalanmayla sona erer; bir kişinin örgütle bağının sürdüğü ancak yeni bir suç işlendiğine dair somut delillerle ortaya konabilir. İşlenen suç konusunda delillerin toplanması ve konu hakkında hüküm kurulması bu idari kurulun görevi ve yetkisinde olmadığı gibi bu durum kurulca yapılan değerlendirmelerin hem hukuken geçersiz hem de Anayasa'nın 38. maddesinde güvence altına alınan "suçta ve cezada kanunilik" ilkesine açıkça aykırı olduğunu göstermektedir.

Ayrıca, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 24. ve 63. maddeleri uyarınca cezaevlerinde yapılan koğuş yerleştirmeleri, idare kararıyla gerçekleştirilmekte olup mahpus iradesi dışındadır. Bu yerleştirmelerin, "taraflı koğuşta kalıyor" şeklinde iyi hal değerlendirmesine olumsuz gerekçe yapılması hem yasaya hem hukukun temel ilkelerine açıkça aykırıdır.

Bu bağlamda;

1. Ayhan Bayar'ın infazının 3 ay daha ertelenmesine gerekçe yapılan kurul kararı Bakanlığınızca incelenmiş midir? Mahpusun beyanlarının çarpıtıldığı iddiasına dair bir inceleme başlatılmış mıdır?
2. Haziran 2024'te kesinleşmiş ve infazı tamamlanmış 11 günlük bir hücre disiplin cezasının, aradan bir yıl geçmesine rağmen Temmuz 2025 tarihli iyi hal değerlendirmesinde hâlâ olumsuz gerekçe olarak kullanılması yani aynı fiilden ötürü ikinci kez cezalandırılması açıkça mükerrer cezalandırma (ne bis in idem) yasağının ihlali değil midir?

3. Ayhan Bayar'a yöneltilen kurul soruları arasında siyasi aidiyetini sorgulayan, ideolojik veya itirafa zorlayıcı içerikler yer almış mıdır? Varsa bu soruların hukuki dayanağı nedir?
4. İdare ve Gözlem Kurullarının örgütle bağ devam ediyor gibi değerlendirmeler yapması yasal yetkileri içinde midir?
5. TCK'nin 279. maddesi gereği kamu görevlisinin suç şüphesiyle ilgili bilgi edinmesi durumunda bunu bildirme yükümlülüğü varken, kurul üyelerinin bu hükümlere aykırı davranması hakkında bir işlem yapılmakta mıdır?
6. Son iki yılda Türkiye genelinde siyasi kimliği nedeniyle infazı ertelenen mahpus sayısı kaçtır? Bu kararların kaçı disiplin cezası dışındaki soyut gerekçelere dayanmaktadır?
7. Koğuş yerleştirmelerinin idare kararıyla yapıldığı bilinirken, bu yerleştirmenin "taraflı koğuşta kalıyor" gibi soyut beyanlarla iyi hal karşıtı bir delil olarak kullanılması yasal mıdır?
8. Cezaevlerinde siyasi mahpuslara yönelik ayrımcılık yapıldığına dair iddialara karşı Bakanlığınız hangi denetleme ve şeffaflık mekanizmalarını işletmektedir?
9. İyi hal değerlendirmelerinin siyasi, ideolojik ve keyfi kriterlerden arındırılması ve denetlenebilir, ölçülebilir, şeffaf hale getirilmesi için Bakanlığınızın yürüttüğü bir reform çalışması var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1338-4797/6680
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31727 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1338-4796/6679
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31727 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi mahpus" kavramı bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, başta 5275 sayılı Kanun olmak üzere, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılmakta olup, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

III- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup

uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve

gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

IV- Şanlıurfa Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Şanlıurfa 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün iyi hâlli olmaması nedeniyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 16/07/2025 tarihinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararın şikâyet yoluna başvurulmadan kesinleştiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

42.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Denizli D Tipi Cezaevinde bulunan mahkûmlara kötü muamelede bulunulduğu iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31730)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

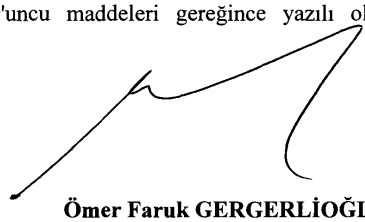

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Ben Hakan Kurtul, Denizli D Tipi Cezaevinde kalıyorum. 7 yıldır haksız, hukuksuz, suçsuz bir şekilde cezaevindeyim. 24 yaşındayken cezaevine girdim şimdi 31 yaşındayım. 7 yıllık cezaevi sürecimde 5 tane cezaevi gezdim. En insanlık dışı koşulların yaşandığı yer Denizli D Tipi Cezaevidir. İçinde bulunduğum koğuş 2 kişilik olmasına rağmen 10-12 kişi balık istifi gibi kalıyoruz. Büyük psikolojik işkenceye maruz kalıyoruz. Biri tuvaletin kapısının önünde yatıyor ve tuvalete gitmek isteyenler yatağına basmak zorunda kalıyor. Bir diğeri ise ranzanın altından yatağının yarısını çıkarıp yatabiliyor. Zemine 4 yatak koyduğumuzda basacak yer kalmıyor. Elbiselerimizi koyabileceğimiz bir dolap bile yok. Eşyalarımız çöp poşeti içerisinde ranzaların altında duruyor. Bazı memurlar tarafından sayıma 2-3 saniye geç kaldığımızda dövülmek ve kışın avluda çırılçıplak bekletilmekle tehdit ediliyoruz. Şort giydiği için dövülen ve hakkını aradığı için hücreye atılanlar var. Adalet Bakanlığı'ndan gelen izleme komitesine zemin kattaki üçgen koğuşları göstermiyorlar. Yıllardır ailemin bulunduğu Kayseri'ye veya çevre illere sevk istememe rağmen onay verilmiyor." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Denizli D Tipi Cezaevinde 2 kişilik koğuşlarda 10-12 kişinin kaldığı iddiası doğru mudur? Eğer iddia doğruysa bu koşulların düzeltilmesi için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?
3) Mahpusları dövmek ve çırılçıplak avluda bekletmekte tehdit eden bazı memurlar hakkında herhangi bir soruşturma başlatıldı mı? Eğer başlatılmadıysa ne zaman soruşturma başlatmayı düşünüyorsunuz?
4) Adalet Bakanlığı'ndan giden yetkililere neden zemin kattaki üçgen koğuşlar gezdirilmiyor?
5) Hakan Kurtul'un ailesinin bulunduğu Kayseri'ye veya çevre illere sevk edilmesi için Bakanlık olarak ne yapmayı planlıyorsunuz?
6) Son 5 yılda cezaevlerinde nakil talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1341-4749/6598
Konu : Yazılı soru önergesi

13../10../2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1677855 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31730 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1341-4748/6597
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31730 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması" kenar başlıklı 23. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına

uygun infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılacağı; hükümlülerin, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilecekleri,

B) "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler; aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler; tehlike hâli taşıyanlar; terör suçluları ile suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular şeklinde gruplara ayrılacağı; ikinci fıkrasında hükümlülerin ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılacağı,

C) "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin üçüncü fıkrasında, kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmeyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bu kapsamda hükümlü ve tutukluların gözlem, sınıflandırma, gruplandırma ve odalara yerleştirme işlemleri, anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda Ceza İnfaz Kurumları İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla gerçekleştirilmekte olup, bu kararlara karşı yargı yolu açıktır.

III- Mahpuslara Muameleye Dair Birleşmiş Milletler Asgari Standart Kuralları ve Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Ceza İnfaz Alanındaki Tavsiye Kararlarında belirtilmiş olan minimum ceza infaz kurumu standartları dikkate alınarak, 2000 yılından itibaren ceza infaz sistemimizde reform niteliğinde çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle ceza infaz kurumlarının fizikî yapısı ve hükümlü rehabilitasyonu alanında çağdaş standartlar yakalanmıştır. Bu çerçevede, Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyi tarafından ortaya konulan minimum ceza infaz kurumu standartlarına uygun nitelikte kurumların inşa edilerek hizmete açılması; fiziki olarak ekonomik ömrünü dolduran ve yeterli eğitim ve iyileştirme çalışmalarına elverişli durumda bulunmayan kurumların da kapatılması öngörülmüştür.

IV- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı,

B) "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve

yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

V- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

VI- Denizli Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 15/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Denizli D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı,

B) Hükümlü ve tutuklulara Kuruma ilk girişlerinde; yatak, nevresim takımı, yastık, yastık kılıfı ve yeteri kadar battaniye verildiği,

C) Soru önergesinde belirtilen iddialara yönelik başlatılan adlî ya da idarî bir soruşturmanın bulunmadığı,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

43.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevinde bulunan bazı mahkûmların tahliye edilmediği iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/31858)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.07.2025.**

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

Cezaevlerinde infazın yalnızca cezaların tamamlanmasına ilişkin teknik bir süreç değil, aynı zamanda mahpuslar üzerinde kurulan baskı ve denetim aracına dönüştüğü yönündeki eleştiriler, son yıllarda artarak kamuoyunun gündeminde yer almaktadır. Özellikle İdare ve Gözlem Kurulları (İGK) tarafından verilen koşullu salıverilmenin ertelenmesine dair kararlar, gerekçeleri itibarıyla sıklıkla hukuki belirsizlik, keyfilik, orantısızlık ve önyargı iddialarını beraberinde getirmektedir.

Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Delal Tekdemir, Türkan Karadaşlı ve Mekiye Sönük hakkında alınan infaz uzatma kararları, bu tartışmaları somutlaştıran ve insan hakları açısından kaygı verici örneklerdir. Mahpusların kurula çıkarılmadan değerlendirilmeleri, sağlık durumlarının göz ardı edilmesi, anayasal güvence altındaki susma hakkı ve suçun şahsiliği ilkesinin ihlali ile kişisel kanaatlere ve soyut yargılara dayanan gerekçelerle özgürlüklerinin gasp edilmesi, infaz rejiminin temel hak ve özgürlüklerle bağdaşmadığını göstermektedir.

Bu bağlamda;

1. Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde tutulan Delal Tekdemir, Türkan Karadaşlı ve Mekiye Sönük kurul görüşmelerine çıkarılmış mıdır?
2. 68 yaşında, her iki dizinden protez ameliyatı geçirmiş; yürüme dâhil en temel ihtiyaçlarını karşılamakta güçlük çeken ve çoklu kronik hastalıklara sahip olan Delal Tekdemir hakkında "spor faaliyetlerine katılmama" gibi sağlıkla bağdaşmayan gerekçelerle infazın uzatılmasının hukuki dayanağı nedir?
3. Türkan Karadaşlı hakkında verilen kararda, kütüphane hizmetlerinden yararlanmamış olması ve "haklarını iyi niyetle kullanmaması" gibi soyut ifadelere yer verildiği doğru mudur? Bu gerekçelerin objektif bir hukuki değerlendirme ölçütü olarak kullanılması Bakanlığınızca uygun mudur?
4. Mekiye Sönük'ün ailesinin cezaevi geçmişi ve susma hakkını kullanması, infaz uzatma gerekçesi yapılmış mıdır? Bakanlığınız bu uygulamayı suçun şahsiliği ve anayasal güvenceler açısından nasıl değerlendirmektedir?
5. Son 5 yıl içinde İdare ve Gözlem Kurulları tarafından verilen infaz uzatma kararlarının sayısı kaçtır?
6. Hakkında infaz uzatma kararı verilen mahpuslardan kaçı kurul görüşmelerine çıkarılmamıştır? Bu uygulamanın usul güvenceleri açısından yeri nedir?
7. Kurul kararlarında geçen "pişmanlık belirtmemek", "samimi cevap vermemek", "suça farkındalık göstermemek" gibi sübjektif ifadelerin değerlendirme kriteri olarak kullanılmasının hukuki temeli nedir? Bu ifadelerin ölçülebilirliği nasıl sağlanmaktadır?
8. İdare ve Gözlem Kurullarının yapısı ve değerlendirme kriterleri konusunda Bakanlığınızca hazırlanan herhangi bir denetim raporu, iç genelge veya reform taslağı bulunmakta mıdır?
9. Hükümlü ve Tutuklu Haklarını İnceleme Alt Komisyonu'nun 28 Haziran 2024 tarihli raporunda yer alan "iyi hal değerlendirmesinde siyasi içerikli sorular sorulduğu" yönündeki bulgular doğrultusunda Bakanlığınızca bir inceleme veya düzenleme yapılmış mıdır?
10. Bakanlığınız, Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un 89. ve 105/A maddelerinde yer alan iyi hal değerlendirmesinin nesnel ve ölçülebilir hale getirilmesi yönünde bir mevzuat değişikliği planlamakta mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1346-4858/6756
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 12/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31858 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1346-4857/6755
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/31858 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

II- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 25/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Bakırköy Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlülerden ikisinin iyi hâlli olmamaları nedeniyle koşullu salıverilmelerinin uygun olmadığına ilişkin 13/06/2025 ve 27/06/2025 tarihlerinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından verilen kararların infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği, soru önergesinde adı geçen ve aynı Kurumda barındırılan diğer hükümlü hakkında ise 11/07/2025 tarihinde Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından iyi hâlli

olmaması nedeniyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına dair karar verildiği, hükümlünün karara karşı yaptığı şikâyetin infaz hâkimliği tarafından reddedildiği, adı geçenin infaz hâkimliği kararına karşı ağır ceza mahkemesine itirazda bulunmadığı ve kararın kesinleştiği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

44.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, AR-GE harcamalarının millî gelir içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/31938)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Türkiye'de araştırma-geliştirme (Ar-Ge) harcamalarının milli gelir içindeki payı oldukça düşüktür. 2007 yılından bu yana hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında Ar-Ge harcamalarının önemi konusuna özel bir yer verilmesine ve bu alanda iddialı hedefler ortaya konulmasına rağmen hedeflerin çok gerisinde kalınmıştır.

Nitekim 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planının sonunda ulaşılması hedeflenen oran yüzde 2, 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planının sonunda ulaşılması hedeflenen oran yüzde 1,8, 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planının sonunda ise ulaşılması hedeflenen oran yüzde 1,8 olarak belirlenmişti. Bununla beraber Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı 2023 yılında yüzde 1,42 olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu oranlar gelişmiş ülkelerle ve ülkemizle benzer gelişmişlik düzeyinde olan ülkelerle kıyaslandığında oldukça düşük oranlardır.

2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Kalkınma Planının sonunda ise ulaşılması hedeflenen oran yüzde 2,05 olarak belirlenmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

1- Türkiye'de Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payında gözlenen bu düşüklüğü hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

2- Kalkınma Planlarının tümünde bu alanda ortaya konulan hedeflere ulaşılamamasının genel sebepleri nelerdir?

3- 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı hedefi olan yüzde 2 oranına ulaşılamamasını hangi faktörlere bağlıyorsunuz?

4- 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı hedefi olan yüzde 1,8 oranına ulaşılamaması nereden kaynaklanmıştır?

5- 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı hedefi olan yüzde 1,8 oranına ulaşılamamasının sebebi nedir?

6- AR-Ge harcamalarında hedeflenen performansın çok gerisinde kalınmasının Türkiye ekonomisine olan olumsuz etkisini ölçecek çalışmalar yapılmış mıdır? Yapıldıysa ulaşılan sonuçlar nelerdir?

7- Türkiye'nin bu kadar düşük Ar-Ge harcamalarıyla imalat sanayiinde ve diğer sektörlerde teknoloji yoğunluğunun artırılmasını ve bu çerçevede yüksek katma değer üreten bir mal ve hizmet yapısına geçilmesini mümkün görüyor musunuz?

8- Ülkemizin Ar-Ge harcamaları alanındaki düşük performansının rekabet gücümüzü zayıflattığını ve diğer ülkelerle aramızdaki gelişmişlik farkını büyüttüğünü düşünmüyor musunuz?

9- Reel sektörün ciddi bir kriz içinde olduğu, ekonominin büyüme hızının yavaşladığı, potansiyel büyüme oranının düştüğü bir konjonktürde 2028 yılında yüzde 2,05 oranına ulaşılmasını mümkün görüyor musunuz?

10-2028 yılı için hedeflenen yüzde 2,05 oranı uluslararası ekonominin gittikçe artan rekabet ortamında sizce yeterli bir oran mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355554 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 12.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1679907 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından tevcih edilen 7/31938 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN

7/31938 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türkiye'de araştırma-geliştirme (Ar-Ge) harcamalarının milli gelir içindeki payı oldukça düşüktür. 2007 yılından bu yana hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında Ar-Ge harcamalarının önemi konusuna özel bir yer verilmesine ve bu alanda iddialı hedefler ortaya konulmasına rağmen hedeflerin çok gerisinde kalınmıştır.

Nitekim 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planının sonunda ulaşılması hedeflenen oran yüzde 2, 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planının sonunda ulaşılması hedeflenen oran yüzde 1,8, 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planının sonunda ise ulaşılması hedeflenen oran yüzde 1,8 olarak belirlenmişti. Bununla beraber Ar-Ge harcamalarının GSYH içindeki payı 2023 yılında yüzde 1,42 olarak gerçekleşmiştir.

Söz konusu oranlar gelişmiş ülkelerle ve ülkemizle benzer gelişmişlik düzeyinde olan ülkelerle kıyaslandığında oldukça düşük oranlardır.

2024-2028 yıllarını kapsayan On İkinci Kalkınma Planının sonunda ise ulaşılması hedeflenen oran yüzde 2,05 olarak belirlenmiştir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- Türkiye'de Ar-Ge harcamalarının milli gelir içindeki payında gözlenen bu düşüklüğü hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

Soru 2- Kalkınma Planlarının tümünde bu alanda ortaya konulan hedeflere ulaşılamamasının genel sebepleri nelerdir?

Soru 3- 2007-2013 yıllarını kapsayan Dokuzuncu Kalkınma Planı hedefi olan yüzde 2 oranına ulaşılamamasını hangi faktörlere bağlıyorsunuz?

Soru 4- 2014-2018 yıllarını kapsayan Onuncu Kalkınma Planı hedefi, olan yüzde 1,8 oranına ulaşılamaması nereden kaynaklanmıştır?

Soru 5- 2019-2023 yıllarını kapsayan On Birinci Kalkınma Planı hedefi olan yüzde 1,8 oranına ulaşılamamasının sebebi nedir?

Soru 6- Ar-Ge harcamalarında hedeflenen performansın çok gerisinde kalınmasının Türkiye ekonomisine olan olumsuz etkisini ölçecek çalışmalar yapılmış mıdır? Yapıldıysa ulaşılan sonuçlar nelerdir?

Soru 7- Türkiye'nin bu kadar düşük Ar-Ge harcamalarıyla imalat sanayiinde ve diğer sektörlerde teknoloji yoğunluğunun artırılmasının ve bu çerçevede yüksek katma değer üreten bir mal ve hizmet yapısına geçilmesini mümkün görüyor musunuz?

Soru 8- Ülkemizin Ar-Ge harcamaları alanındaki düşük performansının rekabet gücümüzü zayıflattığını ve diğer ülkelerle aramızdaki gelişmişlik farkını büyüttüğünü düşünmüyor musunuz?

Soru 9- Reel sektörün ciddi bir kriz içinde olduğu, ekonominin büyüme hızının yavaşladığı, potansiyel büyüme oranının düştüğü bir konjonktürde 2028 yılında yüzde 2,05 oranına ulaşılmasını mümkün görüyor musunuz?

Soru 10- 2028 yılı için hedeflenen yüzde 2,05 oranı uluslararası ekonominin gittikçe artan rekabet ortamında sizce yeterli bir oran mıdır?

CEVAPLAR:

Türkiye'de, teknoloji yoğunluğunun artırılmasına ve sanayide daha yüksek katma değerli bir üretim yapısına geçilmesine yönelik olarak son 22 yılda kapsamlı bir Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi inşa edilmiştir. Bu dönemde imalat sanayi ihracatı 240 milyar Doları aşarken Ar-Ge insan kaynağı ve araştırmacı sayılarında da önemli artışlar elde edilmiştir.

On İkinci Kalkınma Planı ya da daha önceki Kalkınma Planları kapsamında belirlenen hedefler, yalnızca Ar-Ge yoğunluğunun artırılmasına yönelik olmayıp aynı zamanda özel sektör başta olmak üzere ekosistemin tüm bileşenlerinin güçlendirilmesini, nitelikli insan kaynağının geliştirilmesini, bilimsel yayın sayısının artırılmasını ve sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlayacak yapısal dönüşümlerin hayata geçirilmesini de kapsamaktadır.

Bu bağlamda, ülkemizin 2002 yılında 1,2 milyar Dolar düzeyinde olan Ar-Ge harcamaları, 2019 yılında 10 milyar Dolar seviyesine, 2023 yılında 16,1 milyar Dolara yükselmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payı ise %0,5'lerden %1,42 seviyesine çıkarılarak İtalya ve Macaristan geride bırakılırken, İspanya ile aynı düzeye gelinmiştir. Bu kapsamda On İkinci Kalkınma Planı 2028 yılı hedefimiz %2,05, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında 2030 yılı hedefimiz 2,2 olarak öngörülmüştür..

Özel sektör Ar-Ge harcamaları son beş yıllık dönemde 8 katına çıkarak önemli bir ivme göstermiştir. 2023 yılı itibarıyla özel sektör, Ar-Ge harcamalarında %65,1 oranındaki payı ile temel itici güç olma konumunu sürdürmüştür. Bu performansla Türkiye, OECD ülkeleri arasında toplam Ar-Ge harcamaları içinde özel sektörün payını en çok artıran 4. ülke konumuna gelmiştir. Buradaki Ar-Ge harcamaları içinde en yüksek pay ise imalat sektörüne aittir. Yüksek teknolojili girişimler, bu alandaki en büyük harcama payına sahip olup sektörün yenilik kapasitesi açısından stratejik bir rol üstlenmektedir.

Tüm bu olumlu gelişmelere ilaveten, Ar-Ge insan kaynağı açısından da önemli ilerlemeler kaydedilmiş ve son beş yılda tam zaman eşdeğeri (TZE) cinsinden Ar-Ge personeli sayısı 1,5 kat artarak 2023 yılı itibariyle 290.850 kişiye ulaşmıştır. Türkiye, bu artış oranıyla OECD ülkeleri arasında TZE Ar-Ge personeli sayısını en çok artıran ikinci ülke olmuştur. Mevcut durumda ülkemiz, bu alanda OECD ve AB ortalamalarının da üzerine çıkarak İspanya'yı geride bırakmış durumdadır.

Öte yandan, Ar-Ge istatistikleri hakkındaki mütalaalarda Avrupa ülkelerindeki benzer gelişmelerin de değerlendirilmesi faydalı olacaktır. Bu çerçevede, 2002 yılında ilk kez Avrupa Konseyi tarafından Ar-Ge harcamalarının GSYİH içindeki payının (Ar-Ge yoğunluğu)

2010 yılına kadar %3'e çıkarılması ve bunun 2/3'ünün özel sektör tarafından gerçekleştirilmesi hedefi konulmuştur. Ancak, söz konusu hedeflere öngörülen sürede ulaşılamayacağının anlaşılması ve devletlerin özel sektörü tam olarak kontrol edip yönlendirme şansı bulunmaması gibi etkenler nedeniyle orijinal hedeflerin korunması yolu seçilmiş ve bu hedef Avrupa 2020 Stratejisi kapsamında 2020 yılı için güncellenmiştir. 2024 yılında ise %3 Ar-Ge yoğunluğu hedefine ulaşılması öngörülen yıl yeniden değerlendirilerek bahse konu hedefin 2030 itibarıyla gerçekleştirilmesi, yeni hedef olarak belirlenmiştir.

Bakanlığımız ise, bu bağlamda, ülkemizin Ar-Ge ekosisteminde diğer paydaşlarıyla birlikte, kendi görev ve yetki alanı dahilinde; mevzuat düzenlemelerinden strateji belgeleri ve eylem planlarına, Ar-Ge ve yenilik destek programlarından yatırım teşviklerine kadar uzanan bir düzlemde yoğun ve titiz çalışmalar yürütmektedir.

Bakanlığımız çalışma ve katkıları arasında yer alan Yeni Yatırım Teşvik Sistemi, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi, HIT-30 Yüksek Teknoloji Yatırım Programı, Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi/Finansmanı (YTAK) Programı, Teknoloji Hamlesi Programı gibi programların hepsi de, ülkemizde Ar-Ge harcamalarının artırılması ve sürdürebilir, teknoloji yoğun, yüksek katma değerli mal ve hizmet üretim yapısına geçişin süratle sağlanması açısından kıymetli birer araçtır. Hâlihazırda tüm ülke geneline yayılan Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri ile Teknoparklarımız ise, ekonomimizi Ar-Ge, yenilik ve tasarım yoluyla uluslararası düzeyde rekabet edebilir, yenilikçi bir yapıya kavuşturmak adına önemli bir fonksiyonu üstlenmektedirler. Türkiye'de son 22 yılda inşa edilen kapsamlı Ar-Ge ve inovasyon ekosistemi ve kurumsal yapılar neticesinde hem Ar-Ge, tasarım ve yenilik çıktıları bakımından hem de ekosistem büyüklüğü anlamında önemli gelişmeler kaydedilmiş olup belirlenen hedeflere güvenle ilerlenmektedir.

45.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Diyanet İşleri Başkanlığının bastırdığı takvimlere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/31995)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 23.07.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN

Artvin Milletvekili

Milli bayramlarda Ulu Önder Atatürk'ün adını bile anmayan, hutbelerde tek kelime etmeyen, bu ülkenin kurtarıcısını, kurucusunu yok sayan Diyanet İşleri Başkanlığı; 2025 takviminde bir cümleye sıkıştırdığı 10 Kasım'a, 83 milyon 979 bin TL harcadığı 2026 takviminde de yer vermediği haberleri ulusal basında geniş yer bulmuştur.

Bütçesiyle altı bakanlığı geride bırakan Diyanet İşleri Başkanlığı, hutbelerinde israftan kaçınılmasını isterken bastırdığı takvimlere milyonlar harcamasıyla büyük tepki çekmektedir. Hutbelerinde israf yapmama çağrısında bulunan Diyanet, 2018 yılından 2026 yılına kadar geçen sürede basılan takvimler için 282 milyon 626 bin 125 lira harcama yapmıştır.

23 Nisan, 19 Mayıs, 30 Ağustos ve 29 Ekim'de kutladığımız Milli Bayramlara ve 10 Kasım'a denk gelen Cuma hutbelerinde Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ü ve Cumhuriyeti anmamasıyla tepki çeken ve gündemden düşmeyen Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın görev süresi boyunca Atamızın Huzurunda Anıtkabir'deki hiçbir törene katılım göstermemesi halkımızda uzun yıllardır infial yaratmaktadır.

Her yıl büyük bütçeleri, yüksek harcamaları ve yurtdışı gezileriyle anılan Erbaş Başkanlığındaki Diyanet İşleri bu sefer 2026 takviminde de Mustafa Kemal Atatürk'ü görmemesiyle büyük tepkiye yol açmıştır. Hutbelerinde israf yapmama çağrısında bulunan Diyanet, 2018 yılından 2026 yılına kadar toplam 9 senede basılan takvimler için 282 milyon 626 bin 125 lira ödemiştir.

Bu bağlamda;

1- Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu, Din işlerini yürütmek ve din istismarcılarının dini kullanarak halk üzerinde baskı kurmalarını engellemek adına Diyanet İşleri Başkanlığı'nı kurmuş Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün Diyanet'in 2025 takviminde bir cümle ile geçiştirilmiş olmasının sorumluları kimlerdir?

2- 61 milyon 677 bin TL harcama yaptığı 2025 yılı takviminde 10 Kasım tarihini, "Türkiye Cumhuriyeti ilk Cumhurbaşkanı Mustafa Kemal Atatürk'ün vefatı" olarak 8 kelimeye sıkıştırmış olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

3- 2025 Diyanet takviminde; Ulu Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün Atamızın aramızdan ayrılışının yıldönümü olan 10 Kasım'ın tek cümleyle savuşturulması, "Can boğazdan gelir" şeklindeki beslenme tavsiyelerine ise geniş yer verilmesi ne anlama gelmektedir?

4- 2026 Diyanet takvimine 83 milyon 979 bin TL harcayacak Diyanet İşleri Başkanlığının bu yılda Ulu Önderimizi yok saymasını nasıl değerlendiriyorsunuz?

5- Ülkemizin kurucusuna karşı kabul edilemez tutumlar sergileyen Diyanet İşleri Başkanlığının bu tutumunu; O'nun kurduğu Türkiye Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı Yardımcısı olarak sindirebiliyor musunuz?

6- Tüm dünyada sayfalara, yayınlara, programlara sığmayacak şekilde anılan, zekası, ileri görüşlülüğü, liderliği, vatan sevgisi örnek gösterilen, dost-düşman döneminin tüm komutanları tarafından askeri dehasından gıptayla ve büyük saygıyla söz edilen, dünya tarihinde eşi benzeri görülmemiş zaferler kazanmış Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün adının, vefat yıldönümünün yok sayılmasına sebebiyet veren bir kişinin Diyanet İşleri Başkanlığı görevini sürdürmesi ne kadar etiktir?

7- Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusunu yok saymak anlamına gelen adımlar atan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş hakkında göreve geldiği günden itibaren herhangi bir soruşturma açılmış mıdır? Açılmamış ise ne zaman açmayı düşünüyorsunuz?

8- Herhangi bir soruşturma açmayı düşünmüyorsanız; Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın attığı adımları; Atatürk, Cumhuriyet ve Milli Bayramlarımız karşıtı yürüttüğü politikaları onayladığınız anlamına mı gelmektedir? Detayları Kamuoyuyla Paylaşır mısınız?

9- Türkiye Cumhuriyeti'nin Kurucusunu, Milli değerlerimizi yok sayan, sıradanlaştırmaya çalışan Diyanet İşleri Başkanı Ali Erbaş'ın görevine ne zaman son verilecektir? Bir takvim açıklar mısınız?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331990
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/31995 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek-1

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Diyanet İşleri Başkanlığı, milletçe dayanışma ve bütünleşmeyi amaç edinerek; İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek üzere görevlendirilmiştir.

Diyanet İşleri Başkanlığının toplumu din konusunda aydınlatma görevi kapsamında Diyanet Takvimi, kronolojik bilgilerin, inanç, ibadet ve ahlaka dair konuların, milli ve manevi değerlerin ele alındığı ve sahih dini bilgiye toplumun tüm kesiminin erişimini sağlayan önemli bir yayın olarak temayüz etmiştir. Ülkemizin yetiştirdiği ilim ve fikir insanlarına, tarihte iz bırakmış Devlet adamlarına da yer verilen Takvimde, Gazi Mustafa Kemal Atatürk her yıl farklı vesilelerle anılmıştır. 2026 yılı Takviminde de Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün aynı şekilde yer alması planlanmaktadır.

46.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, siber zorbalık suçları kapsamında kadınların ve çocukların mağdur olduğu vakalara ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32007)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğünün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırılmasını saygılarımla arz ederim. 19.07.2025

Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili

Dijitalleşmenin hızla artmasıyla birlikte, internet ve sosyal medya platformları bireylerin günlük yaşamının ayrılmaz bir parçası hâline gelmiştir. Bununla birlikte, dijital platformlarda meydana gelen siber zorbalık vakaları özellikle kadınlar ve çocuklar açısından ciddi sosyal, psikolojik ve hukuki sorunlara yol açmaktadır.

Kadınlar cinsiyet temelli saldırılara, cinsel tacize, özel görüntülerin yayılması (revenge porn), iftira, sosyal medya linci ve kişisel verilerin hukuka aykırı biçimde paylaşılmasına daha fazla maruz kalmaktadır. Çocuklar ise yaşıtları veya yetişkinler tarafından çevrimiçi ortamda hakarete, tehditlere, sosyal dışlamaya, cinsel içerikli şantaja (sextortion), sahte hesap açılması suretiyle itibar zedelemeye ve dijital takip (stalking) eylemlerine hedef olmaktadır.

Bu tür vakalar yalnızca bireylerin kişisel haklarını ihlal etmekle kalmamakta, aynı zamanda çocukların ve kadınların toplumsal hayata katılımını, psikolojik iyilik hâlini ve eğitim veya çalışma hayatını da derinden etkilemektedir. Siber zorbalık, dijital ortamın sınır tanımaması sebebiyle hızla yayılmakta, mağduriyetin etkileri kalıcı olabilmektedir.

Ülkemizde Türk Ceza Kanunu, Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK), Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair 6284 sayılı Kanun ve Çocuk Koruma Kanunu gibi düzenlemeler bulunmakla birlikte, uygulamada yaşanan gecikmeler, teknik takip zorlukları, delil toplamada güçlükler ve mağdurların şikâyet mekanizmalarına erişimde yaşadığı çekinceler nedeniyle sorunlar tam anlamıyla çözülememektedir. Özellikle sosyal medya şirketlerinin içerik kaldırma, veri paylaşımı veya iş birliği süreçlerindeki yavaşlığı ve bürokratik engeller de bu süreci uzatmaktadır.

Bu çerçevede, kadınların ve çocukların maruz kaldığı siber zorbalık olaylarının boyutunun ortaya konulması, yürütülen çalışmaların ve alınan önlemlerin güncel durumu ile hukuki ve teknik altyapının yeterliliğinin değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye'de son beş yılda siber zorbalık suçları kapsamında kadınların ve çocukların mağdur olduğu toplam vaka sayısı kaçtır? Bu vakaların yıllara ve illere göre dağılımı nasıldır? Mağdurların yaş grubu ve cinsiyet dağılımı nasıldır?
2. Son beş yılda kadınların maruz kaldığı cinsel içerikli siber saldırılar (ör. ifşa videoları, müstehcen mesajlar) kapsamında açılan soruşturma ve dava sayısı kaçtır? Kaçı mahkûmiyetle sonuçlanmıştır?
3. Çocuklara yönelik siber zorbalık olaylarında en yaygın suç tipleri nelerdir? Özel fotoğraf paylaşımı, cinsel içerikli şantaj, tehdit gibi başlıklar altında kaç dosya açılmıştır?
4. Siber zorbalık mağdurlarına yönelik olarak Bakanlığınız bünyesinde sunulan ücretsiz hukuki veya psikolojik destek hizmetleri var mıdır? Varsa, kaç kişi bu destekten yararlanmıştır? Destekler hangi illerde mevcuttur?
5. Mağdurların sosyal medya platformlarıyla iletişim kurarak içerik kaldırma veya hesap kapatma süreçleriyle ilgili yaşadığı zorluklara dair Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma var mıdır? Sosyal medya şirketleriyle yürütülen iş birliği protokolleri nelerdir?
6. Özellikle yurt dışı merkezli sosyal medya platformlarından bilgi veya kullanıcı verisi talep edilmesi durumunda yaşanan gecikmelerin önlenmesi amacıyla hangi tedbirler alınmaktadır?
7. Kadınlara ve çocuklara yönelik siber zorbalık vakalarının önlenmesi için özel uzmanlaşmış birimler (ör. Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı) bünyesinde çalışan personel sayısı kaçtır? Bu personelin teknik altyapı, dil, sosyal medya analitiği ve dijital iz sürme konularında aldığı eğitimler nelerdir?
8. Türk Ceza Kanunu'nda siber zorbalığa ilişkin hükümler sizce yeterli midir? Yeterli değilse yeni bir yasal düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
9. Siber zorbalık mağduru çocukların ifadelerinin alınması ve süreçte korunmasına yönelik olarak adli görüşme odalarının (Çocuk İzlem Merkezi gibi) kullanımı hangi düzeydedir? Kaç ilde bu merkezler mevcuttur?
10. Siber zorbalık mağdurları tarafından yapılan suç duyurularında delil kabulü açısından; ekran görüntüsü, sosyal medya çıktıları gibi dijital delillerin mahkemelerce kabul oranı nedir? Bu konuda standart bir uygulama var mıdır?
11. Siber zorbalık şikâyetlerinde başvuru sürecini kolaylaştırmak amacıyla dijital ortamda (e-Devlet vb.) bir başvuru sistemi kurulması planlanmakta mıdır?

12. Siber zorbalık vakalarında mağdurların korunması için alınan teknik tedbirler (ör. sosyal medya izleme, erken uyarı sistemleri) nelerdir?

13. Siber zorbalık faillerine yönelik cezai yaptırımların yeterince caydırıcı olduğunu düşünüyor musunuz?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1362-4636/6420
Konu : Yazılı soru önergesi 13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Konya Milletvekili Barış Bektaş tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32007 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1362-4635/6419
Konu : Yazılı soru önergesi 13/10/2025

Sayın Barış BEKTAŞ
Konya Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32007 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Anayasanın;

A) "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

B) "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı; yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, açılan davalarla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması ve sonucuna göre karar verilmesi aşamalarında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmakta olup, yargısal faaliyet kapsamında kalan soru önergesinde bahsi geçen hususlarla ilgili Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Anayasanın, "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" kenar başlıklı 88. maddesinde kanun teklif etmeye Bakanlar Kurulu ve milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği hükmü yer almakta iken söz konusu hüküm, 16/04/2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen 21/01/2017 tarihli ve 6771 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 16. maddesiyle; kanun teklif etmeye milletvekillerinin yetkili olduğu, kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esaslarının içtüzükle düzenleneceği şeklinde değiştirilmiş, söz konusu düzenleme 09/07/2018 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

10/07/2018 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 38. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde; adalet hizmetleriyle ilgili konularda gerekli araştırmalar ve mevzuat hazırlıklarını yapmak ve görüş bildirmek Bakanlığımızın görevleri arasında

sayıldığından çalışmalarımız bu çerçevede yürütülmektedir.

III- A) 10/06/2020 tarihli ve 31151 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 18. maddesiyle 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine "Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanlığı" kenar başlıklı 53. madde eklenmiş ve bu Başkanlık, Bakanlığımızın hizmet birimleri arasında yerini almıştır. Bu maddeye göre Başkanlığın görevleri; kırılgan gruba yönelik hak ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, mağdurların kendilerine tanınan haklar ve yardımlar konusunda bilgilendirilmesine yönelik çalışmalar yürütmek, adli desteğe ihtiyaç duyanlara uygun müdahale programları geliştirmek, tekrarlanan mağduriyetleri önleyici tedbirler almak, psiko-sosyal destek hizmetlerinin geliştirilmesine ve uygulanmasına yönelik faaliyetleri yürütmek, mağdurların adalete erişimini güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak ve uygulamak, adli süreçte tanıklara yönelik hizmetlerin geliştirilmesine ve uygulanmasına ilişkin faaliyetleri yürütmek, adliyelerde görev alan pedagog, psikolog ve sosyal çalışmacı gibi uzmanların çalışma usul ve esaslarını belirlemek, adli yardımla ilgili mevzuatın Bakanlığa verdiği görevleri ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği halinde yürütmek ve adli yardım hizmetlerinin etkin ve verimli bir şekilde işleyişine yönelik tedbirleri almak, görev alanına giren konularda kamu kurum ve kuruluşları veya sivil toplum kuruluşları ile iş birliği yapmak, mağdurların her alanda desteklenmesini sağlamak amacıyla toplumsal farkındalığı artırıcı faaliyetlerde bulunmak şeklinde belirlenmiştir.

Başkanlığın başlıca hedefleri arasında; başta çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve engelli bireyler olmak üzere tüm suç mağdurlarının ve tanıkların, sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulabilecek yardım ve destek hizmetleri konusunda bilgilendirilmeleri ve kırılgan gruba mensup mağdurların adli süreçte etkin şekilde desteklenerek adalete erişimlerinin kolaylaştırılması yer almakta olup Başkanlığın çalışmaları bu yönde devam etmektedir.

02/09/2022 tarihinde Başkanlık bünyesinde çocuk, kadın, yaşlı, engelli ve tanıklara yönelik politikalar geliştirilmesi ile adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlüklerince sunulan hizmetlerin etkinliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yürütmek üzere Bakan Oluru ile Çocuk Hizmetleri Daire Başkanlığı ve Kadın Hizmetleri Daire Başkanlığı ile Adli Destek ve Yardım Hizmetleri Daire Başkanlığı kurulmuştur.

B) Bakanlığımızca 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca adliyelerde kurulan "adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri" bünyesinde yer alan bürolar aracılığıyla suç mağdurlarına yönelik bilgilendirme ve yönlendirme faaliyetleri ile kırılgan gruba dahil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik hizmetler, tüm ülke genelinde yürütülmektedir.

Müdürlüklerin kurulmasıyla birlikte; daha önce çocuk ve aile mahkemelerinde görev yapan uzmanlar aracılığıyla sağlanan psiko-sosyal destek faaliyetleri Cumhuriyet başsavcılıkları ile tüm mahkemeleri kapsayacak şekilde genişletilmiş, hizmet sunumuna ilişkin standartlar geliştirilmiş, vaka yönetiminin uygulandığı etkin bir sistem oluşturulmuştur.

Adli destek ve mağdur hizmetleri müdürlükleri bünyesinde yer alan "bilgilendirme ve yönlendirme büroları"nda tüm suç mağdurları; adli süreç ve bu süreçte sahip oldukları haklar ile kendilerine hizmet sunan kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları konusunda bilgilendirilmekte ve ihtiyaçları doğrultusunda hizmet alabilecekleri kurum ve kuruluşlara yönlendirilmektedir. Bu sayede değişik kurumlar tarafından mağdurlara sunulan hizmetlerin etkin, kesintisiz ve bütüncül bir şekilde yerine getirilmesi sağlanmaktadır.

Çocuklar ve kadınlar gibi bireysel özellikleri nedeniyle suçtan daha fazla etkilendiği tespit edilen kırılgan gruba dâhil mağdurların adalete erişimlerinin güçlendirilmesine yönelik çeşitli hizmetler de sunulmaktadır. Maruz kalınan suçtan daha fazla etkilendiği ve desteğe ihtiyaç duyduğu anlaşılan bu kapsamdaki mağdurlara yönelik olarak "kırılgan grup destek büroları"nda çalışan adli destek görevlileri tarafından yapılan bireysel değerlendirme sonucunda adli destek planı hazırlanmakta ve gerektiğinde vaka yönetimi uygulanmak suretiyle etkin bir şekilde psiko-sosyal destek hizmeti sunulmaktadır.

C) Bakanlığımız tarafından, faille yüz yüze gelmesinde sakınca bulunduğu değerlendirilen, öncelikli olarak cinsel suç ve aile içi şiddet suçu mağdurları, engelli birey ve kırılgan gruba dâhil mağdurlar, diğer mağdurlar ve tanıklar ile suça sürüklenen çocukların ifade ve beyanlarının uzman eşliğinde özel ortamda alınması için 2017 yılında adli görüşme odaları (AGO) uygulamasına geçilmiştir.

Ç) Suç mağdurlarının bilgilendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar kapsamında mağdurların sahip oldukları haklar ile kendilerine sunulan hizmetlere dair bilgilerin yer aldığı "https://magdurbilgi.adalet.gov.tr/" internet sitesi üç farklı dilde erişime açılmıştır. Suç mağdurları internet sitesini ziyaret ettiklerinde yaşadıkları mağduriyet türüne göre hangi haklara sahip olduklarını, hangi hizmeti hangi kurumlardan alabileceklerini ve bunun için nasıl bir yol izlemeleri gerektiğini kolaylıkla öğrenebilmektedir.

Suç mağdurlarının adli süreç hakkında bilgilendirilmeleri amacıyla bazı temel haklar ile suç türleri hakkındaki bilgilerin yer aldığı çeşitli broşürler de fiziki ve dijital ortamda erişime sunulmuştur.

Belirtilen hususlara ek olarak; "magdur@adalet.gov.tr" e-posta hesabı üzerinden mağdurların başvuruları Başkanlık tarafından ivedi bir şekilde ele alınarak gereğinin yapılması için ilgili yerlere yönlendirilmektedir.

IV- 10/07/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilâtı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin "Görev" kenar başlıklı 38. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde, adlî sicilin tutulmasıyla ilgili hizmetleri yürütmek Bakanlığımız görevleri arasında sayılmıştır. Bu çerçevede istenilen ayrıntıda bilgi bulunmamakla birlikte, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, İkinci Kısım, Altıncı Bölümünde düzenlenen "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar"a, İkinci Kitap, İkinci Kısım, Dokuzuncu Bölümünde düzenlenen "Özel Hayata ve Hayatın Gizli Alanına Karşı Suçlar"a, İkinci Kitap, Üçüncü Kısım, Yedinci Bölümde düzenlenen "Genel Ahlâka Karşı Suçlar"a ve İkinci Kitap, Üçüncü Kısım, Onuncu Bölümde düzenlenen "Bilişim Alanında Suçlar"a ilişkin Cumhuriyet başsavcılıklarında soruşturma evresinde açılan ve karara bağlanan dosya, şüpheli ve suç sayıları ile ceza mahkemelerinde açılan ve karara bağlanan dosya, sanık ve suç sayılarına ait istatistiklere Bakanlığımız Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğünün "https://www.adlisicil.adalet.gov.tr" adresli internet sitesinden ulaşılması mümkün olabilecektir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karatepe Yüksek Güvenlikli Cezaevinde bulunan bir mahkûmun nakil talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32011)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

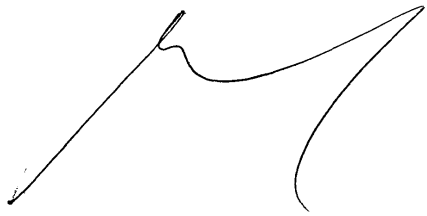

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Emre Poyraz (T.C. Kimlik No:44938299648) Tekirdağ Çorlu Karatepe Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumu'nda kalmaktadır. Türlü bahaneler sunularak iki defa Yargıtay'dan aleyhimize dosya bozularak müebbet cezası verildi. Kardeşim Silivri'de bulunuyordu memleketi Sivas'a yakın olmak için Yozgat Boğazlıyan'a gelmişti. Şu an bizden çok uzağa Tekirdağ Çorlu Karatepe Cezaevi'ne götürüldü. Müebbet suçlarına hücre cezası olmadığı halde şu an hücrede kalıyor." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Emre Poyraz isimli yurttaşın ailesine yakın olan cezaevlerinden birine sevk edilmesi ile ilgili bakanlığınızın yapmış olduğu çalışmalar var mıdır? Varsa bunlar nelerdir?
3) Emre Poyraz isimli yurttaşa müebbet hapis cezası verildiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Emre Poyraz isimli yurttaşa müebbet hapis cezası verilmesinin gerekçesi nedir?
4) Emre Poyraz isimli yurttaşın Sivas ve çevre illerden birine nakil talebi var mıdır? Varsa akıbeti ne durumdadır?
5) Emre Poyraz isimli yurttaşın tek kişilik koğuşta kaldığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Emre Poyraz isimli yurttaşın tek kişilik koğuşta kalmasının gerekçesi nedir?
6) Soru önergesinin yazıldığı tarih itibariyle ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olmadığı halde tek kişilik koğuşta kalan mahpus sayısı kaçtır?
7) Son 5 yılda nakil talebi reddedilen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1366-4803/6691
Konu : Yazılı soru önergesi

13. 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 14/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32011 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1366-4802/6690
Konu : Yazılı soru önergesi 17/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32011 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun;

A) "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı,

B) "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

II- 5275 sayılı Kanunun "Yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, yüksek güvenlikli kapalı ceza infaz kurumlarının, iç ve dış güvenlik görevlilerine sahip, firara karşı teknik, mekanik, elektronik ve fizikî engellerle donatılmış, oda ve koridor kapıları sürekli kapalı tutulan, ancak mevzuatın belirttiği hâllerde aynı oda dışındaki hükümlüler arasında ve dış çevre ile temasların geçerli olduğu sıkı güvenlik rejimine tâbi hükümlülerin bir veya üç kişilik odalarda barındırıldıkları tesisler olduğu, bu kurumlarda bireysel veya grup hâlinde iyileştirme yöntemlerinin uygulandığı; ikinci fıkrasında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkûm olanlar ile süresine bakılmaksızın, suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, yönetmek veya bu örgütün faaliyeti çerçevesinde, Türk Ceza Kanununda yer alan; insanlığa karşı suçlardan, kasten öldürme suçlarından, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan, devletin güvenliğine karşı suçlardan, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlardan mahkûm olanların cezalarının bu kurumlarda infaz edileceği; üçüncü fıkrasında, eylem ve tutumları nedeniyle tehlikeli hâlde bulunan ve özel gözetim ve denetim altında bulundurulmalarının gerekli olduğu saptananlar ile bulundukları kurumlarda düzen ve disiplini bozanlar veya iyileştirme tedbir, araç ve usûllerine ısrarla karşı koyanların bu kurumlara gönderilecekleri hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması" kenar başlıklı 23. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına uygun infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılacağı; hükümlülerin, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilecekleri,

B) "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler; aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler; tehlike hâli taşıyanlar; terör suçluları ile suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular şeklinde gruplara ayrılacağı; ikinci fıkrasında hükümlülerin ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılacağı,

C) "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin üçüncü fıkrasında, kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmeyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bu kapsamda hükümlü ve tutukluların gözlem, sınıflandırma, gruplandırma ve odalara yerleştirme işlemleri, anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda Ceza İnfaz Kurumları İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla gerçekleştirilmekte olup, bu kararlara karşı yargı yolu açıktır.

IV- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma başlatılması, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar, Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

V- Çorlu Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 21/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Boğazlıyan T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken zorunlu nedenlerle 05/05/2025 tarihinde Karatepe Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği ve hâlen anılan Kurumda barındırıldığı, adı geçenin Sivas İline nakil talebinin bulunmadığı,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

48.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, sanayi sektörünün GSMH içindeki payına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/32076)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Sanayi sektörü ülkelerin kalkınma stratejilerinin temelinde yer alan bir sektör olup, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke sanayileşmeye büyük önem vermekte ve bu doğrultuda ekonomilerinde yapısal dönüşümlerini hızla gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizde de hızlı sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve, üretimin sektörel kompozisyonundaki değişimin sanayi sektörü lehine olması ülkeyi yöneten tüm iktidarlar tarafından hedeflenmiş olmasına rağmen AKP döneminde ülkemizin sanayileşmesi alanında atılması gereken adımlar yeterli olmamıştır.

Nitekim sanayi sektörünün millî gelir içindeki payı (vergiler ve sübvansiyonların temel sektörlere dağıtılmadığı bir yapıda) 2002 yılında yüzde 20,1 iken, 22 yıllık bir dönemin ardından hemen hemen aynı kalarak 2024 yılında da yüzde 20 olarak gerçekleşmiştir.

İstihdam göstergeleri de sanayi açısından parlak bir tablo ortaya koymaktan uzaktır. Nitekim sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı 2005 yılında yüzde 21,4 iken, 2024 yılında yüzde 20,7 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 2021 yılı Eylül ayında Cumhurbaşkanının "Faiz sebep, enflasyon netice" tezinin sonucunda uygulanmaya konulan faiz indirimleri Türkiye ekonomisini bugün de içinde olduğumuz krize ve yüksek enflasyon sürecine sokmuştur. Bu kriz sanayi sektörünü son derece olumsuz etkilemiştir. Nitekim 2022-2024 döneminde Türkiye ekonomisi yıllık ortalama yüzde 4,5 oranında büyüme kaydederken sanayi sektöründe büyüme yüzde 1,1 olmuştur. Ekonomiye ilişkin göstergeler söz konusu olumsuzluğun devam ettiğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. Nitekim 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre ekonominin büyüme hızı yüzde 2,7 olurken, sanayi sektöründe büyüme kaydedilememiştir.

Sanayi sektörü, yapısı itibarıyla bakıldığında ve tarım ve hizmetler sektörleri ile kıyaslandığında, daha az kişinin çalışarak daha yüksek katma değerin üretildiği bir sektördür. Bununla birlikte, Türkiye'de ağırlıklı olarak emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısı egemendir.

AKP'nin iktidarda olduğu 22 yıllık dönemde sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının çok sınırlı bir biçimde artmış olması ekonomide amaçlanan yapısal dönüşümün gerçekleştirilemediğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Nitekim Dokuzuncu Kalkınma Planı'ndan başlayarak hazırlanan tüm kalkınma planlarının temel hedeflerinden birinin sanayinin millî gelir içindeki payının artırılması olduğu düşünüldüğünde bu hedeflerin uzağında kalınması ciddi bir eksikliğe işaret

etmektedir. Bu kapsamda, çalışan başına katma değerin düşük olduğu, verimlilik seviyelerinin yüksek olmadığı bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması mümkün gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1- AKP'nin iktidarda olduğu 22 yıllık dönemde sanayi sektörünün milli gelir içindeki payının aynı kalmasını hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

2- Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payının aynı kalmasının sanayi sektöründe çalışan başına katma değerin düşük olduğu, emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısına işaret ettiği tespitine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

3- 2021 yılı Eylül ayında Cumhurbaşkanının "Faiz sebep, enflasyon netice" tezinin sonucunda Türkiye ekonomisinin içine girdiği krizin sanayi sektörünü olumsuz etkilemesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

4- AKP iktidarları zamanında hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının artırılması temel amaçlar arasındayken bu alanda ciddi bir başarı sağlanamamasının nedeni nedir?

5- Katma değeri düşük mal ve hizmet üretiminin ve düşük verimlilik seviyelerinin yaygın olduğu bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması nasıl mümkün olacaktır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355555 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 14.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1681441 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından tevcih edilen 7/32076 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAHMİ AŞKIN TÜRELİ'NİN

7/32076 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Sanayi sektörü ülkelerin kalkınma stratejilerinin temelinde yer alan bir sektör olup, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke sanayileşmeye büyük önem vermekte ve bu doğrultuda ekonomilerinde yapısal dönüşümlerini hızla gerçekleştirmeye çalışmaktadırlar. Ülkemizde de hızlı sanayileşmenin gerçekleştirilmesi ve üretimin sektörel kompozisyonundaki değişimin sanayi sektörü lehine olması ülkeyi yöneten tüm iktidarlar tarafından hedeflenmiş olmasına rağmen AKP döneminde ülkemizin sanayileşmesi alanında atılması gereken adımlar yeterli olmamıştır.

Nitekim sanayi sektörünün millî gelir içindeki payı (vergiler ve sübvansiyonların temel sektörlere dağıtılmadığı bir yapıda) 2002 yılında yüzde 20,1 iken, 22 yıllık bir dönemin ardından hemen hemen aynı kalarak 2024 yılında da yüzde 20 olarak gerçekleşmiştir.

İstihdam göstergeleri de sanayi açısından parlak bir tablo ortaya koymaktan uzaktır. Nitekim sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payı 2005 yılında yüzde 21,4 iken, 2024 yılında yüzde 20,7 olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 2021 yılı Eylül ayında Cumhurbaşkanının "Faiz sebep, enflasyon netice" tezinin sonucunda uygulanmaya konulan faiz indirimleri Türkiye ekonomisini bugün de içinde olduğumuz krize ve yüksek enflasyon sürecine sokmuştur. Bu kriz sanayi sektörünü son derece olumsuz etkilemiştir. Nitekim 2022-2024 döneminde Türkiye ekonomisi yıllık ortalama yüzde 4,5 oranında büyüme kaydederken sanayi sektöründe büyüme yüzde 1,1 olmuştur. Ekonomiye ilişkin göstergeler söz konusu olumsuzluğun devam ettiğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır. Nitekim 2025 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre ekonominin büyüme hızı yüzde 2,7 olurken, sanayi sektöründe büyüme kaydedilememiştir.

Sanayi sektörü, yapısı itibarıyla bakıldığında ve tarım ve hizmetler sektörleri ile kıyaslandığında, daha az kişinin çalışarak daha yüksek katma değerin üretildiği bir sektördür. Bununla birlikte, Türkiye'de ağırlıklı olarak emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısı egemendir.

AKP'nin iktidarda olduğu 22 yıllık dönemde sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının çok sınırlı bir biçimde artmış olması ekonomide amaçlanan yapısal dönüşümün gerçekleştirilemediğini tüm açıklığıyla ortaya koymaktadır.

Nitekim Dokuzuncu Kalkınma Planı'ndan başlayarak hazırlanan tüm kalkınma planlarının temel hedeflerinden birinin sanayinin millî gelir içindeki payının artırılması olduğu düşünüldüğünde bu hedeflerin uzağında kalınması ciddi bir eksikliğe işaret etmektedir. Bu kapsamda, çalışan başına katma değerin düşük olduğu, verimlilik seviyelerinin yüksek olmadığı bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması mümkün gözükmemektedir.

Bu bilgiler ışığında;

Soru 1- AKP'nin iktidarda olduğu 22 yıllık dönemde sanayi sektörünün milli gelir içindeki payının aynı kalmasını hangi nedenlere bağlıyorsunuz?

Soru 2- Sanayi istihdamının toplam istihdam içindeki payının aynı kalmasının sanayi sektöründe çalışan başına katma değerin düşük olduğu, emek yoğun ve teknoloji yoğunluğu düşük bir sanayi yapısına işaret ettiği tespitine ilişkin düşünceleriniz nelerdir?

Soru 3- 2021 yılı Eylül ayında Cumhurbaşkanının "Faiz sebep, enflasyon netice" tezinin sonucunda Türkiye ekonomisinin içine girdiği krizin sanayi sektörünü olumsuz etkilemesini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Soru 4- AKP iktidarları zamanında hazırlanan tüm Kalkınma Planlarında sanayi sektörünün ekonomideki ağırlığının artırılması temel amaçlar arasındayken bu alanda ciddi bir başarı sağlanamamasının nedeni nedir?

Soru 5- Katma değeri düşük mal ve hizmet üretiminin ve düşük verimlilik seviyelerinin yaygın olduğu bir sanayi yapısı ile Türkiye'nin sanayileşebilmesi ve üretim ve ihracatta teknoloji yoğunluğunu artırması nasıl mümkün olacaktır?

CEVAPLAR:

Türkiye ihracatının hâlihazırda %94'ü imalat sanayi ürünlerinden oluşmakta olup üretim odaklı bir ekonomiye sahip bulunmaktayız. İhracatımızın yaklaşık %42'si otomotiv, kimya ürünleri, makine, elektronik ve elektrikli teçhizat orta yüksek ve yüksek teknoloji ürünlerinden oluşmaktadır.

21. yüzyıl başından bugüne sanayi ve teknolojik gelişim alanlarında önemli bir performans gösteren ülkemizde; üretime dayalı sanayileşme, teknolojik ve ekonomik bağımsızlık ve kalkınma yolunda önemli adımlar atılmıştır. Nitekim bu dönemde kapsamlı bir Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimcilik ekosistemi inşa edilmiş, katma değerli üretim kapasitesi geliştirilmiş ve teknoloji geliştiren bir ülke olma hedefi yolunda mesafe alınmıştır. Ayrıca, yerli ve yabancı yatırımcıları motive eden cazip bir teşvik sistemi ile Türkiye rekabetçi bir üretim üssüne dönüştürülerek ihracat potansiyeli de güçlendirilmiştir.

Sanayi ve teknoloji alanlarında kapsamlı bir dönüşüm sürecinden geçilirken teknolojik bağımsızlık ilkesi doğrultusunda, yerli ve millî üretim anlayışının da temelleri atılmıştır. Gerek sanayileşme altyapılarının hızlı bir şekilde yaygınlaştırılması ve gerekse sanayiye yönelik teşvik ve destekler, süreklilik arz eden bir iktisadi büyümenin motoru olmuştur. Sanayi üretim endeksi 2002 yılında ortalama 30,95 iken, 2024 yılında 107,54 düzeyine yükselmiş, bu gelişme ürün çeşitliliğine de yansımıştır. 2002'de 40 milyar Dolar olan imalat sanayi gayrisafi yurtiçi hasılası, 2024'te 226 milyar Dolara yükselirken %457 gibi yüksek bir oranda artmıştır. Türkiye, Dünya Bankası verilerine göre imalat sanayi hasılasında 2002 yılına göre 7 basamak yükselerek 14. sıraya yerleşmiştir. Bununla birlikte, doğal kaynak zengini olmayan gelişmiş ülkelerin birçoğunda hizmetler sektörü Türkiye'de de olduğu gibi gayrisafi yurtiçi hasılanın yarısından fazlasını oluşturmaktadır. Ar-Ge ve inovasyon ekosisteminin tesis edildiği, Ar-Ge'ye ayrılan kaynağın %0,5'lerden %1,42'ye, 1,2 milyar Dolardan 16 milyar Dolar seviyelerine ulaştığı bu 22 yılda yaşanan dönüşüm, Millî Teknoloji Hamlesi vizyonuyla daha güçlü şekilde ifade edilmiştir.

Sanayi istihdamı ise 1998'deki %22 düzeyinden 2006'da yaklaşık %27 düzeyine yükselmiş ve sonrasında istikrarını korumuştur. İmalat sanayinde çalışan başına katma değer düşmediği gibi aksine yükselmiştir. İmalat sanayii iş gücü verimliliği artışı, özellikle Kovid-19 pandemisi sonrası dönemde ortalamanın üzerinde gerçekleşerek genel iş gücü verimliliğinin yükselmesinde önemli katkı sağlamıştır.

2019-2023 ile 2024-2028 dönemlerini kapsayan . On Birinci ve On İkinci Kalkınma Planlarında; kimya, ilaç ve tıbbi cihazlar, elektronik, makine, elektrikli teçhizat, otomotiv ve raylı sistem araçları gibi sektörler öncelikli olarak tanımlanmış, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi belgesinde yerli ve millî üretimin vurgulanması merkezî bir odak noktası haline getirilmiş ve bu vurgu, ileriye dönük somut adımlarla devam etmiştir. Ayrıca, 2023 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinin uygulanma döneminde önemli başarılar kaydedilmiştir: Togg ilk teslimini yapmış, Teknoloji Hamlesi Programı hayata geçirilmiş, Millî Uzay Programı yayımlanarak Türkiye'nin insanlı ilk uzay misyonu planlanmış, TEKNOFEST Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivalleri gerçekleştirilmiş, Türkiye Açık Kaynak Platformu, Yapay Zekâ Enstitüsü ve Raylı Ulaştım Teknolojileri Enstitüsü gibi yeni kurumsal yapılar kurulmuştur. Yine bu dönemde imalat sanayi ihracatı 240 milyar Doları aşarken Ar-Ge insan kaynağı ve araştırmacı sayılarında kayda değer artışlar elde edilmiştir. Yeşil ve dijital dönüşümü teşvik eden, küresel entegrasyonu ve dayanıklılığı artıran aktif sanayi politikalarının izlenmesi, sanayinin ekonomideki payının korunmasını ve büyütülmesini sağlamıştır. Sanayi politikasında izlenilen bu strateji hem ekonomik büyümenin sürdürülebilirliğini hem de teknolojik bağımsızlık hedeflerinin gerçekleştirilmesini mümkün kılmaktadır.

Küresel rekabet gücümüzü artırmak ve ekonomik büyümeyi sağlamak için sanayileşme politikaları kararlılıkla sürdürülmektedir. Nitekim 2025/6 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle 10/05/2025 tarihli Resmî Gazetede yayımlanan 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi belgesinin temelini "Millî Teknoloji Hamlesi" vizyonu oluşturmaktadır. Bu vizyon, savunma sanayiinde elde edilen başarıların diğer sektörlere rol model olması ve kritik teknolojilerin yerli olarak geliştirilmesi hedefi üzerine inşa edilmiştir. Bu kapsamda, eğitimden insan kaynağı planlamasına, sanayi bölgelerinden araştırma altyapılarına kadar sanayi ve teknolojiyi etkileyen bütün ekosistem belgenin odağına alınmıştır. Strateji belgesi; kapsamlı bir analiz metni, 2030 yılında ulaşılması hedeflenen 20 makro hedef ile 5 ana amaç altında 100 strateji ile 37 öncelikli program ve projeden oluşmakta ve titizlikle uygulanmaktadır.

49.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, kamuda huzur hakkı alan kişilere ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32104)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **29/07/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Kamu denetimi alanında ülke gündemini uzun süredir meşgul eden konulardan biri, devlet bankaları ve kamu iktisadi teşebbüslerinde görevli yönetim kurulu üyelerinin aldığı astronomik maaşlar ve çoklu görev nedeniyle kamu kaynaklarının savurganca dağıtılmasıdır.

2023 yılı itibarıyla Ziraat Bankası, Halk Bankası ve Vakıflar Bankası'ndaki yönetim kurulu üyelerine yapılan ücret zamlarıyla; banka dışında başka bir görevleri bulunmayan üyelerin maaşları ayda 30.940 TL'den 62.000 TL üzerine çıkarken, başka kamu görevleri de bulunan üyelerin maaşları 17.230 TL'den 34.500 TL'ye yükselmiştir. Bankalarda bu göreve getirilen birçok ismin ekonomi ve bankacılık sektöründen liyakatli bir şekilde seçilmediği ve siyasi atamalar olması da vatandaşlarımızda büyük bir rahatsızlık yaratmaktadır.

Ayrıca ulusal basındaki haberlere göre; THY'de yönetim kurulu üyelerinin yalnızca huzur hakkı 80.000 TL olmuştur. Bu sistem ile birçok kişi sadece oturduğu koltuğun huzur hakkı adı altında, fiili bir görev üstlenmeden ciddi gelir elde etmektedir

Öte yandan, birden fazla yönetim kurulu üyesi pozisyonundan maaş alan durumlar kamuoyunu derinden rahatsız etmektedir. Bazı eski bürokratların 8 ayrı kuruluştan maaş aldığı ve toplam yaklaşık yarım milyon TL'lik gelir elde ettiği belirtilmektedir. Bu nedenle yönetim kurulu üyeliklerinde liyakat, etkinlik ve kamu kaynaklarının şeffaflığı açısından kapsamlı bilgilerin açıklanması ve kamuoyu ile paylaşılması elzem hale gelmiştir.

Bu bağlamda,

1- Kamu bankaları, KİT'ler, İller Bankası, PTT A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri gibi kamu kurumlarında görev yapan yönetim kurulu ve denetim kurulu üye sayısı toplam kaçtır?

2- Bu kişilere 2024–2025 yıllarında yılda ortalama ne kadar net maaş ve huzur hakkı ödemesi yapılmıştır? Taban ve tavan ücret tutarları nelerdir?

3- Ücret alan yönetim kurulu üyelerinin fiilen yürüttüğü görev tanımları nelerdir? Kaç kişi fiilî yatırım, denetim, strateji ya da icra faaliyetlerine etkin biçimde katılmaktadır?

4- Birden fazla kuruldaki görevlerden maaş alan kaç kişi vardır? Bu kişiler tarafından alınan toplam gelir miktarı nedir? Özellikle AKP'li eski milletvekilleri ve bürokratların bu kapsamda olduğu doğru mudur?

5- Yönetim kurulu üyeliklerine ilişkin "huzur hakkı, prim, ikramiye, ek ödeme" gibi kalemlerin toplam tutarları nelerdir? Bu ödemeler hangi kriterlere göre belirlenmektedir?

6- Kamu kaynaklarının koruması, liyakatin güçlendirilmesi ve etik ilkelerin tesis edilmesi adına bu sistemde reform niteliğinde hangi adımlar planlanmaktadır?

7- Kamudaki tasarruf tedbirleri kapsamında yönetim kurulu üyelerinin gönüllü çalışması ve huzur hakkını almaması gibi çalışmalarınız var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-328729
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/32104 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu, danışma kurulu üyeliği ile komisyon, heyet, komite ve benzeri organlarda görev alanlara yapılacak ödemelerin usul ve esasları, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile belirlenmiştir.

Mezkûr Kararnamede 18/7/2024 tarihli ve 7521 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile yapılan değişiklikle; bahsi geçen üyelikler için ilgili mevzuatında ücret öngörülmesi halinde özel veya kamu ayrımı gözetilmeksizin kamu personeline bu üyeliklerinden yalnızca bir tanesi için ücret ödenebilmesi ve bu kapsamda yapılacak her türlü ödemeler toplamının aylık 108.000 göstergenin memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemesi düzenlenmiştir.

Söz konusu üyelikler için yapılacak ödemelerin, personelin asli görevli olduğu kurumlar aracılığıyla ilgililere ödenmesi sağlanarak birden fazla ödeme yapılmasının önüne geçilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

50.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, bir vakfa bağlı eğitim kurumunda yaşandığı iddia edilen cinsel istismar olayına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32122)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

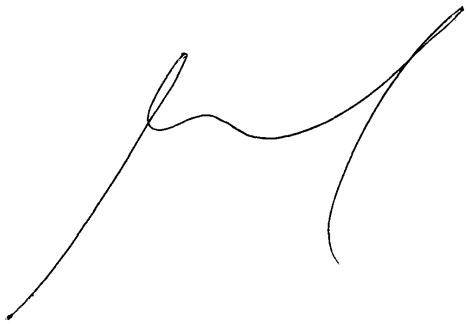

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Uygur İlim Marifet Vakfı'na bağlı olarak faaliyet gösteren ve ruhsatsız olduğu iddia edilen bir eğitim kurumu hakkında kamuoyuna yansıyan ciddi iddialar nedeniyle endişelerimi dile getirmek istiyorum. Cinsel İstismar ve Baskılar: Vakıf bünyesindeki kurumda 7 Uygur kız çocuğuna yönelik cinsel istismar iddiaları gündeme gelmiştir. Bu olayları örtbas etmeye çalışan vakıf yöneticilerinin davranışlarının yargı önünde net bir şekilde değerlendirilmesi gerekmektedir. Ruhsatsız Eğitim: Vakfın, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan izin almadan eğitim verdiği yönündeki iddialar ciddiyetle soruşturulmalı ve gerekirse kurum kapatılmalıdır." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa konu ile ilgili soruşturma başlatılmış mıdır? Eğer başlatılmışsa akıbeti ne durumdadır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1384-4883/6781
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32122 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1384-4882/6780
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32122 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine ait olup, gizli olarak yürütülen ve yargısal faaliyet kapsamında kalan soruşturma aşamasında ne tür işlemler yapıldığına dair Bakanlığımızda bilgi bulunmamaktadır.

II- Silivri Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 26/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen hususa ilişkin olarak başlatılan soruşturma neticesinde Silivri Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açıldığı bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

51.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun tahliye talebine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32124)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

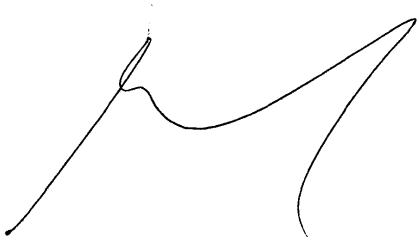

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; "Mustafa Bayram Orta Marmara 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde kalmaktadır. Kendisinin 6. dereceden ağır yaralanması olduğu için mahkemesi tarafından tahliye kararı verildi fakat nişanlısı ile telefonda görüştüğü gerekçesiyle disiplin cezasından dolayı tahliyesi engellendi." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Mustafa Bayram Orta isimli yurttaşın tahliyesinin engellendiği iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Mustafa Bayram Orta isimli yurttaşın tahliyesinin ertelenmesinin gerekçesi nedir?
3) Mustafa Bayram Orta isimli yurttaş ne zaman tahliye edilecektir?
4) Mustafa Bayram Orta isimli yurttaşın disiplin cezası aldığı iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa Mustafa Bayram Orta isimli yurttaşın disiplin cezası almasının gerekçesi nedir?
5) Mustafa Bayram Orta isimli yurttaş cezaevi gözlem kuruluna ne zaman çıkarılacaktır?
6) Son 5 yılda cezaevi gözlem kurulları kararları ile tahliyesi engellenen mahpus sayısı kaçtır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1386-4801/6684
Konu : Yazılı soru önergesi

13.. 10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682310 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32124 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1386-4800/6683
Konu : Yazılı soru önergesi

13. /10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32124 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 37. maddesinin birinci fıkrasında, kurumda, düzenli bir yaşamın sürdürülmesi, güvenliğin ve disiplinin sağlanması bakımından kanun, yönetmelikler ile idarenin uyulmasını emrettiği veya gerekli kıldığı davranış ve tutumlar, kusurlu olarak ihlâl edildiğinde, hükümlüler hakkında eylemlerinin niteliği ile ağırlık derecesine göre Kanunda belirtilen disiplin cezalarının uygulanacağı hükmü yer almaktadır.

Kanunun 38. maddesinde hükümlü ve tutukluların belirtilen kurallara uymamaları hâlinde uygulanabilecek disiplin cezalarına yer verilmiş olup, 39 ilâ 44. maddelerinde disiplin cezalarının niteliği, uygulanma usulleri ile bu cezaları gerektiren eylemler, 47 ve 48. maddelerinde ise disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı halinde belirlenecek disiplin cezaları ile disiplin cezalarının soruşturulması, infaz edilmesi ve kaldırılması usulleri düzenlenmiştir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kurum idaresinin kendileriyle ilgili her türlü disiplin işlemine karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı ise ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunduğu malûmlarıdır. Bu şekilde bağımsız yargı denetiminden geçerek kesinleşen disiplin cezası kararları infaz edilmekte olup bu kararların uygulanmasında herhangi bir keyfilik söz konusu değildir.

II- A) 5275 sayılı Kanunun "Açık ceza infaz kurumları" kenar başlıklı 14. maddesinin altıncı fıkrasında, hükümlülerin, suç ve ceza türlerine göre açık ceza infaz kurumlarına ayrılıp ayrılmamalarına, açık ceza infaz kurumlarında geçirecekleri sürelere, kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınmalarına, doğrudan açık ceza infaz kurumlarına alınanların kapalı ceza infaz kurumlarına gönderilmelerine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasların yönetmelikte gösterileceği,

B) Açık Ceza İnfaz Kurumlarına Ayrılma Yönetmeliğinin;

1- "Kapalı kurumdan açık kuruma ayrılacak hükümlüler" kenar başlıklı 6. maddesinin birinci fıkrasında, toplam cezaları on yıldan az olanların bir ayını, on yıl ve yukarı olanların ise onda birini kurumlarda infaz edip, iyi hâlli olan ve koşullu salıverilme tarihine yedi yıl veya daha az süre kalan hükümlüler ile müebbet hapis cezasına mahkûm olup koşullu salıverilme tarihine beş yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin ve cezaları yüksek güvenlikli kapalı kurumlar veya diğer kapalı kurumların yüksek güvenlikli bölümlerinde infaz edilenlerden toplam cezalarının üçte birini bu kurumlarda iyi hâlli olarak geçirenlerden koşullu salıverilme tarihine üç yıl veya daha az süre kalan hükümlülerin açık kurumlara ayrılabileceği; ikinci fıkrasının (ç) bendinde, terör ve örgütlü suçlardan hükümlü olup, mensup oldukları örgütten ayrıldıkları idare ve gözlem kurulu kararıyla tespit edilenlerin

koşullu salıverilme tarihine bir yıldan az süre kalması şartının da ayrıca aranacağı,

2- "Kapalı kurumdan açık kuruma ayırma kararı" başlıklı 10. maddesinin birinci fıkrasında, kapalı kurumlarda bulunan hükümlülerin talepleri üzerine, koşulları taşıdıklarının anlaşılması hâlinde kurum idare ve gözlem kurulu tarafından 5275 sayılı Kanunun 89. maddesi uyarınca yapılan değerlendirme sonucunda açık kurumlara ayrılmalarına karar verileceği, hükümlünün koşulları taşımadığının anlaşılması halinde ise talebin reddine dair verilen gerekçeli kararın ilgiliye tebliğ edileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

III- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz kanun yoluna başvurulabilmektedir.

IV- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 26/08/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen hükümlünün Marmara 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, adı geçenin kaldırılmamış disiplin cezası bulunması nedeniyle dosyasının Kurum İdare ve Gözlem Kurulu gündemine dahil edilemediği,

B) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

C) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

52.- İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın'ın, sahte diploma yoluyla akademik ünvan elde eden kişilere ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32228)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Yılmaz Tunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **31.07.2025**

Yüksel Taşkın
İzmir Milletvekili

Ankara'da 30 Temmuz 2025 tarihinde, kamu kurumları yöneticilerinin elektronik imzalarının kopyalanarak sahte diploma ve sürücü belgesi düzenlenmesi ile ilgili soruşturmada, 65 şüpheli hakkında iddianame hazırlandı.

Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı Bilişim Suçları Soruşturma Bürosu tarafından başlatılan soruşturma çerçevesinde, Gazi Üniversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı görevlileri adına üretilmiş sahte e-imzayla üniversite diploması hazırlayarak, sürücü belgesi, yazılı ve direksiyon sınav sonuçlarının değiştirilerek başarılı duruma getirildiği tespit edildi.

İddianamede şüphelilerin Gazi Üniversitesi'nde mezuniyet kaydı oluşturarak diploma düzenledikleri, başarısız adayların sınav sonuçlarını değiştirdikleri; bu yöntemle 39 sahte üniversite diploması hazırlayıp sisteme ekledikleri yer almaktadır. Ayrıca şüphelilerin ifadelerinde, 400 akademisyenin usulsüz atamasında rol oynadıkları, usulsüz atanan akademisyenlerin çoğunun doçent ve profesör olduğu kaydedilmiştir.

Bu bağlamda;

- Haklarında sahte üniversite diploması düzenlenen 39 kişi kimdir?
- Usulsüz atamayla doçentlik ve profesörlük unvanı alan 400 kişi kimdir? Hangi kurumlarda çalışmaktadırlar?
- Bu 400 akademisyenin eserleri hangi dergilerde yayınlanmıştır?
- Bu 400 akademisyenin doçentlik ve profesörlüğünde adı geçen jüri üyeleri ya da değerlendirme kurulu üyeleri kimlerdir?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1394-4773/6635
Konu : Yazılı soru önergesi

13 /10. /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 15/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1682318 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32228 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1394-4772/6634
Konu : Yazılı soru önergesi 13 / 10 /2025

Sayın Yüksel TAŞKIN
İzmir Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32228 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Anayasanın;

1- "Yargı yetkisi" kenar başlıklı 9. maddesinde, yargı yetkisinin Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılacağı,

2- "Mahkemelerin bağımsızlığı" kenar başlıklı 138. maddesinde, hâkimlerin görevlerinde bağımsız oldukları; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanî kanaatlerine göre hüküm verecekleri, hiçbir organ, makam, merci veya kişinin, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hâkimlere emir ve talimat veremeyeceği, genelge gönderemeyeceği, tavsiye ve telkinde bulunamayacağı; görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili soru sorulamayacağı, görüşme yapılamayacağı veya herhangi bir beyanda bulunulamayacağı,

B) 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun;

1- "Soruşturmanın gizliliği" kenar başlıklı 157. maddesinde, Kanunun başka türlü hüküm koyduğu hâller saklı kalmak ve savunma haklarına zarar vermemek koşuluyla soruşturma evresindeki usul işlemlerinin gizli olduğu,

2- "Bir suçun işlendiğini öğrenen Cumhuriyet savcısının görevi" kenar başlıklı 160. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlayacağı,

3- "Cumhuriyet savcısının görev ve yetkileri" kenar başlıklı 161. maddesinin birinci fıkrasında, Cumhuriyet savcısının, doğrudan doğruya veya emrindeki adlî kolluk görevlileri aracılığı ile her türlü araştırmayı yapabileceği,

4- "Kamu davasını açma görevi" kenar başlıklı 170. maddesinin birinci ve ikinci fıkralarında ise, kamu davasını açma görevinin, Cumhuriyet savcısı tarafından yerine getirileceği; soruşturma evresi sonunda toplanan delillerin, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturması halinde, Cumhuriyet savcısı tarafından iddianame düzenleneceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Sözü edilen bu düzenlemeler çerçevesinde, işlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve

sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte, açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

II- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 29/08/2025 tarihli cevapta; soru önergesinde belirtilen olay kapsamında sahte elektronik imza kullanmak suretiyle gerçeğe aykırı mezuniyet kaydı oluşturulmasına ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından bugüne kadar yürütülen iki soruşturmada toplam 199 kişi hakkında kamu davası açıldığı, söz konusu soruşturmaların devamı niteliğinde olan bir soruşturmanın ise derdest olduğu bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

53.- Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın, Yozgat 2 No.lu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşandığı iddia edilen hak ihlallerine ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32310)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü 'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca ***Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ*** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **08.08.2025.**

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekili

Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan siyasi mahpuslardan Haldun Kılıç'ın tarafımıza ulaştırdığı mektup ve yapılan görüşmeler sonucunda ceza infaz rejiminin anayasal ve evrensel insan hakları ilkeleriyle açıkça çelişen şekilde uygulandığına dair ağır ve sistematik ihlaller tespit edilmiştir.

Mahpuslara yönelik; denetimli serbestlik ve koşullu salıverme haklarının tamamen keyfi gerekçelerle sistematik biçimde engellenmesi, mahpus beyanlarının çarpıtılması, pişmanlık baskısıyla psikolojik şiddet uygulanması, sevk ve nakil taleplerinin süresiz reddi, sosyal izolasyon, sağlık hakkına erişimin engellenmesi gibi uygulamalar ciddi bir hak ihlali silsilesine işaret etmektedir.

Özellikle mahpusların "pişmanlık göstermediği" iddiasına dayanan kurul kararlarının, bizzat infaz hâkimliklerince iptal edilmesine rağmen, yeniden mülakatlara alınan mahpuslara bu kez daha ağır uzatma kararları verilmesi; cezaevi yönetiminin yargı denetimini etkisiz kılmaya çalıştığını ve infaz rejimini keyfiyet temelinde yönettiğini göstermektedir.

Yine mahpuslara ait olmayan ifadelerin kurul tutanaklarına geçirilmesi ve bu şekilde pişmanlık göstermedikleri yönünde rapor oluşturulması; yalnızca idari bir suiistimal değil, aynı zamanda delil uydurma suçunu da doğurabilecek niteliktedir.

Cezaevinde görev yapan idareciler ve gözlem kurulu üyelerinin bu şekilde sistematik ve keyfi uygulamalara imza atması, insan onurunu esas alan infaz rejimi yerine baskı ve itiraf zorlamasına dayalı bir politikayla hareket ettiğini göstermektedir. Bu durum Anayasa'nın 10, 17 ve 56. maddeleri ile Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3, 6, 8 ve 14. maddeleri açısından ağır ihlaller doğurmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan siyasi mahpusların tamamının denetimli serbestlikten yararlandırılmamasının gerekçesi nedir? Cezaevi idaresi ve gözlem kurulu bu konuda hangi yasal kritere dayanmaktadır?
2. Denetimli serbestlik veya koşullu salıverilme talebinde bulunan mahpusların verdiği dilekçelere neden cevap verilmemektedir? Bakanlığınız bu konuda herhangi bir inceleme başlatmış mıdır?
3. Mahpusların infaz süreleri dolmasına rağmen, örneğin Mehmet Çellik ve Ramazan Kıran gibi isimlerin, serbest bırakılmayarak yeniden kurul kararlarıyla cezalarının uzatılması hangi yasal gerekçeyle yapılmaktadır?
4. İnfaz hâkimlikleri tarafından iptal edilen kurul kararları sonrasında, aynı mahpusların tekrar kurul önüne çıkarılarak bu kez daha uzun infaz uzatma kararları verilmesi hangi yönetmelik ve kanun hükmüne dayanmaktadır? Bu uygulama ile yargı denetiminin fiilen bertaraf edildiğini düşünüyor musunuz?
5. Cezaevi Gözlem Kurulu tarafından, mahpusların söylemediği beyanların tutanaklara geçirilmesi iddiası doğru mudur? Bu durumun sorumluları hakkında herhangi bir idari ya da adli soruşturma başlatılmış mıdır?
6. Cezaevi psikoloğu tarafından, kurul öncesi "psikolojik destek" adı altında siyasi mahpuslara pişmanlık dayatıldığı, birinci müdürün ise "Pişmanım demeyene kadar sizi bırakmayız" dediği iddialarına ilişkin yürütülen bir inceleme var mıdır?
7. Mahpusların ailelerinden uzakta tutulduğu ve üç yıldır tüm sevk taleplerinin reddedildiği doğru mudur? Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bu başvuruları hangi gerekçeyle reddetmektedir?
8. Mahpus Ercan Araz'ın tekli hücrede tutulması ve sosyal izolasyona maruz bırakılması, Anayasa'nın 17. maddesi ve AİHS'in 3. maddesi açısından değerlendirildiğinde hukuka uygun mudur?
9. Cezaevinde mahpusların sağlık hakkına erişimi neden engellenmektedir? Randevu verilmemesi, ilaç temininde gecikme yaşanması ve tedavilerin aksatılması hususlarında Bakanlığınıza ulaşan şikâyetler olmuş mudur? Bu konuda herhangi bir denetim yapılmış mıdır?
10. Siyasi mahpuslara haftalık yalnızca 40 dakikalık spor hakkı tanındığı iddiası doğru mudur? Bu sürenin Ceza İnfaz Kurumları İdaresi Hakkında Yönetmelik'e uygun olduğu kanaatinde misiniz?

11. Türkiye'deki tüm cezaevlerinde uygulandığı üzere Yozgat Cezaevi'nde de siyasi mahpusların görüntülü görüşme hakkından yararlandırılmamasının yasal gerekçesi nedir? Bu uygulama ile Anayasa'nın eşitlik ilkesi ve AİHS'in aile hayatına saygı hakkı ihlal edilmemekte midir?

12. Yukarıda sayılan hak ihlalleriyle ilgili olarak Yozgat Cezaevi'nde görev yapan Cezaevi Müdürü, Psikolog, Kurul Üyeleri ve diğer sorumlu personel hakkında Bakanlığınız tarafından başlatılmış herhangi bir soruşturma veya denetim süreci var mıdır?

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1403-4938/6844
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32310 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1403-4937/6843
Konu : Yazılı soru önergesi

13. / 10 /2025

Sayın Nevroz UYSAL ASLAN
Şırnak Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32310 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve infaz mevzuatımızda "siyasi mahpus" kavramı bulunmamaktadır. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 2. maddesinde terör suçlusu, 3. maddesinde ise terör suçları tanımlanmıştır. Ayrıca 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, hükümlülerin gruplandırılmasını düzenleyen 24. maddesi ile hükümlünün barındırılması ve yatırılmasını düzenleyen 63. maddesinde "terör suçluları"ndan söz edilmektedir. Buna göre ceza infaz kurumlarında, terör suçlarından hükümlü terör suçluları ile terör suçlarından tutuklu veya hükümözlü kişiler barındırılmaktadır.

II- Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklulara karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri; idari denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri; sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları; idari özerkliğe sahip kurumların denetimi kapsamında 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu; parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri; uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolü (OPCAT), 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından düzenli aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleriyle ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan

soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine tevessül edilmektedir.

III- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin Nakilleri" başlıklı Dokuzuncu Bölümünün "Kendi istekleri ile nakil" kenar başlıklı 54. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin kendi istekleri ile bulundukları kurumdan başka kurumlara nakledilebilmeleri için; gitmek istedikleri kurumlardan durumlarına uygun en az üç yeri belirten bir dilekçe vermeleri, çocuk hükümlüler ile maddi durumunun yetersiz olduğunu belgelendiren hükümlüler hariç olmak üzere nakil giderlerini peşin olarak ödemeyi kabul etmeleri, ceza infaz kurumlarında bulunması gereken sürenin üç aydan fazla olması, iyi hâl göstermeleri, disiplin cezası almamış veya kaldırılmış olması, istekte bulunulan kurumda yer, kapsama gücü ve sınıfının uygun bulunması ve tutukevi olmaması, mahkûmiyet sürelerine uygun hükümlülerin barındırıldığı bir kurum olması, daha önce disiplin nedeniyle ayrılmak zorunda kaldıkları kurum olmaması gerektiği; ikinci fıkrasında ise bu hükümlülerin nakledildikleri kurumlarda, eğitim öğretim veya hastalık nedeniyle nakil hariç, bir yıl kalmak zorunda olduğu, çocuklar bakımından bu sürenin altı ay olarak uygulanacağı,

B) "Zorunlu nedenlerle nakil" kenar başlıklı 56. maddesinde, kurumların elverişsiz ve yetersiz kalması, kapsama gücünün aşılması, kullanılamaz hâle gelmesi, asayiş, güvenlik, doğal afet, yangın ve büyük onarım gibi zorunlu nedenlerle başka kurumlara nakledilmeleri gerekli görülen hükümlülerin, yargı çevresi dışında Adalet Bakanlığınca belirlenen ve konumlarına uygun olan diğer kurumlara nakledilebileceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

IV- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

V- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Hükümlülerin gözlem ve sınıflandırılması" kenar başlıklı 23. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, hükümlülerin kişisel özellikleri, bedensel, aklî ve sağlık durumları, suç işlemeden önceki yaşamları, sosyal çevre ve ilişkileri, sanat ve meslek faaliyetleri, ahlâkî eğilimleri, suça bakış açıları, hükümlülük süreleri ve suç türleri belirlenerek, durumlarına

uygun infaz kurumlarına ayrılmaları ve bunlara göre saptanacak infaz ve iyileştirme rejiminin; gözlem, inceleme ve değerlendirme yöntemiyle çalışan gözlem ve sınıflandırma merkezlerinde veya kapalı ceza infaz kurumlarının bu hizmete ayrılan bölümlerinde yapılacağı; hükümlülerin, işledikleri suç tiplerine, gösterdikleri eğilimlere, tutum ve davranışları nedeniyle sıkı gözetim ve denetim altında bulundurulmaları gerekip gerekmediğine göre yüksek güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya normal güvenlikli ceza infaz kurumlarına veya açık ceza infaz kurumlarına gönderilecekleri,

B) "Hükümlülerin gruplandırılması" kenar başlıklı 24. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ilk defa suç işleyenler, mükerrirler, itiyadî suçlular veya suç işlemeyi meslek edinenler; aklî ve bedensel durumları nedeniyle veya yaşları itibarıyla özel bir infaz rejimine tâbi tutulması gerekenler; tehlike hâli taşıyanlar; terör suçluları ile suç örgütlerine veya çıkar amaçlı suç örgütlerine mensup olan suçlular şeklinde gruplara ayrılacağı; ikinci fıkrasında hükümlülerin ayrıca yaşları, hükümlülük süreleri ve suç türleri itibarıyla da gruplandırılacağı,

C) "Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazı" kenar başlıklı 25. maddesinin birinci fıkrasında, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasına mahkum edilmiş olan hükümlünün tek kişilik odada barındırılacağı,

Ç) "Hükümlünün barındırılması ve yatırılması" kenar başlıklı 63. maddesinin üçüncü fıkrasında, kadınların erkeklerle, hükümlülerin tutuklularla, çocukların yetişkinlerle, örgüt veya çıkar amaçlı örgüt suçluları ile terör suçlularının Kanunda sayılan hâller dışında bir araya gelmelerine ve bağlantı kurmalarına izin verilmeyeceği,

Hükümlerinin yer aldığı malûmlarıdır.

Bu kapsamda hükümlü ve tutukluların gözlem, sınıflandırma, gruplandırma ve odalara yerleştirme işlemleri, anılan mevzuat hükümleri doğrultusunda Ceza İnfaz Kurumları İdare ve Gözlem Kurulu kararlarıyla gerçekleştirilmekte olup, bu kararlara karşı yargı yolu açıktır.

VI- A) 5275 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 107. maddesinde, "Mükerrirlere ve bazı suç faillerine özgü infaz rejimi ve denetimli serbestlik tedbiri" kenar başlıklı 108. maddesinde ve 3713 sayılı Kanunun "Koşullu salıverilme" kenar başlıklı 17. maddesinde, koşullu salıverilme süreleri ve oranları ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

B) 5275 sayılı Kanunun;

1- "Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin tekrarı, disiplin cezalarının infazı ve kaldırılması" kenar başlıklı 48. maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendinde, disiplin cezalarının tamamı infaz edilip kaldırılmadıkça koşullu salıverilme işleminin yapılmayacağı, ancak bu sürenin hakederek salıverme tarihini geçemeyeceği; dördüncü fıkrasında, infaz edildiği tarihten itibaren disiplin cezasının kaldırılmasında ve iyi hâlin kazanılmasında verilen disiplin cezasının niteliğine göre fıkrada belirlenmiş sürelerin (onbeş gün ilâ bir yıl) esas alınacağı ve bu süreler sonunda yeni bir disiplin cezası almamak ve iyi hâlli olmak koşuluyla bu cezaların kaldırılacağı,

2- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 89. maddesinin birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme riskinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci

fıkra uyarınca yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirme ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetler, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikalar, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı; altıncı fıkrasında, açık ceza infaz kurumuna ayırmaya, denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazına ve koşullu salıverilmeye ilişkin olarak tutum ve davranışları olumsuz değerlendirilen hükümlülerin yeniden değerlendirilmeye tabi tutulma sürelerinin bir yılı geçemeyeceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

5275 sayılı Kanunun 89. maddesinde, 14/04/2020 tarihli ve 7242 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla yapılan ve yukarıya alınan değişiklikler, 01/01/2021 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

C) 28/3/2020 tarihli ve 2324 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin;

1- "Hükümlülerin değerlendirilmesi ve iyi hâlin belirlenmesi" kenar başlıklı 109. maddesinin; birinci fıkrasında hükümlülerin, ceza infaz kurumlarında bulundukları tüm aşamalarda, ceza infaz kurumlarının düzen ve güvenliği amacıyla konulmuş kurallara uyup uymadığı, haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı, yükümlülüklerini eksiksiz yerine getirip getirmediği, uygulanan iyileştirme programlarına göre toplumla bütünleşmeye hazır olup olmadığı, tekrar suç işleme ve mağdura veya başkalarına zarar verme risklerinin düşük olup olmadığı hususlarında idare ve gözlem kurulu tarafından iyi hâlin belirlenmesine esas olmak üzere en geç altı ayda bir değerlendirmeye tabi tutulacağı; ikinci fıkrasında, birinci fıkra gereğince yapılacak değerlendirmede, infazın tüm aşamalarında hükümlülerin katıldığı iyileştirmeye yönelik psiko-sosyal ve eğitim-öğretim programları ile spor ve sosyal faaliyetleri, kültür ve sanat programları, aldığı sertifikaları, kitap okuma alışkanlığı, diğer hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu görevlileri ve dışarıyla olan ilişkileri, işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlığı, ceza infaz kurumu kuralları ile kurum bünyesindeki çalışma kurallarına uyumu ve aldığı disiplin cezalarının dikkate alınacağı,

2- "Disiplin eylemi nedeniyle iyi hâl kararı verilmesine engel hâller ve şikâyet" kenar başlıklı 110. maddesinin birinci fıkrasında, gözlem değerlendirme raporu veya gelişim değerlendirme raporunda yazılı olup da henüz kaldırılmamış disiplin cezası bulunan hükümlü hakkında iyi hâl kararı verilemeyeceği, hükümlünün iyi hâline ilişkin değerlendirmenin, ancak daha önceden verilmiş olup da disiplin cezası infaz edilmiş ve bu cezası kaldırılmış olanlar hakkında yapılabileceği; ikinci fıkrasında, disiplin cezasını gerektiren bir eylemi işlemiş olmasına rağmen, koşullu salıverilme tarihinde bu eyleminden dolayı disiplin soruşturması henüz sonuçlandırılmayan hükümlüler hakkında iyi hâl kararının verilip verilmemesinin idare ve gözlem kurulunca takdir edileceği; üçüncü fıkrasında, idare ve gözlem kurulunca, hükümlü hakkında, süre belgesindeki muhtemel koşullu salıverilme tarihi de dikkate alınarak iyi hâle ilişkin olarak bir karar verileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bu kapsamda idare ve gözlem kurulunca verilen kararlara karşı infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararlarına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz

kanun yoluna başvurulabilmektedir.

VII- 5275 sayılı Kanunun "Denetimli serbestlik tedbiri uygulanarak cezanın infazı" kenar başlıklı 105/A maddesinin birinci fıkrasında, hükümlülerin dış dünyaya uyumlarını sağlamak, aileleriyle bağlarını sürdürmelerini ve güçlendirmelerini temin etmek amacıyla; açık ceza infaz kurumunda veya çocuk eğitimevinde bulunan ve koşullu salıverilmesine bir yıl veya daha az süre kalan iyi hâlli hükümlülerin talebi hâlinde, cezalarının koşullu salıverilme tarihine kadar olan kısmının denetimli serbestlik tedbiri uygulanmak suretiyle infazına, ceza infaz kurumu idaresince hükümlü hakkında hazırlanan değerlendirme raporu dikkate alınarak, hükmün infazına ilişkin işlemleri yapan Cumhuriyet başsavcılığının bulunduğu yer infaz hâkimi tarafından karar verilebileceği, hükümlünün bu infaz usulünden yararlanabilmesi için beş günden az olmamak üzere koşullu salıverilme tarihine kadar ceza infaz kurumunda geçirmesi gereken sürenin en az onda birini ceza infaz kurumunda geçirmiş olmasının gerektiği, üçüncü fıkrasının (a) bendinde, sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan ve koşullu salıverilmesine iki yıl veya daha az süre kalan kadın hükümlülerin diğer şartları da taşımaları hâlinde birinci fıkrada düzenlenen infaz usulünden yararlanabilecekleri hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

VIII- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmeliğin "Telefonla görüşme hakkı" kenar başlıklı 74. maddesinin ikinci fıkrasının (f) bendinde, hükümlülerin görüşebilecekleri yakınlarından bir veya birden fazla kişi ile haftada bir kez ve bir telefon numarasıyla bağlantı kurarak kesintisiz görüşme yapabileceği, herhangi bir nedenle görüşme gerçekleşememişse daha önceden bildirilen numaralardan bir diğeriyle görüşebileceği, konuşma süresinin görüşme başladığı andan itibaren on dakikayı geçemeyeceği, deprem, salgın hastalık, doğal afet gibi zaruri hâllerde Bakanlık kararı ile telefon ile görüşme süresi ve sayısının artırılabileceği; (g) bendinde, görüntülü telefon görüşmesi yapılmasına imkan sağlayan teknik alt yapının kurulu bulunduğu Bakanlıkça belirlenen kurumlarda, haftalık görüşme süresinin otuz dakika olarak uygulanacağı, bu sistemin oda veya koğuş içine ya da idarece uygun görülen diğer yerlere kurulabileceği, haftalık ziyaret hakkını kullanmayan hükümlülerin bir sonraki haftalık telefon görüşme süresine ayrıca otuz dakika ilave edileceği ve bu sürenin devredilemeyeceği, bu kapsamdaki görüşmelerin aynı hafta içerisinde toplam üç görüşmeyi aşmamak koşuluyla bölünmek suretiyle de yapılabileceği, ilave edilen otuz dakika için üç görüşme hakkı daha verileceği, bu görüşmelerin görüntülü ve sesli olarak yapılabileceği gibi sadece sesli olarak da yapılabileceği, ayrıca çocuk hükümlüler ile sıfır-altı yaş grubunda çocuğu bulunan kadın hükümlüler hakkında bu bentte düzenlenen telefonla görüşme süresinin iki kat olarak uygulanacağı ve hükümlülere mensubu bulundukları dinin bayramlarında kullanılmak üzere otuz dakika ilave görüşme hakkı verileceği; (ğ) bendinde, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü üyelerinin, görüntülü görüşme ve görüşme süresinin uzatılmasına ilişkin bu haktan kurumdaki tutum, davranış, eğitim ve iyileştirme faaliyetlerine katılma gibi durumları göz önünde bulundurularak idare ve gözlem kurulu tarafından yapılacak değerlendirmeye göre yararlandırılabileceği hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Bakanlığımız koordinesinde yürütülen Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyon Projesi'nin (ACEP) altyapı çalışmaları tüm ceza infaz kurumları için hâlihazırda devam etmekte olup, pilot bölge olarak belirlenen ceza infaz kurumlarında gerekli kurulumlar yapılarak tutuklu ve hükümlülerin yakınlarıyla görüntülü görüşme yapma uygulaması başlatılmıştır.

IX- 5275 sayılı Kanunun;

A) "Kültür ve sanat etkinliklerine katılma, ifade özgürlüğü" kenar başlıklı 60. maddesinin birinci fıkrasında, ceza infaz kurumlarında, olanaklar elverdiğince, kültürün ve sanatın çeşitli dallarını temsil eden programların hazırlanacağı ve hükümlülerin bunlara katılmaları hususundaki usûllerin düzenleneceği,

B) "Beden eğitimi" kenar başlıklı 87. maddesinin birinci fıkrasında, hükümlünün toplumsal, ruhsal ve bedensel gelişmelerini sağlamak amacıyla fizik ve ruhsal sağlık durumlarının elverdiği ölçüde spor, beden eğitimi ve eğlendirici etkinliklere katılmasına müsaade edileceği ve olanaklar ölçüsünde yer ve araç sağlanacağı; ikinci fıkrasında, açık havada çalışmayan veya kapalı ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüye, hava koşulları elverdiği ölçüde, günde en az bir saat açık havada gezinme olanağı verileceği, bu süre içerisinde bireysel spor da yapılabileceği ve kurum dışındaki etkinliklere açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin katılabileceği,

Hükümlerine yer verildiği malûmlarıdır.

Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin spor faaliyetleri güvenlik bakımından tehlike yaratmayacak şekilde, kurumun fiziki yapısı, kapasitesi gibi hususlar dikkate alınarak Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından alınan kararlar doğrultusunda yaptırılmaktadır. Bakanlığımız tarafından bu konularda uygulanan genel bir yasaklama veya sınırlı süre uygulaması söz konusu değildir.

X- Yozgat Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen ve Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlülerden birinin iyi halli olmaması sebebiyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 09/05/2025 tarihli Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

B) Soru önergesinde adı geçen ve Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan diğer hükümlünün iyi halli olmaması sebebiyle koşullu salıverilmesinin uygun olmadığına ilişkin 26/12/2024 tarihli Kurum İdare ve Gözlem Kurulu kararının infaz hâkimliği ve ağır ceza mahkemesinin denetiminden geçerek kesinleştiği,

C) Soru önergesinde adı geçen ve ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası hükümlüsünün Yozgat 2 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılmaktayken zorunlu nedenlerle 07/09/2025 tarihinde Gaziantep H Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildiği,

Ç) Kurumdaki tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

54.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Marmara 2 No.lu Kapalı Cezaevinde bulunan bir mahkûmun hak ihlaline uğradığı iddiasına ilişkin sorusu ve Adalet Bakanı Yılmaz Tunç'un cevabı (7/32330)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU

Kocaeli Milletvekili

Tarafıma iletilen bilgide; " Barış Kaya Marmara 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde kalmakta. Dilekçelerin buharlaştığını, revire sevklerin ve ilaçların geciktiğini, göz muayenesinin yapılmadığını, 4 aydır göz muayenesi için bekleyenlerin olduğunu, kargodan mahpuslara gelenlerin verilmediğini, kantindeki ürünlerin kalitesiz olduğunu ve kantinde sorun olduğunu, müzik enstrümanı alamadıklarını iletmektedir." ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

1) Tarafıma iletilen iddialar doğru mudur?
2) Eğer bu iddialar doğruysa Barış Kaya isimli yurttaşın tedavisinin aksamasının gerekçesi nedir?
3) Marmara 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde 4 aydır göz muayenesi için bekleyen mahpusların olduğu iddiası doğru mudur?
4) Marmara 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde kantindeki ürünlerin kalitesiz olduğu iddiası doğru mudur? Eğer bu iddia doğruysa cezaevinde kantindeki ürünlerin iyileştirilmesi ile ilgili cezaevi idaresinin yapmış olduğu çalışmalar var mıdır?
5) Marmara 2 No'lu Kapalı Cezaevi'nde mahpuslara müzik enstrümanı verilmediği iddiası doğru mudur?
6) Son 5 yılda cezaevleri ile ilgili tarafınıza iletilen şikayet sayısı kaçtır?,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1423-4992/6917
Konu : Yazılı soru önergesi

13 / 10 /2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 21/08/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1685623 sayılı yazı.

İlgi yazınız ekinde alınan, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32330 Esas Nolu soru önergesine ilişkin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Mevzuat Genel Müdürlüğü

Sayı : E-56020453-610-1423-5466/7504
Konu : Yazılı soru önergesi

13/10/2025

Sayın Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/32330 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- A) Ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlü ve tutuklular, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaş gibi tüm sağlık hizmetlerinden tıbbî gereklilik çerçevesinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda faydalanmakta olup, her türlü muayene ve tedavileri Devletin teminatı altında ve ücretsizdir. Hükümlü ve tutukluların beden ve ruh sağlığının korunması ve hastalıklarının tanısı için ilk muayene ve tedavi hizmetleri ceza infaz kurumlarında verilmekte; ileri tetkik, tedavi ve rehabilitasyon gerekenler Devlet hastanelerine, daha ileri sağlık hizmeti gerekenler ise üniversite hastanelerine sevk edilmektedir.

B) Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklulara ilişkin sağlık koşullarının düzenlenmesi ve sağlık hizmetine erişimin daha da etkili ve verimli hale gelebilmesi için 30/04/2009 tarihli Sağlık Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı Arasında Ceza İnfaz Kurumlarındaki Sağlık Hizmetlerinin Düzenlenmesi Hakkında Protokol ve 26/01/2017 tarihli Adalet, İçişleri ve Sağlık Bakanlıkları Arasında Düzenlenen Protokol hükümleri dikkate alınarak her türlü çalışma ve düzenleme yapılmaktadır.

C) Hükümlü ve tutukluların; ayakta ve yatarak tedavilerinde muayene, tetkik, tahlil, kontrol, ilaç, diş protezi ve tıbbi malzemeleri Sağlık Bakanlığı, hastane tarafından temini mümkün bulunmayan tıbbi malzemeler (ortez, protez, gözlük, işitme cihazı, şeker ölçüm çubuğu vb.) ile ilaç bedelleri ise Adalet Bakanlığı tarafından karşılanmaktadır.

Bu kapsamda, söz konusu ilaç alımlarının sağlıklı bir biçimde yürütülmesi, denetiminin yapılması, tutuklu ve hükümlü sağlığının daha iyi korunması, ilaç kullanımının izlenebilir ve kontrol edilebilir hâle gelmesi, ilaç kullanımındaki suistimallerin önüne geçilmesi ve finansman planlamasının öngörülebilmesi amacıyla Reçete Provizyon Sistemi (CETAS) kurulmuştur.

Ç) Öte yandan; hastalığı nedeniyle Adlî Tıp Kurumundan rapor bekleyen ya da tek başına öz bakım becerisini yapamayan ve başkasının bakımına muhtaç olan hasta tutuklu ve hükümlülerin barındırılması, rehabilite ve tedavilerini sağlamak amacıyla Metris ve Elazığ R Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumları ile Menemen R Tipi Kapalı ve Açık Ceza İnfaz Kurumu faaliyete geçirilmiştir.

D) Akıllı Teknolojilerin Ceza İnfaz Kurumlarına Entegrasyonu Projesi (ACEP) kapsamında e-doktor görüntülü muayene işlemleri Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Türk Telekom iş birliği ile yürütülen çalışmalar sonucunda aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

E-doktor uygulamasıyla; ceza infaz kurumlarındaki sağlık hizmetlerinin teknolojik

gelişmelerden faydalanılarak geliştirilmesi, hükümlü ve tutukluların sağlık hakkına erişiminin hızlandırılması, ceza infaz kurumlarındaki sağlık uygulamalarına ilişkin memnuniyetin artırılması amaçlanmıştır.

II- Ceza infaz kurumlarının dış güvenliği ile hükümlü veya tutukluların kurum dışına sevk ve nakil işlemlerinde alınacak güvenlik önlemlerine ilişkin usûl ve esasların 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun "Jandarmanın genel olarak görevleri" kenar başlıklı 7/a maddesi ve Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Yönetmeliğinin 24 ilâ 36. maddelerinde düzenlenmiş olduğu malûmlarıdır.

III- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin "Müzik aletleri" kenar başlıklı 10. maddesinde; her hükümlüye, elektrikli olmamak ve idarece belirlenen saatlerde kullanılmak koşuluyla, vurgulu çalgılar dışında saz, ud, gitar, kemençe, keman, flüt, mızıka, ney, kanun gibi müzik aletlerinden birisinin verilebileceği, birden çok hükümlünün bulunduğu oda veya koğuşlarda, bu konuda bütün hükümlülerin rızalarının alınmasının zorunlu olduğu hükmüne yer verildiği malûmlarıdır.

IV- Bakırköy Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 02/09/2025 tarihli cevapta;

A) Soru önergesinde adı geçen tutuklunun Marmara 2 Nolu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırıldığı, çeşitli rahatsızlıkları nedeniyle Kurum revirinde muayene edildiği gibi gerektiğinde Marmara Ceza İnfaz Kurumları Devlet Hastanesinin ilgili polikliniklerine sevkinin sağlanarak muayene, tetkik ve tedavisinin yapıldığı, reçete edilen ilaçların kendisine teslim edildiği,

B) Kurumda kantin için satın alınan ürün ve malzemelerin, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre şeffaf ve rekabetçi koşullarda temin edilerek Muayene Kabul Komisyonu tarafından tek tek incelendiği, hükümlü ve tutukluların belirlenen kantin günlerinde alışverişlerini yapabildikleri,

Ülkemizdeki tüm ceza infaz kurumlarında olduğu gibi anılan Kurumda da konsinye satış sisteminin uygulandığı, aynı ürün ya da ürün grubunda birden çok markanın satışa sunulabildiği, ürün fiyatlarının tüm kantinlerde aynı olduğu, kantinde bulunmayan ürünlerin talep edilmesi halinde ve uygun görüldüğü takdirde dış kantin aracılığıyla temin edilerek tutuklu veya hükümlüye teslim edildiği,

C) Adı geçenin Kurum İdaresine ilettiği sözlü veya yazılı herhangi bir müzik aleti talebinin bulunmadığı,

Ç) Kurumda tüm iş ve işlemlerin mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütüldüğü,

D) Soru önergesinde belirtilen aksi yöndeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Yılmaz TUNÇ
Bakan

55.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, savunma sanayiinde çalışan bazı kişilerin görevden ayrılarak özel sektörde çalışmaya başlamasına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32811)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak yanıtlanması konusunda gereğini arz ederim. 12.08.2025

Mehmet TAHTASIZ
Çorum Milletvekili

TÜBİTAK Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (SAGE), Türk Silahlı Kuvvetleri ve savunma sanayisine, küresel ölçekte rekabet gücü ve katma değeri yüksek, millî teknoloji, ürün ve hizmetleri Ar-Ge yoluyla sağlamak üzere kurulmuştur.

TÜBİTAK SAGE, Türk savunma sanayii için gizlilik derecesi çok yüksek projeler üzerinde de çalışmaktadır. Bu projelerde çalışan personelin de bu gizlilik kurallarına riayet etmesi beklenmektedir. Kaldı ki, kamu görevlerinden ayrılanların yapamayacakları işleri düzenleyen 2531 sayılı kanuna göre bu tür görevlerde bulunanlar, hangi sebeple olursa olsun, görevlerinden ayrıldıktan sonra üç yıl süreyle, o daire, idare, kurum ve kuruluştaki görev ve faaliyet alanlarıyla ilgili konularda doğrudan doğruya veya dolaylı olarak görev ve iş alamazlar.

Ancak son günlerde TÜBİTAK SAGE ile ilgili önemli iddialar ortaya atılmaktadır. Çeşitli platformlarda yer alan iddialara göre TÜBİTAK SAGE'nin eski Genel Müdürü Gürcan Okumuş, geçtiğimiz yıl ASSAN adlı bir savunma sanayii firmasına transfer olmuştur. Bu transferin kanuna aykırı olduğu iddiası gündemdeyken, şimdi de TÜBİTAK SAGE'de kritik projelerde çalışan 18 uzmanın daha yakın zamanda ASSAN ve alt şirketi Astech Defence'a transfer olduğu iddiası gündeme gelmiştir.

Bu transfelerin, TÜBİTAK SAGE'nin stratejik projelerinde gecikmelere ve kamu zararına yol açtığı öne sürülürken, söz konusu personelin ASSAN'da aynı projeler üzerinde çalışmaya başlaması, "endüstriyel casusluk" iddialarını da gündeme taşımıştır.

Öte yandan Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı Makina Kimya Endüstrisi'nden (MKE) de 9 personelin ASSAN'a geçtiği iddiası da araştırılmalıdır. MKE'nin eski yönetim kurulu Başkanı İsmet Sayhan'ın ASSAN'ın avukatlığı görevine getirilmiş olması da sorgulanması gereken ayrı bir iddiadır.

Bu tür transferler, devletin stratejik projelerinin, bir kalemde özel sektörün hizmetine geçmesi anlamını taşırken, yıllar süren ve milyonlarca lira harcanan Ar-Ge çalışmalarının da bu şirketlerin hizmetine sunulması anlamını taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1- TÜBİTAK SAGE eski Genel Müdürü Gürcan Okumuş'un özel bir savunma sanayii firmasına transferi için Savunma Sanayii Başkanlığı ya da herhangi ilgili bir kamu kurumundan izin alınmış mıdır?

2- Gürcan Okumuş'un kanuna aykırı transferi için yasal bir girişim başlatılmış mıdır?

3- Gürcan Okumuş'un, TÜBİTAK SAGE'den ASSAN'a transferinin ardından kaç TÜBİTAK SAGE personeli aynı firmaya geçiş yapmıştır?

4- ASSAN'a geçiş yapan personelin kaçı, TÜBİTAK SAGE'de hangi projelerde çalışmıştır.

5- Yine MKE'den 9 personel ASSAN isimli firmaya geçiş yapmış mıdır?

6- 2531 Sayılı Kanun açık şekilde ortada iken gerek TÜBİTAK SAGE'den gerekse MKE'den aynı alanda faaliyet gösteren özel sektöre geçişlerin kanuna aykırı bir şekilde yapılmasına neden göz yumulmaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331607
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/32811 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Savunma Sanayii Başkanlığı, 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve 7 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde yer verilen görev ve sorumluluklarını yerine getirmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen kuruluşlar, Savunma Sanayii Başkanlığının uhdesinde bulunmamakta olup, 2/10/1981 tarihli ve 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanun kapsamındaki söz konusu kuruluşların iş ve işlemlerinde anılan Başkanlığın izin ve onaya dair görev veya yetkisi bulunmamaktadır.

56.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, yurt dışındaki üniversitelerden mezun olup denklik belgesiyle Cumhurbaşkanlığında işe başlayan personele ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/32812)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Dr. Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğün 96'ncı maddeleri gereğince arz ederim. Saygılarımla. **20.08.2025**

Doç. Dr. Selçuk Özdağ
Muğla Milletvekili
Grup Başkanvekili

Son dönemde kamuoyuna yansıyan haberlerde, yaklaşık 400+ kişinin sahte evrak ve belgelerle akademik unvan elde ettiği iddia edilmektedir. Bu kişilerin önemli bir bölümünün "doçent" ve "profesör" unvanı taşıdığı, bazı şahısların sahte diplomalar, taklit e-imzalar ve düzmece jüri kararlarıyla akademik kariyer basamaklarını geçtiği ifade edilmektedir. Daha da vahim olan husus, aralarında rektör, dekan, enstitü müdürü gibi kritik görevlerde bulunan kişilerin de olduğuna yönelik iddialardır.

Bu bağlamda, özellikle Balkan ülkelerinde, Kafkasya'da, Türkî Cumhuriyetler'de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren, **denklik sorunu bulunan üniversitelerden alınan diplomaların Türkiye'de nasıl değerlendirildiği,** bu diplomalarla kamuda görev yapan personelin sayısı ve dağılımı konusunda ciddi soru işaretleri bulunmaktadır. Ayrıca, KPSS puanı olmaksızın istisnai kadro statüsüyle Cumhurbaşkanlığı bünyesinde görevlendirilen personel sayısı da kamuoyunda merak konusudur.

Bu hususların şeffaf biçimde ortaya konulması, hem akademik sistemin güvenilirliği hem de kamu personel rejiminde eşitlik ve adaletin sağlanması bakımından önem arz etmektedir. Son olarak, akademik meşruiyeti tartışmalı olan üniversitelerden alınan diplomalarla çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında Kamu Personel Seçme Sınavı olmaksızın sadece sözlü mülakat yapılarak personel alındığı iddialarının da açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Cumhurbaşkanlığı bünyesinde görev yapan personel arasında, **Balkan ülkeleri, Kafkasya, Türkî Cumhuriyetler ve KKTC'deki denklik sorunu olan üniversitelerden mezun olmuş kişi bulunmakta mıdır?**

2. Bu kişiler hangi unvanlarla görev yapmaktadır? (Öğretmen, akademisyen, idari personel vb.)

3. **Personel atamalarında, denklik belgelerinin doğruluğu nasıl ve hangi yöntemlerle teyit edilmektedir?**

4. Bu kişilerden herhangi birinin hakkında, sahte diploma veya sahte evrak iddiasıyla soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa sonuçları nelerdir?

5. **Cumhurbaşkanlığı bünyesinde, KPSS puanı ile göreve başlamayıp, istisnai kadro statüsünde çalışan kaç kişi bulunmaktadır?**

6. Bu istisnai kadro personelinin unvan ve görev dağılımı nedir?

7. 2018-2025 yılları arasında Cumhurbaşkanlığında istihdam edilen toplam personel sayısı içinde, istisnai kadro ile alınanların oranı nedir?

8. Cumhurbaşkanlığında, akademik meşruiyeti tartışmalı olan üniversitelerden alınan diplomalarla, Kamu Personel Seçme Sınavı olmaksızın sadece sözlü mülakat yapılarak işe başlayan personel var mıdır? Varsa sayısı kaçtır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331562
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/32812 esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği emrinde istihdam edilen personele ilişkin hükümler, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 17/8/1983 tarihli ve 2879 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği Teşkilatına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunda düzenlenmektedir.

Cumhurbaşkanlığına ait kadro ve pozisyon sayılarına ilişkin istatistiki verilere, yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin eki bütçe gerekçesinden ulaşılabilmektedir.

57.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Ahlat'taki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin 2020-2025 yılları arasındaki giderlerine,

Cumhurbaşkanı'nın 25 Ağustos 2025 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesine gerçekleştirdiği ziyarete,

İlişkin soruları ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/33115), (7/33116)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin Olan

Bitlis Milletvekili

Bitlis'in Ahlat ilçesinde 2020'de inşa edilen Cumhurbaşkanlığı Külliyesi (Ahlat Köşkü), yapımı ve işletmesi açısından kamuoyunun dikkatini çeken bir projedir. Kamu kaynaklarının kullanımında şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri, anayasal ve yasal çerçevede devletin temel yükümlülükleri arasındadır. Bu kapsamda, söz konusu külliyenin aylık ve yıllık işletme maliyetlerinin kamuoyuyla paylaşılması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Ahlat'taki Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nin (Ahlat Köşkü) 2020 ve 2025 yılları arasında yıl bazında toplam giderleri ne kadardır?
2. Bu gider kalemleri (bakım, personel, güvenlik, enerji, peyzaj, temsil ve ağırlama vb.) hangi tutarlardan oluşmaktadır?
3. Külliyenin aylık ortalama gideri ne kadardır?
4. Bu giderler hangi bütçe kalemlerinden karşılanmaktadır?
5. Külliyede görev yapan personel sayısı kaçtır ve bu personele ödenen maaşların toplamı nedir?

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Cumhurbaşkanı yardımcısı Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüseyin Olan

Bitlis Milletvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 25 Ağustos 2025 tarihinde Bitlis'in Ahlat ilçesine gerçekleştirdiği Malazgirt Zaferi'nin 954. yıl dönümü etkinlikleri kapsamındaki ziyareti; güvenlik önlemleri, lojistik hazırlıklar, resmî törenler ve eşlik eden heyetlerle birlikte geniş çaplı bir organizasyon olmuştur. Kamu kaynaklarının etkin, şeffaf ve hesap verilebilir biçimde kullanılması anayasal bir gerekliliktir. Bu bağlamda, söz konusu ziyaretin kamuya mali yükü konusunda kamuoyunun bilgilendirilmesi önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 25 Ağustos 2025 tarihinde gerçekleştirdiği Bitlis (Ahlat) ziyareti için ayrılan toplam bütçe ne kadardır?
2. Bu bütçenin kalemleri (ulaşım, konaklama, güvenlik, tören hazırlıkları, etkinlik alanı düzenlemeleri vb.) nelerdir?
3. Ziyarete eşlik eden Cumhurbaşkanı Yardımcısı, bakanlar, diğer kamu görevlileri ve güvenlik güçlerinin masrafları hangi kurum bütçesinden karşılanmıştır?
4. Ziyaret sırasında Bitlis ve çevre illerde alınan güvenlik önlemleri için görevlendirilen personel sayısı kaçtır ve bunun maliyeti ne olmuştur?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-331587
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca tarafıma tevcih edilen 7/33115 ve 7/33116 esas numaralı yazılı soru önergelerine ilişkin cevap ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

Ek

YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

Kamu kurum ve kuruluşlarının harcamalarında tasarruf sağlanması, bürokratik işlemlerin azaltılması ve kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımına ilişkin olarak 17/5/2024 tarihli ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2024/7 sayılı "Tasarruf Tedbirleri" konulu Genelge ile 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I), (II), (III) ve (IV) sayılı cetveller kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşları, 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye tabi kamu iktisadi teşebbüsleri ile diğer tüm kamu kurum ve kuruluşlarının uyacakları tedbirler belirlenmiştir.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin harcamalarına ilişkin istatistiki bilgilere Hazine ve Maliye Bakanlığının internet adresinden ulaşılabilmektedir. Bununla birlikte; Cumhurbaşkanlığı personelinin sayısına ilişkin istatistiki verilere yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifinin eki bütçe gerekçesinden ulaşılabilmektedir. Cumhurbaşkanının yurt içi ve yurt dışı programları esnasında, programın mahiyeti göz önüne alınarak personel bulundurulmaktadır.

58.- Mersin Milletvekili Mehmet Emin Ekmen'in, kurumlar vergisinin indirim oranında yapılan değişikliğe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33189)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 01.09.2025

Mehmet Emin EKMEN

Mersin Milletvekili

Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 24.07.2025 tarihli ve 32965 sayılı Resmî Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin 18. maddesinde kurumlar vergisi kanunun 32/A maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bu maddeye göre "32'nci madde kapsamında kurumlar vergisi oranı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil en fazla on hesap dönemi %60 indirimli olarak uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

Maddenin değişmeden önceki halinde söz konusu indirimli kurumlar vergisi oranı bölgeler itibariyle ayrılmış, dezavantajlı konumda olan bölgelerde %90, %80, %70 olarak uygulanabilen bu oranlar standart hale getirilmiş her bölgeye eşit olarak %60 indirimli kurumlar vergisi oranı bağlamında asgari kurumlar vergisi olan %10'a eşitlenmiştir. Ayrıca söz konusu uygulamada süre bakımından on hesap dönemi sınırı getirilmiştir.

Bu bağlamda;

1- Diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan ve çoğunluğunu İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde bulunan illere yatırımın sağlanması için %90, %80 ve %70 hatta (Mülga Bakanları Kurulu Kararı / Cumhurbaşkanı kararları ile %100)'e kadar uygulanan indirimli kurumlar vergisi oranının kaldırılmasının sebebi nedir?
2- Bu kanun maddesi ile vergi ile ilgili birtakım avantajlarını kaybeden 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan illere bunun telafisi yönünde ne gibi yatırım teşvikleri yapılacaktır?
3- Söz konusu madde metninde "Ancak, kazanç bulunmasına rağmen yararlanılmayan yatırıma katkı tutarları müteakip dönemlerde dikkate alınmaz" ibaresi bulunmasına rağmen elde edilen kazançlarda uygulanacak indirim hakkının neden on hesap dönemi ile sınırlı tutulması sağlanmıştır?
4- Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda bazı bölgelere yapılacak yatırımların artması beklenirken vergisel olarak sağlanan bu avantajların kaldırılma sebebi nedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355525 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 08.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1693983 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Mersin Milletvekili Sayın Mehmet Emin EKMEN tarafından tevcih edilen 7/33189 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET EMİN EKMEN'İN

7/33189 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 24.07.2025 tarihli ve 32965 sayılı Resmî Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin 18. maddesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bu maddeye göre "*32'nci madde kapsamında kurumlar vergisi oranı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil en fazla on hesap dönemi %60 indirimli olarak uygulanır.*" şeklinde değiştirilmiştir.

Maddenin değişmeden önceki halinde söz konusu indirimli kurumlar vergisi oranı bölgeler itibariyle ayrılmış, dezavantajlı konumda olan bölgelerde %90, %80, %70 olarak uygulanabilen bu oranlar standart hale getirilmiş her bölgeye eşit olarak %60 indirimli kurumlar vergisi oranı bağlamında asgari kurumlar vergisi olan %10'a eşitlenmiştir. Ayrıca söz konusu uygulamada süre bakımından on hesap dönemi sınırı getirilmiştir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan ve çoğunluğunu İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde bulunan illere yatırımın sağlanması için %90, %80 ve %70 hatta (Mülga Bakanları Kurulu Kararı / Cumhurbaşkanı kararları ile %100)'e kadar uygulanan indirimli kurumlar vergisi oranının kaldırılmasının sebebi nedir?

Soru 2- Bu kanun maddesi ile vergi ile ilgili birtakım avantajlarını kaybeden 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan illere bunun telafisi yönünde ne gibi yatırım teşvikleri yapılacaktır?

Soru 3- Söz konusu madde metninde "Ancak, kazanç bulunmasına rağmen yararlanılmayan yatırıma katkı tutarları müteakip dönemlerde dikkate alınmaz" ibaresi bulunmasına rağmen elde edilen kazançlarda uygulanacak indirim hakkının neden on hesap dönemi ile sınırlı tutulması sağlanmıştır?

Soru 4- Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda bazı bölgelere yapılacak yatırımların artması beklenirken vergisel olarak sağlanan bu avantajların kaldırılma sebebi nedir?

CEVAPLAR:

30/05/2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 29/05/2025 tarihli ve 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı ile teşvik sistemi yeniden yapılandırarak, daha etkin ve verimli hale getirilmiştir. Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak üzere sigorta primi destekleri artırılmış, ayrıca hibe niteliğindeki faiz/kar payı destekleri büyük oranda yükseltilmiştir.

Yeni teşvik mevzuatımızda destek oran ve süreleri revize edilip vergi indirim oranları güncellenmiş; nakdi destekler daha fazla ön plana çıkarılmıştır. Ayrıca, yeni sistem kurgulanırken yatırımcılarımızın finansman tercihleri de dikkate alınarak, yatırım harcamalarının finansmanını banka kredisi yerine öz kaynakları ile gerçekleştirilen firmalar için makine desteği şeklinde yeni nakdi destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi hususları da düzenlenmiştir.

Bu vesileyle, Bakanlığımızca yapılacak sektörel, mali ve teknik değerlendirmeler neticesinde yatırım projelerinin uygun bulunması halinde, bu projeler için teşvik belgesi düzenlenmesi suretiyle desteklerden yararlandırılması mümkün bulunmaktadır. Öyle ki, anılan Karar'ın Ek-3'ünde belirtilen sektörler ve buna ilişkin şartları kapsayan yatırım projelerine; gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, makine desteği, faiz veya kâr payı desteği ve sigorta primi desteği gibi imkânlar sağlanabilmektedir.

Ayrıca, anılan Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Yerel Kalkınma Hamlesi Programımız kapsamındaki yerel yatırım konuları listesi de 9/7/2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüzce yürütülmekte olan bu programın, diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerdeki illerimizdeki yatırım ve yatırımcıların desteklenmesi ve artırılması açısından önemli fayda sağlaması hedeflenmektedir.

59.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak için Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği'nde planlanan yatırımlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33264)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **01/09/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Uşak, Cumhuriyet tarihimiz boyunca sanayi ve üretim alanında pek çok ilke imza atmış, özellikle şeker fabrikası, tekstil ve deri sanayisiyle ülke ekonomisine büyük katkılar sağlamıştır. Bununla birlikte, Uşak'ın kalkınması yalnızca üretimle sınırlı olmayıp, eğitimden kültüre, teknolojiden tarıma Uşaklılar tarafından pek çok alanda hayata geçirilen yatırımlarla şehrimiz Cumhuriyetimizin güçlü temeller üzerinde yükselmesine katkı sağlamıştır.

1 Eylül, Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü olması nedeniyle, bu tarihi gün aynı zamanda Uşak'ın yeniden doğuşunu, kalkınma azmini ve Cumhuriyetimize kazandırdığı değerleri de sembolize etmektedir. Bu bağlamda, 9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği Uşak için önem taşımaktadır. Söz konusu program, yerel potansiyelleri harekete geçirme, sanayi ve teknoloji odaklı yatırımların Anadolu'ya yayılmasını sağlama, şehirlerin üretim kapasitesini artırma amacı taşımaktadır.

Ancak Uşak'ın bu programdan ne ölçüde faydalanacağı, hangi yatırımların planlandığı, kısa, orta ve uzun vadede şehrimize nasıl bir kalkınma vizyonu sunulacağı konusunda kamuoyuna açıklanmış somut bilgiler bulunmamaktadır. Oysa Uşak'ın tarihsel kimliği ve Cumhuriyetimize kazandırdığı değerler dikkate alındığında, bu tür programlarda şehrimizin öncelikli bir konumda yer alması gerektiği açıktır. Bu bağlamda,

1- 9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği kapsamında Uşak için özel olarak planlanan yatırımlar nelerdir?
2- Bu program doğrultusunda Uşak'ta kısa vadede (2025–2026), orta vadede (2027–2029) ve uzun vadede (2030 ve sonrası) öngörülen yatırım ve projeler nelerdir?
3- Uşak'ın tekstil, deri, tarım ve enerji gibi alanlarda öne çıkan potansiyelleri dikkate alınarak Bakanlığınızın hazırladığı özel bir yatırım planı mevcut mudur?

4- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında Uşak'taki KOBİ'lere, sanayi kuruluşlarına ve girişimcilere sağlanacak hibe, kredi ve teşviklerin toplam tutarı ne kadardır?
5- Uşaklıların bu programdan doğrudan yararlanabilmesi için Bakanlığınızca yürütülen bilgilendirme, iletişim ve yönlendirme çalışmaları nelerdir?
6- Program çerçevesinde Uşak'ta kurulması planlanan teknoloji geliştirme bölgeleri, OSB yatırımları veya Ar-Ge merkezleri var mıdır? Varsa hangi sektörleri kapsayacaktır?
7- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı'nın Uşak'ın sosyo-ekonomik gelişmişlik endeksine ve istihdam rakamlarına orta ve uzun vadede etkisi ne şekilde öngörülmektedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355535 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 10.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1695726 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAOBA tarafından tevcih edilen 7/33264 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAOBA'NIN

7/33264 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Uşak, Cumhuriyet tarihimiz boyunca sanayi ve üretim alanında pek çok ilke imza atmış, özellikle şeker fabrikası, tekstil ve deri sanayisiyle ülke ekonomisine büyük katkılar sağlamıştır. Bununla birlikte, Uşak'ın kalkınması yalnızca üretimle sınırlı olmayıp, eğitimden kültüre, teknolojiden tarıma Uşaklılar tarafından pek çok alanda hayata geçirilen yatırımlarla şehrimiz Cumhuriyetimizin güçlü temeller üzerinde yükselmesine katkı sağlamıştır.

1 Eylül, Uşak'ın düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü olması nedeniyle, bu tarihi gün aynı zamanda Uşak'ın yeniden doğuşunu, kalkınma azmini ve Cumhuriyetimize kazandırdığı değerleri de sembolize etmektedir. Bu bağlamda, 9 Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği Uşak için önem taşımaktadır. Söz konusu program, yerel potansiyelleri harekete geçirme, sanayi ve teknoloji odaklı yatırımların Anadolu'ya yayılmasını sağlama, şehirlerin üretim kapasitesini artırma amacı taşımaktadır.

Ancak Uşak'ın bu programdan ne ölçüde faydalanacağı, hangi yatırımların planlandığı, kısa, orta ve uzun vadede şehrimize nasıl bir kalkınma vizyonu sunulacağı konusunda kamuoyuna açıklanmış somut bilgiler bulunmamaktadır. Oysa Uşak'ın tarihsel kimliği ve Cumhuriyetimize kazandırdığı değerler dikkate alındığında, bu tür programlarda şehrimizin öncelikli bir konumda yer alması gerektiği açıktır.

Bu bağlamda;

Soru 1- Temmuz 2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Tebliği kapsamında Uşak için özel olarak planlanan yatırımlar nelerdir?

Soru 2- Bu program doğrultusunda Uşak'ta kısa vadede (2025-2026), orta vadede (2027-2029) ve uzun vadede (2030 ve sonrası) öngörülen yatırım ve projeler nelerdir?

Soru 3- Uşak'ın tekstil, deri, tarım ve enerji gibi alanlarda öne çıkan potansiyelleri dikkate alınarak Bakanlığınızın hazırladığı özel bir yatırım planı mevcut mudur?

Soru 4- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamında Uşak'taki KOBİ'lere, sanayi kuruluşlarına ve girişimcilere sağlanacak hibe, kredi ve teşviklerin toplam tutarı ne kadardır?

Soru 5- Uşaklıların bu programdan doğrudan yararlanabilmesi için Bakanlığınızca yürütülen bilgilendirme, iletişim ve yönlendirme çalışmaları nelerdir?

Soru 6- Program çerçevesinde Uşak'ta kurulması planlanan teknoloji geliştirme bölgeleri, OSB yatırımları veya Ar-Ge merkezleri var mıdır? Varsa hangi sektörleri kapsayacaktır?

Soru 7- Yerel Kalkınma Hamlesi Programı'nın Uşak'ın sosyoekonomik gelişmişlik endeksine ve istihdam rakamlarına orta ve uzun vadede etkisi ne şekilde öngörülmektedir?

CEVAPLAR:

Yerel Kalkınma Hamlesi Programı kapsamındaki yerel yatırım konuları listesi; 5 yıllık Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program (OVP) ve Cumhurbaşkanı Yıllık Programı ile uyumu ve bütçeye etkisi yönünden Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak hazırlanmış olup 9/7/2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Program, Yerel Kalkınma Hamlesi Programı Uygulama Usul ve Esasları Tebliği ve Yerel Yatırım Konuları Listesi Tebliği temel alınarak Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüzce yürütülmektedir.

Bu bağlamda, Program kapsamında Uşak ilimizde Zafer Kalkınma Ajansı (ZAFER) aracılığıyla sevk ve idare edilecek program çerçevesinde; "medikal tekstil", "teknik keçe", "tekstil kimyasalları" ve "tekstil makineleri" üretimi alanlarında yapılacak yatırımlar, kapsamlı teşviklerle desteklenecektir. Bu programda yatırımcılarımız, 30/05/2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 29/05/2025 tarihli ve 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Cumhurbaşkanı Kararında Yerel Kalkınma Hamlesi Programı için öngörülen destek unsurlarından yararlanacaktır. Program, her il için önceden belirlenmiş sabit bir toplam destek tutarı ile sınırlı olarak değil, proje bazlı bir teşvik mekanizmasıyla yürütülmektedir. Diğer bir ifadeyle, program bünyesinde onaylanacak her bir yatırım projesi, kapsamlı bir destek paketinden yararlanabilmektedir. Bunun yanı sıra program, yerel paydaşların görüşleri ve piyasa koşulları doğrultusunda şekillenen esnek ve sonuç odaklı bir strateji çerçevesinde uygulanmaktadır.

Programın Uşak ilimizdeki potansiyel yatırımcılara, sanayicilere ve ilgili tüm paydaşlara etkin bir şekilde duyurulması ve azami düzeyde fayda sağlanması amacıyla ise; yoğun ve süreklilik arz eden bir bilgilendirme, tanıtım, medya ve iletişim faaliyeti sürdürülmektedir.

Yerel Kalkınma Hamlesi Programının, 2012 yılından bu yana Uşak'ta gerçekleştirilecek yatırımlar için Bakanlığımızca düzenlenen 721 adet yatırım teşvik belgesi (YTB) kapsamında öngörülen toplam 62,2 milyar TL tutarındaki sabit yatırım ve 10.784 kişilik ilave istihdamı daha da ileriye taşıması öngörülmektedir. Bu çerçevede, başvuruların 01/08/2025 tarihinden itibaren alınmaya başlandığı ve son başvuru tarihi 30/09/2025 olan bu önemli programa Uşaklı yatırımcılarımızın gösterecekleri ilgi ildeki nitelikli istihdam, üretim kapasitesi, katma değer, rekabet gücü ve ihracatı artırarak ilin ulusal sosyoekonomik gelişmişlik sıralamasındaki yerini daha üst basamaklara taşıyacaktır.

60.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, haklarında suç isnadı bulunan bazı kişilere Bakanlık tarafından kişi güvenlik belgesi verilip verilmediğine ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33812)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 28.08.2025

Oğuz Kaan SALICI
İstanbul Milletvekili

Ülkemizde her türlü harp araç ve gereçleri ile silâh, mühimmat ve bunlara ait yedek parçalar ve patlayıcı maddeleri üretecek firmaların kurulması ve işletilmesi 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun'a göre Milli Savunma Bakanlığı'nın iznine tabidir. Bu kapsamda kurulan ve izne tabi üretim, ihracat ve ithalat yapacak şirketlerin gizlilik dereceli savunma sanayii projelerini hayata geçireceği tesise "tesis güvenlik belgesi"; bu şirketlerin hissedarları/ortakları, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcıları ile gizlilik dereceli bilgi, belge ve malzemeye nüfuz etmesi muhtemel tüm personeline de "kişi güvenlik belgesi" verilmesi 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu'na göre zorunludur. Bu belgeler 5 yıl süre ile geçerlidir. Tesislere ve kişilere verilecek bu belgelerin güvenlik soruşturmaları ve arşiv araştırmaları MİT, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Mahalli Mülki İdare Amirlikleri tarafından gerçekleştirilir. "Tesis güvenlik belgesi" verilen tesisler, uygulamakla zorunlu oldukları savunma sanayii güvenlik esaslarına yönelik olarak Milli Savunma Bakanlığı tarafında en az yılda bir kez denetlenir.

Bir dönem Makine ve Kimya Endüstrisi A.Ş'nin hukuk direktörlüğünü ve yönetim kurulu başkanlığını da yapan, bu görevinin ardından savunma sanayii alanında faaliyet gösteren Assan Grup'a hukuki danışmanlık hizmeti veren Av. İsmet Sayhan; geçtiğimiz günlerde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma kapsamında "devletin güvenliğine ilişkin belgeleri tahrip etme, amacı dışında kullanma, hile ile alma" suçlamasıyla tutuklanmıştır.

İsmet Sayhan'ın sulh ceza hakimliği tarafından tutuklanmasının ardından, avukatlığını yaptığı ASSAN Grup'un sahibi Emin Öner ve şirketin genel müdürü Gürcan Okumuş da "FETÖ'ye üye olma" ve "askeri casusluk" suçlamalarıyla gözaltına alınmış, Assan Grup'a bağlı on şirkete de TMSF'nin kayyım olarak atanmasına karar verilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Millî Savunma Bakanlığı İsmet Sayhan, Emin Öner ve Gürcan Okumuş'a "kişi güvenlik belgesi" vermiş midir?

2. "Kişi güvenlik belgesi" alma sürecinde İsmet Sayhan, Emin Öner ve Gürcan Okumuş hakkındaki güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kayıtlarında herhangi bir olumsuz durum

raporlanmış mıdır? Bu raporlarda kişilerin FETÖ veya yabancı ülkeler ile bağlantılı olduklarına dair bir tespit bulunmakta mıdır?

3. ASSAN Grup'a bağlı faaliyet gösteren şirketlere "tesis güvenlik belgesi" verilmiş midir?

4. Millî Savunma Bakanlığı tarafından, yukarıda adı geçen kişilere "kişi güvenlik belgesi", adı geçen şirkete ise "tesis güvenlik belgesi" verildiyse, bu belgelerin geçerlilik tarihleri nedir?

5. Millî Savunma Bakanlığı, ASSAN Grup'a bağlı ve "tesis güvenlik belgesi" bulunan şirketler ile Makine ve Kimya Endüstrisi Anonim Şirketi'ni en son ne zaman denetlemiştir? Bu denetimlerde herhangi bir aykırılık ve güvenlik zafiyeti tespit edilmiş midir? Edildiyse, şirketlerden veya şirket çalışanlarından kaçının belgeleri iptal edilmiştir?

7. Son beş yılda Milli Savunma Bakanlığı tarafından kaç kişiye "kişi güvenlik belgesi", kaç firmaya "tesis güvenlik belgesi" verilmiştir? Bu kişi ya da tesislerden kaçının belgeleri iptal edilmiştir?

8. Savunma sanayii kuruluşlarından elde edilen gizli bilgi ve belgelerin özel şirketlere aktarılmasına ilişkin iddialar hakkında, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yanısıra, Millî Savunma Bakanlığı tarafından yürütülen herhangi bir inceleme veya soruşturma var mıdır?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7150 - 532379 10 ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan SALICI tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/33812 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Savunma sanayii alanında faaliyet gösteren kuruluşlar 5201 sayılı Harp Araç ve Gereçleri ile Silâh, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun kapsamında denetime tabi tutulmakta, kişi güvenlik belgesi ve tesis güvenlik belgesine ilişkin işlemler ise 5202 sayılı Savunma Sanayii Güvenliği Kanunu kapsamında yürütülmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

61.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, bir televizyon kanalında Türk Silahlı Kuvvetlerini itibarsızlaştıracak şekilde yayın yapıldığı iddialarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33814)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Milli Savunma Bakanı Sayın Yaşar Güler** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **03/09/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Türk Silahlı Kuvvetleri, bu toprakların bin yıllık devlet ve ordu geleneğinin en müstesna kurumlarından biri olarak köklü bir geçmişe sahiptir. Sınırlarda nöbet tutan Mehmetçik'ten, terörle mücadele sahasında geceyi gündüze katan birliklerimize; mavi vatanda, semalarda ve afet anlarında yurttaşımızın imdadına koşan kahramanlarımıza kadar TSK, sadece bir askerî güç değil, Türkiye Cumhuriyeti'nin onuru, vicdanı ve emanetidir. Kurtuluş Savaşı'nda Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğinde gösterdiği kahramanlıklar ve mücadeleler tüm dünyada büyük bir saygı görmüş, görmeye de devam etmektedir. Şehitlerimizin aziz hatırası ve gazilerimizin fedakârlığıyla örülen bu köklü gelenek, Türkiye Cumhuriyeti'nin hiçbir döneminde böylesi hoyratça değersizleştirilmeyi hak etmemiştir.

Ne var ki son yıllarda, kamuoyuna açık mecralarda Türk ordusu, komuta kademesi ve şehitlerimizin aziz hatırası hakkında kabul edilemez ifadeler kullanılmaktadır. Bir gazetecilik sıfatıyla dile getirilen, komutanları aşağılayan, ordunun kurumsal onurunu hedef alan ifadeler; ifade özgürlüğü sınırlarını aşarak, iftira ve hakaret boyutuna varan bir itibarsızlaştırma kampanyasına dönüşmektedir. Bu dil, sadece TSK'yı değil, topyekûn millet iradesini, Cumhuriyetimizin ve halkımızın ortak değerlerlerini hedef almaktadır. Ordunun moral ve motivasyonunu zedeleyen, kurumlar arası güveni aşındıran bu söylemler, terörle mücadele başta olmak üzere kritik görevler yürütülürken caydırıcılığımıza ve toplumsal bütünlüğümüze zarar verme riski taşımaktadır. Yeni akit haber müdürünün bu hafta bir televizyon programında yaptığı açıklamalar basit bir kınamadan öte, Bakanlığın ve ilgili kurumların yasal işlem başlatmasına gerektirecek düzeyde çirkindir.

Millî Savunma Bakanlığı'nın görevi yalnızca kuvvetlerin sevk ve idaresi değildir; aynı zamanda Türk Silahlı Kuvvetleri'nin itibarını, personelinin manevi bütünlüğünü, Cumhuriyetimizin değerlerini ve şehit-gazi yakınlarının onurunu korumaktır. Türk ordusuna yönelen bu tür sistematik yaftalama ve tahkir girişimlerine karşı idari ve hukukî süreçlerin

ivedilikle işletilmesi, kamuoyunun şeffaf biçimde bilgilendirilmesi ve benzeri vakalara karşı caydırıcı bir tutum sergilenmesi elzemdir. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin vakarına yönelen her saldırı, milletimizin ortak değerlerine ve Cumhuriyet'in temel ilkelerine yönelmiş sayılır. Bu bağlamda,

1. Son dönemde kamuoyuna açık mecralarda Türk Silahlı Kuvvetleri ve komuta kademesine yönelik aşağılayıcı ifadeler kullanan kişi/kişiler hakkında Millî Savunma Bakanlığı veya bağlı birimler tarafından doğrudan yapılmış bir suç duyurusu, başlatılmış hukukî/idarî süreç ya da açılmış tazminat davası var mıdır? Varsa kapsamı, mevcut safahatı ve talep edilen yaptırımlar nelerdir? 2015-2025 yılları arasında bu davaların sayısı kaçtır ve sonuçları nedir?
2. Söz konusu ifadelerle ilgili olarak Bakanlığınızın resmî değerlendirmesi ve kamuoyuna dönük açıklaması yapılmış mıdır? Yapılmadıysa gerekçesi nedir?
3. Türk Silahlı Kuvvetleri'nin itibarını hedef alan, sistematik nitelik taşıyan yayın ve paylaşımlara karşı Bakanlığınızın uyguladığı standart bir izleme, hızlı başvuru ve hukukî takip mekanizması bulunmakta mıdır? Bulunuyorsa işleyişi, sorumlu birimleri ve reaksiyon süreleri nedir?
4. Bu tür söylemlerin personel moral ve motivasyonu üzerindeki etkilerini ölçmeye yönelik bir değerlendirme yapılmış mıdır? Personel ve ailelerine yönelik psikososyal destek ve kurum içi bilgilendirme faaliyetleri yürütülmekte midir?
5. TSK'nın kurumsal itibarının korunması için Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, İletişim Başkanlığı ve ilgili yargı mercileriyle koordinasyon nasıl sağlanmaktadır? Tekrarlayan ihlaller için öngörülen idarî ve hukukî yaptırımlar konusunda bir uygulama rehberi mevcut mudur?
6. Cumhuriyetimizin değerlerini, şehitlerimizin aziz hatırasını ve gazilerimizin onurunu inciten söylemlerle mücadele kapsamında, kamuoyunu doğru bilgilendirmeyi ve yalan/yanıltıcı içeriklere hızlı cevap verilmesini amaçlayan bir iletişim stratejisi uygulanmakta mıdır? Bu stratejinin somut çıktıları nelerdir?
7. TSK'yı hedef alan tahkir ve iftira fiillerine ilişkin mevcut mevzuatın caydırıcılık düzeyi Bakanlığınızca yeterli görülmekte midir? Yetersiz görülüyorsa, TBMM'ye sunulmak üzere mevzuat değişikliği önerisi hazırlama yönünde bir çalışmanız var mıdır?
8. Kimi yayınlarda kullanılan dilin, üniformayı ve rütbeyi hedef alan toplumsal nefret ve husumeti körükleme riski taşıdığı değerlendirildiğinde, benzer vakaların önlenmesi için medya kuruluşları ve meslek örgütleriyle etik ilke ve standartların güçlendirilmesine dönük bir ortak çalışma yürütmeyi planlıyor musunuz?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7152 - 532139 10 Ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 19.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1700705 sayılı yazınız.

Uşak Milletvekili Ali KARAOBA tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/33814 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız tarafından Türk Silahlı Kuvvetlerimiz ve personelimize yönelik yazılı ve görsel basın ile sosyal medyada suç ihtiva ettiği değerlendirilen paylaşım ve söylemler hakkında suç duyurusunda ve erişim engeli talebinde bulunulmaktadır.

Türk Silahlı Kuvvetlerinin saygınlığını, onurunu hedef alan yalan/yanıltıcı içerik, paylaşım ve haberlere karşı Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı ile koordineli olarak dezenformasyon yayınları hassasiyetle takip edilmektedir. Ayrıca Bakanlığımız tarafından yalan/yanıltıcı içerik, paylaşım ve haberlere karşı haftalık olarak icra edilen basın bilgilendirme toplantılarında, Bakanlığımız örün sayfasında ve sosyal medya hesaplarında gerekli açıklamalar ve bilgilendirmeler yapılmaktadır.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

62.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak'ta bulunan organize sanayi bölgelerine yapılan yatırımlara ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33901)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **08/09/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Uşak, yakın geçmişte deri alanında kilit bir sanayi merkezi olarak öne çıkarken, yatırımların yetersizliği, plansız altyapı gelişimi ve sektörel çeşitliliğin sınırlı olması nedeniyle bu konumunu kaybetmektedir. Yüksek teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerin istihdamdaki payı ülkede %1,5 iken Uşak'ta yalnızca %1,1 düzeyindedir; buna karşılık düşük teknoloji sektörlerinin payı ülke genelinde %50,9 iken Uşak'ta %82,3'ü aşmaktadır. Bu dengesizlik, ilçenin sanayide lokomotif olma potansiyelini zayıflatmaktadır. Uşak OSB'lerinin bulunduğu bölgelerin yeni sanayi yatırımları için çekim merkezi haline gelmesi, teşviklerin çeşitlendirilmesi ve lojistik altyapının geliştirilmesiyle mümkündür.

Uşak Deri Karma OSB Başkanı Halil Ağaoğlu, yoğun yatırımcı talebi sonucu 3. genişleme alanının kamulaştırıldığını; Uşak'ın geri dönüşüm merkezi olduğunu ve bu sayede yerel ekonomiye yüksek katkı sağlandığını ifade etmiştir. Bu dinamik ve somut potansiyel iyi değerlendirilmelidir. Bu bağlamda,

1- Uşak'ın Merkez OSB ve Deri Karma OSB bölgelerinin altyapı ihtiyaçlarını karşılamak üzere 2026–2028 döneminde Bakanlığınızca planlanan fiziki, lojistik, enerji, su, ulaşım gibi yatırım projeleri nelerdir?
2- Uşak'ta yüksek teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerin gelişmesi için AR-GE, teknoloji transferi ve yenilikçi sanayi modellerine yönelik Ar-Ge altyapı ve destek mekanizmaları oluşturulacak mıdır?
3- Uşak OSB ve Deri Karma OSB'deki mevcut yatırımcı profiline ek olarak, yeni sektörlerde (örneğin ileri teknoloji, lojistik, yeşil sanayi, geri dönüşüm) yönlendirmeler yapılacak mıdır? Bu sektörleri çekmek için Bakanlıkça sunulan özel teşvik programları var mıdır?

4- Yerel sanayinin kurumsallaşması ve sürdürülebilir kalkınma hedefi için Uşak OSB'de faaliyet gösteren işletmelerin nitelikli iş gücü kazanımı, KOBİ'lerin kurumsallaşması, yeşil dönüşüm ve dijitalleşmeye yönelik destek programlarınız nelerdir?

5- Uşak'ın sanayi yapısını güçlendirmek, planlı ve çevreci bir üretim ekosistemi oluşturmak amacıyla; organize sanayi bölgelerinin "yeşil endüstri bölgeleri" modeline dönüştürülmesi yönünde bir yol haritası veya pilot projeler tasarlıyor musunuz?

6- Uşak Deri OSB'ye enerji desteği ve yatırımları ile program nedir? Bu konuda ilgili Bakanlık ve kurumlarla hangi çalışmalar yapılmaktadır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355534 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 23.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1702648 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAOBA tarafından tevcih edilen 7/33901 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAOBA'NIN

7/33901 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Uşak, yakın geçmişte deri alanında kilit bir sanayi merkezi olarak öne çıkarken, yatırımların yetersizliği, plansız altyapı gelişimi ve sektörel çeşitliliğin sınırlı olması nedeniyle bu konumunu kaybetmektedir. Yüksek teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerin istihdamdaki payı ülkede %1,5 iken Uşak'ta yalnızca %1,1 düzeyindedir; buna karşılık düşük teknoloji sektörlerinin payı ülke genelinde %50,9 iken Uşak'ta %82,3'ü aşmaktadır. Bu dengesizlik, ilçenin sanayide lokomotif olma potansiyelini zayıflatmaktadır. Uşak OSB'lerinin bulunduğu bölgelerin yeni sanayi yatırımları için çekim merkezi haline gelmesi, teşviklerin çeşitlendirilmesi ve lojistik altyapının geliştirilmesiyle mümkündür.

Uşak Deri Karma OSB Başkanı Halil Ağaoğlu, yoğun yatırımcı talebi sonucu 3. genişleme alanının kamulaştırıldığını; Uşak'ın geri dönüşüm merkezi olduğunu ve bu sayede yerel ekonomiye yüksek katkı sağlandığını ifade etmiştir. Bu dinamik ve somut potansiyel iyi değerlendirilmelidir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Uşak'ın Merkez OSB ve Deri Karma OSB bölgelerinin altyapı ihtiyaçlarını karşılamak üzere 2026-2028 döneminde Bakanlığınızca planlanan fiziki, lojistik, enerji, su, ulaşım gibi yatırım projeleri nelerdir?

Soru 2- Uşak'ta yüksek teknoloji ve bilgi yoğun sektörlerin gelişmesi için AR-GE, teknoloji transferi ve yenilikçi sanayi modellerine yönelik Ar-Ge altyapı ve destek mekanizmaları oluşturulacak mıdır?

Soru 3- Uşak OSB ve Deri Karma OSB'deki mevcut yatırımcı profiline ek olarak, yeni sektörlerde (*örneğin ileri teknoloji, lojistik, yeşil sanayi, geri dönüşüm*) yönlendirmeler yapılacak mıdır? Bu sektörleri çekmek için Bakanlıkça sunulan özel teşvik programları var mıdır?

Soru 4- Yerel sanayinin kurumsallaşması ve sürdürülebilir kalkınma hedefi için Uşak OSB'de faaliyet gösteren işletmelerin nitelikli iş gücü kazanımı, KOBİ'lerin kurumsallaşması, yeşil dönüşüm ve dijitalleşmeye yönelik destek programlarınız nelerdir?

Soru 5- Uşak'ın sanayi yapısını güçlendirmek, planlı ve çevreci bir üretim ekosistemi oluşturmak amacıyla; organize sanayi bölgelerinin "yeşil endüstri bölgeleri" modeline dönüştürülmesi yönünde bir yol haritası veya pilot projeler tasarlıyor musunuz?

Soru 6- Uşak Deri OSB'ye enerji desteği ve yatırımları ile program nedir? Bu konuda ilgili Bakanlık ve kurumlarla hangi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızca; Uşak ilimizdeki yatırımların artırılması, planlı sanayileşmenin sağlanması, yerel kalkınmanın desteklenmesi, Ar-Ge yatırımlarının çoğalması ve sektörel çeşitlilik için yoğun çalışmalar yürütülmektedir.

OSB politikalarımız doğrultusunda ise; enerji verimliliğini artıran, karbon salınımını azaltan ve kaynakların etkin kullanımını sağlayan projelere öncelik verilmekte ve yenilenebilir enerji yatırımları, ileri arıtma teknolojileri ve geri dönüşüm gibi uygulamalar, Bakanlığımızca öncelikle desteklenmektedir. Bu kapsamda güneş enerjisi santralleri (GES), atıksu geri kazanım tesisleri ve ileri arıtma sistemleri gibi uygulamaların OSB'lerde hayata geçirilerek çevresel sürdürülebilirliğin sanayinin ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Öte yandan Uşak'ta, Bakanlığımızca sicil verilerek tüzel kişilik kazanan 4 OSB'de (Uşak OSB, Uşak Deri (Karma) OSB, Karahallı OSB ve Banaz OSB) üretime geçilen toplam 712 parselde 23 bin 200 vatandaşımız istihdam edilmekte olup tüm parsellerde üretime geçilmesiyle birlikte istihdamın 32 bin kişiye ulaşması öngörülmektedir.

2025 yılı Yatırım Programında ise halihazırda devam etmekte olan Uşak Deri Karma OSB (Atıksu Geri Kazanım), Uşak Deri Karma OSB (GES), Uşak OSB (GES) ve Banaz OSB projeleri bulunmaktadır. İlaveten, 2026 yılı Yatırım Programına alınmak üzere Uşak OSB ve Uşak Deri Karma OSB'lerine "İleri Arıtma Tesisi" projeleri "Yeni Proje" olarak teklif edilmiştir. Yeni OSB'ler kurulmasına yönelik talep olması durumunda ise, bu husus Bakanlığımızca ilgili mevzuat kapsamında değerlendirmeye alınacaktır.

Uşak'taki OSB'lerin altyapı ihtiyaçlarının karşılanmasına yönelik söz konusu yatırım projelerinin yanı sıra, sanayide ihtiyaç duyulan mesleki ve teknik personelin yetiştirilmesi amacıyla, Bakanlığımız ile Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) arasında imzalanan protokol kapsamında ilgili OSB'ler Meslek Liseleri ile eşleştirilmiştir. Bu bağlamda; Uşak OSB ile Uşak Organize Sanayi Bölgesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Uşak Karahallı OSB ile Karahallı Veyis Turan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Uşak Deri (Karma) OSB ile de Uşak Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi okulları eşleştirilmiş olup, toplamda 500 öğrenci eğitim almaktadır.

Diğer taraftan, Bakanlığımızca; 12. Kalkınma Planında öngörülen politika ve tedbirler ile Yeşil Mutabakatı Eylem Planına uygun olarak, OSB'lerin "yeşil/sürdürülebilir üretim alanlarına" dönüştürülmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Nitekim, OSB'lerin Yeşil OSB'lere dönüşümünü hızlandıracak yeşil altyapı yatırımlarını desteklemek için başlatılan "Dünya Bankası Türkiye OSB Projesi" çerçevesinde Dünya Bankasından temin edilen 250 milyon Euro tutarındaki kredi halihazırda OSB Tüzel Kişiliklerine kullandırılmaktadır. Proje ile Türkiye'deki seçilmiş OSB'lerin verimliliği, çevresel sürdürülebilirliği ve rekabet gücünün artırılması amaçlanmakta ve Yatırım Programında 33 adet OSB'nin 42 alt projesine kredi desteği sunulmaktadır. Proje kapsamında yeşil ve teknolojik çözümler içeren altyapı, ileri atıksu arıtma tesisi, su geri kazanım, GES, sıfır atık, biyogaz tesisi projeleri desteklenmektedir. Belirtilen kredi paketi vasıtasıyla OSB'lerimiz Yeşil OSB olma yolundaki altyapı gereksinimlerini sağlayarak suyun geri kazanıldığı ve yenilenebilir enerjinin üretildiği sürdürülebilir sanayi alanlarına dönüşeceklerdir.

Ayrıca, OSB'lerin daha çevre dostu ve sürdürülebilir olması için yasal ve kurumsal çerçeve de geliştirilmektedir. Bu bağlamda; 10.04.2023 tarihinde yayımlanan "Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında "Yeşil OSB" tanımı yapılarak OSB'lerin yeşil ekonomiye entegrasyonunu sağlayacak olan Yeşil OSB projelerinin Bakanlığımızca kredilendirilmesi ve öncelikli olarak değerlendirilmesine imkân tanınmıştır.

Bunların yanı sıra; Ar-Ge ve Tasarım merkezi belgesi verilen özel sektör firmaları ile Teknopark firmaları ve girişimcilerimize, gerçekleştirdikleri Ar-Ge, tasarım ve yenilik faaliyetleri kapsamında birçok indirim, istisna, destek ve teşvikler sağlanmaktadır. Bu bağlamda, Afyon-Uşak Zafer Teknoloji Geliştirme Bölgesi (TGB)'ne ait Uşak OSB Teknopark Ek Alanı 16.02.2018 tarihinde ilan edilmiş ve Afyon Uşak TGB Yönetici Şirketine Uşak alanı için 4,7 milyon TL tutarında hibe destek sağlanmıştır. Aktif 21 firmanın yer aldığı Bölgede bugüne kadar 16 proje tamamlanmış olup 22 proje devam etmektedir. Bunun yanı sıra Uşak'ta; gıda sanayi, tekstil ve elektronik sektörlerinde faaliyet gösteren 5 Ar-Ge merkezi de mevcuttur. Bu merkezlerde bugüne kadar tamamlanan proje sayısı 140, devam eden proje sayısı 40 ve başvuru aşamasındaki patent sayısı ise 18'dir.

Son olarak, Yerel Kalkınma Hamlesi kapsamında Uşak ilimizde Zafer Kalkınma Ajansı (ZAFER) aracılığıyla yürütülecek program çerçevesinde; "medikal tekstil", "teknik keçe", "tekstil kimyasalları" ve "tekstil makineleri" üretimi alanlarında yapılacak yatırımlar, kapsamlı teşviklerle desteklenecektir. Bu önemli Programın, Uşak'ta gerçekleştirilecek yeni yatırımlar ve sanayi istihdamını daha da ileriye taşıması hedeflenmektedir.

63.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın personel alımlarına ilişkin sorusu ve Millî Savunma Bakanı Yaşar Güler'in cevabı (7/33985)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci TBMM, İçtüzüğünün 96'ncı Maddeleri gereğince Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Milli Savunma Bakanlığı'nın sözleşmeli personel temini için yaptığı işlemler 2025 yılı boyunca gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda,

1. Askeri birliklerde norm kadro açığı bulunmakta mıdır?
2. Subay, astsubay, uzman erbaş ve sivil personel norm kadro açığı kaçtır?
3. Norm kadro açığı, TSK'nın operasyonel gücünü etkilemekte midir?

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : Z-88839574-610-2025/7154 - 5326288 13 Ekim 2025
Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

İzmir Milletvekili Sevda ERDAN KILIÇ tarafından TBMM Başkanlığına verilen ve Millî Savunma Bakanı tarafından cevap verilmesi talep edilen, 7/33985 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Bakanlığımız tarafından gerçekleştirilen tüm personel faaliyetleri mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir.

Arz ederim.

Yaşar GÜLER
Bakan

64.- İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç'ın, Bakanlığın personel alımlarına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33994)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci TBMM, İçtüzüğünün 96'ncı Maddeleri gereğince Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kaçır tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Av. Sevda ERDAN KILIÇ
İzmir Milletvekili

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı geçen sene ve bu sene personel alım ilanları gerçekleştirmiştir.

Bu kapsamda,

1. Bakanlığınız merkez ve taşra teşkilatlarında norm kadro açığı bulunmakta mıdır?
2. Sanayi denetmeni, mühendis ve uzman norm kadro açığı kaçtır?
3. Norm kadro açığı sanayi denetimlerini aksatmakta mıdır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355550 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, İzmir Milletvekili Sayın Sevda ERDAN KILIÇ tarafından tevcih edilen 7/33994 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek : Soru Önergesi Cevabı

İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN SEVDA ERDAN KILIÇ' IN

7/33994 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı geçen sene ve bu sene personel alım ilanları gerçekleştirmiştir.

Bu kapsamda;

Soru 1- Bakanlığınız merkez ve taşra teşkilatlarında norm kadro açığı bulunmakta mıdır?

Soru 2- Sanayi denetmeni, mühendis ve uzman norm kadro açığı kaçtır?

Soru 3- Norm kadro açığı sanayi denetimlerini aksatmakta mıdır?

CEVAPLAR:

Bakanlığımızın personel ihtiyacı, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesince belirlenen ve ilgili mali yılı kapsayan atama kontenjanı ile Bakanlığımıza vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarına yapılan alımlarla karşılanmaktadır.

Bakanlığımız görev ve yetki alanındaki denetimler, merkez ve taşra teşkilatında görev yapan personelimizce yürütülmekte olup herhangi bir aksaklık söz konusu değildir.

65.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, yüksek teknolojili ürünlerin üretiminin ve ihracatının artırılmasına ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33995)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih Kacır** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim. **15/09/2025**

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili

Son dönemde OECD ülkeleri arasında Türkiye'nin, yüksek teknolojili ürünlerin ihracatı ve imalat sanayi ihracatı içindeki payının hâlâ çok düşük olduğu istatistiklerle ortaya çıkmaktadır. Örneğin bazı kaynaklara göre bu oran %3-4 seviyelerinde seyrederken, OECD ortalamasının çok gerisindedir. Öte yandan, son yıllarda "fen liselerinin kapatılması" gibi eğitim politikaları nedeniyle teknoloji üretimine yön verecek altyapılar konusunda gençlere sunulan eğitim imkânları azalmakta; genç girişimcilere, AR-GE ortamına, nitelikli eğitim kadrosuna erişim sınırlanmaktadır.

Savunma sanayi alanındaki özel sektör ve bazı kamu kurumlarının çalışmaları olumlu olsa da bu çabalar ülkemizdeki potansiyeli olan tüm gençleri kapsayamamakta, teknoloji üretimi ve ihracatında çeşitliliği ve yaygınlığı sağlamaktan uzak görünmektedir. Beyin göçü artarken genç yetenekler ülke dışına yönelmekte; bu durum Türkiye'nin teknoloji ihracat sıralamasında daha gerilere düşmesine katkıda bulunmaktadır. Liyakat ve adalet kavramları ile gençlerin fırsat eşitliği temelli desteklenmesi, bu trendin tersine çevrilmesi için kritik öneme sahiptir. Bu bağlamda,

1. Türkiye'nin yüksek teknoloji ürünlerinin ihracatı, imalat sanayi ihracatı içindeki payı OECD verilerine göre diptedir? Bu payın artırılması için Bakanlığın somut stratejisi nelerdir?
2. Fen liselerinin kapatılması ve azaltılması politikası teknoloji üretimi açısından nasıl bir boşluk yaratmıştır? Bakanlık, gençlere teknoloji üretim yeteneği kazandırmak için hangi adımları planlamaktadır? Bakanlığınızın bu konuda Millî Eğitim Bakanlığı ile ortak çalışmaları nedir?
3. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak genç girişimciler, inovasyon merkezleri, AR-GE altyapısı ve startup ekosistemi aracılığıyla gençlerin teknoloji üretimini teşvik edecek destek modelleri konusunda 2020-2025 yılları arasındaki çalışmalar nedir? Bu çalışmalar için ayrılan bütçe nedir? Bu bütçeden faydalananlar arasında şirketi olmayan genç girişimcilerin ve mucitlerin payı nedir?

4. Bakanlık, gençlerin yurtdışına gitmesinin önüne geçmek ve onların içeride kalıp üretime katılmalarını sağlamak için "liyakat ve fırsat eşitliği" prensibiyle ne tür politikalar geliştirmektedir?
5. TÜBİTAK, üniversiteler ve özel sektör arasında teknoloji geliştirici iş birliklerinin (örneğin AR-GE destek programları, patent teşvikleri, ürün odaklı projeler) artırılması konusunda ne gibi yenilikçi politikalar uygulanacaktır?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355531 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Uşak Milletvekili Sayın Ali KARAOBA tarafından tevcih edilen 7/33995 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

UŞAK MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ KARAOBA'NIN

7/33995 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Son dönemde OECD ülkeleri arasında Türkiye'nin, yüksek teknolojili ürünlerin ihracatı ve imalat sanayi ihracatı içindeki payının hâlâ çok düşük olduğu istatistiklerle ortaya çıkmaktadır. Örneğin bazı kaynaklara göre bu oran %3-4 seviyelerinde seyrederken, OECD ortalamasının çok gerisindedir. Öte yandan, son yıllarda "fen liselerinin kapatılması" gibi eğitim politikaları nedeniyle teknoloji üretimine yön verecek altyapılar konusunda gençlere sunulan eğitim imkânları azalmakta; genç girişimcilere, AR-GE ortamına, nitelikli eğitim kadrosuna erişim sınırlanmaktadır.

Savunma sanayi alanındaki özel sektör ve bazı kamu kurumlarının çalışmaları olumlu olsa da bu çabalar ülkemizdeki potansiyeli olan tüm gençleri kapsayamamakta, teknoloji üretimi ve ihracatında çeşitliliği ve yaygınlığı sağlamaktan uzak görünmektedir. Beyin göçü artarken genç yetenekler ülke dışına yönelmekte; bu durum Türkiye'nin teknoloji ihracat sıralamasında daha gerilere düşmesine katkıda bulunmaktadır. Liyakat ve adalet kavramları ile gençlerin fırsat eşitliği temelli desteklenmesi, bu trendin tersine çevrilmesi için kritik öneme sahiptir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Türkiye'nin yüksek teknoloji ürünlerinin ihracatı, imalat sanayi ihracatı içindeki payı OECD verilerine göre diptedir? Bu payın artırılması için Bakanlığın somut stratejisi nelerdir?

Soru 2- Fen liselerinin kapatılması ve azaltılması politikası teknoloji üretimi açısından nasıl bir boşluk yaratmıştır? Bakanlık, gençlere teknoloji üretim yeteneği kazandırmak için hangi adımları planlamaktadır? Bakanlığınızın bu konuda Millî Eğitim Bakanlığı ile ortak çalışmaları nedir?

Soru 3- Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı olarak genç girişimciler, inovasyon merkezleri, AR-GE altyapısı ve startup ekosistemi aracılığıyla gençlerin teknoloji üretimini teşvik edecek destek modelleri konusunda 2020-2025 yılları arasındaki çalışmalar nedir? Bu çalışmalar için ayrılan bütçe nedir? Bu bütçeden faydalananlar arasında şirketi olmayan genç girişimcilerin ve mucitlerin payı nedir?

Soru 4- Bakanlık, gençlerin yurtdışına gitmesinin önüne geçmek ve onların içeride kalıp üretime katılmalarını sağlamak için "liyakat ve fırsat eşitliği" prensibiyle ne tür politikalar geliştirmektedir?

Soru 5- TÜBİTAK, üniversiteler ve özel sektör arasında teknoloji geliştirici iş birliklerinin (örneğin AR-GE destek programları, patent teşvikleri, ürün odaklı projeler) artırılması konusunda ne gibi yenilikçi politikalar uygulanacaktır?

CEVAPLAR:

Türkiye'de, teknoloji yoğunluğunun artırılmasına ve sanayide daha yüksek katma değerli bir üretim yapısına geçilmesine yönelik olarak son 22 yılda kapsamlı bir Ar-Ge ve yenilik ekosistemi inşa edilmiştir. Bu dönemde imalat sanayi ihracatı 240 milyar doları aşarken, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) dış ticaret verilerine göre 2002 yılında %28,5 olan orta-yüksek ve yüksek teknolojili ürünlerin payı 2024 yılında %41,2 seviyesine yükselerek söz konusu ürün gruplarında düzenli ve istikrarlı bir artış trendi elde edilmiştir. Bu kapsamda, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili ürünlerin üretimine yönelik olmak üzere, 20/06/2012 tarihinden günümüze kadar düzenlenen yatırım teşvik belgesi (YTB) sayısı 2.356 olmuş, öngörülen sabit yatırım tutarı 650,6 milyar TL'ye, istihdam sayısı ise 91.655 kişiye ulaşmıştır.

Orta-yüksek ve yüksek teknoloji alanlarındaki üretim ve ihracatımızın; HIT-30 Programı, Teknoloji Hamlesi Programı ve Yatırım Taahhütlü Avans Kredisi uygulaması kapsamında hayata geçirilen yatırımlarla birlikte önümüzdeki dönemde daha da ivme kazanması öngörülmektedir. Ayrıca, 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisi kapsamında "Yüksek Teknoloji", "Dijital Ekonomi", "Yeşil Dönüşüm", "Küresel Entegrasyon" ve "Yapısal Dönüşüm" temel amaçlar olarak belirlenmiş olup bu bağlamda yüksek teknolojide ve kritik alanlarda Ar-Ge ve yerli üretim kapasitesinin artırılması ve dışa bağımlılığın ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Bakanlığımız tarafından Millî Teknoloji Hamlesi vizyonu doğrultusunda hazırlanan 2030 Sanayi ve Teknoloji Stratejisinde fen, teknoloji ve meslek eğitimine odaklı Sanayi ve Teknoloji Kolejlerinin kurulması öngörülmüştür. Bu Kolejler, öğrencilere güçlü bir teorik altyapıyla birlikte uygulamalı öğrenme imkânı da sağlayarak, sanayinin ihtiyaç duyduğu nitelikli iş gücünün yetiştirilmesine, firmaların genç yeteneklere erişiminin kolaylaştırılmasına ve sanayide yeniliğin artmasına katkı verecektir.

Ayrıca, sanayi sektörünün nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak ve genç istihdamını geliştirmek amacıyla MEB ile ortak geliştirilen bir proje çerçevesinde 18 Kasım 2021 tarihinde imzalanan "Mesleki ve Teknik Eğitim İşbirliği Protokolü" vasıtasıyla 81 ilimizde bulunan 254 Sanayi bölgesinin hepsinde Organize Sanayi Bölgeleri (OSB) Mesleki Eğitim Merkezi İrtibat Büroları kurularak bunların tamamı en az bir mesleki ve teknik Anadolu Lisesi ya da mesleki eğitim merkeziyle eşleştirilmiştir. Söz konusu mesleki eğitim merkezlerinde kayıtlı öğrenci sayısı yaklaşık 135 binin üzerindedir. Buna ilaveten, MEB'e bağlı mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında gerçek üretim ve hizmet ortamında yetişmek amacıyla işletmelerde mesleki çalışma yapan öğrenciler, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri mevzuatımıza göre stajyer olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda gerek Teknoparklar ve gerekse Ar-Ge ve Tasarım merkezlerimizde binlerce stajyer istihdam edilmiştir. Ayrıca; Teknopark İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde bilişim teknolojileri, ağ işletmenliği ve siber güvenlik dallarında eğitim verilirken, 42 Kocaeli Bilişim Vadisi de Bilişim Vadisi TGB bünyesinde yer alan popüler bir yazılım okulu olarak faaliyet göstermektedir.

TÜBİTAK tarafından ise; başta MEB olmak üzere çeşitli kurum ve kuruluşlarla iş birlikleri artırılarak gençlerimiz için "erken yönlendirme" kapasitesi genişletilmekte olup saha temelli faaliyetlerle bilimsel farkındalık tabana yayılmaktadır. Erken yaşlardan itibaren gençlerimiz bilim, teknoloji ve araştırmaya teşvik edilerek Geleceğin Teknoloji Yıldızlarının yetiştirilmesi amacıyla; Bilim Olimpiyatları, Deneyap Teknoloji Atölyeleri, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik Araştırma Projeleri Yarışmaları gibi faaliyetlerle bilimsel düşünme becerilerini

geliştirmeleri sağlanmaktadır. TÜBİTAK 2202 Bilim Olimpiyatları Programı kapsamında 7 uluslararası ve 12 bölgesel olimpiyat düzenlenerek ulusal ve uluslararası alanda çalışmalar yürütülmektedir. TÜBİTAK'ın paydaşlığında MEB tarafından her yıl Uluslararası MEB Robot Yarışması düzenlenmektedir. Bilim Merkezleri aracılığıyla da gençler başta olmak üzere tüm toplumda bilim farkındalığının artırılması sağlanmaktadır.

Türkiye'nin en büyük ve dünyanın sayılı bilim ve teknoloji festivalleri arasında yer alan TEKNOFEST ise bu alanda başlı başına bir katalizör görevi üstlenmektedir. Bu çerçevede, TEKNOFEST'e katılacak takımların ihtiyaç duyduğu tüm makine, teçhizat ve sarf malzemelerini bir arada bulunduran ve öğrencilerin birlikte çalışıp projeler üretebileceği alanlar olan Milli Teknoloji Atölyelerini kurma çalışmaları TÜBİTAK tarafından sürdürülmektedir. Bu kapsamda 45 üniversitenin sözleşme süreci tamamlanmış olup yıl sonuna kadar 50 Milli Teknoloji Atölyesi kurulması hedeflenmektedir.

Bunların yanı sıra; analitik düşünen, toplum ve çevre bilinci gelişmiş lider bilim insanları yetiştirme amacıyla TÜBİTAK Fen Lisesi açılmış ve 2025-2026 eğitim öğretim yılında 35 farklı ilden gelen 90 yeni öğrenciyle toplam öğrenci sayısı 441'e ulaşmış olup bu lisemiz, kısa sürede bilim ve teknolojiye yön veren gençlerimizin yetiştiği öncü bir okul haline gelmiştir.
Bakanlığımızca; genç girişimciler, inovasyon merkezleri, Ar-G altyapısı ve startup ekosistemi aracılığıyla gençlerimizin teknoloji üretimini teşvik edecek çeşitli destek programları ve mekanizmaları yürütülmesine devam edilmektedir. Bunlar arasında TÜBİTAK 1512-Girişimcilik Destek Programı (BiGG), TÜBİTAK BiGG+ Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ilk ala gelenlerdir. Bu kapsamda, TÜBİTAK olarak özellikle genç girişimleri teşvik etmek amacıyla 1812 BİGG (Tohum Öncesi Yatırım), 1812 BİGG + (Tohum Yatırım), 1514 Tech-InvesTR programları ile iş fikrinden başlayarak girişimcilerin planları olgunlaştırılmakta olup şirket kuruluşundan sonra büyümelerinin her adımı yatırım tabanlı olarak desteklenmeye devam etmektedir. Böylece 2024 yılında, tohum öncesi (pre-seed) yatırım yapılan ülke sıralamasında Türkiye, Avrupa'da İngiltere'nin ardından ikinci sıraya yükselmiştir. TURCORN100 Programına dahil olan dört girişim ise, BİGG programından destek alınarak kurulmuştur.

Ayrıca, Kalkınma Ajansları tarafından; genç girişimciler, yenilik merkezleri, Ar-Ge altyapısı ve start-up ekosistemi aracılığıyla gençlerimizin teknoloji üretimini teşvik edecek destek modelleri konusunda 2020-2025 yılları arasında birçok projeye destek verilmiştir. Teknoparklarda ise, proje yürüten firmalar ile gençlerin kurduğu tekno-girişimlere birçok destek sunulmaktadır. Buna ek olarak Ar-Ge ve Tasarım Merkezlerinde istihdam edilen doktora mezunu Ar-Ge ve Tasarım personellerinin Teknopark firmalarına mentörlük yapmaları durumunda da istisnalardan yararlanmaya devam etmeleri imkânı getirilerek teknoloji transferine katkı verilmesinin yolu açılmıştır.

TÜBİTAK, üniversiteler ve özel sektör arasında teknoloji geliştirici iş birliklerinin artırılması konusundaki çalışmalara yoğun bir şekilde devam edilmektedir. Örneğin bu bağlamda; TÜBİTAK tarafından doktora öğrencilerinin üniversite-sanayi iş birliği ile yetişmesi ve sanayide istihdam edilmesi amacıyla 2244-Sanayi Doktora Programı yürütülmektedir. Benzer şekilde; TÜBİTAK 2247 Ulusal Lider Araştırmacılar ve Ulusal Genç Liderler programlarıyla da çok sayıda öğrenci ve araştırmacı desteklenmiştir.

Öte yandan, yüksek teknoloji içeren ithal ürünler yerine uluslararası pazarda rekabet edebilecek yerli ürünlerin özel sektör ve üniversite iş birliğiyle oluşturulacak yüksek teknoloji platformları aracılığıyla geliştirilmesi için yürütülmekte olan Ar-Ge ve yenilik desteklerine

örnek teşkil edecek diğer bazı programlar ise; TÜBİTAK 1004 Mükemmeliyet Merkezi Destek Programı kapsamındaki "Yüksek Teknoloji Platformları Çağrısı", TÜBİTAK 1001-Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı bünyesindeki "1004 Platformları ile İş Birliği Çağrısı" ve TÜBİTAK Sanayi Yenilik Ağları Mekanizması (SAYEM) desteğidir.

Ayrıca, Türk Patent ve Marka Kurumunca yürütülen "IP Öncüleri Projesi" ile üniversite öğrencilerimizin fikri mülkiyet bilincinin geliştirilmesi ve insan kaynağı yetiştirilmesi amaçlanırken, Fikri Mülkiyet Akademisi ve TÜRKPATENT Akademi platformları aracılığıyla ulusal ölçekte çevrim içi eğitimler sunularak bilgi paylaşımı ve etkileşimli öğrenme süreçleri desteklenmektedir. Önümüzdeki dönemde ise TÜBİTAK iş birliği ile 1702 PATİKA (Patentle, Ticarileştir ve Kazan) Projesinin geliştirilmesi ve uygulanması planlanmaktadır.

Bu bağlamda, ülkemizin değerli gençleri ve genç girişimcileri için her türlü yenilik merkezleri, Ar-Ge altyapısı, startup ekosistemi ve teknik eğitim ortamına erişim imkanının daha da genişletilmesine, Kamu-Üniversite-Sanayi İşbirliğine ve bu alanda Bakanlığımız ve bağlı kurumlarınca sağlanan desteklere artarak devam edilecektir.

66.- Adana Milletvekili Sadullah Kısacık'ın, Kurumlar Vergisi Kanunu'nda yapılan bir değişikliğe ilişkin sorusu ve Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın cevabı (7/33996)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Sanayi ve Teknoloji Bakanı Sayın Mehmet Fatih KACIR tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğünün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. **19.09.2025**

Sadullah KISACIK
Adana Milletvekili

Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 24.07.2025 tarihli ve 32965 sayılı Resmî Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin 18. maddesinde kurumlar vergisi kanunun 32/A maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bu maddeye göre "32'nci madde kapsamında kurumlar vergisi oranı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil en fazla on hesap dönemi %60 indirimli olarak uygulanır." şeklinde değiştirilmiştir.

Maddenin değişmeden önceki halinde söz konusu indirimli kurumlar vergisi oranı bölgeler itibariyle ayrılmış, dezavantajlı konumda olan bölgelerde %90, %80, %70 olarak uygulanabilen bu oranlar standart hale getirilmiş her bölgeye eşit olarak %60 indirimli kurumlar vergisi oranı bağlamında asgari kurumlar vergisi olan %10'a eşitlenmiştir. Ayrıca söz konusu uygulamada süre bakımından on hesap dönemi sınırı getirilmiştir.

Bu bağlamda;

1- Diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan ve çoğunluğunu İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde bulunan illere yatırımın sağlanması için %90, %80 ve %70 hatta (Mülga Bakanları Kurulu Kararı / Cumhurbaşkanı kararları ile %100)'e kadar uygulanan indirimli kurumlar vergisi oranının kaldırılmasının sebebi nedir?
2- Bu kanun maddesi ile vergi ile ilgili birtakım avantajlarını kaybeden 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan illere bunun telafisi yönünde ne gibi yatırım teşvikleri yapılacaktır?
3- Söz konusu madde metninde "Ancak, kazanç bulunmasına rağmen yararlanılmayan yatırıma katkı tutarları müteakip dönemlerde dikkate alınmaz" ibaresi bulunmasına rağmen elde edilen kazançlarda uygulanacak indirim hakkının neden on hesap dönemi ile sınırlı tutulması sağlanmıştır?
4- Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda bazı bölgelere yapılacak yatırımların artması beklenirken vergisel olarak sağlanan bu avantajların kaldırılma sebebi nedir?

T.C.
SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :E-75833232-610-7355521 15/10/2025
Konu :Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : 26.09.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1704863 sayılı yazınız.

Bakanlığıma intikal eden, Adana Milletvekili Sayın Sadullah KISACIK tarafından tevcih edilen 7/33996 esas numaralı yazılı soru önergesinin cevabı Ek' te gönderilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet Fatih KACIR
Bakan

Ek: Soru Önergesi Cevabı

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN SADULLAH KISACIK'IN

7/33996 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

Türk Parasını Kıymetini Koruma Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi 24.07.2025 tarihli ve 32965 sayılı Resmî Gazete de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu kanun teklifinin 18. maddesinde Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesinde değişikliğe gidilmiştir. Bu maddeye göre "*32'nci madde kapsamında kurumlar vergisi oranı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen yatırım teşvik belgesi kapsamında gerçekleştirilen yatırımlardan elde edilen kazançlara, yatırımın kısmen veya tamamen işletilmesine indirim hakkının kullanılabileceği ilk hesap dönemi dahil en fazla on hesap dönemi %60 indirimli olarak uygulanır.*" şeklinde değiştirilmiştir.

Maddenin değişmeden önceki halinde söz konusu indirimli kurumlar vergisi oranı bölgeler itibariyle ayrılmış, dezavantajlı konumda olan bölgelerde %90, %80, %70 olarak uygulanabilen bu oranlar standart hale getirilmiş her bölgeye eşit olarak %60 indirimli kurumlar vergisi oranı bağlamında asgari kurumlar vergisi olan %10'a eşitlenmiştir. Ayrıca söz konusu uygulamada süre bakımından on hesap dönemi sınırı getirilmiştir.

Bu bağlamda;

Soru 1- Diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan ve çoğunluğunu İç Anadolu, Güneydoğu Anadolu, Doğu Anadolu ve Doğu Karadeniz bölgelerinde bulunan illere yatırımın sağlanması için %90, %80 ve %70 hatta (*Mülga Bakanları Kurulu Kararı / Cumhurbaşkanı kararları ile %100*)'e kadar uygulanan indirimli kurumlar vergisi oranının kaldırılmasının sebebi nedir?

Soru 2- Bu kanun maddesi ile vergi ile ilgili birtakım avantajlarını kaybeden 4., 5. ve 6. bölgelerde bulunan illere bunun telafisi yönünde ne gibi yatırım teşvikleri yapılacaktır?

Soru 3- Söz konusu madde metninde "*Ancak, kazanç bulunmasına rağmen yararlanılmayan yatırıma katkı tutarları müteakip dönemlerde dikkate alınmaz*" ibaresi bulunmasına rağmen elde edilen kazançlarda uygulanacak indirim hakkının neden on hesap dönemi ile sınırlı tutulması sağlanmıştır?

Soru 4- Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda bazı bölgelere yapılacak yatırımların artması beklenirken vergisel olarak sağlanan bu avantajların kaldırılma sebebi nedir?

CEVAPLAR:

30/05/2025 tarihli ve 32915 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 29/05/2025 tarihli ve 9903 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Cumhurbaşkanı Kararı ile teşvik sistemi yeniden yapılandırarak, daha etkin ve verimli hale getirilmiştir. Bölgesel gelişmeyi hızlandırmak üzere sigorta primi destekleri artırılmış, ayrıca hibe niteliğindeki faiz/kar payı destekleri büyük oranda yükseltilmiştir.

Yeni teşvik mevzuatımızda destek oran ve süreleri revize edilip vergi indirim oranları güncellenmiş; nakdi destekler daha fazla ön plana çıkarılmıştır. Ayrıca, yeni sistem kurgulanırken yatırımcılarımızın finansman tercihleri de dikkate alınarak, yatırım harcamalarının finansmanını banka kredisi yerine öz kaynakları ile gerçekleştirilen firmalar için makine desteği şeklinde yeni nakdi destek mekanizmalarının hayata geçirilmesi hususları da düzenlenmiştir.

Bu vesileyle, Bakanlığımızca yapılacak sektörel, mali ve teknik değerlendirmeler neticesinde yatırım projelerinin uygun bulunması halinde, bu projeler için teşvik belgesi düzenlenmesi suretiyle desteklerden yararlandırılması mümkün bulunmaktadır. Öyle ki, anılan Karar'ın Ek-3'ünde belirtilen sektörler ve buna ilişkin şartları kapsayan yatırım projelerine; gümrük vergisi muafiyeti, katma değer vergisi istisnası, vergi indirimi, sigorta primi işveren hissesi desteği, yatırım yeri tahsisi, makine desteği, faiz veya kâr payı desteği ve sigorta primi desteği gibi imkânlar sağlanabilmektedir.

Ayrıca, anılan Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Yerel Kalkınma Hamlesi Programımız kapsamındaki yerel yatırım konuları listesi de 9/7/2025 tarihli ve 32951 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğümüzce yürütülmekte olan bu programın, diğer bölgelere nazaran dezavantajlı konumda bulunan 4., 5. ve 6. bölgelerdeki illerimizdeki yatırım ve yatırımcıların desteklenmesi ve artırılması açısından önemli fayda sağlaması hedeflenmektedir.

67.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, uyuşturucu bağımlılığı ile mücadeleye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34300)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Rahmi Aşkın TÜRELİ
İzmir Milletvekili

Uyuşturucu madde bağımlılığı tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de en ciddi toplumsal sorunlarından biri haline gelmiş; bireylerin sağlığını, aile yapısını ve toplumun huzurunu doğrudan tehdit eden boyutlara ulaşmıştır. Özellikle gençler arasında uyuşturucu kullanımının artışı, geleceğimizin teminatı olan kuşakların sağlığını ve toplumsal bütünlüğümüzü tehdit etmektedir.

Yapılan araştırmalar ve yayımlanan raporlar ülkemizde bazı bölgelerde uyuşturucu madde kullanma yaşının 10'a düştüğünü ortaya koymaktadır. Bu durum özellikle gençlerimizin ve çocuklarımızın uyuşturucu madde bağımlılığından uzak tutulmalarına yönelik çalışmalara hız verilmesi zorunluluğunu ortaya koymaktadır. Bu mücadelede ailelere, eğitimcilere, sivil toplum kuruluşlarına olduğu kadar devlete de önemli görev ve sorumluluklar düşmektedir.

Bu konuda hazırlanan Raporlarda yer alan bilgilere göre; ülkemiz, gerek Asya'da üretilen ve Avrupa'ya transfer edilen başta eroin olmak üzere afyon türevleri kaçakçılığında ve aynı bölgede son yıllarda imalatı ve kaçakçılığı artmaya devam eden metamfetaminde, gerekse Avrupa'da üretilen ve Asya'ya sevkiyatı yapılan sentetik uyuşturucu ve bu maddelerin üretiminde kullanılan kimyasalların kaçakçılığında transit ve hedef ülke konumundadır.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'na (EGM-KOM) bağlı Türkiye Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığı İzleme Merkezi'nce (TUBİM) 2024 yılında hazırlanan "Türkiye Uyuşturucu Raporu"na göre; Türkiye genelinde 2022 yılında 246.237, 2023 yılında ise 251.851 olaya müdahale edilmiştir. Bu olaylarda 313.416 şüpheli yakalanmıştır.

Türkiye'de 2023 yılında gerçekleşen 251.851 uyuşturucu olayının suç türlerine göre dağılımı incelendiğinde; 207.971 olayın (%82,6) kullanma amaçlı uyuşturucu madde satın almak/kabul etmek/ bulundurmak, 38.021 olayın (%15,1) uyuşturucu madde imal ve ticareti yapmak, 4.902 olayın 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna muhalefet, 814 olayın (%0,3) uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma/ özendirme ve 143 olayın (%0,1) ise 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefet kapsamında gerçekleştiği görülmektedir.

Yine söz konusu rapordaki bulgulara göre 2023 yılında 300 doğrudan madde bağlantılı ölüm meydana gelmiş olup ölenlerin 278'i Türk vatandaşıdır. Madde bağlantılı ölümler incelendiğinde 300 ölümün 185'i çoklu madde kullanımından kaynaklanmıştır. 2023 yılında

doğrudan madde bağlantılı ölümlerin en yaşlısının 66 yaşında olduğu ve bu ölümün çoklu madde kullanımına bağlı gerçekleştiği görülmüştür. Ölümlerin yaş ortalaması 35'tir. 30 yaş altı ölümlerin oranı ise %34,3'dür.

2023 yılında sadece tedavi merkezlerine yapılan toplam ayakta tedavi başvuru sayısı 349.393, yataklı tedavi merkezlerine yapılan başvuru sayısı ise 16.291'dir 2023 yılında yatarak tedavi görenlerin cinsiyete göre dağılımları incelendiğinde, %90,3'ünün erkek, %9,7'sinin kadın olduğu anlaşılmaktadır. Tedaviye başvuran hastaların yaş ortalaması 29,78 olarak ölçülmüştür. Tedavi olanların yaş grubuna göre dağılımı incelendiğinde, tedaviye başvuranların 25-34 yaş grubu arasında yoğunlaştığı ve bu yaş grubundaki hastaların toplam hastalara oranının %51,1 olduğu görülmektedir. 2023 yılında yatarak tedavi gören hastaların maddeye ilk başlama yaşı ortalamasının 22,2 olduğu görülmüştür.

Öte yandan, yıllara göre tedavi edilenlerin sayısında da ciddi artışlar görülmektedir. Bir başka deyişle, 2009 yılında ayakta tedavi için başvuranların sayısı 107.000 iken, 2023'de bu sayı %226'lık artışla 349.393'e çıkmıştır. Bununla birlikte, uyuşturucuyla mücadelede tedavi merkezi sayısının yetersiz olması ve bunların belli bölgelerde yer alması nedeniyle tedaviye ulaşmada tedavinin devam ettirilmesinde birtakım sıkıntılar yaşandığı görülmektedir.

Bununla birlikte, mevcut mevzuat bağımlılıkla mücadele konusunda yetersiz kalmakta, eğitim, önleme rehabilitasyon hizmetleri ise ülke genelinde kapsayıcı ve etkin bir şekilde sunulamamaktadır. Bu kapsamda, madde bağımlılığı ile mücadelede tedavi kapasitesinin arttırılması büyük önem taşımaktadır. Buna ilaveten, 18 yaş altı bireylerin tedavilerinin zorunlu olması konusunun ciddi anlamda değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasına da acilen ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1- Ülkemizde uyuşturucu maddelerin kullanımındaki artışı ve bunun sonucunda ortaya çıkan can kayıplarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

2- Ülkemizde kaç adet uyuşturucu madde bağımlılığı tedavi merkezi bulunmaktadır? Bu merkezlerden kaç tanesi yatarak tedavi gören hastaları kabul etmektedir?

3- Tedavi merkezlerinin sayısını yeterli buluyor musunuz? Bunların sayılarının arttırılmasına yönelik olarak hükümetinizin bir çalışması var mıdır?

4- Kamusal sağlık kurumlarında yaygın şekilde bağımlılık arındırma ve rehabilitasyon merkezleri kurulmasını zorunlu hale getirmeyi düşünüyor musunuz?

5- Özel sektörün sıkı denetim altında bu alanda faaliyet göstermesine olanak sağlamak konusunda düşünceniz nedir?

6- 18 yaş altı bireylerin tedavilerinin zorunlu olması konusunun ciddi anlamda değerlendirilmesi ve çözüme kavuşturulmasına ilişkin bir çalışma başlatmayı düşünüyor musunuz?

7- Bağımlılığın önlenmesi, bağımlı bireylerin tedavi edilerek topluma kazandırılması ve gençlerin erken yaşta bilinçlendirilmesi için ne tür politikalar uygulamayı düşünüyorsunuz?

8- Bağımlılıkla mücadelede eğitimin önemini dikkate alınarak ilk ve ortaöğretim düzeyinde zorunlu bağımlılık mücadelesi dersinin müfredata alınarak gerekli eğitim verilmesini düşünüyor musunuz?

9- Ülkemizde uyuşturucu madde kullanımının önlenmesi kapsamında mevcut yasal ve kurumsal yapıyı ve bu çerçevede yürütülen mücadeleyi yeterli buluyor musunuz?

10- Uyuşturucu madde kullanımının önlenmesi kapsamında tüm merkezi ve yerel idarelerin, sivil toplum kuruluşlarının devrede olduğu bütünleşik bir modelin kurulması gerektiği konusundaki düşünceniz nedir? Bu konuda gerekli yasal altyapıyı kurma konusunda bir çalışmanız var mıdır?

11- Uyuşturucuyla mücadele kapsamında uygulamaya koymayı planladığınız politikalar ve almayı düşündüğünüz önlemler nelerdir?

12- Bağımlılıkla Mücadele Yüksek Kurulunun son dönemdeki tespit ve gelişmeler nedeniyle yeni bir strateji ve eylem planı oluşturması gerektiğini düşünüyor musunuz?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-336104
Konu : Soru Önergeleri-293

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İzmir Milletvekili Sayın Rahmi Aşkın TÜRELİ tarafından verilen 7/34300 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

68.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, üniversite ek yerleştirme tercih kılavuzunun yayınlanma tarihine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34301)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılması hususunu; Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim. 23.09.2025

Av. Uğur BAYRAKTUTAN
Artvin Milletvekili

Geçtiğimiz yıl, üniversite ek yerleştirme ile ilgili kılavuz Eylül başında yayımlanmış; tercihler 6–11 Eylül'de alınmış ve sonuçlar 19 Eylül'de açıklanmıştır.

Bu yıl süreçler olağan süreden çok daha geç başlamış olup; ilgili kılavuz hala yayınlanmamıştır. Üniversitelerin açılmış olması da öğrenciler açısından belirsizlik yaratmaktadır.

Barınma, kayıt, şehir değişikliği gibi hayatlarının en zor süreçlerinden geçen öğrenciler kira ve yurt krizinin ortasında kılavuz belirsizliğiyle bir kez daha mağdur edilmektedir. Boş kontenjanların belirlenmesi ve kılavuzun hazırlanması süreci daha fazla uzatılmamalıdır. Bu gecikmeler, öğrencileri yıpratarak, geleceğe dair plan yapmalarını da zorlaştırmaktadır. Adayların mağdur olmaması, planlama yapabilmeleri ve eğitim öğretim hayatlarının aksamaması için sürecin ivedilikle netlik kazanması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1- Son 5 yılda üniversite ek yerleştirme tercih kılavuzu hangi tarihlerde yayımlanmıştır?

2- 2025 yılı için üniversite ek yerleştirme kılavuzu ne zaman yayımlanacaktır? Tercih süresi ve sonuç açıklama takvimi hangi tarihlerde planlanmaktadır?

3- Bu yıl kılavuzun gecikmesine sebep olan idari veya teknik unsurlar nelerdir? Öğrencilerimizin yaşadığı mağduriyetlerin sorumluları kimlerdir?

4- Kılavuzun zamanında yayımlanamaması nedeniyle öğrenci adaylarının yaşadığı bilgi eksikliği, belirsizlik ve mağduriyetler hususunda hangi adımlar atılacaktır?

5- Önümüzdeki yıllarda bu tür gecikmelerin yaşanmaması ve mağduriyetlerin önlenmesi adına hangi tedbirler alınacaktır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-336105
Konu : Soru Önergeleri-293

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Artvin Milletvekili Sayın Uğur BAYRAKTUTAN tarafından verilen 7/34301 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

69.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, Cumhurbaşkanı'nın 25 Eylül 2025 tarihinde gerçekleştirdiği ABD ziyaretine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34302)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 inci ve İçtüzüğün 96 ile 99'uncu maddeleri uyarınca Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülizar Biçer Karaca
Denizli Milletvekili

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, 25 Eylül 2025 tarihinde ABD Başkanı Donald Trump ile Washington'da resmi temaslarda bulunmuştur. Ziyarette Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar ile Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın da aralarında bulunduğu bir heyet eşlik etmiştir.

Beyaz Saray'da gerçekleştirilen görüşmelerde, basına yansıdığı üzere iki ülke ilişkileri çerçevesinde savunma sanayii, ekonomi, enerji, Gazze'de yaşanan insani kriz, Heybeliada Ruhban Okulu meselesi, vize uygulamaları ve stratejik ortaklık başlıkları gündeme gelmiştir. Görüşmelerin ardından kamuoyuna yapılan açıklamalar, özellikle Stratejik Sivil Nükleer İşbirliği Mutabakat Zaptı ve nadir toprak elementlerine dair iddialar başta olmak üzere, birçok kritik konuda soru işaretlerini beraberinde getirmiştir. Ayrıca F-35 projesi, CAATSA yaptırımları, karşılıklı vize uygulamaları ve Gazze meselesi gibi başlıklarda net kazanım veya somut adımların ortaya konulmadığı yönündeki değerlendirmeler kamuoyunda tartışmalara yol açmıştır.

Bu bağlamda;

1- Türkiye daha önce bedelini ödemesine rağmen teslim alamadığı F-35 projesine yeniden dahil edilecek midir? Yeniden dahil olma ihtimali varsa bu konuda ABD ile varılan yazılı mutabakat, takvim, güvenlik/denetim/erişim sartları ve Türkiye tarafına getirilecek hukuki/teknik yükümlülüklerin tam metinleri paylaşılacak mıdır? Projeye yeniden dahil olunması ile birlikte Rusya'dan yaklaşık 2.5 milyar Dolar'a alınan S-400 füzelerinin akıbeti ile erişim ve kontrol mekanizmalarına dair sorunlar nasıl çözülecektir?

2- Daha önce Türkiye tarafından bedeli ödenmiş ancak teslim edilmeyen F-35 uçaklarına ilişkin ABD tarafınca yapılmış herhangi bir teslim, iade, tazminat veya muadil temin taahhüdü var mıdır? Türkiye'nin ödemelerine ilişkin muhasebe ve sözleşme kayıtlarının ABD tarafı ile uzlaştırılmasına ilişkin hukuki ve teknik yol haritası ne olacaktır?

3- ABD'nin Türkiye'ye uyguladığı CAATSA kapsamındaki yaptırımlar kaldırılacak veya değişikliğe uğrayacak mıdır? Bu konudaki kararların hukuki dayanağı, kaldırma ve sınırlandırma mekanizmasının şekli, taraflarca verilmiş yazılı taahhütler kaldırma işleminin hangi kurumlarca (ABD Kongresi, Hazine, Dışişleri vb.) hangi usulle sonuçlandırılacağına ilişkin ayrıntılı bilgiler kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?

4- Görüşme kapsamında Gazze'deki saldırıların durdurulması veya ateşkes sağlanmasına ilişkin olarak ABD'den Türkiye'ye verilen somut taahhüt, plan veya aracılık mekanizmaları nelerdir? ABD'nin devreye sokmayı taahhüt ettiği adımlar, zaman çizelgesi ve yükümlülükleri nelerdir? Ayrıca Cumhurbaşkanı'nın ortak basın toplantısında Gazze konusunda değerlendirme yapılmamasının nedeni nedir?

5- Uluslararası antlaşmaların Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin iradesiyle yürürlüğe girdiği düşünüldüğünde; Türkiye ve ABD arasında imzalandığı basına yansıyan Stratejik Sivil Nükleer İşbirliği Mutabakat Zaptı'nın tam metni paylaşılacak mıdır? Bu mutabakat çerçevesinde: ABD'ye veya ABD firmalarına tanınan öncelikler, kesin veya muhtemel imtiyazlar (lisans, öncelikli tedarik hakları, ortak işletme payları gibi) var mıdır? Türkiye'nin teknoloji transferine, yerli sanayiye ve tedarik zincirine ilişkin kazanım ve sınırlamalar nelerdir?

6- Görüşmelerde nadir toprak elementleri hususu gündeme gelmiş midir? Türkiye topraklarındaki rezervler veya tedarik zinciri hakkında ABD'ye doğrudan veya dolaylı olarak herhangi bir "imtiyaz" tanınmış mıdır? İmzalanan mutabakat, taslak veya sözlü taahhütler kapsamında Türkiye tarafından ABD'ye veya ABD şirketlerine hangi somut imtiyazlar (ticari, stratejik, mülkiyet/işletme, kaynak erişimi vb.) tanınmıştır?

7- Heybeliada Ruhban Okulu Türkiye'nin iç meselesi olmasına rağmen hangi gerekçeyle bu ikili görüşmede gündeme getirilmiştir? Görüşmede ABD tarafının Türkiye'den talebi nedir? Görüşmede ABD'nin talepleri nedir? Bu konuda hangi yardım ya da imtiyaz taahhüt edilmiştir?

8- ABD ile Türkiye arasındaki vize rejiminde (karşılıklılık, kolaylık, muafiyet, özel uygulamalar) görüşme sonucunda herhangi bir yenilik, taahhüt veya yol haritası oluşturulmuş mudur? Basına yeni yansıyan gelişmelere göre; ABD'de nitelikli çalışanlara yönelik H-1B vizesinin yıllık ücretinin 100 bin Dolar'a çıkartılmasına yönelik kararnameden Türk vatandaşları da etkilenecek midir? Turist vizesi için randevu talep eden Türk vatandaşları için en erken 2027 yılının Haziran ayına, yani 20 ay sonrasına randevu verildiği düşünüldüğünde, 90 güne kadar turistik seyahatlerde vizeden muaf olan ABD vatandaşlarına karşı mütekabiliyet esası dahilinde ne tür kolaylaştırıcı yöntemler ABD'ye iletilmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-336107
Konu : Soru Önergeleri-293

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Denizli Milletvekili Sayın Gülizar BİÇER KARACA tarafından verilen 7/34302 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta Dışişleri Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

70.- İstanbul Milletvekili Elif Esen'in, engellilere yönelik hizmetlerin tek çatı altında toplanması önerisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/34303)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 30/09/2025

Elif ESEN
İstanbul Milletvekili

Engelli hakları ve hizmetleri hâlihazırda birçok bakanlık ve kurumun sorumluluğuna dağılmış durumdadır. Bu parçalı yapı, vatandaşların hak arama süreçlerinde ciddi koordinasyon sorunlarına ve hak kayıplarına neden olmaktadır. Türkiye genelinde engelli bireyler ve aileleri, tek bir kurumdan hizmet alamamakta, farklı kurumlar arasında yönlendirilerek mağdur olmaktadır. Engellilere yönelik hizmetlerin tek çatı altında toplanması, hem etkinliği hem de verimliliği artıracaktır.

Bu bağlamda;

1. Engelli bireylere yönelik hizmetlerin farklı bakanlık ve kurumlara dağılmış olması nedeniyle yaşanan hak kayıpları ve mağduriyetlere ilişkin tarafınızca yapılmış bir etki analizi veya resmî rapor bulunmakta mıdır?
2. Engelli bireyler ve aileleri, sağlık raporu, bakım hizmeti, eğitim desteği, istihdam ve sosyal yardım gibi konularda farklı kurumlara yönlendirilmekte; bu süreçlerde başvuru-izin-bilgilendirme sürelerinin uzadığı görülmektedir. Tarafınız, bu süreçlerin hızlandırılması için tek tip bir hizmet modeli üzerinde çalışmakta mıdır?
3. Engellilere yönelik hizmetlerin tek çatı altında toplanması amacıyla yeni bir bakanlık kurulması ya da mevcut bakanlıklarda özel genel müdürlükler aracılığıyla bütüncül bir yapı oluşturulması konusunda bir yasal veya idari hazırlık yürütülmekte midir?
4. Son üç yılda engelli bireyler ve ailelerinden, hizmetlerin dağınıklığı ve kurumsal koordinasyonsuzluk nedeniyle tarafınıza veya CİMER'e yapılan şikâyetlerin sayısı kaçtır? Bunların içerik dağılımları nasıldır?

5. Engelli hak ve hizmetlerinde kurumlar arası yetki karmaşasını önlemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı gibi diğer kurumlarla ortak veri tabanı veya e-devlet üzerinden entegre bir başvuru sistemi kurulması için planlama yapılmakta mıdır?
6. Avrupa Birliği ülkelerinde uygulanan "Engelli Ajansı" veya "Ulusal Engelli Kurumu" benzeri modellerin incelenmesine yönelik bir karşılaştırmalı politika çalışması var mıdır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-336108
Konu : Soru Önergeleri-293

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.10.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1713228 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, İstanbul Milletvekili Sayın Elif ESEN tarafından verilen 7/34303 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı